Projekt

DRUK Nr 234

druk nr .....

UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ RUMI

z dnia ..... 2025 r.

zmieniająca Uchwałę Nr XV/203/2019 Rady Miejskiej Rumi z dnia 12 grudnia 2019r., w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na lata 2017-2030, zmienionego Uchwałą Nr XXXV/492/2021 Rady Miejskiej Rumi z dnia 16 grudnia 2021r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), art. 14 ust.1 i art. 23 ust. 1, w związku z art. 17 ust. 2 pkt 5 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278) Rada Miejska Rumi uchwala, co następuje:

§ 1. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na lata 2017-2030 stanowiący załącznik do Uchwały Nr XV/203/2019 Rady Miejskiej Rumi z dnia 12 grudnia 2019 r., zmieniającej Uchwałę Nr XXXV/445/2017 Rady Miejskiej Rumi z dnia 25 maja 2017r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na lata 2017 – 2030, zmienionej Uchwałą Nr XLI/534/2017 Rady Miejskiej Rumi z dnia 23 listopada 2017r. oraz zmieniony Uchwałą Nr XXV/492/2021 Rady Miejskiej Rumi z dnia 16 grudnia 2021r. otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Rumi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej Rumi

Krzysztof Woźniak

Radca Prawny
Urszula Dzida

Załącznik do uchwały nr .....
Rady Miejskiej Rumi
z dnia ..... 2025 r.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ RUMIA NA LATA 2017-2030

RUMIA
naturalnie pomysłowa

AKTUALIZACJA 2025R.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na lata 2017-2030 (edycja 2017r.) powstał w ramach projektu pt. „Rumia – Rozwój Usług Miasta, Integracja i Aktywizacja – Lokalny Program Rewitalizacji obszarów zdegradowanych w Rumi" realizowanego przy współfinansowaniu środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014 – 2020.

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE 13

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU REWITALIZACJI 15

3. POWIĄZANIE PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI ORAZ SPOSÓB REALIZACJI PRZEZ PROGRAM ICH ZAPISÓW 17

3.1. Poziom krajowy 17

3.1.1. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 17

3.1.2. Krajowa Polityka Miejska 2030 17

3.1.3. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 18

3.2. Poziom regionalny 18

3.2.1. Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 18

3.2.2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 19

3.2.3. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego do roku 2030 dla Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot 20

3.3. Poziom lokalny 21

3.3.1. Strategia Rozwoju Miasta Rumi na lata 2023-2032 21

3.3.2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Miejskiej Rumia 25

3.3.3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy 29

4. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI 30

4.1. Podobszar rewitalizacji Towarowa 31

4.1.1. Ogólne informacje o podobszarze 31

4.1.2. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie społecznym 32

4.1.3. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie gospodarczym 40

4.1.4. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie technicznym 43

4.1.5. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie środowiskowym 44

4.1.6. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie przestrzenno-funkcjonalnym 46

4.1.7. Analiza potencjałów rozwojowych podobszaru 53

4.2. Podobszar rewitalizacji Zagórze 54

4.2.1. Ogólne informacje o podobszarze 54

4.2.2. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie społecznym.....55
4.2.3. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie gospodarczym.....66
4.2.4. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie technicznym.....70
4.2.5. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie środowiskowym.....75
4.2.6. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie przestrzenno-funkcjonalnym.....78
4.2.7. Analiza potencjałów rozwojowych podobszaru.....89
4.3. Podobszar rewitalizacji Stara Rumia 1 91
4.3.1. Ogólne informacje o podobszarze.....91
4.3.2. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie społecznym.....92
4.3.3. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie gospodarczym.....103
4.3.4. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie technicznym.....106
4.3.5. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie środowiskowym.....109
4.3.6. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie przestrzenno-funkcjonalnym 113
4.3.7. Analiza potencjałów rozwojowych podobszaru 124
4.4. Synteza diagnozy obszaru rewitalizacji.....128
4.4.1. Synteza diagnozy podobszaru rewitalizacji Towarowa 128
4.4.2. Synteza diagnozy podobszaru rewitalizacji Zagórze 131
4.4.3. Synteza diagnozy podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1.....134
4.4.4. Podsumowanie – synteza diagnozy obszaru rewitalizacji jako całości 139
5. WIZJA I CELE PROCESU REWITALIZACJI.....148
5.1. Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji 148
5.2. Cele strategiczne, szczegółowe i kierunki działań.....152
5.2.1. Cele szczegółowe i kierunki działań - I etap rewitalizacji – lata 2017 – 2023.....152
5.2.2. Cele szczegółowe i kierunki działań - II etap rewitalizacji – lata 2024 - 2030.....153
6. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE 155

6.1. Podstawowe i pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne I etapu rewitalizacji – lata 2017-2023 156

6.2. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne II etapu rewitalizacji – lata 2024-2030 159

6.2.1. Pakiet Projektów Rewitalizacyjnych 160

6.2.2. Pozostałe podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne 171

6.3. Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych II etapu rewitalizacji – lata 2024-2030 200

7. MECHANIZMY ZAPEWNIAJĄCE INTEGRACJĘ DZIAŁAŃ I PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH 227

8. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA 248

9. WDRAŻANIE PROGRAMU 250

9.1. System zarządzania programem 250

9.2. Koszty zarządzania realizacją programu 255

9.3. Ramowy harmonogram realizacji programu 255

9.3.1. Ramowy harmonogram realizacji programu w I etapie rewitalizacji - lata 2017-2023 256

9.3.2. Ramowy harmonogram realizacji programu w II etapie rewitalizacji - lata 2024-2030 256

9.4. System monitorowania, oceny i zmiany programu 257

9.4.1. Monitorowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych 258

9.4.2. Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR Rumi oraz przemian na obszarze rewitalizacji 267

9.5. Zapewnienie udziału interesariuszy oraz proces zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych i innych właściwych podmiotów w procesie rewitalizacji 275

9.5.1. Partycypacja społeczna przed opracowaniem GPR Rumi 277

9.5.2. Partycypacja społeczna na etapie przygotowania GPR Rumi 277

9.5.3. Partycypacja społeczna i proces zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych na etapie aktualizacji GPR Rumi 279

9.5.4. Partycypacja społeczna proces zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych na etapie wdrażania i monitorowania GPR Rumi 282

10. NIEZBĘDNE ZMIANY W AKATACH PRAWA LOKALNEGO I MIEJSCOWEGO 284

10.1. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach dotyczących zasobu mieszkaniowego 284

10.2. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dotyczącej Komitetu Rewitalizacji 284

10.3. Specjalna Strefa Rewitalizacyjna 285

11. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 286

11.1. Niezbędne zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego 286

11.2. Niezbędne zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego 287

11.2.1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w podobszarze rewitalizacji Towarowa 287

11.2.2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w podobszarze rewitalizacji Zagórze 289

11.2.3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 291

11.3. Miejscowy plan rewitalizacji 294

ZAŁĄCZNIKI 295

SPIS TABEL

Tabela 1. Powierzchnia i liczba ludności podobszarów rewitalizacji.....16
Tabela 2. Powiązania kierunków działań GPR Rumi z kierunkami działań SRMR 24
Tabela 3. Powiązania celów i kierunków działań GPR Rumi z celami i kierunkami działań SRPS 26
Tabela 4. Struktura ludności podobszaru rewitalizacji Towarowa wg grup wiekowych na tle Rumi w latach 2017 – 2021 33
Tabela 5. Ruch naturalny ludności podobszaru rewitalizacji Towarowa na tle Rumi w latach 2017 - 2023 33
Tabela 6. Bezrobocie na podobszarze rewitalizacji Towarowa i w Rumi.....34
Tabela 7. Struktura bezrobocia na podobszarze rewitalizacji Towarowa i w Rumi.....35
Tabela 8. Ubóstwo na podobszarze rewitalizacji Towarowa na tle Rumi 37
Tabela 9. Struktura przestępczości na podobszarze Towarowa i w Rumi w latach 2017-2021 39
Tabela 10. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w bazie CEDIG na terenie podobszaru rewitalizacji Towarowa w 2023r. (stan na 30.11.2023r.) 41
Tabela 11. Wskaźniki dotyczące przedsiębiorczości w oparciu o dane REGON w podobszarze rewitalizacji Towarowa i Rumi w latach 2017-2023.....42
Tabela 12. Sieciowa infrastruktura techniczna w podobszarze rewitalizacji Towarowa, ...44
Tabela 13. Źródła ciepła w budynkach podobszaru rewitalizacji Towarowa i Rumi.....45
Tabela 14. Niezabudowane działki z zasobu mienia komunalnego w podobszarze rewitalizacji Towarowa.....49
Tabela 15. Infrastruktura drogowa na podobszarze rewitalizacji Towarowa.....49
Tabela 16. Struktura ludności podobszaru rewitalizacji Zagórze wg grup wiekowych na tle Rumi w latach 2017 – 2021 56
Tabela 17. Ruch naturalny ludności podobszaru rewitalizacji Zagórze na tle Rumi w latach 2017 – 2023 57
Tabela 18. Bezrobocie na podobszarze rewitalizacji Zagórze i w Rumi 58
Tabela 19. Struktura bezrobocia na podobszarze rewitalizacji Zagórze i w Rumi 59
Tabela 20. Ubóstwo na podobszarze rewitalizacji Zagórze na tle Rumi.....61
Tabela 21. Dodatki mieszkaniowe i zadłużenie lokali komunalnych i socjalnych 62
Tabela 22. Struktura przestępczości na podobszarze Zagórze i w Rumi w latach 2017-2021 65
Tabela 23. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w bazie CEDIG na terenie podobszaru rewitalizacji Zagórze w 2023r. (stan na 30.11.2023r.) 68
Tabela 24. Wskaźniki dotyczące przedsiębiorczości w oparciu o dane REGON w podobszarze rewitalizacji Zagórze i Rumi w latach 2017-2023 69
Tabela 25. Zabudowa mieszkalnych budynków komunalnych w podobszarze rewitalizacji Zagórze 71

Tabela 26. Zasoby mieszkalnych budynków komunalnych w podobszarze rewitalizacji Zagórze 72
Tabela 27. Sieciowa infrastruktura techniczna w podobszarze rewitalizacji Zagórze 75
Tabela 28. Źródła ciepła w budynkach podobszaru rewitalizacji Zagórze i Rumi 76
Tabela 29. Poziom zanieczyszczeń powietrza odnotowanych na stacjach pomiarowych zlokalizowanych na podobszarze rewitalizacji Zagórze 77
Tabela 30. Niezabudowane działki z zasobu mienia komunalnego w podobszarze rewitalizacji Zagórze 81
Tabela 31. Infrastruktura drogowa na podobszarze rewitalizacji Zagórze 82
Tabela 32. Obiekty zabytkowe w podobszarze rewitalizacji Zagórze 90
Tabela 33. Struktura ludności podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 wg grup wiekowych na tle Rumi 93
Tabela 34. Ruch naturalny ludności podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 na tle Rumi 94
Tabela 35. Bezrobocie na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 i w Rumi 95
Tabela 36. Struktura bezrobocia na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 i w Rumi.....96
Tabela 37. Ubóstwo na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 na tle Rumi 98
Tabela 38. Struktura przestępczości na podobszarze Stara Rumia 1 i w Rumi w latach 2017-2021 101
Tabela 39. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w bazie CEDIG na terenie podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 w 2023r. (stan na 30.11.2023r.).....104
Tabela 40. Wskaźniki dotyczące przedsiębiorczości w oparciu o dane REGON w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 i Rumi w latach 2017-2023.....105
Tabela 41. Zabudowa mieszkalnych budynków komunalnych w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 i w Rumi 107
Tabela 42. Zasoby mieszkalnych budynków komunalnych w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 108
Tabela 43. Sieciowa infrastruktura techniczna w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 109
Tabela 44. Źródła ciepła w budynkach podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 i Rumi.....110
Tabela 45. Poziom zanieczyszczeń powietrza odnotowanych na stacjach pomiarowych zlokalizowanych na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 111
Tabela 46. Niezabudowane działki z zasobu mienia komunalnego w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 116
Tabela 47. Infrastruktura drogowa na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 117
Tabela 48. Obiekty zabytkowe w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 125
Tabela 49. Zdiagnozowane problemy, potrzeby i potencjał podobszaru rewitalizacji Towarowa 128
Tabela 50. Zdiagnozowane problemy, potrzeby i potencjał podobszaru rewitalizacji Zagórze 131
Tabela 51. Zdiagnozowane problemy, potrzeby i potencjał podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 135

Tabela 52. Podsumowanie porównawcze diagnozy wskaźnikowej poszczególnych podobszarów w 2021r./2023r. 140
Tabela 53. Podsumowanie porównawcze diagnozy w oparciu o opinie mieszkańców uczestniczących w działaniach partycypacyjnych 143
Tabela 54. Zdiagnozowane problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji jako całości (wspólne dla wszystkich podobszarów) 145
Tabela 55. Wykaz podstawowych i dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych I etapu rewitalizacji 156
Tabela 56. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....159
Tabela 57. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P1.....160
Tabela 58. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P2.....162
Tabela 59. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P3.....163
Tabela 60. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P4.....164
Tabela 61. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P5.....165
Tabela 62. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P6.....166
Tabela 63. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P7.....167
Tabela 64. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P8.....169
Tabela 65. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P9.....170
Tabela 66. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P10.....171
Tabela 67. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P11.....172
Tabela 68. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P12.....173
Tabela 69. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P13.....174
Tabela 70. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P14.....175
Tabela 71. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P15.....176
Tabela 72. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P16.....177
Tabela 73. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P17.....178
Tabela 74. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P18.....179
Tabela 75. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P19.....180
Tabela 76. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P20.....181
Tabela 77. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P21.....182
Tabela 78. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P22.....183
Tabela 79. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P23.....184
Tabela 80. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P24.....185
Tabela 81. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P25.....186
Tabela 82. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P26.....187
Tabela 83. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P27.....188
Tabela 84. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P28.....189

Tabela 85. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P29. 190
Tabela 86. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P30. 191
Tabela 87. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P31. 193
Tabela 88. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P32. 194
Tabela 89. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P33. 195
Tabela 90. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P34. 196
Tabela 91. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P35. 197
Tabela 92. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P36. 198
Tabela 93. Lista planowanych uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych 201
Tabela 94. Komplementarność problemowa – powiązanie celów, kierunków działań i przedsięwzięć ze zdiagnozowanymi problemami 230
Tabela 95. Komplementarność międzyokresowa – powiązania projektów zaprogramowanych na II etap rewitalizacji i ujętych w aktualizacji GPR Rumi z projektami realizowanym w I etapie 244
Tabela 96. Indykatywne ramy finansowe GPR Rumi 248
Tabela 97. Szacunkowe koszty zarządzania realizacją programu w latach 2024-2030 255
Tabela 98. Ramowy harmonogram wdrażania GPR Rumi w latach 2017-2023 256
Tabela 99. Ramowy harmonogram wdrażania GPR Rumi w latach 2017-2023 257
Tabela 100. Wskaźniki monitorowania prognozowanych produktów i rezultatów podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych 258
Tabela 101. Wskaźniki monitorowania realizacji kierunków działań i celów szczegółowych *GPR Rumi* 268
Tabela 102. Wskaźniki diagnozujące stopień przemian na podobszarze rewitalizacji Towarowa w odniesieniu do szczegółowej diagnozy 270
Tabela 103. Wskaźniki diagnozujące stopień przemian na podobszarze rewitalizacji Zagórze w odniesieniu do szczegółowej diagnozy 272
Tabela 104. Wskaźniki diagnozujące stopień przemian na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 w odniesieniu do szczegółowej diagnozy 273

SPIS WYKRESÓW

Rysunek 1. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji na tle pozostałych jednostek urbanistycznych wyznaczonych w przestrzeni miasta Rumi 15

Rysunek 2. Powiązania celów GPR Rumi z celami SRMR 23

Rysunek 3. Granice podobszaru rewitalizacji Towarowa 32

Rysunek 4. Liczba ludności (osoby zameldowane) podobszaru rewitalizacji Towarowa w latach 2014 – 2023 [os] 32

Rysunek 5. Udział osób bezrobotnych z podobszaru Towarowa w osobach bezrobotnych w Rumi 34

Rysunek 6. Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji Towarowa i Rumi.....36

Rysunek 7. Inne niż bezrobocie i ubóstwo przyczyny przyznawania pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji Towarowa w latach 2017-2021.....38

Rysunek 8. Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji Towarowa 2014 – 2021.....39

Rysunek 9. Tereny inwestycyjne w podobszarze rewitalizacji Towarowa 41

Rysunek 10. Udział podmiotów gospodarczych ujętych w CEDIG wg lokalizacji na terenie podobszaru rewitalizacji Towarowa 42

Rysunek 11. Wartości stężeń benzo(a)pirenu na terenie Rumi.....45

Rysunek 12. Zagospodarowanie przestrzenne podobszaru rewitalizacji Towarowa 47

Rysunek 13. Struktura własności gruntów w podobszarze rewitalizacji Towarowa 48

Rysunek 14. Niezabudowane działki z zasobu mienia komunalnego w podobszarze rewitalizacji Towarowa 48

Rysunek 15. Komunikacja publiczna w podobszarze rewitalizacji Towarowa 50

Rysunek 16. Gęstość zaludnienia w podobszarze rewitalizacji Towarowa na tle Rumi w latach 2014-2023.....51

Rysunek 17. Obwody szkolne na podobszarze rewitalizacji Towarowa 51

Rysunek 18. Obiekt rekreacyjno-sportowy w podobszarze rewitalizacji Towarowa oraz jego lokalizacja 53

Rysunek 19. Granice podobszaru rewitalizacji Zagórze.....54

Rysunek 20. Liczba ludności (osoby zameldowane) podobszaru rewitalizacji Zagórze w latach 2014 – 2023 [os] 56

Rysunek 21. Udział osób bezrobotnych z podobszaru Zagórze w osobach bezrobotnych w Rumi w latach 2014-2021.....58

Rysunek 22. Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców w podobszarze Zagórze i Rumi 60

Rysunek 23. Inne niż bezrobocie i ubóstwo przyczyny przyznawania pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji Zagórze w latach 2017-2021.....63

Rysunek 24. Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji Zagórze 2014 – 2021 65
Rysunek 25. Tereny inwestycyjne w podobszarze rewitalizacji Zagórze 67
Rysunek 26. Udział podmiotów gospodarczych ujętych w CEDIG wg głównych lokalizacji na terenie podobszaru rewitalizacji Zagórze 68
Rysunek 27. Struktura rozmieszczenia mieszkalnych budynków komunalnych w podobszarze rewitalizacji Zagórze 71
Rysunek 28. Budynki mieszkalne w podobszarze rewitalizacji Zagórze w 2016r. 72
Rysunek 29. Budynki mieszkalne podobszaru rewitalizacji Zagórze poddane modernizacji w pierwszym etapie rewitalizacji 74
Rysunek 30. Lokalizacja stacji monitorowania powietrza w podobszarze rewitalizacji Zagórze 76
Rysunek 31. Wartości stężeń benzo(a)pirenu na terenie Rumi 77
Rysunek 32. Zagospodarowanie przestrzenne podobszaru rewitalizacji Zagórze 79
Rysunek 33. Tereny rekreacyjne w podobszarze rewitalizacji Zagórze 80
Rysunek 34. Struktura własności gruntów w podobszarze rewitalizacji Zagórze 80
Rysunek 35. Niezabudowane działki z zasobu mienia komunalnego w podobszarze rewitalizacji Zagórze 81
Rysunek 36. Ścieżki rowerowe w podobszarze rewitalizacji Zagórze 84
Rysunek 37. Komunikacja publiczna w podobszarze rewitalizacji Zagórze 84
Rysunek 38. Gęstość zaludnienia w podobszarze rewitalizacji Zagórze na tle Rumi w latach 2014-2023 85
Rysunek 39. Obwody szkolne na podobszarze rewitalizacji Zagórze 86
Rysunek 40. Przestrzenie publiczne w rejonie „osiedla Kombatantów" przed i po pierwszym etapie rewitalizacji 87
Rysunek 41. Wzgórze Markowca przed i po pierwszym etapie rewitalizacji 87
Rysunek 42. Obiekty zabytkowe w podobszarze rewitalizacji Zagórze 88
Rysunek 43. Granice podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 92
Rysunek 44. Liczba ludności (osoby zameldowane) podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 w latach 2014 – 2023 93
Rysunek 45. Udział osób bezrobotnych z podobszaru Stara Rumia 1 w osobach bezrobotnych w Rumi w latach 2014-2021 95
Rysunek 46. Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców w podobszarze Stara Rumia 1 i Rumi 98
Rysunek 47. Inne niż bezrobocie i ubóstwo przyczyny przyznawania pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 w latach 2017-2021 99
Rysunek 48. Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 w latach 2014 – 2021 101
Rysunek 49. Tereny inwestycyjne w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 103

Rysunek 50. Udział podmiotów gospodarczych ujętych w CEDIG wg głównych lokalizacji na terenie podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 104
Rysunek 51. Struktura rozmieszczenia mieszkalnych budynków komunalnych w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 107
Rysunek 52. Lokalizacja stacji monitorowania powietrza w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1....111
Rysunek 53. Wartości stężeń benzo(a)pirenu na terenie Rumi....112
Rysunek 54. Zagospodarowanie przestrzenne podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 113
Rysunek 55. Tereny rekreacyjne w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 114
Rysunek 56. Struktura własności gruntów w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 115
Rysunek 57. Niezabudowane działki z zasobu mienia komunalnego w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 115
Rysunek 58. Ścieżki rowerowe w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 i najbliższej okolicy 118
Rysunek 59. Komunikacja publiczna w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 119
Rysunek 60. Gęstość zaludnienia w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 na tle Rumi w latach 2014-2023 120
Rysunek 61. Obwody szkolne na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1....120
Rysunek 62. Place zabaw w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 122
Rysunek 63. Plac Kaszubski w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 – stan obecny 123
Rysunek 64. Obiekty zabytkowe w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 124
Rysunek 65. Zabytkowe ruiny kościoła pw. Krzyża Świętego wraz z cmentarzem katolickim 126
Rysunek 66. Pomniki przyrody na terenie podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1....127
Rysunek 67. Powiązania przedsięwzięć wchodzących w skład Pakietu Projektów Rewitalizacyjnych....228
Rysunek 68. Struktura zarządzania GPR Rumi 251
Rysunek 69. Skład Komitetu Rewitalizacji w Rumi 252
Rysunek 70. Struktura Zespołu ds. rewitalizacji i jego powiązanie z komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Rumi, jednostkami organizacyjnymi i spółkami miejskimi 253
Rysunek 71. Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w podobszarze rewitalizacji Towarowa 288
Rysunek 72. Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w podobszarze rewitalizacji Zagórze....289
Rysunek 73. Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 292

1. WPROWADZENIE

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji[1].

Za obszar zdegradowany uznaje się obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, na którym występuje co najmniej jedno z negatywnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.[2]

Gminny Program Rewitalizacji (GPR) stanowi podstawowy dokument, w oparciu o który w mieście programowany i prowadzony jest proces rewitalizacji dla wyznaczonego w drodze uchwały obszaru rewitalizacji. Jego głównym celem jest zintegrowanie i koordynowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych mających na celu zniwelowanie zjawisk kryzysowych powodujących degradację obszaru oraz jego rozwój w oparciu o zdiagnozowane potencjały. GPR stanowi również podstawę do ubiegania się o dofinansowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków krajowych i zagranicznych. Szczegółowy zakres oraz sposób opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji określa *Ustawa z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji* (Rozdział 4).

Aktualnie w Mieście Rumia obowiązuje *„Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na lata 2017-2030”* (*GPR Rumi*) w brzmieniu przyjętym Uchwałą nr XV/203/2019 Rady Miejskiej Rumi z dnia 12 grudnia 2019 r. wraz ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą nr XXXV/492/2021 Rady Miejskiej Rumi z dnia 16 grudnia 2021r. Jest on podstawowym dokumentem o charakterze strategiczno-operacyjnym służącym prowadzeniu procesu rewitalizacji w Rumi – przygotowaniu oraz wdrażaniu poszczególnych przedsięwzięć i podejmowaniu na jego podstawie kolejnych szczegółowych działań, ale także koordynacji i zarządzania oraz bieżącej oceny i ewaluacji.

Mając na uwadze wkroczenie w nowy okres programowania Unii Europejskiej i związane z nim zmiany w polityce spójności, zmiany społeczno-gospodarcze zachodzące w kraju, a także w mieście oraz zakończenie realizacji szeregu projektów zaplanowanych w obowiązującym *GPR Rumi* niezbędne jest dokonanie stosownych aktualizacji dokumentu.

Konieczność wprowadzenia zmian w *GPR Rumi* została również zarekomendowana w przeprowadzonej „*Ewaluacji on - going Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na lata 2017-2030”*. Zgodnie z przeprowadzoną oceną aktualności i stopnia realizacji *GPR Rumi* jego aktualizacja powinna skupić się przede wszystkim na:

- ponowieniu pogłębionej analizy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej, środowiskowej, technicznej i infrastrukturalnej;

[1] Art.2.1. Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 28, z póź. zm.)
[2] Art.10.1. Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 28, z póź. zm.)

- uzupełnieniu listy przedsięwzięć rewitalizacyjnych o nowe zadania z horyzontem czasowym realizacji do 2030r. (duża liczba przedsięwzięć zaplanowanych w obecnie obowiązującym *GPR Rumi* została już zakończona bądź dobiega końca);
- zintensyfikowaniu działań rewitalizacyjnych na podobszarach rewitalizacji innych niż Zagórze oraz kontynuacji działań społecznych adresowanych do mieszkańców Zagórza, zarówno w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej, jak i aktywności obywatelskiej i partycypacji w życiu społeczno-kulturalnym miasta;
- przeglądzie systemu zarządzania, prowadzenia sprawozdawczości oraz monitorowania realizacji[3].

Bardzo istotnym elementem aktualizacji *GPR Rumi* jest dostosowanie go do wymogów stawianych strategii IIT (Innych Instrumentów Terytorialnych) i uzupełnienie o jej podstawowe elementy wskazane w art. 36 ust. 8 *Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* (ustawy wdrożeniowej), a także spełnienie wymogów określonych dla gminnych programów rewitalizacji w *„Zasadach realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027”*.

Aktualizacja GPR Rumi została zatem sporządzona w procesie partycypacyjnym, z zaangażowaniem partnerów społeczno-gospodarczych, w oparciu o zapisy i wytyczne *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji* oraz ww. dokumentów, z uwzględnieniem zasad:

- kompleksowości i podejścia zintegrowanego - łącząc aspekty społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne oraz środowiskowe, tak aby synchronicznie oddziaływały na sytuację kryzysową obszaru rewitalizacji i prowadziły do jego zmian strukturalnych,
- koncentracji – skupiając się na obszarze wyznaczonym w oparciu o szczegółową diagnozę, objętym szczególną koncentracją zjawisk kryzysowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju Rumi,
- komplementarności przestrzennej – zakładając realizację przedsięwzięć na całym obszarze rewitalizacji, tak aby się wzajemnie dopełniały przestrzennie,
- komplementarności problemowej – zwracając uwagę na całościowe rozwiązywanie przyczyn kryzysu obszaru rewitalizacji, wiążąc przedsięwzięcia rewitalizacyjne z celami strategicznymi gminy na innych polach,
- komplementarności proceduralno-instytucjonalnej – wprowadzając system zarządzania jego realizacją, pozwalający na efektywne współdziałanie różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur,
- komplementarności międzyokresowej - uzupełniając przedsięwzięcia realizowane we wcześniejszych perspektywach finansowych, w tym realizowanych w ramach obowiązującego do czasu aktualizacji *GPR Rumi*,
- komplementarności źródeł finansowania – łącząc finansowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych z różnych źródeł, w tym środków prywatnych i publicznych.

[3] A. Siłuszek, PROJEKTY MIEJSKE+, Ewaluacja on-going Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na lata 2017-2030, listopad 2021

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU REWITALIZACJI

Pierwszym etapem programowania procesu rewitalizacji w mieście Rumia była delimitacja obszarów zdegradowanych w przestrzeni miejskiej obejmująca badanie zróżnicowania wewnątrzmiejskiego. Jej efektem było wyznaczenie w drodze *Uchwały Nr XXIV/241/2016 Rady Miejskiej Rumi z dnia 19 maja 2016r.*, zmienionej *Uchwałą Nr XXV/246/2016 Rady Miejskiej Rumi z dnia 30 czerwca 2016r.* obszaru rewitalizacji (Rysunek 1.) obejmującego trzy podobszary tj. obszar Towarowa, obszar Zagórze i obszar Stara Rumia 1.

Rysunek 1. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji na tle pozostałych jednostek urbanistycznych wyznaczonych w przestrzeni miasta Rumi[4]

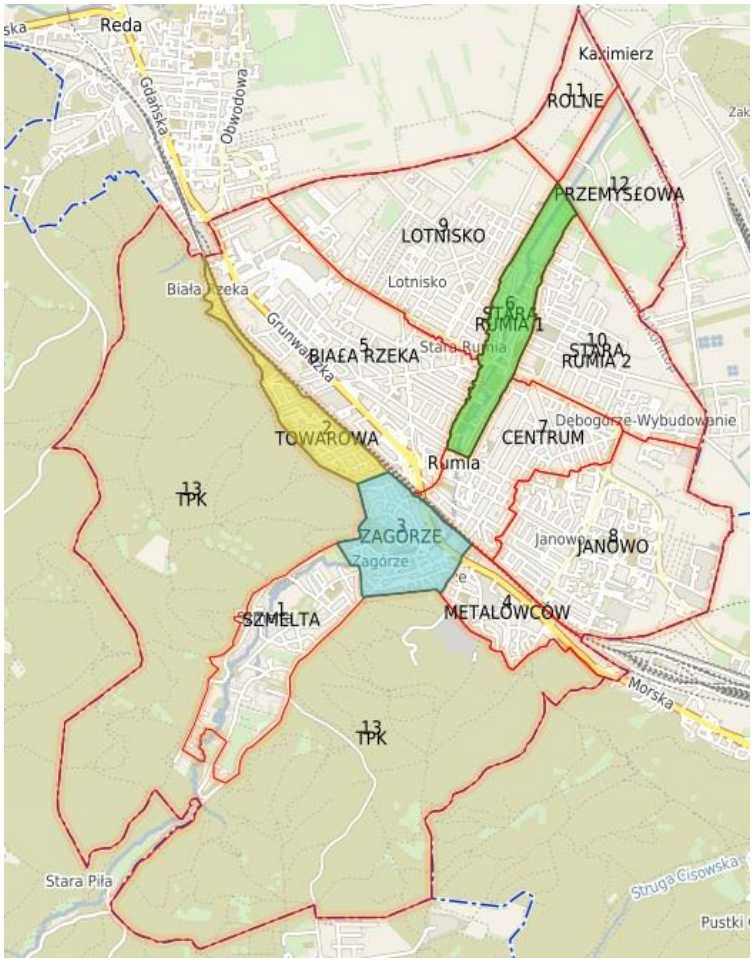

„Raport dotyczący delimitacji obszarów zdegradowanych w Rumi” z listopada 2015r. obejmował swoim zasięgiem obszar całego miasta, w podziale na jednostki urbanistyczne stanowiące podstawę analiz. Dokonano w nim diagnozy pod kątem zidentyfikowania obszarów koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz współwystępowania z nimi problemów gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych. Na podstawie ilości wskaźników predysponujących dany obszar do rewitalizacji stworzono listę rankingową obszarów zdegradowanych. W oparciu o przeprowadzoną analizę wskaźnikową uwzględniając zapisy art. 9 ust. 2 *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji* uznano, że obszary: Towarowa, Zagórze i Stara Rumia 1 spełniają przesłanki obszaru

[4] https://rumia.e-mapa.net/

zdegradowanego, w tym zwłaszcza w podsystemie społecznym, ale także w pozostałych sferach życia. W zestawieniu wyraźnie wyróżniał się obszar Zagórze, będący jedynym obszarem wśród wszystkich zidentyfikowanych w Rumi, dla którego wartości wskaźników przekraczały wartości referencyjne. Obszar Towarowa okazał się również jednym z najsłabszych ze wszystkich analizowanych obszarów, powielającym problemy społeczne Zagórza i leżącym w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Z kolei jednostka urbanistyczna Stara Rumia 1 to obszar, w którym znajdują się prawie wszystkie obiekty zabytkowe miasta oraz miejskie tereny publiczne, cechujący się podobnie jak dwa pozostałe podobszary licznymi problemami sfery społecznej.[5]

Biorąc pod uwagę, iż ww. obszary obejmują tereny najsilniej zagrożone pod względem występowania zjawisk kryzysowych, a zatem najbardziej wymagające kompleksowej interwencji oraz ich istotne znaczenie dla rozwoju całego miasta Rumia (art.10 ust.1 *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji*) cały obszar zdegradowany wyznaczono jako obszar rewitalizacji.

Zgodnie z *„Raportem dotyczącym delimitacji obszarów zdegradowanych w Rumi”* na moment wyznaczania obszar rewitalizacji stanowił łącznie **15,43% (255,15 ha) powierzchni zamieszkałych jednostek urbanistycznych (1652,92ha), a 8,50% powierzchni całej Gminy Miejskiej Rumia (3001,84ha)** i był zamieszkiwany przez 13,33% (5 504 os.) jej mieszkańców. Wg stanu na koniec 2021r. liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji wynosiła **5 537 osób tj. 11,82% populacji Rumi (46 835 os.)**, a powierzchnia pozostała bez zmian. Tym samym zapisy art. 10 ust.2 *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji*, dotyczące wielkości i liczby osób zamieszkujących obszar rewitalizacji (nie więcej niż 20% powierzchni gminy i 30% liczby mieszkańców) zostały zachowane. Tabela poniżej (Tabela 1.) przedstawia dane dotyczące powierzchni i liczby ludności poszczególnych podobszarów wchodzących w skład obszaru rewitalizacji wg stanu na koniec 2021r.

Tabela 1. Powierzchnia i liczba ludności podobszarów rewitalizacji[6]

Dane	Obszar rewitalizacji			
	Towarowa	Zagórze	Stara Rumia 1	Razem
Powierzchnia [ha]	53,9	78,5	122,75	**255,15**
Udział w powierzchni zamieszkanych jednostek urbanistycznych Rumi [%]	3,26	4,75	7,45	**15,43**
Udział w powierzchni Rumi [%]	1,79	2,61	4,09	**8,50**
Liczba ludności [os.]	1 382	2 971	1 184	**5 537**
Udział w liczbie ludności Rumi [%]	2,95	6,34	2,53	**11,82**

Szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji w podziale na poszczególne jego podobszary, obejmującą analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów, potwierdzającą, że są one w dalszym ciągu zdegradowane i spełniają kryteria obszaru rewitalizacji zawarto w rozdziale 4. *GPR Rumi*.

[5] Raport dotyczący delimitacji obszarów zdegradowanych w Rumi, 20.11.2015r.
[6] Dane Urząd Miasta Rumi

3. POWIĄZANIE PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI ORAZ SPOSÓB REALIZACJI PRZEZ PROGRAM ICH ZAPISÓW

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na lata 2017-2030. Aktualizacja 2025r. *(GPR Rumi)* został opracowany zgodnie z *Ustawą z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji,* art. 36 ust. 8 *Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, „Zasadami realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027”* oraz w powiązaniu z dokumentami strategicznymi zarówno na poziomie krajowym, regionalnym jak i lokalnym. Poniżej przedstawiono sposób powiazania *GPR Rumi* z głównymi krajowymi i regionalnymi dokumentami strategicznymi oraz sposób realizacji przez niego zapisów gminnych dokumentów strategicznych, w tym strategii rozwoju gminy, strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwiązywania problemów społecznych.

3.1. Poziom krajowy

3.1.1. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (*KSRR*) określa systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej, jak i wewnątrzregionalnej, tak aby zapewnić ich rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony poprzez mi.in włączenie obszarów mniej odpornych na zjawiska kryzowe. *GPR Rumi* wpisuje się w założenia *KSRR* dotyczące zmniejszenia dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych terytoriów oraz wspomaganie rozwoju obszarów, które nie mogą w pełni rozwinąć swojego potencjału. Oba dokumenty są również powiązane poprzez nastawienie na podnoszenie jakości kapitału ludzkiego i społecznego oraz dbałość o środowisko naturalne i przeciwdziałanie zmianom klimatycznym. *GPR Rumi* wpisuje się również w poniższe cele *KSRR*:

- Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym
- Cel 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych

Podobnie jak założenia *KSRR,* działania ujęte w *GPR Rumi* ukierunkowane są m.in. na podnoszenie i dostosowanie kompetencji zawodowych osób tracących zatrudnienie w wyniku zmian zachodzących na rynku pracy, wzmacnianie lokalnej przedsiębiorczości, podnoszenie jakości przestrzeni czy poprawę jakości środowiska przyrodniczego.

3.1.2. Krajowa Polityka Miejska 2030

Krajowa Polityka Miejska 2030 (*KPM 2030*) jest dokumentem ukierunkowanym na zrównoważony rozwój miast i miejskich obszarów funkcjonalnych. Koncentruje się na działaniach i instrumentach zorientowanych terytorialnie, które odpowiadają aktualnym wyzwaniom stojącym przed miastami oraz miejskimi obszarami funkcjonalnymi[7]. *GPR Rumi* przyczynia się do realizacji wizji określonej w *KPM 2030* zakładającej m.in. *„Polskie miasta są przyjazne i dostępne dla wszystkich mieszkańców oraz oferują wysoką jakość życia. W polskich miastach uwzględnia się wpływ przestrzeni na dobrostan i zdrowie mieszkańców,… rozwijają się w sposób zrównoważony w kierunku terytoriów zwartych przestrzennie, są pełne dobrze zorganizowanych funkcjonalnych i estetycznych przestrzeni publicznych z poszanowaniem dla wartości zabytków i dziedzictwa kulturowego….”*

[7] Krajowa Polityka Miejska 2030, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, 14 czerwca 2022r.

Powiązane są również cele i wyzwania obu dokumentów. *GPR Rumi* realizuje wyzwania *KPM 2030* w tym zwłaszcza:

- Wyzwanie I. Dbałość o ład przestrzenny i estetyczny
- Wyzwanie IV. Niwelowanie negatywny skutków zmian klimatu w miastach
- Wyzwanie V. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego w miastach
- Wyzwanie VIII. Poprawa dostępności mieszkaniowej
- Wyzwanie X. Zwiększenie wykorzystania potencjału społecznego

3.1.3. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (*KPZK 2030*) jest najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym dotyczącym zagospodarowania przestrzennego kraju. Jej celem strategicznym jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych do osiągnięcia: konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie.[8] Cel ten ma zostać osiągnięty poprzez ściśle powiązane i wzajemnie dopełniające się cele i kierunki działań polityki przestrzennej zagospodarowania kraju, w tym poniższe, z którymi *GPR Rumi* jest zbieżny:

- Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.
  - Kierunek działań 2.3. Wspomaganie spójności w specyficznych obszarach problemowych (2.3.2. Restrukturyzacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych miast)
- Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski
  - Kierunek działania 4.6. Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby
- Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego
  - Kierunek działania 6.5. Tworzenie korzystnych warunków dla działalności gospodarczej

3.2. Poziom regionalny

3.2.1. Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 (*SRWP 2030*) jest podstawowym dokumentem strategicznym określającym plany rozwoju województwa pomorskiego w perspektywie do 2030r., w tym również w zakresie polityki społecznej. Określa ona strategiczne wyzwania rozwojowe regionu (m.in. zmiany klimatu, usługi publiczne i stan zdrowia mieszkańców, edukacja, kapitał społeczny i kultura zaufania, baza gospodarcza), z którymi pokrywają się w znacznej mierze wyzwania zdiagnozowane w *GPR Rumi* dla obszaru rewitalizacji. W obu dokumentach odpowiedzią na wyzwania są cele i mechanizmy ich realizacji, które również są ze sobą zbieżne w kilku płaszczyznach. Zostały one tak określone, aby zapewniały zrównoważony rozwój oraz poprawę jakości życia mieszkańców z poszanowaniem środowiska, walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych. *GPR Rumi* oraz jego cele wpisują się w cele strategiczne *SRWP 2030*, w tym zwłaszcza w zakresie poniższych celów operacyjnych:

[8] Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, 27 kwietnia 2012r.

- Cel strategiczny 1. Trwałe bezpieczeństwo
  - Cel operacyjny 1.1. Bezpieczeństwo środowiskowe (w zakresie adaptacji do zmian klimatu, rozwoju terenów zielni)
  - Cel operacyjny 1.2. Bezpieczeństwo energetyczne (w zakresie likwidacji niskiej emisji i rozwoju OZE, poprawy jakości powietrza)
- Cel strategiczny 2. Otwarta wspólnota regionalna
  - Cel operacyjny 2.2. Wrażliwość społeczna (m.in. w zakresie rozwoju usług społecznych na rzecz rodzin, osób ze szczególnymi potrzebami i seniorów, aktywizacji i integracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i uzależnieniom)
  - Cel operacyjny 2.3. Kapitał społeczny (w zakresie wzmocnienia aktywności obywatelskiej, zachowania i upowszechniania dziedzictwa kulturowego, realizacji kompleksowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych i wdrażania kompleksowych programów rewitalizacji dla miejskich obszarów zdegradowanych, zagospodarowania przestrzeni publicznych w sposób integrujący społeczności lokalne)
  - Cel operacyjny 2.4. Mobilność (w zakresie poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego i upowszechniania mobilności aktywnej)
- Cel strategiczny 3. Odporna gospodarka
  - Cel operacyjny 3.2. Rynek pracy (w zakresie poprawy dostępności i jakości usług poradnictwa zawodowego)
  - Cel operacyjny 3.3. Oferta turystyczna i czasu wolnego (w zakresie poprawy jakości, kompleksowości i dostępności oferty czasu wolnego)

3.2.2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego

Polityka przestrzenna województwa to sposób realizacji wizji zagospodarowania przestrzennego województwa w odniesieniu do jego terytorium w perspektywie długookresowej (do roku 2030), polegający na oddziaływaniu na główne elementy zagospodarowania przestrzennego województwa i zapewniający koordynację instrumentów realizacyjnych, będąc przy tym integralną częścią polityki rozwoju.[9] Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego (*PZPWP*) klasyfikuje Rumię jako ośrodek lokalny o działaniu ponadgminnym, położony w wielofunkcyjnym paśmie osadniczym o silnym potencjale ludnościowym. *PZPWP* włącza jednocześnie miasto do miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Trójmiasta oraz obszaru metropolitarnego Gdańsk-Gdynia-Sopot. W dokumencie *PZPWP* sformułowano cztery cele polityki przestrzennego zagospodarowania województwa:

- C.1. Wysoka jakość przestrzeni zamieszkania i pracy
- C.2. Konkurencyjna oraz wielofunkcyjna przestrzeń gospodarcza i bezpieczeństwo
- C.3. Zachowane zasoby i walory środowiska
- C.4. Uruchomione potencjały rozwojowe obszarów funkcjonalnych

z czego czwarty ma charakter uszczegóławiający w stosunku do pozostałych celów i integrujący ujmowane w nich zagadnienia. *GPR Rumi* jest powiązany i spójny z powyższymi celami przestrzennymi zagospodarowania województwa, w tym w szczególności z poniżej wymienionymi kierunkami polityki przestrzennego zagospodarowania województwa:

- K.1.1. Kształtowanie struktur sieci osadniczej zgodnie z wymogami ładu przestrzennego (m.in. poprzez działania i przedsięwzięcia obejmujące rewitalizację obszarów zdegradowanych, w których występuje szczególna koncentracja

[9] Plan zagospodarowania województwa pomorskiego 2030, załącznik nr 1 do Uchwały nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016r.

negatywnych zjawisk społecznych, a także gospodarczych, środowiskowych, funkcjonalno-przestrzennych i technicznych, rozwój nowych i podnoszenie jakości istniejących przestrzeni publicznych),

- K.1.2. Kształtowanie wysokiej jakości środowiska mieszkaniowego (m.in. poprzez działania i przedsięwzięcia obejmujące poprawę jakości przestrzeni publicznych, rewitalizację zdegradowanych struktur mieszkaniowych, budowę infrastruktury rowerowej),
- K.1.3. Racjonalizacja rozmieszczenia oraz poprawa dostępności infrastruktury społecznej i usług publicznych w tym zakresie (m.in. poprzez działania i przedsięwzięcia w zakresie upowszechniania prozdrowotnych postaw związanych z aktywnością fizyczną poprzez budowę, rozbudowę i modernizację urządzeń rekreacyjno-sportowych służących codziennej rekreacji),
- K.2.1. Efektywne i bezpieczne wykorzystanie zasobów przestrzeni przez gospodarkę (poprzez m.in. ponowne wykorzystanie terenów zdegradowanych z uwzględnieniem możliwości przywrócenia lub ukształtowania nowych funkcji, w tym także ekologicznych),
- K.2.3. Wzmocnienie całorocznej i atrakcyjnej oferty turystycznej w oparciu o zasoby i walory przyrodniczo-kulturowe, krajobrazowe i funkcje metropolitarne (poprzez działania i przedsięwzięcia w zakresie wykorzystania turystycznych zasobów i walorów kulturowych oraz modernizację i rozwój oferty instytucji kultury),
- K.3.2. Ochrona obszarów o charakterystycznym krajobrazie kulturowym lub znaczeniu historycznym (poprzez działania i przedsięwzięcia w zakresie utrzymania w dobrym stanie zasobów dziedzictwa kulturowego, wzmacnianie istniejących oraz nadawanie obiektom zabytkowym nieużytkowanym nowych funkcji kulturalnych, turystycznych i edukacyjnych),
- K.3.3 Ograniczenie emisji zanieczyszczeń środowiska (m.in. poprzez działania i przedsięwzięcia dotyczące poprawy sprawności wytwarzania energii cieplnej w lokalnych i indywidualnych źródłach ciepła).

3.2.3. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego do roku 2030 dla Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego do roku 2030 dla Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot (*SRP OMGGS*) określa wizję i misję rozwoju obszaru metropolitarnego oraz wskazuje cele i działania, których realizacja ma pozwolić na urzeczywistnienie tej wizji. Celem działań określonych w *SRP OMGGS* jest lepsze zintegrowanie powiatów otaczających Trójmiasto z rdzeniem metropolii, aby wszyscy mieszkańcy zyskali dobry dostęp do usług publicznych oraz możliwości rozwojowych jakie ona daje.

Integralną częścią *SRP OMGGS* jest Strategia ZIT (zintegrowanych inwestycji terytorialnych) realizowana na terenie miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Trójmiasta obejmującego m.in. Rumię. Treści obu strategii są ze sobą zintegrowane i połączone zarówno w części diagnostycznej, planistycznej jak i wdrożeniowej.

SRP OMGGS wskazuje cztery cele strategiczne, którym przypisano 11 celów operacyjnych, w tym 3 które także dotyczą realizacji instrumentu ZIT. *GPR Rumi* realizuje założenia dokumentu, w tym zwłaszcza w zakresie:

- celu operacyjnego 1.1. Zwiększenie odporności metropolii na zmiany klimatu (np. edukacja klimatyczna, inicjatywy w zakresie podnoszenia efektywności energetycznej budynków),

- celu operacyjnego 2.1. Sprawny i komfortowy transport zbiorowy podstawą mobilności mieszkańców (np. promocja mobilności aktywnej i wsparcie rozbudowy sieci tras rowerowych i pieszych, w szczególności prowadzących do węzłów przesiadkowych, poprawa warunków mobilności aktywnej, poprawa bezpieczeństwa ruchu),
- celu operacyjnego 3.1. Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej metropolii (np. szeroki dostęp do kompetentnych pracowników),
- celu operacyjnego 3.2. Integracja społeczno-kulturowa mieszkańców (działania na rzecz włączenia społecznego, zapewnienie równości i przeciwdziałanie dyskryminacji wszystkich mieszkańców).

Programowanie rewitalizacji w *GPR Rumi* zostało również przeprowadzone z uwzględnieniem zasad i rekomendacji ujętych w *SRP OMGGS* określonych dla Rumi jako miasta okołordzeniowego w tym:

- zasad ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu,
- zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej,
- kierunków rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej,
- zasad kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Zgodnie z ostatnią wymienioną powyżej zasadą *GPR Rumi* jest zgodny z zapisami zawartymi w *SRP OMGGS* tj *„Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji będą wyznaczane zgodnie z ustawą o rewitalizacji (Dz.U. 2021 poz. 485) oraz prowadzone na podstawie gminnych programów rewitalizacji. Miasta i gminy OMGGS będą dążyć do ponownego wykorzystania terenów już przekształconych, m.in. poprzemysłowych, przede wszystkim zlokalizowanych w obrębie istniejących wykształconych struktur urbanistycznych. Działania rewitalizacyjne będą prowadzone kompleksowo z uwzględnieniem działań społecznych, infrastrukturalnych i przestrzennych….Działania rewitalizacyjne powinny mieć na uwadze przede wszystkim: ochronę środowiska przyrodniczego i mieszkaniowego, a także struktury lokalnych społeczności i ich tożsamości z uwzględnieniem wyzwań wynikających ze zmian klimatu; zapewnienie dobrego dostępu do usług, w tym usług publicznych; tworzenie warunków do rozwijania lokalnej przedsiębiorczości; wyrównywanie różnic społecznych, gospodarczych i przestrzennych obszarów objętych rewitalizacją względem pozostałych obszarów gmin i metropolii; poprawę dostępności przestrzeni dla osób ze szczególnymi potrzebami*."[10]

3.3. Poziom lokalny

3.3.1. Strategia Rozwoju Miasta Rumi na lata 2023-2032

Strategia Rozwoju Miasta Rumi na lata 2023-2032 (SRMR) stanowi ważny element systemu zarządzania Rumią, wskazujący nadrzędne cele i kierunki rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, co pozwala definiować długookresowe priorytety lokalnej społeczności. Określa ona również sposoby oddziaływania w celu zapewnienia dobrostanu środowiskowego, społecznego i gospodarczego.

[10] Strategia Rozwoju Ponadlokalnego do roku 2030 dla Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot

We wnioskach z diagnozy stanowiącej podstawę opracowania SRMR, w zakresie dotyczącym stanu i struktury miasta zawarto informacje dotyczące przyjętego uchwałą Rady Miejskiej Rumi obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji wraz ze wskazaniem podobszarów rewitalizacji tj. Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1. W związku z tym aktualizacja *GPR Rumi* dotycząca ww. obszarów jest bezpośrednio związana z SRMR oraz stanowi odpowiedź na ujęte w niej bariery rozwojowe, ryzyka rozwoju oraz kluczowe wyzwania rozwojowe Rumi. Przeprowadzona na potrzeby aktualizacji *GPR Rumi* pogłębiona, szczegółowa diagnoza poszczególnych podobszarów rewitalizacji również wskazuje na występowanie problemów i potrzeb spójnych z określonymi w SRMR. W związku z tym realizacja *GPR Rumi* przyczyni się do niwelowania określonych w SRMR barier i ryzyk rozwoju Rumi w tym zwłaszcza w zakresie:

- kształtującej się tożsamości miejskiej (niedostateczna ilość i jakość usług publicznych, duże przestrzenie terenów mieszkalnych z niedoborem funkcji publicznych, stosunkowo mało przedsiębiorstw, brak przestrzeni integrujących mieszkańców, niewystarczająca integracja społeczna)
- niewystarczającej dostępności komunikacyjnej (zła dostępność wewnętrzna, zbyt odległe przystanki i rzadkie kursy komunikacji publicznej, niewystarczająca jakość sieci ścieżek rowerowych)
- niekorzystnych zmian demograficznych (starzenie się populacji miasta)
- niedoboru atrakcyjnych przestrzeni miejskich.

GPR Rumi odpowiada również na ujęte w SRMR kluczowe wyzwania rozwojowe miasta oraz określone w ich ramach kluczowe czynniki rozwoju takie jaki:

1. DOSTĘPNOŚĆ – potrzeba zwiększenia niezadowalającej dostępności przestrzennej, społecznej i inwestycyjnej miasta
    - Dostępność komunikacyjna wewnętrzna i zewnętrzna miasta (w szczególności: adekwatność komunikacji publicznej wobec potrzeb mieszkańców, skala utrudnień związanych z istnieniem barier komunikacyjnych)
    - Dostępność usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych w mieście
    - Funkcjonalność i stan techniczny infrastruktury publicznej w mieście (budynków komunalnych użytkowych i mieszkalnych, ulic, małej architektury)
    - Dostępność, jakość, ilość terenów zieleni urządzonej między obszarami zabudowy miejskiej
    - Dostępność infrastruktury i usług sportowo-rekreacyjnych na terenie miasta
    - Standardy dostępności miasta dla osób o szczególnych potrzebach
2. ŚRODOWISKO - potrzeba ochrony, wyeksponowania i wzmocnienia bogatych zasobów przyrodniczych miasta w sposób budujący jego tożsamość i zwiększający atrakcyjność jako miejsca do życia
    - Czystość powietrza w mieście
    - Stopień wyeksponowania i udostępnienia zasobów środowiskowych i krajobrazowych miasta (zalesionych wzgórz i dolin, rzeki przepływającej przez całe miasto)
    - Dostępność, jakość, ilość zieleni urządzonej między obszarami zabudowy miejskiej
3. INTEGRACJA SPOŁECZNA - potrzeba chronienia, wzmacniania i wykorzystania silnego kapitału społecznego miasta do budowy jego tożsamości, identyfikacji mieszkańców z Rumią oraz ograniczania skali ewentualnych problemów społecznych
    - Bezpieczeństwo w mieście
    - Dostępność usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych w mieście
    - Współpraca między miastem, a lokalnymi przedsiębiorcami

- Aktywność społeczna i obywatelska mieszkańców
- Struktura demograficzna miasta
- Stopień zagrożenia marginalizacją (kumulacją problemów społecznych i infrastrukturalnych) niektórych obszarów miasta
- Standardy dostępności miasta dla osób o szczególnych potrzebach

4. PRZESTRZEŃ DLA ROZWOJU - potrzeba zwiększania niewystarczającej jakości i ilości przestrzeni mogących kształtować tożsamość miasta, w tym jego tożsamość gospodarczą
   - Stopień wyeksponowania i udostępnienia zasobów środowiskowych i krajobrazowych miasta (zalesionych wzgórz i dolin, rzeki przepływającej przez całe miasto)
   - Współpraca między miastem, a lokalnymi przedsiębiorcami
   - Estetyka miasta – zwłaszcza jego głównych, centralnie położonych części
   - Funkcjonalność i stan techniczny infrastruktury publicznej w mieście (budynków komunalnych użytkowych i mieszkalnych, ulic, małej architektury)

GPR Rumi jest nie tylko odpowiedzią na wskazane powyżej zakresy ujęte w SRMR, ale też programem realizującym założone w SRMR cele (Rysunek 2.), kierunki działań (Tabela 2.) jak i przedsięwzięcia.

Rysunek 2. Powiązania celów GPR Rumi z celami SRMR

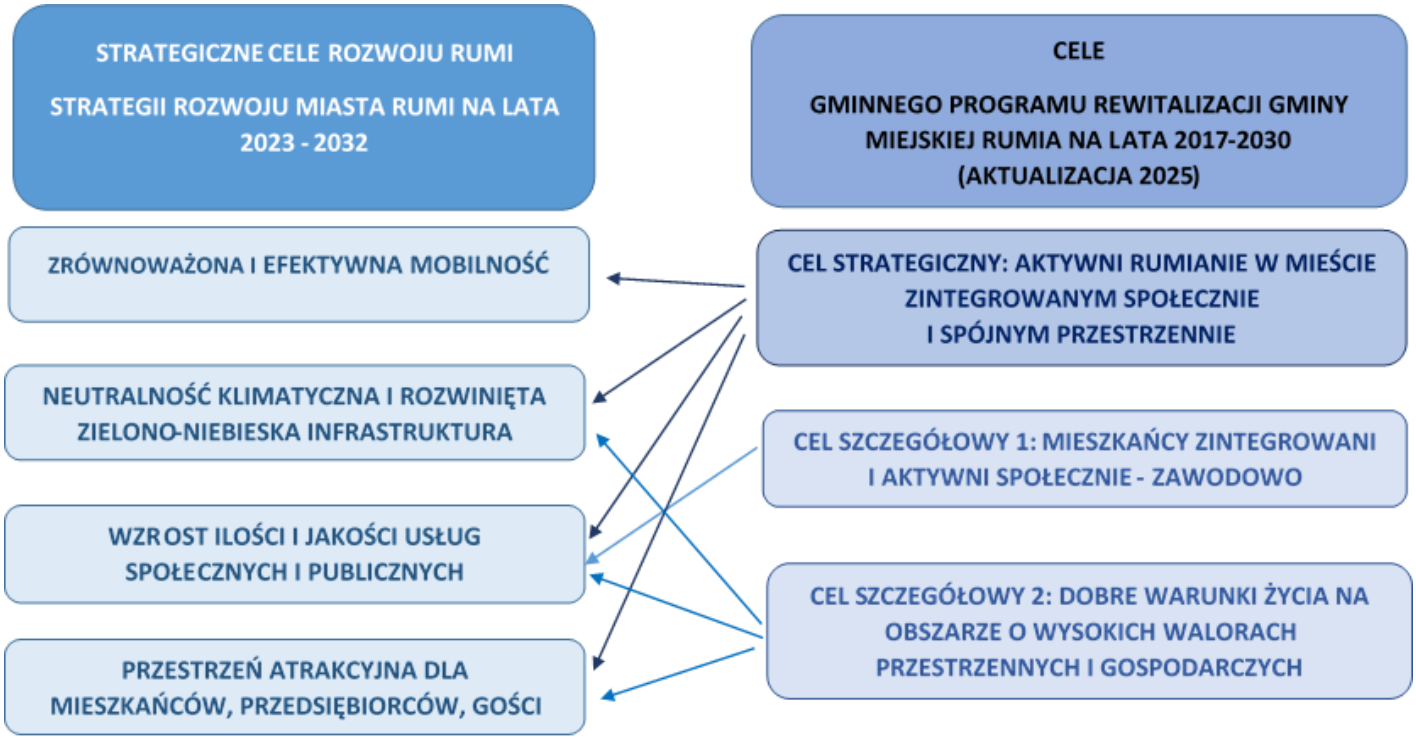

Szczególnie istotna jest realizacja przez *GPR Rumi* strategicznego celu rozwoju Rumi dotyczącego wzrostu ilości i jakości usług społecznych i publicznych odpowiadającego na kluczowe wyzwanie rozwojowe miasta jakim jest integracja społeczna. Zarówno *GPR Rumi*, jak i ten cel SRMR są podyktowane zarówno niekorzystnymi zmianami demograficznymi, jak również występowaniem na terenie Rumi obszarów, które można uznać za zdegradowane ze względu na znaczną kumulację problemów społecznych i infrastrukturalnych, wymagających rewitalizacji. SRMR wskazuje, że osiągnięcie tego celu związane jest z ciągłym podnoszeniem

ilości i jakości usług publicznych na terenie miasta przy założeniu, że każda z grup społecznych ma swoje specyficzne oczekiwania i potrzeby co do takich usług. W związku z tym realizacja *GPR Rumi* zakładającego takie działania pozwoli na zapewnienie założonej w SRMR dostępności instytucji publicznych oraz oferty uwzględniającej różne grupy społeczne, a tym samym integrację społeczną oraz aktywność obywatelską.

GPR Rumi realizuje również kierunki działań strategicznych określone w SRMR (Tabela 2.), zarówno pod kątem ich założeń, ale również poprzez spójność przedsięwzięć rewitalizacyjnych z przykładowymi przedsięwzięciami wskazanymi w poszczególnych kierunkach działań SRMR.

Tabela 2. Powiązania kierunków działań GPR Rumi z kierunkami działań SRMR

Kierunki działań	
SRMR	**GPR**
Rozwój inwestycyjny rumskiego obszaru „Doliny logistycznej”	2.8. Ożywienie gospodarcze lokalnego rynku pracy
Wsparcie rodzinnej przedsiębiorczości i promowanie produktów lokalnych	2.8. Ożywienie gospodarcze lokalnego rynku pracy
Zwiększenie dostępności komunikacyjnej	2.6. Zapewnienie spójności i dostępności przestrzennej
Poprawa estetyki miasta i umacnianie tożsamości	2.1. Rozwój infrastruktury społecznej 2.2. Poprawa stanu technicznego oraz dostępności budynków publicznych i mieszkalnych 2.3. Rozwój zasobu mieszkaniowego gminy 2.4. Wyeksponowanie i ochrona dziedzictwa historycznego i kulturowego 2.5. Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych z nadaniem im nowych funkcji 1.3. Integracja społeczna i międzypokoleniowa
Poprawa stanu technicznego infrastruktury publicznej oraz dążenie do samowystarczalności energetycznej	2.2. Poprawa stanu technicznego oraz dostępności budynków publicznych i mieszkalnych 2.4. Wyeksponowanie i ochrona dziedzictwa historycznego i kulturowego 2.6. Zapewnienie spójności i dostępności przestrzennej 2.7. Efektywność energetyczna i adaptacja do zmian klimatu
Mitygacja i adaptacja do zmian klimatu, ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych	2.5. Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych z nadaniem im nowych funkcji 2.7. Efektywność energetyczna i adaptacja do zmian klimatu
Lepsze dostosowanie oferty usług społecznych do potrzeb mieszkańców	1.1. Zapewnienie dostępu do efektywnych i nowoczesnych usług społecznych 1.2. Aktywizacja społeczna i społeczno-zawodowa osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym 1.3. Integracja społeczna i międzypokoleniowa 1.4.Popraw kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz uczestnictwa w kulturze i życiu publicznym

3.3.2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Miejskiej Rumia

Podstawowym dokumentem w zakresie planowania i wdrażania polityki społecznej na poziomie lokalnym jest strategia rozwiązywania problemów społecznych. W tym dokumencie zostają wyznaczone najważniejsze kierunki działań w celu profilaktyki i przeciwdziałania zdiagnozowanym problemom społecznym, jakie występują na terenie gminy. Stanowi ona punkt odniesienia do opracowania innych szczegółowych programów, których realizacja ma przyczyniać się do rozwiązywania problemów społecznych oraz wyrównania szans społecznych mieszkańców gminy. W związku z tym Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Miejskiej Rumia stanowi punkt odniesienia części społecznej *GPR Rumi.*

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Rumia na lata 2021–2024, obowiązująca w momencie rozpoczęcia prac nad niniejszą aktualizacją *GPR Rumi* została przyjęta w celu skoordynowanego przeciwdziałania najważniejszym problemom społecznym w mieście. Dokument ten wyznaczył cele i wskaźniki w obszarach takich jak ubóstwo i wykluczenie społeczne, przemoc domowa, uzależnienia, zdrowie psychiczne, profilaktyka w edukacji, bezrobocie oraz wsparcie seniorów i osób z niepełnosprawnościami, a aktualizację *GPR Rumi* rozpoczęto tak, aby była z nimi spójna. Kontynuacją ww. dokumentu w zakresie polityki społecznej stanowi *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Rumia na lata 2025–2029* (SRPS), której zapisy również są realizowane przez *GPR Rumi*.

Przeprowadzona na potrzeby aktualizacji *GPR Rumi* pogłębiona, szczegółowa diagnoza poszczególnych podobszarów rewitalizacji wskazuje na występowanie problemów spójnych z problemami określonymi w SRPS. W związku z tym realizacja *GPR Rumi* przyczyni się do niwelowania określonych w SRPS słabych stron i zagrożeń w dziedzinie polityki społecznej Rumi, w tym zwłaszcza w zakresie:

- występowania zjawiska ubóstwa i dziedziczonej biedy obserwowanego szczególnie na osiedlu Zagórze,
- kumulacji różnego rodzaju problemów społecznych w jednym miejscu, utrudniającej podjęcie skutecznej interwencji,
- barier architektonicznych i społecznych uniemożliwiających osobom niepełnosprawnym pełny udział w życiu społecznym,
- niewystarczającej na terenie miasta liczby placówek dla ofiar przemocy, osób starszych, chorych, niepełnosprawnych,
- słabo rozwiniętej sieci poradnictwa specjalistycznego,
- rosnącej liczby rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej i wzrostu liczby założonych Niebieskich Kart,
- problemu nadużywania alkoholu wśród mieszkańców,
- występowania zjawiska przemocy domowej i problemów z nim związanych,
- silnego zróżnicowania społecznego, gospodarczego i warunków życia w przestrzeni miasta;
- pogłębiania się uzależnienia od pomocy społecznej,
- dziedziczenia biedy i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- starzenia się społeczeństwa,
- występowania zjawiska bezsilności i bezradności społecznej.

GPR Rumi jest nie tylko odpowiedzią na wskazane powyżej zakresy ujęte w SRPS, ale też jest programem realizującym założone w SRPS cele i kierunki działań (Tabela 3.) .

Tabela 3. Powiązania celów i kierunków działań GPR Rumi z celami i kierunkami działań SRPS

Cele i kierunki działań	
SRPS	**GPR**
PRIORYTET I: MIESZKAŃCY GMINY **Cel strategiczny I: Integrująca i różnorodna oferta spędzania czasu wolnego na terenie gminy** – Organizowanie i wzbogacanie oferty wydarzeń sprzyjających integracji społeczności lokalnej (w tym festynów, pikników, imprez kulturalnych i sportowych) – Rozwijanie i zwiększenie dostępności do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej – Wspieranie twórców, organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych, prowadzących działalność w obszarze kultury oraz wzmacniania spójności i tożsamości lokalnej	**Cel szczegółowy 1. Mieszkańcy zintegrowani i aktywni społecznie-zawodowo** 1.3. Integracja społeczna i międzypokoleniowa 1.4. Poprawa kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz uczestnictwa w kulturze i życiu publicznym **Cel 2. Dobre warunki życia na obszarze o wysokich walorach przestrzennych i gospodarczych** 2.5. Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych z nadaniem im nowych funkcji
PRIORYTET I: MIESZKAŃCY GMINY **Cel strategiczny II: Skuteczna profilaktyka i zwalczanie uzależnień** – Profilaktyczna działalność informacyjna, edukacyjna i szkoleniowa w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, oraz uzależnień behawioralnych – Zapewnienie dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub środków odurzających – Rozwijanie kompetencji pracowników służb, instytucji oraz organizacji zajmujących się problematyką przeciwdziałania uzależnieniom	**Cel szczegółowy 1. Mieszkańcy zintegrowani i aktywni społecznie-zawodowo** 1.1. Zapewnienie dostępu do efektywnych i nowoczesnych usług społecznych 1.2. Aktywizacja społeczna i społeczno-zawodowa osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym
PRIORYTET I: MIESZKAŃCY GMINY **Cel strategiczny III: Skuteczna profilaktyka i przeciwdziałania przemocy domowej oraz pomoc osobom uwikłanym w przemoc domową** – Prowadzenie profilaktyki i edukacji wśród społeczności lokalnej w zakresie przemocy domowej – Upowszechnianie informacji o podmiotach świadczących pomoc osobom uwikłanym w problem przemocy domowej – Zapewnienie pomocy oraz ochrony osobom doświadczającym przemocy domowej – Rozwijanie kompetencji pracowników służb, instytucji oraz organizacji zajmujących się problematyką przemocy domowej	**Cel szczegółowy 1. Mieszkańcy zintegrowani i aktywni społecznie-zawodowo** 1.1. Zapewnienie dostępu do efektywnych i nowoczesnych usług społecznych 1.2. Aktywizacja społeczna i społeczno-zawodowa osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym
PRIORYTET I: MIESZKAŃCY GMINY **Cel strategiczny IV: Rozwój postaw propartycypacyjnych wśród mieszkańców gminy oraz rozwój lokalnego trzeciego sektora** – Pobudzanie aktywności społecznej mieszkańców i włączanie ich w rozwiązywanie lokalnych problemów, m.in. poprzez	**Cel szczegółowy 1. Mieszkańcy zintegrowani i aktywni społecznie-zawodowo** 1.3. Integracja społeczna i międzypokoleniowa 1.4. Poprawa kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz uczestnictwa w kulturze i życiu publicznym

Cele i kierunki działań	
SRPS	**GPR**
prowadzenie konsultacji społecznych i kampanii informacyjnych – Promowanie wolontariatu i pomocy sąsiedzkiej wśród mieszkańców	
PRIORYTET II: RODZINY Z DZIEĆMI **Cel strategiczny I: Systemowe wsparcie rodziny w wypełnianiu ich naturalnych funkcji** – Inicjowanie i rozwój różnych form integracji rodzin ze społecznością lokalną wspieranie wypoczynku rodzinnego, organizowanie imprez integracyjnych i kulturalnych, festynów, pikników rodzinnych, spektakli, wycieczek i innych działań mających na celu integrację rodzin – Realizacja projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci – Usługi edukacyjne na rzecz rodziców mające na celu wzrost kompetencji rodzicielskich w wypełnianiu ról opiekuńczych oraz wychowawczych	**Cel szczegółowy 1. Mieszkańcy zintegrowani i aktywni społecznie-zawodowo** 1.1. Zapewnienie dostępu do efektywnych i nowoczesnych usług społecznych 1.3. Integracja społeczna i międzypokoleniowa 1.4. Poprawa kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz uczestnictwa w kulturze i życiu publicznym
PRIORYTET II: RODZINY Z DZIEĆMI **Cel strategiczny II: Systemowe wsparcie rodziny w wychodzeniu z trudności opiekuńczo-wychowawczych** – Rozwój usług specjalistycznych dedykowanych rodzinom z małymi dziećmi	**Cel szczegółowy 1. Mieszkańcy zintegrowani i aktywni społecznie-zawodowo** 1.1. Zapewnienie dostępu do efektywnych i nowoczesnych usług społecznych
PRIORYTET II: RODZINY Z DZIEĆMI **Cel strategiczny III: Zapewnienie systemu wsparcia dla rozwoju dzieci i młodzieży** – Rozwój organizacji czasu wolnego – Rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży działających w formie opiekuńczej, specjalistycznej lub pracy podwórkowej (np. koła zainteresowań, świetlice, kluby, ogniska wychowawcze, lub specjalistycznej lub pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę) – Rozwój usług pomocowych dla dzieci i młodzieży, w tym: usług psychologicznych, psychiatrycznych, logopedycznych i rehabilitacyjnych – Profilaktyczne działania informacyjne i edukacyjne w zakresie uzależnień alkoholowych, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych	**Cel szczegółowy 1. Mieszkańcy zintegrowani i aktywni społecznie-zawodowo** 1.1. Zapewnienie dostępu do efektywnych i nowoczesnych usług społecznych 1.4. Poprawa kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz uczestnictwa w kulturze i życiu publicznym
PRIORYTET III: SENIORZY **Cel strategiczny I: Zapewnienie osobom starszym dostępu do różnorodnej oferty ogólnorozwojowej i spędzania czasu wolnego** – Ubogacenie oferty spędzania czasu wolnego i integracji dla seniorów (w tym wydarzeń edukacyjnych, sportowych, ruchowych, kulturalnych i rozwoju zainteresowań) – Zapewnienie lepszego dostępu do przestrzeni miejskiej i miejsc użyteczności publicznej	**Cel szczegółowy 1. Mieszkańcy zintegrowani i aktywni społecznie-zawodowo** 1.3. Integracja społeczna i międzypokoleniowa 1.4. Poprawa kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz uczestnictwa w kulturze i życiu publicznym **Cel 2. Dobre warunki życia na obszarze o wysokich walorach przestrzennych i gospodarczych**

Cele i kierunki działań	
SRPS	**GPR**
poprzez znoszenie barier w wymiarze architektonicznym, komunikacyjnym, transportowym i informacyjnym	2.5. Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych z nadaniem im nowych funkcji
PRIORYTET III: SENIORZY **Cel strategiczny II: Aktywizacja społeczna i wykorzystanie potencjału osób starszych** – Wspieranie różnych form samoorganizowania się seniorów – Rozwijanie wolontariatu seniorów	**Cel szczegółowy 1. Mieszkańcy zintegrowani i aktywni społecznie-zawodowo** 1.3. Integracja społeczna i międzypokoleniowa 1.4. Poprawa kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz uczestnictwa w kulturze i życiu publicznym
PRIORYTET III: SENIORZY **Cel strategiczny III: Systemowe wsparcie dla osób starszych i ich rodzin oraz opiekunów w codziennym funkcjonowaniu** – Rozwój usług opiekuńczych w codziennych czynnościach życiowych w domu, w tym usług sąsiedzkich – Poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne) – Zapewnianie opieki wytchnieniowej, szkoleń i grup wsparcia dla opiekunów – Doradztwo dla organizacji pozarządowych w zakresie pomocy osobom starszym	**Cel szczegółowy 1. Mieszkańcy zintegrowani i aktywni społecznie-zawodowo** 1.1. Zapewnienie dostępu do efektywnych i nowoczesnych usług społecznych
PRIORYTET IV: OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ **Cel strategiczny I: Wzmocnienie systemu wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin i opiekunów** – Rozwój usług wspierających opiekunów osób z niepełnosprawnościami, w tym poradnictwo, szkolenia, zapewnianie opieki wytchnieniowej i grup wsparcia – Rozwój usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi	**Cel szczegółowy 1. Mieszkańcy zintegrowani i aktywni społecznie-zawodowo** 1.1. Zapewnienie dostępu do efektywnych i nowoczesnych usług społecznych 1.2. Aktywizacja społeczna i społeczno-zawodowa osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym
PRIORYTET IV: OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ **Cel strategiczny II: Zapewnienie warunków do spędzania czasu wolnego i integracji społeczno-zawodowej** – Ubogacenie oferty spędzania czasu wolnego i integracji (w tym wydarzeń edukacyjnych, ruchowych, kulturalnych i rozwoju zainteresowań) – Zapewnienie lepszego dostępu do przestrzeni miejskiej i miejsc użyteczności publicznej poprzez znoszenie barier w wymiarze architektonicznym, komunikacyjnym, transportowym i informacyjnym – Doradztwo zawodowe – Zwiększanie świadomości społecznej w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnością - działania edukacyjne i informacyjne	**Cel szczegółowy 1. Mieszkańcy zintegrowani i aktywni społecznie-zawodowo** 1.1. Zapewnienie dostępu do efektywnych i nowoczesnych usług społecznych 1.2. Aktywizacja społeczna i społeczno-zawodowa osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym 1.3. Integracja społeczna i międzypokoleniowa 1.4. Poprawa kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz uczestnictwa w kulturze i życiu publicznym **Cel 2. Dobre warunki życia na obszarze o wysokich walorach przestrzennych i gospodarczych** 2.5. Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych z nadaniem im nowych funkcji

Cele i kierunki działań	
SRPS	**GPR**
PRIORYTET V: OSOBY ZAGROŻONE WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM **Cel strategiczny I: Zapobieganie pauperyzacji i wspieranie osób o niskim statusie materialnym** – Praca socjalna z osobami i rodzinami w trudnej sytuacji materialno-bytowej	**Cel szczegółowy 1. Mieszkańcy zintegrowani i aktywni społecznie-zawodowo** 1.1. Zapewnienie dostępu do efektywnych i nowoczesnych usług społecznych 1.2. Aktywizacja społeczna i społeczno-zawodowa osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym
PRIORYTET V: OSOBY ZAGROŻONE WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM **Cel strategiczny II: Aktywizacja osób bezrobotnych** – Praca socjalna, zwłaszcza z osobami długotrwale bezrobotnymi – Promowanie przedsiębiorczości i samozatrudnienia	**Cel szczegółowy 1. Mieszkańcy zintegrowani i aktywni społecznie-zawodowo** 1.1. Zapewnienie dostępu do efektywnych i nowoczesnych usług społecznych 1.2. Aktywizacja społeczna i społeczno-zawodowa osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym **Cel 2. Dobre warunki życia na obszarze o wysokich walorach przestrzennych i gospodarczych** 2.8. Ożywienie gospodarcze lokalnego rynku pracy

3.3.3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Podstawowym dokumentem określającym politykę przestrzenną realizowaną w Rumi jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Rumi (*SUiKZP Rumi*). Aktualnie obowiązujący dokument został przyjęty *Uchwałą Nr LXVI/840/2024 Rady Miejskiej Rumi z dnia 29.02.2024r*. W rozdziale 6 Kierunków zagospodarowania przestrzennego *SUiKZP Rumi* dotyczącym obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji wskazano wyznaczony w drodze delimitacji oraz przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Rumi obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji składający się z trzech podobszarów tj. Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1 (zmiana SUiKZP Rumi wprowadzona *Uchwałą Nr LIII/701/2018 Rady Miejskiej Rumi z dnia 27.09.2018r*.). Analizie zgodności z zapisami zawartymi w obowiązującym *SUiKZP Rumi* poddano również zaplanowane w aktualizacji *GPR Rumi* przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Planowane działania są zgodne z założonymi w *SUiKZP Rumi* kierunkami rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej i je realizują.

Zgodnie z Uchwałą nr III/17/2024 Rady Miejskiej Rumi z dnia 13 czerwca 2024r. miasto przystąpiło do opracowania planu ogólnego, który od 2026r. będzie stanowił podstawowy akt planowania przestrzennego gminy, określający podział obszaru gminy na strefy planistyczne oraz wskazujący gminne standardy urbanistyczne. Plan ogólny będzie podstawą do sporządzania planów miejscowych oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz będzie uwzględniał zapisy wynikające z aktualizacji *GPR Rumi*.

4. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji stanowi aktualizację i uszczegółowienie diagnozy przeprowadzanej na etapie wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zawartej w „*Raporcie dotyczącym delimitacji obszarów zdegradowanych w Rumi*". Jej celem jest określenie przyczyn degradacji obszaru w sposób umożliwiający określenie celów, kierunków działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych poprawiających jego sytuację.

Pogłębiona diagnoza została sporządzona odrębnie dla każdego z wyznaczonych w drodze *Uchwały Nr XXIV/241/2016 Rady Miejskiej Rumi z dnia 19 maja 2016r.*, zmienionej *Uchwałą Nr XXV/246/2016 Rady Miejskiej Rumi z dnia 30 czerwca 2016r.* podobszarów rewitalizacji tj.:

- obszaru Towarowa,
- obszaru Zagórze,
- obszaru Stara Rumia 1,

w podziale na podsystemy: społeczny, gospodarczy, techniczny, przestrzenno-funkcjonalny i środowiskowy. W podsystemie społecznym analizie podano zagrożenie negatywnymi zjawiskami społecznymi w szczególności: bezrobociem, ubóstwem, przestępczością, wysoką liczbą mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, niskim poziomem edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. W sferze gospodarczej przeanalizowano stopień przedsiębiorczości i kondycji lokalnych przedsiębiorstw. W podsystemie środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym i technicznym szczególną uwagę zwrócono na stan środowiska naturalnego, wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną, dostęp do usług i terenów publicznych, dostosowanie infrastruktury do osób ze szczególnymi potrzebami, rozwiązania urbanistyczne a także stan techniczny obiektów budowlanych. Dokonano również analizy lokalnych potencjałów rozwojowych każdego z podobszarów. Spełnione zostały tym samym założenia art. 4 ust. 1 pkt 2, art. 9 ust. 1 oraz art. 15 ust. 1 pkt 1 *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji*. Podsumowanie diagnozy stanowi opracowana zgodnie z *Ustawą z dnia 28 kwietnia 2022r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* oraz „*Zasadami realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-*2027" synteza diagnozy obszaru rewitalizacji jako całości.

Do opracowania diagnozy wykorzystano obiektywne i weryfikowalne mierniki oparte na dostępnych, aktualnych danych pochodzących z różnych źródeł, w tym m.in. z:

- Urzędu Miasta Rumi: Wydziału Spraw Społecznych, Wydziału Spraw Obywatelskich, Wydziału Inżynierii Miejskiej, Referatu Planowania Przestrzennego, Referatu Inwestycji Drogowych, Wydziału Edukacji Kultury i Sportu, Wydziału Polityki Gospodarczej Mieszkaniowej i Ochrony Środowiska, Wydziału Klimatu i Ochrony Powietrza, Wydziału Urbanistyki i Architektury, Referatu Podatków i Opłat,
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Miejskiej Biblioteki Publicznej,
- Straży Miejskiej,
- SIM Rumia Wydziału Administracji Budynków Komunalnych
- Klubu Integracji Społecznej i Placówek Wsparcia Dziennego w Rumi
- Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie
- Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gdyni

Tak zabrane dane poddano analizie *desk research* dokonując ich weryfikacji i scalenia, a następnie opracowując wnioski wynikające z przeprowadzonych analiz.

Aby szczegółowa diagnoza nabrała charakteru wielopłaszczyznowego, obok analizy danych zastanych wykorzystano również bezpośrednie wizje w terenie poszczególnych podobszarów oraz diagnozę partycypacyjną interesariuszy rewitalizacji w postaci anonimowej ankietyzacji. Badanie ankietowe przeprowadzono odrębnie dla każdego z podobszarów rewitalizacji. Ankiety dystrybuowano drogą elektroniczną wśród mieszkańców i osób związanych z obszarem rewitalizacji, za pośrednictwem szkół znajdujących się na jego terenie lub w bezpośrednim sąsiedztwie, a także za pośrednictwem wiadomości elektronicznych bezpośrednio skierowanych do:

- pracowników Urzędu Miasta Rumi i jego jednostek organizacyjnych,
- członków Komitetu Rewitalizacji II kadencji,
- organizacji pozarządowych działających na terenie miasta zwłaszcza na rzecz ochrony środowiska, promujących włączenie społeczne, prawa podstawowe, prawa osób niepełnosprawnych, równość płci i niedyskryminacji.

Dla ogółu mieszkańców ankiety były ponadto dostępne na portalu miejskim. Na potrzeby diagnozy wykorzystano również głosy mieszkańców zebrane w trakcie rozmów bezpośrednich, posiedzeń Komitetu Rewitalizacji II kadencji oraz przeprowadzonych otwartych warsztatów edukacyjno-diagnostycznych i programowo-projektowych. Warsztaty były skierowane do wszystkich mieszkańców miasta, w tym zwłaszcza do związanych z podobszarami rewitalizacji: Towarowa, Zagórze i Stara Rumia 1, przedstawicieli organizacji pozarządowych, lokalnych przedsiębiorstw oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, działających na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji.

4.1. Podobszar rewitalizacji Towarowa

4.1.1. Ogólne informacje o podobszarze

Obszar Towarowa zajmuje powierzchnię 53,9ha i zamieszkiwany jest wg danych na koniec 2021r. przez 1382 osoby. Pod względem powierzchni stanowi tym samym 1,79% powierzchni Rumi, 3,26% powierzchni zamieszkałych jednostek urbanistycznych miasta oraz 21,12% powierzchni obszaru rewitalizacji. Biorą pod uwagę liczbę ludności sytuacja kształtuje się podobnie. Mieszkańcy obszaru Towarowa to 2,95% ludności miasta i 24,96% osób zamieszkujących obszar rewitalizacji jako całość.

Obszar (Rysunek 3.) położony jest w północno-zachodniej części Rumi i graniczy od strony południowej z podobszarem rewitalizacji Zagórze, od północnej z granicą miasta Redy, od zachodu z obszarami Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, a od wschodu z liniami kolejowym 202 i linią Szybkiej Kolei Miejskiej przebiegającymi przez miasto Rumia.

Przeważającą część obszaru Towarowa stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, z nieznaczną ilością terenów zabudowy usługowej i wielorodzinnej. Wg danych na koniec 2021r. w obszarze znajduje się 488 punktów adresowych, wśród których nie występują budynki komunalne ani publiczne. Pod względem struktury własności przeważa własność osób fizycznych. Marginalizacja obszaru wynika w głównej mierze z jego odcięcia od centralnej części miasta poprzez tory kolejowe. Jednocześnie znaczenie obszaru dla rozwoju miasta jest bardzo istotne m.in. ze względu na fakt rosnącej liczby mieszkańców obszaru Towarowa.

Rysunek 3. Granice podobszaru rewitalizacji Towarowa[11]

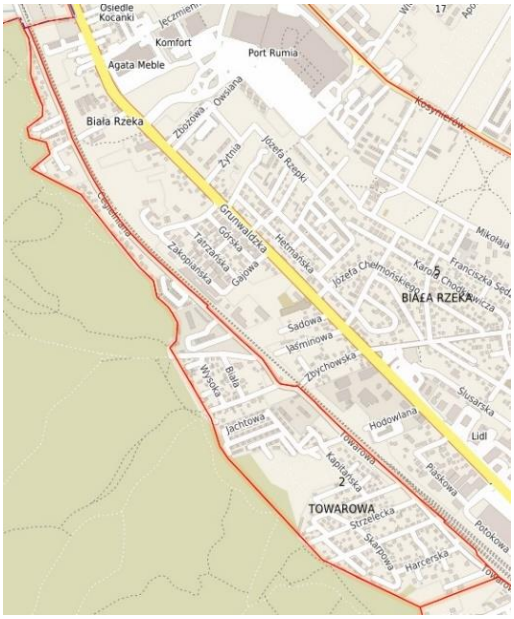

4.1.2. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie społecznym

Struktura demograficzna

Obszar Towarowa w 2021r. zamieszkiwało łącznie 1382 osoby (703 kobiety, 679 mężczyzn), czyli o 13,3% więcej niż w roku 2017 i 11,3% więcej niż w 2014r. Jednocześnie liczba ta wzrosła jeszcze o 7,2% do roku 2023 (Rysunek 4.). Tendencja wzrostowa wyróżnia ten podobszar zarówno na tle całego obszaru rewitalizacji, jak i pozostałych jednostek urbanistycznych w przestrzeni miasta Rumia. Wzrasta też procentowy udział mieszkańców obszaru Towarowa w całkowitej liczbie mieszkańców Rumi (2,6% w 2017r., 3,2% w 2023r.). Współczynnik feminizacji obszaru jest nieznacznie niższy od współczynnika feminizacji dla miasta i województwa pomorskiego. W 2021r. na 100 mężczyzn zamieszkujących obszar Towarowa przypadały 104 kobiety, w Rumi 109 kobiet, a w województwie pomorskim 106.

Rysunek 4. Liczba ludności (osoby zameldowane) podobszaru rewitalizacji Towarowa w latach 2014 – 2023 [os][12]

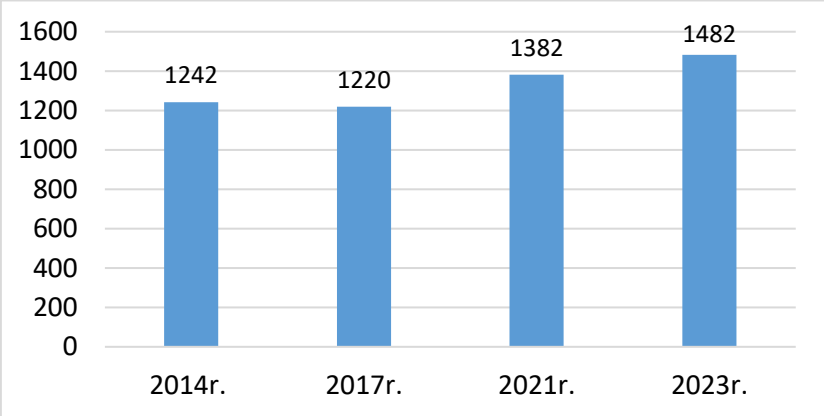

[11] https://rumia.e-mapa.net/

[12] Dane Urząd Miasta Rumi, Wydział Spraw Obywatelskich

Grupę wiekową, wśród której obserwowany jest największy przyrost mieszkańców podobszaru stanowią osoby przed 18 rokiem życia oraz w wieku pomiędzy 19 – 34 lat. Mimo to udział liczby ludności w wieku poniżej 18 lat w ludności ogółem podobszaru jest nadal niższy od średniej dla miasta. Tendencja spadkowa dotyczy natomiast osób powyżej 65 roku życia, których udział w mieszkańcach ogółem w 2021r. był niższy o 18,3% w porównaniu z rokiem 2017 oraz o niespełna 8% niższy od średniego udziału osób 65+ w mieszkańcach Rumi. Jednocześnie najliczniejszą grupę mieszkańców, zarówno w podobszarze rewitalizacji Towarowa, jak i w całej Rumi stanowią osoby z przedziału wiekowego 35 – 64 lat, których ilość utrzymuje się w analizowanym czasookresie na zbliżonym poziomie (Tabela 4.).

Tabela 4. Struktura ludności podobszaru rewitalizacji Towarowa wg grup wiekowych na tle Rumi w latach 2017 – 2021[13]

Grupa wiekowa/ Rok	2017				2021			
	Towarowa		Rumia		Towarowa		Rumia	
	[os.]	[%]	[os.]	[%]	[os.]	[%]	[os.]	[%]
0 – 18 lat	208	17,1	9 692	20,8	268	19,4	9 767	20,9
19 – 34 lat	266	21,8	9 880	21,2	328	23,7	8 778	18,7
35 – 64 lat	492	40,3	19 616	42,1	551	39,9	19 586	41,8
65 +	254	20,8	7 447	16,0	235	17,0	8 704	18,6

Podobnie kształtuje się sytuacja dotycząca ruchu naturalnego ludności podobszaru Towarowa (Tabela 5.). W analizowanym czasookresie obserwuje się wzrost liczby żywych urodzeń na 1000 mieszkańców przy jednoczesnym spadku liczby zgonów na 1000 mieszkańców. Mimo, że liczba zgonów na 1000 mieszkańców w podobszarze Towarowa przekracza wartość tego wskaźnika dla całego miasta, to przyrost naturalny na 1000 mieszkańców jest znacznie wyższy. Należy zwrócić uwagę, że w przypadku liczby urodzeń żywych na 1000 mieszkańców jest to sytuacja odwrotna do sytuacji w mieście. Utrzymywanie się tego trendu wskazuje na to, że liczba osób w wieku przedprodukcyjnym na podobszarze Towarowa będzie wzrastać.

Tabela 5. Ruch naturalny ludności podobszaru rewitalizacji Towarowa na tle Rumi w latach 2017 - 2023[14]

Ruch naturalny/ Rok	2017		2021		2023	
	Towarowa	Rumia	Towarowa	Rumia	Towarowa	Rumia
Urodzenia żywe na 1000 mieszkańców	6,6	12,1	18,1	9,5	18,2	8,2
Zgony na 1000 mieszkańców	16,4	8,2	13,0	12,1	10,8	9,8
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	-9,8	3,9	5,1	-2,7	7,4	-1,6

Przedstawione dane dotyczące struktury demograficznej podobszaru Towarowa świadczą o tym, że podobszar ten jest obszarem rozwijającym się, co będzie przekładało się na specyfikę jego potrzeb, problemów i zjawisk kryzysowych zarówno w podsystemie społecznym jak i pozostałych dziedzinach życia.

Problemy podsystemu społecznego

Jednym z głównych negatywnych zjawisk społecznych, przekładającym się w znacznej mierze na jakość życia i występowanie pozostałych problemów społecznych jest bezrobocie. Pomimo

[13] Dane Urząd Miasta Rumi, Wydział Spraw Obywatelskich
[14] Opracowanie własne na podstawie danych Urząd Miasta Rumi, Wydział Spraw Obywatelskich

obserwowanego spadku liczby osób bezrobotnych rejestrowanych jest to nadal jeden z kluczowych problemów społecznych, zwłaszcza w zakresie osób długotrwale bezrobotnych.

Podobszar rewitalizacji Towarowa cechuje szczególna koncentracja tego zjawiska kryzysowego, o czym świadczą wartości wskaźników dotyczących bezrobocia znacznie przekraczające średnie wartości dla miasta Rumia (Tabela 6.). Wzrasta również udział osób bezrobotnych z obszaru Towarowa w osobach bezrobotnych w mieście (Rysunek 5.)

Tabela 6. Bezrobocie na podobszarze rewitalizacji Towarowa i w Rumi[15]

Wskaźniki dotyczące bezrobocia/ Rok	2017		2021	
	Towarowa	Rumia	Towarowa	Rumia
Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	21,3	16,2	21,0	13,0
Liczba osób bezrobotnych na 1000 osób w wieku produkcyjnym	34,3	25,7	33,0	21,5
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	8,2	6,4	7,2	6,1
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 osób w wieku produkcyjnym	13,2	10,1	11,4	10,0

Rysunek 5. Udział osób bezrobotnych z podobszaru Towarowa w osobach bezrobotnych w Rumi[16]

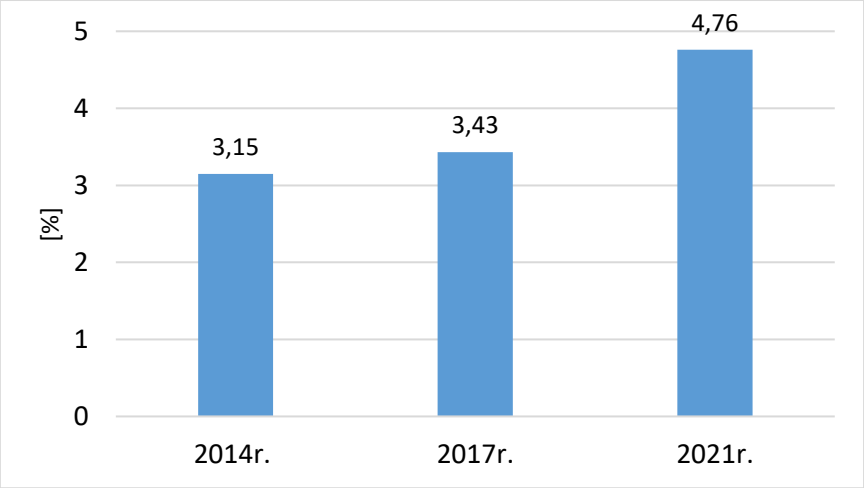

W Rumi w latach 2017-2021 obserwuje się tendencję spadkową liczby osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych. Na podobszarze Towarowa liczba osób bezrobotnych w wartościach bezwzględnych uległa natomiast zwiększeniu, a osób długotrwale bezrobotnych pozostała na takim samym poziomie, przy czym grupa ta stanowiła niespełna 40% wszystkich osób bezrobotnych. Jednocześnie udział osób bezrobotnych z podobszaru w liczbie osób bezrobotnych w mieście wzrósł w tym okresie o około 1,4 pkt %.

Istotne znaczenie dla zobrazowania sytuacji podobszaru w zakresie bezrobocia ma analiza jego struktury (Tabela 6. i Tabela 7.). Na 1000 osób w wieku produkcyjnym w podobszarze rewitalizacji Towarowa przypadało w 2021r. 33 osoby, czyli o 3,8 % mniej niż w 2017r. Wartość ta była jednak znacznie wyższa od wartości tego wskaźnika w Rumi, który uległ w analizowanym czasie zmniejszeniu o 16,3%. Jednocześnie udział osób bezrobotnych

[15] Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie
[16] Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie

w mieszkańcach podobszaru w wieku produkcyjnym (3,4% w 2017r., 3,3% w 2021r.) oraz udział osób długotrwale bezrobotnych w tej samej grupie mieszkańców (1,3% w 2017r., 1,1% w 2021r.) był większy od średniej wartości dla miasta w obu analizowanych latach (bezrobotni: 2,6% w 2017r., 2,2% w 2021r., długotrwale bezrobotni: 1% w 2017r. i 1% w 2021r.).

Ponad 60% bezrobotnych w Rumi zarówno w 2017r. (63,1%), jak i 2021r. (63,6%) stanowiły kobiety. Odsetek ten na podobszarze Towarowa był wyższy i wynosił ponad 69% w 2017r. oraz niespełna 66% w 2021r. W związku z powyższym, biorąc pod uwagę również liczbę bezrobotnych kobiet na 1000 mieszkańców zauważa się w podobszarze rewitalizacji utrzymywanie negatywnego zjawiska bezrobocia w tej grupie zarówno na tle miasta Rumia, jak i na tle województwa pomorskiego.

Tabela 7. Struktura bezrobocia na podobszarze rewitalizacji Towarowa i w Rumi[17]

Wskaźniki dotyczące bezrobocia/ Rok	2017		2021	
	Towarowa	Rumia	Towarowa	Rumia
Liczba bezrobotnych kobiet na 1000 mieszkańców	14,8	10,3	13,8	8,3
Udział bezrobotnych kobiet w ilości bezrobotnych ogółem [%]	69,2	63,1	65,5	63,6
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym na 1000 mieszkańców	2,5	2,8	4,3	2,4
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem zawodowym na 1000 mieszkańców	7,4	2,7	5,1	2,1
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem średnim na 1000 mieszkańców	9,0	5,3	3,6	5,1
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym na 1000 mieszkańców	1,6	2,1	8,0	3,3
Liczba osób niepełnosprawnych ze statusem osoby bezrobotnej na 1000 mieszkańców	4,1	1,3	2,2	1,6
Liczba osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia na 1000 mieszkańców	1,6	0,6	1,5	1,9
Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 1000 mieszkańców	8,2	4,5	5,8	3,4

W strukturze wykształcenia osób bezrobotnych w obszarze Towarowa przeważały w 2017r. osoby z wykształceniem średnim, natomiast w roku 2021r. osoby z wyksztalceniem wyższym. Jednocześnie liczba osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym stanowiła grupę, wśród której zaobserwowano najwyższy wzrost w badanym okresie, zarówno w podobszarze Towarowa (↑ ponad 81%) jak i w całym mieście (↑ ponad 36%). Udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym wśród bezrobotnych podobszaru Towarowa pomimo tendencji spadkowej utrzymuje się na ponad dwukrotnie wyższym poziomie niż odnotowuje się to w całej Rumi. Z kolei liczba osób bezrobotnych w wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym wzrosła w podobszarze o 50% przy jednoczesnym spadku liczby takich bezrobotnych w mieście o około 15%. Jednocześnie w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wartości średnie dla Rumi przekracza zarówno liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym, jak i zawodowym i wyższym z podobszaru rewitalizacji Towarowa.

W analizowanym okresie zmieniała się również struktura wieku osób bezrobotnych. W całym mieście w 2017r. osoby poniżej 25 - go roku życia stanowiły niespełna 4% wszystkich bezrobotnych, w 2021r. udział ten wzrósł do 14,5%. W tym samym czasie na podobszarze rewitalizacji Towarowa udział najmłodszej grupy bezrobotnych zmniejszył się o niespełna

[17] Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie

0,8%. Jednocześnie zaobserwowano spadek udziału osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat, zarówno w mieście jak i w podobszarze Towarowa, przy czym w tym ostatnim liczba takich osób na 1000 mieszkańców znacznie przewyższała wartość tego wskaźnika dla Rumi. Obrazuje to zatem wyraźnie słabszą pozycję podobszaru rewitalizacji Towarowa w tym względzie na tle całego miasta.

Liczba osób niepełnosprawnych posiadających status bezrobotnych wynosiła w 2017r. w całym mieście 1,3 os/1000 mieszkańców, na obszarze rewitalizacji wskaźnik ten był ponad 3-krotnie wyższy i wynosił 4,1 os/1000 osób. W 2021r. w całym mieście wzrósł on do wartości 1,6 os/1000 mieszkańców, natomiast na podobszarze Towarowa zmniejszył się do 2,2 os./1000 mieszkańców, pozostając nadal na poziomie wyższym niż dla całej Rumi.

Powyższe dane wskazują zatem na grupy osób bezrobotnych, które w największym stopniu wymagają wsparcia i aktywizacji zawodowej.

Poziom bezrobocia przekłada się m.in. na poziom ubóstwa w podobszarze. Sytuację w tym zakresie można scharakteryzować w oparciu o dane z zakresu udzielonej pomocy społecznej. W ostatnich latach w Rumi, podobnie jak w województwie pomorskim i całej Polsce obserwuje się tendencję spadkową liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Analogiczna sytuacja ma miejsce w podobszarze rewitalizacji Towarowa, jednak mimo to poziom korzystania z usług i świadczeń pomocy społecznej jest nadal wysoki i przewyższa średnie wartości dla miasta (Rysunek 6.).

Rysunek 6. Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji Towarowa i Rumi[18]

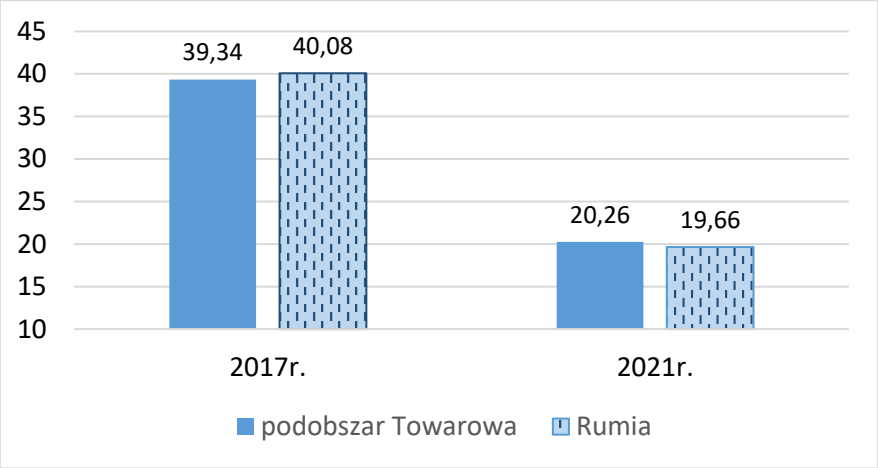

Największy udział wśród osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z podobszaru rewitalizacji Towarowa stanowią osoby objęte wsparciem z powodu ubóstwa oraz bezrobocia (Tabela 8.).

[18] Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi

Tabela 8. Ubóstwo na podobszarze rewitalizacji Towarowa na tle Rumi[19]

Wskaźniki dotyczące ubóstwa / Rok	2017		2021	
	Towarowa	Rumia	Towarowa	Rumia
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z powodu bezrobocia na 1000 mieszkańców	16,4	10,9	10,1	4,7
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców	29,5	25,9	17,4	13,3
% udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą z powodu ubóstwa w całkowitej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w obszarze	75,0	64,7	85,7	67,9
Liczba osób w rodzinach objętych rządowym programem w zakresie dożywiania na 1000 mieszkańców	25,4	28,0	15,2	12,1

W latach 2017-2021 spadek liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu ubóstwa oraz z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 1000 mieszkańców widoczny był zarówno w podobszarze rewitalizacji Towarowa, jak i na terenie całego miasta. Niemniej jednak spadek ten w przypadku osób z terenu podobszaru rewitalizacji był znacznie mniejszy, a wskaźnik przewyższał średnią dla miasta ponad dwukrotnie w przypadku osób dotkniętych pomocą z tytułu bezrobocia oraz ponad 30% w przypadku osób objętych pomocą z tytułu ubóstwa. Jednocześnie udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą z powodu ubóstwa w całkowitej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w podobszarze wzrósł w analizowanym okresie o 14,3%, a w mieście o 4,9%. Jest to sytuacja niekorzystna dla podobszaru rewitalizacji Towarowa, potwierdzająca dużą koncentrację osób dotkniętych tym negatywnym zjawiskiem społecznym. O skali problemu ubóstwa świadczy również liczba osób w rodzinach objętych rządowym programem w zakresie dożywiania (Tabela 8.). Wskaźnik ten w 2017r. osiągał w podobszarze rewitalizacji Towarowa wartość niższą od średniej dla miasta, z kolei w 2021r. liczba osób w rodzinach objętych rządowym programem w zakresie dożywiania na 1000 mieszkańców była o ponad 25% wyższa od liczby takich osób na 1000 mieszkańców w Rumi.

W oparciu o dane z pomocy społecznej można wnioskować również o występowaniu bądź zagrożeniu negatywnymi zjawiskami społecznymi jakimi jest wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami oraz niskim kapitałem społecznym (Rysunek 7.).

Najczęstszym powodem przyznawania pomocy społecznej w podobszarze rewitalizacji Towarowa poza ubóstwem i bezrobociem jest niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba. Istotny udział ma również świadcząca o niskim kapitale społecznym bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Obszar cechuje również wyższa niż w mieście liczba rodzin korzystających z asystenta rodziny na 1000 mieszkańców (1,64 os/1000 mieszkańców w 2017r., 4,34 os/1000 mieszkańców w 2021r.)[20] oraz liczba osób w rodzinach objętych pomocą z tytułu trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego na 1000 mieszkańców. Jednocześnie obszar cechuje się dużą liczbą rodzin wielodzietnych, o czym świadczy liczba wydanych Kart Dużej Rodziny na 1000 mieszkańców. W tym aspekcie podobszar rewitalizacji Towarowa przewyższa średnią dla miasta ponad 13-krotnie (18,81 kart/1000 mieszkańców w podobszarze Towarowa, 1,3 kart/1000 mieszkańców średnia dla Rumi)[21].

[19] Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi
[20] Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi
[21] Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Spraw Społecznych

Rysunek 7. Inne niż bezrobocie i ubóstwo przyczyny przyznawania pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji Towarowa w latach 2017-2021[22]

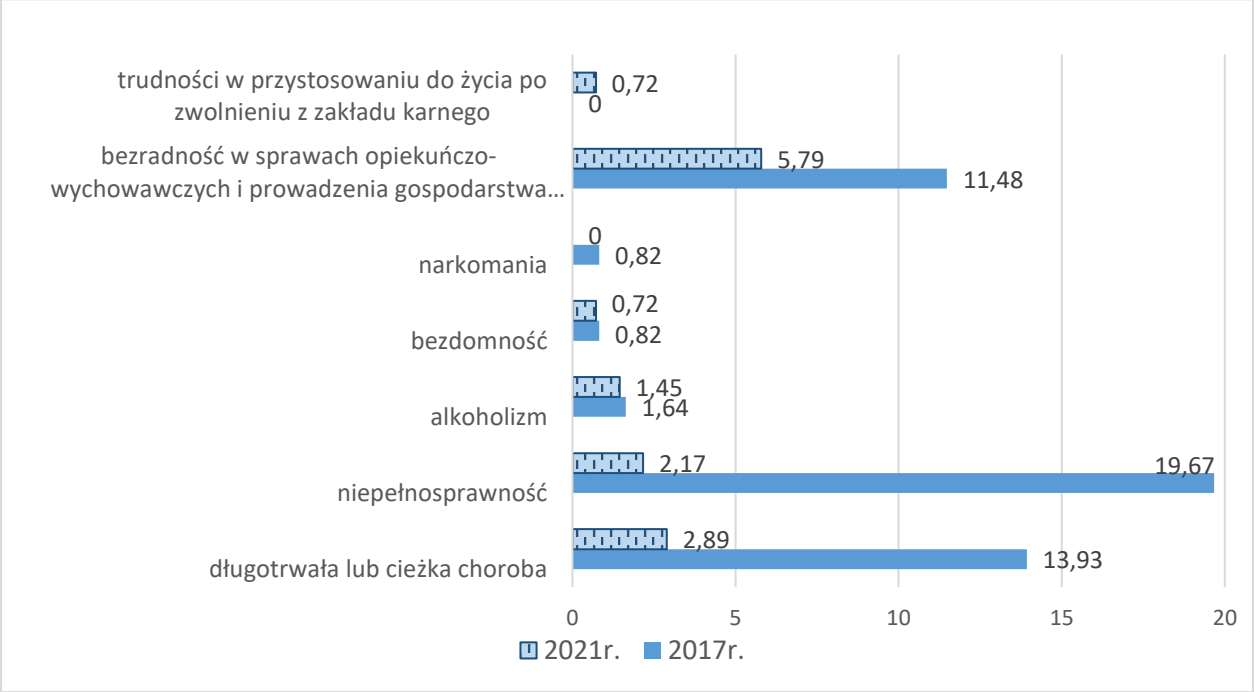

Uczniowie z podobszaru rewitalizacji Towarowa uczęszczają w głównej mierze do Szkoły Podstawowej Nr 6 im. Aleksandra Majkowskiego (32,6%), Szkoły Podstawowej Nr 7 im. Karola Wojtyły (33,7%) oraz Szkoły Podstawowej Nr 10 im. Jana Brzechwy (22,8%). Łącznie uczniowie z podobszaru Towarowa stanowią 2,2% wszystkich uczniów z Rumi.[23] Pod względem poziomu edukacji, w tym liczby uczniów nie otrzymujących promocji do następnej klasy oraz osób z najniższymi ocenami z zachowania podobszar rewitalizacji nie odbiega od średniej dla miasta. Biorąc pod uwagę średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w latach 2017 - 2023 wartości osiągnięte przez uczniów uczęszczających do szkół będących rejonem dla uczniów z podobszaru Towarowa były zbliżone do średnich miejskich ze wszystkich przedmiotów egzaminacyjnych. Niższy od średniej poziom wyników z egzaminów, w tym zwłaszcza z matematyki osiągnęli uczniowie uczęszczający do Szkoły Podstawowej Nr 7, do której uczęszcza niespełna 34% uczniów z podobszaru rewitalizacji. W analizowanym okresie również żaden z uczniów mieszkających na podobszarze Towarowa nie uzyskał stypendium Burmistrza Miasta Rumi za szczególne osiągniecia naukowe ani za szczególne osiągnięcia artystyczne. Mieszkańcy podobszaru, uczestniczący w diagnozie partycypacyjnej ocenili poziom edukacji za średni (63,3%).

Bardzo istotnym czynnikiem decydującym o poziomie życia na danym obszarze jest poziom przestępczości, przekładający się na poczucie bezpieczeństwa. Analizując tą sferę życia społecznego wzięto pod uwagę dane dotyczące przestępczości odnotowane przez policję oraz interwencje straży miejskiej (Tabela 9.).

[22] Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi
[23] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu oraz placówek oświatowych

Tabela 9. Struktura przestępczości na podobszarze Towarowa i w Rumi w latach 2017-2021[24]

Wskaźniki dotyczące przestępczości/ Rok	2017		2021	
	Towarowa	Rumia	Towarowa	Rumia
Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1000 mieszkańców	0,8	0,7	0,7	0,1
Liczba wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu na 1000 mieszkańców	0,8	1,1	2,2	0,6
Liczba wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji na 1000 mieszkańców	19,7	6,0	25,3	13,7
Liczba wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia na 1000 mieszkańców	4,9	7,0	15,9	9,3
Liczba interwencji straży miejskiej na 1000 mieszkańców	bd	bd	85,4	67,7

Szczególnie niepokojącym negatywnym zjawiskiem społecznym w podobszarze rewitalizacji Towarowa jest utrzymująca się wysoka liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1000 mieszkańców (Rysunek 8.). Pomimo spadku wskaźnika w 2021r. o 12,5% w stosunku do roku 2017 liczba przestępstw przeciwko opiece i rodzinie w podobszarze rewitalizacji Towarowa znacznie przewyższała średnią wartość dla Rumi - 7-krotnie. Świadczy to o szczególnym nasileniu tego zjawiska w podobszarze Towarowa i wpływa nie tylko na niskie poczucie bezpieczeństwa ale też przekłada się na niski poziom kapitału społecznego.

Rysunek 8. Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji Towarowa 2014 – 2021[25]

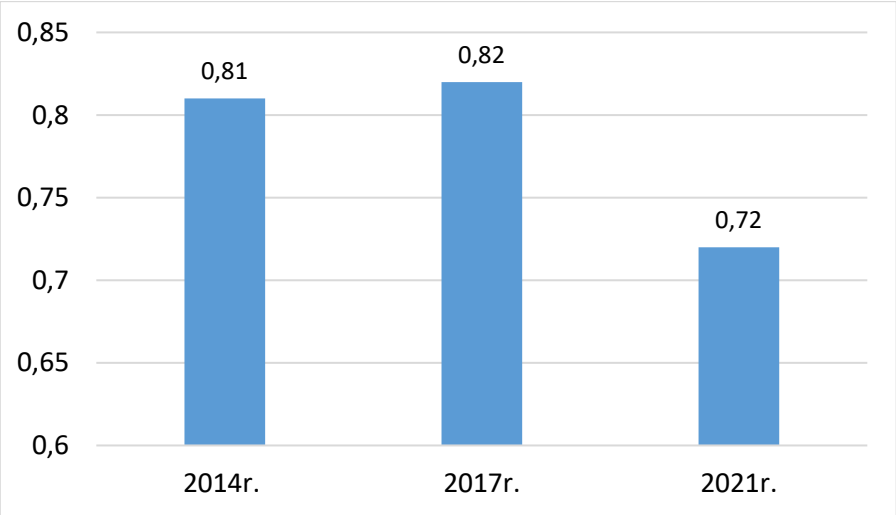

Bardzo wysokie są również odnotowane przez policję wskaźniki dotyczące wykroczeń zarówno przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu jak i bezpieczeństwu osób i mienia na 1000 mieszkańców (Tabela 9.). Najwyższą wartość w analizowanym okresie odnotowano w zakresie liczby wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji na 1000 mieszkańców. Wskaźnik ten na podobszarze Towarowa wzrósł w 2021r.o 28,4% w porównaniu z 2017r. i jednocześnie wartość jego była wyższa o ponad 84,7% od średniej wartości dla Rumi. Znacznie częściej spotykanym wykroczeniem w podobszarze rewitalizacji w porównaniu z miastem (ponad dwukrotnie) były również wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu na 1000 mieszkańców. Wysoka jest też ilość interwencji Straży Miejskiej na 1000 mieszkańców w podobszarze Towarowa (wyższe o 26% od średniej dla

[24] Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Rumi oraz Straży Miejskiej w Rumi
[25] Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Rumi

Rumi). Jednocześnie mieszkańcy oceniają swoje poczucie bezpieczeństwa za średnie (53,1%) podobnie jak zagrożenie przestępczością młodocianych (42,9%) oraz wandalizmem i chuligaństwem (42,9%).

Jednym z elementów życia społecznego jest również uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym. Aspekt ten jednak jest trudny do przedstawienia w oparciu o dane liczbowe na poziomie podobszaru ze względu na to, że wydarzenia kulturalne i sportowe są w głównej mierze kierowane do mieszkańców całego miasta i w zdecydowanej większości nie podlegają obiletowaniu. Z kolei informacje dotyczące frekwencji wyborczej powiązane są z obwodami i okręgami wyborczymi, które z kolei znacznie odbiegają od granic podobszaru. W związku z tym analiza takich danych byłaby obarczona znacznym błędem. W pewnym stopniu o uczestnictwie w życiu publicznym mieszkańców świadczy udział w Budżecie Obywatelskim. Zarówno w edycji Budżetu Obywatelskiego 2018/2019 jak i 2021/2022 przez mieszkańców podobszaru Towarowa zgłoszone zostały 2 projekty, które stanowiły około 4,6% wszystkich projektów zgłoszonych. Jednocześnie w obu edycjach na projekty z podobszaru nie został oddany żaden głos. Sami mieszkańcy podobszaru Towarowa uczestniczący w badaniu ankietowym ocenili poziom zaangażowanie mieszkańców w życiu społecznym za niski (47% badanych), a więzi sąsiedzkie jako średnie (47% respondentów).

4.1.3. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie gospodarczym

Analizując sytuację podobszaru rewitalizacji Towarowa pod względem gospodarczym zbadano stopień przedsiębiorczości, dostępność terenów inwestycyjnych oraz wielkość dochodów gminy z tytułu podatku od nieruchomości.

Cechą charakterystyczną podobszaru Towarowa jest dominacja terenów przeznaczonych pod zabudowę jednorodzinną i jedynie niewielki udział (2,59ha) terenów zabudowy usługowej, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów z dopuszczeniem mieszkań dla użytkowników prowadzących działalność zgodnie z przeznaczeniem terenu[26]. Jednocześnie zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego powierzchnia terenów inwestycyjnych na podobszarze rewitalizacji Towarowa to 47 587 m^2, co stanowi zaledwie 8,83% powierzchni podobszaru ogółem (Rysunek 9.)[27]. Jest to jednocześnie udział powierzchni terenów inwestycyjnych w powierzchni ogółem niższy o ponad 47% od średniej wartości tego wskaźnika dla miasta Rumia (16,78%), co w znacznym stopniu ogranicza możliwości rozwoju gospodarczego podobszaru i stanowi negatywne zjawisko gospodarcze.

[26] Dane www.rumia.e-mapa.net; Uchwała Nr XXIX/362/2012 z dnia 29.11.2012
[27] Opracowanie własne w oparciu o dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Planowania Przestrzennego

Rysunek 9. Tereny inwestycyjne w podobszarze rewitalizacji Towarowa[28]

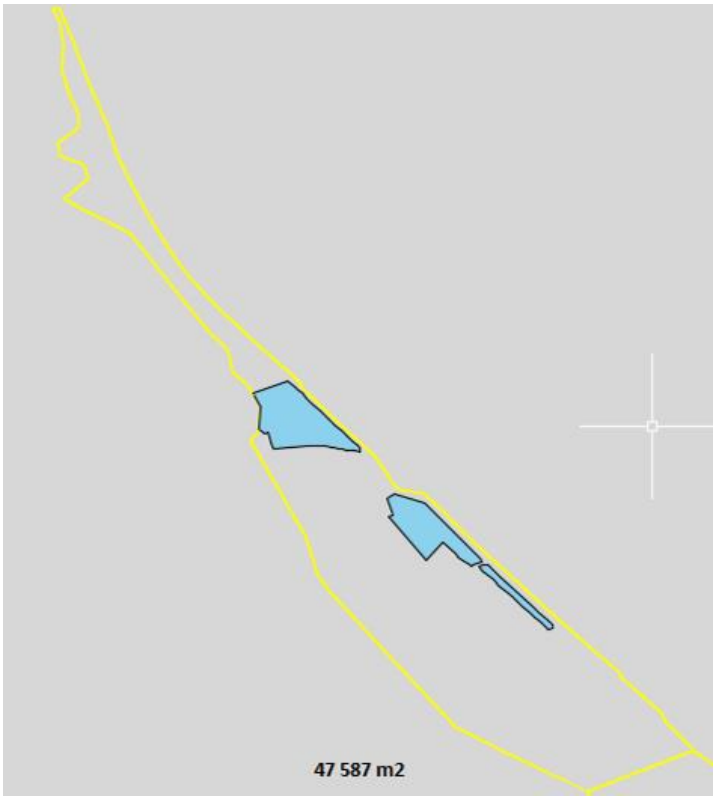

O niskim poziomie przedsiębiorczości w podobszarze Towarowa świadczy przede wszystkim ilość oraz struktura podmiotów zarejestrowanych w CEDIG na tym obszarze (Tabela 10.). Podmioty z podobszaru rewitalizacji stanowiły zaledwie 2,9% wszystkich podmiotów wpisanych do CEDIG z terenu Rumi.

Tabela 10. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w bazie CEDIG na terenie podobszaru rewitalizacji Towarowa w 2023r. (stan na 30.11.2023r.)

Status wpisu do bazy CEDIG/ Rok	2023	
	Liczba [szt.]	Udział %
Podmioty wpisane ogółem	223	100,0
Podmioty aktywne	105	47,1
Podmioty zawieszone	29	13,0
Podmioty wykreślone	89	39,9

Niepokojącym zjawiskiem w podobszarze rewitalizacji jest zbliżony udział procentowy podmiotów aktywnych i wykreślonych wpisanych do bazy CEDIG. Świadczy to o niskim zainteresowaniu przedsiębiorców tym obszarem oraz trudnościach w utrzymaniu działalności na jego terenie, a także o słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw. Sytuację tą potwierdza również fakt, że łączna liczba podmiotów wykreślonych i zawieszonych przewyższa liczbę podmiotów aktywnych w podobszarze. Struktura przedsiębiorstw podobszaru Towarowa cechuje się również sporym rozproszeniem w terenie (Rysunek 10.). Najwięcej działalności zlokalizowanych jest przy ulicy Zawiszy Czarnego (16%), Cegielnianej (12%) oraz Jachtowej (11%).

[28] Dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Planowania Przestrzennego

Rysunek 10. Udział podmiotów gospodarczych ujętych w CEDIG wg lokalizacji na terenie podobszaru rewitalizacji Towarowa[29]

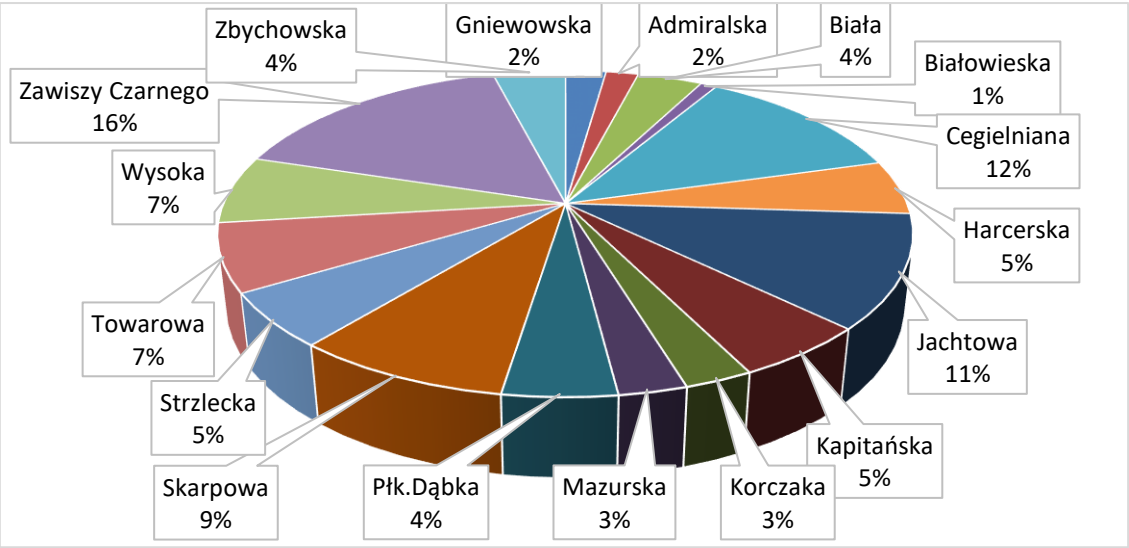

Podobszar rewitalizacji Towarowa charakteryzuje się również niższą niż średnia w Rumi liczbą podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON, co świadczy o znacznie niższym stopniu przedsiębiorczości podobszaru niż w mieście. Udział podmiotów z podobszaru w ogóle podmiotów wpisanych do REGON z terenu miasta w 2017r. stanowił 2% (127 podmiotów) i wzrósł w 2023r. do zaledwie 2,9% (323 podmioty).[30] Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w podobszarze Towarowa w latach 2017-2021 była niższa od średniej w Rumi o ponad 20%, a w 2023r. o około 9% (Tabela 11.). Podobnie kształtowały się wartości liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Również liczba podmiotów wykreślonych z REGON na 1000 mieszkańców w podobszarze Towarowa była niższa od średniej dla miasta, co stanowi pozytywny aspekt.

Tabela 11. Wskaźniki dotyczące przedsiębiorczości w oparciu o dane REGON w podobszarze rewitalizacji Towarowa i Rumi w latach 2017-2023[31]

Wskaźniki dotyczące przedsiębiorczości/ Rok	2017		2021		2023	
	Towarowa	Rumia	Towarowa	Rumia	Towarowa	Rumia
Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców	104,1	132,6	108,5	136,7	217,9	238,5
Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	167,5	209,6	170,6	225,7	bd	bd
Liczba podmiotów wykreślonych z rejestru REGON na 1000 mieszkańców	13,1	10,1	2,9	5,8	87,7	bd

O niskim stopniu przedsiębiorczości w podobszarze Towarowa świadczy również wysoki poziom bezrobocia, który został poddany analizie w podsystemie społecznym (pkt. 4.1.2. *GPR Rumi*). Szczególne znaczenie ma w tym zakresie liczba osób długotrwale bezrobotnych (Tabela 6.) oraz osób o najniższym poziomie wykształcenia tj. bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym (Tabela 7.). Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem

[29] Opracowanie własne w oparciu o bazę CEDIG
[30] Opracowanie własne w oparciu o Bazę Internetową REGON
[31] Opracowanie własne w oparciu o Bazę Internetową REGON

podstawowym i gimnazjalnym na 1000 mieszkańców w 2021r. w podobszarze Towarowa była wyższa o 79% od średniej dla Rumi.

W sposób pośredni sytuację gospodarczą danego obszaru obrazuje poziom dochodów Miasta z tytułu podatku od nieruchomości. Na podobszarze rewitalizacji Towarowa wartość podatku od nieruchomości na koniec 2023r. wynosiła 432 913 zł, co stanowiło zaledwie 1,8% wartości podatku dla całej Rumi. W przeliczeniu na 1 mieszkańca podobszaru rewitalizacji Towarowa było to 292,11 zł - kwota niespełna 2 krotnie mniejsza od kwoty podatku od nieruchomości przypadającego na 1 mieszkańca miasta. Jednocześnie w przeliczeniu na 100 punktów adresowych wielkość dochodów gminy z tytułu podatku od nieruchomości w podobszarze rewitalizacji Towarowa (88 711,68zł/100 pkt adresowych) była niższa od średniej dla Rumi ponad trzykrotnie i stanowi zaledwie 32% wielkości dochodów gminy z tytułu podatku od nieruchomości na 100 punktów adresowych całego miasta[32].

Szczególną uwagę w określeniu sytuacji gospodarczej podobszaru rewitalizacji Towarowa, potwierdzającą sytuację kryzysową w tym aspekcie należy zwrócić na opinie mieszkańców uzyskane w diagnozie partycypacyjnej. 57,1% osób uczestniczących w ankiecie stwierdziło, że warunki prowadzenia działalności gospodarczej w podobszarze Towarowa są niskie, podobnie jak poziom przedsiębiorczości (51%), dostęp do miejsc pracy (69,4%), a także dostępność punktów handlowych (51%) i usługowych (55,2%). Opinie i odczucia mieszkańców podobszaru rewitalizacji Towarowa są zatem zgodne z danymi statystycznymi, co jest dowodem na występowanie na obszarze negatywnego zjawiska gospodarczego jakim jest niski stopień przedsiębiorczości.

4.1.4. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie technicznym

Zgodnie z *Ustawą z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji,* o degradacji pod względem technicznym świadczy degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. W celu określenia sytuacji technicznej na podobszarze rewitalizacji Towarowa analizie poddano infrastrukturę techniczną w tym: obiekty budowlane oraz infrastrukturę sanitarno-ciepłowniczą.

Wg danych na koniec 2021r. w obszarze znajduje się 488 punktów adresowych, wśród których nie występują budynki komunalne ani publiczne. Pod względem struktury własności przeważa własność osób fizycznych. Na koniec 2023r. na terenie podobszaru Towarowa zlokalizowanych był 595 budynków, w tym 462 budynki mieszkalne[33]. Tym samym budynki mieszkalne stanowiły 77,6% budynków ogółem. Jednocześnie wśród budynków mieszkalnych podobszaru Towarowa było 63,8% (295 szt.) budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Budynki mieszkalne wielorodzinne to z kolei zaledwie 36,1% (167szt.).[34]

Biorąc pod uwagę strukturę własności budynków (brak budynków komunalnych) oraz zdecydowaną przewagę budynków jednorodzinnych ich szczegółowy stan techniczny jest trudny do określenia, podobnie jak też rok budowy. W oparciu o analizę archiwalnych

[32] Opracowanie własne w oparciu o dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Podatków i Opłat w Wydziale Finansowo -Budżetowym
[33] Dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Podatków i Opłat w Wydziale Finansowo-Budżetowym
[34] Dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Podatków i Opłat w Wydziale Finansowo-Budżetowym

ortofotomap w 2016r. stwierdzono w podobszarze Towarowa 25% budynków mieszkalnych wybudowanych do 1968r. 75,5% respondentów uczestniczących w badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby diagnozy partycypacyjnej uznało stan techniczny budynków mieszkalnych zlokalizowanych w podobszarze rewitalizacji Towarowa za średni, a 8,2% za niski. W celu zobrazowania sytuacji podobszaru pod względem technicznym przeanalizowano zatem dostępność i wykorzystanie sieciowej infrastruktury technicznej (Tabela 12.).

Tabela 12. Sieciowa infrastruktura techniczna w podobszarze rewitalizacji Towarowa[35,36]

Wskaźniki dotyczące sieciowej infrastruktury technicznej/ Rok	2022	
	Towarowa	Rumia
Udział budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej w ogólnej liczbie punktów adresowych [%]	0,0	4,6
Udział budynków podłączonych do kanalizacji sanitarnej w ogólnej liczbie punktów adresowych [%]	52,7	68,6
Udział zawartych umów na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków w ogólnej liczbie punktów adresowych [%]	57,6	78,7

Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych w podobszarze rewitalizacji Towarowa dotyczy w głównej mierze podłączeń do miejskiej sieci ciepłowniczej. Na obszarze rewitalizacji Towarowa operator systemu ciepłowniczego nie posiada infrastruktury ciepłowniczej, a zatem nie ma możliwości korzystania z ciepła sieciowego. Ogranicza to w znacznej mierze efektywne wykorzystanie budynków mieszkalnych w zakresie energooszczędności. Pod tym względem podobszar znacznie odbiega od średniej dla miasta oraz sytuacji w innych jego obszarach. Wartości niższe od średniej dla Rumi podobszar rewitalizacji prezentuje również w zakresie udziału budynków podłączonych do kanalizacji sanitarnej, jak również udziału umów zawartych z Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gdyni na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Sytuacja w tym zakresie jest zjawiskiem kryzysowym w podobszarze, przekładającym się na problemy i przekroczenia standardów jakości środowiska.

4.1.5. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie środowiskowym

Sytuacja w sferze środowiskowej danego obszaru jest powiązana z sytuacją w podsystemie technicznym, ale też przestrzenno-funkcjonalnym. Przekłada się ona na jakość oraz poziom zadowolenia z życia mieszkańców tego terenu.

Brak budynków podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej w podobszarze rewitalizacji Towarowa (Tabela 12.), przy jednoczesnej przewadze zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej przekłada się na występowanie zjawiska niskiej emisji oraz zły stan jakości powietrza. Obszar cechuje się również niskim udziałem budynków podłączonych do sieci gazowej i wykorzystujących odnawialne źródła energii. (Tabela 13.). Udział kotłów wykorzystujących gaz sieciowy w ogólnej liczbie źródeł ciepła wykorzystywanych przez mieszkańców podobszaru rewitalizacji Towarowa był w 2022r. niższy o 35% od udziału tego rodzaju źródeł ciepła w mieście. Wśród odnawialnych źródeł energii w podobszarze podobny był udział kolektorów słonecznych (47%) oraz pomp ciepła (52%). W tym samym czasie w Rumi dominowały obiekty zaopatrywane w ciepło z wykorzystaniem pomp ciepła.

[35] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Klimatu i Ochrony Powietrza
[36] Dane Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gdyni

Jednocześnie ogólny udział odnawialnych źródeł energii w źródłach ciepła w podobszarze Towarowa był niższy o 45% od udziału tego rodzaju źródeł energii w mieście.

Tabela 13. Źródła ciepła w budynkach podobszaru rewitalizacji Towarowa i Rumi[37]

Wskaźniki dotyczące źródeł ciepła/ Rok	2022	
	Towarowa	Rumia
Udział źródeł ciepła zasilanych gazem sieciowym w ogólnej liczbie źródeł ciepła [%]	35,7	54,7
Udział źródeł ciepła na paliwa stałe w ogólnej liczbie źródeł ciepła [%]	28,0	29,1
Udział budynków wykorzystujących odnawialne źródła energii w ogólnej liczbie źródeł ciepła [%]	1,6	2,9

W podobszarze rewitalizacji Towarowa nie występuje stacja monitorowania poziomu zanieczyszczeń powietrza, jednak biorąc pod uwagę roczną ocenę jakości powietrza Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska z 2021r. obszar ten cechują w większości znaczne przekroczenia bezo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10, rzędu 2,73 ng/m^3 (Rysunek 11.) Przekroczenia benzo(a)pirenu są charakterystyczne dla terenów z dominującą niską emisją, a jego przyczyną może być m.in. wysoki udział indywidualnego ogrzewania na paliwa stałe w ogólnym bilansie energetycznym, ale też stosowanie paliw o wysokiej zawartości popiołu i siarki wraz ze spalaniem śmieci w kotłach o niskiej sprawności cieplnej.

Rysunek 11. Wartości stężeń benzo(a)pirenu na terenie Rumi[38]

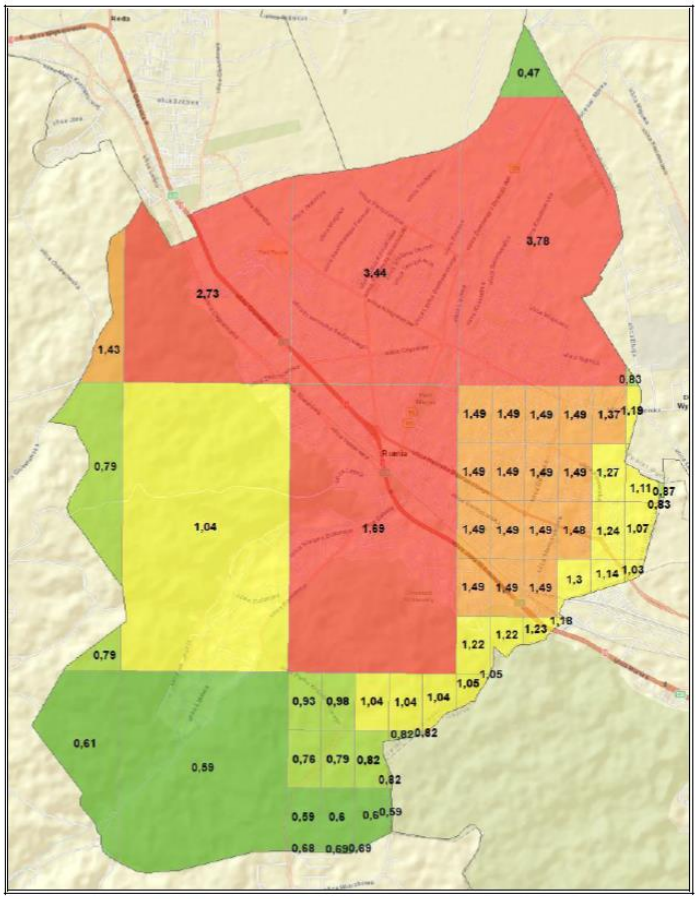

[37] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Klimatu i Ochrony Powietrza

[38] Program Ochrony środowiska dla gminy Rumia na lata 2023-2026z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2030, Rumia 2022

O jakości powietrza, w tym przekroczeń w zakresie benzo(a) pirenu w pyle zawieszonym PM10 nie decyduje jedynie emisja z indywidualnych źródeł ciepła (emisja powierzchniowa, tzw. niska emisja). Dodatkowo do pogorszenia jakości powietrza przyczynia się wydzielanie do atmosfery spalin, kurzów i pyłu pochodzących z ruchu samochodowego (emisja liniowa), zwłaszcza odbywającego się po drogach o niedostatecznym stanie technicznym (emisja wtórna pyłu PM10 z nawierzchni dróg).

Zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego występującym na podobszarze rewitalizacji Towarowa jest poziom hałasu, wywoływany natężeniem ruchu drogowego, ale zwłaszcza transportem kolejowym odbywającym się po znajdujących się na granicy podobszaru torach kolejowych.

Nie bez znaczenia jest ponadto występowanie na terenie podobszaru Towarowa obiektów zawierających materiały azbestowe. Łączna powierzchnia płyt azbestowych na budynkach mieszkalnych zarówno w 2017r., jak i 2021r. wynosiła 80m^2.[39]

4.1.6. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie przestrzenno-funkcjonalnym

Zagospodarowanie przestrzenne

Podobszar rewitalizacji Towarowa w przewadze jest objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (Rysunek 12.). Dominującą funkcją zagospodarowania przestrzennego jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (Rysunek 12.). Zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w podobszarze nie występują tereny przeznaczone pod funkcje rekreacyjne, a tereny inwestycyjne zajmują powierzchnię 47 587 m^2.[40] Powierzchnia terenów zieleni miejskiej w 2021r. wynosiła 4 751m^2.[41]

[39] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Polityki Gospodarczej, Mieszkaniowej i Ochrony Środowiska
[40] Dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Planowania Przestrzennego
[41] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Promocji i Zieleni Miejskiej

Rysunek 12. Zagospodarowanie przestrzenne podobszaru rewitalizacji Towarowa[42]

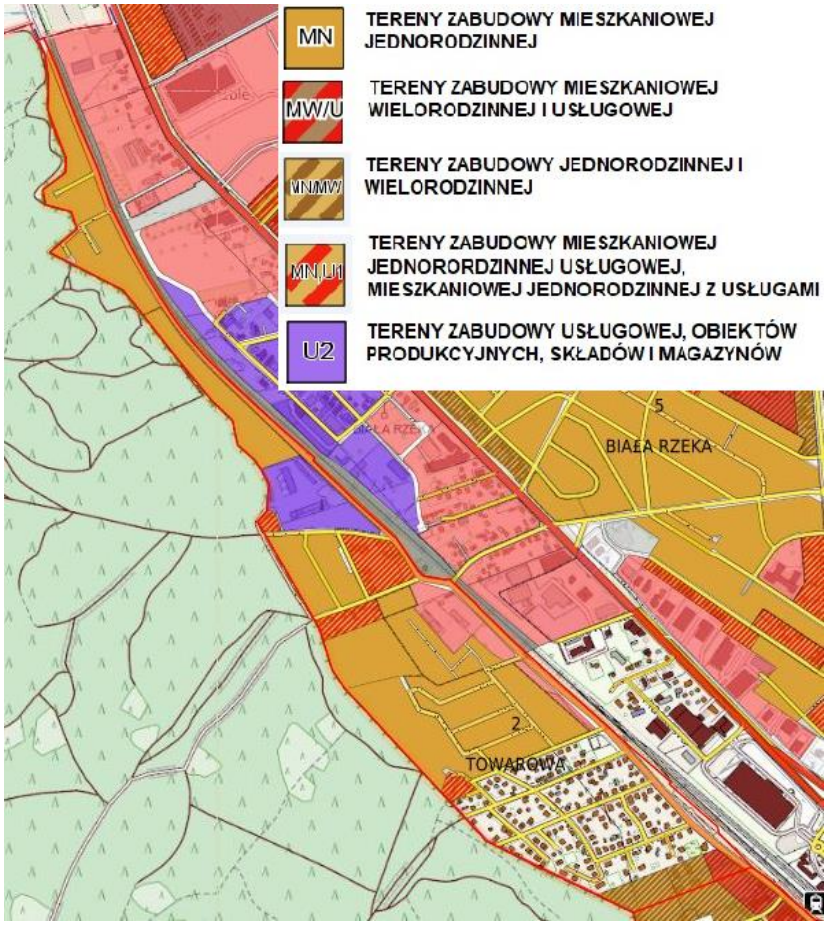

Struktura przestrzenna podobszaru jest ściśle związana z jego strukturą własności (Rysunek 13.)[43]. W związku z dominującą na podobszarze rewitalizacji Towarowa zabudową mieszkaniową jednorodzinną struktura gruntów cechuje się znacznym rozdrobnieniem oraz w głównej mierze stanowi własność osób fizycznych. Jedynie niewielkie obszary stanowią własność przedsiębiorstwa państwowego, jednostki samorządowej tj. Gminy Miejskiej Rumia oraz innych podmiotów. Dodatkowo obszar cechuje znaczne zabudowanie obszaru. Taka struktura własności obszaru może stanowić utrudnienie przy planowaniu inwestycji publicznych. Jednocześnie łączna powierzchnia niezabudowanych działek z zasobu mienia komunalnego wynosi 5 141m^2 (Rysunek 14., Tabela 14).[44]

[42] https://rumia.e-mapa.net/
[43] Opracowanie własne na podstawie https://rumia.e-mapa.net/
[44] Dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Planowania Przestrzennego

Rysunek 13. Struktura własności gruntów w podobszarze rewitalizacji Towarowa

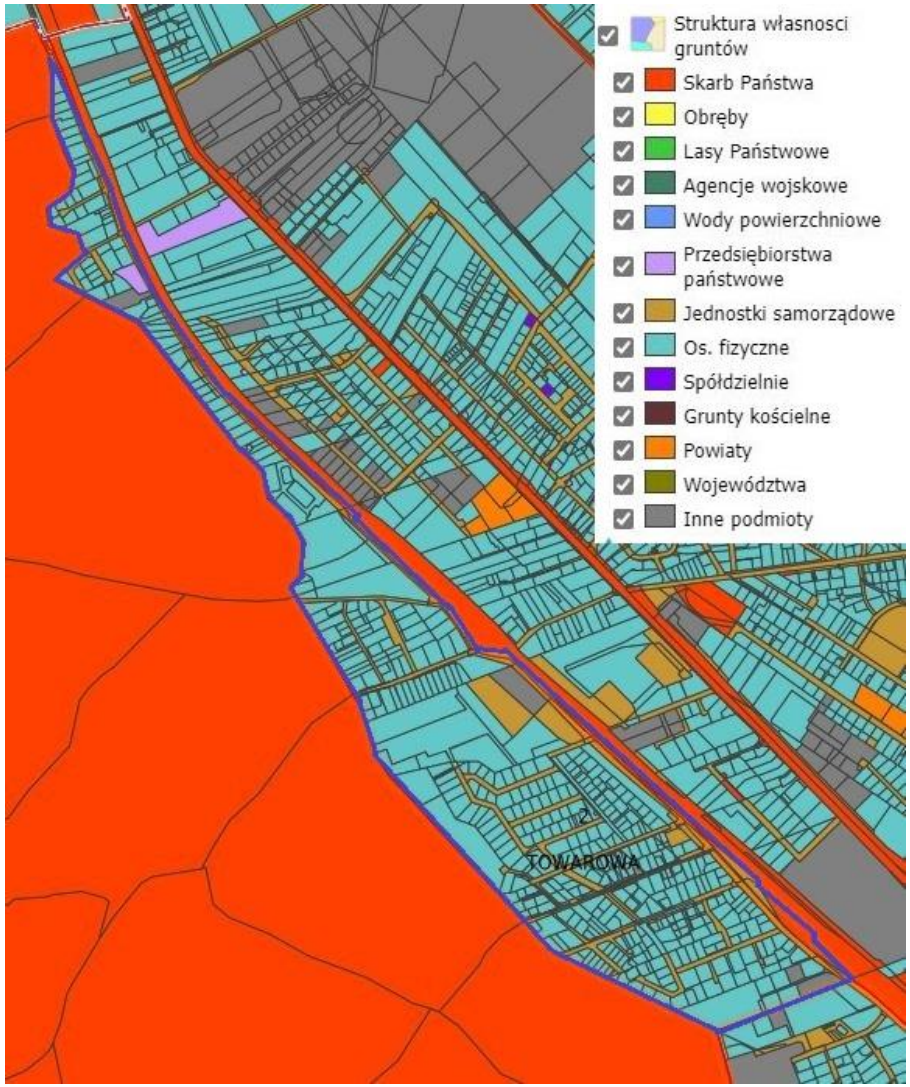

Rysunek 14. Niezabudowane działki z zasobu mienia komunalnego w podobszarze rewitalizacji Towarowa

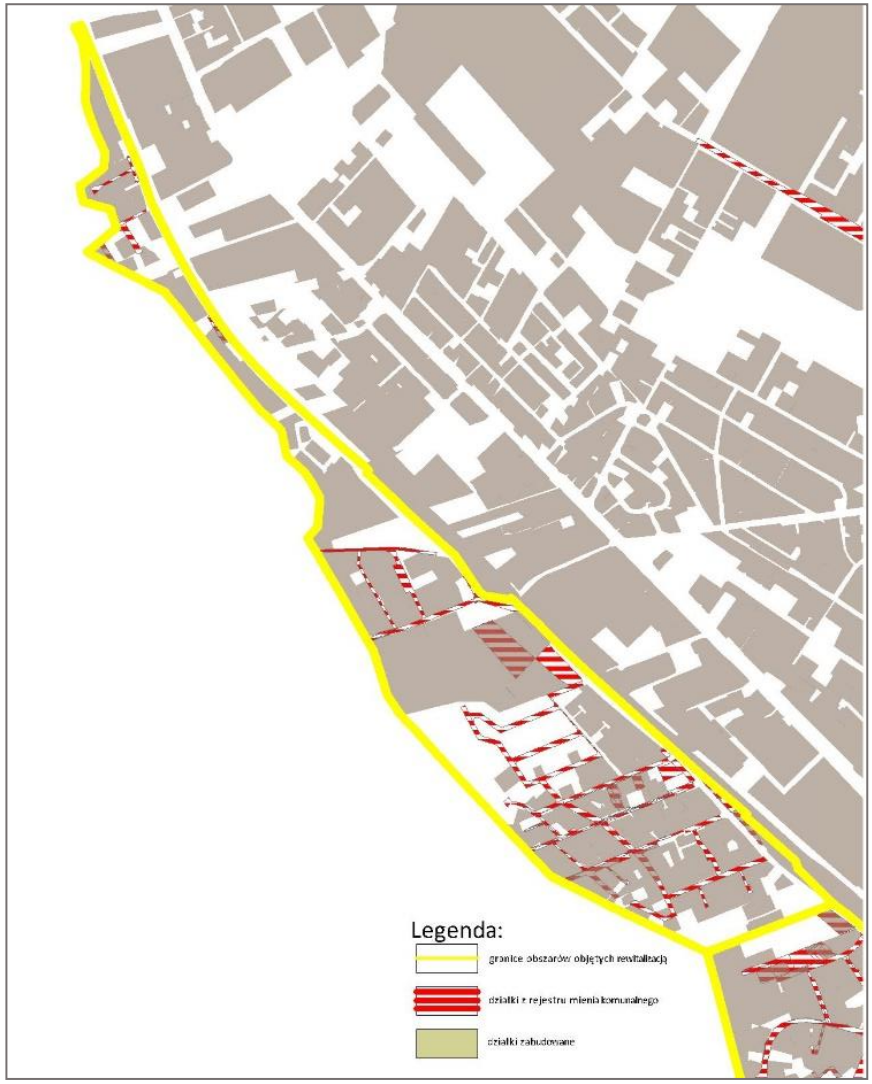

Tabela 14. Niezabudowane działki z zasobu mienia komunalnego w podobszarze rewitalizacji Towarowa

Numer działki	Adres	Powierzchnia [m^2]
274/2	ul. Cegielniana	121
274/3	ul. Cegielniana	170
335/6	ul. Towarowa	1180
289/2	ul. Towarowa	3591
334/101	-	79
RAZEM		**5141**

Infrastruktura drogowa i komunikacyjna

Podobszar rewitalizacji Towarowa wzdłuż całej swojej wschodniej części graniczy z torami kolejowymi, które odgradzają go od centralnej części miasta, skupiającej budynki użyteczności publicznej. Łączna długość dróg w podobszarze rewitalizacji Towarowa stanowi niespełna 5% dróg z terenu miasta (Tabela 15.). Część z nich stanowią drogi nieurządzone (około 11%), a część drogi urządzone w sposób tymczasowy – 24%. W zdecydowanej przewadze są to drogi gminne. Odcinki dróg bez chodnika w 2021r. stanowiły 27% dróg ogółem i było ich o 14% mniej niż odcinków dróg bez ścieżki rowerowej. W podobszarze zlokalizowanych jest 174 lamp ulicznych, co daje średnio 26 lamp na 1000m drogi. Doświetlenia wymaga ul. Komandorska oraz trzy przejścia dla pieszych.[45]

Tabela 15. Infrastruktura drogowa na podobszarze rewitalizacji Towarowa[46]

Wskaźniki dotyczące sieciowej infrastruktury technicznej/ Rok	Towarowa	
	2017	2021
Długość dróg ogółem [m]	6 697	6 697
Długość dróg nieurządzonych [m]	1 026	734
Długość dróg urządzonych w sposób tymczasowy [m]	1 127	1 591
Długość dróg wymagających remontu/modernizacji [m]	230	230
Długość dróg wymagających przebudowy [m]	100	100
Długość odcinków dróg bez chodnika [m]	2 130	1 830
Długość odcinków dróg bez ścieżki rowerowej [m]	3 427	2 718
Liczba przejść dla pieszych wymagających doświetlenia [szt.]	3	3

Główny ciąg komunikacyjny podobszaru stanowi biegnąca wzdłuż torów droga powiatowa nr 1476G (ul. Towarowa, ul. Cegielniana). Jedyny przejazd przez tory kolejowe z przejściem dla pieszych, łączący podobszar rewitalizacji z centralną i wschodnią częścią miasta zlokalizowany jest na wysokości ulicy Zbychowskiej (droga gminna 132323G). Przejście dla pieszych możliwe jest natomiast dodatkowo na ul. Cegielnianej (na wysokości ul. Białowieskiej) oraz przez tunel pod torami zlokalizowany przy Dworcu PKP znajdującym się w podobszarze rewitalizacji Zagórze, bezpośrednio sąsiadującym z podobszarem Towarowa w południowej jego części. Wszystkie te połączenia podobszaru Towarowa z centralną częścią miasta są niedostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Uwagę należy zwrócić również na odczucia mieszkańców podobszaru w tym zakresie. Uważają oni (65%), iż dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych w podobszarze jest niskie. Sytuacja ta w znaczny sposób marginalizuje mieszkańców i odcina ich dostęp do obiektów użyteczności publicznej i realizujących usługi społeczne.

[45] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Inżynierii Miejskiej
[46] Dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Inwestycji Drogowych

Droga gminna 132323G (ul. Zbychowska) łączy drogę wojewódzką nr 468 (była droga krajowa nr 6) z wspomnianą wyżej drogą powiatową nr 1476G (ul. Towarowa, ul. Cegielniana), która stanowi nie tylko główny ciąg komunikacyjny podobszaru rewitalizacji Towarowa, ale też alternatywną trasę przejazdu przez część Rumi i Redy. Zwłaszcza w sezonie letnim trasa ta jest bardzo często wybierana przez kierowców w celu ominięcia zatorów na drodze wojewódzkiej nr 468 (ul. Grunwaldzka). Biorąc pod uwagę, iż ul. Zbychowska stanowi podstawowe połączenie drogowe dla mieszkańców podobszaru rewitalizacji Towarowa z resztą miasta oraz wynikający z tego duży ruch zwłaszcza w obrębie przejazdu kolejowego, właściwy stan techniczny drogi jest niezbędny dla zapewnienia bezpieczeństwa. W chwili obecnej jest on niezadawalający podobnie jak pozostałych dróg w podobszarze. Również mieszkańcy uczestniczący w badaniu ankietowym ocenili jakość i stan dróg za niski (47%). Modernizacji i rozbudowy wymagają również ciągi piesze i ścieżki rowerowe. Jakość chodników 59% respondentów uznało za średnią, podobnie jak dostępność ścieżek rowerowych (39%), dostępność parkingów i miejsc parkingowych (49%) oraz oświetlenie ulic (61%).

Istotnym problemem podobszaru rewitalizacji Towarowa jest również niski poziom obsługi komunikacyjnej wynikający z niewystarczającej ilości połączeń komunikacji publicznej (Rysunek 15.). Na terenie podobszaru znajduje się zaledwie 1, wymagający modernizacji przystanek lokalnej komunikacji publicznej zlokalizowany przy ul. Towarowej (nazwa przystanku: Strzelecka 02). Liczba kursów komunikacji publicznej z tego przystanku w dni robocze to 17, co stanowi 0,33% kursów z wszystkich przystanków autobusowych z całej Rumi[47]. Ponad połowa uczestników diagnozy partycypacyjnej oceniła liczbę (55%) oraz jakość (59%) połączeń komunikacji publicznej w podobszarze rewitalizacji Towarowa za niską.

Rysunek 15. Komunikacja publiczna w podobszarze rewitalizacji Towarowa[48]

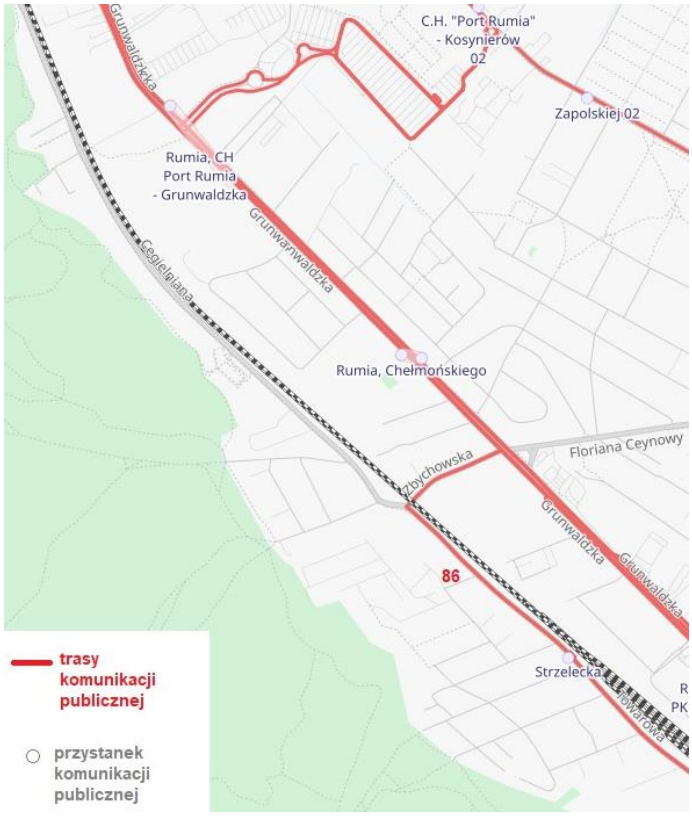

[47] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Inżynierii Miejskiej
[48] Opracowanie własne na podstawie https://www.openstreetmap.org/#map=15/54.5754/18.3718&layers=T

Usługi i infrastruktura społeczna

Ważnym elementem sfery przestrzenno-funkcjonalnej wpływającym na jakość życia jest dostępność do obiektów użyteczności publicznej, usług społecznych oraz infrastruktury rekreacyjno-sportowej. W podobszarze rewitalizacji Towarowa jest on znacznie utrudniony ze względu na bariery przestrzenne, które stanowią linie kolejowe oraz droga wojewódzka nr 468. Dodatkowym utrudnieniem jest silnie rozwijająca się zabudowa mieszkaniowa, przy jednoczesnym niedoborze przestrzeni publicznych co potwierdza wzrastająca gęstość zaludnienia, znacznie przewyższająca średnią dla miasta (Rysunek 16.)

Rysunek 16. Gęstość zaludnienia w podobszarze rewitalizacji Towarowa na tle Rumi w latach 2014-2023[49]

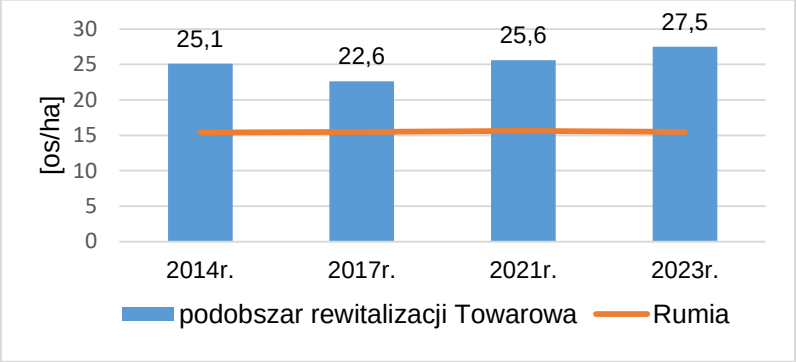

Na podobszarze rewitalizacji Towarowa występuje ograniczony dostęp do podstawowych usług społecznych jakimi są placówki oświatowe oraz zdrowotne, a także obiekty sportowe. Brakuje też przestrzeni publicznych pozwalających na wypoczynek i integrację mieszkańców oraz nawiązywanie relacji sąsiedzkich. Bezpośrednio na terenie obszaru nie jest zlokalizowana żadna szkoła podstawowa ani przedszkole publiczne. Jest on rozdzielony pomiędzy dwa obwody szkolne (Rysunek 17.): Szkoły Podstawowej nr 6 im. Aleksandra Majkowskiego i Szkoły Podstawowej Nr 7 im. Karola Wojtyły.

Rysunek 17. Obwody szkolne na podobszarze rewitalizacji Towarowa[50]

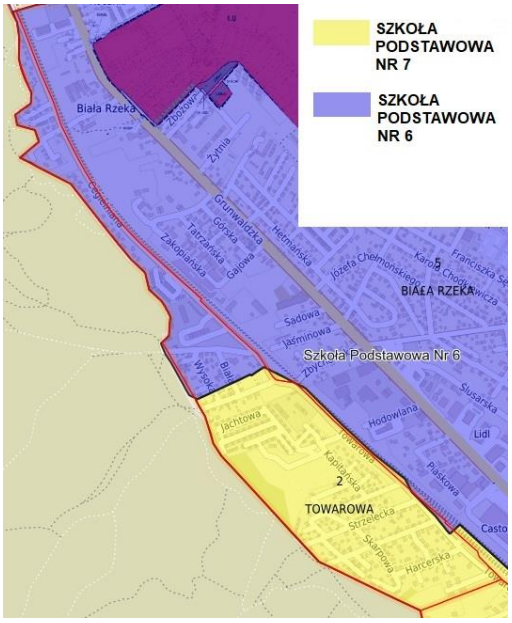

[49] Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Spraw Obywatelskich
[50] Opracowanie własne na podstawie https://rumia.e-mapa.net/

Szkoła Podstawowa Nr 6 im. Aleksandra Majkowskiego zlokalizowana jest po drugiej stronie linii kolejowych oraz ruchliwej drogi wojewódzkiej nr 468 (w odległości: 1,3km od początku ul. Towarowej, 2,7 km od ul. Cegielnianej), a Szkoła Podstawowa Nr 7 im. Karola Wojtyły na południowy - zachód od podobszaru rewitalizacji Towarowa (w odległości: 1,9 km od ul. Towarowej, 3 km od ul. Cegielnianej). Zabudowa mieszkaniowa podobszaru znajduje się w znacznej odległości od placówek oświatowych, jednak jest to odległość nie przekraczająca maksymalnej dopuszczalnej drogi dojścia dziecka ze szkoły do domu. Pod względem dostępności do placówek przedszkolnych sytuacja wygląda podobnie. Na terenie podobszaru rewitalizacji Towarowa znajduje się jeden punkt przedszkolny, z kolei najbliżej położoną publiczną placówką przedszkolną, poza oddziałami przedszkolnymi w szkołach podstawowych jest Przedszkole Pod Topolą przy ul. Leśnej 4. W roku szkolnym 2021/2022 w placówkach szkolnych, które swoim obwodami obejmują obszar rewitalizacji Towarowa znajdowało się 7 oddziałów przedszkolnych, do których uczęszczało 179 wychowanków[51]. Należy jednak zwrócić uwagę, że placówki te swoim zasięgiem obejmują nie tylko podobszar Towarowa, ale również inne części miasta.

Mieszkańcy podobszaru Towarowa mają również ograniczony poprzez bariery przestrzenne (tory kolejowe, droga wojewódzka nr 468) dostęp do placówek medycznych i aptek. Najbliżej zlokalizowanymi niepublicznymi zakładami opieki zdrowotnej jest NZOZ Biała Rzeka przy ul. J. Chełmońskiego (około 1,5 km od ul. Towarowej) oraz NZOZ Nr 1 przy ul. Derdowskiego (około 3,3 km od ul. Towarowej). Z kolei najmniej oddalonymi od obszaru aptekami są punkty przy ul. Starowiejskiej oraz w Galerii Rumia przy ul. Sobieskiego (obie w odległości około 900m od ul. Towarowej).[52]

Istotne wpływ na komfort życia w danym miejscu ma również dostępność terenów rekreacyjnych i wypoczynkowych, a dla rodzin z dziećmi placów zabaw. Przyjęto, że dla zapewnienia możliwości codziennego korzystania z tego typu obiektów ich odległość od zabudowy mieszkaniowej nie powinna przekraczać 500m. W podobszarze rewitalizacji Towarowa jedyny tego typu obiekt wielofunkcyjny, łączący plac zabaw z boiskiem i siłownią zewnętrzną zlokalizowany jest przy ul. Płk. Dąbka (Rysunek 18.) i dla części podobszaru przekracza założoną odległość zapewniającą swobodny, codzienny dostęp. Mieszkańcy podobszaru rewitalizacji Towarowa uczestniczący w diagnozie partycypacyjnej ocenili dostępność (47%) jak i jakość (57%) placów zabaw dla dzieci jako średnie, a zagospodarowanie przestrzeni publicznych (zieleń miejska, ławki, kosze na śmieci) za niskie (53%). W przestrzeni publicznej brakuje nie tylko miejsc do spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, ale również dodatkowych terenów zielni urządzonej typu parki, skwery, zieleńce zapewniających przestrzeń do szerszego wachlarza form rekreacji. Potwierdzają to odczucia mieszkańców, którzy uważają, że dostępność (45%) i jakość (49%) terenów rekreacyjno-sportowych w tym obszarze miasta jest średnia. Potencjał podobszaru do wykorzystania w tym zakresie stanowią natomiast tereny graniczącego z podobszarem Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.

[51] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Edukacji Kultury i Sportu
[52] Opracowanie własne na podstawie https://www.google.pl/maps

Rysunek 18. Obiekt rekreacyjno-sportowy w podobszarze rewitalizacji Towarowa oraz jego lokalizacja[53]

Nie bez znaczenia, pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa w sferze przestrzenno-funkcjonalnej jest monitoring miejski. Niedobory w tym zakresie stanowią problem podobszaru rewitalizacji Towarowa. Na jego terenie nie jest zlokalizowana żadna kamera monitoringu miejskiego. Najbliższa kamera znajduje się na przecięciu ulicy Towarowej i Wyżynnej. Odczucie niedoboru w tym zakresie wyrażają również opinie mieszkańców uczestniczących w badaniu ankietowym. Ponad 73% respondentów oceniło objęcie podobszaru Towarowa monitoringiem miejskim jako niskie.

4.1.7. Analiza potencjałów rozwojowych podobszaru

Głównym potencjałem rozwojowym podobszaru rewitalizacji Towarowa jest rosnąca liczba jego mieszkańców. Odnotowywane przyrosty liczby ludności poniżej 18-tego roku życia oraz w wieku pomiędzy 19 - 34 lat świadczą o tym, iż jest to obszar rozwijający się. Potwierdza to również struktura zagospodarowania przestrzennego, w której dominują tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkalną, zwłaszcza jednorodzinną. Silną stroną obszaru w opinii jego mieszkańców jest również bliskość dworca PKP i SKM.

W strefie przestrzenno-funkcjonalnej potencjał rozwojowy podobszaru stanowi bliskie sąsiedztwo terenów Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego. Dają one szereg możliwości wykorzystania na potrzeby stworzenia miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych dla mieszkańców podobszaru, ale również mieszkańców pozostałych części miasta i odwiedzających.

[53] Opracowanie własne na podstawie www.rumia.e-mapa.net , https://earth.google.com/

Szczególnie istotne znaczenie w tym zakresie ma znajdujący się w bezpośrednim sąsiedztwie podobszaru Towarowa, na wysokości ulicy Strzeleckiej teren cenny historycznie – Strzelnica. Zlokalizowana w terenie leśnym polana powstała w 1935r. w ramach ogólnopolskiej akcji „strzelnica w każdej wsi" i miała na celu podniesienie umiejętności obronno-strzeleckich organizacji paramilitarnych, ale też pełniło rolę kulturalno-towarzyską. W trakcie II wojny światowej Strzelnica została rozbudowana przez Niemców na potrzeby szkółki strzelców pokładowych Luftwaffe. Po zakończeniu wojny do końca lat 80-tych wykorzystywała je Milicja Obywatelska, Związek Harcerstwa Polskiego, Klub Oficerów Rezerwy oraz uczniowie Liceum Ogólnokształcącego w ramach lekcji Przysposobienia Obronnego. Rewaloryzacja tego miejsca pozwoliłaby na przywrócenie mu świetności z czasów przedwojennych, gdy odbywały się tam potańcówki w plenerze, a w połączeniu ze Wzgórzem Markowca i Schronem Przeciwlotniczym stworzenie militarnego szlaku historycznego Rumi, jako atrakcji turystycznej.

4.2. Podobszar rewitalizacji Zagórze

4.2.1. Ogólne informacje o podobszarze

Obszar Zagórze zajmuje powierzchnię 78,5ha i zamieszkiwany jest wg danych na koniec 2021r. przez 2971 osób. Pod względem powierzchni stanowi tym samym 2,61% powierzchni Rumi, 4,75% powierzchni zamieszkałych jednostek urbanistycznych miasta oraz 30,77% powierzchni obszaru rewitalizacji. Mieszkańcy obszaru Zagórze to 6,34% ludności miasta i 53,66% osób zamieszkujących obszar rewitalizacji jako całość.

Obszar (Rysunek 19.) położony jest w środkowej części Rumi i graniczy od strony północnej z podobszarem rewitalizacji Towarowa, od zachodniej z osiedlem Szmelta, od południowej z jednostką urbanistyczną Metalowców, a od wschodu, podobnie jak podobszar Towarowa z liniami kolejowym 202 i linią Szybkiej Kolei Miejskiej przebiegającymi przez miasto Rumia. Przez teren ten przebiega w ciągu ulicy Sobieskiego droga wojewódzka nr 468 (była droga krajowa nr 6) łącząca Trójmiasto z węzłem Bożepole Wielkie na drodze ekspresowej S6 oraz stanowiąca element trasy prowadzącej na Półwysep Helski.

Rysunek 19. Granice podobszaru rewitalizacji Zagórze[54]

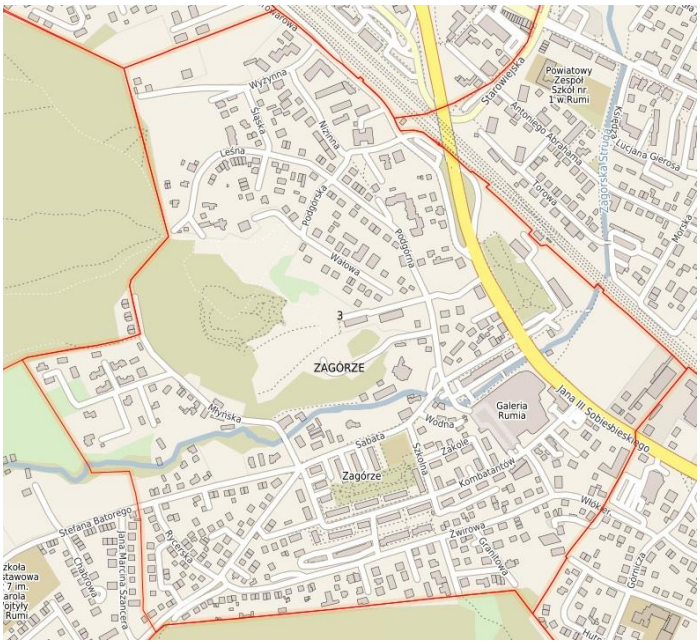

[54] https://rumia.e-mapa.net/

Podobszar rewitalizacji Zagórze wypełnia dolinę Zagórskiej Strugi między zalesionymi wzgórzami Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego. Jest to obszar o intensywnej zabudowie mieszkaniowej z niewielką liczbą małych zakładów usługowych i sklepów. Przeważającą jego część stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej przeplatanej zabudową wielorodzinną. Wg danych na koniec 2021r. w obszarze znajdowało się 424 punktów adresowych, wśród których występują budynki prywatne, wspólnot mieszkaniowych, komunalne i publiczne. Dominuje własność typu mieszanego, polegająca na zróżnicowanym udziale gminy i właścicieli prywatnych w istniejących wspólnotach mieszkaniowych. W obszarze występują również obiekty instytucji publicznych oraz galeria handlowo-usługowa.

W zachodniej części podobszaru zlokalizowany jest atrakcyjny turystycznie teren zieleni z Wzgórzem Markowca, stanowiącym punkt widokowy na Pradolinę Kaszubską, Zatokę Gdańską oraz Kępę Oksywską. Jest to również miejsce cenne historycznie, gdyż znajdują się tam pozostałości niemieckiej baterii przeciwlotniczej z czasów II wojny światowej. Główną część podobszaru rewitalizacji stanowi osiedle mieszkaniowe wybudowane przez Niemców w latach 40-tych XX w. dla pracowników lotniska i pobliskiej fabryki części dla samolotów. Wyróżnia je kompozycja urbanistyczna oraz charakterystyczna architektura. Przez wiele lat do tych budynków byli przekwaterowywani najbiedniejsi obywatele miasta, korzystający z pomocy społecznej, zagrożeni wykluczeniem i bezdomnością. W efekcie Zagórze stało się enklawą biedy i koncentracji problemów społecznych. Jednocześnie jest to obszar istotny dla rozwoju miasta, zarówno ze względu na znaczny udział budynków komunalnych, jaki i występowanie terenów o wartościach kulturowych, historycznych i przyrodniczych.

4.2.2. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie społecznym

Struktura demograficzna

Obszar Zagórze w 2021r. zamieszkiwało łącznie 2971 osób (1523 kobiety, 1448 mężczyzn), czyli o 0,5% mniej niż w roku 2017 i 10,9% mniej niż w 2014r. Jednocześnie liczba ta spadła jeszcze o 5,9% do roku 2023 (Rysunek 20.). Odnotowana tendencja spadkowa w tym podobszarze jest najwyższa w całym obszarze rewitalizacji, jak i jedna z wyższych w pozostałych jednostkach urbanistycznych w przestrzeni miasta Rumia. Spada też procentowy udział mieszkańców obszaru Zagórze w całkowitej liczbie mieszkańców Rumi (6,41% w 2017r., 6,01% w 2023r.). Jednocześnie współczynnik feminizacji obszaru jest nieznacznie niższy od współczynnika feminizacji dla miasta i województwa pomorskiego. W 2021r. na 100 mężczyzn zamieszkujących obszar Zagórze przypadało 105 kobiet, w Rumi 109 kobiet, a w województwie pomorskim 106.

Rysunek 20. Liczba ludności (osoby zameldowane) podobszaru rewitalizacji Zagórze w latach 2014 – 2023 [os] [55]

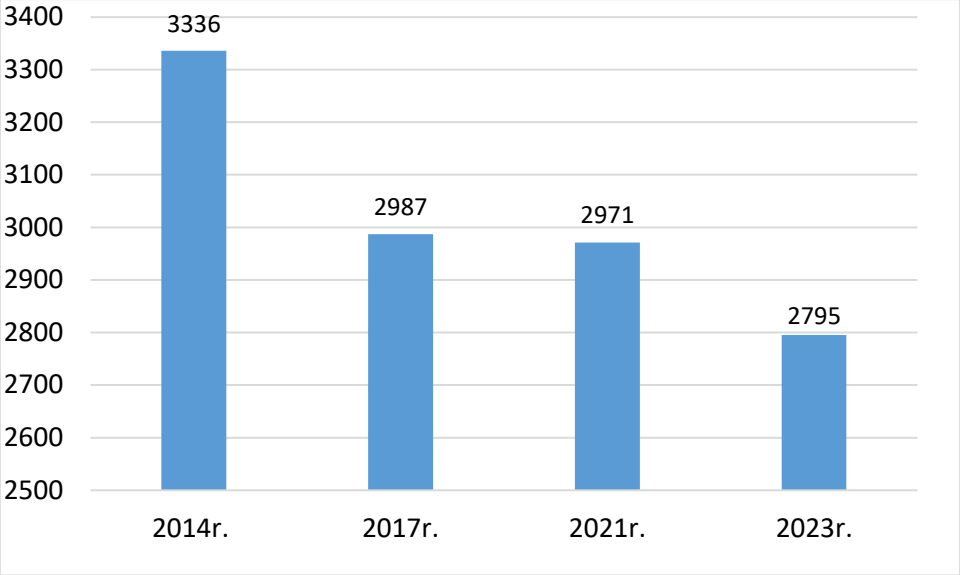

Najliczniejszą grupę mieszkańców zarówno podobszaru rewitalizacji Zagórze (42,7%), jak i w całej Rumi (41,8%) stanowią osoby z przedziału wiekowego 35 - 64 lat. Liczba osób w tej grupie wiekowej utrzymuje się w analizowanym czasookresie na zbliżonym poziomie. Podobnie kształtuje się sytuacja wśród osób w wieku poniżej 18-tego roku życia, których liczba w podobszarze wykazuje jedynie delikatną tendencją spadkową. Największy spadek w latach 2017-2021 - o 15,7% odnotowano natomiast wśród osób pomiędzy 19 a 34 rokiem życia. Jednocześnie udział obu tych grup wiekowych w ludności ogółem podobszaru jest nadal wyższy od średniej dla miasta. Łącznie grupa wiekowa 19-64 (wiek produkcyjny) wykazuje również tendencję spadkową w analizowanym okresie. Najmniej liczną grupą wiekową, w której zarazem odnotowuje się największy przyrost mieszkańców w podobszarze Zagórze stanowią osoby powyżej 65 roku życia. Udział tych osób w mieszkańcach ogółem w 2021r. był wyższy o 22% w porównaniu z rokiem 2017, a zarazem niższy o 4,4 pkt. % od średniego udziału osób 65+ wśród mieszkańców Rumi (Tabela 16.). Taka struktura demograficzna tj. wzrastająca liczba osób powyżej 65 roku życia przy jednoczesnym odpływie mieszkańców z podobszaru wykazuje, iż podobszar rewitalizacji Zagórze staje się obszarem starzejącym się. Jednocześnie dynamika tego zjawiska jest na ten moment mniejsza niż obserwowana w całym mieście.

Tabela 16. Struktura ludności podobszaru rewitalizacji Zagórze wg grup wiekowych na tle Rumi w latach 2017 – 2021[56]

Grupa wiekowa/ Rok	2017				2021			
	Zagórze		Rumia		Zagórze		Rumia	
	[os.]	[%]	[os.]	[%]	[os.]	[%]	[os.]	[%]
0 – 18 lat	706	23,6	9692	20,8	701	23,6	9767	20,9
19 – 34 lat	688	23,0	9880	21,2	580	19,5	8778	18,7
35 – 64 lat	1247	41,8	19616	42,1	1268	42,7	19586	41,8
65 +	346	11,6	7447	16,0	422	14,2	8704	18,6

[55] Dane Urząd Miasta Rumi, Wydział Spraw Obywatelskich
[56] Dane Urząd Miasta Rumi, Wydział Spraw Obywatelskich

Istotne przełożenie na strukturę demograficzną ma ruch naturalny ludności podobszaru Zagórze (Tabela 17.). W analizowanym czasookresie obserwuje się spadek liczby żywych urodzeń na 1000 mieszkańców przy jednoczesnym wzroście liczby zgonów na 1000 mieszkańców, co również może wskazywać na pogłębianie się zjawiska starzenia się społeczeństwa podobszaru. Jednocześnie liczba urodzeń na 1000 mieszkańców w podobszarze Zagórze w 2021r. była niższa od średniej dla Rumi, a w roku 2017 i 2023r. nieznacznie ją przewyższała. Z kolei w przypadku liczby zgonów na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji Zagórze odnotowuje się tendencję wzrostową, przy jednoczesnym przekroczeniu wartości średniej tego wskaźnika dla miasta. Ma to bezpośrednie przełożenie na wartości przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców. Dane te na tle miasta kształtują się analogicznie do danych dotyczących urodzeń i zgonów. W całym analizowanym czasookresie wartości przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji Zagórze były niższe od średnich dla Rumi, zwłaszcza w 2021r., w którym przyrost naturalny na 1000 mieszkańców Rumi był niespełna 3 krotnie niższy od wartości tego wskaźnika dla Rumi.

Tabela 17. Ruch naturalny ludności podobszaru rewitalizacji Zagórze na tle Rumi w latach 2017 – 2023[57]

Ruch naturalny/ Rok	2017		2021		2023	
	Zagórze	Rumia	Zagórze	Rumia	Zagórze	Rumia
Urodzenia żywe na 1000 mieszkańców	12,7	12,1	7,7	9,5	8,6	8,2
Zgony na 1000 mieszkańców	9,7	8,2	13,1	12,1	10,4	9,8
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	3,0	3,9	-5,4	-2,7	-1,8	-1,6

Zmiany obserwowane w ruchu naturalnym oraz strukturze demograficznej podobszaru rewitalizacji Zagórze poza obserwowaną tendencją dotyczącą starzenia się społeczeństwa wskazują również na zmniejszoną dzietność, zwiększanie się liczby osób zależnych oraz zmieniający się tradycyjny model rodziny. To z kolei przekłada się na potrzeby, oczekiwania i problemy osób zamieszkujących podobszar rewitalizacji Zagórze. Niezbędne jest również podjęcie działań przeciwdziałających odpływowi mieszkańców z podobszaru, co stanowi obok starzenia się społeczeństwa główny jego problem demograficzny.

Problemy podsystemu społecznego

Historia podobszaru oraz kumulacja na nim mieszkalnych obiektów komunalnych, w tym 80% lokali socjalnych z terenu miasta, przekłada się na koncentrację negatywnych zjawisk społecznych jakimi jest bezrobocie i ubóstwo.

Na etapie delimitacji i opracowania pierwotnej wersji *GPR Rumi* podobszar rewitalizacji Zagórze był jednostką urbanistyczną, w której problem bezrobocia występował bardzo intensywnie na tle całej Rumi i jednocześnie przewyższał o 20% średnią w województwie.[58] W chwili obecnej wg danych z 2021r. podobszar nadal cechuje się szczególną koncentracją tego zjawiska kryzysowego, a wartości wskaźników dotyczących bezrobocia znacznie przekraczają średnie wartości dla miasta Rumi (Tabela 18.). Poziom udziału osób bezrobotnych z podobszaru Zagórze w osobach bezrobotnych w mieście utrzymuje się natomiast na poziomie zbliżonym do 2014r. (Rysunek 21.).

[57] Opracowanie własne na podstawie danych Urząd Miasta Rumi, Wydział Spraw Obywatelskich
[58] Raport dotyczący delimitacji obszarów zdegradowanych w Rumi, 20.11.2015r.

Porównując wartości wskaźnika w latach 2014 - 2021 obserwuje się znaczny wzrost udziału osób bezrobotnych z podobszaru rewitalizacji wśród osób bezrobotnych z Rumi w 2017r. (↑ o 2,13 pkt. %). W 2021r. odnotowano spadek liczby osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych w wartościach bezwzględnych zarówno w Rumi jak i w podobszarze rewitalizacji Zagórze. Do zmniejszenia liczby osób bezrobotnych w podobszarze w czasookresie 2017-2021 przyczyniła się realizacja od 2018r. projektu pt. „Klub Integracji Społecznej ZAGÓRZE", ujętego w *GPR Rumi* i stanowiącego element Zintegrowanego Projektu Rewitalizacyjnego w ramach RPO Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Mimo realizacji projektu oraz osiągniecia zakładanych w nim rezultatów problem bezrobocia nadal znacznie wpływa na sytuację kryzysową obszaru i wymaga kontynuacji podejmowanych działań. Zwłaszcza w zakresie osób długotrwale bezrobotnych, które stanowią niespełna 50% wszystkich osób bezrobotnych podobszaru Zagórze. Jednocześnie poziom tej grupy bezrobotnych utrzymuje się praktycznie na takim samym poziomie od 2014r.

Rysunek 21. Udział osób bezrobotnych z podobszaru Zagórze w osobach bezrobotnych w Rumi w latach 2014-2021[59]

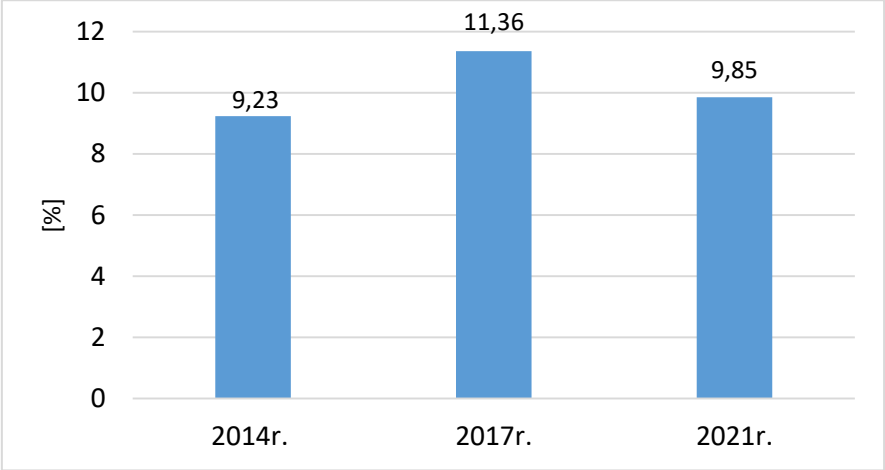

Tabela 18. Bezrobocie na podobszarze rewitalizacji Zagórze i w Rumi[60]

Wskaźniki dotyczące bezrobocia/ Rok	2017		2021	
	Zagórze	Rumia	Zagórze	Rumia
Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	28,8	16,2	20,2	13,0
Liczba osób bezrobotnych na 1000 osób w wieku produkcyjnym	44,4	25,7	32,5	21,5
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	14,1	6,4	9,4	6,1
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 osób w wieku produkcyjnym	21,7	10,1	15,2	10,0

Istotne znaczenie dla zobrazowania sytuacji podobszaru w zakresie bezrobocia ma analiza jego struktury (Tabela 18. i Tabela 19.). Na 1000 osób w wieku produkcyjnym w podobszarze rewitalizacji Zagórze przypadały w 2021r. 32 osoby, czyli o 26,8 % mniej niż w 2017r. Wartość ta była jednak znacznie wyższa od wartości tego wskaźnika w Rumi, który uległ w analizowanym czasie zmniejszeniu o 16,3%. Jednocześnie udział osób bezrobotnych w mieszkańcach podobszaru w wieku produkcyjnym (4,14 w 2017r., 3,3% w 2021r.) oraz udział osób długotrwale bezrobotnych w tej samej grupie mieszkańców (2,2% w 2017r., 1,5%

[59] Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie
[60] Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie

w 2021r.) był większy od średniej wartości dla miasta w obu analizowanych latach (bezrobotni: 2,6% w 2017r., 2,2% w 2021r., długotrwale bezrobotni: 1% w 2017r. i 1% w 2021r.).
W podobszarze rewitalizacji Zagórze, mimo obserwowanej tendencji spadkowej utrzymuje się negatywne zjawisko bezrobocia wśród kobiet. Liczba bezrobotnych osób w tej grupie na 1000 mieszkańców była wyższa od średniej dla Rumi w 2017r. o ponad 95%, a w 2021r. o około 46%. Ponadto kobiety w podobszarze stanowiły 60% osób bezrobotnych ogółem.

Tabela 19. Struktura bezrobocia na podobszarze rewitalizacji Zagórze i w Rumi[61]

Wskaźniki dotyczące bezrobocia/ Rok	2017		2021	
	Zagórze	Rumia	Zagórze	Rumia
Liczba bezrobotnych kobiet na 1000 mieszkańców	20,1	10,3	12,1	8,3
Udział bezrobotnych kobiet w ilości bezrobotnych ogółem [%]	69,8	63,1	60,0	63,6
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym na 1000 mieszkańców	13,1	2,8	7,4	2,4
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem zawodowym na 1000 mieszkańców	5,0	2,7	3,7	2,1
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem średnim na 1000 mieszkańców	9,0	5,3	5,7	5,1
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym na 1000 mieszkańców	1,7	2,1	3,4	3,3
Liczba osób niepełnosprawnych ze statusem osoby bezrobotnej na 1000 mieszkańców	3,7	1,3	3,0	1,6
Liczba osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia na 1000 mieszkańców	4,7	0,6	4,0	1,9
Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 1000 mieszkańców	10,0	4,5	5,4	3,4

W strukturze osób bezrobotnych w obszarze Zagórze przeważały zarówno w 2017r. jak i 2021r. osoby z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym. Jednocześnie liczba osób bezrobotnych z takim wykształceniem w przeliczeniu na 1000 mieszkańców podobszaru, mimo znacznego spadku była w 2021r. ponad 3-krotnie wyższa niż średnia w Rumi. Tak wysoki poziom bezrobocia wśród osób o najniższym wykształceniu świadczy o niskim kapitale społecznym podobszaru. Drugą najliczniejszą grupę wśród osób bezrobotnych stanowili mieszkańcy podobszaru Zagórze z wykształceniem średnim. W grupie tej zaobserwowano w 2021r. spadek liczby osób bezrobotnych względem roku 2017r. o ponad 36%. Jednak wartość ta jest nadal wyższa od średniej w mieście, która utrzymuje się w analizowanym czasokresie na zbliżonym poziomie. Z kolei udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym wśród bezrobotnych podobszaru Zagórze pomimo tendencji spadkowej jest o 76% wyższa niż odnotowana w całej Rumi. Najmniej liczną grupę osób bezrobotnych w podobszarze, wśród której odnotowuje się jednocześnie najwyższy wzrost zarówno w podobszarze Zagórze (↑100%) jak i w mieście (↑ ponad 36%) stanowią osoby z wykształceniem wyższym.

Liczba osób niepełnosprawnych z podobszaru rewitalizacji Zagórze posiadających status bezrobotnych w 2017r. wynosiła 3,7 os/1000 mieszkańców. W Rumi wskaźnik ten był w tym samy roku prawie 3-krotnie niższy i wynosił 1,3 os/1000 osób. W 2021r. zaobserwowano tendencję odwrotną. W całym mieście liczba osób niepełnosprawnych ze statusem osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców wzrosła do wartości 1,6 os/1000 mieszkańców, natomiast na podobszarze Zagórze zmniejszyła się do 3 os./1000 mieszkańców, pozostając nadal na poziomie niespełna 2-krotnie wyższym niż dla całej Rumi. Jednocześnie udział osób

[61] Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie

niepełnosprawnych ze statusem osoby bezrobotnej w ogólnej liczbie bezrobotnych z podobszaru rewitalizacji w 2021r. wynosił 15% i wzrósł o 17,3% względem roku 2017r. W obu latach wartość tego wskaźnika przekraczała też średnią wartość dla miasta.

Istotne znaczenie dla zobrazowania sytuacji podobszaru pod kątem bezrobocia, a w ślad za tym określenia kierunków działań pozwalających na zniwelowanie istniejących problemów ma również struktura wieku osób bezrobotnych. W całym mieście w 2017r. osoby poniżej 25 - go roku życia stanowiły niespełna 4% wszystkich bezrobotnych, w 2021r. udział ten wzrósł do 14,5%. Jednocześnie biorąc pod uwagę liczbę osób bezrobotnych w tym wieku na 1000 mieszkańców miasta odnotowano ponad 3-krotny wzrost w tym zakresie. W tym samym czasie na podobszarze rewitalizacji Zagórze udział najmłodszej grupy bezrobotnych zwiększył się o niespełna 4% i wynosił 20% ogółu bezrobotnych z obszaru. Analizując liczbę osób poniżej 25 roku życia na 1000 mieszkańców podobszaru tendencja jest odwrotna. W 2021r. wartość tego wskaźnika była o niespełna 15% niższa niż w 2017r. Mimo to przewyższała ona ponad 2-krotnie wartość dla Rumi. Z kolei wśród osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat zaobserwowano spadek ich liczebności zarówno w mieście jak i w podobszarze Zagórze, przy czym w tym ostatnim liczba takich osób na 1000 mieszkańców znacznie przewyższała wartość tego wskaźnika dla Rumi. Była ona też znacznie wyższa od zdiagnozowanego wśród mieszkańców Zagórza bezrobocia osób poniżej 25 roku życia. Wskazuje to nie tylko na wyraźnie słabszą pozycję tego obszaru na tle całego miasta, ale też na grupy jego mieszkańców, które w największym stopniu wymagają aktywizacji zawodowej.

Ściśle związany z problemem bezrobocia jest poziom korzystania z usług pomocy społecznej oraz poziom ubóstwa. Koncentracja obu tych zjawisk w podobszarze rewitalizacji Zagórze jest znaczna. W rodzinach borykających się z problemem ubóstwa i zagrożonych wykluczeniem społecznym główną część domowego budżetu stanowią właśnie świadczenia społeczne. Na etapie delimitacji w 2014r. liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności w podobszarze wynosiła 143 os/1000 os. i była prawie 3-krotnie wyższa od wartości średniej dla województwa pomorskiego (53 os/1000 os.).[62]

Rysunek 22. Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców w podobszarze Zagórze i Rumi[63]

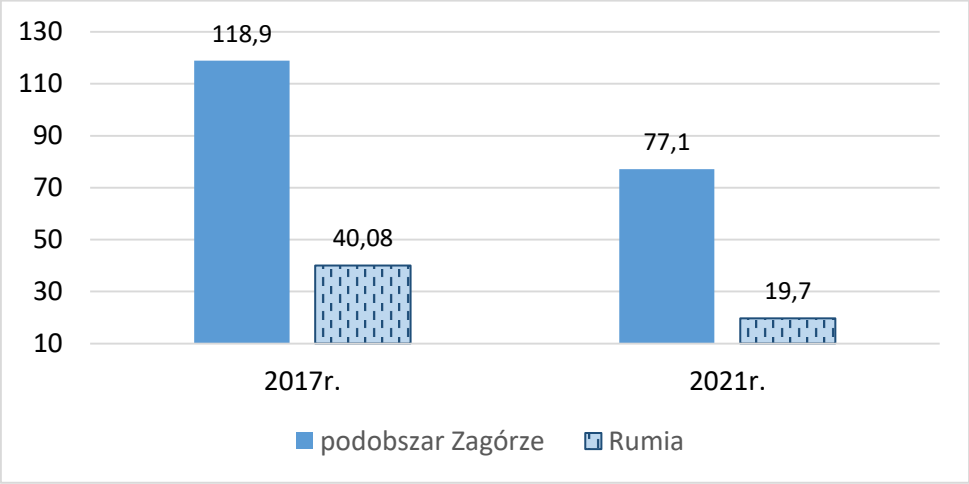

[62] Raport dotyczący delimitacji obszarów zdegradowanych w Rumi, 20.11.2015r.
[63] Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi

Mimo zauważalnej globalnej tendencji spadkowej liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej zjawisko to w podobszarze Zagórze utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie przewyższając kilkukrotnie wartości średnie dla Rumi (Rysunek 22.). Podobnie sytuacja prezentuje się w zakresie liczby osób w rodzinach objętych pomocą z powodu bezrobocia oraz liczby osób w rodzinach objętych pomocą z powodu ubóstwa (Tabela 20.) Oba te wskaźniki wskazują na wysoki poziom ubóstwa w podobszarze rewitalizacji Zagórze, którego bezpośrednią przyczynę może stanowić wysoki poziom bezrobocia.
W 2015r. rodziny z podobszaru Zagórze objęte pomocą społeczną ze względu na problem bezrobocia stanowiły 18,8% ogółu rodzin w mieście Rumia korzystających z tego powodu z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, a rodziny będące beneficjentami z tytułu ubóstwa prawie 26%. W 2017r. udział rodzin z podobszaru Zagórze korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z tytułu bezrobocia wynosił 22,5% rodzin objętych takim wsparciem w mieście, a w 2021r. wzrósł do 30%. Jednocześnie w analizowanych latach nastąpił spadek udziału rodzin z podobszaru rewitalizacji objętych pomocą ze względu na ubóstwo w ogóle rodzin z Rumi korzystających z takiego wsparcia do 19,8%.

Tabela 20. Ubóstwo na podobszarze rewitalizacji Zagórze na tle Rumi[64]

Wskaźniki dotyczące ubóstwa / Rok	2017		2021	
	Zagórze	Rumia	Zagórze	Rumia
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z powodu bezrobocia na 1000 mieszkańców	45,2	10,9	30,3	4,7
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców	82,7	25,9	53,9	13,3
% udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą z powodu ubóstwa w całkowitej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w obszarze	69,6	64,7	69,9	67,9
Liczba osób w rodzinach objętych rządowym programem w zakresie dożywiania na 1000 mieszkańców	100,4	28,0	44,4	12,1
Liczba przyznanych stypendiów socjalnych i szkolnych na 100 uczniów	33,5	12,0	24,2	6,5

Biorąc pod uwagę liczbę osób będących beneficjentami pomocy społecznej objętych pomocą z powodu bezrobocia oraz z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w latach 2017-2021 odnotowuje się tendencję spadkową zarówno w podobszarze rewitalizacji Zagórze, jaki i w całym mieście (Tabela 20.). Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że w przypadku podobszaru Zagórze spadek ten był mniejszy o około 20% od spadku w mieście w przypadku osób objętych pomocą z tytułu bezrobocia i o niespełna 14% niższy w przypadku osób dotkniętych ubóstwem. Pomimo spadku wartości obu wskaźników w podobszarze rewitalizacji Zagórze przewyższały one znacznie średnie wartości w Rumi. W 2017r. liczba osób w rodzinach objętych pomocą z powodu bezrobocia na 1000 mieszkańców w podobszarze Zagórze była wyższa ponad 4-krotnie od wartości średniej tego wskaźnika w mieście, a w 2021r. ponad 6-krotnie. Z kolei w przypadku liczby osób w rodzinach objętych pomocą z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców w Zagórzu była wyższa około 3- krotnie od średniej dla Rumi w 2017r. oraz 4-krotnie w 2021r. Tak znaczne przekroczenia wartości analizowanych wskaźników wskazują na znaczną koncentrację na podobszarze rewitalizacji Zagórze negatywnego zjawiska społecznego jakim jest ubóstwo. Dodatkowo dane te potwierdzają wartości wskaźników dotyczących osób w rodzinach objętych rządowym programem w zakresie dożywiania na 1000 mieszkańców podobszaru oraz liczba przyznanych stypendiów

[64] Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi

socjalnych i szkolnych na 100 uczniów (Tabela 20.). Również korzystanie z tych form wsparcia przez mieszkańców Zagórza jest znacznie wyższe niż średnie w mieście.
W obszarze znaczną ilość lokali mieszkalnych stanowią lokale socjalne i komunalne, w związku z czym sytuacje w zakresie ubóstwa można również scharakteryzować analizując zakres przyznawanych dodatków mieszkaniowych oraz poziomu zadłużenia jednego i drugiego typu lokali (Tabela 21.). Jednocześnie przeważający udział lokali socjalnych i komunalnych w lokalach mieszkalnych świadczy już o niskim statusie finansowym mieszkańców podobszaru.

Tabela 21. Dodatki mieszkaniowe i zadłużenie lokali komunalnych i socjalnych[65]

Wskaźniki dotyczące ubóstwa / Rok	2017		2021	
	Zagórze	Rumia	Zagórze	Rumia
Liczba rodzin otrzymujących dodatek mieszkaniowy na 1000 mieszkańców	26,5	6,4	20,5	5,0
Wysokość przyznanych dodatków mieszkaniowych na 1000 mieszkańców [zł/1000os]	42 791,52	20 424,40	55 184,07	13 080,68
% udział zadłużonych lokali socjalnych w liczbie lokali socjalnych ogółem	23,3	18,9	35,0	28,0
% udział zadłużonych lokali komunalnych w liczbie lokali komunalnych ogółem	33,7	21,2	42,9	28,3
Średnie zadłużenie mieszkań komunalnych na lokal komunalny [zł/lokal]	3 498,78	3 814,01	7 339,48	5 539,99
Zadłużenie mieszkań komunalnych na 1000 mieszkańców [zł/rok/1000os.]	305 718,47	40 565,03	644 767,20	59 853,42

Powyższe dane wskazują na znacznie wyższy niż średnia w Rumi stopień zaległości w płatnościach za lokale mieszkalne zarówno komunalne jak i socjalne. Niepokojąca jest obserwowana tendencja wzrostowa zarówno w jednym jak i drugim przypadku. Zarówno w podobszarze rewitalizacji Zagórze, jak w całym mieście wzrasta udział zadłużonych lokali komunalnych i socjalnych w ich liczbie ogółem oraz średnie zadłużenie w przeliczeniu na lokal, a także zadłużenie mieszkań komunalnych na 1000 mieszkańców. Wartość ostatniego ze wskazanych wskaźników w podobszarze rewitalizacji Zagórze w 2021r. była ponad dwukrotnie wyższa niż w 2017r. i jednocześnie ponad 10-krotnie przewyższała średnie zadłużenie przypadające na 1000 mieszkańców miasta. Jednocześnie spadła liczba rodzin otrzymujących dodatek mieszkaniowy na 1000 mieszkańców podobszaru Zagórze, przy jednoczesnym wzroście wysokość przyznanych dodatków mieszkaniowych na 1000 mieszkańców. Dane te potwierdzają znacznie wyższy poziom ubóstwa wśród mieszkańców podobszaru na tle miasta.

Wysoki poziom ubóstwa może być bezpośrednio powiązany z wysoką liczbą mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami bądź o niskim kapitale społecznym. Diagnozę występowania bądź zagrożenia tymi negatywnymi zjawiskami społecznymi można oprzeć również o dane z pomocy społecznej (Rysunek 23.).

[65] Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Spraw Społecznych i Wydziału Polityki Gospodarczej, Mieszkaniowej i Ochrony Środowiska

Rysunek 23. Inne niż bezrobocie i ubóstwo przyczyny przyznawania pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji Zagórze w latach 2017-2021[66]

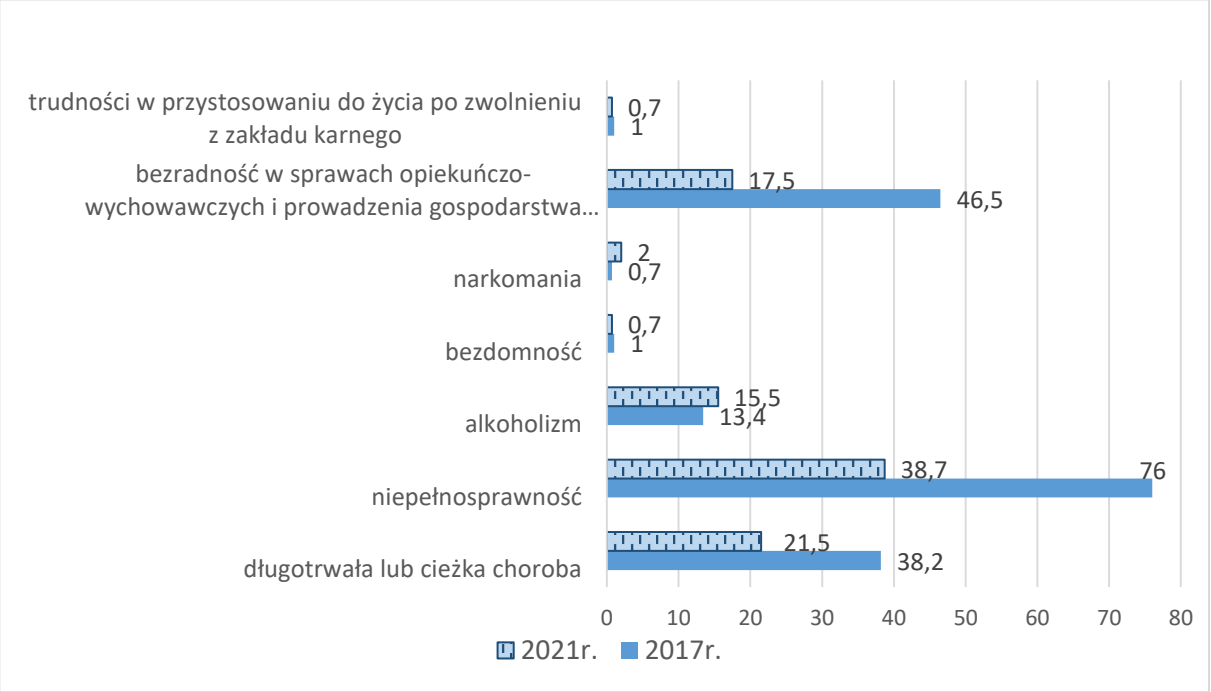

Poza ubóstwem i bezrobociem najczęstszym powodem przyznawania pomocy społecznej w podobszarze rewitalizacji Zagórze jest niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba. W obu tych przypadkach liczba osób objętych pomocą na 1000 mieszkańców w analizowanych latach była wyższa niż liczba osób objętych pomocą z tych tytułów na 1000 mieszkańców miasta. Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z powodu niepełnosprawności podobnie jak liczba osób w rodzinach objętych wsparciem z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców podobszaru Zagórze w 2021r. mimo obserwowanego spadku względem 2017r. były ponad 3-krotnie wyższe od wartości tych wskaźników dla Rumi.

Istotny udział w przyczynach przyznawania pomocy społecznej ma również, świadcząca o niskim kapitale społecznym bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Liczba osób w rodzinach dotkniętych tym negatywnym zjawiskiem społecznym na 1000 mieszkańców podobszaru przekraczała ponad 4-krotnie średnią dla miasta. Obszar cechuje również znacznie przewyższająca wartość dla miasta liczba rodzin korzystających z asystenta rodziny na 1000 mieszkańców (5,02 os/1000 mieszkańców w 2017r., 4,71 os/1000 mieszkańców w 2021r.)[67] oraz liczba osób w rodzinach objętych pomocą z tytułu występującego uzależnienia tj. alkoholizmu i narkomanii na 1000 mieszkańców. W 2021r. pomocą z powodu alkoholizmu w podobszarze Zagórze było objętych 15,48 osób w rodzinach na 1000 mieszkańców (w Rumi 2,99 os/1000 os.), a z powodu narkomanii 2,02 osób w rodzinach na 1000 mieszkańców (w Rumi 0,26 os/1000 os). Niepokojąca jest wysoka w obszarze liczba rodzin z założoną niebieską kartą. W 2017r. rodziny z Zagórza, których dotyczyła ta dysfunkcja stanowiły około 12% rodzin z założoną niebieską kartą na terenie Rumi, a w 2021r. 7%. Jednocześnie liczba takich rodzin na 1000 mieszkańców obszaru w obu latach (w 2017r. 3,01 os/1000 os, 2021r. 2,02 os/1000 os.)

[66] Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi
[67] Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi

przekraczała ilość rodzin przypadających na 1000 mieszkańców całego miasta.[68] Podobszar rewitalizacji Zagórze cechuje się również dużą liczbą rodzin wielodzietnych, o czym świadczy liczba wydanych Kart Dużej Rodziny na 1000 mieszkańców. W tym aspekcie w 2021r. przewyższał on średnią dla miasta ponad 6-krotnie (8,41 kart/1000 mieszkańców w podobszarze Zagórze, 1,3 kart/1000 mieszkańców średnia dla Rumi)[69].

Uczniowie z podobszaru rewitalizacji Zagórze uczęszczają w głównej mierze do Szkoły Podstawowej Nr 10 im. Jana Brzechwy (51,6%) oraz Szkoły Podstawowej Nr 7 im. Karola Wojtyły (37,0%). Łącznie uczniowie z podobszaru Zagórze stanowią 7% wszystkich uczniów z Rumi.[70] Pod względem poziomu edukacji, w tym liczby uczniów nie otrzymujących promocji do następnej klasy oraz osób z najniższymi ocenami z zachowania podobszar rewitalizacji nie odbiega obecnie od średniej dla miasta. Na etapie delimitacji odsetek dzieci i młodzieży nie otrzymujących promocji do następnej klasy w szkołach podstawowych i gimnazjach w Zagórzu stanowił 12,1% i przekraczał wartość referencyjną, którą stanowiła średnia dla miasta.[71] W roku szkolnym 2017/2018 wartości obu tych wskaźników w przeliczeniu na 100 uczniów znacznie przekraczały średnie wartości dla miasta, natomiast w roku 2021/2022 spadły nieznacznie poniżej wartości średnich w Rumi. Na etapie pogłębionej diagnozy z etapu opracowania pierwotnej wersji *GPR Rumi* dokonano analizy sprawdzianu po 6 klasie w latach 2014/2015 oraz 2015/2016r. Niepokojący był fakt, że 1/3 przystępujących do egzaminu z części matematycznej uzyskało wynik poniżej 30%.[72] Biorąc pod uwagę średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w latach 2017 - 2023 wartości osiągnięte przez uczniów uczęszczających do szkół będących rejonem dla uczniów z podobszaru Zagórze również były zbliżone do średnich miejskich ze wszystkich przedmiotów egzaminacyjnych. Niższy od średniej poziom wyników z egzaminów, w tym zwłaszcza z matematyki osiągnęli uczniowie uczęszczający do Szkoły Podstawowej Nr 7, do której uczęszcza 37% uczniów z podobszaru rewitalizacji. Żaden z uczniów mieszkających na podobszarze Zagórze nie uzyskał stypendium Burmistrza Miasta Rumi za szczególne osiągniecia naukowe. Uwagę należy zwrócić na to, że podobszar cechuje się wyższą od średniej dla miasta liczbą przyznanych stypendiów Burmistrza Miasta Rumi za szczególne osiągnięcia artystyczne na 100 uczniów oraz zbliżoną do średniej liczbą przyznanych stypendiów za szczególne osiągniecia sportowe na 100 uczniów z obszaru[73]. Przewaga mieszkańców podobszaru, uczestniczących w diagnozie partycypacyjnej oceniła poziom edukacji za średni (57,6%). Jednocześnie 32,2% respondentów uznało poziom edukacji za niski.

Wpływ na poziom życia na danym obszarze ma poczucie bezpieczeństwa w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca zamieszkania, który wynika bezpośrednio z przestępczości oraz wykroczeń występujących na danym terenie. Określając stopień nasilenia tych negatywnych zjawisk społecznych analizie poddano dane policji i straży miejskiej odnotowane na podobszarze Zagórze (Tabela 22). Służby wskazywały, że rozboje i chuligaństwo obserwowane jest zwłaszcza w okolicach ul. Kombatantów, Młyńskiej, Sabata, Szkolnej i Zakole, a prace utrudnia specyficzny rodzaj kapitału społecznego łączącego mieszkańców.

[68] Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi
[69] Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Spraw Społecznych
[70] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu oraz placówek oświatowych
[71] Raport dotyczący delimitacji obszarów zdegradowanych w Rumi, 20.11.2015r.
[72] Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na lata 2017-2030, listopad 2019
[73] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu

Tabela 22. Struktura przestępczości na podobszarze Zagórze i w Rumi w latach 2017-2021[74]

Wskaźniki dotyczące przestępczości/ Rok	2017		2021	
	Zagórze	Rumia	Zagórze	Rumia
Liczba przestępstw ogółem na 1000 mieszkańców	3,7	2,5	11,4	6,1
Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1000 mieszkańców	1,0	0,7	1,0	0,1
Liczba ofiar przemocy w przestępstwach stwierdzonych na 1000 mieszkańców	1,0	0,8	1,0	0,8
Liczba czynów karalnych nieletnich w przestępstwach stwierdzonych na 1000 mieszkańców	0,0	0,3	0,7	0,4
Liczba wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu na 1000 mieszkańców	0,3	1,1	1,7	0,6
Liczba wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji na 1000 mieszkańców	18,8	6,0	7,7	13,7
Liczba wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia na 1000 mieszkańców	10,7	7,0	0,7	9,3
Liczba interwencji straży miejskiej na 1000 mieszkańców	bd	bd	115,5	67,7

Niepokojącym negatywnym zjawiskiem społecznym w podobszarze rewitalizacji Zagórze jest przekraczająca średnią w Rumi liczba przestępstw i interwencji ogółem na 1000 mieszkańców. Uwagę należy zwrócić też na znacznie wyższą niż w mieście i utrzymującą się na wysokim poziomie liczbę przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1000 mieszkańców (Rysunek 24.).

Rysunek 24. Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji Zagórze 2014 – 2021[75]

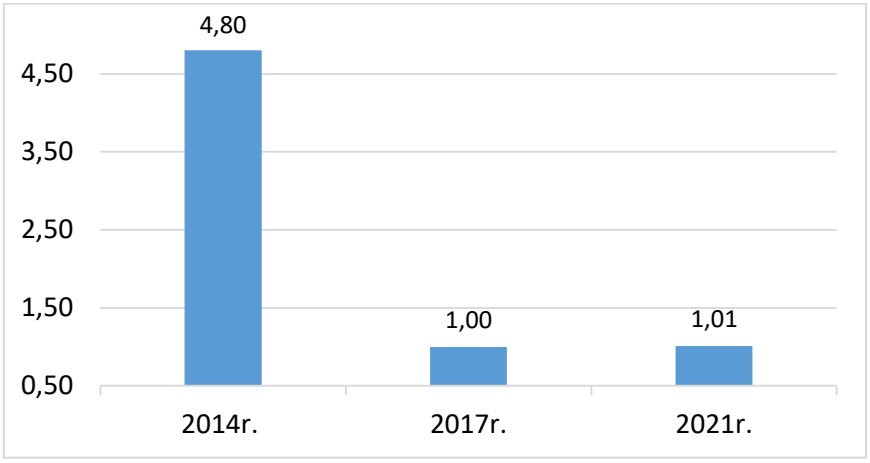

Pomimo istotnego spadku wskaźnika w 2017r. o 80% w stosunku do roku 2014, w 2021r. nastąpił delikatny wzrost liczby przestępstw przeciwko opiece i rodzinie w podobszarze rewitalizacji Zagórze. Jednocześnie w całym analizowanym czasookresie ilość tego typu przestępstw znacznie przewyższała średnią wartość dla Rumi, w tym w 2021r. niespełna 8-krotnie. Potwierdza to szczególne nasilenie tego problemu w podobszarze rewitalizacji Zagórze, a także w połączeniu z dużą ilością osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych świadczy też o niskim poziomie kapitału społecznego podobszaru. Tak wysoki poziom wskaźnika przekłada się też na niski poziom poczucia bezpieczeństwa w najbliższym otoczeniu.

[74] Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Rumi oraz Straży Miejskiej w Rumi
[75] Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Rumi

Niepokojąca jest odnotowana w 2021r. wyższa aż o 75% od średniej w mieście liczba czynów karalnych nieletnich w przestępstwach stwierdzonych na 1000 mieszkańców (Tabela 22.). Nasilenie tego zjawiska kryzysowego potwierdzają również odczucia mieszkańców uczestniczących w badaniu ankietowym, którzy ocenili zagrożenie obszaru pod względem przestępczości młodocianych za wysokie (45,8% respondentów). Biorąc dodatkowo pod uwagę występowanie na podobszarze problemów związanych z alkoholizmem i narkomanią wskazuje to na konieczność objęcia szczególnie grupy osób nastoletnich działaniami z zakresu aktywizacji społecznej.

Podobszar rewitalizacji Zagórze cechuje się również wysokim wskaźnikiem dotyczącym wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu oraz znacznym spadkiem wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia na 1000 mieszkańców (Tabela 22.). Znaczny wzrost odnotowanych wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu potwierdza występowanie niskiego kapitału społecznego oraz zachowań patologicznych w podobszarze Zagórze. Z kolei do poprawy sytuacji w zakresie bezpieczeństwa mienia mogły się przyczynić przeprowadzone w ramach *GPR Rumi* oraz zintegrowanego projektu rewitalizacyjnego działania infrastrukturalne dotyczące budynków komunalnych i wspólnotowych oraz otoczenia. Działania te przełożyły się na poczucie przynależności oraz zwiększenie dbałości mieszkańców o ich bezpośrednie otoczenie. Mimo to interwencje straży miejskiej w podobszarze nadal przekraczają o ponad 70% średnią dla Rumi, co w połączeniu z danymi dotyczącymi liczby przestępstw oraz pozostałych wykroczeń przekłada się na niskie poczucie bezpieczeństwa w podobszarze Zagórze.

Aspekt życia społecznego jakim jest uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym jest trudny do przedstawienia w oparciu o dane liczbowe na poziomie podobszaru. Wynika to z faktu, iż wydarzenia kulturalne i sportowe są w głównej mierze kierowane do mieszkańców całego miasta i w zdecydowanej większości nie podlegają obiletowaniu. Podobnie analiza frekwencji w wyborach, która przekłada się w znacznym stopniu na poziom uczestnictwa w życiu publicznym podawana jest w podziale na obwody i okręgi wyborcze nie pokrywające się z granicami wyznaczonego podobszaru. Dane te zatem mogłyby zamazywać rzeczywisty udział mieszkańców samego podobszaru Zagórze w tych wydarzeniach. Zaangażowanie w życie społeczne można ocenić biorąc pod uwagę Budżet Obywatelski. W edycji 2018/2019 Budżetu Obywatelskiego mieszkańcy z podobszaru Zagórze zgłosili 3 projekty (6,8% całkowitej liczby projektów), na które niestety nie zostały oddane żadne głosy. Z kolei w edycji 2021/2022 do Budżetu Obywatelskiego wpłynęły 4 projekty z podobszaru Zagórze (9,5% całkowitej liczby projektów), na które oddano 1220 głosów tj. niespełna 10% głosów oddanych łącznie w tej edycji. Zgodnie z odczuciami 50,8% mieszkańców Zagórza biorących udział w diagnozie partycypacyjnej poziom ich uczestnictwa w życiu społecznym jest średni (50,8% respondentów). Nieznacznie mniej osób – 47,5% ocenia natomiast ten aspekt życia społecznego za niski. Z kolei 66,1% uczestników badania uznało poziom więzi sąsiedzkich za średni.

4.2.3. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie gospodarczym

Sytuację gospodarczą podobszaru rewitalizacji Zagórze scharakteryzowano w oparciu o analizę stopnia przedsiębiorczości, dostępności terenów inwestycyjnych oraz wielkości dochodów gminy z tytułu podatku od nieruchomości.
Podobszar Zagórze cechuje się znacznym zróżnicowaniem pod względem przeznaczenia terenów z przewagą dedykowanych pod zabudowę mieszkaniową zarówno jedno- jak i wielorodzinną, Nie występują tu tereny zabudowy obiektów produkcyjnych, składów

i magazynów. Zabudowa usługowa jest często łączona z funkcją mieszkalną. Tereny przeznaczone typowo pod zabudowę usługową zajmują 2,26 ha i stanowią zaledwie 2,9% powierzchni obszaru[76]. Cechą charakterystyczną podobszaru Zagórze jest natomiast występowanie terenów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 mkw. (1,43ha), na których zlokalizowana jest Galeria Rumia, skupiająca zarówno punkty handlowe jak i usługowe. Jednocześnie zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego powierzchnia terenów inwestycyjnych na podobszarze rewitalizacji Zagórze to 92 875 m^2, co stanowi 11,83% powierzchni podobszaru ogółem (Rysunek 25.)[77]. Jest to tym samym udział powierzchni terenów inwestycyjnych w powierzchni ogółem niższy o niespełna 30% od średniej wartości tego wskaźnika dla miasta Rumia (16,78%), co w znacznym stopniu ogranicza możliwości rozwoju gospodarczego podobszaru i stanowi negatywne zjawisko gospodarcze, tym bardziej iż tereny te są w zdecydowanej większości zabudowane.

Rysunek 25. Tereny inwestycyjne w podobszarze rewitalizacji Zagórze[78]

Poziom przedsiębiorczości w podobszarze Zagórze można ocenić analizując ilość oraz strukturę podmiotów zarejestrowanych w CEDIG na tym terenie (Tabela 23.). Podmioty z podobszaru rewitalizacji stanowiły w 2023r. 6% wszystkich podmiotów wpisanych do CEDIG z terenu Rumi. Dominującym rodzajem działalności gospodarczej na Zagórzu jest działalność jednoosobowa oraz małe sklepiki. Na terenie podobszaru nie występują natomiast zakłady produkcyjne.

[76] Dane www.rumia.e-mapa.net; Uchwała Nr XXIX/362/2012 z dnia 29.11.2012
[77] Opracowanie własne w oparciu o dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Planowania Przestrzennego
[78] Dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Planowania Przestrzennego

Tabela 23. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w bazie CEDIG na terenie podobszaru rewitalizacji Zagórze w 2023r. (stan na 30.11.2023r.)

Status wpisu do bazy CEDIG/ Rok	2023r.	
	Liczba [szt.]	Udział %
Podmioty wpisane ogółem	530	100,0
Podmioty aktywne	220	41,5
Podmioty zawieszone	61	11,5
Podmioty wykreślone	249	47,0

Negatywnym zjawiskiem gospodarczym w podobszarze rewitalizacji jest przeważający udział procentowy podmiotów wykreślonych nad podmiotami aktywnymi wpisanymi do bazy CEDIG. Może być to spowodowane słabą kondycją lokalnych przedsiębiorstw i trudnościami w utrzymaniu działalności na terenie obszaru. Niepokojące jest, że łączna liczba podmiotów wykreślonych i zawieszonych w obszarze stanowi niespełna 60% podmiotów łącznie. Potwierdza to złą kondycję lokalnej przedsiębiorczości oraz niskie zainteresowanie przedsiębiorców tym obszarem. Struktura przedsiębiorstw podobszaru Zagórze cechuje się również sporym rozproszeniem w terenie (Rysunek 26.). Najwięcej działalności zlokalizowanych jest przy ulicy Żwirowej (15%), Towarowej (12%) oraz Kombatantów (11%)

Rysunek 26. Udział podmiotów gospodarczych ujętych w CEDIG wg głównych lokalizacji na terenie podobszaru rewitalizacji Zagórze[79]

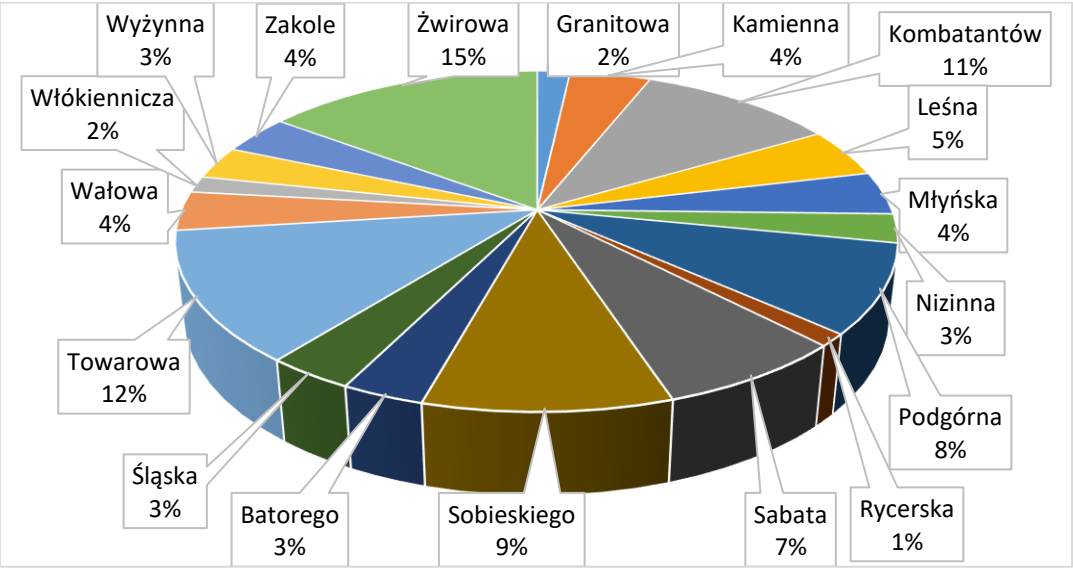

Podobszar rewitalizacji Zagórze charakteryzuje się nieznacznie wyższą od średniej w Rumi liczbą podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców, natomiast liczba podmiotów wykreślonych jest ponad 10% wyższa od średniej miejskiej. Udział podmiotów z podobszaru w ogóle podmiotów wpisanych do REGON z terenu miasta w 2017r. stanowił 7,3% (450 podmiotów) i utrzymał się praktycznie na takim samym poziomie w 2023r. (7,4%) mimo, że liczba podmiotów wzrosła do 817 szt.[80] Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w podobszarze Zagórze w 2017r. była o 13,6% wyższa od średniej w Rumi, w 2021r. spadła do wartości wyższej od średniej w mieście zaledwie o 4,2%, a w 2023r. ponownie wzrosła przekraczając wartość średnią dla Rumi o 22,5% (Tabela 24.). Świadczy to o dużej niestabilności sytuacji gospodarczej podobszaru oraz nietrwałości lokalnych przedsiębiorstw. Potwierdza to również rosnąca liczba podmiotów

[79] Opracowanie własne w oparciu o bazę CEDIG
[80] Opracowanie własne w oparciu o Bazę Internetową REGON

wykreślonych z rejestru REGON na 1000 mieszkańców, przewyższająca znacznie liczbę nowych podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców. Wartość wskaźnika dotyczącego liczby nowych podmiotów wpisanych do rejestru REGON w latach 2017 – 2021 na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji Zagórze osiągnęła wartość ujemną i wynosiła – 9,09 szt./1000 mieszkańców. Jednocześnie we wskazanym czasie średnia w mieście liczba nowych podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców wynosiła 4,72 szt./1000 mieszkańców. Niepokojący jest fakt, ujemnego salda podmiotów wpisanych do rejestru REGON w latach 2017-2021 w porównaniu z latami 2013-2015, gdzie przyrost był dodatni i wynosił 17,7 podmiotów/1000 mieszkańców. Z kolei obserwowany znaczny wzrost liczby podmiotów zarejestrowanych w REGON wg stanu na koniec 2023r. dotyczy zarówno podobszaru Zagórze, jak i całego miasta. W przypadku podobszaru Zagórze należy jednak wziąć pod uwagę jednoczesny znaczny wzrost liczby podmiotów wykreślonych z rejestru REGON, który był ponad 20-krotny. Dane obrazujące strukturę i dynamikę podejmowanych działalności wskazują na brak atrakacyjności podobszaru Zagórze pod względem gospodarczym.

Tabela 24. Wskaźniki dotyczące przedsiębiorczości w oparciu o dane REGON w podobszarze rewitalizacji Zagórze i Rumi w latach 2017-2023[81]

Wskaźniki dotyczące przedsiębiorczości/ Rok	2017		2021		2023	
	Zagórze	Rumia	Zagórze	Rumia	Zagórze	Rumia
Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców	150,7	132,6	142,4	136,7	292,3	238,5
Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	232,6	209,6	228,9	225,7	bd	bd
Liczba podmiotów wykreślonych z rejestru REGON na 1000 mieszkańców	9,7	10,1	6,4	5,8	136,7	bd
Liczba nowych podmiotów wpisanych do rejestru REGON w latach 2017-2021 na 1000 mieszkańców	-	-	-9,1	4,2	-	-

O niskim stopniu przedsiębiorczości w podobszarze Zagórze świadczy również wysoki poziom bezrobocia, który został poddany analizie w podsystemie społecznym (pkt. 4.2.2. *GPR Rumi*). Szczególne znaczenie ma w tym zakresie liczba osób długotrwale bezrobotnych (Tabela 18.) oraz osób o najniższym poziomie wykształcenia tj. bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym (Tabel 19.). Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym na 1000 mieszkańców w 2021r. w podobszarze Zagórze była wyższa ponad 3-krotnie od średniej dla Rumi. Jednocześnie stan ten utrzymuje się od delimitacji i pierwotnej diagnozy pogłębionej przygotowanej na etapie opracowania pierwszej wersji *GPR Rumi.* Wówczas odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej w ogólnej liczbie bezrobotnych znacznie przewyższał wartość referencyjną dla całego województwa pomorskiego. Sytuacja ta potwierdza niską aktywność zawodową i przedsiębiorczość mieszkańców podobszaru.

W sposób pośredni sytuację gospodarczą danego obszaru obrazuje poziom dochodów Miasta z tytułu podatku od nieruchomości. Niemniej jednak w przypadku podobszaru rewitalizacji Zagórze jest ona zamazana na skutek lokalizacji na jego terenie obiektu handlowego

[81] Opracowanie własne w oparciu o Bazę Internetową REGON

wielkogabarytowego, który generuje znaczne przychody z tytułu podatku od nieruchomości. Na podobszarze rewitalizacji Zagórze wartość podatku od nieruchomości na koniec 2023r. wynosiła 2 153 898zł, co stanowiło zaledwie 8,9% wartości podatku dla całej Rumi. Jednocześnie wartości wskaźników w przeliczeniu na 1 mieszkańca (770,63 zł) oraz na 100 punktów adresowych (507 994,81 zł) przewyższały średnia dla całego miasta[82].

Powyższe dane potwierdzają też opinie i odczucia mieszkańców biorących udział w diagnozie partycypacyjnej. 45,8% uczestniczących w ankiecie uznało poziom przedsiębiorczości w podobszarze rewitalizacji Zagórze za niski, podobnie jak dostęp do miejsc pracy (55,9%). Warunki prowadzenia działalności gospodarczej 54,2% respondentów uznało za średnie, a 39% za niskie. Jednocześnie w opinii mieszkańców podobszaru dostęp do punktów handlowych (45,8%) oraz dostęp do punktów usługowych (47,5%) jest średni. Odczucia te dowodzą niskiego stopnia przedsiębiorczości podobszaru rewitalizacji Zagórze.

4.2.4. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie technicznym

Podobszar rewitalizacji Zagórze charakteryzuje się intensywną zabudową mieszkaniową. W przeważającej części jest zabudowane budynkami kilkurodzinnymi o zróżnicowanej strukturze własności. W celu określenia stopnia degradacji podobszaru Zagórze pod względem technicznym przeanalizowano stan obiektów budowlanych mieszkaniowych oraz funkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne z nich korzystanie, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska, czyli dostępu do infrastruktury sanitarno-ciepłowniczej. Porównano sytuację przed podjętymi w 2017r. infrastrukturalnymi działaniami rewitalizacyjnymi oraz stan po ich realizacji.

Wg danych na koniec 2021r. w obszarze znajduje się 424 punktów adresowych, wśród których występują zarówno budynki komunalne, jak i publiczne. Pod względem struktury własności przeważa własność osób fizycznych. Na koniec 2023r. na terenie podobszaru Zagórze zlokalizowanych było 523 budynków, w tym 381 budynków mieszkalnych[83]. Tym samym budynki mieszkalne stanowiły 72,8% budynków ogółem. Jednocześnie wśród budynków mieszkalnych podobszaru Zagórze było 78,5% (299 szt.) budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Budynki mieszkalne wielorodzinne to z kolei 27,4% (82szt.).[84]

Wg danych na koniec 2021r. wśród budynków wielorodzinnych w podobszarze rewitalizacji 36 obiektów stanowiły budynki komunalne z udziałem w nieruchomości Gminy Miejskiej Rumia - 43,9% ogółu budynków wielorodzinnych, w tym 11szt. ze 100% udziałem[85]. W 2016r. i 2017r. liczba budynków komunalnych mieszkalnych ze 100% udziałem Gminy Miejskiej Rumia wynosiła 12 szt., a łączna liczba budynków komunalnych z udziałem gminy – 36 szt.[86] Jednocześnie w 2021r. mieszkalne budynki komunalne zlokalizowane w podobszarze Zagórze stanowiły ponad 50% wszystkich budynków mieszkalnych komunalnych w Rumi (Tabela 25.).

[82] Opracowanie własne w oparciu o dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Podatków i Opłat w Wydziale Finansowo -Budżetowym
[83] Dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Podatków i Opłat w Wydziale Finansowo-Budżetowym
[84] Dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Podatków i Opłat w Wydziale Finansowo-Budżetowym
[85] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Polityki Gospodarczej, Mieszkaniowej i Ochrony Środowiska
[86] Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na lata 2017-2030, listopad 2019, Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Polityki Gospodarczej, Mieszkaniowej i Ochrony Środowiska

Tabela 25. Zabudowa mieszkalnych budynków komunalnych w podobszarze rewitalizacji Zagórze[87]

Wskaźniki dotyczące budynków/ Rok	2021	
	Zagórze	Rumia
% udział budynków komunalnych mieszkalnych z podobszaru w liczbie budynków komunalnych mieszkalnych miasta	50,7	100
% udział budynków komunalnych mieszkalnych wybudowanych przed 1945r. w ogólnej liczbie budynków komunalnych mieszkalnych	94,4	60,6
Powierzchnia mieszkaniowa budynków komunalnych przypadająca na lokatora [m^2/os]	13,6	17,4

Zabudowa podobszaru to w przeważającej części budynki stare, często przedwojenne (Tabela 26.). Zgodnie z archiwalnymi ortofotomapami w 2016r. budynki mieszkalne wybudowane na podobszarze Zagórze przed 1968r. stanowiły 40% wszystkich budynków mieszkalnych, co potwierdza faktyczny rozwój układu przestrzennego Rumi, której podstawę dała m.in. wieś Zagórze. W przypadku budynków jednorodzinnych, ze względu na strukturę ich własności ich dokładny rok budowy oraz stan techniczny są obecnie trudne do określenia. W związku z tym analizę techniczną obiektów w podobszarze rewitalizacji Zagórze oparto na budynkach komunalnych (Tabela 26.) Ten rodzaj zabudowy mieszkaniowej skoncentrowany jest głównie w obrębie ul. Kombatantów, ul. Sabata, ul. Młyńskiej oraz ul. Zakole (Rysunek 27.).

Rysunek 27. Struktura rozmieszczenia mieszkalnych budynków komunalnych w podobszarze rewitalizacji Zagórze

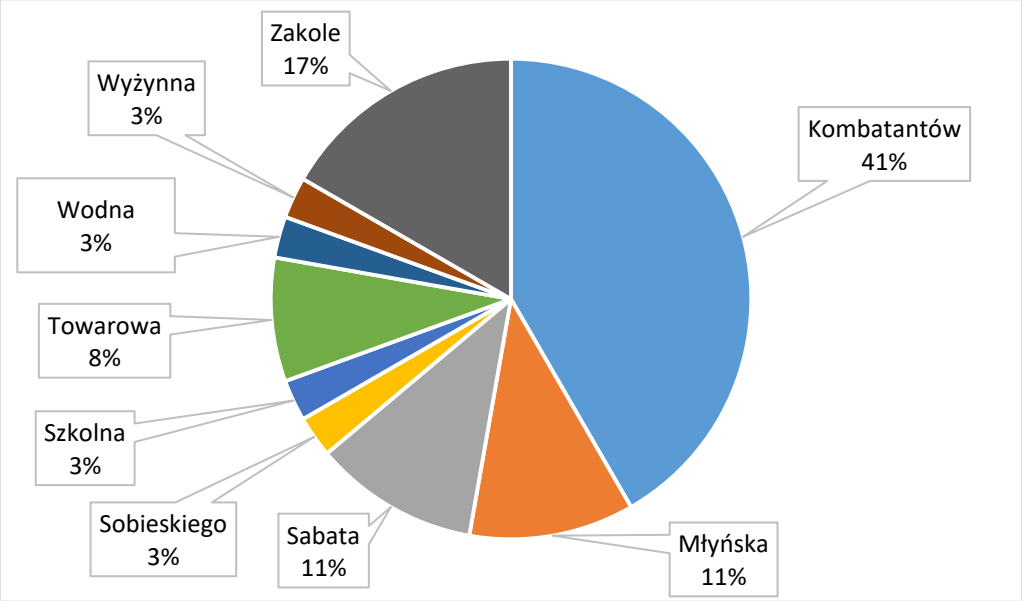

[87] Opracowanie własne w oparciu o dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Polityki Gospodarczej, Mieszkaniowej i Ochrony Środowiska

Tabela 26. Zasoby mieszkalnych budynków komunalnych w podobszarze rewitalizacji Zagórze[88]

Budynki komunalne	2017r.	2021r.
Liczba budynków komunalnych (100% udział Gminy Miejskiej Rumia lub mniej)	36	36
Liczba budynków sprzed 1970r.	36	36
Liczba budynków sprzed 1945r.	34	34
Liczba lokali mieszkalnych	373	362
Liczba lokali mieszkalnych komunalnych (łącznie z socjalnymi)	292	282
Liczba lokali mieszkalnych socjalnych	30	20
Liczba lokatorów mieszkań komunalnych	1051	963
Liczba lokatorów mieszkań socjalnych	84	49
Powierzchnia komunalnych lokali mieszkalnych [m^2]	13051,18	13 051,18

Wszystkie 36 budynków mieszkalnych komunalnych znajdujących się w podobszarze rewitalizacji Zagórze wybudowano przed 1970r., w tym zdecydowaną większość w 1942r. (83%), a 4 budynki w latach 1900 – 1910. Tym samym udział budynków wybudowanych przed 1970r. w podobszarze jest wyższy od średniej dla całej Rumi, co potwierdza koncentrację na nim tego rodzaju zabudowy. Łączna liczba lokali mieszkalnych w budynkach stanowiących własność lub współwłasność Gminy Miejskiej Rumia wynosiła w 2021r. 362 lokale, w tym 282 lokale mieszkalne komunalne (77,9%). Komunalne zasoby mieszkaniowe w podobszarze rewitalizacji obejmują ponad 13 tys. m^2 powierzchni mieszkalnej, co daje średnią powierzchnię lokalu około 46 m^2. W 2017r. średnia powierzchnia lokalu komunalnego wynosiła około 44m^2. Wzrosła również średnia powierzchnia mieszkaniowa lokalu komunalnego przypadająca na lokatora – w 2017r. wynosiła ona 12,41 m^2/os, a w 2021r. 13,55 m^2/os. Zmiana ta wynika zarówno z działań infrastrukturalnych obejmujących połączenie najmniejszych lokali, jak również ze spadku liczby lokatorów mieszkań komunalnych. Mimo obserwowanego niewielkiego wzrostu średnia powierzchnia lokalu komunalnego mieszkalnego przypadająca na lokatora w podobszarze rewitalizacji Zagórze była niższa o 22% od średniej w Rumi (Tabela 26.). Przeciętny mieszkaniec tego obszaru dysponuje również mniejszą powierzchnią użytkową lokalu niż przeciętny mieszkaniec województwa pomorskiego.

Stan techniczny budynków mieszkalnych, zarówno komunalnych jak i wspólnotowych jest mocno zróżnicowany. W 2016r. na etapie opracowania pierwotnej wersji *GPR Rumi* najpilniejszej interwencji wymagały budynki zlokalizowane przy ul. Kombatantów i ul. Sabata (Rysunek 28). Degradacja techniczna budynków obejmowała w głównej mierze elewacje, klatki schodowe, piwnice, stolarkę okienną i dachy. Poważne wyzwanie stanowiło również zwiększenie efektywności energetycznej budynków.

Rysunek 28. Budynki mieszkalne w podobszarze rewitalizacji Zagórze w 2016r.

[88] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Polityki Gospodarczej, Mieszkaniowej i Ochrony Środowiska

W pierwszym etapie rewitalizacji przeprowadzono remont oraz renowację części wspólnych 10 budynków wraz z otoczeniem (ul. Kombatantów 6, 17, 23, 25, 27, 29, 31, ul. Sabata 7, 11, ul. Zakole 6). W ramach inwestycji przeprowadzono remont m.in. dachów, elewacji, piwnic, klatek schodowych, fundamentów oraz przebudowę strychów na suszarnie. Zadbano również o kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz rozbudowę infrastruktury komunalnej. Ponadto w ramach ogólnopolskiego programu „KAWKA" budynki podłączono do miejskiej sieci ciepłowniczej, wymieniono stolarkę okienną w częściach wspólnych i zmodernizowano instalację wewnątrz mieszkań.

Rysunek 29. Budynki mieszkalne podobszaru rewitalizacji Zagórze poddane modernizacji w pierwszym etapie rewitalizacji

Przeprowadzone w pierwszym etapie rewitalizacji działania infrastrukturalne poprawiły stan techniczny jedynie części budynków mieszkalnych. 78% respondentów uczestniczących w badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby diagnozy partycypacyjnej uznało stan techniczny budynków mieszkalnych zlokalizowanych w podobszarze rewitalizacji Zagórze za średni, a 5,1% za niski. Również dostęp do sieci gazowej (64,4%) oraz do sieci ciepłowniczej (39%) mieszkańcy uznali za średni. Jednocześnie na uwagę zasługuje fakt dostępności do sieci wodno-kanalizacyjnej, który badani uznali za wysoki (62,7% ankietowanych). Fakt ten potwierdzają również dane liczbowe (Tabela 27.).

Tabela 27. Sieciowa infrastruktura techniczna w podobszarze rewitalizacji Zagórze[89,90]

Wskaźniki dotyczące sieciowej infrastruktury technicznej/ Rok	2022	
	Zagórze	Rumia
Udział budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej w ogólnej liczbie punktów adresowych [%]	9,0	4,6
Udział budynków podłączonych do kanalizacji sanitarnej w ogólnej liczbie punktów adresowych [%]	69,8	68,6
Udział zawartych umów na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków w ogólnej liczbie punktów adresowych [%]	86,1	78,7
Liczba zawartych umów na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków na 1000 mieszkańców [szt./1000os.]	122,9	146,5

W 2022r. zarówno udział budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej, jak i korzystających z sieci wodno-kanalizacyjnej w podobszarze rewitalizacji Zagórze był wyższy od średniej dla miasta. Udział budynków podłączonych do kanalizacji sanitarnej w ogólnej liczbie punktów adresowych podobszaru różnił się o 1,7% od średniej w Rumi, a udział zawartych umów na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków o około 9%. Z kolei wskaźnik dotyczący liczby zawartych umów na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków na 1000 mieszkańców jest o ponad 16% niższy od średniej w mieście. W przypadku udziału budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że udział ich mimo iż wyższy od średniej dla miasta jest nadal bardzo niski i wynosi zaledwie 9%, co w znacznej mierze ogranicza efektywne wykorzystanie pozostałych budynków w zakresie energooszczędności i może przekładać się na przekroczenie standardów jakości powietrza.

4.2.5. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie środowiskowym

Stan środowiska naturalnego podobszaru rewitalizacji Zagórze scharakteryzowano w oparciu o analizę jakości powietrza, poziomu hałasu, zagrożenia powodzią oraz występowania materiałów azbestowych. Parametry te są powiązane z sytuacją techniczną podobszaru i wpływają znacząco na jakość życia jego mieszkańców.

Jak wskazano w analizie podsystemu technicznego podobszar rewitalizacji Zagórze, cechuje wyższy od średniej w mieście, ale mimo to niski udział budynków podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej - zaledwie 9% ogólnej liczby punktów adresowych (Tabela 27.). Jednoczesny niski udział budynków podłączonych do sieci gazowej i wykorzystujących odnawialne źródła energii (Tabela 28.), a także przeważająca w podobszarze Zagórze zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wpływa na występowanie na nim zjawiska niskiej

[89] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Klimatu i Ochrony Powietrza
[90] Dane Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gdyni

emisji oraz zły stan jakości powietrza. Udział kotłów wykorzystujących gaz sieciowy w ogólnej liczbie źródeł ciepła wykorzystywanych przez mieszkańców Zagórza był w 2022r. niższy o 63% od udziału tego rodzaju źródeł ciepła w mieście. Z kolei ogólny udział odnawianych źródeł energii (OZE) w źródłach ciepła w podobszarze rewitalizacji w tym samy czasie był niższy aż o 83% od średniego udziału OZE w Rumi. Wśród tego typu źródeł energii na Zagórzu kolektory słoneczne stanowiły 57%, a pompy ciepła 43%. W tym samym czasie w Rumi wśród obiektów zaopatrywanych w ciepło ze źródeł OZE dominowały te z wykorzystaniem pomp ciepła.

Tabela 28. Źródła ciepła w budynkach podobszaru rewitalizacji Zagórze i Rumi[91]

Wskaźniki dotyczące źródeł ciepła/ Rok	2022	
	Zagórze	Rumia
Udział źródeł ciepła zasilanych gazem sieciowym w ogólnej liczbie źródeł ciepła [%]	20,3	54,7
Udział źródeł ciepła na paliwa stałe w ogólnej liczbie źródeł ciepła [%]	19,9	29,1
Udział budynków wykorzystujących odnawialne źródła energii w ogólnej liczbie źródeł ciepła [%]	0,5	2,9

Na terenie podobszaru rewitalizacji Zagórze zlokalizowane są obecnie dwa punkty monitorowania pyłu zawieszonego PM10: przy skrzyżowaniu ulic Sabata, Młyńskiej, Kamiennej i Stefana Batorego oraz na ul. Sobieskiego przy Urzędzie Miasta Rumi (Rysunek 30.). Do końca 2022r. dodatkowe stanowisko pomiarowe stężeń pyłu PM10 [µg/m^3] oraz benzo(a)pirenu [ng/m^3] było zlokalizowane przy ul. Sabata 12.

Rysunek 30. Lokalizacja stacji monitorowania powietrza w podobszarze rewitalizacji Zagórze[92]

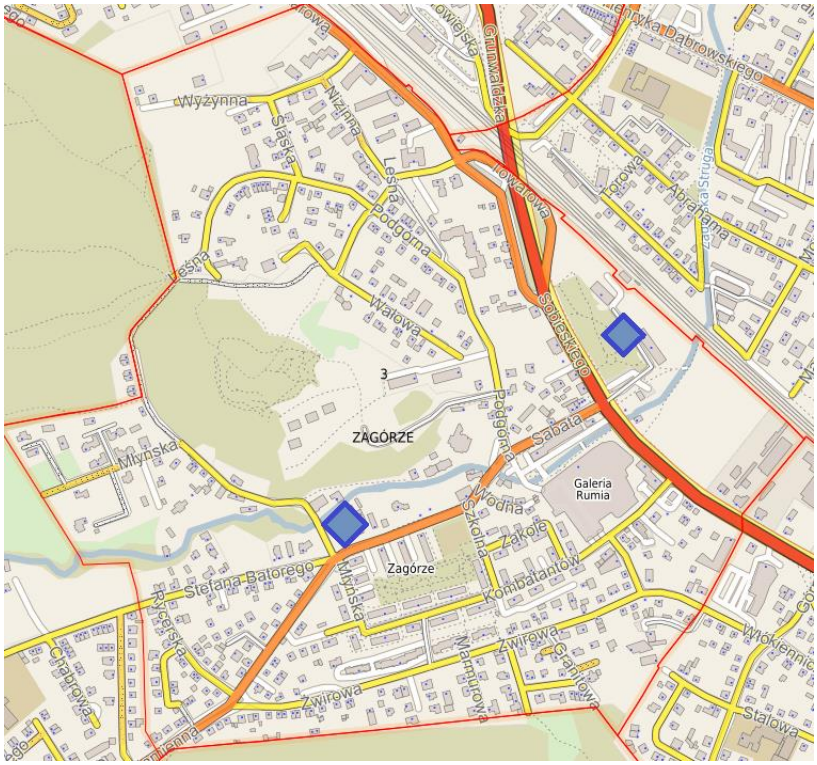

[91] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Klimatu i Ochrony Powietrza
[92] Opracowanie własne na podstawie www.rumia.e-mapa.net oraz https://eko.rumia.eu/p/mapa-jakosci-powietrza

Pył zawieszony PM10 stanowi jedno z największych zagrożeń dla zdrowia człowieka związanych z zanieczyszczeniem powietrza. Drobne cząsteczki pyłu PM10 i mniejsze wprowadzane są do powietrza głównie w wyniku niskiej emisji pochodzącej z ogrzewania indywidualnego budynków mieszkalnych z wykorzystaniem paliw stałych. Dodatkowo do pogorszenia jakości powietrza przyczynia się wydzielanie do atmosfery spalin, kurzów i pyłu pochodzących z ruchu samochodowego (emisja liniowa), zwłaszcza odbywającego się po drogach o niedostatecznym stanie technicznym (emisja wtórna pyłu PM10 z nawierzchni dróg). Zlokalizowane na podobszarze Zagórze stacje monitorowania jakości powietrza wskazują na występujące na jego terenie, zwłaszcza w sezonie grzewczym przekroczenia dopuszczalnych stężeń średniodobowych pyłu zawieszonego PM10 (Tabela 29.). Jak wskazują odczyty w przypadku średniodobowego stężenia pyłu zawieszonego w całym analizowanym czasookresie wystąpiły przekroczenia wartości dopuszczalnej, która wynosi 50 µg/m^3. Należy jednak zwrócić uwagę na obserwowany w analizowanym czasookresie spadek poziomu tego zanieczyszczania oraz zmniejszającą się liczbę dni, w których jest ono odnotowywane.

Tabela 29. Poziom zanieczyszczeń powietrza odnotowanych na stacjach pomiarowych zlokalizowanych na podobszarze rewitalizacji Zagórze[93]

Poziom zanieczyszczenia powietrza/ Rok / Stacja	2017	2021			2022		
	Sabata 12	Sabata 12	Sabata - Kamienna	Sobieskiego	Sabata 12	Sabata - Kamienna	Sobieskiego
Najwyższe odnotowane stężenie średniodobowe PM10 [µg/m^3]	147,6	65,5	68,1	103,4	66,1	58,5	92,9
Najwyższe odnotowane stężenie benzo(a)pirenu [ng/m^3]	2,0	0,9	-	-	-	-	-

Rysunek 31. Wartości stężeń benzo(a)pirenu na terenie Rumi[94]

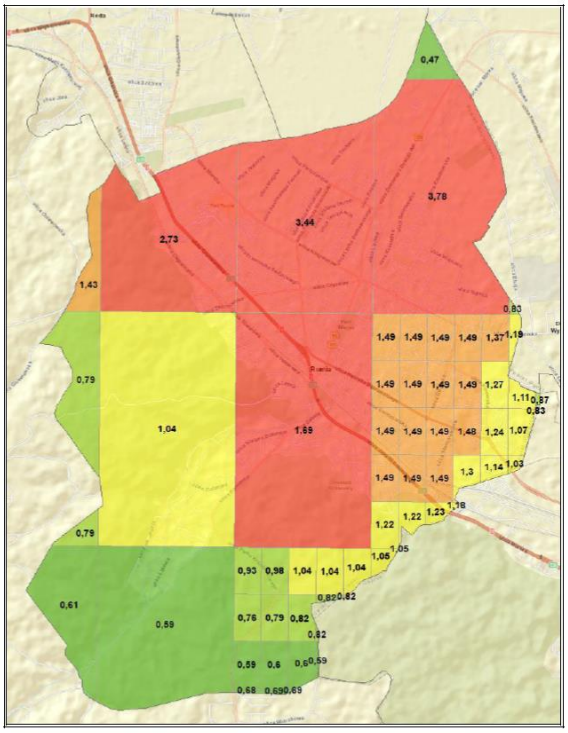

[93] Dane z raportów sporządzonych na zlecenie Gminy Miejskiej Rumia przez TETABIT Sp. z o.o. oraz Fundację ARMAG

[94] Program Ochrony środowiska dla gminy Rumia na lata 2023-2026z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2030, Rumia 2022

Wskazania stacji pomiarowych potwierdza dodatkowo roczna ocena jakości powietrza Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska z 2021r., zgodnie z którą podobszar Zagórze cechują w większości znaczne przekroczenia bezo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10, rzędu 1,69 ng/m^3 (Rysunek 31.). Przekroczenia benzo(a)pirenu są podobnie jak pyłu PM10 charakterystyczne dla terenów z dominująca niską emisją.

Zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego występującym na podobszarze rewitalizacji Zagórze jest ponadto poziom hałasu, wywoływany natężeniem ruchu drogowego, w tym zwłaszcza w sąsiedztwie głównych dróg tj. drogi wojewódzkiej nr 468 (ul. Sobieskiego) oraz dróg powiatowych (ul. Sabata, ul. Kamienna, ul. Towarowa). Na podstawie przeprowadzonych pomiarów hałasu na wysokości nieruchomości przy ul. Kamiennej 10, w dwóch seriach pomiarowych w 2021r. stwierdzono możliwość wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu w związku z eksploatacją przedmiotowego odcinka ulicy Kamiennej. Przekroczenie to dotyczy głównie zabudowy graniczącej z pasem drogowym. Równie negatywny wpływ na poziom hałasu ma ruch kolejowy odbywający się po liniach kolejowych, z którymi Zagórze graniczy we wschodniej części. Jest on szczególnie uciążliwy dla zabudowań zlokalizowanych bezpośrednio w ich sąsiedztwie.

Nie bez znaczenia dla środowiska i zdrowia mieszkańców podobszaru rewitalizacji Zagórze jest ponadto przewyższająca średnią dla miasta liczba obiektów zawierających materiały azbestowe przypadających na 100 punktów adresowych (Zagórze: 1,65 szt./100 pkt. adresowych, Rumia: 0,63 szt./100 pkt. adresowych). Łączna powierzchnia płyt azbestowych na budynkach mieszkalnych podobszaru zarówno w 2017r., jak i 2021r. wynosiła 1 424m^2, co stanowi ponad 12% materiałów azbestowych zinwentaryzowanych na terenie Rumi. Jednocześnie powierzchnia płyt azbestowych na budynkach mieszkalnych przypadających na 1000 mieszkańców Zagórza jest prawie o 79% wyższa od średniej dla miasta.[95] Dane te wskazują na konieczność pilnej interwencji w tym zakresie.

Na obszarze znajdują się również fragmenty korytarza ekologicznego Zagórskiej Strugi. Nieruchomości położone nad rzeką są zagrożone podtopieniami opadowymi, roztopowymi i zatorowymi. Istniejące obiekty osłony przeciwpowodziowej nie gwarantują pełnej ochrony.

4.2.6. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie przestrzenno-funkcjonalnym

Zagospodarowanie przestrzenne

Podobszar rewitalizacji Zagórze w znaczącej przewadze jest objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Obszar cechuje się dużym zróżnicowaniem pod względem funkcji zagospodarowania przestrzennego (Rysunek 32.). Występują tu tereny zabudowy:

- mieszkaniowej jednorodzinnej,
- mieszkaniowej wielorodzinnej,
- mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej,
- jednorodzinnej i wielorodzinnej,
- jednorodzinnej, wielorodzinnej i usługowej,
- mieszkaniowej oraz zabudowy usługowej,
- usługowej,

[95] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Polityki Gospodarczej, Mieszkaniowej i Ochrony Środowiska

– usługowej, mieszkaniowej wielorodzinnej w strefie śródmiejskiej, mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami w strefie śródmiejskiej,

oraz tereny:

- usług oświaty,
- rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m.kw.
- zieleni urządzonej,
- zieleni ekologicznej i wód powierzchniowych,
- zieleni urządzonej, usług turystyki, sportu, rekreacji, gastronomii,
- sportu i rekreacji,
- ciągów pieszych, pieszo-jezdnych, place (przestrzeń publiczna), tereny zieleni urządzonej,
- parku leśnego[96].

Rysunek 32. Zagospodarowanie przestrzenne podobszaru rewitalizacji Zagórze[97]

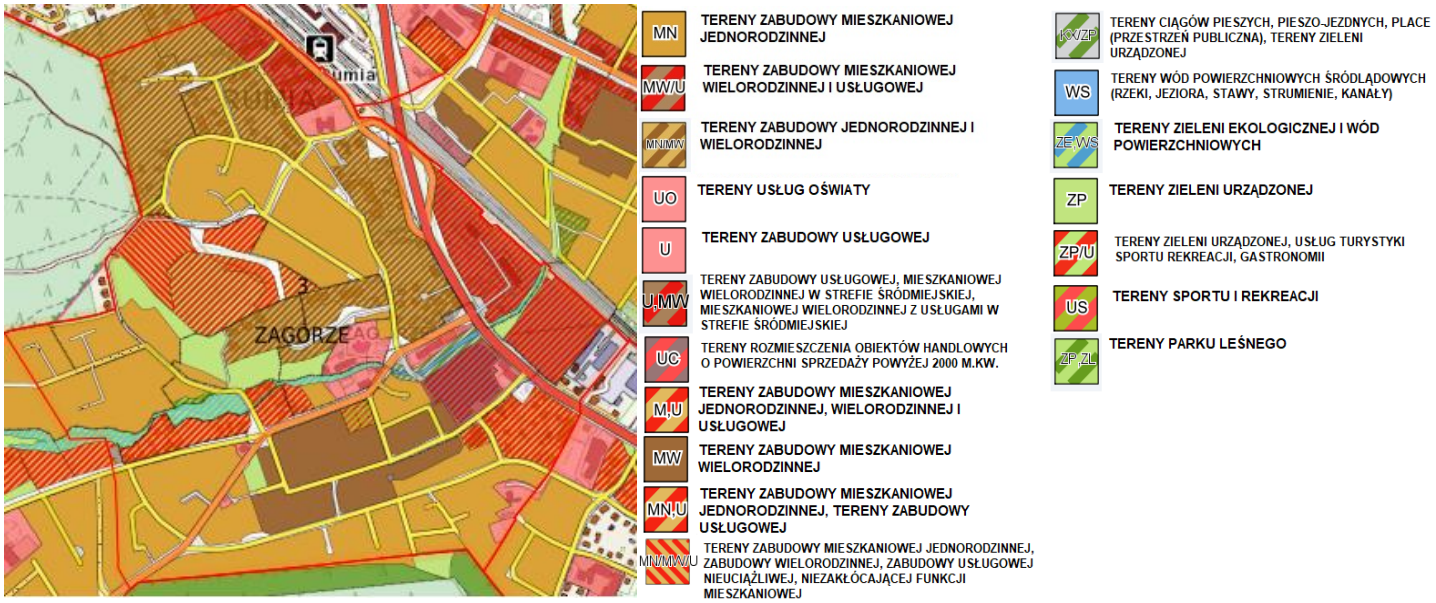

Dominującą funkcją jest zabudowa mieszkaniowa zarówno jedno- jak i wielorodzinna z elementami zabudowy usługowej (Rysunek 32. kolory: beżowy oraz prążki beżowo-brązowe). Zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego powierzchnia terenów przeznaczonych pod funkcje rekreacyjne w podobszarze Zagórze (tereny usług turystyki, sportu i rekreacji, gastronomii) wynosi 56 846 m^2 (Rysunek 33.), w tym tereny zieleni urządzonej 26 600 m^2. Znaczną część tych terenów stanowi Wzgórze Markowca, będące na etapie opracowania pierwotnej wersji *GPR Rumi* obszarem zieleni nieurządzonej oraz poddane modernizacji w pierwszym etapie rewitalizacji. Z kolei tereny inwestycyjne zajmują powierzchnię 92 875 m^2. [98]

[96] Opracowanie na podstawie danych https://rumia.e-mapa.net/
[97] https://rumia.e-mapa.net/
[98] Dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Planowania Przestrzennego

Rysunek 33. Tereny rekreacyjne w podobszarze rewitalizacji Zagórze[99]

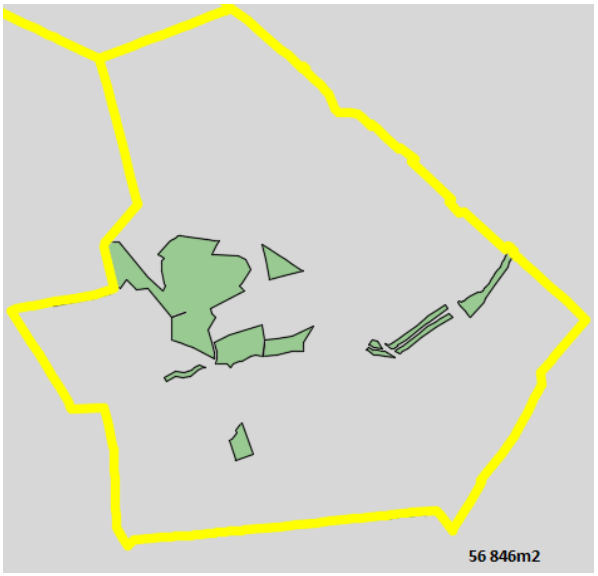

Struktura przestrzenna podobszaru jest ściśle związana z jego strukturą własności (Rysunek 34.). W związku z dominującą na podobszarze rewitalizacji Zagórze zabudową mieszkaniową struktura gruntów cechuje się znacznym rozdrobnieniem. W głównej mierze tereny stanowią własność osób fizycznych, zarówno indywidualnie jak i we wspólnotach mieszkaniowych. Znaczna część podobszaru to również tereny będące własnością Gminy Miejskiej Rumia. Obszar cechuje znaczne zabudowanie, ale obecność terenów stanowiących własność jednostki samorządowej, w tym o łącznej powierzchnia niezabudowanych działek zasobu mienia komunalnego wynoszącej 28 978m^2 (Rysunek 35.,Tabela 30.)[100] daje możliwości planowania inwestycji publicznych.

Rysunek 34. Struktura własności gruntów w podobszarze rewitalizacji Zagórze[101]

[99] https://rumia.e-mapa.net/
[100] Dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Planowania Przestrzennego
[101] Opracowanie własne na podstawie https://rumia.e-mapa.net/

Rysunek 35. Niezabudowane działki z zasobu mienia komunalnego w podobszarze rewitalizacji Zagórze[102]

Tabela 30. Niezabudowane działki z zasobu mienia komunalnego w podobszarze rewitalizacji Zagórze

Numer działki	Adres	Powierzchnia [m^2]
10/5	ul. Grunwaldzka	124
13/2	-	310
131/10	ul. Wałowa	350
14/1	-	896
10/1	-	40
245/2	ul. Włókiennicza	986
35/26	ul. Towarowa	14
35/25	ul. Towarowa	1 579
128/4	ul. Leśna	102
11/05	ul. Sobieskiego	1 127
92/19	ul. Sabata	349
92/20	ul. Sabata	262
404/21	w rejonie ul. Wałowej	20 623
1/12	ul. Sobieskiego	2 003
11/09	ul. Sobieskiego	137
1/12	ul. Sobieskiego	76
RAZEM		**28 978**

[102] Dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Planowania Przestrzennego

Infrastruktura drogowa i komunikacyjna

Podobszar rewitalizacji Zagórze przecina droga wojewódzka nr 468 (była droga krajowa nr 6) stanowiąca główną arterię komunikacyjną łączącą Trójmiasto z trasą na Półwysep Helski oraz z węzłem Bożepole Wielkie na drodze ekspresowej S6. Wzdłuż całej swojej wschodniej części podobszar graniczy z torami kolejowymi, które odgradzają go od centralnej części miasta, skupiającej budynki użyteczności publicznej. Łączna długość dróg w podobszarze rewitalizacji Zagórze stanowi niespełna 5% dróg z terenu miasta (Tabela 31.). Część z nich stanowią drogi nieurządzone (około 3,2%), a część drogi urządzone w sposób tymczasowy – 32,4%. Drogi na terenie podobszaru to w większości drogi gminne, z nieznacznym udziałem dróg powiatowych (ul. Kamienna, ul. Sabata, ul. Towarowa). Odcinki dróg bez chodnika w 2021r. stanowiły 21,5% dróg ogółem i było ich o 66% mniej niż odcinków dróg bez ścieżki rowerowej. W podobszarze zlokalizowanych jest 290 lamp ulicznych, co daje średnio 43 lampy na 1000m drogi. Doświetlenia wymagają ul. Młyńska i ul. Marmurowa oraz 10 przejść dla pieszych – o 8 mniej niż w 2017r.[103]

Tabela 31. Infrastruktura drogowa na podobszarze rewitalizacji Zagórze[104]

Wskaźniki dotyczące sieciowej infrastruktury technicznej/ Rok	Zagórze	
	2017	2021
Długość dróg ogółem [m]	6721	6 721
Długość dróg nieurządzonych [m]	356	214
Długość dróg urządzonych w sposób tymczasowy [m]	2037	2 179
Długość odcinków dróg bez chodnika [m]	2 025	1 445
Długość odcinków dróg bez ścieżki rowerowej [m]	6 544	4 255
Liczba przejść dla pieszych wymagających doświetlenia [szt.]	18	10

Główny ciąg komunikacyjny podobszaru stanowi biegnąca w ciągu ul. Sobieskiego droga wojewódzka nr 468 (była droga krajowa nr 6) oraz drogi powiatowe: nr 1403G biegnąca w ciągu ul. Sabata i ul. Kamiennej oraz droga nr 1476G - ul. Towarowa.
Drogę wojewódzką nr 468 cechuje bardzo duże natężenie ruchu, gdyż stanowi ona połączenie dla ruchu osobowo-towarowego z Trójmiasta w kierunku Szczecina oraz ruchu turystycznego w kierunku na Półwysep Helski. Ponadto jest ona też główną drogą dojazdów do miejsc pracy dla mieszkańców Wejherowa, Redy i Rumi. Jednocześnie oddziela ona zachodnią część podobszaru Zagórze od jego wschodniej części oraz pozostałej części miasta skupiającej instytucje publiczne, co przy tak wysokim natężeniu ruchu stanowi zagrożenie dla przekraczających ją pieszych.

Dużym obciążeniem ruchem samochodowym charakteryzuje się również droga powiatowa nr 1403G (ul. Sabata, ul. Kamienna) łącząca Rumię z miejscowościami Gminy Szemud (w tym z Łężycami, gdzie znajduje się EKO DOLINA – firma zajmująca się szeroko pojętą gospodarką odpadami i odzyskiem surowców), dojazdem do Trasy Kaszubskiej oraz będąca alternatywną drogą dojazdu do Gdyni, w przypadku zakorkowanej drogi wojewódzkiej nr 468. Tak duży ruch stanowi utrudnienie zarówno dla samochodów włączających się z bocznych ulic podobszaru Zagórze w drogę powiatową jak i dla pieszych. Prowadzi to do niebezpiecznych zdarzeń, stłuczek i kolizji, ale też stanowi zagrożenie dla osób poruszających się pieszo. Niezbędna jest zatem przebudowa i doświetlenie przejść dla pieszych w obrębie ul. Sabata i ul. Kamiennej, a także dbałość o zapewnienie dobrego stanu drogi gminnej nr 132293G – ul. Żwirowa, która stanowi alternatywne połączenie drogi wojewódzkiej nr 468 z drogą powiatową nr 1403G na wysokości ul. Kamiennej.

[103] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Inżynierii Miejskiej
[104] Dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Inwestycji Drogowych

Ulica Żwirowa jest drogą jednojezdniową, w części o złym stanie nawierzchni z licznymi spękaniami oraz ubytkami w nawierzchni asfaltowej. W obszarze skrzyżowań zapadnięte studnie zmuszają kierujących pojazdami do wykonywania niebezpiecznych zachowań zagrażających pozostałym użytkownikom ruchu ulicznego. W chwili obecnej w ciągu części ulicy występuje zniszczony chodnik jedynie po jednej stronie. Piesi poruszają się po dziurawym chodniku lub wzdłuż krawędzi jezdni po drugiej stronie. Stwarza to zagrożenie zarówno dla uczestników ruchu pieszego jak i kołowego. Przebudowa tej drogi gminnej jest istotna dla mieszkańców podobszaru rewitalizacji Zagórze zarówno ze względu na stworzenie możliwości ograniczenia natężenia ruchu na ul. Sabata, jak również ze względu na to, iż stanowi drogę dla dzieci z podobszaru do Szkoły Podstawowej Nr 10.

Równie istotny element układu drogowego podobszaru Zagórze stanowi droga powiatowa nr 1476G w ciągu ul. Towarowej, łącząca go z podobszarem rewitalizacji Towarowa. Bezpośrednio przy ul. Towarowej znajduje się również przejście dla pieszych do Dworca PKP oraz do centralnej części miasta, przez tunel pod torami kolejowymi. Przejście to jednak jest niedostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Podobnie również, jak drugie przejście pod torami zlokalizowane w sąsiedztwie Urzędu Miasta Rumi. Uwagę należy zwrócić również na odczucia mieszkańców podobszaru w tym zakresie. Uważają oni (48%), iż dostosowanie przestrzeni publicznej podobszaru Zagórze do potrzeb osób niepełnosprawnych jest niskie.

Niepokojące są również opinie mieszkańców uczestniczących w diagnozie partycypacyjnej dotyczące stanu technicznego i dostępności całego układu drogowego podobszaru rewitalizacji Zagórze, zarówno ciągów jezdnych jak i pieszych. 49% mieszkańców uczestniczących w badaniu ankietowym, mimo przeprowadzonych inwestycji w tym zakresie oceniło jakość i stan dróg za średni, a 39% za niski. Modernizacji i rozbudowy wymagają również ciągi piesze, a zwłaszcza ścieżki rowerowe, których dostępność w podobszarze jest znikoma i obejmuje jedynie ul. Towarową oraz okolice ul. Sabata (Rysunek 36.). Istotnymi barierami dla pieszych w podobszarze Zagórze pozostają przejścia przez drogę wojewódzką oraz nad lub pod torami kolejowymi. Ich jakość oraz ilość przyczynia się do dezintegracji funkcjonalnej przestrzeni miasta oraz zwiększa izolację mieszkańców podobszaru. Jakość chodników 51% respondentów uznało za średnią, podobnie jak oświetlenie ulic (49% badanych). Z kolei dostępność ścieżek rowerowych (53% badanych) oraz dostępność parkingów i miejsc parkingowych (42% badanych) uczestnicy ankiety uznali za niskie.

Istotne znaczenie dla prawidłowego rozwoju podobszaru rewitalizacji Zagórze ma poziom dostępności połączeń komunikacji publicznej autobusowej (Rysunek 37.). Na terenie podobszaru znajduje się 7 przystanków lokalnej komunikacji publicznej zlokalizowanych przy głównych arteriach komunikacyjnych podobszaru (ul. Towarowa, ul. Sobieskiego, ul. Sabata, ul. Kamienna). Liczba wszystkich kursów komunikacji publicznej z tych przystanków wg danych z 2021r. w dni robocze stanowi 6,8% kursów z wszystkich przystanków autobusowych z całej Rumi[105]. Ponad połowa uczestników diagnozy partycypacyjnej oceniła liczbę (54% badanych) oraz jakość (53% badanych) połączeń komunikacji publicznej w podobszarze rewitalizacji Zagórze za średnią.

[105] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Inżynierii Miejskiej

Rysunek 36. Ścieżki rowerowe w podobszarze rewitalizacji Zagórze[106]

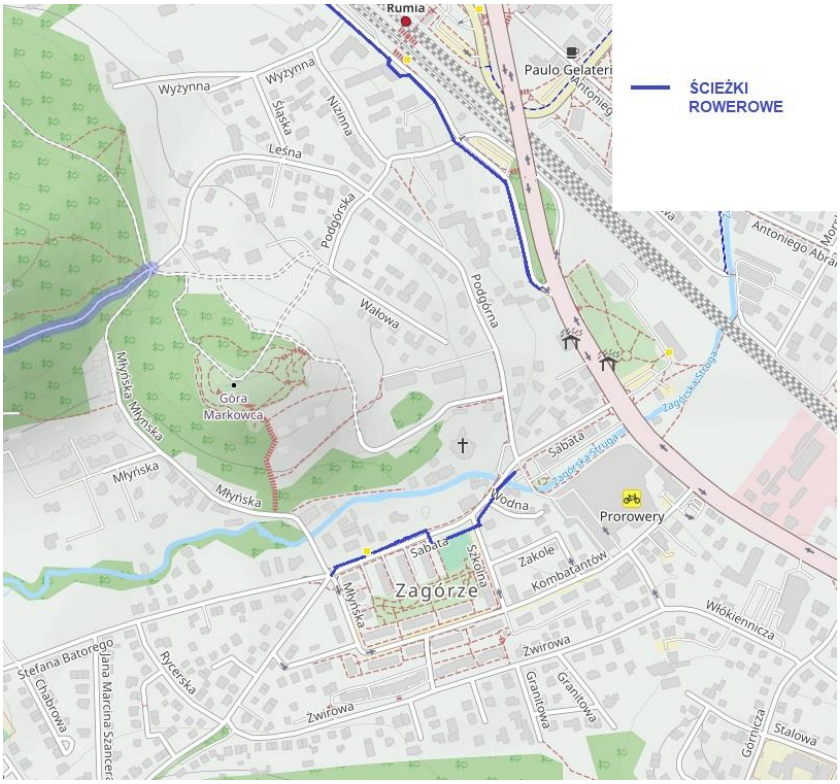

Rysunek 37. Komunikacja publiczna w podobszarze rewitalizacji Zagórze[107]

[106] Opracowanie własne na podstawie https://www.openstreetmap.org/#map=16/54.5673/18.3858&layers=C
[107] Opracowanie własne na podstawie https://www.openstreetmap.org/#map=15/54.5754/18.3718&layers=T

Usługi i infrastruktura społeczna

Osiedle Zagórze to dzielnica powstała w latach 30 XX w. wyróżniająca się wartościową kompozycją urbanistyczną i tradycyjną architekturą w strefie ochrony konserwatorskiej. Jest to obszar o intensywnej zabudowie mieszkaniowej. Główną część podobszaru rewitalizacji stanowi osiedle mieszkaniowe wybudowane przez Niemców w latach 40-tych XX w., w skład którego wchodzi szereg budynków mieszkalnych komunalnych. Charakter zagospodarowania podobszaru Zagórze oraz stosunkowo duża liczba budynków mieszkalnych wielorodzinnych znajduje odzwierciedlenie w poziomie gęstości zaludnienia obszaru (Rysunek 38.), znacznie przewyższającej średnią dla miasta. Mimo, iż gęstość zaludnienia podobszaru Zagórze jest nadal wyższa od średniej dla Rumi w ostatnich latach obserwuje się jej spadek, będący odzwierciedleniem sytuacji demograficznej podobszaru.

Rysunek 38. Gęstość zaludnienia w podobszarze rewitalizacji Zagórze na tle Rumi w latach 2014-2023[108]

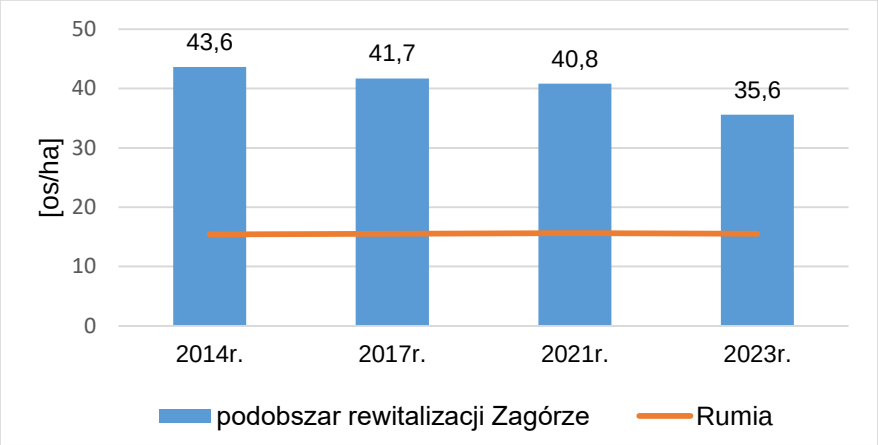

Wpływ na jakość życia w danym podobszarze wywiera dostępność do obiektów użyteczności publicznej, usług społecznych oraz infrastruktury rekreacyjno-sportowej. Na podobszarze rewitalizacji Zagórze występuje ograniczony dostęp do podstawowych usług społecznych jakimi są placówki oświatowe oraz zdrowotne, a także obiekty sportowe. Na terenie podobszaru zlokalizowane są natomiast takie obiekty publiczne jak: Urząd Miasta Rumi, Dom Harcerza, kościół parafialny oraz główny obiekt komercyjny, którym jest Galeria Rumia, w której oprócz sklepów i usług znajduje się kino. Jednocześnie w ramach pierwszego etapu rewitalizacji w podobszarze powstał bardzo istotny zarówno dla Zagórza, jak i dla całego miasta Klub Integracji Społecznej. Znajdujący się w podobszarze rewitalizacji Zagórze budynek Urzędu Miasta Rumi, jest niedostosowany do pełnionych funkcji. Jego stan techniczny i forma nieodpowiadająca potrzebom reprezentacyjnym sprawia, że obiekt wymaga pilnego remontu lub zmiany jego funkcji.

Bezpośrednio na terenie obszaru nie jest zlokalizowana żadna szkoła podstawowa. Jest on rozdzielony pomiędzy dwa obwody szkolne (Rysunek 39.): Szkoły Podstawowej nr 7 im. Karola Wojtyły i Szkoły Podstawowej Nr 10 im. Jana Brzechwy. Szkoła Podstawowa Nr 7 im. Karola Wojtyły zlokalizowana jest w nieznacznej odległości od podobszaru Zagórze (od 0,3 do 1,3 km w linii prostej), w sąsiadującej z nim od strony zachodniej jednostce urbanistycznej Szmelta. Szkoła Podstawowa Nr 10 im. Jana Brzechwy znajduje się natomiast na południe od podobszaru Zagórze, w odległości również nie przekraczającej 1,3 km w linii prostej od najbardziej oddalonych punktów podobszaru rewitalizacji Zagórze. Dodatkowo przy

[108] Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Spraw Obywatelskich

ul. Sabata zlokalizowana jest placówka oświatowo - wychowawcza, Powiatowy Zespół Placówek Szkolno – Rewalidacyjno – Wychowawczych, którego uczniami są dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Pod względem dostępności do placówek przedszkolnych sytuacja wygląda podobnie. Na terenie podobszaru rewitalizacji Zagórze znajduje się jedna publiczna placówka przedszkolna - Przedszkole Pod Topolą przy ul. Leśnej 4 oraz jedna placówka prywatna – Niepubliczne Przedszkole z Grupą Integracyjną Kraina Bajek przy ul. Towarowej 21. Dzieci z podobszaru mogą ponadto uczęszczać do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych zlokalizowany w sąsiedztwie Zagórza. W roku szkolnym 2021/2022 w placówkach szkolnych, które swoim obwodami obejmują obszar rewitalizacji Zagórze znajdowało się 9 oddziałów przedszkolnych, do których uczęszczało 233 wychowanków[109]. Należy jednak zwrócić uwagę, iż miejsca dostępne w oddziałach szkolnych nie są dostępne jedynie dla podobszaru Zagórze, ale również dla dzieci z innych części miasta.

Rysunek 39. Obwody szkolne na podobszarze rewitalizacji Zagórze[110]

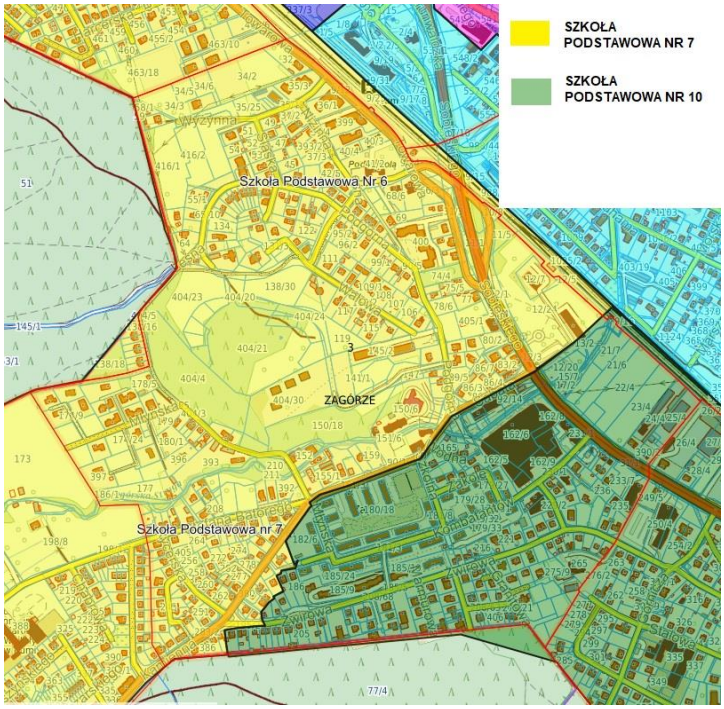

Mieszkańcy podobszaru Zagórze mają ograniczony poprzez bariery przestrzenne (tory kolejowe, droga wojewódzka nr 468) dostęp do placówek medycznych. Najbliżej zlokalizowanym niepublicznym zakładem opieki zdrowotnej jest NZOZ Nr 1 przy ul. Derdowskiego (około 3 km od ul. Rycerskiej).[111]

Istotny wpływ na komfort życia w danym miejscu ma również zagospodarowanie przestrzeni publicznych w sposób zapewniający tereny do rekreacji, wypoczynku, a dla rodzin z dziećmi placów zabaw. W pierwszym etapie rewitalizacji w ramach Zintegrowanego Projektu Rewitalizacyjnego przeprowadzono m.in. kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych w przestrzeni osiedla przy ul. Kombatantów (Rysunek 40.) oraz budowę nowej, publicznej infrastruktury na Wzgórzu Markowca (Rysunek 41.). Wokół wyremontowanych budynków komunalnych powstały chodniki i ścieżki rowerowe, a w przestrzeni publicznej dwa boiska ze sztuczną nawierzchnią, plac zabaw oraz tereny zielone z małą architekturą.

[109] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Edukacji Kultury i Sportu
[110] Opracowanie własne na podstawie https://rumia.e-mapa.net/
[111] Opracowanie własne na podstawie https://www.google.pl/maps

Na Wzgórzu Markowca powstały z kolei m.in. wieża i platforma widokowa, ścianka wspinaczkowa, amfiteatr, placyki rekreacyjne siłownia zewnętrzna i ścieżki plenerowe. Dzięki tym działaniom zaniedbany i nieustannie dewastowany teren w podobszarze Zagórze zyskał dodatkowy potencjał.

Rysunek 40. Przestrzenie publiczne w rejonie „osiedla Kombatantów" przed i po pierwszym etapie rewitalizacji

Rysunek 41. Wzgórze Markowca przed i po pierwszym etapie rewitalizacji

Podobnych działań wymagają inne przestrzenie w strukturze podobszaru rewitalizacji Zagórze, w tym tereny wzdłuż Zagórskiej Strugi. Mieszkańcy podobszaru rewitalizacji uczestniczący w diagnozie partycypacyjnej, pomimo inwestycji zrealizowanych w pierwszym etapie rewitalizacji ocenili w większości dostępność (44,1% badanych) placów zabaw dla dzieci jako niską, a ich jakość (40,7% badanych) jako średnią. Jednocześnie zagospodarowanie przestrzeni publicznych (zieleń miejska, ławki, kosze na śmieci) respondenci uznali za średnie (47,5%). Ponadto mieszkańcy uważają, że dostępność (47% badanych) i jakość (56% badanych) terenów rekreacyjno-sportowych w tym obszarze miasta jest średnia. Uczestnicy warsztatów edukacyjno-diagnostycznych zwrócili szczególną uwagę zwłaszcza na zapewnienie przestrzeni dla osób z niepełnosprawnościami.

Podobszar rewitalizacji Zagórze ze względu na to, iż stanowi jeden z historycznych zalążków miasta cechuje się dużą liczbą obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków (Rysunek 42.). Wiele z nich wymaga prac konserwacyjnych. Na Wzgórzu Markowca znajduje się bateria przeciwlotnicza oraz stanowisko kierowania ogniem baterii przeciwlotniczej. Pozostałe obiekty to w przewadze budynki mieszkalne z początku XX w. Przy ulicy Sobieskiego – dawnym trakcie handlowym stoi Biały Dworek, obecnie hotel (ul. Sobieskiego 16) oraz restauracja-hotel (Willa Zagórze ul. Sobieskiego 21), a przy ul. Towarowej można zobaczyć inne budynki z tego okresu w stylu secesyjnym.

Rysunek 42. Obiekty zabytkowe w podobszarze rewitalizacji Zagórze[112]

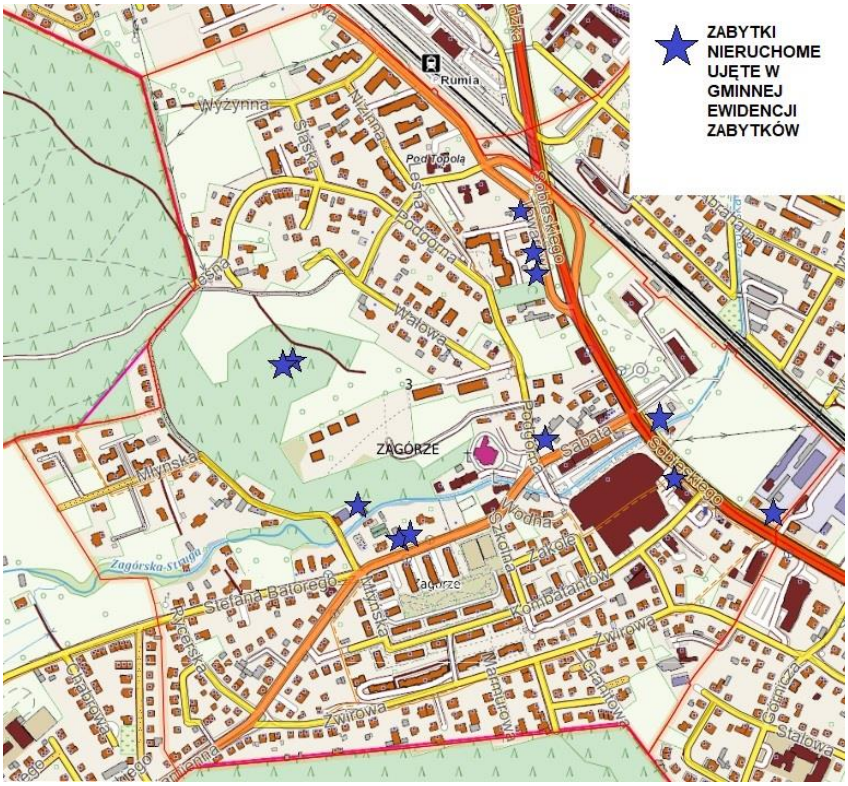

Bardzo istotnym elementem sfery przestrzenno-funkcjonalnej, zwłaszcza pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa jest monitoring miejski. Obecnie na terenie podobszaru rewitalizacji Zagórze zlokalizowanych jest 19 kamer monitoringu, z czego 14 na zmodernizowanym w pierwszym etapie rewitalizacji Wzgórzu Markowca oraz 1 na ul. Sobieskiego przy Urzędzie Miasta Rumi. Pozostałe 4 znajdują się w rejonach

[112] Opracowanie własne na podstawie https://rumia.e-mapa.net/

newralgicznych dla obszaru skrzyżowań. Mimo to nadal w obszarze występuje niedobór w tym zakresie, który potwierdzają zarówno służby jak i opinie mieszkańców uczestniczących w badaniu ankietowym i warsztatach edukacyjno-diagnostycznych. Ponad 50% respondentów oceniło objęcie podobszaru Zagórze monitoringiem miejskim jako niskie.

4.2.7. Analiza potencjałów rozwojowych podobszaru

Potencjałów rozwojowych podobszaru rewitalizacji Zagórze należy upatrywać głównie w jego walorach krajobrazowych, historycznych oraz jego położeniu. Szanse na rozwój gospodarczy podobszaru daje z pewnością bliskość głównych arterii komunikacyjnych tj. drogi wojewódzkiej nr 468 (łączącej Trójmiasto z trasą na Półwysep Helski oraz z węzłem Bożepole Wielkie na drodze ekspresowej S6) oraz dwóch węzłów komunikacyjnych tj. węzła przy Dworcu PKP i SKM oraz węzła Janowo. Może być to również argument mający na celu przyciągnieęcie do podobszaru nowych mieszkańców.

Istotnym potencjałem jest również położenie podobszaru rewitalizacji w dolinie Zagórskiej Strugi, między zalesionymi wzgórzami Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego. Tereny te dają szereg możliwości wykorzystania na potrzeby stworzenia miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych dla mieszkańców podobszaru, ale również mieszkańców pozostałych części miasta i odwiedzających. Szczególne znaczenie w tym aspekcie ma znajdujące się w zachodniej części podobszaru Wzgórze Markowca, które zostało objęte pierwszym etapem rewitalizacji. Miejsce to ma nie tylko walory krajobrazowe (widok na Zatokę Gdańską i Kępę Oksywską), rekreacyjno-wypoczynkowe, ale również historyczne. Wzmianki potwierdzające wspaniałe krajobrazy widoczne ze Wzgórza oraz walory Doliny Zagórskiej Strugi sięgają czasów pruskich. W pierwszym etapie rewitalizacji, w ramach Zintegrowanego Projektu Rewitalizacyjnego na Wzgórzu Markowca stworzony został swego rodzaju park, mający na celu powstanie wspólnej, historycznej przestrzeni miejskiej wraz z miejscem wspólnego spędzania czasu. Jest ono odwiedzane obecnie nie tylko przez mieszkańców podobszaru rewitalizacji, miasta czy najbliższych okolic ale równie osoby z odległych zakątów kraju. Na bazie tego miejsca możliwe jest prowadzenie dalszych działań zmierzających do przywrócenia podobszarowi rewitalizacji Zagórze dawnej jego świetności z początków XIX w. tj. miejsca chętnie odwiedzanego przez turystów i letników. Pozawala ono również na budowanie wśród lokalnej społeczności dumy z życia w tym podobszarze oraz ich aktywizacji.

Potencjałem podobszaru rewitalizacji Zagórze jest również jego podłoże historyczne, o którym poza pozostałościami niemieckiej baterii przeciwlotniczej z czasów II wojny światowej na Wzgórzu Markowca świadczą inne obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków (Tabela 32.). Przy ulicy Sobieskiego – dawnym trakcie handlowym stoi Biały Dworek z początku XX w., obecnie hotel, a przy ul. Towarowej można zobaczyć inne budynki z tego okresu w stylu secesyjnym. Biały Dworek był również hotelem w czasach, gdy Zagórze pełniło rolę miejscowości letniskowej i lokalnego kurortu.

Tabela 32. Obiekty zabytkowe w podobszarze rewitalizacji Zagórze[113]

Obiekt	Adres	Data powstania
Młyn	ul. Młyńska 8	XIX
Budynek mieszkalny	ul. Podgórna 2	1924r.
Budynek mieszkalny	ul. Sabata 22	początek XX w.
Budynek gospodarczy	ul. Sabata 22	początek XX w.
Budynek mieszkalny – obecnie hotel Biały Dworek	ul. Sobieskiego 16	początek XX w.
Budynek mieszkalny – obecnie restauracja-hotel Willa Zagórze	ul. Sobieskiego 21	początek XX w.
Budynek mieszkalny	ul. Towarowa 5	początek XX w.
Budynek mieszkalny	ul. Towarowa 7	początek XX w.
Budynek mieszkalny PKP	ul. Towarowa 13	początek XX w.
Bateria przeciwlotnicza	Wzgórze Markowca	1943r.
Stanowisko kierowania ogniem baterii przeciwlotniczej	Wzgórze Markowca	1943r.
Schron dowodzenia	ul. Sobieskiego 9	-

Jako potencjał podobszaru rewitalizacji Zagórze można uznać również znaczny udział Gminy Miejskiej Rumia w strukturze własności zarówno gruntów jak i budynków wielorodzinnych. Stwarza to możliwości kreowania trendów rozwojowych. Przeprowadzone w pierwszym etapie rewitalizacji remonty części wspólnych budynków komunalnych i wspólnotowych oraz kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych w ich otoczeniu zwiększyły atrakcyjność podobszaru, dający tym samym mieszkańcom „powód" do zwiększenia dbałości o swoje najbliższe otoczenie i zwiększenie poczucia przynależności do podobszaru.

Potencjałem podobszaru, mimo występujących nadal licznie problemów oraz negatywnych zjawisk społecznych są jego mieszkańcy, zwłaszcza osoby biorące udział w pierwszym etapie rewitalizacji. Osoby te mogą stanowić bowiem wzór do naśladowania w swoim lokalnym otoczeniu i stanowić przykład wyjścia z kryzysu zachęcający kolejnych mieszkańców do aktywności i uczestnictwa w kolejnych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych. Istotnym wsparciem w tym zakresie będzie powstały w pierwszym etapie rewitalizacji Klub Integracji Społecznej, którego celem jest aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców.

Silną stroną podobszaru Zagórze są również zarejestrowane i działające na jego terenie organizacje pozarządowe i stowarzyszenia. Łączna liczba NGO zarejestrowanych na Zagórzu to 14 podmiotów, czyli niespełna 11% wszystkich tego typu podmiotów na terenie miasta. Jednocześnie liczba NGO przypadająca na 1000 mieszkańców podobszaru w 2023r. wynosiła 5 podm./1000 os i była prawie 2-krotnie wyższa od średniej liczby NGO przypadających na 1000 mieszkańców Rumi[114]. Szczególną rolę odgrywa w podobszarze rewitalizacji nieformalna inicjatywa społeczna, działająca od ponad 25 lat - Klub „Zagórzak", dający zwłaszcza młodym mieszkańcom tego miejsca motywacje do zmiany ich życia. Zwłaszcza ta organizacja pozarządowa może stać się istotnym interesariuszem programowanego procesu rewitalizacji.

[113] Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Miejskiej Rumi na lata 2016 - 2020
[114] Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Rumi

4.3. Podobszar rewitalizacji Stara Rumia 1

4.3.1. Ogólne informacje o podobszarze

Obszar Stara Rumia 1 zajmuje powierzchnię 122,75ha i zamieszkiwany jest wg danych na koniec 2021r. przez 1184 osób. Pod względem powierzchni stanowi tym samym 4,09% powierzchni Rumi, 7,45% powierzchni zamieszkałych jednostek urbanistycznych miasta oraz 48,11% powierzchni obszaru rewitalizacji. Jest tym samym największym z podobszarów rewitalizacji w Rumi. Biorą pod uwagę liczbę ludności sytuacja kształtuje się odwrotnie. Mieszkańcy obszaru Stara Rumia 1 to 2,53% ludności miasta i 20,53% osób zamieszkujących obszar rewitalizacji jako całość. Tym samym pod względem ludności podobszar rewitalizacji Stara Rumia 1 jest najmniej zaludnionym z podobszarów rewitalizacji.

Obszar (Rysunek 43.) położony jest w północno - wschodniej części Rumi i graniczy od strony wschodniej ze strefą terenów inwestycyjnych, od północnej z jednostkami urbanistycznymi Lotnisko i Biała Rzeka, od południowej z jednostkami urbanistycznymi Stara Rumia 2 oraz Centrum, z którą graniczy również na zachodzie. Przez cały obszar – jego centralną część przepływa Zagórska Struga.

Podobszar rewitalizacji Stara Rumia 1 jest obszarem cennym historycznie dla miasta, które powstało z połączenia dwóch wsi – Rumia i Zagórze oraz ich wybudowań. Jest to widoczne w strukturze przestrzennej miasta do chwili obecnej poprzez występujące na podobszarze Stara Rumia 1 tereny koncentracji obiektów usługowych i obiektów użyteczności publicznej w tym: obiektów sportowych i kulturalnych oraz zabytkowych. Tereny i obiekty rekreacyjno-sportowe w podobszarze rozmieszczone są głównie wzdłuż Zagórskiej Strugi, a obiekty historyczne i instytucji publicznych w rejonie Placu Kaszubskiego. Podobszar obejmuje swym zasięgiem historyczny (ruralistyczny) układ urbanistyczny miasta. Przeważającą część Starej Rumi 1 stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z małymi zakładami usługowymi i sklepami. Wg danych na koniec 2021r. w obszarze znajdowało się 351 punktów adresowych, wśród których występują budynki prywatne, komunalne i użyteczności publicznej. W obszarze występują również liczne obiekty zabytkowe i cenne historycznie, w tym ruiny cysterskiego kościoła. Tym samym podobszar Starta Rumia 1 jest najcenniejszą historycznie częścią Rumi, najwcześniej wymienianą w źródłach oraz stanowiącą zalążek dzisiejszego ośrodka miejskiego. Bogata historia podobszaru, jego walory kulturowe i przyrodnicze sprawiają, że jest to obszar bardzo istotny dla rozwoju miasta, a zarazem wymagający interwencji ze względu na występujące zjawiska kryzysowe.

Rysunek 43. Granice podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1[115]

4.3.2. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie społecznym

Struktura demograficzna

Obszar Stara Rumia 1 w 2021r. zamieszkiwało łącznie 1184 osób (612 kobiety, 572 mężczyzn), czyli o 2,8% mniej niż w roku 2017 i 3,0% mniej niż w 2014r. Jednocześnie liczba ta spadła jeszcze o 3,1% do roku 2023 (Rysunek 44.). Spada też procentowy udział mieszkańców obszaru Starej Rumi 1 w całkowitej liczbie mieszkańców Rumi (2,61% w 2017r., 2,46% w 2023r.). Jednocześnie współczynnik feminizacji obszaru jest nieznacznie niższy od współczynnika feminizacji dla miasta i nieznacznie przewyższa współczynnik feminizacji dla województwa pomorskiego. W 2021r. na 100 mężczyzn zamieszkujących obszar Stara Rumia 1 przypadało 107 kobiet, w Rumi 109 kobiet, a w województwie pomorskim 106.

[115] https://rumia.e-mapa.net/

Rysunek 44. Liczba ludności (osoby zameldowane) podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 w latach 2014 – 2023[116]

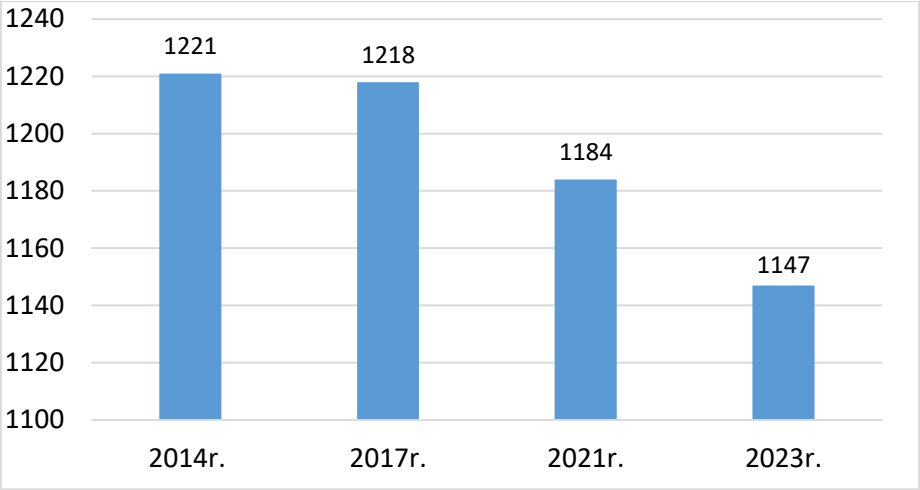

Najliczniejszą grupę mieszkańców zarówno podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 (43,5%), jak i w całej Rumi (41,8%) stanowią osoby z przedziału wiekowego 35 - 64 lat. Udział tej grupy wiekowej wśród mieszkańców Starej Rumi 1 w analizowanym czasookresie wzrastał, w przeciwieństwie do danych dotyczących całego miasta, gdzie obserwuje się tendencję spadkową. Odwrotnie prezentuje się sytuacja wśród osób w wieku poniżej 18-tego roku życia, których jest prawie o połowę mniej niż grupy wiekowej 35 – 64 lata i nadal liczba tych osób spada. Największy spadek w latach 2017-2021 - o 20% odnotowano natomiast wśród osób pomiędzy 19 a 34 rokiem życia. Jednocześnie udział tej grupy wiekowej w ludności ogółem podobszaru w 2021r. był o około 8,7% niższy od średniej dla miasta. Łącznie grupa wiekowa 19-64 (wiek produkcyjny) również cechuje się tendencją spadkową. Z kolei największy przyrost mieszkańców w podobszarze Stara Rumia 1 – o 16,1% odnotowuje się wśród osób powyżej 65 roku życia. Mimo znacznego wzrostu w tej grupie wiekowej udział tych osób w mieszkańcach ogółem podobszaru był niższy o 1,3 pkt. % od średniego udziału osób 65+ wśród mieszkańców Rumi (Tabela 33.). Wzrastająca liczba osób powyżej 65 roku życia przy jednoczesnej zmniejszającej się liczbie mieszkańców ogółem i mieszkańców z najniższej grupy wiekowej w podobszarze Stara Rumia 1 wskazuje na występowanie zjawiska starzenia się społeczeństwa podobszaru. Jednocześnie dynamika tego zjawiska jest zbliżona do obserwowanej w całym mieście.

Tabela 33. Struktura ludności podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 wg grup wiekowych na tle Rumi[117]

Grupa wiekowa/ Rok	2017				2021			
	Stara Rumia 1		Rumia		Stara Rumia 1		Rumia	
	[os.]	[%]	[os.]	[%]	[os.]	[%]	[os.]	[%]
0 – 18 lat	275	22,6	9692	20,8	261	22,0	9767	20,9
19 – 34 lat	254	20,9	9880	21,2	203	17,2	8778	18,7
35 – 64 lat	508	41,7	19616	42,1	515	43,5	19586	41,8
65 +	181	14,9	7447	16,0	205	17,3	8704	18,6

Istotne przełożenie na strukturę demograficzną ma ruch naturalny ludności podobszaru Stara Rumia 1 (Tabela 34.). W analizowanym czasookresie obserwuje się spadek liczby żywych

[116] Dane Urząd Miasta Rumi, Wydział Spraw Obywatelskich
[117] Dane Urząd Miasta Rumi, Wydział Spraw Obywatelskich

urodzeń na 1000 mieszkańców przy jednoczesnym znacznym wzroście liczby zgonów na 1000 mieszkańców, co również może wskazywać na pogłębianie się zjawiska starzenia się społeczeństwa podobszaru. Liczba urodzeń na 1000 mieszkańców w podobszarze Stara Rumia 1 w latach 2021-2023 była znacznie niższa od średniej dla Rumi – o 37,9% w 2021r. i 36,6% w 2023r. Z kolei w przypadku liczby zgonów na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 odnotowuje się tendencję silnie wzrostową, przy jednoczesnym znacznym przekroczeniu wartości średniej tego wskaźnika dla miasta – o 96% w 2023r. Ma to bezpośrednie przełożenie na wartości przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców. Dane te na tle miasta kształtują się analogicznie do danych dotyczących urodzeń i zgonów. W 2017r. wartość przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 była wyższa od średniej dla Rumi, natomiast w latach 2021 - 2023 wartości tego wskaźnika znacznie spadły osiągając wartości ujemne, niższe od średnich dla miasta. W 2023r. wartość przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji była prawie 9 razy niższa od średniej dla Rumi i zarazem najniższa spośród trzech podobszarów rewitalizacji.

Tabela 34. Ruch naturalny ludności podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 na tle Rumi[118]

Ruch naturalny/ Rok	2017		2021		2023	
	Stara Rumia 1	Rumia	Stara Rumia 1	Rumia	Stara Rumia 1	Rumia
Urodzenia żywe na 1000 mieszkańców	12,3	12,1	5,9	9,5	5,2	8,2
Zgony na 1000 mieszkańców	5,8	8,2	14,4	12,1	19,2	9,8
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	6,6	3,9	-8,5	-2,7	-14,0	-1,6

Zmiany obserwowane w ruchu naturalnym oraz strukturze demograficznej podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 poza obserwowaną tendencją dotyczącą starzenia się społeczeństwa wskazują również na zmniejszoną dzietność, zwiększanie się liczby osób zależnych oraz zmieniający się tradycyjny model rodziny. To z kolei przekłada się na potrzeby, oczekiwania i problemy osób zamieszkujących podobszar rewitalizacji.

Problemy podsystemu społecznego

Wiele problemów społecznych jest następstwem negatywnego zjawiska społecznego jakim jest bezrobocie. Jego wysoki poziom przekłada się w znacznej mierze na jakość życia, zwłaszcza jeżeli jest to bezrobocie długotrwałe.

Na etapie delimitacji podobszar rewitalizacji Stara Rumia 1 był jednostką urbanistyczną, w której problem bezrobocia występował najintensywniej na tle całej Rumi. W zakresie udziału osób długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym w 2014r. podobszar osiągnął najwyższy poziom wskaźnika pośród analizowanych jednostek (0,068) przekraczając jednocześnie ponad 2,5-krotnie średnią w województwie (0,027).[119] Wg danych z 2021r. Stara Rumia 1 cechuje się obecnie jeszcze większą koncentracją tego zjawiska kryzysowego niż na etapie delimitacji, a wartości wskaźników dotyczących bezrobocia znacznie przekraczają średnie wartości dla miasta Rumi (Tabela 35.). Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców Starej Rumi 1 przekraczała wartość tego wskaźnika dla Rumi prawie 6-krotnie. Jednocześnie poziom udziału osób bezrobotnych z podobszaru Stara

[118] Opracowanie własne na podstawie danych Urząd Miasta Rumi, Wydział Spraw Obywatelskich
[119] Raport dotyczący delimitacji obszarów zdegradowanych w Rumi, 20.11.2015r.

Rumia 1 w osobach bezrobotnych w mieście w analizowanym czasookresie wzrósł ponad 3 – krotnie. (Rysunek 45.). Szczególnie niepokojące jest to, że wartość ta wzrasta o około 50% w odstępach 3-4 letnich. Zwiększeniu ulega również liczba osób bezrobotnych w podobszarze w wartościach bezwzględnych (w 2014r. – 63 os., w 2017r. – 77 os. w 2021r. 89 os.) przy obserwowanej tendencji spadkowej ogólnej liczby osób bezrobotnych w Rumi.[120]

Rysunek 45. Udział osób bezrobotnych z podobszaru Stara Rumia 1 w osobach bezrobotnych w Rumi w latach 2014-2021[121]

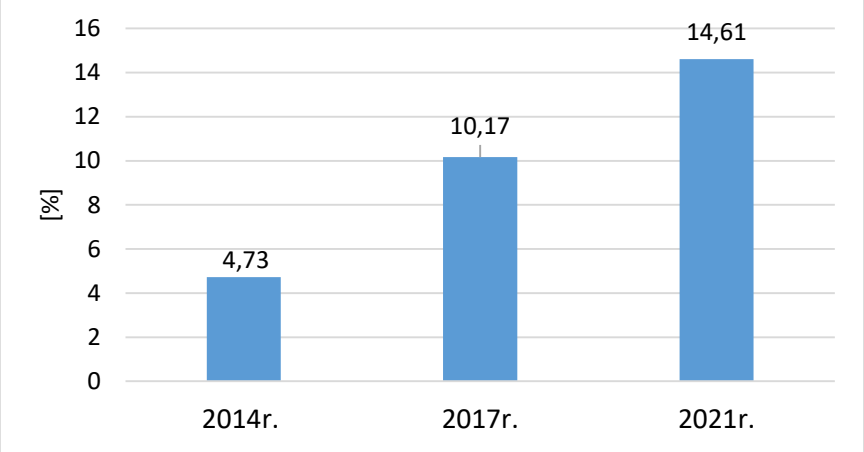

Tabela 35. Bezrobocie na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 i w Rumi[122]

Wskaźniki dotyczące bezrobocia/ Rok	2017		2021	
	Stara Rumia 1	Rumia	Stara Rumia 1	Rumia
Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	63,2	16,2	75,2	13,0
Liczba osób bezrobotnych na 1000 osób w wieku produkcyjnym	101,1	25,7	124,0	21,5
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	11,5	6,4	16,1	6,1
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 osób w wieku produkcyjnym	18,4	10,1	26,5	10,0

Istotne znaczenie dla zobrazowania sytuacji podobszaru w zakresie bezrobocia, zwłaszcza pod kątem zaprogramowania odpowiednich działań ma analiza jego struktury (Tabela 35. i Tabela 36.). Na 1000 osób w wieku produkcyjnym w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 przypadały w 2021r. aż 124 osoby, czyli o 22,7 % więcej niż w 2017r. Wartość ta była jednocześnie znacznie wyższa (ponad 5-krotnie) od wartości tego wskaźnika w Rumi, który uległ w analizowanym czasie zmniejszeniu o 16,3%. Jednocześnie udział osób bezrobotnych w mieszkańcach podobszaru w wieku produkcyjnym (10,1% w 2017r., 12,4% w 2021r.) oraz udział osób długotrwale bezrobotnych w tej samej grupie mieszkańców (1,8% w 2017r., 2,7% w 2021r.) był większy od średniej wartości dla miasta w obu analizowanych latach (bezrobotni: 2,6% w 2017r., 2,2% w 2021r., długotrwale bezrobotni: 1% w 2017r. i 1% w 2021r.). W przeciwieństwie do średniej sytuacji w mieście, gdzie obserwowano spadek obu wskaźników w podobszarze Stara Rumia 1 ich wartości uległy wzrostowi. Podobnie przedstawia się sytuacja w zakresie liczby osób długotrwale bezrobotnych przypadających na 1000 mieszkańców podobszaru i 1000 mieszkańców podobszaru w wieku produkcyjnym.

[120] Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie
[121] Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie
[122] Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie

W obu tych wskaźnikach odnotowano znaczne przekroczenia wartości średnich dla miasta oraz znaczny wzrost w analizowanych latach.

Ponad 60% bezrobotnych w Rumi zarówno w 2017r. (63,1%), jak i 2021r. (63,6%) stanowiły kobiety. Odsetek ten na podobszarze Stara Rumia 1 był wyższy i wynosił ponad 83% w 2017r. oraz 73% w 2021r. Mimo odnotowanego spadku o około 12% udział bezrobotnych kobiet w podobszarze był o niespełna 10% wyższy od średniej w Rumi. Znacznie wyższa jest również (prawie 7- krotnie) od średniej w mieście liczba bezrobotnych kobiet na 1000 mieszkańców podobszaru. Dane te wskazują na utrzymywanie się, a nawet pogłębianie w podobszarze Stara Rumia 1 negatywnego zjawiska bezrobocia w grupie kobiet zarówno na tle miasta Rumia, jak i na tle województwa pomorskiego.

Tabela 36. Struktura bezrobocia na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 i w Rumi[123]

Wskaźniki dotyczące bezrobocia/ Rok	2017		2021	
	Stara Rumia 1	Rumia	Stara Rumia 1	Rumia
Liczba bezrobotnych kobiet na 1000 mieszkańców	52,6	10,3	54,9	8,3
Udział bezrobotnych kobiet w ilości bezrobotnych ogółem [%]	83,1	63,1	73,0	63,6
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym na 1000 mieszkańców	13,1	2,8	10,1	2,4
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem zawodowym na 1000 mieszkańców	10,7	2,7	12,7	2,1
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem średnim na 1000 mieszkańców	27,1	5,3	30,4	5,1
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym na 1000 mieszkańców	9,9	2,1	22,0	3,3
Liczba osób niepełnosprawnych ze statusem osoby bezrobotnej na 1000 mieszkańców	6,6	1,3	4,2	1,6
Liczba osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia na 1000 mieszkańców	6,6	0,6	14,4	1,9
Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 1000 mieszkańców	18,9	4,5	14,4	3,4

W strukturze wykształcenia osób bezrobotnych w obszarze Stara Rumia 1 przeważały zarówno w 2017r. jak i 2021r. osoby z wykształceniem średnim. Jednocześnie w grupie tej odnotowano wzrost w analizowanym czasookresie o 12% przy czym w mieście ilość osób bezrobotnych z wykształceniem średnim spadła. Grupę, wśród której zaobserwowano najwyższy wzrost w badanym okresie, zarówno w podobszarze Stara Rumia 1 (↑ ponad 122%) jak i w całym mieście (↑ ponad 57%) były osoby z wykształceniem wyższym. Grupa ta jednocześnie była drugą najliczniejszą grupą wśród osób bezrobotnych podobszaru w 2021r. Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym na 1000 mieszkańców podobszaru rewitalizacji w 2017r. była najniższa spośród analizowanych, ale odnotowano w niej wzrost do 2021r. o 18,7%. W całym analizowanym okresie udział tej grupy osób bezrobotnych był mimo to ponad 4-krotnie wyższy od liczby osób bezrobotnych z wykształceniem zawodowym przypadających na 1000 mieszkańców Rumi. Z kolei najmniej liczną grupę osób bezrobotnych w 2021r. w podobszarze, wśród której odnotowano jednocześnie spadek zarówno w podobszarze Stara Rumia 1 (↓ niespełna 23%) jak i w mieście (↓ ponad 14%) stanowią osoby z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym. Liczba osób bezrobotnych z najniższym wykształceniem na 1000 mieszkańców podobszaru pomimo

[123] Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie

tendencji spadkowej utrzymuje się na ponad czterokrotnie wyższym poziomie niż odnotowuje się to w całej Rumi.

W analizowanym okresie zmieniała się również struktura wieku osób bezrobotnych zarówno w podobszarze rewitalizacji jak i w Rumi. W całym mieście w 2017r. osoby poniżej 25 - go roku życia stanowiły niespełna 4% wszystkich bezrobotnych, w 2021r. udział ten wzrósł do 14,5%. Jednocześnie biorąc pod uwagę liczbę osób bezrobotnych w tym wieku na 1000 mieszkańców miasta odnotowano ponad 3-krotny wzrost w tym zakresie. W tym samym czasie na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 udział najmłodszej grupy bezrobotnych zwiększył się o niespełna 9% i wynosił 19,1% ogółu bezrobotnych z obszaru. Również analizując liczbę osób poniżej 25 roku życia na 1000 mieszkańców podobszaru odnotowano w 2021r. wzrost wskaźnika względem roku 2017 o ponad 118%. Jednocześnie przewyższała ona prawie 8 - krotnie wartość dla Rumi. Z kolei wśród osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat zaobserwowano spadek ich liczebności zarówno w mieście jak i w podobszarze Stara Rumia 1, przy czym w podobszarze liczba takich osób na 1000 mieszkańców znacznie przewyższała wartość tego wskaźnika dla Rumi – ponad czterokrotnie. Jednocześnie w 2021r. była ona na takim samym poziomie jak liczba osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia na 1000 mieszkańców Starej Rumi 1. Wskazuje to nie tylko na wyraźnie słabszą pozycję mieszkańców podobszaru z tych grup wiekowych na rynku pracy na tle całego miasta, ale też na to, że są to grupy jego mieszkańców, które w największym stopniu wymagają wsparcia i aktywizacji zawodowej.

Liczba osób niepełnosprawnych z podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 posiadających status bezrobotnych w 2017r. wynosiła 6,6 os/1000 mieszkańców. W Rumi wskaźnik ten był w tym samy roku ponad 5-krotnie niższy i wynosił 1,3 os/1000 osób. W 2021r. zaobserwowano tendencję odwrotną. W całym mieście liczba osób niepełnosprawnych ze statusem osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców wzrosła do wartości 1,6 os/1000 mieszkańców, natomiast na podobszarze Stara Rumia 1 zmniejszyła się do 4,2 os./1000 mieszkańców, pozostając nadal na poziomie ponad 2,5-krotnie wyższym niż dla całej Rumi.

Poziom bezrobocia przekłada się m.in. na poziom ubóstwa w podobszarze. Sytuację w tym zakresie można scharakteryzować w oparciu o dane z zakresu udzielonej pomocy społecznej. Wskazują one, na to że koncentracja zjawisk kryzysowych jakimi są bezrobocie i ubóstwo w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 jest znaczna. Na etapie delimitacji w 2014r. liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności w podobszarze wynosiła 64 os/1000 os. i była o ponad 20% wyższa od wartości średniej dla województwa pomorskiego (53 os/1000 os.).[124] Pomimo obserwowanej w ostatnich latach w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1, podobnie jak w Rumi i województwie pomorskim tendencji spadkowej liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, ich poziom w podobszarze jest nadal wysoki i przewyższa średnie wartości dla miasta (Rysunek 46.). Niepokojące jest również pogłębianie się na przestrzeni lat negatywnej dysproporcji pomiędzy liczbą osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców podobszaru, a analogicznym wskaźnikiem dla całej Rumi.

[124] Raport dotyczący delimitacji obszarów zdegradowanych w Rumi, 20.11.2015r.

Rysunek 46. Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców w podobszarze Stara Rumia 1 i Rumi[125]

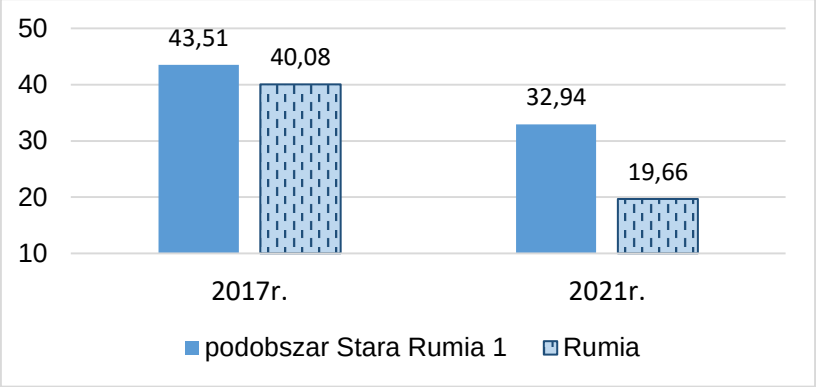

Tabela 37. Ubóstwo na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 na tle Rumi[126]

Wskaźniki dotyczące ubóstwa / Rok	2017		2021	
	Stara Rumia 1	Rumia	Stara Rumia 1	Rumia
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z powodu bezrobocia na 1000 mieszkańców	11,5	10,9	8,5	4,7
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców	23,8	25,9	22,8	13,3
% udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą z powodu ubóstwa w całkowitej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w obszarze	54,7	64,7	69,2	67,9
Liczba osób w rodzinach objętych rządowym programem w zakresie dożywiania na 1000 mieszkańców	25,5	28,0	24,5	12,1
Liczba przyznanych stypendiów socjalnych i szkolnych na 100 uczniów	8,2	12,0	6,8	6,5
Liczba rodzin otrzymujących dodatek mieszkaniowy na 1000 mieszkańców	7,4	6,4	7,5	5,0

Podobnie sytuacja prezentuje się w zakresie liczby osób w rodzinach objętych pomocą z powodu bezrobocia oraz liczby osób w rodzinach objętych pomocą z powodu ubóstwa (Tabela 37.) Oba te wskaźniki wskazują na wysoki poziom ubóstwa w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1, którego bezpośrednią przyczynę może stanowić występujący na tym terenie wysoki poziom bezrobocia. W 2017r. udział rodzin z podobszaru korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z tytułu bezrobocia wynosił 2,1% rodzin objętych takim wsparciem w mieście, a w 2021r. wzrósł do 5%. Jednocześnie w analizowanych latach nastąpił niespełna dwukrotny wzrost udziału rodzin z podobszaru rewitalizacji objętych pomocą ze względu na ubóstwo w ogóle rodzin z Rumi korzystających z takiego wsparcia do 4,3%.

W latach 2017-2021 spadek liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu ubóstwa oraz z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 1000 mieszkańców widoczny był zarówno w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1, jak i na terenie całego miasta. Niemniej jednak spadek ten w przypadku osób z terenu podobszaru rewitalizacji był znacznie mniejszy, a wskaźnik przewyższał średnią dla miasta o ponad 80% w przypadku osób dotkniętych pomocą z tytułu bezrobocia oraz ponad 71% w przypadku osób objętych pomocą z tytułu

[125] Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi
[126] Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi

ubóstwa. Jednocześnie udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą z powodu ubóstwa w całkowitej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w podobszarze wzrósł w analizowanym okresie o 14,5%, a w mieście o 3,2%. Jest to sytuacja niekorzystna dla podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1, potwierdzająca dużą koncentrację osób dotkniętych tym negatywnym zjawiskiem społecznym. O skali problemu ubóstwa świadczy również liczba osób w rodzinach objętych rządowym programem w zakresie dożywiania oraz liczba przyznanych stypendiów socjalnych i szkolnych na 100 uczniów (Tabela 37). Wskaźnik dotyczący osób w rodzinach objętych rządowym programem dożywiania w 2017r. osiągał w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 wartość niższą od średniej dla miasta, z kolei w 2021r. liczba takich osób była o ponad 102% wyższa od liczby osób w rodzinach objętych programem dożywiania na 1000 mieszkańców w Rumi. Również liczba przyznanych stypendiów socjalnych i szkolnych na 100 uczniów w Starej Rumi 1 jest wyższa niż średnia w mieście. Niewielki wzrost odnotowano ponadto wśród rodzin otrzymujących dodatek mieszkaniowy na 1000 mieszkańców podobszaru, przy jednoczesnym spadku takich rodzin w mieście. Wskaźnik ten w Starej Rumi 1 był o 50% wyższy od średniej w mieście. Dane te potwierdzają znacznie wyższy poziom ubóstwa wśród mieszkańców podobszaru na tle Rumi.

Wysoki poziom ubóstwa może być bezpośrednio powiązany z wysoką liczbą mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami bądź o niskim kapitale społecznym. W oparciu o dane z pomocy społecznej można ocenić skalę występowaniA bądź zagrożenia tymi negatywnymi zjawiskami społecznymi (Rysunek 47.).

Rysunek 47. Inne niż bezrobocie i ubóstwo przyczyny przyznawania pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 w latach 2017-2021[127]

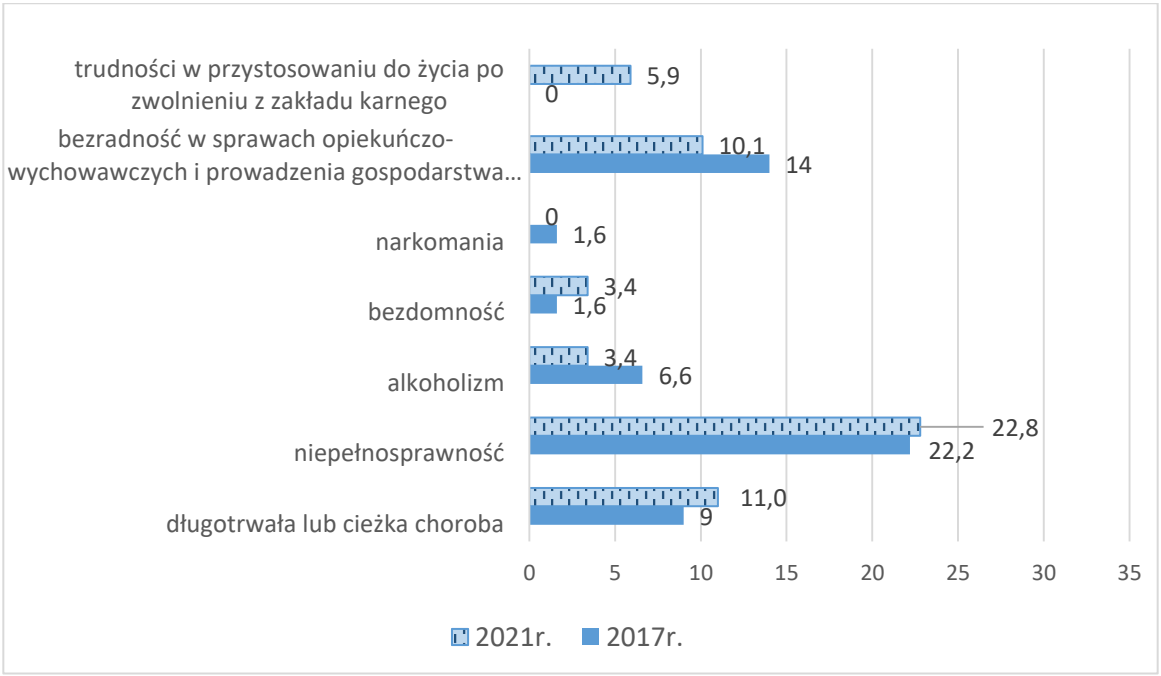

Najczęstszym powodem przyznawania pomocy społecznej w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 poza ubóstwem i bezrobociem jest niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba. Zarówno w przypadku liczby osób objętych pomocą z tytułu niepełnosprawności jak i z tytułu długotrwałej i ciężkiej choroby wartości przypadające na 1000 mieszkańców podobszaru w 2021r. były wyższe niż liczba osób objętych pomocą z tych tytułów na 1000

[127] Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi

mieszkańców miasta. W obu tych przypadkach odnotowano ponadto w podobszarze w analizowanych latach wzrost liczby osób objętych wsparciem przy jednoczesnym obserwowanym spadku w Rumi. Szczególnie należy zwrócić uwagę na ponad dwukrotnie wyższą w Starej Rumi 1 liczbę osób w rodzinach objętych pomocą z powodu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców. Wymaga to skupienia uwagi na tej grupie mieszkańców podobszaru. Dane te w połączeniu z procesami demograficznymi wskazującymi na starzenie się społeczeństwa stwarzają m.in. wzrastające zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze. Istotny udział w przyczynach przyznawania pomocy społecznej ma również, świadcząca o niskim kapitale społecznym bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Liczba osób w rodzinach dotkniętych tym negatywnym zjawiskiem społecznym na 1000 mieszkańców podobszaru przekraczała niespełna 3-krotnie średnią dla miasta.

Obszar cechuje również, znacznie przewyższająca wartość dla miasta, liczba rodzin korzystających z asystenta rodziny na 1000 mieszkańców (3,28 os/1000 mieszkańców w 2017r., 4,22 os/1000 mieszkańców w 2021r.)[128] oraz liczba osób w rodzinach objętych pomocą z tytułu trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (5,91 os./ 1000 mieszkańców w 2021r.), a także występującego alkoholizmu i bezdomności na 1000 mieszkańców. W 2021r. pomocą z powodu alkoholizmu w podobszarze Stara Rumia 1 było objętych 3,38 osób w rodzinach na 1000 mieszkańców (w Rumi 2,99 os/1000 os.), a z powodu bezdomności 3,38 osób w rodzinach na 1000 mieszkańców (w Rumi 1,52 os/1000 os). Podobszar rewitalizacji Stara Rumia 1 cechuje się również dużą liczbą rodzin wielodzietnych, o czym świadczy liczba wydanych Kart Dużej Rodziny na 1000 mieszkańców. W tym aspekcie w 2021r. wskaźnik ten dla podobszaru przewyższał średnią dla miasta 6,5-krotnie (8,45 kart/1000 mieszkańców w podobszarze Stara Rumia 1, 1,3 kart/1000 mieszkańców średnia dla Rumi)[129]. Jednocześnie wysoki poziom osiągnęła również liczba wydanych Rumskich Kart Dużej Rodziny na 1000 mieszkańców, która wynosiła 7,6 kart/1000 os. i była wyższa od średniej w mieście ponad 18-krotnie.

Uczniowie z podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 uczęszczają w głównej mierze do Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Józefa Wybickiego (77,7%) oraz Szkoły Podstawowej Nr 8 im. Stanisława Ormińskiego (10,7%). Łącznie uczniowie z podobszaru Stara Rumia 1 stanowią 2,5% wszystkich uczniów z Rumi.[130] Pod względem poziomu edukacji, w tym liczby uczniów nie otrzymujących promocji do następnej klasy oraz osób z najniższymi ocenami z zachowania podobszar rewitalizacji nie odbiega obecnie od średniej dla miasta. Biorąc pod uwagę średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w latach 2017 - 2023 wartości osiągnięte przez uczniów uczęszczających do szkół będących rejonem dla uczniów z podobszaru Stara Rumia 1 również były zbliżone do średnich miejskich ze wszystkich przedmiotów egzaminacyjnych. W analizowanych latach żaden z uczniów mieszkających na podobszarze rewitalizacji nie uzyskał stypendium Burmistrza Miasta Rumi za szczególne osiągniecia artystyczne. W roku szkolnym 2017/2018 jeden uczeń uzyskał Stypendium Burmistrze Miasta Rumi za szczególne osiągniecia naukowe, a w roku szkolnym 2021/2022 jedna osoba za szczególne osiągnięcia sportowe.[131] Przewaga mieszkańców podobszaru, uczestniczących w diagnozie partycypacyjnej oceniła poziom edukacji za średni (59,4%).

[128] Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi
[129] Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Spraw Społecznych
[130] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu oraz placówek oświatowych
[131] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu

Bardzo istotnym czynnikiem decydującym o poziomie życia na danym obszarze jest poczucie bezpieczeństwa, na które wpływa poziom przestępczości i wykroczeń występujących w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca zamieszkania. Analizując tą sferę życia społecznego oraz stopień nasilenia zjawisk kryzysowych w tym zakresie wzięto pod uwagę dane dotyczące przestępczości odnotowane przez policję oraz interwencje straży miejskiej (Tabela 38.).

Tabela 38. Struktura przestępczości na podobszarze Stara Rumia 1 i w Rumi w latach 2017-2021[132]

Wskaźniki dotyczące przestępczości/ Rok	2017		2021	
	Stara Rumia 1	Rumia	Stara Rumia 1	Rumia
Liczba przestępstw ogółem na 1000 mieszkańców	8,2	2,5	35,5	6,1
Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1000 mieszkańców	0,9	0,7	1,7	0,1
Liczba ofiar przemocy w przestępstwach stwierdzonych na 1000 mieszkańców	0,8	0,8	1,7	0,8
Liczba czynów karalnych nieletnich w przestępstwach stwierdzonych na 1000 mieszkańców	0,8	0,3	1,7	0,4
Liczba wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu na 1000 mieszkańców	11,5	1,1	3,4	0,6
Liczba wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji na 1000 mieszkańców	42,7	6,0	52,4	13,7
Liczba wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia na 1000 mieszkańców	31,2	7,0	49,8	9,3
Liczba interwencji straży miejskiej na 1000 mieszkańców	bd	bd	258,5	67,7

Szczególnie niepokojącym negatywnym zjawiskiem społecznym w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 jest przekraczająca wielokrotnie średnią w Rumi i utrzymująca się na wysokim poziomie liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1000 mieszkańców (Rysunek 48.). Uwagę należy zwrócić też na bardzo wysoki poziom liczby przestępstw i interwencji ogółem na 1000 mieszkańców, zwłaszcza że w 2021r. ich liczba przekraczała średnią w mieście prawie 6-krotnie

Rysunek 48. Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 w latach 2014 – 2021[133]

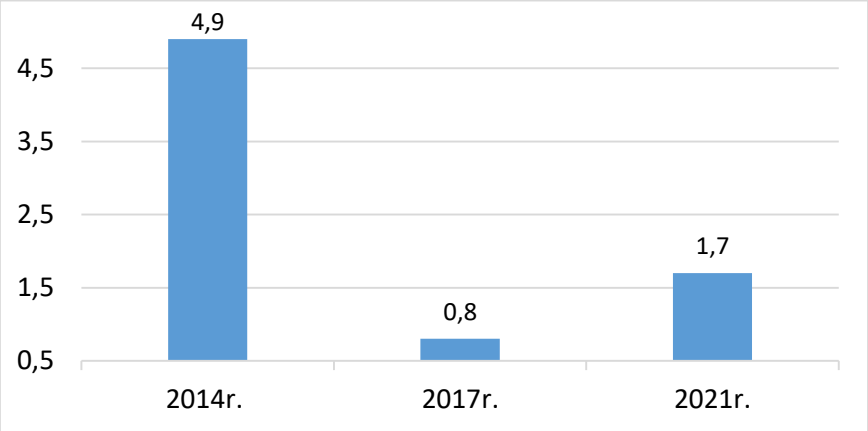

[132] Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Rumi oraz Straży Miejskiej w Rumi
[133] Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Rumi

Pomimo istotnego spadku liczby przestępstw przeciwko opiece i rodzinie w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 w 2017r. o 83,7% w stosunku do roku 2014, w 2021r. nastąpił z kolei prawie dwukrotny wzrost tego wskaźnika. Jednocześnie w całym analizowanym czasookresie ilość tego typu przestępstw znacznie przewyższała średnią wartość dla Rumi, w tym w 2021r. aż 13-krotnie. Świadczy to o szczególnym nasileniu tego problemu w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1, a także w połączeniu z dużą ilością osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych świadczy też o niskim poziomie kapitału społecznego podobszaru. Tak wysoki poziom wskaźnika przekłada się też na niski poziom poczucia bezpieczeństwa w najbliższym otoczeniu.

Bardzo niepokojąca jest odnotowana w Starej Rumi 1 w analizowanym okresie znacznie wyższa od średniej w mieście liczba czynów karalnych nieletnich w przestępstwach stwierdzonych na 1000 mieszkańców. W 2017r. wartość tego wskaźnika była ponad 2-krotnie wyższa od średniej w Rumi, a w 2021r. wzrosła jeszcze ponad dwukrotnie i przewyższała średnią w mieście ponad 4-krotnie (Tabela 38.). Mimo to, mieszkańcy uznają zagrożenie z tego tytułu za średnie (44,8% ankietowanych) bądź niskie (44,8% ankietowanych).

Wysokie wartości w podobszarze Stara Rumia 1 obserwuje się również w zakresie wskaźników dotyczących wykroczeń zarówno przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu, bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji jak i bezpieczeństwu osób i mienia na 1000 mieszkańców (Tabela 38.). Znaczny wzrost w 2021r. względem roku 2017 odnotowano w podobszarze zwłaszcza w przypadku liczby wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia na 1000 mieszkańców (↑59,6%). Natomiast najwyższą wartość w analizowanym okresie odnotowano w zakresie liczby wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji na 1000 mieszkańców. Wskaźnik ten w podobszarze wzrósł w 2021r. o 22,7% w porównaniu z 2017r. i przewyższał jednocześnie wartość średnią tego wskaźnika dla Rumi niespełna 4-krotnie. Znacznie częściej spotykanym wykroczeniem w podobszarze rewitalizacji w porównaniu z miastem (niespełna sześciokrotnie), pomimo odnotowanego spadku liczby tego typu zdarzeń, były również wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu na 1000 mieszkańców. Ponadto interwencje Straży Miejskiej w podobszarze Stara Rumia 1 przekraczają średnie dla Rumi prawie 4-krotnie. Jednocześnie mieszkańcy uczestniczący w badaniu ankietowym oceniają poczucie bezpieczeństwa w podobszarze za średnie (50%), podobnie jak zagrożenie przestępczością (49%), wandalizmem i chuligaństwem (46,9%).

Jednym z elementów życia społecznego jest również uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym. Aspekt ten jednak jest trudny do przedstawienia w oparciu o dane liczbowe na poziomie podobszaru ze względu na to, że wydarzenia kulturalne i sportowe są w głównej mierze kierowane do mieszkańców całego miasta i w zdecydowanej większości nie podlegają obiletowaniu. Z kolei informacje dotyczące frekwencji wyborczej powiązane są z obwodami i okręgami wyborczymi, które z kolei znacznie odbiegają od granic wyznaczonego podobszaru rewitalizacji. W związku z tym analiza takich danych byłaby obarczona znacznym błędem. W pewnym stopniu o uczestnictwie w życiu publicznym mieszkańców świadczy udział w Budżecie Obywatelskim. W edycji 2018/2019 Budżetu Obywatelskiego mieszkańcy z podobszaru Stara Rumia 1 nie zgłosili żadnego projektu. Z kolei w edycji 2021/2022 do Budżetu Obywatelskiego wpłynął zaledwie 1 projekt z podobszaru Stara Rumia (2,3% całkowitej liczby projektów), na który oddano 1386 głosów tj. 11,3% głosów oddanych łącznie w tej edycji. Sami mieszkańcy podobszaru stara Rumia 1 biorący udział w diagnozie partycypacyjnej ocenili poziom zaangażowania mieszkańców w życiu społecznym za średni (56,3% respondentów), podobnie jak też więzi sąsiedzkie (52,1% badanych).

4.3.3. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie gospodarczym

Sytuację gospodarczą podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 scharakteryzowano w oparciu o analizę stopnia przedsiębiorczości, dostępności terenów inwestycyjnych oraz wielkości dochodów gminy z tytułu podatku od nieruchomości.

Cechą charakterystyczną podobszaru Stara Rumia 1 jest dominacja terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną lub usług oraz terenów usług sportu i rekreacji. Nie występują tu tereny zabudowy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. Tereny przeznaczone typowo pod zabudowę usługową zajmują 2,00 ha (stanowią zaledwie 1,6% powierzchni obszaru) przy czym ponad 1,23 ha stanowią tereny usług zdrowia i pomocy społecznej lub edukacji[134]. Jednocześnie zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego powierzchnia terenów inwestycyjnych na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 to 80 694 m^2, co stanowi 6,57% powierzchni podobszaru ogółem (Rysunek 49.)[135]. Jest to jednocześnie udział powierzchni terenów inwestycyjnych w powierzchni ogółem niższy o ponad 60% od średniej wartości tego wskaźnika dla miasta Rumia (16,78%), co w znacznym stopniu ogranicza możliwości rozwoju gospodarczego podobszaru i stanowi negatywne zjawisko gospodarcze, tym bardziej iż tereny te są w zdecydowanej większości zabudowane.

Rysunek 49. Tereny inwestycyjne w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1[136]

[134] Dane www.rumia.e-mapa.net
[135] Opracowanie własne w oparciu o dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Planowania Przestrzennego
[136] Dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Planowania Przestrzennego

Poziom przedsiębiorczości w podobszarze Stara Rumia 1 można ocenić analizując ilość oraz strukturę podmiotów zarejestrowanych w CEDIG na tym terenie (Tabela 39.). Podmioty z podobszaru rewitalizacji stanowiły w 2023r. 2,5% wszystkich podmiotów wpisanych do CEDIG z terenu Rumi. Wśród nielicznych działalności gospodarczych w podobszarze dominują niewielkie punkty usługowe. Pod względem gospodarczym istotnym miejscem Starej Rumi 1 jest znajdujące się pomiędzy ul. Dębogórską, ul. Świętopełka i ul. Kościelną targowisko miejskie „Rëmsczi Rënk", będące miejscem handlu i spotkań społeczności miejskiej i okolicznych miejscowości. Obecnie miejsce to wymaga uporządkowania i modernizacji.

Tabela 39. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w bazie CEDIG na terenie podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 w 2023r. (stan na 30.11.2023r.)

Status wpisu do bazy CEDIG/ Rok	2023r.	
	Liczba [szt.]	Udział %
Podmioty wpisane ogółem	230	100,0
Podmioty aktywne	96	41,7
Podmioty zawieszone	22	9,6
Podmioty wykreślone	112	48,7

Niepokojącym zjawiskiem w podobszarze Stara Rumia 1 jest przeważający o 7 pkt. % nad podmiotami aktywnymi udział procentowy podmiotów wykreślonych z bazy CEDIG. Świadczy to o niskim zainteresowaniu przedsiębiorców tym obszarem oraz o trudnościach w utrzymaniu działalności na jego terenie, a także o słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw. Sytuację tą potwierdza również fakt, że łączna liczba podmiotów wykreślonych i zawieszonych stanowi niespełna 60% podmiotów łącznie i przewyższa liczbę podmiotów aktywnych w podobszarze o niespełna 40%. Jednocześnie biorąc pod uwagę liczbę przedsiębiorstw z podobszaru wpisanych do CEDIG przypadających na 1000 mieszkańców wartość wskaźnika przewyższała średnią dla Rumi o niespełna 8%. Struktura przedsiębiorstw podobszaru Stara Rumia 1 cechuje się również sporym rozproszeniem w terenie (Rysunek 50.). Najwięcej działalności zlokalizowanych jest przy ulicy Kościelnej (16%), Lipowej (15%) oraz Starowiejskiej (14%) i Świętopełka (14%).

Rysunek 50. Udział podmiotów gospodarczych ujętych w CEDIG wg głównych lokalizacji na terenie podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1[137]

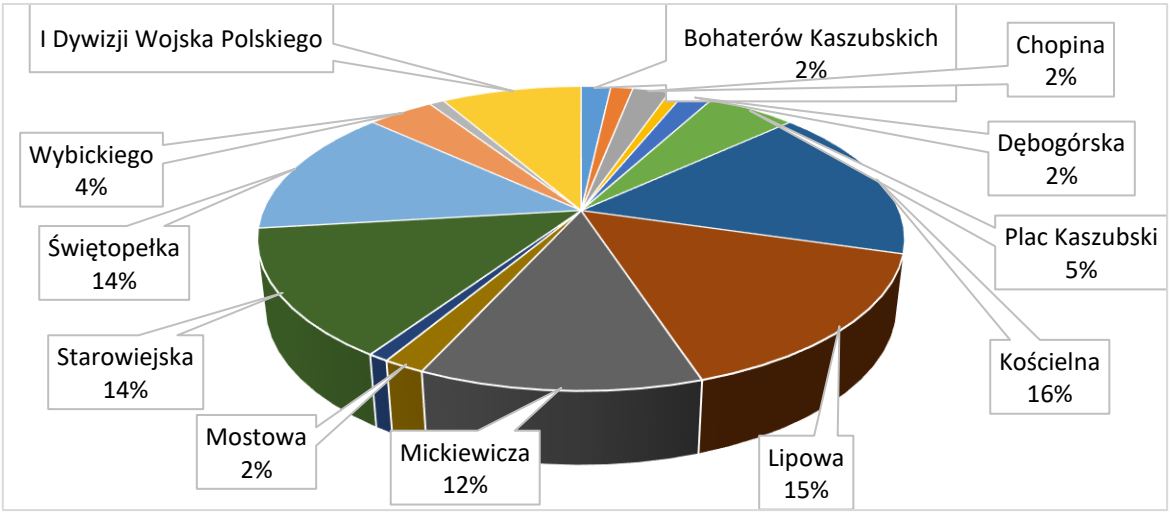

[137] Opracowanie własne w oparciu o bazę CEDIG

Podobszar rewitalizacji Stara Rumia 1 charakteryzuje się wyższą niż średnia w Rumi liczbą podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców (Tabela 40.), natomiast liczba podmiotów wykreślonych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców jest prawie 60% wyższa od średniej miejskiej. Udział podmiotów z podobszaru w ogóle podmiotów wpisanych do REGON z terenu miasta w 2017r. stanowił 3% (186 podmiotów) i wzrósł w 2023r. do 4,1% (458 podmiotów). Z kolei udział podmiotów wykreślonych z rejestru REGON w podobszarze w podmiotach do niego wpisanych wynosił 9,1% w 2017r. i wzrósł do 46,1% w roku 2023. [138] Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w podobszarze Stara Rumia 1 w latach 2017-2021 była wyższa od średniej w Rumi o ponad 15%. Podobnie kształtowały się wartości liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Jednocześnie na wyższym poziomie niż średnia w mieście utrzymywała się w analizowanym czasookresie liczba podmiotów wykreślonych z rejestru REGON na 1000 mieszkańców (Tabela 40.) przewyższająca również znacznie liczbę nowych podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców. Wartość wskaźnika dotyczącego liczby nowych podmiotów wpisanych do rejestru REGON w latach 2017 – 2021 na 1000 mieszkańców w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 wynosiła 4,22 szt./1000 mieszkańców. W tym samym czasie średnia w mieście liczba nowych podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców wynosiła 4,72 szt./1000 mieszkańców i była wyższa od wartości tego wskaźnika w podobszarze o niespełna 12%. Przyrost ten jest jednocześnie znacznie niższy w porównaniu z latami 2013-2015, kiedy wynosił 19,6 podmiotów/1000 mieszkańców. Natomiast obserwowany wzrost liczby podmiotów zarejestrowanych w REGON wg stanu na koniec 2023r. dotyczy zarówno podobszaru Stara Rumia 1 (↑ 2,5 -krotny), jak i całego miasta (↑ 1,7- krotnie). Jednak w przypadku podobszaru rewitalizacji należy wziąć pod uwagę równoczesny znaczny wzrost liczby podmiotów wykreślonych z rejestru REGON, który był w podobszarze prawie 20-krotny. Dane obrazujące strukturę i dynamikę podejmowanych działalności wskazują na dużą niestabilności sytuacji gospodarczej podobszaru oraz nietrwałości lokalnych przedsiębiorstw.

Tabela 40. Wskaźniki dotyczące przedsiębiorczości w oparciu o dane REGON w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 i Rumi w latach 2017-2023[139]

Wskaźniki dotyczące przedsiębiorczości/ Rok	2017		2021		2023	
	Stara Rumia 1	Rumia	Stara Rumia 1	Rumia	Stara Rumia 1	Rumia
Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców	152,7	132,6	161,32	136,7	399,3	238,5
Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	244,09	209,6	266,0	225,7	bd	bd
Liczba podmiotów wykreślonych z rejestru REGON na 1000 mieszkańców	14,0	10,1	9,3	5,8	184,0	bd

O niskim stopniu przedsiębiorczości w podobszarze Stara Rumia 1 świadczy również wysoki poziom bezrobocia, który został poddany analizie w podsystemie społecznym (pkt. 4.3.2. *GPR Rumi*). Szczególne znaczenie ma w tym zakresie liczba osób długotrwale bezrobotnych (Tabela 35.) oraz osób o najniższym poziomie wykształcenia tj. bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym (Tabela 36.). Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym na 1000 mieszkańców w 2021r.

[138] Opracowanie własne w oparciu o Bazę Internetową REGON
[139] Opracowanie własne w oparciu o Bazę Internetową REGON

w podobszarze Stara Rumia 1 była wyższa ponad 4-krotnie od średniej dla Rumi, a liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców ponad 2,5-krotnie. Już na etapie delimitacji i pierwotnej diagnozy pogłębionej przygotowanej na etapie opracowania pierwszej wersji *GPR Rumi* obszar Stara Rumia 1 cechował się sytuacją kryzysową w tym zakresie, natomiast w latach 2017-2021 problem się pogłębił. Sytuacja ta wskazuje na niską aktywność zawodową i przedsiębiorczość mieszkańców podobszaru.

W sposób pośredni sytuację gospodarczą danego obszaru obrazuje poziom dochodów Miasta z tytułu podatku od nieruchomości. Na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 wartość podatku od nieruchomości na koniec 2023r. wynosiła 449 155 zł, co stanowiło zaledwie 1,8% wartości podatku dla całej Rumi. W przeliczeniu na 1 mieszkańca podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 było to 391,59 zł - kwota mniejsza o 32,4% od kwoty podatku od nieruchomości przypadającego na 1 mieszkańca miasta. Jednocześnie w przeliczeniu na 100 punktów adresowych wielkość dochodów gminy z tytułu podatku od nieruchomości w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 (127 964,39 zł/100 pkt adresowych) była niższa od średniej dla Rumi ponad dwukrotnie i stanowiła 46% wielkości dochodów gminy z tytułu podatku od nieruchomości na 100 punktów adresowych całego miasta[140].

Szczególną uwagę w określeniu sytuacji gospodarczej podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1, potwierdzającą sytuację kryzysową w tym aspekcie należy zwrócić na opinie mieszkańców uzyskane w diagnozie partycypacyjnej. 44,8% osób uczestniczących w ankiecie stwierdziło, że warunki prowadzenia działalności gospodarczej w podobszarze Stara Rumia 1 są niskie. Z kolei poziom przedsiębiorczości w podobszarze 49% mieszkańców uznało za średni. Dostęp do miejsc pracy 62,5% respondentów oceniło jako niski, a dostępność punktów handlowych (42,7%) i usługowych (41,6%) jako średnie.

4.3.4. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie technicznym

Podobszar rewitalizacji Stara Rumia 1 charakteryzuje się przewagą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej będącej własnością osób fizycznych. W celu określenia stopnia degradacji podobszaru pod względem technicznym analizie poddano zatem jego infrastrukturę techniczną, w tym stan obiektów budowlanych mieszkaniowych oraz funkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne z nich korzystanie, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska, czyli dostępu do infrastruktury sanitarno-ciepłowniczej.

Wg danych na koniec 2021r. w obszarze znajduje się 351 punktów adresowych, wśród których występują zarówno budynki komunalne, jak i publiczne. Pod względem struktury własności przeważa własność osób fizycznych. Na koniec 2023r. na terenie podobszaru Stara Rumia 1 zlokalizowanych był 458 budynków, w tym 273 budynki mieszkalne[141]. Tym samym budynki mieszkalne stanowiły 59,6% budynków ogółem. Jednocześnie wśród budynków mieszkalnych podobszaru Stara Rumia 1 było 92,7% (253 szt.) budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Budynki mieszkalne wielorodzinne to z kolei zaledwie 23,1% (63szt.).[142]

[140] Opracowanie własne w oparciu o dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Podatków i Opłat w Wydziale Finansowo -Budżetowym
[141] Dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Podatków i Opłat w Wydziale Finansowo-Budżetowym
[142] Dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Podatków i Opłat w Wydziale Finansowo-Budżetowym

Wg danych na koniec 2021r. wśród budynków wielorodzinnych w podobszarze rewitalizacji 7 obiektów stanowiły budynki komunalne z udziałem w nieruchomości Gminy Miejskiej Rumia - 11,1% ogółu budynków wielorodzinnych, w tym 4 szt. ze 100% udziałem[143]. W 2016r. i 2017r. liczba budynków komunalnych mieszkalnych ze 100% udziałem Gminy Miejskiej Rumia wynosiła 3 szt., a łączna liczba budynków komunalnych z udziałem gminy – 7 szt. (w pierwotnej wersji *GPR Rumi* wskazano 9 budynków, ale 2 z nich są poza obszarem).[144] Jednocześnie w 2021r. mieszkalne budynki komunalne zlokalizowane w podobszarze Stara Rumia 1 stanowiły 10% wszystkich budynków mieszkalnych komunalnych w Rumi (Tabela 41.).

Tabela 41. Zabudowa mieszkalnych budynków komunalnych w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 i w Rumi[145]

Wskaźniki dotyczące budynków/ Rok	2021	
	Stara Rumia 1	Rumia
% udział budynków komunalnych mieszkalnych z podobszaru w liczbie budynków komunalnych mieszkalnych miasta	9,9	100
% udział budynków komunalnych mieszkalnych wybudowanych przed 1945r. w ogólnej liczbie	71,4	60,6
Powierzchnia mieszkaniowa budynków komunalnych przypadająca na lokatora [m^2/os]	15,0	17,4

Zabudowa podobszaru to w przeważającej części stare budynki mieszkalne, często przedwojenne, co przekłada się na ich stan techniczny (Tabela 41.). Zgodnie z archiwalnymi ortofotomapami w 2016r. budynki mieszkalne wybudowane na podobszarze Stara Rumia 1 przed 1973r. stanowiły 45% wszystkich budynków mieszkalnych, co potwierdza faktyczny rozwój układu przestrzennego Rumi, której podstawę dała m.in. wieś Rumia znajdująca się na terenach obecnego podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1. W przypadku budynków jednorodzinnych, ze względu na strukturę ich własności ich dokładny rok budowy oraz stan techniczny są obecnie trudne do określenia. W związku z tym analizę techniczną obiektów w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 oparto na budynkach komunalnych i komunalno-wspólnotowych (Tabela 42.). Ten rodzaj zabudowy mieszkaniowej ma charakter rozproszony i rozlokowany jest w różnych częściach podobszaru.(Rysunek 51.).

Rysunek 51. Struktura rozmieszczenia mieszkalnych budynków komunalnych w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1

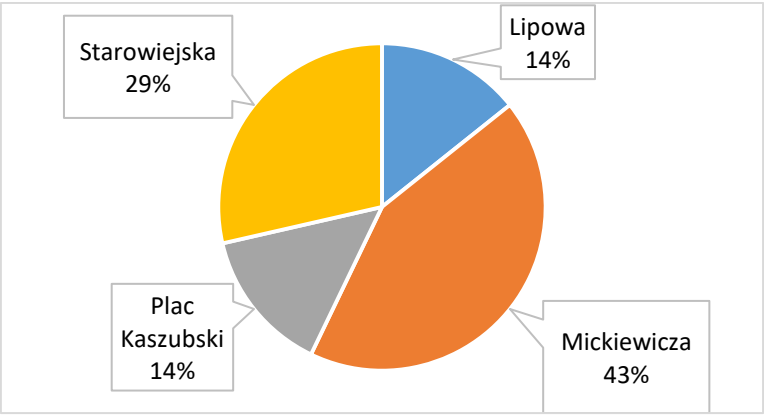

[143] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Polityki Gospodarczej, Mieszkaniowej i Ochrony Środowiska
[144] Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na lata 2017-2030, listopad 2019
[145] Opracowanie własne w oparciu o dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Polityki Gospodarczej, Mieszkaniowej i Ochrony Środowiska

Tabela 42. Zasoby mieszkalnych budynków komunalnych w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1[146]

Budynki komunalne	2017r.	2021r.
Liczba budynków komunalnych (100% udział Gminy Miejskiej Rumia lub mniej)	7	7
Liczba budynków sprzed 1970r.	7	7
Liczba budynków sprzed 1945r.	5	5
Liczba lokali mieszkalnych	33	33
Liczba lokali mieszkalnych komunalnych (łącznie z socjalnymi)	22	20
Liczba lokali mieszkalnych socjalnych	1	0
Liczba lokatorów mieszkań komunalnych	55	56
Liczba lokatorów mieszkań socjalnych	3	0
Powierzchnia komunalnych lokali mieszkalnych [m^2]	929,14	839,99

Wszystkie 7 budynków mieszkalnych komunalnych znajdujących się w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 wybudowano przed 1970r., w tym zdecydowaną większość przed 1945r. (71%). Najstarszy mieszkalny budynek komunalny w podobszarze pochodzi z 1890r. (Plac Kaszubski 11). Zatem udział budynków komunalnych wybudowanych przed 1970r. w podobszarze jest wyższy od średniej dla całej Rumi, co potwierdza koncentrację na nim tego rodzaju zabudowy. Łączna liczba lokali mieszkalnych w budynkach stanowiących własność lub współwłasność Gminy Miejskiej Rumia wynosiła w 2021r. 33 lokale, w tym 20 lokali mieszkalnych komunalnych (60,6%). Komunalne zasoby mieszkaniowe w podobszarze rewitalizacji obejmują około 840 m^2 powierzchni mieszkalnej, co daje średnią powierzchnię lokalu około 42 m^2. W 2017r. średnia powierzchnia lokalu komunalnego wynosiła również około 42m^2. Zmalała natomiast średnia powierzchnia mieszkaniowa lokalu komunalnego przypadająca na lokatora – w 2017r. wynosiła ona 17 m^2/os, a w 2021r. 15 m^2/os. Tym samym w 2021r. średnia powierzchnia lokalu komunalnego mieszkalnego przypadająca na lokatora w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 była niższa o 13,5% od średniej w Rumi (Tabela 42.). Przeciętny mieszkaniec tego obszaru dysponuje również mniejszą powierzchnią użytkową lokalu niż przeciętny mieszkaniec województwa pomorskiego.

Stan techniczny komunalnych budynków mieszkalnych jest mocno zróżnicowany. 70,8% respondentów uczestniczących w badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby diagnozy partycypacyjnej uznało stan techniczny budynków mieszkalnych zlokalizowanych w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 za średni, a 18,8% za niski. Jednocześnie 63,5% ankietowanych stan budynków publicznych pod względem technicznym oceniło za średni, a 24% za niski.

W celu zobrazowania sytuacji podobszaru pod względem technicznym przeanalizowano również dostępność i wykorzystanie sieciowej infrastruktury technicznej (Tabela 43.). Mieszkańcy biorący udział w diagnozie partycypacyjnej stwierdzili, że dostęp do sieci wodno-kanalizacyjnej (51%) oraz do sieci gazowej (50%) jest wysoki. Większość uczestników wypełniających ankiety jako niski (41,7%) oceniło dostęp do technologii teleinformatycznych w podobszarze Stara Rumia 1. Jednocześnie dostępności do sieci ciepłowniczej 41,7% badanych uznało za średnią, a 32,3% za niską. Fakt ten potwierdzają również dane liczbowe (Tabela 43.).

[146] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Polityki Gospodarczej, Mieszkaniowej i Ochrony Środowiska

Tabela 43. Sieciowa infrastruktura techniczna w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1[147,148]

Wskaźniki dotyczące sieciowej infrastruktury technicznej/ Rok	2022	
	Stara Rumia 1	Rumia
Udział budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej w ogólnej liczbie punktów adresowych [%]	2,6	4,6
Udział budynków użyteczności publicznej podłączonych do systemu ciepłowniczego wśród budynków użyteczności publicznej obszaru[%]	22,2	31,7
Udział budynków podłączonych do kanalizacji sanitarnej w ogólnej liczbie punktów adresowych [%]	61,8	68,6
Udział zawartych umów na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków w ogólnej liczbie punktów adresowych [%]	68,1	78,7
Liczba zawartych umów na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków na 1000 mieszkańców [szt./1000os.]	201,9	146,5

Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 dotyczy w głównej mierze podłączeń do miejskiej sieci ciepłowniczej. Udział budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej w podobszarze stanowi zaledwie 2,6% punktów adresowych, co w znacznej mierze ogranicza efektywne wykorzystanie w zakresie energooszczędności pozostałych budynków w podobszarze. Jednocześnie jest on o 43,5% niższy od średniego udziału budynków podłączonych do ciepłociągu w Rumi. Wartości niższe od średniej dla Rumi o około 30% podobszar Stara Rumia 1 prezentuje również w zakresie udziału budynków użyteczności publicznej podłączonych do sieci ciepłowniczej. Z kolei udział budynków podłączonych do kanalizacji sanitarnej, jak również udziału umów zawartych z Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gdyni na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków w ogólnej liczbie punktów adresowych podobszaru jest nieznacznie niższy od średniej dla miasta (o 10% w przypadku kanalizacji, o 13% w zakresie umów z PWiK Sp. z o.o.). Natomiast liczba zawartych umów na zaopatrzenie wodę i odprowadzanie ścieków w przeliczeniu na 1000 mieszkańców podobszaru rewitalizacji przekracza średnią wartość wskaźnika dla Rumi o 37,8%.

4.3.5. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie środowiskowym

W celu scharakteryzowania sytuacji podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 w sferze środowiskowej analizie poddano jakość powietrza, poziom hałasu oraz występowanie materiałów azbestowych. Parametry te są powiązane z sytuacją techniczną podobszaru i wpływają znacząco na jakość życia jego mieszkańców.

Niski udział budynków podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 (Tabela 43.), przy jednoczesnej przewadze zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej przekłada się na występowanie zjawiska niskiej emisji oraz zły stan jakości powietrza. Podobszar cechuje się również niskim udziałem budynków podłączonych do sieci gazowej i wykorzystujących odnawialne źródła energii (Tabela 44.). Udział kotłów wykorzystujących gaz sieciowy w ogólnej liczbie źródeł ciepła wykorzystywanych przez mieszkańców podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 był w 2022r. niższy o 43,4% od udziału tego rodzaju źródeł ciepła w mieście. Z kolei ogólny udział odnawialnych źródeł energii

[147] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Klimatu i Ochrony Powietrza
[148] Dane Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gdyni

(OZE) w źródłach ciepła w podobszarze rewitalizacji w tym samym czasie był niższy o 31% od średniego udziału OZE w Rumi. Wśród tego typu źródeł energii w Starej Rumi 1 udział kolektorów słonecznych wynosił 25%, a pomp ciepła 75%. Sytuacja ta jest zbliżona do ogólnego trendu w mieście, gdzie w tym czasie wśród obiektów zaopatrywanych w ciepło z wykorzystaniem OZE dominowały te z pompami ciepła.

Tabela 44. Źródła ciepła w budynkach podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 i Rumi[149]

Wskaźniki dotyczące źródeł ciepła/ Rok	2022	
	Stara Rumia 1	Rumia
Udział źródeł ciepła zasilanych gazem sieciowym w ogólnej liczbie źródeł ciepła [%]	31,0	54,7
Udział źródeł ciepła na paliwa stałe w ogólnej liczbie źródeł ciepła [%]	32,7	29,1
Udział budynków wykorzystujących odnawialne źródła energii w ogólnej liczbie źródeł ciepła [%]	2,0	2,9

Poziom zanieczyszczeń powietrza, będący bezpośrednim następstwem wykorzystywanych źródeł ciepła w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 jest monitorowany poprzez zlokalizowany przy ul. Kościelnej (Skwer Plac Kaszubski) punkt monitorowania pyłu zawieszonego PM10 (Rysunek 52.). W latach 2015-2016 stanowisko pomiarowe stężeń pyłu PM10 [µg/m^3] oraz benzo(a)pirenu [ng/m^3] było zlokalizowane przy ul. Plac Kaszubski 1.

Drobne cząsteczki pyłu zawieszonego PM10 i mniejsze wprowadzane są do powietrza głównie w wyniku niskiej emisji pochodzącej z ogrzewania indywidualnego budynków mieszkalnych z wykorzystaniem paliw stałych, ale również na skutek ruchu samochodowego, zwłaszcza odbywającego się po drogach o niedostatecznym stanie technicznym (emisja wtórna pyłu PM10 z nawierzchni dróg). Zlokalizowane na podobszarze Stara Rumia 1 stacje monitorowania jakości powietrza wskazują na występujące na jego terenie, zwłaszcza w sezonie grzewczym przekroczenia dopuszczalnych stężeń średniodobowych pyłu zawieszonego PM10 (Tabela 45.). Jak wskazują odczyty w przypadku średniodobowego stężenia pyłu zawieszonego w całym analizowanym czasookresie wystąpiły przekroczenia wartości dopuszczalnej, która wynosi 50 µg/m^3. Jednocześnie w 2022r. pomiarowi i analizie poddano, ze względu na jego znaczny negatywny wpływ na zdrowie ludzi również średnioroczne stężenia pyłu PM2,5. Wyliczony dla Aglomeracji Trójmiejskiej wskaźnik narażenia pyłem PM2,5 wynosił 12 µg/m^3, a odnotowane w punkcie pomiarowym przy ul. Kościelnej średnioroczne stężenie tego rodzaju pyłu wyniosło 13,9 µg/m^3.[150] Przekroczyło ono tym samy wartość określoną dla Aglomeracji Trójmiejskiej o niespełna 16%.

[149] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Klimatu i Ochrony Powietrza
[150] Dane z Raportu TETABIT Sp. z o.o. o, Wrocław, styczeń 2023r.

Rysunek 52. Lokalizacja stacji monitorowania powietrza w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1[151]

Tabela 45. Poziom zanieczyszczeń powietrza odnotowanych na stacjach pomiarowych zlokalizowanych na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1[152]

Poziom zanieczyszczenia powietrza/ Rok / Stacja	2016	2020	2021	2022
	Plac Kaszubski 1	Kościelna	Kościelna	Kościelna
Najwyższe odnotowane stężenie średniodobowe PM10 [µg/m^3]	106,0	115,1	89,8	112,1
Najwyższe odnotowane stężenie benzo(a)pirenu [ng/m^3]	2,28	-	-	-

Wskazania stacji pomiarowych potwierdza dodatkowo roczna ocena jakości powietrza Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska z 2021r., zgodnie z którą podobszar Stara Rumia 1 cechują w większości znaczne przekroczenia bezo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10, rzędu 3,44 – 3,78 ng/m^3 (Rysunek 53). Przekroczenia benzo(a)pirenu są podobnie jak pyłu PM10 charakterystyczne dla terenów z dominującą niską emisją. Mieszkańcy uczestniczący w badaniu ankietowym w większości (50% badanych) ocenili poziom jakości powietrza za średni, podobnie jak też poziom dbałości mieszkańców o środowisko naturalne (54,2%).

[151] Opracowanie własne na podstawie www.rumia.e-mapa.net oraz https://eko.rumia.eu/p/mapa-jakosci-powietrza
[152] Dane z raportów sporządzonych na zlecenie Gminy Miejskiej Rumia przez TETABIT Sp. z o.o. oraz Fundację ARMAG

Rysunek 53. Wartości stężeń benzo(a)pirenu na terenie Rumi[153]

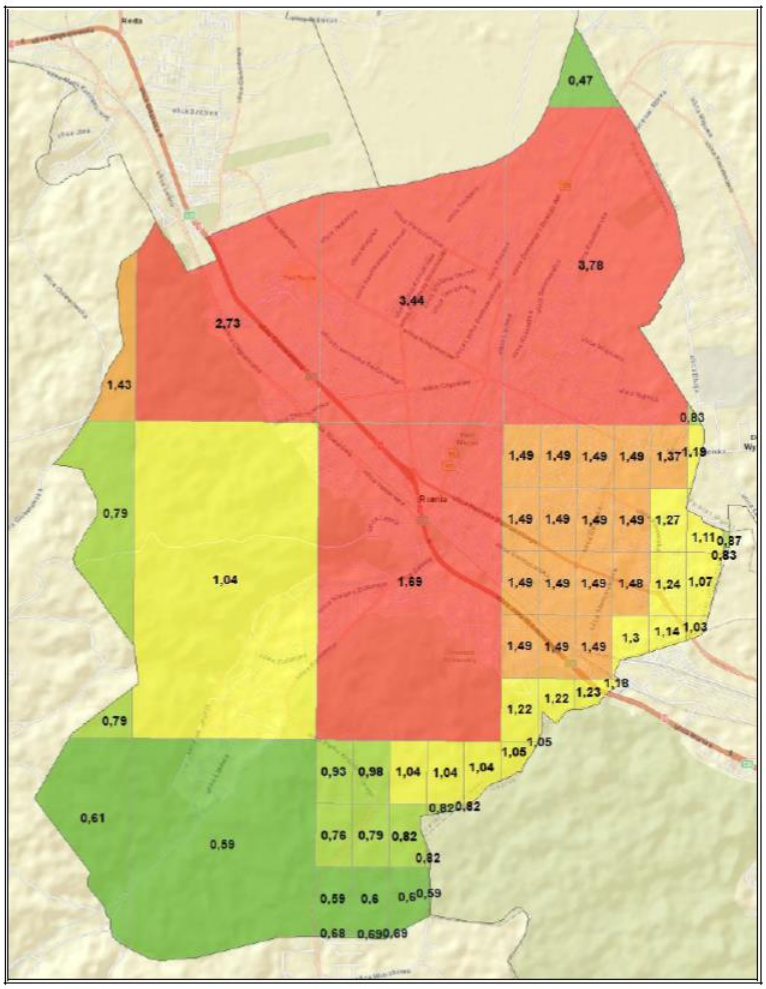

Zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego występującym na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 jest ponadto poziom hałasu, wywoływany natężeniem ruchu drogowego. W 2017r. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzone były m.in. na terenie podobszaru krótko- i długookresowe pomiary hałasu drogowego. Na terenie Starej Rumi 1 odbywały się one w czterech punktach pomiarowych, z czego w jednym odnotowano przekroczenia dopuszczalnych wartości pomiarów długookresowych dla pory dnia i nocy, a w dwóch przekroczenia dopuszczalnych wartości pomiarów krótkookresowych dla pory dnia.[154] Jednocześnie na podstawie przeprowadzonych pomiarów hałasu na wysokości nieruchomości przy ul. Mickiewicza 49, w dwóch seriach pomiarowych w 2021r. stwierdzono możliwość wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu w związku z eksploatacją przedmiotowego odcinka ulicy Dębogórskiej. Przekroczenie to dotyczy głównie zabudowy graniczącej z pasem drogowym.

Nie bez znaczenia dla środowiska i zdrowia mieszkańców podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 jest ponadto występowanie na terenie podobszaru obiektów zawierających materiały

[153] Program Ochrony środowiska dla gminy Rumia na lata 2023-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2030, Rumia 2022

[154] Program Ochrony środowiska dla gminy Rumia na lata 2023-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2030, Rumia 2022

azbestowe. Łączna powierzchnia płyt azbestowych na budynkach mieszkalnych zarówno w 2017r., jak i 2021r. wynosiła 130m^2.[155]

Przez cały podobszar rewitalizacji Stara Rumia 1 przepływa Zagórska Struga. Dolina rzeki stanowi walor przyrodniczy podobszaru, ale jednocześnie stanowi zagrożenie związane z ryzykiem wystąpienia podtopień. Nieruchomości położone nad rzeką są zagrożone podtopieniami opadowymi, roztopowymi i zatorowymi.

4.3.6. Diagnoza zjawisk kryzysowych i problemów podobszaru w podsystemie przestrzenno-funkcjonalnym

Zagospodarowanie przestrzenne

Podobszar rewitalizacji Stara Rumia 1 w przewadze jest objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Obszar cechuje się zróżnicowaniem pod względem funkcji zagospodarowania przestrzennego, ale dominują tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług. (Rysunek 54.). Znaczną część podobszaru rewitalizacji zajmują również tereny usług sportu i rekreacji oraz tereny zieleni parkowej i wód powierzchniowych śródlądowych.

Rysunek 54. Zagospodarowanie przestrzenne podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1[156]

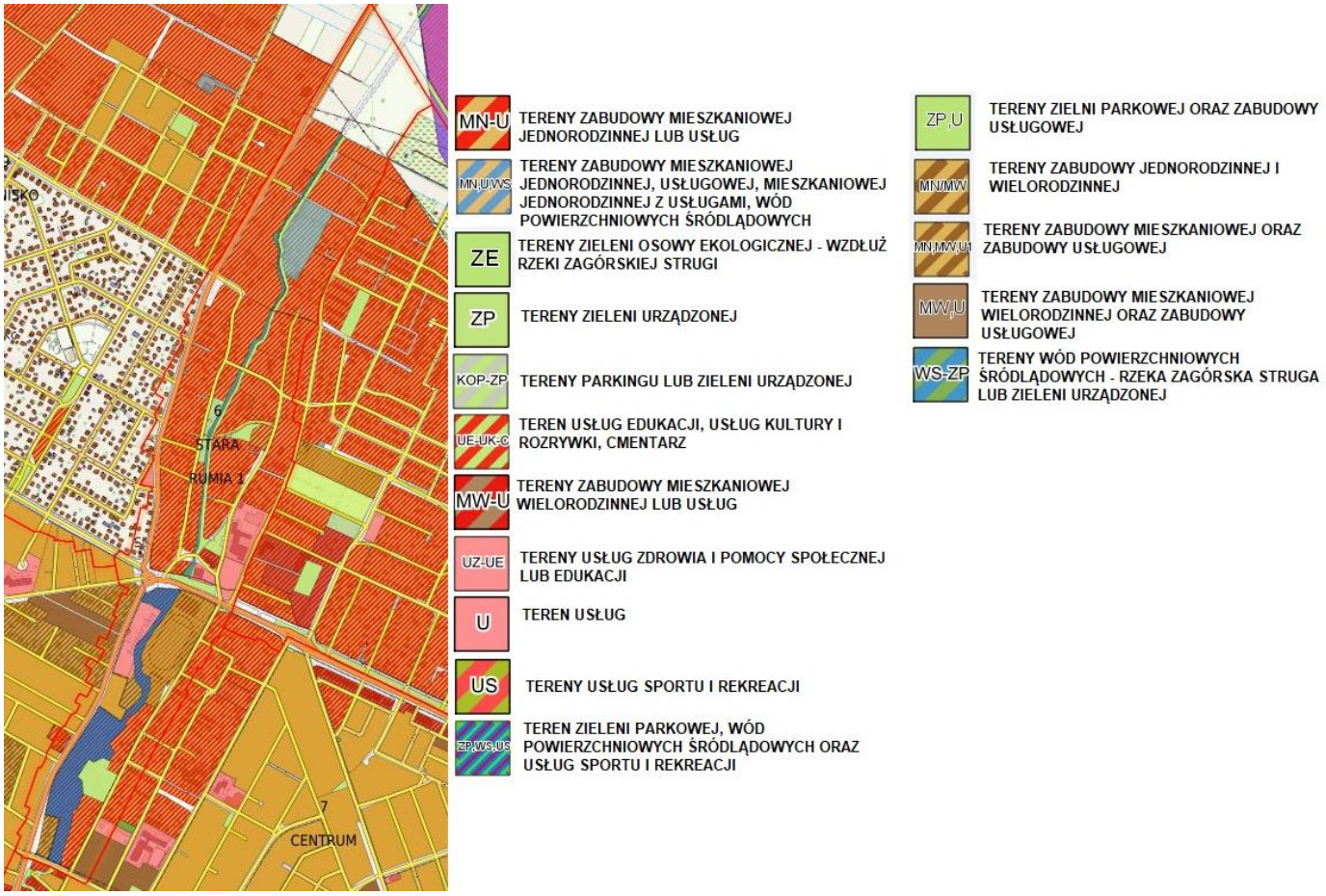

[155] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Polityki Gospodarczej, Mieszkaniowej i Ochrony Środowiska
[156] https://rumia.e-mapa.net/

Zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego powierzchnia terenów przeznaczonych pod funkcje rekreacyjne w podobszarze Stara Rumia 1 wynosi 55 479 m^2 (Rysunek 55.). Znaczną część tych terenów stanowi Park Starowiejski, będący główną przestrzenią parkową w mieście. Powierzchnia terenów zieleni miejskiej w 2021r. stanowiła 31 005 m^2.[157] Z kolei tereny inwestycyjne zajmują powierzchnię 80 694 m^2.[158]

Rysunek 55. Tereny rekreacyjne w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1[159]

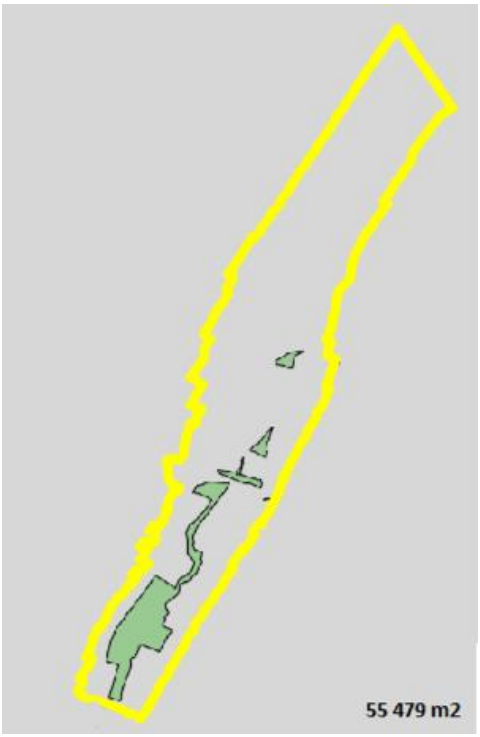

Struktura przestrzenna podobszaru jest ściśle związana z jego strukturą własności (Rysunek 56.) [160]. W związku z dominującą na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 zabudową mieszkaniową jednorodzinną, struktura gruntów cechuje się rozdrobnieniem i w głównej mierze stanowi własność osób fizycznych. Znaczna część podobszaru to również tereny będące własnością Gminy Miejskiej Rumia. Są to głównie tereny przestrzeni publicznych, przeznaczonych pod usługi sportu i rekreacji. Jednocześnie łączna powierzchnia niezabudowanych działek z zasobu mienia komunalnego w podobszarze rewitalizacji wynosi 22 925 m^2 (Rysunek 57., Tabela 46.).[161]

[157] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Promocji i Zieleni Miejskiej
[158] Dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Planowania Przestrzennego
[159] https://rumia.e-mapa.net/
[160] Opracowanie własne na podstawie https://rumia.e-mapa.net/
[161] Dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Planowania Przestrzennego

Rysunek 56. Struktura własności gruntów w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1

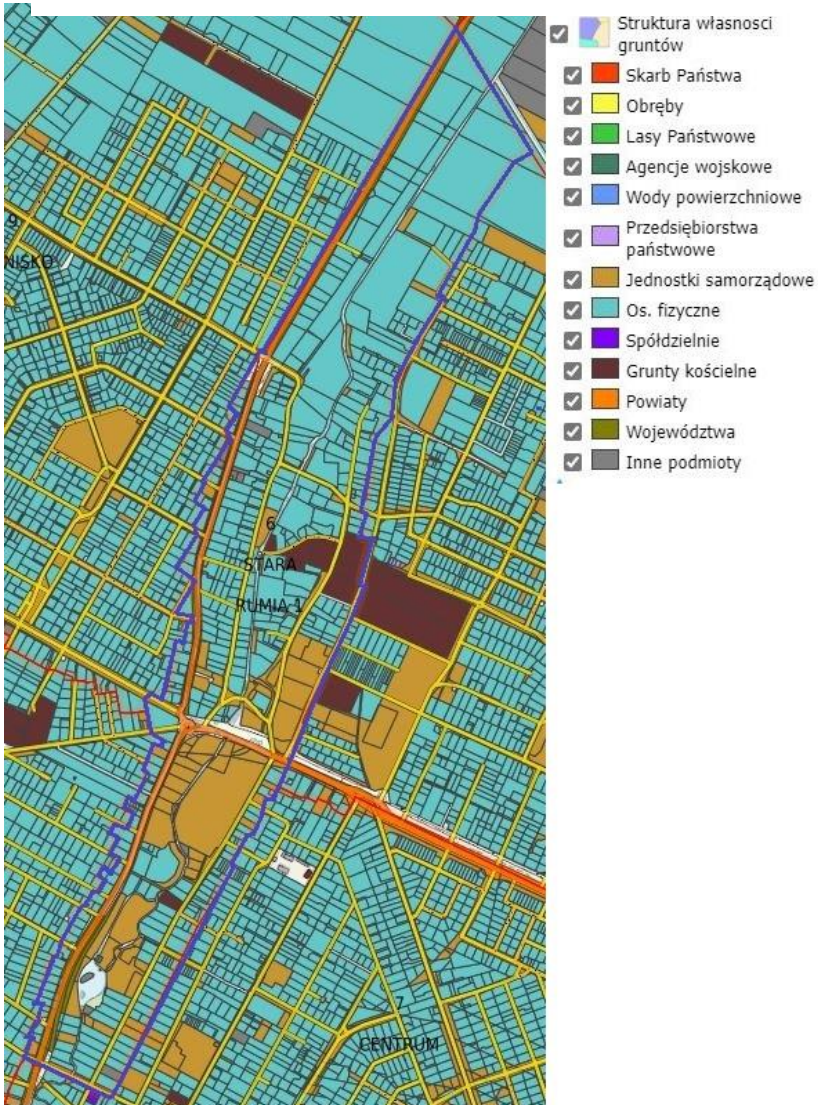

Rysunek 57. Niezabudowane działki z zasobu mienia komunalnego w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1

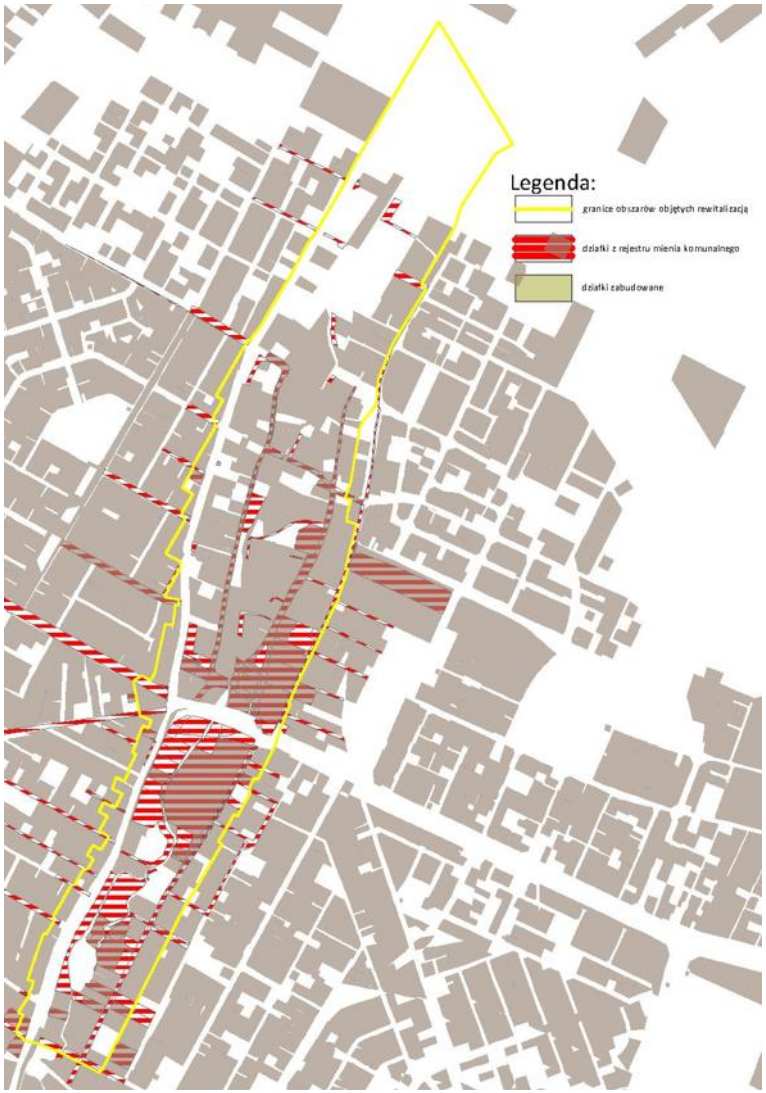

Tabela 46. Niezabudowane działki z zasobu mienia komunalnego w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1

Numer działki	Adres	Powierzchnia [m^2]
17/9	-	991
63/2	ul. Lipowa 24-26	2168
15/5	ul. Świętopełka	2394
31/5	ul. Starowiejska 50	1642
53/16	w rejonie ul. Dębogórskiej	818
53/13	w rejonie ul. Dębogórskiej	16
53/14	-	55
53/12	-	367
156/5	ul. Plac Kaszubski	1303
156/7	ul. Plac Kaszubski	351
157/1	-	54
157/2	ul. Starowiejska 42	4488
13/6	ul. Mickiewicza 41	707
14/6	ul. Mickiewicza 43	810
53/5	-	927
114/6	ul. I Dywizji Wojska Polskiego	501
18/5	ul. Plac Wolności	1000
150/2	ul. Starowiejska 54	170
3/6	ul. Starowiejska 44	1161
16/8	ul. Świętopełka 1	324
125/4	ul. Kościelna	524
113/7	ul. I Dywizji Wojska Polskiego	501
114/11	ul. Lipowa	596
160/3	-	274
160/4	-	24
131/5	ul. Kościelna	28
RAZEM		**22 925**

Infrastruktura drogowa i komunikacyjna

Główną arterię komunikacyjną podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 stanowią przecinające go w ciągu ulic Starowiejskiej i Żołnierzy I Dywizji Wojska Polskiego droga powiatowa nr 1490G (była droga wojewódzka nr 100) oraz droga powiatowa nr 1472G w ciągu ulicy Dębogórskiej. Podobszar posiada rozwiniętą sieć powiazań drogowych z innymi obszarami miasta. Łączna długość dróg w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 stanowi niespełna 5,5% dróg z terenu miasta (Tabela 47.). Część z nich stanowią drogi nieurządzone (około 4,9%), a część drogi urządzone w sposób tymczasowy – 12,9%. Drogi na terenie podobszaru to w większości drogi gminne z nieznacznym udziałem dróg powiatowych. Odcinki dróg bez chodnika w 2021r. stanowiły 17,8% dróg ogółem i było ich o 71,1% mniej niż odcinków dróg bez ścieżki rowerowej. W podobszarze zlokalizowanych jest 217 lamp ulicznych, co daje średnio 29 lamp na 1000m drogi. Ponad 430m dróg podobszaru jest bez oświetlenia. Doświetlenia wymagają ul. Partyzantów, ul. Czechowa, ul. Świętopełka, ul. Chopina i Plac Kaszubski oraz 23 przejścia dla pieszych.[162] Również mieszkańcy uczestniczący w diagnozie partycypacyjnej uznali oświetlenie ulic w podobszarze za średnie (58,3% badanych). Szczególnie doposażenia w infrastrukturę bezpieczeństwa wymagają przejścia dla pieszych zlokalizowane na ul. Żołnierzy I Dywizji Wojska Polskiego (droga powiatowa nr 1490G) – jedno w rejonie skrzyżowania z ul. Tysiąclecia, a drugie w rejonie skrzyżowania z ul. Konopnickiej.

[162] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Inżynierii Miejskiej

Tabela 47. Infrastruktura drogowa na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1[163]

Wskaźniki dotyczące sieciowej infrastruktury technicznej/ Rok	Stara Rumia 1	
	2017	2021
Długość dróg ogółem [m]	7378	7378
Długość dróg nieurządzonych [m]	665	365
Długość dróg urządzonych w sposób tymczasowy [m]	649	949
Długość odcinków dróg bez chodnika [m]	1314	1314
Długość odcinków dróg bez ścieżki rowerowej [m]	4543	4543
Liczba przejść dla pieszych wymagających doświetlenia [szt.]	23	23

Przebiegająca w poprzek podobszaru Stara Rumia 1 ul. Dębogórska (droga powiatowa nr 1472G) stanowi alternatywę dla bardzo obciążonej w godzinach szczytu i w okresie letnim drogi wojewódzkiej nr 468, łącząc jednocześnie miejsce zamieszkania z miejscem pracy mieszkańców Rumi i Redy, a także sąsiednich powiatów. Droga ta prowadzi również ruch ciężkich pojazdów z bazy paliw i kopalni kruszywa zlokalizowanych w powiecie puckim, a także ruch pojazdów do zlokalizowanych w obrębie ul. Żołnierzy I Dywizji Wojska Polskiego terenów inwestycyjnych RUMIA INVEST PARK. Przy ul. Dębogórskiej funkcjonuje targowisko miejskie, które jest miejscem aktywności gospodarczej oraz handlu kupców, rolników a także producentów żywności ekologicznej z Rumi i okolic Małego Trójmiasta Kaszubskiego. Obecnie ulica ta jest drogą jednojezdniową o przekroju ulicznym o dwóch pasach ruchu w różnych kierunkach. Jezdnia ma nawierzchnię bitumiczną, ograniczoną krawężnikami. Stan nawierzchni elementów wyposażenia drogi nie jest zadowalający, z powodu wieku przekraczającego 20 lat. W związku ze zwiększonym ruchem, przepustowość ul. Dębogórskiej zmniejszyła się i wymaga w chwili obecnej przebudowy. Wzdłuż ulicy nie ma ścieżek rowerowych. Część chodników jest obecnie w bardzo złym stanie, z popękanymi i nierównymi płytami chodnikowymi, nadającymi się już w tej chwili do całkowitej przebudowy i modernizacji.

Newralgicznym punktem układu drogowego w podobszarze jest rondo Jana Pawła II, w którym krzyżują się droga powiatowa nr 1472G (ul. Dębogórska), droga powiatowa nr 1490G (ul. Starowiejska, ul. Żołnierzy I Dywizji Wojska Polskiego) oraz drogi gminne nr 132315 (ul. Ceynowy) i nr 132314 (ul. Kosynierów). Przy rondzie Jana Pawła II znajduje się pomnik patrona ronda – Papieża Polaka, a także dzwon „Ksiądz Jerzy" nazwany na cześć bł. ks. Jerzego Popiełuszki kapelana Solidarności. Jest to wyjątkowe w Rumi miejsce, w którym odbywają się liczne uroczystości miejskie i religijne, niezwykle ważne dla lokalnej społeczności. W chwili obecnej rondo to ma ograniczoną przepustowość i generuje zatory. Jednocześnie tuż przy rondzie Jana Pawła II znajduje się skrzyżowanie ul. Żołnierzy I Dywizji Wojska Polskiego i ul. Kosynierów co nie spełnia warunków technicznych i tym samym jest miejscem niebezpiecznym dla użytkowników ruchu. Utrudniony skręt w ul. Kosynierów powoduje zatory drogowe i niebezpieczne zachowania uczestników ruchu. Włączenie ulicy do ronda znacząco poprawiłoby ten stan i zapewniło bezpieczeństwo wszystkim uczestnikom ruchu drogowego. Problematyczne jest również skrzyżowanie ul. Dębogórskiej i podporządkowanych ul. Kościelnej i ul. Mickiewicza. Z powodu licznych pojazdów skręcających w lewo z ul. Dębogórskiej, skrzyżowanie to notorycznie się blokuje co powoduje zatory drogowe w obu kierunkach. Uregulowania organizacji ruchu wymaga ponadto blokowana zwłaszcza w dni targowe ul. Lipowa i ul. Kościelna. Dodatkowo parkujące w niewłaściwych miejscach samochody blokują ruch pojazdów, utrudniają ruch pieszych i powodują chaos przestrzenny.

[163] Dane Urzędu Miasta Rumi, Referatu Inwestycji Drogowych

W przeważającej części obszaru modernizacji wymagają chodniki, ciągi piesze i przejścia dla pieszych. Jest to szczególnie istotne dla zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Uwagę należy zwrócić również na odczucia mieszkańców podobszaru w tym zakresie. Uważają oni (59,4%), iż dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych w podobszarze jest niskie. Sytuacja ta w znaczny sposób marginalizuje mieszkańców, zwłaszcza osoby starsze i niepełnosprawne oraz odcina ich dostęp do obiektów użyteczności publicznej i realizujących usługi społeczne. Niepokojące są również opinie mieszkańców uczestniczących w diagnozie partycypacyjnej dotyczące stanu technicznego i dostępności całego układu drogowego podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1, zarówno ciągów jezdnych jak i pieszych. 72,9% mieszkańców uczestniczących w badaniu ankietowym oceniło jakość i stan dróg za niski. Modernizacji i rozbudowy wymagają również ścieżki rowerowe (Rysunek 58). Jakość chodników 50% respondentów uznało za niską, podobnie jak dostępność ścieżek rowerowych (42,7%) oraz dostępność parkingów i miejsc parkingowych (57,3%).

Rysunek 58. Ścieżki rowerowe w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 i najbliższej okolicy[164]

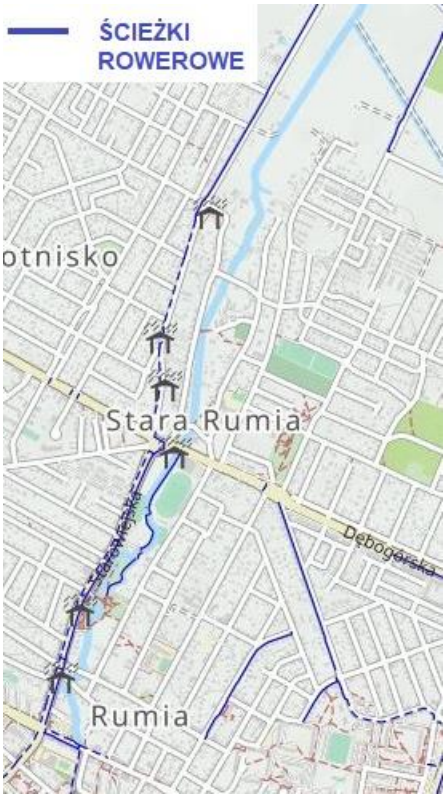

Dla prawidłowego rozwoju podobszaru istotne jest zapewnienie odpowiedniego poziomu połączeń komunikacji publicznej autobusowej (Rysunek 59.). Na terenie podobszaru znajduje się 10 przystanków lokalnej komunikacji publicznej zlokalizowanych przy głównych arteriach komunikacyjnych podobszaru (ul Dębogórska, ul. Żołnierzy I Dywizji Wojska Polskiego, ul. Starowiejska, ul. Mostowa). Liczba wszystkich kursów komunikacji publicznej (linie: 84, 85, 86, 87, 173, J) z tych przystanków wg danych z 2021r. w dni robocze stanowi 9,2% kursów z wszystkich przystanków autobusowych z całej Rumi[165]. Ponad połowa uczestników diagnozy

[164] Opracowanie własne na podstawie https://www.openstreetmap.org/#map=16/54.5673/18.3858&layers=C
[165] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Inżynierii Miejskiej

partycypacyjnej oceniła liczbę (61,5% ankietowanych) oraz jakość (49% ankietowanych) połączeń komunikacji publicznej w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 za niską.

Rysunek 59. Komunikacja publiczna w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1[166]

Usługi i infrastruktura społeczna

Ważnym elementem sfery przestrzenno-funkcjonalnej wpływającym na jakość życia jest dostępność do obiektów użyteczności publicznej, usług społecznych oraz infrastruktury rekreacyjno-sportowej. W podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 zlokalizowana jest większość instytucji publicznych zajmujących się kulturą, sportem i rekreacją oraz ważne dla miasta przestrzenie publiczne, brakuje natomiast obiektów infrastruktury społecznej. Podobszar ten charakteryzuje się również mniejszą gęstością zabudowy mieszkaniowej, a tym samym znacznie niższą niż średnia w mieście gęstością zaludnienia (Rysunek 60.). Biorąc dodatkowo pod uwagę czynniki demograficzne w ostatnich latach gęstość zaludnienia w podobszarze Stara Rumia 1 spada.

[166] Opracowanie własne na podstawie https://www.openstreetmap.org/#map=15/54.5754/18.3718&layers=T

Rysunek 60. Gęstość zaludnienia w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 na tle Rumi w latach 2014-2023[167]

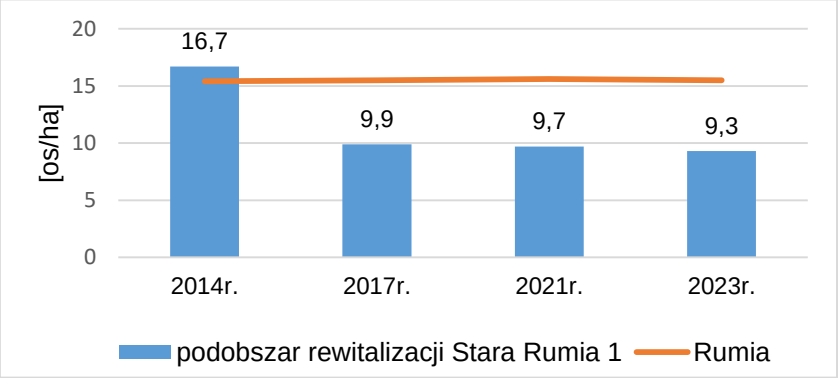

Na terenie obszaru Stara Rumia 1 jest zlokalizowana jedna szkoła podstawowa, ale mimo to podobszar jest rozdzielony pomiędzy dwa obwody szkolne (Rysunek 61.): Szkoły Podstawowej nr 1 im. Józefa Wybickiego i Szkoły Podstawowej Nr 8 im. Ks. Stanisława Ormińskiego.

Rysunek 61. Obwody szkolne na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1[168]

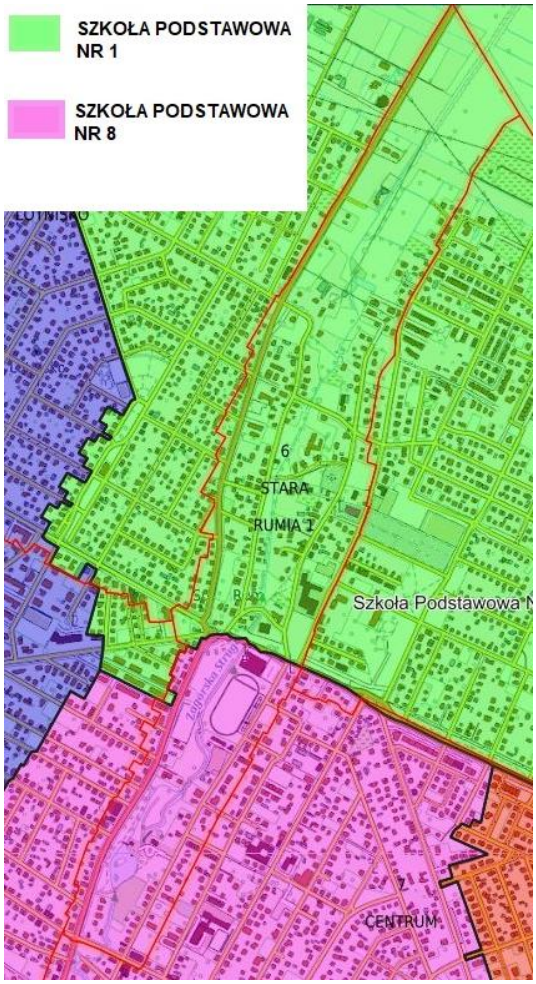

[167] Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Spraw Obywatelskich
[168] Opracowanie własne na podstawie https://rumia.e-mapa.net/

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Józefa Wybickiego zlokalizowana jest w centralnej części podobszaru przy ul. Kościelnej 6 i stanowi obiekt ujęty w gminnej ewidencji zabytków miasta Rumi. Budynek wymaga gruntownej termomodernizacji, a jego ogrodzenie modernizacji. Niezbędne jest również zapewnienie jego uczniom infrastruktury sportowej. Szkoła Podstawowa Nr 8 im. Ks. Stanisława Ormińskiego znajduje się natomiast w niewielkiej odległości od podobszaru Stara Rumia 1, w sąsiadującej z nim od strony wschodniej jednostce urbanistycznej Centrum. Pod względem dostępności do placówek przedszkolnych sytuacja wygląda podobnie. Na terenie podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 znajduje się jedna publiczna placówka przedszkolna - Przedszkole Bajka przy ul. Kościelnej 8. Z kolei w bezpośrednim sąsiedztwie podobszaru zlokalizowane jest jeszcze jedno przedszkole publiczne – „Słoneczna Jedynka" (ul. Rodziewiczówny 4) oraz 4 prywatne placówki przedszkolne (ul. J. Wybickiego, ul. Świętopełka oraz ul. Żołnierzy I Dywizji Wojska Polskiego). Dzieci z podobszaru mogą ponadto uczęszczać do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. W roku szkolnym 2021/2022 w placówkach szkolnych najbliższych Starej Rumi 1 (SP nr 1 i SP nr 8) znajdowało się 8 oddziałów przedszkolnych, do których uczęszczało 2312 wychowanków[169]. Należy jednak zwrócić uwagę, iż miejsca dostępne w oddziałach szkolnych nie są dostępne jedynie dla podobszaru Stara Rumia 1, ale również dla dzieci z innych części miasta.

Mieszkańcy podobszaru Stara Rumia 1 mają również stosunkowo dobry dostęp do placówek medycznych i aptek. Najbliżej zlokalizowanymi niepublicznymi zakładami opieki zdrowotnej jest NZOZ nr 1 przy ul. Derdowskiego (około 2,1 km od ul. Świętopełka) oraz Ars Medica NZOZ przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego (około 2,7 km od ul. Świętopełka). Podobnie kształtuje się rozmieszczenie aptek względem podobszaru z tą różnicą, że jest ich więcej niż zakładów opieki zdrowotnej.[170]

Istotny wpływ na komfort życia w danym miejscu ma również dostępność terenów rekreacyjnych i wypoczynkowych, a dla rodzin z dziećmi placów zabaw. Przyjęto, że dla zapewnienia możliwości codziennego korzystania z tego typu obiektów ich odległość od zabudowy mieszkaniowej nie powinna przekraczać 500m. W podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 tereny sportowo-rekreacyjne są zlokalizowane w południowej jego części, wzdłuż Zagórskiej Strugi i obejmują:

- Park Starowiejski z Miejskim Domem Kultury, dwoma placami zabaw i siłownią zewnętrzną,
- obiekty Miejskiego Ośrodka Sportowo – Rekreacyjnego: halę sportowo-widowiskową, stadion miejski, kompleks boisk.

Place zabaw zlokalizowane w Parku Starowiejskim przy ul. Mickiewicza (Rysunek 62.) są jedynymi tego typu obiektami w podobszarze rewitalizacji (poza szkolnym placem zabaw przy SP1). Ich odległość dla części podobszaru skupiającej zabudowę mieszkaniową przekracza odległość zapewniającą swobodny, codzienny dostęp.

[169] Dane Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Edukacji Kultury i Sportu
[170] Opracowanie własne na podstawie https://www.google.pl/maps

Rysunek 62. Place zabaw w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1[171]

Mieszkańcy podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 uczestniczący w diagnozie partycypacyjnej ocenili dostępność (41,7%) jak i jakość (55,2%) placów zabaw dla dzieci jako średnie, a zagospodarowanie przestrzeni publicznych (zieleń miejska, ławki, kosze na śmieci) za niskie (40,6%). Jednocześnie mimo znajdujących się w południowej części obszaru terenów Parku Starowiejskiego oraz obiektów Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji mieszkańcy biorący udział w ankiecie ocenili dostępność terenów rekreacyjno-sportowych w podobszarze Stara Rumia 1 za średnie (46,9% badanych), podobnie jak też ich jakość (45,8% badanych). Również uczestnicy warsztatów edukacyjno-diagnostycznych jako problem sfery funkcjonalno-przestrzennej wskazali problem z dostępem do rzeki, brak ścieżek spacerowych oraz niedostatek miejsc rekreacji. W tym zakresie szczególny potencjał podobszaru stanowią tereny wzdłuż Zagórskiej Strugi.

Inne obiekty publiczne (Biblioteka Kaszubska, zabytkowy Kościół pw. Podwyższenia Krzyża, Szkoła Podstawowa nr 1, Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne, targowisko miejskie, siedziba Straży Pożarnej) zlokalizowane są w rejonie Placu Kaszubskiego (Rysunek 63.), dawnego centrum wsi Rumia i jednego z nielicznych fragmentów miasta, który zachował oryginalny układ urbanistyczny. Mniej więcej od połowy XIX wieku było to miejsce spotkań, a w okresie międzywojennym – wraz z pobliskim Placem Wolności – miejsce uroczystości i zebrań mieszkańców. Współcześnie znajdują się tu zabytkowe budynki – dawny młyn Henryka Kühla wraz z przestrzenią mieszkalną, wybudowana w stylu kurortowym kamienica Teschendorfów oraz tak zwany bazar rodziny Węglikowskich, czyli duży obiekt mieszczący się na rogu Placu Kaszubskiego i ulicy Kościelnej. Obecnie obszar ten wymaga uporządkowania, rewaloryzacji i nowego zdefiniowania jego funkcji, podobnie jak tereny w bezpośrednim sąsiedztwie Zagórskiej Strugi stanowiące potencjalne miejsca rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców.

[171] Opracowanie własne na podstawie https://rumia.e-mapa.net/

Rysunek 63. Plac Kaszubski w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 – stan obecny

Podobszar rewitalizacji Stara Rumia 1 ze względu na to, iż stanowi kolebkę historyczną miasta cechuje się dużą liczbą obiektów wpisanych do wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków (Rysunek 64.) oraz dwoma zabytkami wpisanymi do rejestru zabytków województwa pomorskiego. Wiele z nich wymaga prac konserwacyjnych, adaptacyjnych bądź rewaloryzacyjnych. Jednym z takich obiektów jest znajdujący się przy Placu Kaszubskim zabytkowy młyn stanowiący obecnie siedzibę Straży Pożarnej. W związku z trwającą budową nowej siedziby tej instytucji możliwe jest dostosowanie tego obiektu do pełnienia nowych funkcji, na które jest szczególne zapotrzebowanie w całym obszarze rewitalizacji np. społecznych. Przy ul. Kościelnej znajdują się ruiny XVI wiecznego kościoła św. Krzyża i św. Mikołaja – fragment gotyckiego prezbiterium obstawionego przez stare nagrobki z XIX-XX w. Naprzeciw ruiny wznosi się neorenesansowa bryła Kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Świętego z wysoką wieżą, na której wyposażeniu znajdują się barokowe elementy przeniesione ze starego kościółka. Nad stawem miejskim, przy ul. Mickiewicza stoi odrestaurowany klasycystyczny dworek z przełomu XVIII/XIX w. – siedziba Miejskiego Domu Kultury. Tuż obok stoi Dworek Kaszubski wybudowany na wzór mieszczącego się tu wcześniej młyna. Pozostałością po okresie II wojny światowej w podobszarze rewitalizacji jest schron poniemiecki na targowisku miejskim. Tak duża liczba obiektów zabytkowych poza ich walorami historycznymi oznacza też szereg problemów technicznych związanych z ich utrzymaniem i eksploatacją. Jednocześnie ich obecność stwarza potrzebę nadania przestrzeni podobszaru Stara Rumia 1 funkcji miastotwórczych i budujących tożsamość lokalnej społeczności poprzez uwypuklenie historycznego dziedzictwa Rumi, ekspozycję i koncentrację na tym terenie obiektów o wartości zabytkowej i funkcjach usługowo-społecznych.

Biorąc pod uwagę zarówno walory historyczne podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1, a zwłaszcza zapotrzebowanie na usługi społeczne, edukacyjne, kulturalne i integracyjne jest to odpowiednie miejsce dla odbudowania, ujętego w Wojewódzkiej i Gminnej Ewidencji Zabytków obiektu po byłej Bibliotece Miejskiej, znajdującego się w rękach prywatnych. Aktualna lokalizacja zabytku, bezpośrednio przy bardzo ruchliwej i hałaśliwej, czteropasmowej drodze wojewódzkiej, w otoczeniu wielkopowierzchniowych obiektów handlowych, znacznie utrudnia jego efektywną ochronę czy wyeksponowanie jego historycznego charakteru. Obecnie budynek ten nie pełni żadnych funkcji użytkowych, a jego właściciel wyraził zgodę na przekazanie obiektu Gminie Miejskiej Rumia celem jego translokacji do innej, wybranej przez miasto lokalizacji. Odtworzenie zabytku na terenie podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 nie tylko skutecznie uchroni budynek przed „zapomnieniem", ale również wzmocni dziedzictwo historyczne podobszaru, a przede wszystkim umożliwi realizację szeregu działań społeczno-edukacyjno-kulturalnych i integracyjnych niezbędnych do zniwelowania zdiagnozowanych w nim zjawisk kryzysowych.

Rysunek 64. Obiekty zabytkowe w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1[172]

Bardzo istotnym elementem sfery przestrzenno-funkcjonalnej, zwłaszcza pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa jest monitoring miejski. Obecnie na terenie podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 zlokalizowanych jest 7 kamer monitoringu, z czego 4 przy obiektach publicznych tj. Miejski Dom Kultury, stadion miejski i jego okolica, Szkoła Podstawowa nr 1. Pozostałe 3 w rejonie newralgicznych dla obszaru skrzyżowań i rond. Mimo to nadal w obszarze występuje niedobór w tym zakresie, który potwierdzają zarówno służby jak i opinie mieszkańców uczestniczących w badaniu ankietowym i warsztatach edukacyjno-diagnostycznych. Niespełna 69% respondentów oceniło objęcie podobszaru Stara Rumia 1 monitoringiem miejskim jako niskie.

4.3.7. Analiza potencjałów rozwojowych podobszaru

Głównym potencjałem rozwojowym podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 są jego mieszkańcy, a zwłaszcza lokalni działacze i społecznicy czujący silny związek z tym miejscem oraz aktywnie uczestniczący w procesie programowania rewitalizacji. Potencjał sfery społecznej stanowią również zarejestrowane i działające na terenie podobszaru rewitalizacji organizacje pozarządowe i stowarzyszenia. Łączna liczba NGO zarejestrowanych w Starej Rumi 1 to 31 podmiotów, czyli niespełna 24% wszystkich tego typu podmiotów na terenie miasta. Jednocześnie liczba NGO przypadająca na 1000 mieszkańców podobszaru w 2023r. wynosiła 27,03 podm./1000 os i była prawie 10-krotnie wyższa od średniej liczby NGO przypadających na 1000 mieszkańców Rumi[173]. Istotne znaczenie dla prowadzenia działań rewitalizacyjnych ma również rodzaj działających na podobszarze rewitalizacji organizacji pozarządowych i stowarzyszeń. Wśród tych działających i zarejestrowanych w Starej Rumi 1

[172] Opracowanie własne na podstawie https://rumia.e-mapa.net/
[173] Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Rumi

znajdują się zarówno kluby sportowe (np. Akademia Piłki Siatkowej, Miejski Kub Sportowy ORKAN Rumia, Rugby Club Arka Rumia), działające na rzecz osób starszych (m.in. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Miejski Rumia, Stowarzyszenie Rumski Uniwersytet Trzeciego Wieku) jak i kultywujące tradycje dziedzictwa kulturowego (np. Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie Oddział w Rumi.).

Podobszar rewitalizacji Stara Rumia 1 jest bardzo istotny dla miasta m.in. ze względów historycznych, które stanowią potencjał możliwy do wykorzystania przy planowaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Stanowi on część współczesnej Rumi najwcześniej wymienianą w źródłach, pierwszy na obszarze dzisiejszego miasta majątek cysterski (ok. 1223/1224), siedzibę parafii i zalążek obecnego ośrodka miejskiego – stąd też nazwa podobszaru *Stara Rumia*, co znajduje potwierdzenie w źródłach historycznych.[174] W granicach podobszaru znajduje się historyczny - ruralistyczny układ urbanistyczny oraz liczne zabytki objęte ochroną poprzez wpis do rejestru zabytków województwa pomorskiego oraz gminnej ewidencji zabytków. Krajobraz podobszaru jest najwcześniej zurbanizowanym i najsilniej przekształconym w związku z działalnością cystersów w średniowieczu obszarem miasta. Wzdłuż Zagórskiej Strugi istniało wiele młynów, tartaków i kuźnic napędzanych kołem młyńskim skupiających wokół życie, co skutkuje obecnością w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 szeregu obiektów zabytkowych stanowiących lokalne dziedzictwo niematerialne (Rysunek 64., Tabela 48).

Tabela 48. Obiekty zabytkowe w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1[175]

Obiekt	Adres	Data powstania
Układ ruralistyczny	-	XVI, XIX
Szkoła Podstawowa nr 1	ul. Kościelna 6	1930r.
Budynek mieszkalny	ul. Kościelna 11	początek XX w.
Budynek mieszkalny	ul. Kościelna 16	-
Ruiny kościoła wraz z cmentarzem katolickim	ul. Kościelna 19	XIV, XIX, XX
Kościół rzymsko-katolicki pw. Podwyższenia Krzyża Św.	ul. Kościelna 20	1920r.
Ogrodzenie kościoła rzym.-kat. p.w. Podwyższenia Krzyża Św.	ul. Kościelna 20	1920r.
Budynek mieszkalny	ul. Chopina 7	początek XX w.
Dwór – obecnie siedziba Miejskiego Domu Kultury	ul. Mickiewicza 19	XVIII, XIX, XX
Park w zespole dworskim	ul. Mickiewicza 19	XIX
Młyn – obecnie budynek Straży Pożarnej	ul. Plac Kaszubski 1	XIX
Dom młynarza	ul. Plac Kaszubski 2	XIX
Budynek gospodarczy domu młynarza – obecnie dom mieszkalny	ul. Plac Kaszubski 2	XIX
Budynek mieszkalny	ul. Plac Kaszubski 9	początek XX w.
Budynek mieszkalny	ul. Starowiejska 38	początek XX w.
Budynek gospodarczy	ul. Starowiejska 38	początek XX w.
Budynek mieszkalny – obecnie usługowy	ul. Starowiejska 46	początek XX w.
Budynek mieszkalny	ul. Starowiejska 55	początek XX w.
Budynek mieszkalny	ul. Starowiejska 67	początek XX w.
Budynek mieszkalny	ul. Starowiejska 71	początek XX w.
Dom mieszkalny	ul. Ceynowy 1	-
Schron przeciwlotniczy	ul. Kościelna 2	-

[174] https://pl.wikipedia.org/wiki/Stara_Rumia
[175] Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Miejskiej Rumi na lata 2016 - 2020

Najcenniejszym obiektem zabytkowym podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 jest zarazem najstarszy zabytek miejski tj. kompleks zabytkowych średniowiecznych ruin kościoła pw. Krzyża Świętego wraz z cmentarzem katolickim (Rysunek 65.). Obiekt ten jest wpisany do rejestru zabytków województwa pomorskiego, jest jedynym kościołem cysterskim na terenie powiatu wejherowskiego oraz posiada dużą wartość historyczną także regionalną co stanowi o jego potencjale, również w kontekście rozwoju podobszaru rewitalizacji. Obecnie zabytkowe ruiny z roku na rok ulegają postępującej degradacji i wymagają pilnych inwestycji w celu utrzymania i rozszerzenia ich znaczenia.

Rysunek 65. Zabytkowe ruiny kościoła pw. Krzyża Świętego wraz z cmentarzem katolickim[176]

Szczególnie istotnym miejscem dla mieszkańców Starej Rumi 1, będącym zarazem jednym z potencjałów rozwojowych podobszaru rewitalizacji jest Plac Kaszubski. W dawnych czasach odbywały się tu procesje, defilady, święcenia sztandarów kościelnych i uroczystości harcerskie. Było to też miejsce spotkań mieszkańców. Wokół Placu Kaszubskiego oraz w rejonie sąsiadującej z nim ul. Kościelnej skupiają się obecnie zarówno obiekty cenne historycznie jak i część instytucji publicznych, w tym: Biblioteka Kaszubska, Szkoła Podstawowa Nr 1. Potencjałem tego miejsca obok jego bogatej historii jest również publiczny obiekt zabytkowy – budynek dawnego młyna z przełomu XIX/XX w. stanowiący obecnie siedzibę Straży Pożarnej. W związku z trwającą budową nowej siedziby tej instytucji obiekt może zostać poddany rewaloryzacji i wykorzystany na cele społeczne. Z kolei znajdujący się na targowisku miejskim Schron Przeciwlotniczy w połączeniu z bateriami przeciwlotniczymi znajdującymi się na Wzgórzu Markowca w podobszarze rewitalizacji Zagórze daje możliwość stworzenia militarnego szlaku historycznego Rumi, jako atrakcji turystycznej.

Potencjałem podobszaru są również walory krajobrazowe, tereny zielone przy Zagórskiej Strudze i obecność roślinności cennej przyrodniczo. Na terenie podobszaru rewitalizacji, wzdłuż Zagórskiej Strugi znajdują się trzy pomniki przyrody, a czwarty w bezpośrednim sąsiedztwie podobszaru na skrzyżowaniu ul. Starowiejskiej i ul. Hallera (dąb szypułkowy liczący około 325 lat). Wszystkie te pomniki przyrody (Rysunek 66.) są jednoobiektowe i stanowią drzewa: jesion wyniosły, kasztanowiec zwyczajny, buk pospolity. Są one szczególnie istotne, gdyż są jedynymi pomnikami przyrody w przestrzeni miejskiej Rumi (pozostałe pomniki przyrody znajdują się na terenach Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego).

[176] www.rumia.edu.pl

Rysunek 66. Pomniki przyrody na terenie podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1[177]

Miejscem w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1, gdzie łączą się walory krajobrazowe oraz historycznej jest znajdujący się w jego południowej części Park Starowiejski. Jest to miejsce, w którym wyraźnie zapisał się ślad po dawnej Rumi, napędzanej wodnymi młynami i nurtem Zagórskiej Strugi. Początki parku sięgają XVII w., gdy w miejscu tym istniał mały, naturalny wodospad, przy którym zbudowano kuźnię wodną. W XVIII w. zbudowany został klasycystyczny dworek, który otoczono lipami skąd się wywodzi używana do dziś nazwa obiektu – Dworek pod Lipami. Obecnie naturalną siłą parku jest dorodny i wiekowy drzewostan, kwietne rabaty i żywopłoty oraz malowniczy staw. Na terenie parku odbudowano budynek młyna wodnego z charakterystycznym kołem, a przestrzeń parkową uzupełniono o ciąg pieszo-rowerowy biegnący wzdłuż Zagórskiej Strugi łączący Miejski Dom Kultury z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji[178]

Nie bez znaczenia dla rozwoju całego miasta jest również funkcja kulturotwórcza podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 wynikająca ze zlokalizowanych na jego terenie obiektów usług kultury łącznie z Biblioteką Kaszubską, Miejskim Domem Kultury, którego siedziba znajduje się XVIII wiecznym Dworku pod Lipami i halą Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Potencjał podobszaru stanowią również obiekty sportowe tj. stadion miejski, korty tenisowe czy kompleksy boisk wielofunkcyjnych.

Pod względem gospodarczym potencjał podobszaru Stara Rumia 1 stanowi znajdujące się na jego terenie targowisko miejskie „Rëmsczi Rënk", będące miejscem handlu i spotkań społeczności miejskiej i okolicznych miejscowości. To miejsce o długiej tradycji, wymagające jednak modernizacji i podniesienia standardu obiektu, a w ślad za tym przyciągnięcia kolejnych sprzedawców i klientów.

[177] Opracowanie własne na podstawie https://rumia.e-mapa.net/
[178] https://rumia.eu/rumskie-parki-jaka-historia-kryje-sie-wsrod-starych-drzew-i-alejek

4.4. Synteza diagnozy obszaru rewitalizacji

Niniejsza synteza diagnozy obszaru rewitalizacji zgodnie z art. 36 ust. 8. pkt 1) *Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* obejmuje syntezę przedstawionych w powyższych rozdziałach diagnoz poszczególnych podobszarów rewitalizacji wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych. Wprowadzenie tego elementu do *GPR Rumi* pozwala zatem na spełnienie przez niego wymogów stawianych dla strategii IIT (Innych Instrumentów Terytorialnych).

4.4.1. Synteza diagnozy podobszaru rewitalizacji Towarowa

Poniższa tabela (Tabela 49.) zawiera podsumowanie zawartej w podrozdziale 4.1. pogłębionej diagnozy podobszaru rewitalizacji Towarowa. Obejmuje ona analizę problemów, potrzeb i potencjałów podobszaru w podziale na poszczególne strefy życia tj. społeczną, gospodarczą, techniczną, środowiskową i przestrzenno – funkcjonalną. Tak sporządzona synteza diagnozy podobszaru rewitalizacji pozwoli na jasne zdefiniowanie celów, kierunków działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 49. Zdiagnozowane problemy, potrzeby i potencjał podobszaru rewitalizacji Towarowa

Problemy	Potrzeby	Potencjał
PODSYSTEM SPOŁECZNY		
– wysoki poziom bezrobocia, w tym wśród osób długotrwale bezrobotnych oraz tendencje wzrostowe w tym zakresie – utrzymujący się wysoki poziom bezrobocia wśród kobiet – wzrastające bezrobocie wśród osób z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym oraz osób z wykształceniem wyższym – wysoka liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz bezrobotnych osób niepełnosprawnych – wysoka liczba osób korzystających z usług i świadczeń pomocy społecznej – wysoki poziom ubóstwa wśród mieszkańców – bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności i długotrwałej lub ciężkiej choroby – wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba)	– zapewnienie dostępu do usług społecznych dla dynamicznie rozwijającego się społeczeństwa – aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz osób bezrobotnych, w tym niepełnosprawnych i powyżej 50 roku życia – podnoszenie kompetencji zawodowych mieszkańców – wsparcie funkcjonowania społecznego rodzin – budowanie poczucia przynależności do miejsca zamieszkania, kształtowanie postaw społecznych oraz relacji sąsiedzkich – integracja mieszkańców – wsparcie i aktywizacja osób ze szczególnymi potrzebami – zwiększenie liczby patroli Straży Miejskiej	– wzrastająca liczba mieszkańców, zwłaszcza osób przed 18 -tym rokiem życia oraz w wieku 19-34 lata – znacznie wyższy od średniej w mieście wskaźnik żywych urodzeń – wysoki przyrost naturalny

Problemy	Potrzeby	Potencjał
– niski kapitał społeczny (bezradność, korzystanie z pomocy asystenta rodziny, dysfunkcje społeczne) – niższe od średniej w mieście wyniki egzaminów ósmoklasisty – utrzymująca się wysoka liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece – duża liczba wykroczeń zwłaszcza przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji, bezpieczeństwu osób i mienia oraz przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu – niskie więzi sąsiedzkie i integracja oraz niskie zaangażowanie mieszkańców w życie społeczne – brak poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców zarówno w zakresie bezpieczeństwa osobistego jak i bezpieczeństwa ruchu drogowego		
PODSYSTEM GOSPODARCZY		
– niewielki udział zabudowy usługowej – niski poziom przedsiębiorczości – trudności w utrzymaniu działalności oraz słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw – wysoki poziom osób długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych o najniższym poziomie wykształcenia – niskie dochody gminy z tytułu podatku od nieruchomości z podobszaru	– promocja przedsiębiorczości – podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych, budowanie postawy przedsiębiorczej wśród osób długotrwale bezrobotnych oraz o najniższym poziomie wykształcenia – większa liczba punktów handlowo-usługowych	– niższy od średniej w mieście wskaźnik liczby podmiotów wykreślonych z rejestru REGON na 1000 mieszkańców – położenie w sąsiedztwie głównej arterii komunikacyjnej oraz węzła integracyjnego z Dworcem PKP
PODSYSTEM TECHNICZNY		
– brak budynków komunalnych i instytucji publicznych, w tym zwłaszcza w zakresie infrastruktury społecznej – niski udział budynków podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej – niski udział budynków podłączonych do kanalizacji sanitarnej oraz umów na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków	– pozyskiwanie lokali mieszkalnych do miejskiego zasobu lokali komunalnych – rozwój lokalnej infrastruktury służącej celom społecznym, integracyjnym, kulturalnym i edukacyjnym – rozbudowa miejskiej sieci ciepłowniczej oraz sieci gazowej	– przeważający udział budynków mieszkalnych wybudowanych po 1970r.
PODSYSTEM ŚRODOWISKOWY		
– występowanie zjawiska niskiej emisji – przekroczenia dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń powietrza – niski udział odnawialnych źródeł energii w źródłach ciepła – wysoki poziom hałasu spowodowany natężeniem ruchu drogowego oraz transportem kolejowym	– ograniczenie zjawiska niskiej emisji – likwidacja nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe – poprawa efektywności energetycznej budynków poprzez min. termomodernizację – promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii	– graniczące z podobszarem tereny Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Problemy	Potrzeby	Potencjał
– występowanie obiektów zawierających materiały azbestowe	– edukacja ekologiczna mieszkańców – kontynuacja programu usuwania materiałów zawierających azbest – stworzenie pasa zieli wzdłuż ul. Towarowej pełniącego rolę bufora dla hałasu wynikającego z natężenia ruchu drogowego i transportu kolejowego	
PODSYSTEM PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNY		
– ograniczony przez tory kolejowe dostęp do centralnej części miasta, skupiającej budynki użyteczności publicznej i realizującej usługi społeczne – niezadawalający stan i jakość infrastruktury drogowej i ciągów pieszych – niski udział ścieżek rowerowych – ulice i przejścia dla pieszych wymagające doświetlenia – niedostateczna ilość przejazdów i przejść przez tory kolejowe – niedostosowanie istniejących przejść przez tory kolejowe do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami – niskie dostosowanie przestrzeni publicznej podobszaru do potrzeb osób niepełnosprawnych – niedostateczna ilość przystanków i połączeń komunikacji publicznej (wykluczenie komunikacyjne) – niedobór przestrzeni publicznych pozwalających na wypoczynek i integrację mieszkańców, terenów rekreacyjnych i placów zabaw – ograniczony dostęp do podstawowych usług społecznych takich jak placówki oświatowe, zdrowotne i obiekty sportowe – brak terenów zieleni urządzonej typu parki, skwery, zieleńce – brak monitoringu miejskiego	– ułatwienie dostępu do infrastruktury społecznej, w tym zwłaszcza do szkoły, żłobków – dostosowanie istniejących przejść przez tory kolejowe do potrzeb osób niepełnosprawnych, starszych oraz matek z małymi dziećmi – zwiększenie liczby dostosowanych do potrzeb wszystkich mieszkańców przejść przez tory kolejowe – niwelowanie barier przestrzennych i architektonicznych – budowa tunelu/przejścia przez tory w okolicy ul. Hodowlanej – modernizacja i rozbudowa infrastruktury drogowej, ciągów pieszych i pieszo-rowerowych – rozbudowa systemu ścieżek rowerowych – zagospodarowanie terenu cennego historycznie i przyrodniczo – Strzelnicy wraz z urządzeniem ciągu pieszego na Wzgórze Markowca – stworzenie miejsc rekreacyjnych typu park kieszonkowy, służących wypoczynkowi i integracji mieszkańców – zwiększenie poczucia bezpieczeństwa zarówno osób jak i w ruchu drogowym – rozbudowa monitoringu miejskiego i zwiększenie liczby patroli Straży Miejskiej – zwiększenie liczby przystanków oraz kursów komunikacji publicznej	– graniczące z podobszarem tereny Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego – bliskość Dworca PKP i SKM – znajdujący się w bezpośrednim sąsiedztwie teren cenny historycznie - Strzelnica

4.4.2. Synteza diagnozy podobszaru rewitalizacji Zagórze

Poniższa tabela (Tabela 50.) zawiera podsumowanie zawartej w podrozdziale 4.2. pogłębionej diagnozy podobszaru rewitalizacji Zagórze. Obejmuje ona analizę problemów, potrzeb i potencjałów podobszaru w podziale na poszczególne strefy życia tj. społeczną, gospodarczą, techniczną, środowiskową i przestrzenno – funkcjonalną. Tak sporządzona synteza diagnozy podobszaru rewitalizacji pozwoli na jasne zdefiniowanie celów, kierunków działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 50. Zdiagnozowane problemy, potrzeby i potencjał podobszaru rewitalizacji Zagórze

Problemy	Potrzeby	Potencjał
PODSYSTEM SPOŁECZNY		
– malejąca liczba mieszkańców – odpływ mieszkańców z podobszaru, – wzrastająca liczba mieszkańców powyżej 65 roku życia (wiek poprodukcyjny) przy jednoczesnym spadku osób w przedziale 19-64 (wiek produkcyjny) – starzenie się społeczeństwa – rosnąca liczba zgonów, spadek liczby urodzeń oraz ujemny przyrost naturalny wskazujące na starzenie się społeczeństwa, zmniejszoną dzietność, zwiększającą się liczbę osób zależnych oraz zmieniający się tradycyjny model rodziny – wysoki poziom bezrobocia, w tym wśród osób długotrwale bezrobotnych – utrzymujący się wysoki poziom bezrobocia wśród kobiet – wysokie bezrobocie wśród osób z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym oraz średnim – wysoka liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz bezrobotnych osób niepełnosprawnych – utrzymująca się wysoka liczba osób korzystających z usług i świadczeń pomocy społecznej – utrzymujący się wysoki poziom ubóstwa wśród mieszkańców (duża liczba mieszkańców korzystających z dożywiania, stypendiów socjalnych i dodatków mieszkaniowych) – wzrastająca liczba osób objętych pomocą społeczną z tytułu bezrobocia – bardzo wysoki poziom zaległości w płatnościach za lokale mieszkalne komunalne i socjalne – bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	– przeciwdziałanie odpływowi mieszkańców z podobszaru – zapewnienie dostępu do usług społecznych dla osób starszych – aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz osób bezrobotnych, w tym niepełnosprawnych i powyżej 50 roku życia – podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych mieszkańców – aktywizacja społeczna młodzieży i osób nieletnich – wsparcie funkcjonowania społecznego rodzin – budowanie poczucia przynależności do miejsca zamieszkania, kształtowanie postaw społecznych oraz relacji sąsiedzkich – integracja mieszkańców – wsparcie i aktywizacja osób ze szczególnymi potrzebami – zwiększenie liczby patroli Straży Miejskiej i policji	– osoby uczestniczące w pierwszym etapie rewitalizacji, będące „wzorem” do naśladowania w lokalnym otoczeniu – wyższa od średniej w mieście liczba przyznanych stypendiów Burmistrza Miasta Rumi za szczególne osiągnięcia artystyczne i zbliżona do średniej w mieście liczba przyznanych stypendiów za szczególne osiągnięcia sportowe – lokalizacja instytucji publicznej zajmującej się aktywizacją społeczno-zawodową – Klub Integracji Społecznej – organizacje pozarządowe zarejestrowane na terenie podobszaru oraz aktywnie działająca inicjatywa społeczna Klub Zagórzak

Problemy	Potrzeby	Potencjał
i prowadzenia gospodarstwa domowego – duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności i długotrwałej lub ciężkiej choroby – wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba) – niski kapitał społeczny (bezradność, korzystanie z pomocy asystenta rodziny, dysfunkcje społeczne, uzależnienia tj. alkoholizm, narkomania) – wysoka na tle miasta liczba rodzin z założoną niebieską kartą – niski poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców w ich najbliższym otoczeniu – przekraczająca średnią w mieście liczba przestępstw i interwencji – utrzymująca się wysoka liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece – wysokie zagrożenie obszaru pod względem przestępczości młodocianych powiązane z wysoką liczbą czynów karalnych nieletnich w przestępstwach stwierdzonych – duża liczba wykroczeń zwłaszcza przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu – niskie więzi sąsiedzkie oraz integracja i zaangażowanie mieszkańców w życie społeczne		
PODSYSTEM GOSPODARCZY		
– niski poziom przedsiębiorczości – trudności w utrzymaniu działalności oraz słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw – przeważający udział podmiotów wykreślonych z CEDIG nad podmiotami wpisanymi do bazy, podobnie jak w rejestrze REGON – nietrwałość lokalnych przedsiębiorców – ujemne saldo podmiotów wpisanych do rejestru REGON w ostatnich latach (przewaga podmiotów wykreślanych nad nowymi podmiotami wpisanymi do rejestru) – utrzymujący się wysoki poziom osób długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych o najniższym poziomie wykształcenia świadczący	– promocja przedsiębiorczości – podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych, budowanie postawy przedsiębiorczej wśród osób długotrwale bezrobotnych oraz o najniższym poziomie wykształcenia	– obiekt wielkogabarytowy – Galeria Rumia skupiająca punkty handlowe i usługowe – położenie przy głównych arteriach komunikacyjnych, w tym łączącej Trójmiasto z drogą ekspresową S6 – bliskość dwóch głównych węzłów komunikacyjnych: Dworca PKP Rumia oraz przystanku SKM Rumia Janowo

Problemy	Potrzeby	Potencjał
o niskiej aktywności zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców podobszaru – niski dostęp do miejsc pracy		
PODSYSTEM TECHNICZNY		
– wysoki udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1945r. – niższa od średniej w mieście i województwie pomorskim powierzchnia mieszkaniowa lokalu komunalnego przypadająca na lokatora – średni stan techniczny budynków mieszkalnych znajdujących się w podobszarze – niski udział budynków podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej	– kontynuacja prac remontowo-modernizacyjnych komunalnych zasobów mieszkaniowych oraz budynków wspólnotowych – pozyskiwanie lokali mieszkalnych do miejskiego zasobu lokali komunalnych – zwiększenie dostępu do sieci teleinformatycznych	– budynki mieszkalne komunalne poddane modernizacji w pierwszym etapie rewitalizacji – wyższy od średniej w mieście udział budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej – wysoki udział budynków podłączonych do kanalizacji sanitarnej oraz punktów adresowych z zawartymi umowami na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków
PODSYSTEM ŚRODOWISKOWY		
– występowanie zjawiska niskiej emisji – przekroczenia dopuszczalnych stężeń średniodobowych pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 – niski udział odnawialnych źródeł energii w źródłach ciepła – niska efektywność energetyczna budynku – wysoki poziom hałasu spowodowany natężeniem ruchu drogowego oraz transportem kolejowym – przewyższająca średnią dla miasta liczba obiektów zawierających materiały azbestowe oraz powierzchnia zinwentaryzowanych płyt azbestowych – zagrożenie podtopieniami opadowymi, roztopowymi oraz zatorowymi nieruchomości położonych nad Zagórską Strugą	– ograniczenie zjawiska niskiej emisji – likwidacja nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe – promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii – rozbudowa miejskiej sieci ciepłowniczej oraz sieci gazowej – edukacja ekologiczna mieszkańców – zintensyfikowanie działań w ramach programu usuwania materiałów azbestowych – uregulowanie gospodarki wodno-opadowej celem przeciwdziałania zagrożeniu podtopieniami terenów wzdłuż Zagórskiej Strugi	– graniczące z podobszarem tereny Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego – wyższy od średniej w mieście udział budynków podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej – wyższy od średniej w mieście udział budynków podłączonych do kanalizacji sanitarnej oraz umów zawartych na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków – obecność terenów zielonych zapobiegających tworzeniu się tzw. wysp ciepła
PODSYSTEM PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNY		
– intensywna zabudowa mieszkaniowa jedno- i wielorodzinna z elementami zabudowy usługowej – ograniczony przez tory kolejowe oraz drogę wojewódzką nr 468 dostęp do centralnej części miasta skupiającej budynki użyteczności	– przebudowa i doświetlenie przejść dla pieszych na drogach powiatowych w ciągu ul. Sabata oraz ul. Kamiennej – modernizacja i przebudowa chodników, ciągów pieszych i pieszo-rowerowych – rozbudowa sieci ścieżek rowerowych	– zmodernizowane w pierwszym etapie rewitalizacji obiekty i przestrzenie publiczne – znaczny udział terenów będących własnością Gminy Miejskie Rumia – obecność obiektów użyteczności publicznej i instytucji publicznych

Problemy	Potrzeby	Potencjał
publicznej i realizujące usługi społeczne – niezadawalające stan i jakość infrastruktury drogowej i ciągów pieszych – znikoma dostępność ścieżek rowerowych – ulice i przejścia dla pieszych wymagające doświetlenia – wysokie natężenie ruchu samochodowego na drodze wojewódzkiej nr 468 oraz drogach powiatowych stanowiących zagrożenie dla przekraczających ją pieszych – niedostosowanie istniejących przejść przez tory kolejowe do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami – dezintegracja funkcjonalna przestrzeni miasta wynikająca z niedostatecznej jakości i ilości przejść przez tory kolejowe – niskie dostosowanie przestrzeni publicznej podobszaru do potrzeb osób niepełnosprawnych – niska dostępność parkingów i miejsc parkingowych – niedostateczna ilość przystanków i połączeń komunikacji publicznej – niedobór terenów rekreacyjnych i placów zabaw oraz ich średnia jakość – ograniczony dostęp do podstawowych usług społecznych takich jak placówki oświatowe, zdrowotne i obiekty sportowe – niewystarczające objęcie podobszaru monitoringiem miejskim	– zagospodarowanie przestrzeni wzdłuż Zagórskiej Strugi – zapewnienie przestrzeni dla osób z niepełnosprawnościami – likwidacja barier architektonicznych, uwzględniających potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami – rozbudowa monitoringu miejskiego	(Urząd Miasta Rumi, Klub Integracji Społecznej) – położenie w dolinie Zagórskiej Strugi – atrakcyjny turystycznie, rekreacyjnie i historycznie teren zieleni ze Wzgórzem Markowca, stanowiącym punkt widokowy na Pradolinę Kaszubską, Zatokę Gdańską oraz Kępę Oksywską – graniczące z podobszarem tereny Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego – podłoże historyczne podobszaru oraz obecność obiektów zabytkowych

4.4.3. Synteza diagnozy podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1

Poniższa tabela (Tabela 51.) zawiera podsumowanie zawartej w podrozdziale 4.3. pogłębionej diagnozy podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1. Obejmuje ona analizę problemów, potrzeb i potencjałów podobszaru w podziale na poszczególne strefy życia tj. społeczną, gospodarczą, techniczną, środowiskową i przestrzenno – funkcjonalną. Tak sporządzona synteza diagnozy podobszaru rewitalizacji pozwoli na jasne zdefiniowanie celów, kierunków działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 51. Zdiagnozowane problemy, potrzeby i potencjał podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1

Problemy	Potrzeby	Potencjał
PODSYSTEM SPOŁECZNY		
– malejąca liczba mieszkańców – odpływ mieszkańców z podobszaru – spadająca liczba mieszkańców poniżej 18-roku życia (wiek przedprodukcyjny), osób w wieku 19-34 lata oraz łącznie grupy wiekowej 19-64 – wzrastająca liczba mieszkańców powyżej 65 roku życia – starzenie się społeczeństwa – rosnąca liczba zgonów, spadek liczby urodzeń oraz wysoki ujemny przyrost naturalny wskazujące na starzenie się społeczeństwa, zmniejszoną dzietność, zwiększającą się liczbę osób zależnych oraz zmieniający się tradycyjny model rodziny – wysoki i silnie wzrastający poziom bezrobocia, w tym wśród osób długotrwale bezrobotnych – utrzymujący się wysoki poziom bezrobocia wśród kobiet wskazujący na pogłębianie się tego zjawiska – wzrastająca liczba osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym – wysokie bezrobocie wśród osób z wykształceniem średnim oraz podstawowym i gimnazjalnym – wzrastająca i wysoka liczba osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia – wysoka liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz bezrobotnych osób niepełnosprawnych – utrzymująca się wysoka liczba osób korzystających z usług i świadczeń pomocy społecznej – utrzymujący się wysoki poziom ubóstwa wśród mieszkańców z tendencją wzrostową (duża liczba mieszkańców korzystających z dożywiania, stypendiów socjalnych i dodatków mieszkaniowych) – wzrastająca liczba osób objętych pomocą społeczną z tytułu bezrobocia – bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	– przeciwdziałanie odpływowi mieszkańców z podobszaru – przyciągniecie do podobszaru osób młodych – zapewnienie dostępu do usług społecznych dla osób starszych i niepełnosprawnych – wzrastające zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze – dostęp do opieki wytchnieniowej – pomoc osobom niepełnosprawnym oraz ich rodzinom w codziennym funkcjonowaniu – aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz osób bezrobotnych, w tym niepełnosprawnych i powyżej 50 roku życia – aktywizacja zawodowa, budowanie postawy przedsiębiorczości wśród osób poniżej 25 roku życia – podnoszenie kompetencji zawodowych mieszkańców – aktywizacja społeczna młodzieży i osób nieletnich – utworzenie miejsca spotkań dla osób starszych – wsparcie funkcjonowania społecznego rodzin – budowanie poczucia przynależności do miejsca zamieszkania, kształtowanie postaw społecznych oraz relacji sąsiedzkich – rewaloryzacja i adaptacja budynku młyna (obecnie siedziba Straży Pożarnej) do funkcji społecznych – integracja mieszkańców – wsparcie i aktywizacja osób ze szczególnymi potrzebami – zwiększenie liczby patroli Straży Miejskiej i policji	– duża liczba rodzin wielodzietnych – lokalni działacze i społecznicy czujący silny związek z podobszarem – mieszkańcy aktywnie uczestniczący z procesie programowania rewitalizacji – lokalizacja instytucji publicznych i obiektów użyteczności publicznej, w tym sportowych i kulturalnych (MOSiR, MDK) – lokalizacja Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego – organizacje pozarządowe i stowarzyszenia zarejestrowane na terenie podobszaru działające m.in. na rzecz osób starszych, kultywujące dziedzictwo kulturowe oraz propagujące sport

Problemy	Potrzeby	Potencjał
i prowadzenia gospodarstwa domowego – duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności i długotrwałej lub ciężkiej choroby – wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba) – niski kapitał społeczny (bezradność, korzystanie z pomocy asystenta rodziny, dysfunkcje społeczne, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm, bezdomność) – średni poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców w ich najbliższym otoczeniu – znacznie wyższa od średniej w mieście liczba przestępstw i interwencji policji i straży miejskiej – przekraczająca wielokrotnie średnią w Rumi oraz utrzymująca się na wysokim poziomie liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece – wysokie zagrożenie obszaru pod względem przestępczości młodocianych powiązane z wysoką liczbą czynów karalnych nieletnich w przestępstwach stwierdzonych – duża liczba wykroczeń zwłaszcza przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji oraz przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia – niskie więzi sąsiedzkie oraz integracja i zaangażowanie mieszkańców w życie społeczne		
PODSYSTEM GOSPODARCZY		
– trudności w utrzymaniu działalności oraz słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw – przeważający udział podmiotów wykreślonych z CEDIG nad podmiotami wpisanymi do bazy – niestabilność sytuacji gospodarczej i nietrwałość lokalnych przedsiębiorców – utrzymujący się wysoki poziom bezrobocia w tym zwłaszcza osób długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych o najniższym poziomie wykształcenia świadczący o niskiej aktywności zawodowej	– modernizacja i podniesienie standardu targowiska miejskiego Rëmsczi Rënk – promocja lokalnych przedsiębiorców – podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych, budowanie postawy przedsiębiorczej wśród osób długotrwale bezrobotnych oraz o najniższym poziomie wykształcenia	– targowisko miejskie Rëmsczi Rënk miejsce handlu kupców, rolników oraz producentów żywności ekologicznej z miasta i okolic – obecność firm z długoletnimi tradycjami (Piekarnia Skierka, OlleCafe) – obiekty handlowo-usługowe – rozwinięta sieć powiazań drogowych z innymi obszarami miasta – bliskie sąsiedztwo terenów inwestycyjnych Rumia Invest Park

Problemy	Potrzeby	Potencjał
i przedsiębiorczości mieszkańców podobszaru – niskie wpływy z tytułu podatku od nieruchomości – wg opinii mieszkańców niski dostęp do miejsc pracy		
PODSYSTEM TECHNICZNY		
– wysoki udział komunalnych budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1945r. w budynkach komunalnych – wysoki udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1973r. – niższa od średniej w mieście i województwie pomorskim powierzchnia mieszkaniowa lokalu komunalnego przypadająca na lokatora – zły stan techniczny budynków mieszkalnych znajdujących się w podobszarze – niski dostęp do sieci teleinformatycznych – niski udział budynków podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej, w tym budynków użyteczności publicznej – duży udział budynków historycznych i zabytkowych, które wymagają prac konserwacyjnych, adaptacyjnych bądź rewaloryzacyjnych – duża liczba obiektów zabytkowych o walorach historycznych oznaczająca szereg problemów technicznych związanych z ich utrzymaniem i eksploatacją	– kontynuacja prac remontowo-modernizacyjnych budynków komunalnych – pozyskiwanie lokali mieszkalnych do miejskiego zasobu lokali komunalnych – zwiększenie dostępu do sieci teleinformatycznych	– wysoki udział budynków podłączonych do kanalizacji sanitarnej oraz punktów adresowych z zawartymi umowami na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków – duża liczba obiektów zabytkowych i cennych historycznie
PODSYSTEM ŚRODOWISKOWY		
– występowanie zjawiska niskiej emisji – niska efektywność energetyczna budynków – przekroczenia dopuszczalnych stężeń średniodobowych pyłu zawieszonego PM10, pyłu PM2,5 oraz benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 – niski udział odnawialnych źródeł energii w źródłach ciepła – wysoki poziom hałasu spowodowany natężeniem ruchu drogowego	– ograniczenie zjawiska niskiej emisji – likwidacja nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe – poprawa efektywności energetycznej budynków poprzez min. termomodernizację – promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii – rozbudowa miejskiej sieci ciepłowniczej, sieci gazowej oraz sieci wodno-kanalizacyjnej	– obecność terenów zielonych zapobiegających tworzeniu się tzw. wysp ciepła – Park Starowiejski pełniący funkcje „płuc” podobszaru

Problemy	Potrzeby	Potencjał
– zagrożenie podtopieniami opadowymi, roztopowymi oraz zatorowymi nieruchomości położonych nad Zagórską Strugą	– edukacja ekologiczna mieszkańców – uregulowanie gospodarki wodno-opadowej celem przeciwdziałania zagrożeniu podtopieniami terenów wzdłuż Zagórskiej Strugi	
PODSYSTEM PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNY		
– niezadawalające stan i jakość infrastruktury drogowej i ciągów pieszych – znikoma dostępność ścieżek rowerowych – ulice i przejścia dla pieszych wymagające doświetlenia – przejścia dla pieszych wymagające doposażenia w infrastrukturę bezpieczeństwa – wymagające modernizacji i przebudowy rondo Jana Pawła II oraz skrzyżowanie ul. Kosynierów z ul. Żołnierzy I Dywizji Wojska Polskiego – organizacja ruchu w rejonie ul. Lipowej i Kościelnej – parkujące w niewłaściwych miejscach samochody powodujące chaos przestrzenny – niskie dostosowanie przestrzeni publicznej podobszaru do potrzeb osób niepełnosprawnych – niska dostępność parkingów i miejsc parkingowych – niedostateczna ilość przystanków i połączeń komunikacji publicznej – brak obiektów infrastruktury społecznej przeznaczonych pod pełnienie funkcji społecznych, w tym aktywizacyjnych i usług społecznych oraz umożliwiających integrację mieszkańców – niedobór terenów rekreacyjnych i placów zabaw w terenach zabudowy mieszkaniowej oraz ich średnia jakość – niskie zagospodarowanie przestrzeni publicznych (zieleń miejska, ławki, kosze na śmieci) – brak dostępu do Zagórskiej Strugi, ścieżek spacerowych i rowerowych – niewystarczające objęcie podobszaru monitoringiem miejskim	– doświetlenie ul. Partyzantów, ul. Czechowa, ul. Świętopełka, ul. Chopina, Placu Kaszubskiego oraz 23 przejść dla pieszych – doposażenie w infrastrukturę bezpieczeństwa przejść dla pieszych zlokalizowanych na ul. Żołnierzy I Dywizji Wojska Polskiego (w rejonie skrzyżowania z ul. Tysiąclecia i skrzyżowania z ul. Konopnickiej) – modernizacja i przebudowa ul. Dębogórskiej stanowiącej alternatywne połączenie drogi wojewódzkiej nr 468 – modernizacja i przebudowa chodników, ciągów pieszych i pieszo-rowerowych – rozbudowa sieci ścieżek rowerowych – zwiększenie liczby miejsc parkingowych – przebudowa i modernizacja ronda Jana Pawła II wraz ze skrzyżowaniem ul. Żołnierzy I Dywizji Wojska Polskiego i ul. Kosynierów – uregulowanie i zmiana organizacji ruchu na części ulic, zwłaszcza w sąsiedztwie Placu Kaszubskiego i targowiska miejskiego – zagospodarowanie przestrzeni wzdłuż Zagórskiej Strugi – renowacja i udostępnienie zwiedzającym kompleksu zabytkowych ruin kościoła i cmentarza – remont oraz adaptacja do celów kulturalnych historycznego schronu pod placem targowym – uporządkowanie, rewaloryzacja i nadanie nowej funkcji Placowi Kaszubskiemu	– bogata historia (najcenniejsza historycznie część Rumi) – historyczny (ruralistyczny) układ urbanistyczny – tereny koncentracji obiektów usługowych, użyteczności publicznej i instytucji publicznych – obecność obiektów sportowych (MOSiR, stadion miejski, boiska), kulturalnych (MDK, Biblioteka Kaszubska) i zabytkowych (np. ruiny kościoła i cmentarza, kościół pw. Podwyższenia Krzyża Św., młyn -siedziba Straży Pożarnej, schron przeciwlotniczy) – walory kulturalne (Plac Kaszubski, tradycja kaszubska) i przyrodnicze (pomniki przyrody) – tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Parku Starowiejskiego – rozwinięta sieć powiazań drogowych z innymi obszarami miasta – położenie w dolinie Zagórskiej Strugi (tereny położone nad rzeką) – znaczny udział terenów będących własnością Gminy Miejskie Rumia

Problemy	Potrzeby	Potencjał
	– rewaloryzacja i adaptacja budynku młyna (obecnie siedziba Straży Pożarnej) do funkcji społecznych, kulturalnych lub edukacyjnych – termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 1 wraz z modernizacją ogrodzenia obiektu i rozbudową infrastruktury sportowej – dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – likwidacja barier architektonicznych, uwzględniających potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami – rozbudowa monitoringu miejskiego – nadanie przestrzeni podobszaru funkcji miastotwórczych i budujących tożsamość lokalnej społeczności poprzez uwypuklenie historycznego dziedzictwa miejscowości, ekspozycję i koncentrację na podobszarze obiektów o wartości zabytkowej i funkcjach usługowo-społecznych	

4.4.4. Podsumowanie – synteza diagnozy obszaru rewitalizacji jako całości

Jak wynika z powyższych syntez przeprowadzonych dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji zarówno problemy, potrzeby jak i potencjały podobszarów w poszczególnych sferach życia są wzajemnie powiązane i się przenikają. Podobną tendencję wykazuje również obszar rewitalizacji jako całość. Poniższe tabele zawierają syntezę dla całego obszaru rewitalizacji wynikającą bezpośrednio z porównania diagnozy szczegółowej przeprowadzonej odrębnie dla poszczególnych podobszarów. Wskazują one na problemy typowe dla obszaru rewitalizacji jako całości (powtarzające się w każdym z podobszarów). W Tabeli 52 przedstawiono syntezę diagnozy wskaźnikowej poszczególnych podobszarów rewitalizacji Podobszar w którym dane zjawisko wskazuje na sytuację kryzysową (odbiega na niekorzyść podobszaru od średniej wartości dla Rumi) zaznaczono kolorem zielonym.

Tabela 52. Podsumowanie porównawcze diagnozy wskaźnikowej poszczególnych podobszarów w 2021r./2023r.

Wskaźnik	Podobszar/ wartość wskaźnika			
	Towarowa	Zagórze	Stara Rumia 1	Rumia
PODSYSTEM SPOŁECZNY				
Demografia				
Udział w mieszkańcach osób pomiędzy 0-18 lat [%]	19,4	23,6	22,0	20,9
Udział w mieszkańcach osób pomiędzy 19-34 lat [%]	23,7	19,5	17,2	18,7
Udział w mieszkańcach osób pomiędzy 35-64 lat [%]	39,9	42,7	43,5	41,8
Udział w mieszkańcach osób powyżej 65 lat [%]	17,0	14,2	17,3	18,6
Urodzenia żywe na 1000 mieszkańców (2023r.) [os.]	18,2	8,6	5,2	8,2
Zgony na 1000 mieszkańców (2023r.) [os.]	10,8	10,4	19,2	9,8
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców (2023r.) [-]	7,4	-1,8	-14,0	-1,6
Bezrobocie				
Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców [os.]	21,0	20,2	75,2	13,0
Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym [os]	33,0	32,5	124,0	21,5
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców [os.]	7,2	9,4	16,1	6,1
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 osób w wieku produkcyjnym [os]	11,4	15,2	26,5	10,0
Liczba bezrobotnych kobiet na 1000 mieszkańców [os.]	13,8	12,1	54,9	8,3
Udział bezrobotnych kobiet w ilości bezrobotnych ogółem [%]	65,5	60,0	73,0	63,6
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym na 1000 mieszkańców [os.]	4,3	7,4	10,1	2,4
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem zawodowym na 1000 mieszkańców [os.]	5,1	3,7	12,7	2,1
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem średnim na 1000 mieszkańców [os.]	3,6	5,7	30,4	5,1
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym na 1000 mieszkańców [os.]	8,0	3,4	22,0	3,3
Liczba osób niepełnosprawnych ze statusem osoby bezrobotnej na 1000 mieszkańców [os.]	2,2	3,0	4,2	1,6
Liczba osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia na 1000 mieszkańców [os.]	1,5	14,0	14,4	1,9
Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 1000 mieszkańców [os.]	5,8	5,4	14,4	3,4
Ubóstwo				
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców [os.]	20,3	77,1	32,9	19,7
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z powodu bezrobocia na 1000 mieszkańców [os.]	10,1	30,3	8,5	4,7
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców [os.]	17,4	53,9	22,8	13,3
% udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą z powodu ubóstwa w całkowitej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w obszarze [%]	85,7	69,9	69,2	67,9
Liczba osób w rodzinach objętych rządowym programem w zakresie dożywiania na 1000 mieszkańców [os.]	15,2	44,4	24,5	12,1
Liczba przyznanych stypendiów socjalnych i szkolnych na 100 uczniów [os.]	4,4	24,2	6,8	6,5

Wskaźnik	Podobszar/ wartość wskaźnika			
	Towarowa	Zagórze	Stara Rumia 1	Rumia
Liczba rodzin otrzymujących dodatek mieszkaniowy na 1000 mieszkańców [rodziny]	0,0	20,5	7,6	5,0
% udział zadłużonych lokali komunalnych w liczbie lokali komunalnych ogółem [%]	0,0	42,9	5,0	28,3
Niski poziom kapitału społecznego				
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z tytułu trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego na 1000 mieszkańców [os.]	0,7	0,7	5,9	0,5
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 1000 mieszkańców [os.]	5,8	17,5	10,1	3,7
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z tytułu narkomanii na 1000 mieszkańców [os.]	0,0	2,0	0,0	0,3
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z tytułu bezdomności na 1000 mieszkańców [os.]	0,7	0,7	3,4	1,5
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z tytułu alkoholizmu na 1000 mieszkańców [os.]	1,5	15,5	3,4	3,0
Liczba rodzin korzystających z asystenta rodziny na 1000 mieszkańców [os]	4,3	4,7	4,2	1,2
Liczba uczniów nie otrzymujących promocji do następnej klasy na 100 uczniów [os]	0,0	0,4	1,0	0,5
Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym				
Udział projektów w Budżecie Obywatelskim 2021/2022 z danego obszaru w całkowitej liczbie projektów [%]	4,8	9,5	2,4	100,0
Liczba projektów zgłoszonych do Budżetu Obywatelskiego 2021/ 2022 przez mieszkańców danego obszaru na 1000 mieszkańców [szt.]	1,4	1,4	0,8	0,9
Osoby ze szczególnymi potrzebami				
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców [os.]	2,2	38,7	22,8	11,2
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby [os.]	2,9	21,5	11,0	6,5
Liczba wydanych Kart Seniora na 1000 mieszkańców [szt.]	2,9	6,1	1,7	0,5
Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny na 1000 mieszkańców [szt.]	18,8	8,4	8,5	1,3
Przestępczość				
Liczba przestępstw ogółem na 1000 mieszkańców [szt.]	4,34	11,4	35,5	6,1
Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1000 mieszkańców [szt.]	0,7	1,0	1,7	0,1
Liczba ofiar przemocy w przestępstwach stwierdzonych na 1000 mieszkańców [os.]	0,7	1,0	1,7	0,8
Liczba czynów karalnych nieletnich w przestępstwach stwierdzonych na 1000 mieszkańców [szt.]	0,0	0,7	1,7	0,4
Liczba wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu na 1000 mieszkańców [szt.]	2,2	1,7	3,4	0,6
Liczba wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji na 1000 mieszkańców [szt.]	25,3	7,7	52,4	13,7
Liczba wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia na 1000 mieszkańców [szt.]	15,9	0,7	49,8	9,3
Liczba interwencji straży miejskiej na 1000 mieszkańców [szt.]	85,4	115,5	258,5	67,7

Wskaźnik	Podobszar/ wartość wskaźnika			
	Towarowa	Zagórze	Stara Rumia 1	Rumia
PODSYSTEM GOSPODARCZY				
Udział powierzchni terenów inwestycyjnych w powierzchni ogółem [%]	8,8	11,8	6,6	16,8
Udział podmiotów aktywnych w podmiotach ogółem wpisanych do bazy CEDIG z podobszaru (2023r.) [%]	47,1	41,5	41,7	-
Udział podmiotów zawieszonych w podmiotach ogółem wpisanych do bazy CEDIG z podobszaru (2023r.) [%]	13	11,5	9,6	-
Udział podmiotów wykreślonych w podmiotach ogółem wpisanych do bazy CEDIG z podobszaru (2023r.) [%]	39,9	47,0	48,7	-
Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do CEDIG na 1000 mieszkańców (2023r.) [szt.]	90,4	100,2	103,8	100,6
Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców [szt.]	108,5	142,4	161,32	136,7
Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym [szt.]	170,6	228,9	266,0	225,7
Liczba podmiotów wykreślonych z rejestru REGON na 1000 mieszkańców [szt.]	2,9	6,4	9,3	5,8
Liczba nowych podmiotów wpisanych do rejestru REGON w latach 2017-2021 na 1000 mieszkańców [szt.]	16,6	-9,1	4,2	4,7
PODSYSTEM TECHNICZNY				
% udział budynków komunalnych mieszkalnych z podobszaru w liczbie budynków komunalnych mieszkalnych miasta [%]	0,0	50,7	9,9	100
% udział budynków komunalnych mieszkalnych wybudowanych przed 1945r. w ogólnej liczbie [%]	0,0	94,4	71,4	60,6
% udział budynków komunalnych mieszkalnych wybudowanych przed 1970r. w ogólnej liczbie [%]	0,0	100,0	100,0	97,2
Powierzchnia mieszkaniowa budynków komunalnych przypadająca na lokatora [m^2/os]	0,0	13,6	15,0	17,4
Udział budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej w ogólnej liczbie punktów adresowych [%]	0,0	9,0	2,6	4,6
Udział budynków użyteczności publicznej podłączonych do systemu ciepłowniczego wśród budynków użyteczności publicznej obszaru [%]	0,0	50,0	22,2	31,7
Udział budynków podłączonych do kanalizacji sanitarnej w ogólnej liczbie punktów adresowych [%]	52,7	69,8	61,8	68,6
Udział zawartych umów na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków w ogólnej liczbie punktów adresowych [%]	57,6	86,1	68,1	78,7
Liczba zawartych umów na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków na 1000 mieszkańców [szt.]	203,3	122,9	201,9	146,5
PODSYSTEM ŚRODOWISKOWY				
Udział źródeł ciepła zasilanych gazem sieciowym w ogólnej liczbie źródeł ciepła [%]	35,7	20,3	31,0	54,7
Udział źródeł ciepła na paliwa stałe w ogólnej liczbie źródeł ciepła [%]	28,0	19,9	32,7	29,1
Udział budynków wykorzystujących odnawialne źródła energii w ogólnej liczbie źródeł ciepła [%]	1,6	0,5	2,0	2,9
Udział źródeł ciepła na paliwa stałe w liczbie punktów adresowych ogółem [%]	60,7	72,4	74,4	65,8
PODSYSTEM PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNY				
Gęstość zaludnienia [os/ha]	25,6	37,9	9,7	15,6
Liczba obiektów zabytkowych ujętych w GEZ przypadających na 100 punktów adresowych [szt.]	0,0	2,6	6,0	0,5

Przedstawiona powyżej synteza wskaźnikowa obszaru rewitalizacji jako całości potwierdza nagromadzenie na każdym podobszarze negatywnych zjawisk kryzysowych zarówno w sferze społecznej jaki i pozostałych sferach życia. Jednocześnie wskazuje ona, że w znacznym stopniu zjawiska te są wspólne dla obszaru jako całości oraz, w którym z podobszarów cechują się największym nasileniem. Potwierdzenie danych wskaźnikowych, wskazujących na spełnianie przez poszczególne podobszary jak i przez obszar rewitalizacji jako całość znamion degradacji znajduje się ponadto w opiniach mieszkańców uzyskanych w trakcie prowadzonych działań partycypacyjnych (Tabela 53.).

Tabela 53. Podsumowanie porównawcze diagnozy w oparciu o opinie mieszkańców uczestniczących w działaniach partycypacyjnych

Aspekt	Podobszar/ ocena mieszkańców		
	Towarowa	Zagórze	Stara Rumia 1
PODSYSTEM SPOŁECZNY			
Więzi sąsiedzkie	średnie	średnie	średnie
Poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym	niski	średni	średni
Dostęp do oferty kulturalnej	niski	średni	średni
Dostęp do oferty sportowo – rekreacyjnej	niski	średni	wysoki
Dostęp do obiektów kulturalnych	niski	średni	średni
Dostęp do obiektów sportowych	niski	średni	wysoki
Poziom edukacji	średni	średni	średni
Dostęp do placówek oświatowych	średni	wysoki	średni
Dostęp do przedszkoli	średni	średni	niski
Dostęp do żłobków	niski	niski	niski
Dostęp do usług pomocy społecznej	niski	średni	średni
Dostęp do usług opieki zdrowotnej	niski	niski	niski
Poczucie bezpieczeństwa	średnie	średnie	średnie
Przestępczość	niska	średnia	średnia
Przestępczość młodocianych	średnia	wysoka	średnia
Wandalizm i chuligaństwo	średnie	wysokie	średnie
Przemoc w rodzinie	niska	średnia	niska
Problemy opiekuńczo-wychowawcze	niskie	średnia	średnie
Bieda	średnia	średnia	średnia
Bezdomność	niska	niska	niska
Alkoholizm	średni	wysoki	średni
Narkomania	niska	średnia	niska
Wykluczenie społeczne	niskie	średnie	niskie
Starzenie się społeczeństwa	średnie	średnie	średnie
PODSYSTEM GOSPODARCZY			
Bezrobocie	średnie	średnie	średnie
Wsparcie osób bezrobotnych	niskie	średnie	niskie
Dostępność punktów handlowych	niska	średnia	średnia
Dostępność punktów usługowych	niska	średnia	średnia
Poziom przedsiębiorczości	niski	średni	średni
Dostęp do miejsc pracy	niski	niski	niski
Warunki prowadzenia działalności gospodarczej	niskie	średnie	niskie
PODSYSTEM TECHNICZNY			
Dostęp do technologii teleinformatycznych	średni	średni	niski
Dostęp do sieci wodno-kanalizacyjnej	średni	wysoki	wysoki
Dostęp do sieci gazowej	wysoki	średni	wysoki
Dostęp do sieci ciepłowniczej	niski	średni	średni
Stan budynków mieszkalnych	średni	średni	średni
Stan budynków publicznych	średni	średni	średni

Aspekt	Podobszar/ ocena mieszkańców		
	Towarowa	Zagórze	Stara Rumia 1
PODSYSTEM ŚRODOWISKOWY			
Poziom jakości powietrza	średni	średni	średni
Stan terenów zielonych	średni	średni	średni
Poziom jakości wody pitnej	średni	średni	średni
Poziom dbałości mieszkańców o środowisko naturalne	średni	średni	średni
PODSYSTEM FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNY			
Zagospodarowanie przestrzeni publicznych (zieleń miejska, ławki, kosze na śmieci)	niskie	średnie	niskie
Dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych	niskie	niskie	niskie
Liczba połączeń komunikacji publicznej	niska	średnia	niskie
Jakość połączeń komunikacji publicznej	niska	średnia	niskie
Jakość i stan dróg	niski	średnia	niskie
Oświetlenie ulic	średnie	średnie	średnie
Monitoring miejski	niski	niski	niskie
Jakość chodników	średnia	średnia	niskie
Dostępność ścieżek rowerowych	średnia	niska	niskie
Dostępność parkingów i miejsc parkingowych	średnia	niska	niskie
Dostępność terenów rekreacyjno-sportowych	średnia	średnia	średnie
Jakość terenów rekreacyjno- sportowych	średnia	średnia	średnie
Dostępność placów zabaw dla dzieci	średnia	niska	średnie
Jakość placów zabaw dla dzieci	średnia	średnia	średnie

Analiza powyższych danych oraz opinii mieszkańców wskazuje na największe nasilenie zjawisk kryzysowych zarówno w sferze społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej w **podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1**. Biorąc to pod uwagę oraz istotne znaczenie tego podobszaru dla całego miasta niezbędne jest skupienie w pierwszej kolejności na nim kompleksowych działań rewitalizacyjnych niwelujących czynniki degradacji i realizujących potrzeby jego mieszkańców. Jednocześnie uwagę należy zwrócić na wysoki poziom zjawisk kryzysowych w sferze społecznej występujących w podobszarze rewitalizacji Zagórze, co wpływa na konieczność kontynuacji podejmowanych w pierwszym etapie rewitalizacji działań społecznych adresowanych do mieszkańców tego podobszaru, zarówno w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej, jak i aktywności obywatelskiej i partycypacji w życiu społeczno-kulturalnym miasta.

Przedstawione powyżej syntetyczne podsumowanie diagnozy szczegółowej pozwala ponadto określić zarówno problemy i potrzeby obszaru jako całości, jak i wskazać występowanie zjawisk kryzysowych o najwyższym stopniu nasilenia i miejsca ich występowania. Takie podejście gwarantuje komplementarne, kompleksowe, skoncentrowane i zintegrowane zaplanowanie interwencji umożliwiającej zniwelowanie negatywnych zjawisk kryzysowych oraz realizację potrzeb poprawiających jakość życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. W oparciu o powyższe analizy w tabeli poniżej (Tabela 54.) wskazano główne problemy oraz potrzeby obszaru rewitalizacji jako całości, które są jednocześnie problemami występującymi w każdym z podobszarów rewitalizacji.

Tabela 54. Zdiagnozowane problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji jako całości (wspólne dla wszystkich podobszarów)

Problemy	Potrzeby
PODSYSTEM SPOŁECZNY	
– wysoki poziom bezrobocia, w tym wśród osób długotrwale bezrobotnych oraz tendencje wzrostowe w tym zakresie – utrzymujący się wysoki poziom bezrobocia wśród kobiet – wzrastające bezrobocie wśród osób z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym – wysoka liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz bezrobotnych osób niepełnosprawnych – wysoka liczba osób korzystających z usług i świadczeń pomocy społecznej – wysoki poziom ubóstwa wśród mieszkańców – bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności i długotrwałej lub ciężkiej choroby – wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba) – niski kapitał społeczny (bezradność, korzystanie z pomocy asystenta rodziny, dysfunkcje społeczne, uzależnienia) – średni poziom edukacji – niski poziom dostępności do żłobków i usług opieki zdrowotnej i społecznej – utrzymująca się wysoka liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece – duża liczba wykroczeń – niskie więzi sąsiedzkie i integracja oraz niskie zaangażowanie mieszkańców w życie społeczne – niski poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców w ich najbliższym otoczeniu	– aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz osób bezrobotnych, w tym niepełnosprawnych i powyżej 50 roku życia – zapewnienie dostępu do usług społecznych dla osób starszych i niepełnosprawnych – aktywizacja społeczna młodzieży i osób nieletnich – zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych i opieki wytchnieniowej – podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych mieszkańców – wsparcie funkcjonowania społecznego rodzin – budowanie poczucia przynależności do miejsca zamieszkania, kształtowanie postaw społecznych oraz relacji sąsiedzkich – integracja mieszkańców – wsparcie i aktywizacja osób ze szczególnymi potrzebami – zwiększenie liczby patroli Straży Miejskiej
PODSYSTEM GOSPODARCZY	
– niski poziom przedsiębiorczości – trudności w utrzymaniu działalności oraz słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw – wysoki poziom osób długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych o najniższym poziomie wykształcenia – niski dostęp do miejsc pracy	– promocja przedsiębiorczości – podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych, budowanie postawy przedsiębiorczej wśród osób długotrwale bezrobotnych oraz o najniższym poziomie wykształcenia
PODSYSTEM TECHNICZNY	
– wysoki udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970r. przekładający się na ich stan techniczny – zły stan techniczny budynków mieszkalnych – średni stan budynków publicznych	– poprawa stanu technicznego oraz efektywności energetycznej budynków – pozyskiwanie lokali mieszkalnych do miejskiego zasobu lokali komunalnych

Problemy	Potrzeby
PODSYSTEM ŚRODOWISKOWY	
– występowanie zjawiska niskiej emisji – przekroczenia dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń powietrza – niski udział odnawialnych źródeł energii w źródłach ciepła – niska efektywność energetyczna budynków – wysoki poziom hałasu spowodowany natężeniem ruchu drogowego – występowanie obiektów zawierających materiały azbestowe – średni poziom dbałości mieszkańców o środowisko naturalne	– ograniczenie zjawiska niskiej emisji – likwidacja nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe – poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i publicznych poprzez ich kompleksową termomodernizację i zastosowanie OZE – promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii – kontynuacja programu usuwania materiałów zawierających azbest – edukacja ekologiczna mieszkańców – rozbudowa miejskiej sieci ciepłowniczej oraz sieci gazowej
PODSYSTEM PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNY	
– niezadawalający stan i jakość infrastruktury drogowej, ciągów pieszych i pieszo-rowerowych – znikoma dostępność ścieżek rowerowych – ulice i przejścia dla pieszych wymagające doświetlenia – niskie dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych – niska dostępność parkingów i miejsc parkingowych – niedostateczna ilość przystanków i połączeń komunikacji publicznej (wykluczenie komunikacyjne) – niedobór przestrzeni publicznych oraz terenów rekreacyjnych i placów zabaw, pozwalających na wypoczynek i integrację mieszkańców – niedobór ścieżek spacerowych i rowerowych – średnia dostępność i jakość terenów rekreacyjno-sportowych – średnia jakość placów zabaw dla dzieci – niskie zagospodarowanie przestrzeni publicznych – niewystarczające objęcie monitoringiem miejskim	– ułatwienie dostępu do infrastruktury społecznej i publicznej – niwelowanie barier przestrzennych i architektonicznych – modernizacja i rozbudowa infrastruktury drogowej, ciągów pieszych i pieszo-rowerowych – rozbudowa systemu ścieżek rowerowych – zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz nadanie im nowych funkcji – stworzenie miejsc rekreacyjnych, służących wypoczynkowi i integracji mieszkańców – likwidacja barier architektonicznych, uwzględniających potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami – zwiększenie liczby przystanków oraz kursów komunikacji publicznej – rozbudowa monitoringu miejskiego

Powyższa synteza problemów i potrzeb obszaru rewitalizacji jako całości wskazuje na wzajemne powiązania zarówno pomiędzy poszczególnymi podobszarami rewitalizacji, jak i powiązania gospodarcze, społeczne i środowiskowe. Szczególną uwagę należy zwrócić na problem, a zarazem potrzebę dotyczącą całego obszaru rewitalizacji jak i miasta Rumi, jaką jest stosunkowo **niewielki zasób mieszkań komunalnych**. W 2019r. stanowiły one zaledwie 2%, co wiąże się z problemem zapewnienia lokali komunalnych osobom spełniającym wyznaczone kryteria. W 2021r. 71 rodzin (lub osób samotnych) oczekiwało w Rumi na mieszkanie komunalne, a problem ten dotyczy zwłaszcza osób z obszaru rewitalizacji. Na liście oczekujących znajduje się łącznie 21 gospodarstw domowych z obszaru rewitalizacji, w tym: 1 z podobszaru Towarowa, 17 z podobszaru Zagórze oraz 3 z podobszaru Stara Rumia 1.[179] Potrzebą w tym zakresie jest zatem poszukiwanie alternatywnych i różnorodnych sposobów rozwoju zasobu mieszkaniowego gminy w oparciu o różne formy własności oraz zróżnicowaną sytuację ekonomiczną potencjalnych lokatorów m.in. poprzez wykorzystanie

[179] Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na lata 2017-2030, listopad 2019

formuły partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP) bądź pozyskanie lokali z rynku wtórnego. Tą ostatnią możliwość stwarza dynamicznie rozwijające się komercyjne budownictwo mieszkaniowe, przekładające się zarówno na ruch na rynku pierwotnym jak i wtórnym. W latach 2017-2021 na obszarze rewitalizacji powstało 248 lokali na rynku pierwotnym.[180] Aspekt ten należy również uwzględnić planując procesy rewitalizacyjne. W szczególności uwzględniając wysoką liczbę transakcji na rynku mieszkaniowym należy wykorzystać instytucję prawa pierwokupu do pozyskiwania lokali do zasobu mieszkaniowego gminy. Możliwość pierwokupu wszystkich nieruchomości położonych na obszarze rewitalizacji zgodnie z art. 11ust. 5 pkt 1) *Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015r.* została ustanowiona w *Uchwale Nr XXIV/241/2016 Rady Miejskiej Rumi z dnia 19 maja 2016r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Miejskiej Rumia* oraz przedłużona do 31 grudnia 2030r. *Uchwałą Nr XXXVII/518/2022 Rady Miejskiej Rumi z dnia 3 lutego 2022r. w sprawie ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji na obszarze rewitalizacji w Rumi*.

[180] Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na lata 2017-2030, listopad 2019

5. WIZJA I CELE PROCESU REWITALIZACJI

Przeprowadzona pogłębiona szczegółowa diagnoza podobszarów rewitalizacji, a także sporządzona w oparciu o nią synteza problemów i potrzeb wskazała nie tylko w sferze społecznej, ale i gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej i technicznej dużą zbieżność, stąd część strategiczną programu postanowiono opracować dla obszaru rewitalizacji jako całości. Jednocześnie na poziomie przedsięwzięć rewitalizacyjnych wskazano te, które będą dedykowane całemu obszarowi rewitalizacji oraz te nakierowane na niwelowanie problemów typowych dla danego podobszaru rewitalizacji oraz realizujących charakterystyczne potrzeby i wykorzystujących specyficzne dla danego podobszaru potencjały. Ponadto biorąc pod uwagę, iż niniejszy dokument stanowi aktualizację *GPR Rumi*, który jest wdrażany od 2017r. należy podkreślić iż wizja, cele oraz przyporządkowane im kierunki działań w nim zawarte stanowią odpowiedź na zaktualizowaną diagnozę zjawisk kryzysowych w obszarze rewitalizacji. W celu zachowania komplementarnego i kompleksowego charakteru dokumentu w poniższych podrozdziałach wskazano cele i kierunki działań w podziale na dwa etapy tj. dla I etapu rewitalizacji obejmującego lata 2017-2023 (ujęte i realizowane w ramach *GPR Rumi* przed niniejszą aktualizacją) oraz dla II etapu rewitalizacji obejmującego lata 2024-2030.

Konstruując cele i kierunki działań procesu rewitalizacji w Rumi przyjęto podejście zintegrowane uwzględniające szerszy kontekst oraz interakcje między wizją, celami, kierunkami działań, a także w dalszym programowaniu z przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi. Wykorzystanie podejścia zintegrowanego pozwoliło na zapewnienie spójności celów – są zgodne z ogólną wizją obszaru rewitalizacji oraz ogólną strategią rozwoju miasta, a także stanowią zintegrowaną całość, w której realizacja jednego z nich może wpływać na inne. Stanowią one również uzupełnienie już wdrażanych w mieście, w tym również w obszarze rewitalizacji polityk i programów gminnych. Zarówno cele jak i podporządkowane im kierunki działań stanowią odpowiedź i są spójne z przeprowadzoną pogłębioną diagnozą obszaru rewitalizacji, w tym z problemami i potrzebami poszczególnych podobszarów we wszystkich analizowanych sferach życia (społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej i przestrzennej) oraz ich potencjałami. Były one też konstruowane z uwzględnieniem wyników prowadzonej diagnozy partycypacyjnej z interesariuszami, partnerami społeczno-gospodarczymi i innymi właściwymi podmiotami oraz wynikami prac otwartych warsztatów programowo-projektowych. Zastosowanie podejścia zintegrowanego gwarantuje zatem całościową i kompleksową interwencję w obszarze rewitalizacji, a także zapewnia realizację zapisów art. 36 ust 8 pkt. 2 *Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021 -2027*, a tym samym spełnienie przez *GPR Rumi* warunków określonych dla strategii IIT. Szczegółowe wskazanie podejścia zintegrowanego obrazujące wzajemne powiązania między problemami, a celami, kierunkami działań i przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zawarto w rozdziale 7. Mechanizmy zapewniające integrację działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, a wskaźniki produktów i rezultatów planowane do osiągnięcia dla poszczególnych celów w podrozdziale 9.4. System monitorowania, oceny i zmiany programu.

5.1. Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja przedstawia pożądany stan obszaru w perspektywie czasu, po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji oraz osiągnięciu jego celów. Stanowi ona docelowy wizerunek obszaru rewitalizacji, do którego dążą interesariusze *GPR Rumi*, poprzez realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych, przy założeniu występowania odpowiednich warunków wewnętrznych i zewnętrznych. Jednocześnie jest ona również podstawą wytyczenia celów rewitalizacyjnych

oraz odpowiadających im kierunków działań. Wizja obszaru rewitalizacji w mieście Rumia ze względu na jego podział na trzy podobszary rewitalizacji o zbieżnych problemach i potrzebach rewitalizacyjnych, stanowi uspójnienie odrębnych wizji poszczególnych podobszarów rewitalizacji. Tak ujęta wizja obszaru rewitalizacji ma charakter całościowy i zintegrowany. Jednocześnie ponieważ niniejszy dokument stanowi aktualizację pierwotnej wersji *GPR Rumi*, a zawarta w nim pogłębiona szczegółowa diagnoza potwierdza występowanie zjawisk kryzysowych tożsamych ze zdiagnozowanymi pierwotnie, postanowiono zachować elementy wizji obszaru zawarte w wersji dokumentu obecnie aktualizowanego.

Wizja podobszaru Towarowa po rewitalizacji

Towarowa to intensywnie rozwijająca się część Rumi, będąca atrakcyjnym miejscem do życia. Mieszkańcy podobszaru posiadają dostępne dla wszystkich grup, w tym zwłaszcza dla osób ze szczególnymi potrzebami połączenie z centralną częścią miasta, a dzięki temu łatwy i sprawny dostęp do obiektów użyteczności publicznej, usług społecznych oraz infrastruktury rekreacyjno-sportowej.

Dzięki nowej zabudowie mieszkalno-usługowej obszar wzbogacił się o dodatkowe funkcjonalności i zapewnia swoim mieszkańcom dostęp do szerokiej gamy usług i handlu. Ożywił się lokalny sektor gospodarczy i wzrosło zainteresowanie przedsiębiorców podobszarem. Zrewaloryzowany teren historycznej Strzelnicy, przywrócił mu świetność z czasów przedwojennych, a w połączeniu ze Wzgórzem Markowca (Zagórze) i Schronem Przeciwlotniczym (Stara Rumia 1) stworzył militarny szlak historyczny Rumi, będący atrakcją nie tylko dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale też dla pozostałych rumian i odwiedzających.

Zielone, przestrzenie publiczne wkomponowane w zabudowę i dostosowane do osób ze szczególnymi potrzebami zachęcają do aktywnego spędzania czasu wolnego i dają możliwości integracji sąsiedzkiej i międzypokoleniowej. Pasy zielni ograniczają również negatywne oddziaływanie ruchu samochodowego na poziom zanieczyszczania powietrza i hałasu. Uporządkowana infrastruktura drogowa i pieszo-rowerowa zwiększyła bezpieczeństwo i poprawiła dostępność komunikacyjną podobszaru.

Szerokie działania z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej oraz pozainstytucjonalnych usług społecznych przełożyły się na poprawę sytuacji mieszkańców dotkniętych bezrobociem, ubóstwem, niepełnosprawnością oraz innymi zjawiskami kryzysowymi ograniczając w znacznym stopniu problemy społeczne występujące w podobszarze.

Wizja podobszaru Zagórze po rewitalizacji

Zagórze to wreszcie dobry adres zamieszkania. Zmodernizowane domy wielorodzinne i ich otoczenie – zielone podwórka z miejscami rekreacji i wypoczynku dla wszystkich grup mieszkańców, obiekty infrastruktury społecznej, w połączeniu z bliskością usług, handlu i węzłów komunikacyjnych, stanowią przykład transformacji od osiedla o słabej reputacji do zielonego osiedla, w którym chcą mieszkać zarówno rumianie, jak i nowo osiedlające się rodziny.

Podniesiona efektywność energetyczna budynków, zmiana systemu ogrzewania z kotłów węglowych na ciepło sieciowe znacznie poprawiła jakość powietrza i komfort życia mieszkańców. Infrastruktura sportowa i rekreacyjna (boiska, place zabaw, trasa rowerowa, altanki) sprzyjające spotkaniom rodzinnym i sąsiedzkim przyczyniły się do integracji i aktywizacji mieszkańców osiedla. Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych w otoczeniu wielorodzinnych budynków mieszkalnych podniosło atrakcyjność podobszaru,

dając tym samym mieszkańcom „powód” do zwiększenia dbałości o swoje najbliższe otoczenie i zwiększenie poczucia przynależności do podobszaru. Objęcie kompleksową opieką rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprawiło aktywność społeczno-zawodową mieszkańców i zmniejszyło skalę negatywnych zjawisk społecznych. Społeczność lokalna jest aktywna, zintegrowana i dumna z życia na Zagórzu, chce i potrafi działać na rzecz swojego otoczenia.

Dzięki uwypukleniu walorów krajobrazowych i historycznych zlokalizowane w podobszarze Wzgórze Markowca należy do najbardziej popularnych miejsc spędzania czasu wolnego, przyciągając nie tylko mieszkańców Zagórza, rumian, ale też mieszkańców okolicznych miejscowości i odwiedzających Rumię, oferując różnorodne sposoby rekreacji, w połączeniu z poznawaniem historii miasta.

Wizja podobszaru Stara Rumia 1 po rewitalizacji

Stara Rumia 1 to kolebka lokalnej historii i dziedzictwa kulturowego, miejsce z prawdziwą duszą - miejsce w którym tętni życie. Wprowadzone rozwiązania przestrzenne są atrakcyjne dla mieszkańców, respektują rumskie i kaszubskie tradycje i historię tego miejsca, jednocześnie ożywiając obszar oraz poprawiając warunki do pracy i życia. Podobszar rewitalizacji w tym zwłaszcza Plac Kaszubski i jego okolica stanowi najważniejszy obszar budowania tożsamości miasta w oparciu o jego historyczne znaczenie. Stanowi miejsce bliskie ludziom, pełne tożsamości, pamięci historycznej i współczesnej energii, bijące rytmem spotkań, kultury i sąsiedzkiego życia. Dzięki wprowadzonym zmianom ożywił się lokalny sektor gospodarczy i wzrosło zainteresowanie przedsiębiorców podobszarem.

Nowe tereny zieleni i miejsca rekreacji, w tym wzdłuż Zagórskiej Strugi, uwzględniające potrzeby rożnych użytkowników i grup wiekowych w połączeniu z odnowionymi i zaadoptowanymi obiektami zabytkowymi oraz wyeksponowanymi ważnymi historycznie miejscami (ruiny cmentarza i kościoła) przełożyły się na integrację mieszkańców i ich zaangażowanie w życie społeczne i publiczne podobszaru rewitalizacji. Działania w zakresie układu drogowego, ciągów komunikacyjnych i organizacji miejsc postojowych uporządkowały układ komunikacyjny, uspokoiły ruch poprawiając znacznie bezpieczeństwo mieszkańców oraz zmniejszając zanieczyszczanie powietrza.

Wyremontowane wielorodzinne budynki mieszkalne poprawiły komfort i standard życia mieszkańców, a działania aktywizacyjne włączające mieszkańców w działania rewitalizacyjne przełożyły się na integrację międzypokoleniową, poprawę poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz stworzyły przestrzeń do promocji działalności lokalnych przedsiębiorców i organizacji pozarządowych.

Funkcjonujące w podobszarze rewitalizacji obiekty pełniące zdeinstytucjonalizowane usługi społeczne zaktywizowały mieszkańców, poprawiły sytuację osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz opiekunów osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. W znacznym stopniu ograniczyło to problemy i zmniejszyło skalę negatywnych zjawisk społecznych.

Prowadzone w podobszarze Stara Rumia 1 szerokie działania rewitalizacyjne zarówno w sferze społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej przekształciły go w miejsce atrakcyjne i bezpieczne do życia, nie tylko zaspokajając potrzeby obecnych mieszkańców, ale też przyciągając nowych.

Wizja obszaru rewitalizacji jako całości

Dzięki konsekwentnym i skoncentrowanym działaniom, w 2030 roku obszar rewitalizacji w Rumi można uznać za zrewitalizowany i nie spełniający już cech degradacji. Mieszkańcy obszaru – podobszarów Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1 – stanowią dynamiczną, zintegrowaną społeczność, aktywnie uczestniczącą w życiu miasta i samodzielnie dbającą o realizację swoich potrzeb. Na obszarze rewitalizacji radykalnie zmniejszył się odsetek osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, a negatywne zjawiska społeczne nie odbiegają istotnie od średniej w mieście. Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w tym zwłaszcza seniorzy, dzieci i młodzież oraz osoby ze szczególnymi potrzebami i opiekunowie osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, mogą skorzystać z szerokiej oferty nowoczesnych usług społecznych oraz dedykowanych form aktywizacji społecznej i integracji realizowanych w dostosowanych do tych funkcji obiektach infrastruktury społecznej.

Trzeci sektor aktywnie wspiera i uzupełnia działania prowadzone przez samorząd, realizując różnorodne zadania dostosowane do potrzeb grup i osób defaworyzowanych – seniorów, rodzin wielodzietnych, osób zagrożonych ubóstwem czy niepełnosprawnych, a także tworząc możliwości rozwoju dla dzieci i młodzieży poprzez kulturę, sport i wolontariat. Jednocześnie mieszkańcy i organizacje pozarządowe nie tylko partycypują w prowadzeniu procesu rewitalizacji i wdrażania *GPR Rumi,* ale również aktywnie współpracują w dyskusji o jego ocenie i kierunkach potrzebnych modyfikacji.

Konsekwentne działania planistyczne i inwestycyjne ograniczyły przestrzenną dezintegrację obszaru rewitalizacji i miasta oraz zapewniły jego spójność przestrzenną. Pozwoliły tym samym na łatwiejsze i sprawniejsze przemieszczanie się między częściami miasta podzielonymi drogą wojewódzką oraz torami kolejowymi. Mieszkańcy obszaru rewitalizacji dzięki zminimalizowaniu barier przestrzennych oraz lepszej infrastrukturze chętniej poruszają się pieszo i rowerem oraz mają ułatwiony dostęp do instytucji publicznych zlokalizowanych w różnych częściach miasta.

Kompleksowo zagospodarowane przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji pozyskały nowe funkcje, są łatwo dostępne i atrakcyjne dla mieszkańców. W połączeniu z wyeksponowanym dziedzictwem historycznym i kulturowym obszaru rewitalizacji sprzyjają integracji mieszkańców oraz budują poczucie tożsamości z miejscem zamieszkania i wzrost dbałości o nie.

Estetyka i stan środowiska naturalnego obszaru oraz standard życia mieszkańców zostały podniesione dzięki poprawie stanu technicznego, efektywności energetycznej i dostępności budynków publicznych i mieszkalnych. Przełożyło się to również na podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców, ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza oraz poprawę adaptacji do zmian klimatu.

Naturalna pomysłowość, wpisana w markę Rumi, stale stanowi filozofię działania wobec obszaru rewitalizacji nie tylko władz miasta, ale także małych i większych podmiotów gospodarczych. Firmy prowadzące działalność usługową, handlową i produkcyjną coraz chętniej działają na obszarze Starej Rumi 1, Towarowej i Zagórza oraz kreatywnie korzystają z potencjału coraz bardziej zasobnego miasta, oferującego wysokiej jakości usługi i przestrzenie publiczne, infrastrukturę i warunki zamieszkania.

5.2. Cele strategiczne, szczegółowe i kierunki działań

Osiągnięcie zakładanej wizji obszaru rewitalizacji możliwe jest tylko poprzez zaprogramowanie odpowiedniej struktury celów prowadzonego procesu rewitalizacji, wyznaczonych w oparciu o zdiagnozowane problemy i potrzeby mieszkańców i innych interesariuszy rewitalizacji, z wykorzystaniem uwidocznionych potencjałów obszaru. Przyjęta w *GPR Rumi* dwustopniowa struktura celów obejmuje wynikający bezpośrednio z wizji obszaru rewitalizacji cel strategiczny oraz wyznaczone w jego ramach cele szczegółowe. Te z kolei stanowią podstawę wytyczenia przyporządkowanych im kierunków działań, stanowiących bezpośrednią odpowiedź na zdiagnozowane problemy i potrzeby.

Cel strategiczny określony w aktualizacji *GPR Rumi* został zdefiniowany tak samo jak w pierwotnej wersji programu tj.

Aktywni rumianie w mieście zintegrowanym społecznie i spójnym przestrzennie

Cel ten odzwierciedla dążenia władz miasta Rumi do stworzenia warunków do rozwoju zarówno ludzi, jak i przestrzeni, w której żyją, sprzyjających przemianie społecznej w obszarze rewitalizacji oraz całego miasta. Realizacja tak sformułowanego celu będzie skutkowała aktywnym uczestniczeniem mieszkańców w życiu miasta oraz promowaniem przez nich rozwoju przestrzeni w sposób harmonijny i zrównoważony. Cel strategiczny procesu rewitalizacji łączy w sobie kluczowe aspekty procesu rewitalizacji w Rumi tj. aktywizację i integrację społeczną oraz spójność przestrzenną. Akcentuje on potrzebę przemiany obszaru rewitalizacji, nie tylko w miejsce dobre do życia, ale także wspólnotę, w której każdy mieszkaniec czuje się zaangażowany, ważny i ma wpływ na kształtowanie swojej przestrzeni życiowej. Do tak zdefiniowanego celu strategicznego przyporządkowano realizujące go cele szczegółowe.

5.2.1. Cele szczegółowe i kierunki działań - I etap rewitalizacji – lata 2017 – 2023

W I etapie rewitalizacji Rumi w *GPR Rumi* celowi strategicznemu podporządkowano trzy cele szczegółowe. Dwa pierwsze cele szczegółowe dotyczyły głównie strefy społecznej, przy czym pierwszy był dedykowany osobom i grupom wykluczonym społecznie lub zagrożonym wykluczeniem, drugi łączył w sobie sferę społeczną z techniczną i przestrzenną, natomiast trzeci skupiał w sobie działania dotyczące strefy przestrzennej i gospodarczej. Poniżej wymieniono poszczególne cele szczegółowe wraz z przyporządkowanymi do nich kierunkami działań.

Cel szczegółowy 1: Efektywne i nowoczesne usługi publiczne, w tym na rzecz rodzin i grup defaworyzowanych

Kierunki działań:

- Usługi włączające w lokalną społeczność osoby z grup narażonych na wykluczenie społeczne (prowadzenie usług oraz tworzenie warunków lokalowych i organizacyjnych)
- Usługi społeczne odpowiadające potrzebom demograficznym (prowadzenie usług oraz tworzenie warunków lokalowych i organizacyjnych)

Cel szczegółowy 2: Aktywni mieszkańcy, integracja społeczna i lepsze warunki życia na obszarze rewitalizacji

Kierunki działań:

- Pobudzanie aktywności społecznej i obywatelskiej
- Działania inwestycyjne (w tym inicjowanie takich działań) służące tworzeniu warunków lokalowych, organizacyjnych, itp. dla aktywizacji i integracji społeczności miasta
- Poprawa stanu technicznego budynków (w tym ich efektywności energetycznej) ze szczególnym naciskiem na budynki mieszkalne
- Rozwój zasobu mieszkaniowego gminy na obszarze rewitalizacji

Cel szczegółowy 3: Spójność i przestrzenna i gospodarcza Rumi

Kierunki działań:

- Zmniejszenie uciążliwości wynikających z „rozcięcia" miasta szlakami komunikacyjnymi
- Zwiększenie jakości i przyjazności przestrzeni publicznych, w tym tych o największym znaczeniu miastotwórczym
- Rozwój infrastruktury rowerowej, dla ruchu pieszego i dla rekreacji
- Modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunalnej na obszarze rewitalizacji
- Tworzenie warunków do powstawania zabudowy prestiżowej i centrotwórczej
- Rozwój rynku pracy na obszarze rewitalizacji (w tym wsparcie mikroprzedsiębiorstw usługowych i handlowych) na rzecz jego ożywienia

5.2.2. Cele szczegółowe i kierunki działań - II etap rewitalizacji – lata 2024 - 2030

W II etapie rewitalizacji Rumi w *GPR Rumi* celowi strategicznemu podporządkowano dwa wzajemnie uzupełniające się cele szczegółowe. Pierwszy z nich jest odpowiedzią na problemy i potrzeby zdiagnozowane w obszarze rewitalizacji w strefie społecznej i jest on szczególnie istotny w procesie rewitalizacji i pełni w nim funkcję nadrzędną. Drugi cel szczegółowy dotyczy natomiast strefy technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i gospodarczej. Tak skonstruowane cele tworzą kompleksową reakcję na zidentyfikowane zjawiska kryzysowe wpływające na degradację obszaru. Rozwinięcie celów szczegółowych stanowią natomiast wynikające wprost ze zdiagnozowanych problemów i bezpośrednio z nimi korespondujące kierunki działań. Poniżej wymieniono oba cele szczegółowe wraz z przyporządkowanymi do nich kierunkami działań.

Cel szczegółowy 1: Mieszkańcy zintegrowani i aktywni społecznie-zawodowo

Kierunki działań:

1.1. Zapewnienie dostępu do efektywnych i nowoczesnych usług społecznych
1.2. Aktywizacja społeczna i społeczno-zawodowa osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym
1.3. Integracja społeczna i międzypokoleniowa
1.4. Poprawa kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz uczestnictwa w kulturze i życiu publicznym

Cel szczegółowy 2: Dobre warunki życia na obszarze o wysokich walorach przestrzennych i gospodarczych

Kierunki działań:

2.1. Rozwój infrastruktury społecznej
2.2. Poprawa stanu technicznego oraz dostępności budynków publicznych i mieszkalnych
2.3. Rozwój zasobu mieszkaniowego gminy
2.4. Wyeksponowanie i ochrona dziedzictwa historycznego i kulturowego
2.5. Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych z nadaniem im nowych funkcji
2.6. Zapewnienie spójności i dostępności przestrzennej
2.7. Efektywność energetyczna i adaptacja do zmian klimatu
2.8. Ożywienie gospodarcze lokalnego rynku pracy

6. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne stanowią logiczną kontynuację oraz uszczegółowienie celów i kierunków działań. To ich realizacja jest niezbędna do zniwelowania bądź ograniczenia zdiagnozowanych zjawisk kryzysowych odpowiedzialnych za degradację obszaru rewitalizacji. Aby zapewnić kompleksową interwencję w *GPR Rumi* założono realizację zarówno przedsięwzięć rewitalizacyjnych o charakterze społecznym jak i gospodarczym, technicznym, środowiskowym i przestrzenno-funkcjonalnym. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały tak zaprojektowane, aby były ze sobą spójne i powiązane oraz aby się wzajemnie uzupełniały. Są one nie tylko odpowiedzią na problemy obszaru rewitalizacji, ale również na potrzeby jego mieszkańców, a także wykorzystują typowe dla każdego z podobszarów rewitalizacji potencjały. Zgodnie ze wskazaniami wynikającymi z pogłębionej diagnozy w tym etapie rewitalizacji w Rumi interwencja skupia się na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1, ale zaprogramowano też działania dotyczące pozostałych podobszarów. Ze względu na dużą zbieżność problemów i potrzeb podobszarów w sferze społecznej, przedsięwzięcia w tym zakresie skierowano do mieszkańców wszystkich podobszarów rewitalizacji. Zdecydowana większość planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizowana jest na obszarze rewitalizacji, jedynie pojedyncze zakładają realizację poza obszarem lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie, co znajduje uzasadnienie w specyfice danego projektu.

Zakresy poszczególnych przedsięwzięć były wypracowywane w szeregu działań partycypacyjnych. Już na etapie diagnozy partycypacyjnej przedstawiciele interesariuszy, partnerów społeczno-gospodarczych i innych właściwych podmiotów określali typy działań poprawiających sytuację poszczególnych podobszarów rewitalizacji dla każdej ze stref życia. Również istotny wpływ na kształt przedsięwzięć rewitalizacyjnych miały posiedzenia Komitetu Rewitalizacji oraz otwarte warsztaty programowo-projektowe, w ramach których wspólnie pracowano nad identyfikacją potencjałów podobszarów rewitalizacji oraz nad potencjalnymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi. Poza wypracowanymi wspólnie z interesariuszami działaniami w *GPR Rumi* zawarto również projekty zgłoszone w otwartym naborze propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych (szczegóły podrozdział 9.5.3. Partycypacja społeczna i proces zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych na etapie aktualizacji *GPR Rumi*). W naborze wpłynęło 35 propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które uzyskały pozytywną ocenę formalną i merytoryczną. 10 zgłoszonych propozycji przedsięwzięć dotyczyło sfery społecznej, 9 sfery technicznej, a pozostałe łączyły ze sobą kilka z uwzględnionych w *GPR Rumi* sfer życia. Zgodnie z Regulaminem naboru, zgłoszone i pozytywnie ocenione przedsięwzięcia zostały podzielone przez Zespół ds. rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na podstawowe i uzupełniające, a następnie po akceptacji Burmistrza Miasta Rumi uwzględnione w niniejszej aktualizacji *GPR Rumi*.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne dotyczące obiektów bądź obszarów objętych ochroną konserwatorską będą prowadzone z uwzględnieniem historycznego charakteru miejsca oraz poszanowaniem autentycznej substancji zabytkowej. Będą one zgodne z ustaleniami dotyczącymi ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków wynikających z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie działania inwestycyjne dotyczące obszarów bądź obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub ujętych w gminnej ewidencji zabytków, objętych ochroną konserwatorską będą prowadzone w oparciu o wytyczne konserwatorskie oraz na podstawie pozwolenia bądź uzgodnienia z właściwym terenowo konserwatorem zabytków.

6.1. Podstawowe i pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne I etapu rewitalizacji – lata 2017-2023

Biorąc pod uwagę iż niniejszy dokument stanowi aktualizację obowiązującego dotychczas *GPR Rumi* w bieżącym podrozdziale zawarto informacje dotyczące zaprojektowanych w jego pierwotnej wersji przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z informacją na jakim etapie się znajdowały na moment przystąpienia do niniejszej aktualizacji *GPR Rumi*. Jednocześnie przedsięwzięcia nie zrealizowane albo będące w toku, a zarazem istotne dla rozwiązania problemów i potrzeb wynikających z przeprowadzonej na potrzeby niniejszej aktualizacji pogłębionej szczegółowej diagnozy podobszarów rewitalizacji zostały uwzględnione w propozycjach przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaprogramowanych do realizacji w okresie 2024-2030.

Tabela 55. Wykaz podstawowych i dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych I etapu rewitalizacji

Wykaz przedsięwzięć rewitalizacyjnych		Podobszar	Stopień realizacji
PRZEDSIĘWZIĘCIA PODSTAWOWE			
CEL SZCZEGÓŁOWY 1: Efektywne i nowoczesne usługi publiczne, w tym na rzecz rodzin i grup defaworyzowanych			
Kierunek działań: Usługi włączające w lokalną społeczność osoby z grup narażonych na wykluczenie społeczne (prowadzenie usług oraz tworzenie warunków lokalowych i organizacyjnych)			
1a	Klub Integracji Społecznej Zagórzak – Filia KIS MOPS Rumia (Zintegrowany Projekt Rewitalizacyjny w ramach RPO WP na lata 2014-2020)	Zagórze	zakończone
1b	Centrum Usług Społecznych Zagórze (Zintegrowany Projekt Rewitalizacyjny w ramach RPO WP na lata 2014-2020)	Zagórze	zakończone
Kierunek działań: Usługi społeczne odpowiadające potrzebom demograficznym (prowadzenie usług oraz tworzenie warunków lokalowych i organizacyjnych)			
1c	Adaptacja nieruchomości zabudowanej na obszarze rewitalizacji na Klub Integracji Społecznej (KIS) (Zintegrowany Projekt Rewitalizacyjny w ramach RPO WP na lata 2014-2020)	Zagórze	zakończone
2	Super przedszkolaki w Rumi – podniesienie jakości edukacji przedszkolnej	Zagórze	zakończone
2a	Pociąg do edukacji	Zagórze, Towarowa	zakończone
3	Wsparcie dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami – dzienne domy pomocy i kluby seniora	Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1	zakończone (w mniejszym zakresie)
CEL SZCZEGÓŁOWY 2: Aktywni mieszkańcy, integracja społeczna i lepsze warunki życia na obszarze rewitalizacji			
Kierunek działań: Pobudzanie aktywności społecznej i obywatelskiej			
1d	Grupa Inicjatyw Społecznych (GIS) Zagórza (Zintegrowany Projekt Rewitalizacyjny w ramach RPO WP na lata 2014-2020)	Zagórze	niezrealizowane

Wykaz przedsięwzięć rewitalizacyjnych		Podobszar	Stopień realizacji
Kierunek działań: Działania inwestycyjne (w tym inicjowanie takich działań) służące tworzeniu warunków lokalowych, organizacyjnych, itp. dla aktywizacji i integracji społeczność miasta			
1e	Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz rozbudowa infrastruktury komunalnej (Zintegrowany Projekt Rewitalizacyjny w ramach RPO WP na lata 2014-2020)	Zagórze	zakończone
1f	Budowa nowej, publicznej infrastruktury na Wzgórzu Markowca (Zintegrowany Projekt Rewitalizacyjny w ramach RPO WP na lata 2014-2020)	Zagórze	zakończone
4	Utworzenie Biblioteki Kaszubskiej	Stara Rumia 1	zakończone
5	Rozbudowa obiektów Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji	Stara Rumia 1	zakończone
Kierunek działań: Poprawa stanu technicznego budynków (w tym ich efektywności energetycznej) ze szczególnym naciskiem na budynki mieszkalne			
1g	Renowacja oraz remont części wspólnych budynków mieszkalnych w celu poprawy warunków życia mieszkańców (Zintegrowany Projekt Rewitalizacyjny w ramach RPO WP na lata 2014-2020)	Zagórze	zakończone
CEL SZCZEGÓŁOWY 3: Spójność i przestrzenna i gospodarcza Rumi			
Kierunek działań: Zmniejszanie uciążliwości wynikających z „rozcięcia" miasta szlakami komunikacyjnymi			
6	Budowa węzłów integracyjnych Rumia i Rumia – Janowo	Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1	zakończone
Kierunek działań: Rozwój infrastruktury rowerowej, dla ruchu pieszego i dla rekreacji			
7	Budowa ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż Zagórskiej Strugi	Stara Rumia 1	zakończone
Kierunek działań: Modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunalnej na obszarze rewitalizacji			
8	Budowa ulicy Fryderyka Chopina	Stara Rumia 1	zrealizowano element zadania (dokumentacja techniczna)
Kierunek działań: Tworzenie warunków do powstawania zabudowy prestiżowej i centrotwórczej			
9	Kompleksowe przedsięwzięcia centrotwórcze w rejonie skrzyżowania ulic Jana III Sobieskiego i Sabata	Zagórze	w toku
Kierunek działań: Rozwój rynku pracy na obszarze rewitalizacji (w tym wsparcie mikroprzedsiębiorstw usługowych i handlowych) na rzecz jego ożywienia			
11	Budowa targowiska miejskiego	Stara Rumia 1	niezrealizowane
POZOSTAŁE DOPUSZCZALNE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE			
CEL SZCZEGÓŁOWY 1: Efektywne i nowoczesne usługi publiczne, w tym na rzecz rodzin i grup defaworyzowanych			
Kierunek działań: Usługi społeczne odpowiadające potrzebom demograficznym (prowadzenie usług oraz tworzenie warunków lokalowych i organizacyjnych)			
A	Utworzenie domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1	niezrealizowane

Wykaz przedsięwzięć rewitalizacyjnych		Podobszar	Stopień realizacji
CEL SZCZEGÓŁOWY 2: Aktywni mieszkańcy, integracja społeczna i lepsze warunki życia na obszarze rewitalizacji			
Kierunek działań: Działania inwestycyjne (w tym inicjowanie takich działań) służące tworzeniu warunków lokalowych, organizacyjnych, itp. dla aktywizacji i integracji społeczność miasta			
B	Dalsza rozbudowa Szkoły Podstawowej 1 o część sportową i adaptacja najstarszych części budynku	Stara Rumia 1	w toku
C	Zagospodarowanie terenu przy ul. Płk Dąbka	Towarowa	zakończone
Kierunek działań: Rozwój zasobu mieszkaniowego gminy na obszarze rewitalizacji			
N	Pozyskiwanie lokali mieszkalnych do zasobu mieszkaniowego gminy oraz innych nieruchomości na cele rozwojowe gminy z wykorzystaniem prawa pierwokupu	Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1	w toku
CEL SZCZEGÓŁOWY 3: Spójność i przestrzenna i gospodarcza Rumi			
Kierunek działań: Zwiększenie jakości i przyjazności przestrzeni publicznych			
D	Adaptacja ruin kościoła pw. Św. Mikołaja i Św. Krzyża w Rumi	Stara Rumia 1	zrealizowano element zakresu
E	Poprawa jakości i modernizacja przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji	Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1	niezrealizowane
F	Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji	Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1	niezrealizowane
Kierunek działań: Rozwój infrastruktury rowerowej, dla ruchu pieszego i dla rekreacji			
G	Promocja ruchu rowerowego i pieszego	Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1	zrealizowane w zmienionym zakresie
Kierunek działań: Modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunalnej na obszarze rewitalizacji			
H	Przebudowa skrzyżowania ulic Starowiejskiej/ Wybickiego/ Roszczynialskiego	Stara Rumia 1	zrealizowane
I	Przebudowa ronda Jana Pawła II	Stara Rumia 1	niezrealizowane
J	Budowa ulic: Harcerskiej, Zbychowskiej, Wysokiej, Białej i Kapitańskiej	Towarowa	częściowo zrealizowane
K	Budowa ulicy Młyńskiej wraz z infrastrukturą wodno-kanalizacyjną	Zagórze	niezrealizowane
Kierunek działań: Rozwój rynku pracy na obszarze rewitalizacji (w tym wsparcie mikroprzedsiębiorstw usługowych i handlowych) na rzecz jego ożywienia			
L	Wspieranie mikro- i małych przedsiębiorstw usługowych i handlowych działających na obszarze rewitalizacji	Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1	niezrealizowane
Kierunek działań: Tworzenie warunków do powstawania zabudowy prestiżowej i centrotwórczej			
M	Budowa Ratusza w Rumi	Na granicy obszaru rewitalizacji	niezrealizowane

6.2. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne II etapu rewitalizacji – lata 2024-2030

Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne mają szczególnie istotne znaczenie dla zniwelowania zjawisk kryzysowych zdiagnozowanych w obszarze rewitalizacji. Ich założenia skupiają się na ograniczeniu i rozwiązaniu głównych problemów obszaru rewitalizacji oraz realizacji potrzeb jego mieszkańców. Poniżej (Tabela 56.) przedstawiono listę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, a w kolejnych podrozdziałach opisy przedsięwzięć (fiszki projektów) z podaniem ich nazwy, podmiotów je realizujących, zakresu zadań, lokalizacji, szacowanej wartości oraz prognozowanych rezultatów. Została ona sporządzona zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 5 ppkt. a) *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji*, art. 36 ust. 8 *Ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* oraz *Zasadami realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027*. Szczegółowe informacje dotyczące prognozowanych rezultatów (wskaźniki produktu i rezultatu) wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji zawarto w rozdziale 9.4. System monitorowania, oceny i zmiany programu (Tabela 100.).

Tabela 56. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia
PAKIET PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH	
P1.	Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej - rewaloryzacja Placu Kaszubskiego, Placu Wolności i ich okolicy oraz rozbudowa ścieżki rowerowo-pieszej wzdłuż Zagórskiej Strugi wraz z infrastrukturą rekreacyjną (w ramach projektu Rewitalizacja Starej Rumi 1)
P2.	Adaptacja oraz wyposażenie obiektu byłej remizy Straży Pożarnej wraz z zagospodarowaniem otoczenia na cele usług społecznych (w ramach projektu Rewitalizacja Starej Rumi 1 – rozwój infrastruktury społecznej)
P3.	Termomodernizacja zabytkowego budynku użyteczności publicznej (w ramach projektu Rewitalizacja Starej Rumi 1 – kompleksowa termomodernizacja budynku użyteczności publicznej)
P4.	Poprawa standardu życia poprzez modernizację części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych (w ramach projektu Rewitalizacja Starej Rumi 1)
P5.	Aktywizacja lokalnej społeczności połączona z włączeniem mieszkańców w działania rewitalizacyjne (w ramach projektu Rewitalizacja Starej Rumi 1)
P6.	Zwiększenie dostępu do usług społecznych w obszarze zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży (w ramach projektu Widzimy Cię – projekt wsparcia zdrowia psychicznego)
P7.	Opieka wytchnieniowa oraz działania wspierające opiekunów, świadczona w Centrum opiekuńczo-mieszkalnym w Rumi połączona z opieką sąsiedzką świadczoną na terenie objętym działaniami rewitalizacyjnymi (w ramach projektu Widzimy Cię – projekt wsparcia zdrowia psychicznego)
P8.	Instytut wsparcia rodziny (w ramach projektu Widzimy Cię – projekt wsparcia zdrowia psychicznego)
P9.	Nowe kwalifikacje to nowe możliwości – podnoszenie kwalifikacji mieszkańców obszaru rewitalizacji (w ramach projektu Nowy Start – wsparcie mieszkańców terenów rewitalizowanych)

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia
POZOSTAŁE PODSTAWOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	
P10.	Odbudowa i adaptacja na cele społeczno- edukacyjno- kulturalne zabytkowego budynku byłej Fili Biblioteki Miejskiej
P11.	Osiedlowe centra świadczenia usług społecznych dla dzieci, młodzieży i seniorów (przedsięwzięcie w ramach 5.18 Usługi społeczne i zdrowotne – ZIT na terenie obszaru metropolitalnego)
P12.	Centrum Sąsiedzkie – Stara Rumia (przedsięwzięcie w ramach 6.04. Infrastruktura społeczna – ZIT na terenie obszaru metropolitalnego)
P13.	Konserwacja i restauracja zabytkowych ruin jedynego średniowiecznego pocysterskiego kościoła ziemi wejherowskiej na 800-lecie Rumi
P14.	Renowacja i konserwacja zabytkowych organów Eduarda Witteka z 1918 roku w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Rumi
P15.	Budowa ulicy Fryderyka Chopina
P16.	Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przy Szkole Podstawowej Nr 1
P17.	Przebudowa ul. Dębogórskiej od ronda Jana Pawła II do ronda Marszałka Płażyńskiego w Rumi
P18.	Termomodernizacja 6 budynków użyteczności publicznej w Rumi
P19.	Budowa nowego węzła integracyjnego „Rumia Biała Rzeka” oraz rozbudowa istniejącego węzła integracyjnego Rumia
Przedsięwzięcia zgłoszone w ramach otwartego naboru	
P20.	Wymiana pokrycia dachowego na budynku wielorodzinnym przy ul. Lipowej 1
P21.	Remont klatek schodowych i pomieszczeń gospodarczych w wielorodzinnym mieszkalnym budynku wspólnotowym przy ul. Plac Kaszubski 11
P22.	Termomodernizacja komunalnego budynku mieszkalnego – Mickiewicza 13
P23.	Kompleksowa modernizacja cennego historycznie obiektu hotelowego Biały Dworek
P24.	Zespół budynków mieszkalnych wielorodzinnych i usługowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą
P25.	Gański Kamienica
P26.	Święto Placu Kaszubskiego
P27.	Ogród Seniorów
P28.	Kompetentni w opiece – Rozwój Pracowników Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Rumi
P29.	Pierwsza apteczka pomocy psychologicznej i edukacja prawnicza dla młodzieży
P30.	Adoptuj Babcię, adoptuj Dziadka
P31.	Strefa Integracji Sąsiedzkiej w Bibliotece Kaszubskiej
P32.	ArtEtno – Kaszubskie Spotkanie Artystyczne
P33.	RAZEM NA NOWO – Rumia międzypokoleniowo
P34.	Promowanie wolontariatu jako formy integracji społecznej
P35.	Aktywna rodzina
P36.	Aktywni i zintegrowani – 60+

6.2.1. Pakiet Projektów Rewitalizacyjnych

Tabela 57. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P1.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej - rewaloryzacja Placu Kaszubskiego, Placu Wolności i ich okolicy oraz rozbudowa ścieżki rowerowo-pieszej wzdłuż Zagórskiej Strugi wraz z infrastrukturą rekreacyjną (w ramach projektu Rewitalizacja Starej Rumi 1)

2. Podmiot realizujący

Gmina Miejska Rumia

3. Lokalizacja i czasokres realizacji

Stara Rumia 1, ul. Plac Kaszubski, ul. Kościelna, ul. Lipowa, Plac Wolności, ciąg wzdłuż Zagórskiej Strugi

2026 - 2029

4. Cel i zakres realizowanych zadań

Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych z uwzględnieniem wartości wynikających z kontekstu przyrodniczego, kulturalnego i historycznego obejmujące:

- zagospodarowanie przestrzeni publicznych – w tym stworzenie nowych terenów zieleni i miejsc rekreacyjnych (np. skwer na Placu Kaszubskim, park w rejonie Placu Wolności), z uwzględnieniem różnych potrzeb użytkowników i grup wiekowych
- rewaloryzacja i ochrona dziedzictwa kulturowego – odnowienie i adaptacja obiektów zabytkowych (trafostacja, most), a także wyeksponowanie ważnych historycznie miejsc (np. dojście do ruin cmentarza i kościoła)
- uspokojenie ruchu i uporządkowanie komunikacji – działania infrastrukturalne na rzecz poprawy bezpieczeństwa i funkcjonalności układu drogowego, organizacja miejsc postojowych oraz zmiany w układzie dojazdów
- modernizacja infrastruktury technicznej – przebudowa ciągów komunikacyjnych i infrastruktury podziemnej w zakresie niezbędnym do realizacji celów projektu
- rozwój terenów zielonych i rekreacyjnych – aranżacja zieleni z uwzględnieniem istniejącego drzewostanu, sąsiedztwa rzeki oraz rozwiązań sprzyjających retencji wody i adaptacji do zmian klimatu (np. ogrody deszczowe, nawierzchnie przepuszczalne, infrastruktura błękitno-zielona)
- poprawa dostępności i atrakcyjności terenów nadwodnych – budowa ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż Zagórskiej Strugi oraz utworzenie zejść do rzeki (pomosty, schody terenowe/tarasy)
- instalacja elementów infrastruktury towarzyszącej – mała architektura, oświetlenie funkcjonalne i dekoracyjne, infrastruktura rekreacyjna oraz monitoring

Teren znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej reliktów średniowiecznej wsi oraz w strefie ochrony archeologicznej obejmującej układ ruralistycznej wsi – obowiązują ustalenia zgodnie z §5 pkt 3 MPZP.

5. Prognozowane rezultaty

- przestrzeń atrakcyjna dla mieszkańców i dostosowana do potrzeb użytkowników
- przestrzeń będąca miejscem bliskim ludziom, pełnym tożsamości, pamięci historycznej i współczesnej energii, bijącym rytmem spotkań, kultury, sąsiedzkiego życia
- utworzenie obszaru spacerowego z ograniczonym ruchem samochodowym, z elementami małej architektury podkreślającymi historyczny charakter miejsca, połączonych z rozwiązaniami nowoczesnymi oraz wprowadzeniem zieleni urządzonej i oświetlenia
- kontynuacja tworzenia szlaku pieszo-rowerowego wzdłuż Zagórskiej Strugi
- odnowienie istniejących terenów połączone z podniesieniem ich funkcjonalności i estetyki

6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie ustawą o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Działania zapewniające realizację zasady dostępności zostaną określone na etapie opracowania dokumentacji technicznej, która zostanie sporządzona również zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego. Poprzez działania podjęte w ramach projektu umożliwione zostanie poruszanie się po obszarze osobom z niepełnosprawnościami.

7. Potencjalne partnerstwa

Nie dotyczy

8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
12 000 000,00 środki własne, środki UE (FEP 2021-2027),
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [m^2] - Liczba otwartych przestrzeni utworzonych lub rekultywowanych na obszarach miejskich [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji [os.]

Tabela 58. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P2.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Adaptacja oraz wyposażenie obiektu byłej remizy Straży Pożarnej wraz z zagospodarowaniem otoczenia na cele usług społecznych (w ramach projektu Rewitalizacja Starej Rumi 1 – rozwój infrastruktury społecznej)
2. Podmiot realizujący
Gmina Miejska Rumia
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1, ul. Plac Kaszubski 1 2026 - 2029
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Utworzenie obiektu infrastruktury społecznej przeznaczonej do pełnienia funkcji usług społecznych. Podstawowy zakres prac to m.in: – przebudowa dzisiejszej strażnicy i jej otoczenia z dostosowaniem do pełnienia funkcji społecznych z jednoczesnym zachowaniem historycznego kształtu młyna – modernizacja i dostosowanie wnętrz do nowych funkcji – wyposażenie obiektu – budowa windy, zapewniającej dostępność obiektu – likwidacja ogrodzenia i stworzenie otwartej przestrzeni spójnej z rewaloryzowanym Placem Kaszubskim – adaptacja hali garażowej na funkcje społeczno-aktywizacyjne – zagospodarowanie otoczenia z uwzględnieniem zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami Obiekt o wartościach kulturowych, ujęty w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków, objęty ochroną historyczną formy bryły, detalu architektonicznego, w tym tradycyjnego materiału elewacyjnego.
5. Prognozowane rezultaty
– utworzenie obiektu infrastruktury społecznej przeznaczonego do pełnienia funkcji społecznych w tym: Instytutu wsparcia rodziny (konsultacje psychologiczne, terapia zajęciowa, grupa wsparcia, poradnictwo prawne, asystent rodziny), zwiększenia dostępu do usług społecznych w obszarze zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w placówce wsparcia dziennego (zwiększenie oferty punktu konsultacyjnego, warsztaty z psychotraumatologiem, zajęcia z majsterkowania). – obiekt infrastruktury społecznej dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami – poprawiona estetyka przestrzeni publicznej
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Działania zapewniające realizację zasady dostępności zostaną określone na etapie opracowania

dokumentacji technicznej, która zostanie sporządzona również zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego. Dzięki montażowi windy udostępnione zostaną wyższe kondygnacje budynku, tak aby użytkownicy mieli możliwość korzystania z nowych funkcji obiektu oraz efektów i rezultatów przedsięwzięcia. Budynek jest ujęty w ewidencji zabytków, dlatego zostanie dostosowany do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w zakresie, jaki zostanie uzgodniony z konserwatorem zabytków.
7. Potencjalne partnerstwa
Nie dotyczy
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
7 000 000,00 środki własne, środki UE, środki budżetu państwa, (FEP 2021-2027),
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne [szt.] - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Roczna liczba użytkowników obiektów świadczących usługi społeczne [os.] - Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji [os.]

Tabela 59. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P3.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Termomodernizacja zabytkowego budynku użyteczności publicznej (w ramach projektu Rewitalizacja Starej Rumi 1 – kompleksowa termomodernizacja budynku użyteczności publicznej)
2. Podmiot realizujący
Gmina Miejska Rumia
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1, ul. Plac Kaszubski 1 2026 – 2029
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Celem zadania jest kompleksowa termomodernizacja zabytkowych budynków byłej siedziby Straży Pożarnej: młyna wraz z obiektami towarzyszącymi w tym m.in.: – modernizacja instalacji c.o. – montaż systemu do zarządzania pracą systemu grzewczego – docieplenie ścian części garażowej – wymiana stolarki okiennej na stolarkę energooszczędną – wymiana stolarki drzwiowej na stolarkę energooszczędną – docieplenie stropu poddasza oraz docieplenie dachu garaży – docieplenie podłogi poddasza – modernizacja oświetlenie wewnętrznego – zastosowanie rozwiązań zielono-błękitnej infrastruktury – likwidacja barier architektonicznych Obiekt o wartościach kulturowych, ujęty w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków, objęty ochroną historyczną formy bryły, detalu architektonicznego, w tym tradycyjnego materiału elewacyjnego. Zakres i sposób wykonania prac termomodernizacyjnych, będzie uwarunkowany formą ochrony zabytku oraz jego wartościami historycznymi, z poszanowaniem substancji historycznej.

5. Prognozowane rezultaty
– poprawa efektywności energetycznej budynku przeznaczonego pod funkcje społeczne – zmniejszenie strat ciepła – ograniczenie zużycia energii elektrycznej
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zostanie zrealizowane zgodnie z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Działania zapewniające realizację zasady dostępności zostaną określone na etapie opracowania dokumentacji technicznej, która zostanie sporządzona również zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego. W szczególności pod uwagę zostaną wzięte wymagania w zakresie dostępności wejścia do budynku (drzwi i progi), stolarki okiennej oraz oświetlenia.
7. Potencjalne partnerstwa
Nie dotyczy
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
2 600 000,00 środki własne, środki UE (FEP 2021-2027),
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej [szt.] - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok] - Redukcja emisji gazów cieplarnianych [tCO_2/rok]

Tabela 60. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P4.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Poprawa standardu życia poprzez modernizację części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych (w ramach projektu Rewitalizacja Starej Rumi 1)
2. Podmiot realizujący
Wspólnoty mieszkaniowe wyłonione zgodnie z art.39 ust. 2 Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1 2026-2029
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Przedsięwzięcie zakłada modernizację, remonty części wspólnych w mieszkalnych budynkach wielorodzinnych wspólnotowych Rumia obejmujące m.in.: kompleksowe remonty klatek schodowych, remonty pomieszczeń gospodarczych, remonty dachów i inne.
5. Prognozowane rezultaty
– poprawa stanu technicznego i funkcjonalności budynków mieszkalnych – poprawa komfortu życia mieszkańców – integracja mieszkańców – zaangażowanie mieszkańców w działania rewitalizacyjne

6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Działania zapewniające realizację zasady dostępności zostaną określone na etapie opracowania dokumentacji technicznej, która zostanie sporządzona również zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego.
7. Potencjalne partnerstwa
Gmin Miejska Rumia
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
300 000,00 środki wspólnot mieszkaniowych, środki UE (FEP 2021-2027),
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba wspartych budynków mieszkalnych zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba mieszkańców wspartych budynków mieszkalnych [os.]

Tabela 61. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P5.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Aktywizacja lokalnej społeczności połączona z włączeniem mieszkańców w działania rewitalizacyjne (w ramach projektu Rewitalizacja Starej Rumi 1)
2. Podmiot realizujący
Gmina Miejska Rumia
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1 2026-2030
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Celem przedsięwzięcia jest kształtowanie postaw społecznych oraz integracja międzypokoleniowa lokalnej społeczności połączona z przeciwdziałaniem samotności, izolacji i wykluczeniu. W ramach przedsięwzięcia zakłada się realizację: 1) Ogrodu Seniorów – zagospodarowanie przez seniorów udostępnionego przez Gminę Miejską Rumia terenu poprzez nasadzenie roślin ogrodowych (np. owoce, warzywa, kwiaty, trawa) oraz elementy małej architektury typu: kosze na śmieci, ławki – warsztaty i zajęcia w plenerze organizowane w sezonie wiosenno-letnim (np. czytanie dzieciom na świeżym powietrzu, wspólne warsztaty plastyczne, wspólne obserwowanie jak zmienia się przyroda, gimnastyka dla seniora i malucha) 2) Święta Placu Kaszubskiego – serca Starej Rumi 1 (wydarzenie o charakterze kulturalno-integracyjnym) – na Placu Kaszubskim: warsztaty dla dzieci (np. głośne czytanie bajek, animacje teatralne), spotkanie autorskie z pisarzem/ aktorem/muzykiem, koncert muzyczny, – strefa relaksu w obrębie Placu Wolności np.: stoiska prowadzone przez edukatorów i animatorów kulturalnych (np. warsztaty tradycyjnych rzemiosł, zajęcia manualne: malarskie, pisarskie), biblioteka na powietrzu w formie letniej czytelni, food-trucki, wystawa czasowa prezentująca dzieje Placu Kaszubskiego, – Biblioteka Kaszubska - lekcje biblioteczne.

3) Aktywni i sprawni seniorzy - podniesienie poziomu aktywności fizycznej i społecznej seniorów i przeciwdziałanie ich wykluczeniu poprzez organizację regularnych zajęć sportowych, wydarzeń integracyjnych oraz warsztatów promujących zdrowy styl życia. Realizacja zadań może być powierzona organizacjom pozarządowym wyłonionym w drodze konkursu na wspieranie działań społecznych w ramach procesu rewitalizacji, na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.
5. Prognozowane rezultaty
– kształtowanie postaw społecznych – włączenie lokalnej społeczności w działania rewitalizacyjne – aktywizacja seniorów z obszaru rewitalizacji oraz zagospodarowanie wolnego czasu dzieci, – międzypokoleniowa aktywizacja i integracja społeczna – poprawa poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz edukacja, a także zwiększenie kapitału społecznego wśród mieszkańców tej części miasta – stworzenie przestrzeni do promocji działalności lokalnych przedsiębiorców i organizacji pozarządowych
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Działania zapewniające realizację zasady dostępności zostaną określone na etapie opracowania dokumentacji technicznej, która zostanie sporządzona również zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego. Wyłonieni realizatorzy zostaną zobowiązani do zachowania ww. wymagań dostępności w realizacji przedsięwzięcia, w szczególności w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej.
7. Potencjalne partnerstwa
Organizacje pozarządowe, lokalni liderzy społeczni, jednostki organizacyjne miasta – miejskie instytucje kultury i sportu, lokalni przedsiębiorcy
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
200 000,00 środki własne, środki NGO, środki UE, środki budżetu państwa (FEP 2021-2027),
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba wydarzeń integrujących mieszkańców [szt.] - Liczba wydarzeń kulturalnych i rekreacyjnych skierowanych do mieszkańców [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób objętych działaniami z zakresu aktywizacji i integracji społecznej [os.] - Liczba osób korzystających z nowej oferty kulturalnej i rekreacyjnej [os.]

Tabela 62. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P6.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Zwiększenie dostępu do usług społecznych w obszarze zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży (w ramach projektu Widzimy Cię – projekt wsparcia zdrowia psychicznego)
2. Podmiot realizujący
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Zagórze, poza obszarem (obejmuje mieszkańców całego obszaru rewitalizacji) 2026 -2029

4. Cel i zakres realizowanych zadań
Projekt jest odpowiedzią na problemy stwierdzone w pogłębionej diagnozie obszaru rewitalizacji Przedsięwzięcie zakłada: – zwiększenie oferty Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień i przemocy w rodzinie poprzez zwiększenie dostępności konsultacji z psychotraumatologiem skierowanych do dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji – przeprowadzenie warsztatów dla dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji prowadzonych przez psychotraumatologa w zakresie emocji oraz głównych typach doświadczeń urazowych tzw. traum, – warsztaty z psychotraumatologiem w świetlicy socjoterapeutycznej w dwóch grupach wiekowych – warsztaty z psychotraumatologiem w Klubie Zagórzak – zajęcia z majsterkowania dla dzieci i młodzieży z placówki wsparcia dziennego
5. Prognozowane rezultaty
– poprawa sytuacji rodzin zagrożonych i dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej, – podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie destrukcyjnych skutków przemocy domowej, – zapobieżenie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych, – udzielenie wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową, Udział w projekcie pozwoli stworzyć perspektywy rozwoju, pokaże nowe inspirujące do działania ścieżki, a przede wszystkim zachęci do pokonywania wewnętrznych barier i otwarcia się na możliwości jakie daje funkcjonowanie w środowisku bez przemocy.
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Partnerzy wyłonieni do realizacji projektu również zostaną zobligowani do zastosowania wymogów ustawy o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w szczególności art. 4 i art. 6 oraz ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych.
7. Potencjalne partnerstwa
organizacje pozarządowe, NGO
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
56 150,00 zł środki własne, środki UE, środki budżetu państwa, (FEP 2021-2027),
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba osób zagrożonych i dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej objętych pomocą [os.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po zakończeniu projektu [os.] - Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie destrukcyjnych skutków przemocy [%]

Tabela 63. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P7.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Opieka wytchnieniowa oraz działania wspierające opiekunów, świadczona w Centrum opiekuńczo-mieszkalnym w Rumi połączona z opieką sąsiedzką świadczoną na terenie objętym działaniami rewitalizacyjnymi (w ramach projektu Widzimy Cię – projekt wsparcia zdrowia psychicznego)
2. Podmiot realizujący
Gmina Miejska Rumia/ Centrum opiekuńczo –mieszkalne

3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1 2026-2029
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Projekt zakłada realizację opieki wytchnieniowej i pomocy sąsiedzkiej oraz działania wspierające opiekunów świadczone w Centrum opiekuńczo-mieszkalnym. Wsparciem objęte osoby niepełnosprawne, w zakresie pobytu dziennego oraz pobytu całodobowego. Podopieczni Centrum wymagają wsparcia w zakresie: potrzeb zdrowotnych, pielęgnacyjnych, rozwijaniu sprawności fizycznej. Występuje konieczność stworzenia szczególnych warunków pobytu dziennego i całodobowego. Dodatkowo, występuje konieczność przeprowadzania zajęć: – terapeutycznych grupowych i indywidualnych, – rozwijania i stymulowania sprawności ruchowej. Ponadto osoby niepełnosprawne ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności wymagają odpowiedniego, często indywidualnego wsparcia ze strony specjalistów tj., psychologów, fizjoterapeutów / rehabilitantów, terapeutów zajęciowych. W celu uzyskania lepszych efektów pracy z mieszkańcami Centrum, zapewnione zostanie w większym stopniu niż dotychczas, indywidualne wsparcie. Zwiększenie zatrudnienia pozwoli na poszerzenie istniejącej oferty poprzez: – dzienny pobyt „na godziny” w celu załatwienia ważnych spraw przez opiekunów faktycznych – pomoc doraźną świadczona przez specjalistów COM (psycholog, terapeuta) – pomoc sąsiedzką.
5. Prognozowane rezultaty
– poprawa dostępu do istniejących już miejsc świadczenia usług społecznych – nowe miejsca świadczenia usług społecznych – zwiększenie oferty usług na rzecz osób zagrożonych umieszczeniem w opiece instytucjonalnej – poprawa sytuacji społecznej uczestników
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Partnerzy wyłonieni do realizacji projektu również zostaną zobligowani do zastosowania wymogów ustawy o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w szczególności art. 4 i art. 6 oraz ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych.
7. Potencjalne partnerstwa
organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
400 000,00 zł środki własne, środki UE, środki budżetu państwa (FEP 2021-2027),
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba podmiotów o podniesionej jakości oferowanych usług [szt.] - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w projekcie [os.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba utworzonych nowych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej [szt.] - Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po zakończeniu projektu [os.]

Tabela 64. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P8.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Instytut wsparcia rodziny (w ramach projektu Widzimy Cię – projekt wsparcia zdrowia psychicznego)
2. Podmiot realizujący
Gmina Miejska Rumia/ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Zagórze, Stara Rumia 1, Towarowa 2026-2029
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Głównym założeniem projektu jest deinstytucjonalizacja usług społecznych na rzecz mieszkańców terenów rewitalizowanych, zagrożonych wykluczeniem, poprzez rozwój i zwiększenie oferty usług realizacji działań na rzecz osób zagrożonych umieszczeniem w opiece instytucjonalnej, jak i również ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społ. w placówkach wsparcia dziennego. Cele szczegółowe projektu to min. podejmowanie inicjatyw w zakresie rozwoju zdeinstytucjonalizowanych i spersonalizowanych form wsparcia, rozwój nowoczesnych usług społ., podniesienie poziomu aktywności społ. zawodowej, aktywna integracja i wspieranie rodzin, pomoc psychologiczno- terapeutyczna, rozwijanie miejsc wsparcia społ., usamodzielnienie się i wzrost wydajności funkcji opiekuńczo wychowawczej rodzin.
5. Prognozowane rezultaty
– utworzenie nowych miejsc świadczenia usług społecznych w społeczności lokalnej – zwiększenie dostępności usług społecznych na poziome lokalnym – wzrost samodzielności i integracji społecznej uczestników projektu
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Partnerzy wyłonieni do realizacji projektu również zostaną zobligowani do zastosowania wymogów ustawy o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w szczególności art. 4 i art. 6 oraz ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych. Uwzględniona zostanie zasada projektowania uniwersalnego na każdym etapie realizacji projektu. Dostosowana zostanie przestrzeń - dostęp do budynków i infrastruktury - zastosowanie oznaczeń wizualnych, dotykowych i dźwiękowych. Wyeliminowane będą bariery architektoniczne, takie jak schody. Zastosowana zostanie dostępność cyfrowa i technologiczna - dostosowanie stron internetowych. Zapewniony zostanie tłumacz języka migowego podczas wydarzeń i spotkań.
7. Potencjalne partnerstwa
organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
2 663 850,00 środki własne, środki UE, środki budżetu państwa (FEP 2021-2027),
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej [os.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej [szt.] - Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po zakończeniu projektu [os.]

Tabela 65. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P9.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Nowe kwalifikacje to nowe możliwości – podnoszenie kwalifikacji mieszkańców obszaru rewitalizacji (w ramach projektu Nowy Start – wsparcie mieszkańców terenów rewitalizowanych)
2. Podmiot realizujący
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Zagórze (obejmuje mieszkańców całego obszaru rewitalizacji) 2026-2029
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Głównym celem przedsięwzięcia jest umożliwienie mieszkańcom z obszaru objętego rewitalizacją podniesienia lub zmiany kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach, kursach i stażach. Podniesienie kwalifikacji umożliwi im wejście na rynek pracy. Bezpośrednimi odbiorcami projektu będą osoby nieaktywne zawodowo, w tym bierne zawodowo, ale również osoby zagrożone wykluczeniem i ubóstwem. Projekt będzie obejmować szkolenia i kursy podnoszące kompetencje i/lub kwalifikacje.
5. Prognozowane rezultaty
– uzyskanie nowych kwalifikacji lub podniesienie kwalifikacji osób nieaktywnych zawodowo – podniesienie kwalifikacji osób nieaktywnych zawodowo i umożliwienie wejścia na rynek pracy – przeciwdziałanie wykluczeniu i ubóstwu
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Partnerzy wyłonieni do realizacji projektu również zostaną zobligowani do zastosowania wymogów ustawy o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w szczególności art. 4 i art. 6 oraz ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych. Szczegółowa analiza potrzeb i planowanie dostępności przeprowadzona zostanie wraz z diagnozą potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami na etapie formularza rekrutacyjnego. Uwzględniona zostanie zasada projektowania uniwersalnego na każdym etapie realizacji projektu. Dostosowana zostanie przestrzeń - dostęp do budynków i infrastruktury - zastosowanie oznaczeń wizualnych, dotykowych i dźwiękowych Wyeliminowane będą bariery architektoniczne, takie jak schody. Zapewniony zostanie tłumacz języka migowego podczas wydarzeń i spotkań.
7. Potencjalne partnerstwa
organizacje pozarządowe NGO
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
670 000,00 środki własne, środki UE, środki budżetu państwa (FEP 2021-2027),
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba osób objętych wsparciem w projekcie [os.] - Liczba osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych objętych projektem [os.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób, które uzyskały lub podniosły kwalifikacje po zakończeniu udziału w projekcie [os.] - Liczba osób poszukujących pracy po zakończeniu projektu [os.]

6.2.2. Pozostałe podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Tabela 66. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P10.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Odbudowa i adaptacja na cele społeczno- edukacyjno- kulturalne zabytkowego budynku byłej Fili Biblioteki Miejskiej
2. Podmiot realizujący
Gmina Miejska Rumia
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1 (docelowa lokalizacja okolice ul. Kościelnej) 2026-2029
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Odbudowa na terenie stanowiącego kolebkę „rumskiej" historii obszaru Stara Rumia 1 cennego historycznie (ujęty w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków) obiektu byłej Filii Biblioteki Miejskiej oraz jego dostosowanie i wyposażenie do pełnienia funkcji społeczno-edukacyjno-kulturalnych, integracyjnych oraz innych usług społecznych.
5. Prognozowane rezultaty
– odbudowa zabytkowego obiektu oraz wyeksponowanie jego historycznego charakteru – wzmocnienie dziedzictwa historycznego miasta i obszaru rewitalizacji – rozwój lokalnej infrastruktury niezbędnej do prowadzenia działań społeczno-edukacyjno-kulturalnych i integracyjnych
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego, z dostosowaniem do potrzeb wszystkich użytkowników, w tym zwłaszcza osób ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z wymaganiami dostępności określonymi w szczególności w art. 4 i w art. 6 Ustawy z dnia 19 lipca 2019r. o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Działania zapewniające realizację zasady dostępności zostaną określone na etapie opracowania dokumentacji technicznej. Budynek jest ujęty w ewidencji zabytków, dlatego zostanie dostosowany do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w zakresie jaki zostanie uzgodniony z konserwatorem zabytków.
7. Potencjalne partnerstwa
Toyota, ANRO-TRADE Sp. z o.o.
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
4 000 000,00 środki własne, środki prywatne, środki UE, środki budżetu państwa,
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [os.]

Tabela 67. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P11.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Osiedlowe centra świadczenia usług społecznych dla dzieci, młodzieży i seniorów (przedsięwzięcie w ramach 5.18 Usługi społeczne i zdrowotne – ZIT na terenie obszaru metropolitalnego)
2. Podmiot realizujący
Gmina Miejska Rumia
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Zagórze, Stara Rumia, Janowo, Centrum 2026-2029
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Głównym celem projektu jest deinstytucjonalizacja usług społecznych na rzecz mieszkańców zagrożonych wykluczeniem, poprzez rozwój i zwiększenie oferty usług oraz infrastruktury służącej realizacji działań na rzecz osób zagrożonych umieszczeniem w opiece instytucjonalnej, jak i również ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych w placówkach wsparcia dziennego. Projekt zakłada utworzenie 4 Centrów Sąsiedzkich: 1.Stara Rumia 2.Rumia Janowo 3.Rumia Centrum 4. Rumia Zagórze W ramach działalności ww. centrów świadczone będą usługi, dopasowane do stwierdzonych w czasie indywidualnych diagnoz problemów osób i rodzin. Centra sąsiedzkie działać będą na rzecz integracji społecznej i poprawy jakości życia mieszkańców, oferując następujący zakres wsparcia: 1) wsparcie dla rodzin i dzieci (zajęcia edukacyjne, warsztaty rozwijające umiejętności, poradnictwo specjalistyczne) 2) wsparcie psychologiczne i doradztwo (zajęcia z psychologie, pedagogiem, grupy wsparcia) 3) wsparcie dla seniorów (pomoc w pokonywaniu codziennych trudności, pomoc sąsiedzka, usługi opiekuńcze, formy wspólnego spędzania czas) 4) poradnictwo zdrowotne i prawne (konsultacje z prawnikiem, ratownikiem medycznym, pielęgniarką) Projekt jest bezpośrednio powiązany z projektem infrastrukturalnym 06.04. Infrastruktura społeczna – ZIT na terenie obszaru metropolitalnego, w ramach którego wyremontowane zostaną pomieszczenia na potrzeby prowadzenia jednego z centrów tj. Centrum Sąsiedzkie Stara Rumia i ma charakter nadrzędny nad nim. Główne zadania: rozwój usług opiekuńczo-aktywizacyjnych, rozwój usług opiekuńczo- wychowawczych: Centrum wsparcia dzieci i młodzieży, rozwijanie wolontariatu, w tym w szczególności wolontariatu sąsiedzkiego, szkolenie dla członków rodzin, opiekunów i asystentów osób zależnych.
5. Prognozowane rezultaty
– utworzenie sieci 4 Centrów Mieszkańca – rozwój usług na rzecz zagrożonych wykluczeniem mieszkańców będących alternatywą do całodobowych miejsc opieki instytucjonalnej – poszerzenie oferty wsparcia pozainstytucjonalnego – wprowadzenie działań profilaktycznych opóźniających lub zastępujących wsparcie instytucjonalne z poszanowaniem podmiotowości i integralności ich beneficjentów – zwiększenia obecności osób zagrożonych umieszczeniem w opiece instytucjonalnej i ich rodzin w społeczności w oparciu o relacje, poczucie szacunku i godności – otwierania środowiska lokalnego na osoby wymagające wsparcia i ich potrzeby.
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Działania zapewniające realizację zasady dostępności zostaną określone na etapie opracowania dokumentacji, która zostanie sporządzona również zgodnie z zasadami projektowania

uniwersalnego. Szczegółowa analiza potrzeb i planowanie dostępności przeprowadzone zostaną wraz z diagnozą potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami na etapie formularza rekrutacyjnego. Dostosowana zostanie przestrzeń - dostęp do budynków i infrastruktury - zastosowanie oznaczeń wizualnych, dotykowych i dźwiękowych. Wyeliminowane będą bariery architektoniczne, takie jak schody. Zastosowana zostanie dostępność cyfrowa i technologiczna - dostosowanie stron internetowych. Zapewniony zostanie tłumacz języka migowego podczas wydarzeń i spotkań.
7. Potencjalne partnerstwa
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, NGO
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
2 320 615,38 środki własne, środki UE (FEP 2021-2027)
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie [os.] - Liczba osób objętych usługami w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej [os.] - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie [os.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej [szt.] - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej [szt.]

Tabela 68. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P12.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Centrum Sąsiedzkie – Stara Rumia (przedsięwzięcie w ramach 6.04. Infrastruktura społeczna – ZIT na terenie obszaru metropolitalnego)
2. Podmiot realizujący
Gmina Miejska Rumia
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1, ul. Starowiejska 46 2026
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Głównym celem projektu jest deinstytucjonalizacja usług społecznych na rzecz mieszkańców Rumi zagrożonych wykluczeniem, poprzez rozwój i zwiększenie oferty usług oraz infrastruktury służącej realizacji działań na rzecz osób zagrożonych umieszczeniem w opiece instytucjonalnej, jak i również ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych w placówkach wsparcia dziennego poprzez roboty budowlane i wyposażenie pomieszczeń na potrzeby Centrum Sąsiedzkiego w dzielnicy Stara Rumia. Projekt obejmuje: opracowanie dokumentacji budowalno-kosztorysowej, przygotowanie koncepcji, prace remontowo/budowalne i adaptacyjne na potrzeby lokalu Centrum, prace remontowo-budowalne polegać będą na remoncie i adaptacji pomieszczeń na: gabinety specjalistyczne (pracownik socjalny, psycholog, pedagog), pomieszczenie wielofunkcyjnej z aneksem kuchennym, toalety oraz ciągu komunikacyjnego; wyposażenie wyremontowanych pomieszczeń, nadzór inwestorski, promocja projektu.
5. Prognozowane rezultaty
– utworzenie jednego z sieci 4 Centrów Mieszkańca – Centrum Mieszkańca Stara Rumia – wzbogacenie oferty dla osób starszych , dzieci i młodzieży.

– powstałe centrum przyczyni się do rozwoju usług na rzecz zagrożonych wykluczeniem mieszkańców – stworzenie alternatywy do całodobowych miejsc opieki instytucjonalnej – zaspakajanie potrzeb mieszkańców – integracji społecznej i poprawy jakości życia mieszkańców
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub innej ograniczenia. Zostanie ono wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Działania zapewniające realizację zasady dostępności zostaną określone na etapie opracowania dokumentacji technicznej, która zostanie sporządzona również zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego.
7. Potencjalne partnerstwa
Nie dotyczy
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
235 294,12 środki własne środki UE (FEP 2021-2027),
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Roczna liczba użytkowników obiektów świadczących usługi społeczne [os.]

Tabela 69. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P13.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Konserwacja i restauracja zabytkowych ruin jedynego średniowiecznego pocysterskiego kościoła ziemi wejherowskiej na 800-lecie Rumi
2. Podmiot realizujący
Gmina Miejska Rumia
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1, ul. Kościelna 19 marzec – sierpień 2025r.
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Adaptacja ruin zabytkowego (wpisanego do Rejestru Zabytków Województwa Pomorskiego), cysterskiego kościoła pw. Św. Mikołaja i Św. Krzyża z XIII wieku wraz z zabytkowym cmentarzem w celu wykorzystania potencjału dziedzictwa historycznego miasta. Bezpośrednim celem projektu jest przystosowanie przestrzeni do współczesnych potrzeb mieszkańców i odwiedzających miasto turystów przy jednoczesnym eksponowaniu najważniejszych historycznych walorów, a także nadanie miejscu charakteru parkowego, co będzie zachęcało mieszkańców oraz turystów do odwiedzin oraz będzie służyć jako miejsce plenerowych wydarzeń o charakterze lokalnym.
5. Prognozowane rezultaty
– ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego miasta, – zwiększanie jakości przestrzeni publicznej

– poprawa atrakcyjności i wizerunku podobszaru Stara Rumia – zwiększanie tożsamości mieszkańców,
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub innej ograniczenia. Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Jednym z przykładowych działań w zakresie zapewnienia dostępności obiektu dla osób ze szczególnymi potrzebami jest wykonanie modelu 3D dla osób niedowidzących i niewidomych.
7. Potencjalne partnerstwa
Nie dotyczy
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
1 599 000,00 960 000,00 – środki budżetu państwa w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, środki własne
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba obiektów dziedzictwa kulturowego miasta objętych renowacją [szt.] - Wielkość powierzchni publicznej o poprawionej jakości [m^2] Wskaźniki rezultatu: - Poprawa atrakcyjności i wizerunku podobszaru Stara Rumia 1 [-] - Liczba miejsc stanowiących atrakcję historyczną i kulturową [szt.]

Tabela 70. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P14.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Renowacja i konserwacja zabytkowych organów Eduarda Witteka z 1918 roku w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Rumi
2. Podmiot realizujący
Parafia pw. Krzyża Świętego w Rumi
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1, ul. Kościelna 20 luty 2025r. – listopad 2026r.
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Celem przedsięwzięcia jest zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego, stanowiącego główny potencjał rozwojowy podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1. Projekt zakłada przywrócenie pierwotnego kształtu estetycznego i brzmieniowego oraz funkcjonalności instrumentu zabytkowych organów, którą posiadały w czasie swojego powstania, tj. w 1918r. Działanie obejmie prace konserwatorskie i restauratorskie wszystkich elementów instrumentu znajdującego się we wpisanym do Rejestru Zabytków Województwa Pomorskiego kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Rumi.
5. Prognozowane rezultaty
– zwiększenie świadomości lokalnego dziedzictwa – rozwój kulturalny obszaru rewitalizacji i miasta

– stworzenie fundamentu realizacji wydarzeń wysokiej kultury (koncerty, warsztaty, spotkania) dla mieszkańców – rozwój oferty kulturalnej
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub innej ograniczenia. Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.
7. Potencjalne partnerstwa
Gmina Miejska Rumi
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
986 460,00 956 570,26 - środki budżetu państwa w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków; środki własne
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba obiektów zabytkowych i cennych historycznie objętych wsparciem [szt.] - Liczba zabytkowych instrumentów o przywróconej funkcjonalności [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba obiektów o podniesionych walorach historycznych i kulturowych [szt.] - Liczba wydarzeń kulturalnych zorganizowanych w obiekcie [szt.]

Tabela 71. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P15.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Budowa ulicy Fryderyka Chopina
2. Podmiot realizujący
Gmina Miejska Rumia
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1, ul. Chopina 2028-2030
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Projekt zakłada budowę ulicy położonej w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1, w sąsiedztwie zabytkowych ruin jedynego średniowiecznego pocysterskiego kościoła ziemi wejherowskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą.
5. Prognozowane rezultaty
– zwiększanie dostępności planowanych do adaptacji ruin zabytkowego kościoła, – zwiększenie dostępności usług publicznych (m.in. Biblioteki Miejskiej), – zwiększanie jakości infrastruktury komunikacyjnej mieszkańców ul. Chopina, – poprawa ładu przestrzennego
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub innej ograniczenia. Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem

zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Działania zapewniające realizację zasady dostępności zostaną określone na etapie opracowania dokumentacji technicznej, która zostanie sporządzona również zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego.
7. Potencjalne partnerstwa
Nie dotyczy
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
500 000,00 środki własne, środki z budżetu państwa
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Długość wybudowanej drogi [m] Wskaźniki rezultatu: - Powierzchnia nowej infrastruktury publicznej [m^2]

Tabela 72. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P16.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przy Szkole Podstawowej Nr 1
2. Podmiot realizujący
Gmina Miejska Rumia
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1, ul. Kościelna 6 2024-2025
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Przedsięwzięcie zakłada budowę hali sportowej wraz z łącznikiem, szatniami i zapleczem przy zlokalizowanej w obrębie podobszaru rewitalizacji, najstarszej w mieście Szkoły Podstawowej nr 1 (ujętej w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków).
5. Prognozowane rezultaty
– poprawa funkcjonowania szkoły i prowadzenia zajęć wychowania fizycznego stworzenie miejsca prowadzenia aktywnych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży oraz treningów klubów sportowych oraz aktywizacji pozostałych grup wiekowych mieszkańców
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub innej ograniczenia. Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.
7. Potencjalne partnerstwa
Nie dotyczy
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
12 044 399,00 6 854 536,00 środki budżetu państwa w ramach programu „Olimpia”

9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba nowych obiektów sportowo-rekreacyjnych [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba nowych ofert aktywnego spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji [szt.] - Liczba mieszkańców obszaru korzystających z obiektu [os.]

Tabela 73. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P17.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Przebudowa ul. Dębogórskiej od ronda Jana Pawła II do ronda Marszałka Płażyńskiego w Rumi
2. Podmiot realizujący
Gmina Miejska Rumia
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1 i bezpośrednie sąsiedztwo (ul. Dębogórska, rondo Jana Pawła II) 2025-2027
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Inwestycja obejmuje kompleksową przebudowę ul. Dębogórskiej od ronda Jana Pawła II do ronda Marszałka M. Płażyńskiego wraz z rozbudową ronda Jana Pawła II w Rumi. Przedmiotowa inwestycja ma na celu uporządkowanie układu komunikacyjnego oraz poprawę bezpieczeństwa ruchu kołowego i pieszego w tym rejonie.
5. Prognozowane rezultaty
– poprawa warunków zrównoważonej mobilności miejskiej – poprawa ładu przestrzennego miasta – powstanie nowej infrastruktury publicznej
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub innej ograniczenia. Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Działania zapewniające realizację zasady dostępności zostaną określone na etapie opracowania dokumentacji technicznej, która zostanie sporządzona również zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego. Inwestycja będzie uwzględniała m.in. obniżenia krawężników w ciągu ruchu pieszych i oświetlenie. Informacje o prowadzonych pracach remontowych będą publikowane z uwzględnieniem dostępności cyfrowej.
7. Potencjalne partnerstwa
Starostwo Powiatowe w Wejherowie, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
16 500 000,00 środki własne, środki z budżetu powiatu, środki z budżetu województwa
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Długość zmodernizowanej drogi [m] - Długość zmodernizowanych ciągów pieszych [m]

- Długość zmodernizowanych ścieżek rowerowych [m] Wskaźniki rezultatu: - Powierzchnia nowej infrastruktury publicznej [m^2]

Tabela 74. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P18.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Termomodernizacja 6 budynków użyteczności publicznej w Rumi
2. Podmiot realizujący
Gmina Miejska Rumia
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1, bezpośrednie sąsiedztwo obszaru rewitalizacji (ul. Kościelna 6, ul. Sienkiewicza 30, ul. Stefana Batorego 29, ul. Rodziewiczówny 10, ul. Mickiewicza 49) 2025-2028
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Projekt zakłada działania termomodernizacyjne oraz montaż instalacji OZE i systemu BMS optymalizującego zużycie energii elektrycznej, a tym samym zwiększenie efektywności energetycznej 6 budynków użyteczności publicznej: – Szkoła Podstawowa nr 1 – Szkoła Podstawowa nr 6 – Szkoła Podstawowa nr 7 – Szkoła Podstawowa nr 8 – Hala Sportowa MOSiR – Hala sportowa przy Szkole Podstawowej nr 7 Są to obiekty zlokalizowane na terenie obszaru rewitalizacji oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Do objętych projektem placówek oświatowych uczęszczają dzieci zamieszkujące obszar rewitalizacji. W przypadku Szkoły Podstawowej nr 1, będącej obiektem ujętym w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków prace termomodernizacyjne będą uwzględniały formę ochrony zabytku oraz jego walory historyczne.
5. Prognozowane rezultaty
– zwiększenie racjonalności wydatków, które osiągnięte zostanie poprzez ograniczenie zapotrzebowania na energię pierwotną i zmniejszenie zapotrzebowania na energię końcową – zmniejszenie zanieczyszczenia atmosfery dzięki redukcji emisji CO_2 o oraz redukcji emisji pyłów
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub innej ograniczenia. Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Działania zapewniające realizację zasady dostępności zostaną określone na etapie opracowania dokumentacji technicznej, która zostanie sporządzona również zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego.
7. Potencjalne partnerstwa
MOSiR Rumia, placówki oświatowe
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
19 102 855,06 13 201 160,00 - środki UE (FEP 2021-2027), środki własne

9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.] - Powierzchnia budynków publicznych o udoskonalonej charakterystyce energetycznej [m^2] Wskaźniki rezultatu: - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej i cieplnej [MWh/rok] - Redukcja emisji gazów cieplarnianych [tCO_2/rok]

Tabela 75. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P19.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Budowa nowego węzła integracyjnego „Rumia Biała Rzeka” oraz rozbudowa istniejącego węzła integracyjnego Rumia
2. Podmiot realizujący
Zarząd Infrastruktury Miejskiej Rumia Sp. z o.o.
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Towarowa, Zagórze (pas terenu pomiędzy ul. Grunwaldzką i ul. Cegielnianą, ul. Starowiejska, ul. Towarowa) 2025 - 2029
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Budowę nowego węzła integracyjnego „Rumia Biała Rzeka” zaplanowano w pasie terenu pomiędzy ulicą Grunwaldzką (droga wojewódzka), a terenem kolejowym (linia kolejowa nr 202) i biegnącą wzdłuż torów ulicą Cegielnianą (droga powiatowa) – na wysokości projektowanego przez PKP PLK nowego dworca kolejowego – Rumia Biała Rzeka. Rozbudowę istniejącego węzła integracyjnego Rumia zaplanowano w obrębie ulicy Starowiejskiej oraz ul. Towarowej w zakresie budowy nowych miejsc postojowych, które przyczynią się do wyprowadzenia ruchu poza centra miasta, zwłaszcza po budowie przez PKP PLK wiaduktu na ul. Hodowlanej. W ramach inwestycji dodatkowo wybudowana zostanie kładka nad torami kolejowymi, która poprawi komfort i bezpieczeństwo podróżnych oraz pieszych Głównym celem projektu jest usprawnienie oraz poprawa efektywności systemu transportu zbiorowego oraz stworzenie dodatkowego połączenia podobszaru rewitalizacji Towarowa z pozostałą częścią miasta.
5. Prognozowane rezultaty
– zniwelowanie barier przestrzennych pomiędzy podobszarem rewitalizacji Towarowa i resztą miasta – zwiększenie spójności transportowej – ograniczenie wpływu transportu na środowisko poprzez promocję transportu publicznego i rowerowego
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zakłada poprawę dostępności komunikacyjnej w mieście z uwzględnieniem potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami i zachowaniem zasad równości z innymi użytkownikami oraz utworzenie dodatkowych miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnością. Zapewni ono równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami bez względu na wiek, poziom sprawności fizycznej lub inne ograniczenia. Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Działania zapewniające realizację zasady dostępności zostaną określone na etapie opracowania dokumentacji technicznej, która zostanie sporządzona również zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego. W ramach zadania przewidziano przeprowadzenie konsultacji z osobami z niepełnosprawnościami na etapie projektowania, realizacji i zakończenia realizacji projektu oraz opracowanie audytu z poszczególnych konsultacji. Konsultacje z osobami

z niepełnosprawnościami, jako przyszłymi użytkownikami, będą obejmowały analizę dokumentacji projektowej w kwestii dostępności, identyfikacji potencjalnych barier (m.in. w zakresie komunikacji, dostępności przestrzeni wspólnych, oznakowania i rozwiązań funkcjonalnych) oraz wskazaniem najlepszych rozwiązań (co zostanie potwierdzone opracowaniem rekomendacji dostosowań) oraz przygotowaniem symulacji/wizualizacji pokazujących sposób użytkowania projektowanych rozwiązań przez osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Ostatnim etapem będzie przeprowadzenie konsultacji po zakończeniu realizacji inwestycji, które będą miały na celu pokazanie w praktyce zastosowanych rozwiązań oraz potwierdzenie, że powstałe inwestycje są dostępne dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.
7. Potencjalne partnerstwa
Gmina Miejska Rumia
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
54 999 999,89 38 008 130,00 – środki UE (FEnIKS 2021-2027), środki własne
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź” [szt.] - Liczba wybudowanych/ przebudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba pojazdów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź” [szt.]

Przedsięwzięcia zgłoszone w ramach otwartego naboru

Tabela 76. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P20.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Wymiana pokrycia dachowego na budynku wielorodzinnym przy ul. Lipowej 1
2. Podmiot realizujący
Wspólnota mieszkaniowa Lipowa 1 Rumia
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1, ul. Lipowa 1 2025-2026
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Celem są prace remontowo-modernizacyjne części wspólnej budynku wspólnoty mieszkaniowej. Przedsięwzięcie zakłada wymianę pokrycia dachowego na blachodachówkę wraz z wykonaniem opierzenia kominów, montażem orynnowania rur spustowych.
5. Prognozowane rezultaty
– popraw stanu technicznego obiektu, jego komfortu termicznego oraz ograniczenie strat ciepła
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Działania zapewniające realizację zasady dostępności zostaną określone na etapie opracowania dokumentacji technicznej, która zostanie sporządzona również zgodnie z zasadami projektowania

uniwersalnego. Z produktów i rezultatów przedsięwzięcia będą mogli korzystać wszyscy mieszkańcy budynku wielorodzinnego wspólnotowego.
7. Potencjalne partnerstwa
Nie dotyczy
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
70 000,00 środki własne, środki UE, środki budżetu państwa
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji objętych wsparciem [szt.] - Liczba budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji o podniesionych walorach termomodernizacyjnych [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury poddanych termomodernizacji [os.] - Zmniejszenie zużycia energii cieplnej [GJ/rok]

Tabela 77. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P21.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Remont klatek schodowych i pomieszczeń gospodarczych w wielorodzinnym mieszkalnym budynku wspólnotowym przy ul. Plac Kaszubski 11
2. Podmiot realizujący
Wspólnota mieszkaniowa Plac Kaszubski 11 Rumia
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1, ul. Plac Kaszubski 11 2025-2026
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Przedsięwzięcie obejmuje kompleksowy remont klatek schodowych w budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Plac Kaszubski 11 Zakłada ono m.in.: uzupełnienie ubytków w ścianach, odmalowanie ścian; remont / odnowienie schodów oraz poręczy; wymiana drzwi do piwnicy; zabudowa rur na ścianach i sufitach wraz z montażem wywietrzników; wymiana skrzynek na listy, skrzynek elektrycznych i gazowych, włączników elektrycznych i dzwonków; montaż nowych lamp. Dodatkowo wyremontowane zostaną pomieszczenia gospodarcze/komórki lokatorskie.
5. Prognozowane rezultaty
znaczna poprawa stanu technicznego budynku, jakość życia mieszkańców
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Działania zapewniające realizację zasady dostępności zostaną określone na etapie opracowania dokumentacji technicznej, która zostanie sporządzona również zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego. Z produktów i rezultatów przedsięwzięcia będą mogli korzystać wszyscy mieszkańcy budynku wielorodzinnego wspólnotowego.

7. Potencjalne partnerstwa
Nie dotyczy
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
130 000,00 środki własne, środki UE, środki budżetu państwa
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji objętych wsparciem [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury poddanych remontowi [os.]

Tabela 78. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P22.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Termomodernizacja komunalnego budynku mieszkalnego – Mickiewicza 13
2. Podmiot realizujący
Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa Sp. z o.o.
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1, ul. Mickiewicza 13 2026-2027
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Głównym celem projektu jest poprawa komfortu termicznego obiektu i ograniczenie strat cieplnych. Przedsięwzięcie obejmuje kompleksową termomodernizację komunalnego (100% udział gminy) wielorodzinnego budynku mieszkalnego w ty: pełną termomodernizację ścian zewnętrznych wraz z wymianą stolarki okiennej, termomodernizację dachu, wymianę instalacji wodno-kanalizacyjnej oraz instalacji elektrycznej.
5. Prognozowane rezultaty
– poprawa stanu technicznego wielorodzinnego., komunalnego budynku mieszkalnego – wzrost jakości życia mieszkańców – ograniczenie zużycia energii cieplnej połączone z redukcją emisji zanieczyszczeń powietrza
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Działania zapewniające realizację zasady dostępności zostaną określone na etapie opracowania dokumentacji technicznej, która zostanie sporządzona również zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego. W szczególności pod uwagę zostaną wzięte wymagania w zakresie dostępności wejścia do budynku (drzwi i progi), stolarki okiennej oraz oświetlenia. Z produktów i rezultatów przedsięwzięcia będą mogli korzystać wszyscy mieszkańcy budynku wielorodzinnego wspólnotowego.
7. Potencjalne partnerstwa
Nie dotyczy

8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
500 000,00 środki własne, środki UE, środki budżetu państwa
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji objętych wsparciem [szt.] - Liczba budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji o podniesionych walorach termomodernizacyjnych [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury poddanych termomodernizacji [os.] - Zmniejszenie zużycia energii cieplnej [GJ/rok]

Tabela 79. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P23.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Kompleksowa modernizacja cennego historycznie obiektu hotelowego Biały Dworek
2. Podmiot realizujący
Hotel Diamond w Białym Dworku
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Zagórze, ul. Sobieskiego 16 2025-2026
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Celem projektu jest kompleksowa modernizacja historycznego obiektu hotelowego (ujętego w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków), a tym samy zapewnienie jego większej funkcjonalności i dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Realizacja przedsięwzięcia pozwoli też na poprawę kondycji przedsiębiorstwa i jego konkurencyjności na rynku. Obejmuje ono: budowę apartamentów z pełnym wyposażeniem i infrastrukturą zapewniającą pełny dostęp dla osób ze specjalnymi potrzebami, montaż szybu windy i windy (dopuszczalna wersja szybu zewnętrznego oraz wewnętrznego) z dostępem do wszystkich kondygnacji, rozbudowę istniejącej klatki schodowej umożliwiającej dostęp do najwyższej kondygnacji z zachowaniem wszelkich norm bezpieczeństwa, montaż automatyki związanej z optymalizacją ogrzewania i innych parametrów, każdego pomieszczenia w obiekcie, montaż tablic informujących o historii obiektu i najbliżej okolicy.
5. Prognozowane rezultaty
– zwiększenie liczby osób korzystających z obiektu – usuniecie barier architektonicznych i łatwiejszy dostęp dla osób ze zróżnicowanymi potrzebami – poprawa i modernizacja stanu technicznego obiektu – optymalizacja parametrów związanych z ogrzewaniem, akustyką i wszelką możliwą automatyzacją obiektu pod katem dbałości o ochronne środowiska – wizytówka miasta w prestiżowej lokalizacji z atrakcyjnym punktem widokowo- rekreacyjnym – wzrost kondycji przedsiębiorstwa i wizerunku pod kątem dostępności całego obiektu – świadomość o historii jaką obiekt posiada – zwiększone zostaną możliwości na rozwój turystki i bazy noclegowej – powstanie punktu widokowego który będzie kolejną ciekawą atrakcją na planie miasta

6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Biorąc po uwagę, iż obiekt jest historyczną wizytówką miasta, mieszczącą się przy głównej przelotowej ulicy nie posiada ze względu na swój obecny charakter konstrukcyjny wielu ułatwień dla osób korzystających z obiektu. Głównym działaniem będzie usuniecie barier architektonicznych (np. obniżenie progów, rozbudowa klatki schodowej) oraz udostępnienie i ułatwienie możliwości skorzystania z obiektu osobom ze szczególnymi potrzebami (np. montaż windy). Budynek jest ujęty w ewidencji zabytków dlatego zostanie dostosowany do potrzeb osób ze zróżnicowanymi potrzebami w zakresie, jaki zostanie uzgodniony z konserwatorem zabytków. Przedsięwzięcie po przeprowadzonej analizie możliwości dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami, zostanie wykonane zgodnie z wymaganiami dostępności określonymi w Ustawie z dnia 19 lipca 2019r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.
7. Potencjalne partnerstwa
Nie dotyczy
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
2 000 000,00 środki własne, środki UE, środki budżetu państwa
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba zmodernizowanych obiektów cennych historycznie [szt.] - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami [os.] Wskaźniki rezultatu: - Wzrost liczby osób korzystających z obiektu [%]

Tabela 80. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P24.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Zespół budynków mieszkalnych wielorodzinnych i usługowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą
2. Podmiot realizujący
ELFEKO INWESTYCJE FEIL, PIWKO SPÓŁKA JAWNA, MEGAT SPÓŁKA AKCYJNA
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Towarowa, ul. Towarowa 67 2026 -2028
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Celem przedsięwzięcia jest transformacja usługowo-przemysłowa obszaru zabudowanego budynkami produkcyjnymi w teren zabudowy wielorodzinnej z usługami. Inwestycja ma na celu rozwiązanie kluczowych problemów środowiskowych i przestrzenno-funkcjonalnych. W ramach projektu powstanie wielofunkcyjna przestrzeń miejska obejmująca zabudowę wielorodzinną i usługową (wzniesione nowoczesne budynki mieszkalne z przestrzenią usługową), zielone przestrzenie publiczne (nowe zadrzewienia, pasy zielni pełniące funkcje rekreacyjne), pas zielni wzdłuż ulicy Towarowej, redukujący hałas z ruchu drogowego i kolejowego. W przedsięwzięciu zastosowane zostaną instalacje odnawialnych źródeł energii oraz energooszczędne rozwiązania technologiczne w zakresie ogrzewania i wentylacji.

5. Prognozowane rezultaty
– znaczna poprawa estetyki przestrzeni, która stanie się atrakcyjna zarówno dla mieszkańców, jak i nowych inwestorów – zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii – zniwelowane bariery przestrzenne – ograniczona uciążliwość hałasu kolejowego i drogowego
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami jest kluczowym elementem planowanego przedsięwzięcia. Projekt zakłada uwzględnienie potrzeb osób z ograniczeniami mobilności oraz innych grup o szczególnych wymaganiach i potrzebach (m.in. poprzez bezprogowe wejścia do budynków, szerokie korytarze i drzwi, windy w budynkach wielorodzinnych, dostosowane ciągi piesze z miejscami odpoczynku, wizualne i dotykowe oznakowania w przestrzeni, miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych). Przedsięwzięcie zostanie wykonane z uwzględnieniem zasady projektowania uniwersalnego oraz zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.
7. Potencjalne partnerstwa
Nie dotyczy
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
50 000 000,00 środki własne, kredyt bankowy
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba zrealizowanych budynków mieszkalnych i usługowych [szt.] - Powierzchnia nowych terenów zielonych [m^2] - Liczba budynków wyposażonych w OZE [szt.] - Powierzchnia przebudowanych dróg i ścieżek [m^2] Wskaźniki rezultatu: - Liczba mieszkańców z dostępem do terenów zielonych w odległości do 300m [os.] - Ilość zredukowanej emisji CO_2 [tCO_2/rok]

Tabela 81. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P25.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Gański Kamienica
2. Podmiot realizujący
Marcin Nietupski ul. Plac Kaszubski 9/1
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1, ul. Plac Kaszubski 9/1 2025-2028
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Celem przedsięwzięcia jest poprawa stanu technicznego obiektu oraz stanu środowiska naturalnego. Przedsięwzięcie zakłada: wykonanie nowej elewacji frontu budynku, ujednolicenie szyldu sklepu mięsnego na nawiązujący do historii miejsca i zlokalizowanej w pobliżu Biblioteki Miejskiej; wykonanie docieplenia dachu, wymianę ogrodzenia nieruchomości, odnowienie obszarów zielonych przynależnych do nieruchomości, zmiana źródła ciepła z pieca węglowego na piec gazowy

5. Prognozowane rezultaty
– poprawa estetyki przestrzeni publicznej – ujednolicone oszyldowanie obiektów w przestrzeni Placu Kaszubskiego
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Projekt dotyczy działań prowadzonych przez prywatnego właściciela w zakresie jego własnej nieruchomości. Przedsięwzięcie zostanie przeprowadzone zgodnie z aktualnymi przepisami Prawa budowlanego. Z jego efektów będą mogli korzystać wszyscy mieszkańcy nieruchomości, w tym osoby ze zróżnicowanymi potrzebami.
7. Potencjalne partnerstwa
Dariusz Górski, Sklep mięsny na Placu Kaszubskim
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
100 000,00 środki własne
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji poddanych renowacji [szt.] - Liczba budynków mieszkalnych poddanych termomodernizacji [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Zmniejszenie zużycia energii cieplnej [GJ/rok] - Wzrost poziomu warunków mieszkalnych [-]

Tabela 82. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P26.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Święto Placu Kaszubskiego
2. Podmiot realizujący
Miejska Biblioteka Publiczna im. Floriana Ceynowy w Rumi
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1 2026-2028
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Celem przedsięwzięcia jest zintegrowanie lokalnej społeczności podczas wydarzenia kulturalnego zorganizowanego w sercu ich dzielnicy Dodatkowym celem przedsięwzięcia jest stworzenie przestrzeni do promocji działalności lokalnych przedsiębiorców i organizacji pozarządowych, co docelowo ma przełożyć się na wzrost stopnia przedsiębiorczości i aktywności społecznej. Projekt to wydarzenie o charakterze kulturalno-rozrywkowym. Przestrzeń wydarzenia podzielona zostanie między dwie strefy: 1. Scenę główną rozstawioną na Placu Kaszubskim (warsztaty dla dzieci (głośne czytanie bajek, animacje teatralne, gry i konkursy z nagrodami), spotkanie autorskie z pisarzem/ aktorem/muzykiem, koncert muzyczny będący zwieńczeniem wydarzenia) 2. Strefę relaksu w obrębie Placu Wolności (stoiska prowadzone przez edukatorów i animatorów kulturalnych np. warsztaty tradycyjnych rzemiosł, zajęcia manualne: malarskie, pisarskie, zajęcia z układania kwiatów itp., biblioteka na powietrzu w formie letniej czytelni wraz ze stanowiskiem kawowo-cukierniczym, food-trucki, zagroda z żywymi zwierzętami, wystawa czasowa prezentująca dzieje Placu Kaszubskiego i inne) Równolegle otwarta będzie Biblioteka Kaszubska w której prowadzone będą lekcje biblioteczne, udostępniane zbiory, a także zorganizowane zostaną zawody e-sportowe dla dzieci.

5. Prognozowane rezultaty
– wzbogacenie i zapoznanie z miejską ofertą kulturalną, ofertą lokalnych przedsiębiorstw usługowych i organizacji pozarządowych, a przez to – aktywizacja i integracja społeczna – poprawa poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz edukacja, a także zwiększenie kapitału społecznego wśród mieszkańców tej części miasta – stworzenie przestrzeni do promocji działalności lokalnych przedsiębiorców i organizacji pozarządowych, – wzrost stopnia przedsiębiorczości i aktywności społecznej w okolicy
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
W trakcie przedsięwzięcia zapewniona zostanie dla osób ze szczególnymi potrzebami dostępność: 1. architektoniczna – brak barier architektonicznych zarówno w przestrzeni zewnętrznej, jak i siedzibie Biblioteki Kaszubskiej (obiekt dostosowany do osób zmagających się z niepełnosprawnością) 2. informacyjna – udostępnienie pętli indukcyjnej oraz tłumaczenia migowego w czasie trwania wydarzeń. 3. cyfrowa – materiały promocyjne udostępniane w internecie będą spełniały wymogi ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych, w tym m.in. będą wyposażone w napisy. Będą także publikowane na stronach internetowych spełniających obowiązki ustawowe
7. Potencjalne partnerstwa
Zrzeszenie Kaszubsko Pomorskie oddział Rumia (organizacja pozarządowa) Szkoła Podstawowa nr 1 (placówka oświatowa) Olle Cafe (kawiarnia – firma prywatna) Kwiaciarnia Bukiecik (kwiaciarnia – firma prywatna) Parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego (organizacja religijna) Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne – MOPS Rumia (ośrodek pomocy społecznej)
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
70 000,00 środki własne, środki UE, środki budżetu państwa, środki budżetu gminy, granty dla NGO
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba zorganizowanych wydarzeń integrujących mieszkańców [szt.] - Liczba zaangażowanych w wydarzenie lokalnych organizacji i przedsiębiorców [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Promocja cennego historycznie Placu Kaszubskiego i jego okolic [-] - Poszerzenie oferty kulturalno-rekreacyjnej [-]

Tabela 83. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P27.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Ogród Seniorów
2. Podmiot realizujący
Stowarzyszenie Rumski Uniwersytet Trzeciego Wieku
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1 2026-2028

4. Cel i zakres realizowanych zadań
Celem przedsięwzięcia jest przeciwdziałanie samotności, izolacji i wykluczeniu osób starszych, ich aktywizacja oraz integracja międzypokoleniowa, w tym z dziećmi. Przedsięwzięcie będzie składało się z dwóch etapów: 1) Organizacja i przygotowanie Ogrodu Seniorów (zagospodarowanie udostępnionego przez Gminę Miejską Rumia terenu poprzez nasadzenie kilku drzew owocowych, ziół, warzyw i kwiatów, wysianie trawy, wzbogacenie terenu o elementy małej architektury typu: kosze na śmieci, ławki) 2) Cykliczne warsztaty i zajęcia w plenerze organizowane w sezonie wiosenno – letnim (czytanie dzieciom na świeżym powietrzu, wspólne warsztaty plastyczne w plenerze Ogrodu Seniorów, wspólna obserwacja jak zmienia się przyroda, gimnastyka dla seniora i malucha)
5. Prognozowane rezultaty
– aktywizacja seniorów z obszaru rewitalizacji oraz zagospodarowanie wolnego czasu dzieci, – poprawa kondycji fizycznej i psychiczne osób starszych – spędzanie czasu na świeżym powietrzu wpłynie pozytywnie na samopoczucie i zdrowie uczestników oraz ich samoocenę – seniorzy włączą się w życie społeczne zarówno w sferze lokalnej jak i kulturalnej – poprawa i wzbogacenie przestrzeni publicznej w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1, – promowanie ochrony środowiska, ekologii i zrównoważony rozwój
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zrealizowane zostanie zgodnie z Ustawą z dnia 19 lipca 2019r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym osoby starsze oraz z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Elementy małej architektury będą zaprojektowane z uwzględnieniem potrzeb osób w wieku senioralnym (kształt, wysokość, podłokietniki itp.).
7. Potencjalne partnerstwa
Gmina Miejska Rumia, Biblioteka Kaszubska, Placówki oświatowe, Związek Emerytów i Rencistów w Rumi, Stowarzyszenie „Pomóż sąsiadowi”, Rada Seniorów
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
20 000 środki własne, środki UE, środki budżetu państwa, środki budżetu gminy, granty dla NGO
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Zagospodarowana przestrzeń publiczna w postaci Ogrodu Seniorów [szt.] - Liczba zorganizowanych wydarzeń integracji międzypokoleniowej [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba zaktywizowanych seniorów [os.] - Poprawa jakości życia seniorów z obszaru rewitalizacji [-]

Tabela 84. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P28.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Kompetentni w opiece – Rozwój Pracowników Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Rumi
2. Podmiot realizujący
Miejsko Gminna Spółdzielnia Socjalna Linia Zagórska Struga

3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1 2026
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Głównym celem jest podniesienie kwalifikacji pracowników spółdzielni socjalnej zatrudnionych w Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym, aby poprawić jakość świadczonych usług i zapewnić profesjonalną opiekę osobom korzystającym z placówki. Program szkoleniowy obejmuje rozwój kompetencji w zakresie opieki nad osobami starszymi i z niepełnosprawnościami, komunikacji interpersonalnej oraz zarządzania placówką. W ramach projektu planuje się szkolenia: – Kurs pn. Kierownik placówki opieki dziennej: – Kurs pn. Zarządzanie w służbie zdrowia: – Kurs pn. Opiekun osób starszych i niepełnosprawnych
5. Prognozowane rezultaty
– podniesienie kwalifikacji i kompetencji pracowników potwierdzone certyfikatem poświadczający odbyty kurs i zdany egzamin – zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych, a tym samy niwelowanie problemów obszaru oraz realizację celów procesu rewitalizacji
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Zostanie ono zrealizowane zgodnie z wymaganiami Ustawy z dnia 19 lipca 2019r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.
7. Potencjalne partnerstwa
Nie dotyczy
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
80 000,00 środki UE, środki budżetu państwa, granty dla NGO i PES
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba zrealizowanych szkoleń [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba pracowników z podniesionymi kwalifikacjami [os.]

Tabela 85. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P29.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Pierwsza apteczka pomocy psychologicznej i edukacja prawnicza dla młodzieży
2. Podmiot realizujący
Fundacja Miasta Sportu
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1 2026-2028

4. Cel i zakres realizowanych zadań
Celem projektu jest wsparcie młodzieży w radzeniu sobie z wyzwaniami emocjonalnymi oraz budowanie świadomości prawnej, które są kluczowe dla funkcjonowania w społeczeństwie. Projekt łączy warsztaty psychologiczne z edukacją prawniczą. Na projekt składać będą się: – Warsztaty psychologiczne: „Pierwsza apteczka pomocy psychologicznej” (spotkania z psychologami, praktyczne ćwiczenia z zakresu technik radzenia sobie ze stresem, lękiem i presją, nauka reagowania na kryzysy emocjonalne własne i w otoczeniu, tworzenie zestawu narzędzi i zasobów w formie „apteczki”) – Warsztaty edukacji prawnej **(s**potkania z prawnikami i mediatorami, symulacje sytuacji prawnych, opracowanie i dystrybucja materiałów edukacyjnych – Działania wspierające i promujące **(**organizacja panelu dyskusyjnego z udziałem specjalistów i młodzieży, utworzenie platformy internetowej lub sekcji w mediach społecznościowych, na której młodzież będzie mogła znaleźć informacje o wsparciu psychologicznym i poradach prawnych)
5. Prognozowane rezultaty
– wzrost wiedzy i umiejętności w zakresie zdrowia psychicznego – wzrost wiedzy prawnej wśród uczestników – wsparcie młodzieży w radzeniu sobie z wyzwaniami emocjonalnymi oraz budowanie świadomości prawnej, które są kluczowe dla funkcjonowania w społeczeństwie
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Zostanie ono zrealizowane zostanie zgodnie z wymaganiami Ustawy z dnia 19 lipca 2019r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 do wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
7. Potencjalne partnerstwa
Nie dotyczy
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
350 000,00 środki UE, środki budżetu państwa, granty dla NGO
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba zrealizowanych warsztatów psychologicznych [szt.] - Liczba zrealizowanych warsztatów prawniczych [szt.] - Liczba uczestników warsztatów [os.] Wskaźniki rezultatu: - Wzrost wiedzy i umiejętności w zakresie zdrowia psychicznego [%] - Wzrost wiedzy prawnej wśród uczestników [%]

Tabela 86. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P30.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Adoptuj Babcię, adoptuj Dziadka
2. Podmiot realizujący
Stowarzyszenie Rumski Uniwersytet Trzeciego Wieku
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Towarowa, Zagórze Stara Rumia 1 2026-2028

4. Cel i zakres realizowanych zadań
Celem przedsięwzięcia jest przeciwdziałanie samotności, izolacji i wykluczeniu osób starszych, ich aktywizacja oraz integracja międzypokoleniowa, w tym z dziećmi i młodzieżą oraz budowanie systemu wartości młodego pokolenia, tak aby było wrażliwe na los osób starszych, umiało dostrzec role seniorów w swoim lokalnym środowisku oraz potrafiło i chciało nieść im pomoc. Przedsięwzięcie będzie polegało na parowaniu seniorów z wolontariuszami z lokalnych szkół czy organizacji, którzy regularnie odwiedzaliby ich, pomagając w codziennych sprawach i spędzając z nimi czas. Niezbędnymi elementami przedsięwzięcia będzie kampania informacyjno-promocyjna na rzecz rekrutacji uczestników zarówno wśród seniorów jak i wolontariuszy, szkolenie wolontariuszy oraz koordynacja wizyt. Realizacja działania będzie wymagała zakupu/ wykonania materiałów niezbędnych do przeprowadzenia kampanii promocyjno-informacyjnej oraz zorganizowania profesjonalnego szkolenia dla wolontariuszy biorących udział w projekcie
5. Prognozowane rezultaty
– stworzenie oferty adekwatnej do potrzeb seniorów, a także przeciwdziałanie jej wykluczeniu – przeciwdziałanie samotności, izolacji i wykluczeniu osób starszych, – aktywizacja seniorów z obszaru rewitalizacji oraz zagospodarowanie wolnego czasu młodego pokolenia, – integracja międzypokoleniowa – budowanie systemu wartości młodego pokolenia – alternatywa spędzania czasu wolnego dla młodego pokolenia – poprawa jakości życia seniorów z obszaru rewitalizacji – nawiązane więzi społeczne – zwiększenie zaangażowania obywatelskiego – budowa kultury zaangażowania społecznego – wzmocnienie systemu lokalnych organizacji i inicjatyw
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zostanie zrealizowane zgodnie z wymaganiami Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznika nr 2 do wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027. Stanowi ono działanie wspierające osoby starsze, mające problemy z poruszaniem oraz z innymi szczególnymi potrzebami oraz ułatwienie im funkcjonowania w życiu codziennym poprzez pomoc wolontariuszy w obowiązkach.
7. Potencjalne partnerstwa
Placówki oświatowe, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Związek Emerytów i Rencistów w Rumi, Stowarzyszenie „Pomóż sąsiadowi”, Rada Seniorów
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
15 000 środki własne, środki UE, środki budżetu gminy, środki budżetu państwa, granty dla NGO
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba zorganizowanych kampanii informacyjno-promocyjnych [szt.] - Liczba przeprowadzonych szkoleń wolontariuszy uczestniczących w projekcie [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba seniorów objętych wsparciem wolontariuszy [os.] - Liczba wolontariuszy pomagających seniorom [os.]

Tabela 87. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P31.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Strefa Integracji Sąsiedzkiej w Bibliotece Kaszubskiej
2. Podmiot realizujący
Miejska Biblioteka Publiczna im. Floriana Ceynowy w Rumi
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1, ul. Plac Kaszubski 11 2026-2028
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Celem przedsięwzięcia jest stworzenie salki wystawowo-spotkaniowej dedykowanej mieszkańcom Starej Rumi poprzez zaadaptowanie nieużywanych pomieszczeń znajdujących się w budynku przy Placu Kaszubskim 11 i włączenie ich w istniejącą przestrzeń Biblioteki Kaszubskiej. 1. Część inwestycyjna: Zaadaptowanie istniejącego w budynku przy Placu Kaszubskim 11 niewykorzystywanego mieszkania o powierzchni niespełna 50m^2 z zasobu komunalnego graniczącego z salami Biblioteki Kaszubskiej na cele rozszerzenia powierzchni Biblioteki – stworzenie Strefy Integracji Sąsiedzkiej. 2. Część prospołeczna W zaadaptowanej na nowo sali w latach 2026-2028 organizowane byłyby cykliczne wydarzenia mające na celu integrację lokalnej społeczności: spotkania z psychologami, socjologami, lekarzami, a także artystami i animatorami kultury, warsztaty rękodzielnicze, malarskie i inne budujące/ wzmacniające więzi społeczne.
5. Prognozowane rezultaty
– stworzenie minimum 3 stałych zintegrowanych grup zainteresowań spotykających się cyklicznie na wydarzeniach organizowanych w Strefie, – szeroko rozumiana aktywizacja i integracja lokalnej społeczności – po zakończeniu części inwestycyjnej w nowopowstałej strefie zorganizowane zostaną cykliczne wydarzenia integracyjne dla mieszkańców Starej Rumi mające przyczynić się do poprawy poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz edukacji, a także zwiększenie kapitału społecznego wśród mieszkańców tej części miasta.
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
W trakcie przedsięwzięcia zapewniona zostanie dla osób ze szczególnymi potrzebami dostępność: – architektoniczna – brak barier architektonicznych zarówno w przestrzeni zewnętrznej, jak i siedzibie Biblioteki Kaszubskiej (obiekt dostosowany do osób zmagających się z niepełnosprawnością) – informacyjna – udostępnienie pętli indukcyjnej oraz tłumaczenia migowego w czasie trwania wydarzeń – cyfrowej – materiały promocyjne udostępniane w internecie będą spełniały wymogi załącznika nr 2 do wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 oraz ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych, w tym m.in. będą wyposażone w napisy. Będą także publikowane na stronach internetowych spełniających obowiązki ustawowe
7. Potencjalne partnerstwa
Zrzeszenie Kaszubsko Pomorskie oddział Rumia, Szkoła Podstawowa nr 1, Olle Cafe, Kwiaciarnia Bukiecik, Parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego, Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne – MOPS Rumia

8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
190 000,00 środki własne, środki UE, środki budżetu gminy, środki budżetu państwa, granty dla NGO
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Powierzchnia przeznaczona na cele integracyjne [m^2] - Liczba zorganizowanych wydarzeń integracyjnych [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba zaktywizowanych i zintegrowanych mieszkańców [os.] - Liczba powstałych grup zainteresowań [szt.]

Tabela 88. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P32.

1. Nazwa przedsięwzięcia
ArtEtno – Kaszubskie Spotkanie Artystyczne
2. Podmiot realizujący
Stowarzyszenie Artystów Pasjonat
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Stara Rumia 1 2026
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Projekt ma na celu rozwój świadomości kulturowej mieszkańców poprzez organizację tematycznego pleneru malarskiego i wystawy powstałych obrazów. Przedsięwzięcie zakłada organizację wydarzenia artystyczno-społecznego – pleneru malarskiego zakończonego wystawą prac. Zaproszenie zostaną artyści z regionu Kaszub, amatorzy i profesjonaliści. Odbiorcami będą przede wszystkim mieszkańcy, którzy poza spotkaniami z artystami będą mieli możliwość udziału w warsztatach malarskich – wspólnym malowaniu, w trakcie którego powstanie dzieło łączące pokolenia i pomysły twórców. Zorganizowana zostanie również wystawa i wernisaż z koncertem.
5. Prognozowane rezultaty
– integracja mieszkańców, budowanie poczucia przynależności do miejsca zamieszkania – kształtowanie postaw społecznych oraz relacji sąsiedzkich – aktywizacja osób starszych, ze szczególnymi potrzebami, dzieci i młodzieży – ukazanie tradycji i historii Kaszub przez pryzmat sztuki współczesnej, uzmysłowienie jak wiele wartości wnosi kultura kaszubska do życia współczesnego
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Działanie dostępne dla każdego, bez ograniczeń. Wystawa i spotkania zostaną zorganizowane w miejscu bez barier architektonicznych. Wernisaż przygotowany również w formie multimedialnej prezentacji obrazów i twórców, co zwiększy dostępność przedsięwzięcia. W realizacji zadania udział wezmą również artyści z niepełnosprawnością.
7. Potencjalne partnerstwa
Miejski Dom Kultury, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Biblioteka Kaszubska, Chór kaszubski Rumianie

8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
26 000,00 środki własne, środki z dotacji i od sponsorów
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba zaproszonych do projektu artystów [os.] - Liczba zorganizowanych wydarzeń artystycznych [szt.] - Liczba obrazów promujących tradycje regionu [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Poszerzenie oferty kulturalnej i spędzania czasu wolnego dla mieszkańców [-] - Promocja tradycji i historii Kaszub i miasta [-]

Tabela 89. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P33.

1. Nazwa przedsięwzięcia
RAZEM NA NOWO – Rumia międzypokoleniowo
2. Podmiot realizujący
Fundacja dla Was
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1 2026-2029
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Przedsięwzięcie ma na celu integrację osób starszych i młodzieży poprzez wspólne działania, które promują wzajemne zrozumienie, wymianę doświadczeń oraz budowanie trwałych relacji. Przedsięwzięcie zakłada organizację warsztatów, wydarzeń kulturalnych oraz wspólnych aktywności, które umożliwią wszystkim grupom lepsze poznanie się, przełamanie stereotypów oraz wzajemne wsparcie w różnych dziedzinach życia. Zakres rzeczowy obejmie: – Warsztaty i spotkania integracyjne (warsztaty artystyczne, warsztaty kulinarne, spotkania tematyczne) – Aktywności edukacyjne i rozwojowe (Szkolenia z obsługi nowych technologii prowadzone przez młodzież dla seniorów, Lekcje językowe lub zajęcia rozwijające umiejętności Warsztaty z zakresu radzenia sobie z wyzwaniami codziennymi, takie jak zarządzanie budżetem czy dbałość o zdrowie) – Wspólne wydarzenia kulturalne i rekreacyjne (organizacja wspólnych wyjść do teatru, kina, na koncerty, wystawy, pikniki międzypokoleniowe, zawody sportowe lub gry terenowe, wspólne projekty społeczne) – Podsumowanie i promocja efektów projektu (organizacja wystawy lub wydarzenia podsumowującego, publikacja relacji i zdjęć z działań w lokalnych mediach i mediach społecznościowych)
5. Prognozowane rezultaty
– rozwój więzi – wzrost zaangażowania społecznego – integracja międzypokoleniowa oraz aktywizację osób ze szczególnymi potrzebami – wzrost umiejętności praktycznych u seniorów – wzrost zaangażowania młodzieży w życie społeczności lokalnej

6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Projekt zapewni równy dostęp dla wszystkich osób chcących wziąć w nim udział. W ramach analizy potrzeb i planowania dostępności, przeprowadzona zostanie diagnoza potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami na etapie formularza rekrutacyjnego. Uwzględniona zostanie zasada projektowania uniwersalnego na każdym etapie realizacji projektu. Dostosowana zostanie przestrzeń - dostęp do budynków i infrastruktury. Wyeliminowane będą bariery architektoniczne, Zastosowana zostanie dostępność cyfrowa i technologiczna - Zapewniony zostanie tłumaczy języka migowego podczas wydarzeń i spotkań.
7. Potencjalne partnerstwa
Nie dotyczy
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
200 000,00 środki UE, środki budżetu państwa, granty dla NGO
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba zrealizowanych warsztatów i spotkań [szt.] - Liczba uczestników projektu [os.] - Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych i rekreacyjnych [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Wzrost umiejętności praktycznych u seniorów w korzystaniu z nowych technologii [%] - Wzrost zaangażowania młodzieży w życie społeczności lokalnej [%]

Tabela 90. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P34.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Promowanie wolontariatu jako formy integracji społecznej
2. Podmiot realizujący
Fundacja Miasta Sportu
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1 2026-2028
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Celem projektu jest zwiększenie zaangażowania społecznego poprzez promowanie wolontariatu jako formy aktywizacji społecznej, szczególnie wśród osób młodych i dorosłych, które nie miały wcześniej doświadczeń w tej dziedzinie. Projekt obejmuje działania edukacyjne, informacyjne oraz praktyczne, w tym: – kampanię informacyjną i edukacyjną polegającą na organizacji warsztatów i spotkań informacyjnych prezentacje w szkołach, w domach kultury i lokalnych instytucjach – szkolenia dla potencjalnych wolontariuszy w tym organizację szkoleń z zakresu pracy wolontariackiej, warsztaty tematyczne, – stworzenie platformy koordynacyjnej, uruchomienie lokalnej bazy ofert wolontariatu, – realizacja działań praktycznych, **o**rganizacja co najmniej 3 wydarzeń wolontariackich w lokalnej społeczności, np. sprzątanie terenów zielonych, pomoc w domach opieki, wsparcie wydarzeń kulturalnych, – promocja dobrych praktyk

5. Prognozowane rezultaty
– wzrost liczby wolontariuszy w lokalnej społeczności – nawiązane relacje i współpraca między organizacjami
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Projekt zapewni równy dostęp dla wszystkich osób chcących wziąć w nim udział. W ramach analizy potrzeb i planowania dostępności, przeprowadzona zostanie diagnoza potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami na etapie formularza rekrutacyjnego. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Zapewniona zostanie dostępność cyfrowa, w tym w szczególności platformy koordynacyjnej. Spotkania będą odbywały się w przestrzeniach dostępnych architektonicznie.
7. Potencjalne partnerstwa
Nie dotyczy
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
100 000,00 środki UE, środki budżetu państwa, granty dla NGO
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba zorganizowanych warsztatów i spotkań informacyjnych [szt.] - Liczba osób uczestniczących w warsztatach i szkoleniach [os.] Wskaźniki rezultatu: - Wzrost liczby wolontariuszy w lokalnej społeczności [os.] - Liczba nawiązanych relacji i współpracy między organizacjami [szt.]

Tabela 91. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P35.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Aktywna rodzina
2. Podmiot realizujący
Fundacja Miasta Sportu
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1 2026-2028
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Projekt ma na celu aktywizację fizyczną i społeczną młodych mam poprzez organizację cyklicznych zajęć sportowych w grupach. Projekt skierowany jest do kobiet, które po urodzeniu dziecka odizolowały się od życia społecznego i kulturowego miasta. W ramach przedsięwzięcia uczestniczki otrzymują wsparcie w postaci dostępu do specjalistów, takich jak trener personalny, dietetyk i fizjoterapeuta, co pozwala na holistyczne podejście do ich potrzeb zdrowotnych i fizycznych. Aby umożliwić udział w zajęciach, organizatorzy zapewniają opiekę nad dziećmi w czasie trwania zajęć. Zakres realizowanych działań: organizacja zajęć sportowych, wsparcie dietetyczne, opieka fizjoterapeutyczna, opieka nad dziećmi, budowanie społeczności mam).

5. Prognozowane rezultaty
– wzrost zaangażowania mieszkanek obszaru rewitalizacji w życie społeczne, – aktywizacja społeczna i integracja młodych mam – poprawa samopoczucia i zdrowia psychicznego uczestniczek projektu
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. Przestrzenie, gdzie realizowane będą działania, będą dostosowane do osób z niepełnosprawnością. Zastosowane zostaną również działania uwzględniające zapewnienie dostępności cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej, m.in. zgodnie z wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
7. Potencjalne partnerstwa
Nie dotyczy
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
150 000,00 środki UE, środki budżetu państwa, granty dla NGO
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba zrealizowanych zajęć sportowych [szt.] - Liczba młodych mam uczestniczących w projekcie [os.] - Liczba konsultacji ze specjalistami [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Poprawa samopoczucia i zdrowia psychicznego uczestniczek projektu [%]

Tabela 92. Przedsięwzięcie rewitalizacyjne P36.

1. Nazwa przedsięwzięcia
Aktywni i zintegrowani – 60+
2. Podmiot realizujący
Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej Ognisko „SENIOR”
3. Lokalizacja i czasokres realizacji
Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1 2026
4. Cel i zakres realizowanych zadań
Celem projektu jest podniesienie poziomu aktywności fizycznej i społecznej seniorów i przeciwdziałanie ich wykluczeniu poprzez organizację regularnych zajęć sportowych, wydarzeń integracyjnych oraz warsztatów promujących zdrowy styl życia. Zakres realizowanych działań: – Regularne zajęcia sportowe (ćwiczenia ogólnorozwojowe, Nordic walking i spacery rekreacyjne, basen, turnieje rekreacyjne) – wydarzenia integracyjne (pikniki sportowe, wieczory taneczne i warsztaty rytmiczne, międzypokoleniowe spotkania sportowe) – warsztaty i prelekcje edukacyjne (zdrowy styl życia, bezpieczna aktywność fizyczna, radzenie sobie ze stresem i samotnością).

5. Prognozowane rezultaty
– podniesienie poziomu aktywności fizycznej i społecznej seniorów – przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu seniorów oraz budowanie więzi międzypokoleniowych
6. Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Do przedsięwzięcia zapewniony zostanie równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. W ramach analizy potrzeb i planowania dostępności, przeprowadzona zostanie diagnoza potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami na etapie formularza rekrutacyjnego. Zastosowane zostaną również działania uwzględniające zapewnienie dostępności cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej. Wszystkie wydarzenia integracyjne, warsztaty i prelekcje będą odbywały się w miejscach dostępnych architektonicznie.
7. Potencjalne partnerstwa
Nie dotyczy
8. Szacowana wartość [PLN]/ Źródła finansowania
80 000,00 środki UE, środki budżetu państwa, granty dla NGO i PES
9. Wskaźniki monitorowania
Wskaźniki produktu: - Liczba osób biorących udział w wydarzeniach [os.] Wskaźniki rezultatu: - Podniesienie poziomu aktywności fizycznej seniorów [%]

6.3. Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych II etapu rewitalizacji – lata 2024-2030

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 5 ppkt. b) *GPR Rumi* poza planowanymi podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnym zawiera również przedsięwzięcia uzupełniające – ważne dla osiągnięcia zakładanych celów, ale o niskim stopniu doprecyzowania bądź nie mające charakteru priorytetowego oraz charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań i cele procesu rewitalizacji, a trudnych do konkretnego zidentyfikowania na moment opracowania dokumentu. Dzięki takiemu podejściu dokument zapewnia pewną elastyczność procesu rewitalizacji oraz możliwość włączenia dodatkowych interesariuszy i partnerów społeczno-gospodarczych, a także dostosowania do mogących ulec zmianie warunków formalnoprawnych. Poniżej, w Tabeli 93. przedstawiono planowane przedsięwzięcia uzupełniające, w tym również wskazane przez interesariuszy rewitalizacji w ramach otwartego naboru propozycji przedsięwzięć, a pod tabelą charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 93. Lista planowanych uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
U1.	Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji	Gmina Miejska Rumia	Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1 2025-2030	Działania prowadzone przez cały okres wdrażania GPR, dotyczące poprawiania bezpieczeństwa, obejmujące m.in. rozbudowę monitoringu miejskiego, poprawę oświetlenia ciągów komunikacyjnych, przejść dla pieszych i przestrzeni publicznych oraz działania dotyczące promocji bezpieczeństwa wśród różnych grup wiekowych (dzieci, seniorów).	– obniżenie wskaźników dotyczących wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi komunikacji, – zwiększenie liczby obiektów oraz infrastruktury na terenie miasta wpływających na poprawę bezpieczeństwa	Przedsięwzięcie zostanie zrealizowane w sposób zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.	Straż Miejska, Komisariat Policji w Rumi	600 000,00 środki własne
U2.	Wsparcie dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejsko Gminna Spółdzielnia Socjalna Linia Zagórska Struga	Stara Rumia 1, Zagórze 2025-2026	Projekt zakłada działanie utworzonego w I etapie rewitalizacji Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego. Placówka świadczy bezpłatne wsparcie w formie pobytu dziennego od pon. do soboty i w jedną niedzielę miesiąca (15 miejsc) oraz możliwość	– zwiększenie dostępności i jakości usług opieki dla osób z niepełnosprawnościami – wsparcie opiekuńcze w codziennych czynnościach, mające na celu zwiększenie samodzielności w codziennym funkcjonowaniu	Przedsięwzięcie zostanie zrealizowane w sposób zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, nie będą wykluczone	NGO, przedsiębiorcy	2 508 480,00 środki z Funduszu Solidarnościowego,

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
				pobytu całodobowego we wszystkie dni tygodnia (8miejsc). Celem działania jest poprawa jakości życia lokatorów poprzez między innymi: udzielanie wsparcia w zakresie potrzeb zdrowotnych, umożliwianie rekreacji czy rozwój kompetencji poznawczych i społecznych, usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne, pomoc w załatwieniu spraw osobistych, urzędowych. Lokatorzy będą mogli uczestniczyć na przykład w warsztatach integracyjnych oraz zajęciach terapeutycznych i rehabilitacyjnych z wykorzystaniem sztuki i kontaktu z przyrodą.		z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przestrzenie, gdzie realizowane będą działania, będą dostosowane do osób ze szczególnymi potrzebami.		

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
U3.	Modernizacja targowiska miejskiego	Gmina Miejska Rumia	Stara Rumia 1 2026-2029	Modernizacja całorocznego Targowiska Miejskiego Rëmsczi Rënk, na którym odbywać się będzie nie tylko stałe prowadzenie handlu przez kupców, ale też organizowanie będą wydarzenia i imprezy sezonowe/cykliczne budujące wizerunek tej części Starej Rumi oraz integrujące różne grupy mieszkańców. Nadanie terenowi charakteru wielofunkcyjnego. Zakłada się modernizację ogrodzenia, otwarte i zamknięte punkty handlowe oraz zadaszenie obiektu.	– powstanie stałych miejsc pracy oraz rozwijanie działalności gospodarczej mikro- i małych podmiotów handlowych, – poprawienie atrakcyjności tego rejonu Starej Rumi dla różnych grup społecznych miasta – utworzenie nowego miejsca integracji społecznej w celu zwiększenia dostępności usług społecznych	Przedsięwzięcie zostanie zrealizowane w sposób zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.	Podmiot zarządzający obiektem	8 000 000,00 środki własne, środki UE, środki budżetu państwa
U4.	Pozyskiwanie lokali mieszkalnych do zasobu mieszkaniowego gminy oraz innych nieruchomości na cele rozwojowe gminy z wykorzystaniem prawa pierwokupu	Gmina Miejska Rumia	Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1 2024-2030	Wykorzystanie prawa pierwokupu nieruchomości z obszaru rewitalizacji do pozyskania z rynku wtórnego nieruchomości. W pierwszej kolejności chodzi o lokale mieszkalne, które	– zwiększanie liczby mieszkań komunalnych w Rumi, a w związku z tym poprawa ich dostępności (skrócenie kolejki oczekujących)	Przedsięwzięcie zostanie zrealizowane w sposób zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi	Nie dotyczy	5 000 000,00 środki własne

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
				zostaną następnie włączone do zasobu mieszkaniowego gminy. Ponadto pozyskiwane w ten sposób mogą być także inne nieruchomości, zwłaszcza te, które mogą bezpośrednio lub pośrednio zostać wykorzystane do celów zaspokajania potrzeb mieszkaniowych, ale także inne dla celów rozwojowych. Działania te będą realizowane w zależności od pojawiania się na rynku atrakcyjnych (cenowo, lokalizacyjnie lub w zakresie warunków zamieszkania) transakcji oraz dostępności środków. Każdorazowo skorzystanie z prawa pierwokupu będzie przedmiotem indywidualnej decyzji organu.	– poprawa warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji – złagodzenie problemów, z jakimi borykają się rodziny nie mogące samodzielnie rozwiązać swych problemów mieszkaniowych.	potrzebami, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.		

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
U5.	Modernizacja ul. Żwirowej, ul. Mickiewicza oraz budowa ulicy Młyńskiej wraz z infrastrukturą wodno-kanalizacyjną	Gmina Miejska Rumia	Zagórze, Stara Rumia 1 2025-2030	Modernizacja położonej w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 ul. Mickiewicza oraz modernizacja jednej z głównych dróg w podobszarze rewitalizacji Zagórze tj. ul. Żwirowej i budowa ul. Młyńskiej wraz z brakującą infrastrukturą wodno-kanalizacyjną.	– poprawa warunków zamieszkania na podobszarze rewitalizacji Zagórze – poprawa zrównoważonej mobilności miejskiej – zwiększenie dostępności terenów zielonych – poprawa ładu przestrzennego	Przedsięwzięcie zostanie zrealizowane w sposób zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.	Nie dotyczy	7 000 000,00 środki własne, środki budżetu państwa,
U6.	Wspieranie mikro- i małych przedsiębiorstw usługowych i handlowych działających na obszarze rewitalizacji	Gmina Miejska Rumia	Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1 2025-2030	Wspieranie (za pomocą środków wewnętrznych oraz polityki lokalowej i podatkowej miasta) powstawania i funkcjonowania punktów i zakładów usługowych, handlowych i innych w celu rozwijania lokalnego rynku pracy, zwiększenia jakości życia mieszkańców, dostępu do usług komercyjnych oraz ożywienia	– rozwinięta przedsiębiorczości i zatrudnienie na obszarze rewitalizacji – wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów i działalności gospodarczych na obszarze rewitalizacji	Przedsięwzięcie zostanie zrealizowane w sposób zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.	Rumia Invest Park, Powiatowy Urząd Pracy w Wejherowie	2 000 000,00 środki własne, środki powiatu, środki budżetu państwa

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
				i urozmaicenia ulic przestrzeni miasta. Działania te mają na celu także równoważenie dostępności usług i handlu w tkance miasta i w galeriach handlowych. Działania będą prowadzone ze szczególnym promowaniem kreowania centrum usługowego miasta na pasmo terenu wzdłuż Zagórskiej Strugi – do targowiska miejskiego. Obejmą one uruchomienie lokalnych (gminnych) instrumentów finansowych wspierających i premiujących mikro- i małe przedsiębiorstwa, takich jak fundusz pożyczkowy, poręczeniowy itd.				

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
U7.	Utworzenie nowych miejsc przedszkolnych na terenie miasta Rumia	Gmina Miejska Rumia	Bezpośrednie sąsiedztwo podobszaru Stara Rumia 1 2025-2026	Nowe OWP projektowane jest w systemie modułowym jednokondygnacyjnym. Powierzchnia użytkowa to około 850 m^2, przeznaczona dla 6 oddziałów. W budynku zaprojektowano: 6 sal dydaktycznych (każda z własną szatnią oraz bezpośrednim dostępem do sanitariatów i wyjściem do ogrodu), kuchnie z pełnym zapleczem, część administracyjno-socjalną, gabinet do spotkań z logopedą lub innymi specjalistami. Dodatkowo, jako uzupełnienie funkcji, zaplanowano drugi, mniejszy budynek z 4 dodatkowymi salami przeznaczonymi do różnych aktywności, w tym do zajęć sportowych i kreatywnych, z szatniami i zapleczem socjalno-sanitarnym. W ogrodzie zaplanowano duży plac	– utworzenie nowych miejsc przedszkolnych na terenie miasta – zapewnienie dostępu do publicznych placówek oświatowych	Nowo budowany obiekt będzie pozbawiony barier architektonicznych. W ogrodzie zaplanowano duży plac zabaw, podzielony na strefy przeznaczone dla różnych grup wiekowych, wyposażone w urządzenia do zabaw indywidualnych i grupowych oraz dla dzieci z niepełnosprawnościami.	Nie dotyczy	11 000 000,00 7 900 000,00 środki budżetu państwa w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, środki własne

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
				zabaw, podzielony na strefy przeznaczone dla różnych grup wiekowych, wyposażone w urządzenia do zabaw indywidualnych i grupowych oraz dla dzieci z niepełnosprawnościami.				
U8.	Rumskie Super przedszkolaki – podniesienie jakości edukacji przedszkolnej	Gmina Miejska Rumia	Rumia 2024-2026	Celem projektu jest zwiększenie dostępności do edukacji przedszkolnej oraz poprawa jakości świadczonych usług dzięki wprowadzeniu bogatej oferty zajęć dodatkowych (w tym dodatkowe terapeutyczne wsparcie dla dzieci ze szczególnymi potrzebami), podniesienie kompetencji nauczycieli oraz wsparcie w postaci środowiskowej z rodzicami. Projekt będzie realizowany we wszystkich oddziałach wychowania	– zwiększony dostęp do edukacji przedszkolnej (75 nowych miejsc) – wsparcie rozwoju oraz zwiększenie kompetencji kluczowych dzieci przedszkolnych – podniesione kompetencje nauczycieli wychowania przedszkolnego – podniesione kompetencje wychowawcze oraz świadomość rodziców w zakresie znaczenia edukacji przedszkolnej na rozwój dziecka	Przedsięwzięcie zostanie zrealizowane w sposób zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Przestrzenie, gdzie realizowane będą działania, będą dostosowane do osób ze szczególnymi potrzebami.	Nie dotyczy	4 941 095,52 4 446 985,96 - środki UE (FEP 2021-2027), środki własne

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
				przedszkolnego, do których uczęszczają również dzieci z obszaru rewitalizacji. Część działań dedykowana jest planowanemu nowemu przedszkolu w bezpośrednim sąsiedztwie podobszaru Stara Rumia 1.				
U9.	Kompleksowe przedsięwzięcia centrotwórcze w rejonie skrzyżowania ulic Jana III Sobieskiego i Sabata	Prywatny inwestor	Zagórze 2024-2030	Zagospodarowanie działki w rejonie skrzyżowania ul. Sobieskiego i Sabata na cele zabudowy usługowej i mieszkaniowej wielorodzinnej w strefie śródmiejskiej	– zwiększenie znaczenia rejonu skrzyżowania ul. Jana II Sobieskiego i Sabat jako jednego z centrów miasta – wzrost liczby nowo zarejestrowanych działalności gospodarczych na obszarze rewitalizacji	Przedsięwzięcie zostanie zrealizowane w sposób zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.	Nie dotyczy	10 000 000,00 środki prywatne

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
U10.	Tunel Biała Rzeka i wiadukt na ul. Hodowlanej oraz modernizacja przejścia na perony i dworzec Rumia Główna	PKP PLK	Towarowa, Zagórze 2026-2030	Przedsięwzięcie zakłada budowę tunelu w sąsiedztwie projektowanego przez PKP PLK nowego przystanku kolejowego – Rumia Biała Rzeka. Będzie on stanowił dodatkowo połączenie podobszaru Towarowa z częścią miasta po drugiej stronie torów. Dodatkowe połączenie tego obszaru stanowić będzie wiadukt na wysokości ul. Hodowlanej. W ramach działania zmodernizowane zostaną również przejścia na perony i dworzec Rumia Główna.	– zniwelowanie barier przestrzennych i architektonicznych – dostosowanie istniejących przejść przez tory kolejowe do osób ze szczególnymi potrzebami – zwiększenie liczby dostosowanych do potrzeb wszystkich mieszkańców przejść przez tory kolejowe – poprawa dostępu mieszkańców podobszaru Towarowa i Zagórze do centralnej części miasta, skupiającej budynki użyteczności publicznej i realizujące usługi społeczne	Przedsięwzięcie zostanie zrealizowane w sposób zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.	Gmina Miejska Rumia	Brak danych
U11.	Rewaloryzacja cennego historycznie terenu Strzelnicy	Gmina Miejska Rumia	Towarowa, Zagórze 2027-2029	Celem przedsięwzięcia jest przywrócenie dawnej świetności cennemu historycznie terenowi leśnemu, na którym znajdowała się powstała przed II Wojną Światową Strzelnica. W czasie przedwojennym było to	– przywrócenie świetności miejscu cennemu historycznie – nowe miejsce rekreacji i spotkań mieszkańców – stworzenie możliwości zwiększenie oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej	Przedsięwzięcie zostanie zrealizowane w sposób zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na poziom sprawności lub inne ograniczenia. Osoby ze szczególnymi	Nadleśnictwo Gdańsk,	10 000 000,00 środki własne, środki UE, środki z budżetu państwa

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
				również miejsce integracji mieszkańców, w którym odbywały się plenerowe potańcówki. Działanie zakłada rewaloryzację tego miejsca obejmującą powstaniem amfiteatru - Teatru Leśnego (scena w widownią), małej architektury przywracającej miejscu funkcję rekreacyjną oraz tablic opisujących historię miejsca. Projekt pozwoli na ożywienie terenu oraz utworzenie atrakcji turystycznej, a w połączeniu ze Wzgórzem Markowca i Schronem Przeciwlotniczym stworzenie militarnego szlaku historycznego Rumi.		potrzebami, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.		
U12.	Rewitalizacja historycznego schronu pod placem targowym przy ul. Dębogórskiej	Adam Mazurek	Stara Rumia 1 2025-2027	Projekt zakłada rewitalizację historycznego schronu przeciwlotniczego pod placem targowym przy ul. Dębogórskiej. Podziemne sale po remoncie mogą być	– ochrona i przywrócenie użyteczności obiektowi cennemu historycznie – stworzenie atrakcyjnego miejsca wystaw i zwiedzania	Przedsięwzięcie zostanie zrealizowane w sposób zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na poziom sprawności lub inne	Gmina Miejska Rumia	300 000,00 środki gminy w ramach budżetu obywatelskiego

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
				wykorzystywane na cele wystawowe i jako miejsce wydarzeń kulturalnych organizowanych przez miasto, organizacje społeczne i dyrekcję targowiska. Solidna konstrukcja schronu zachowała się praktycznie w nienaruszonym stanie, dlatego warto zagospodarować to miejsce. Główne działania związane z projektem polegają na wykonaniu izolacji bitumicznej płyty stropowej, odtworzeniu wentylacji grawitacyjnej, usunięciu starych powłok malarskich i oczyszczeniu ceglanych ścian oraz wykonaniu: przyłącza i węzła sanitarnego, nowej instalacji elektrycznej, zadaszenia nad schodami, remontu schodów.	oraz wydarzeń kulturalno-historycznych	ograniczenia. Osoby ze szczególnymi potrzebami, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia.		

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
Przedsięwzięcia zgłoszone w ramach otwartego naboru								
U13.	Remont klatek schodowych w budynku wielorodzinnym przy ul. Kombatantów 6	Wspólnota mieszkaniowa Kombatantów 6 Rumia	Zagórze 2025-2026	Przedsięwzięcie obejmuje kompleksowe remonty klatek schodowych w budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Kombatantów 6. Zakłada ono m.in. poniższe prace: uzupełnienie ubytków w ścianach tynkiem gipsowym, odmalowanie ścian, remont drewnianych schodów, wymiana drzwi do piwnic i strychów, zabudowa rur na ścianach i sufitach wraz z montażem wywietrzników, wymiana skrzynek na listy, skrzynek elektrycznych i gazowych, włączników elektrycznych i dzwonków, montaż nowych lamp, malowanie parapetów, poręczy, rur gazowych, schodów drewnianych, listew przypodłogowych	Wykonanie tych prac znacznie poprawi stan techniczny budynku, jakość życia mieszkańców, a w konsekwencji może zapobiec odpływowi ludności z tego terenu.	Dzięki realizacji przedsięwzięcia w budynku zwiększona zostanie dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami. Remont stopni i podestów ułatwi dostęp osobom starszym i schorowanym. Przedsięwzięcie będzie przestrzegało zasady dostępności w trakcie całej realizacji, a osoby ze szczególnymi potrzebami nie będą wykluczone z korzystanie z jego produktów i rezultatów.	Nie dotyczy	115 000,00 środki własne wspólnoty, środki UE, środki budżetu państwa

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
U14.	Hydroizolacja i docieplenie dolnych kondygnacji budynku połączona z wymianą pokrycia dachowego w budynku wielorodzinnym przy ul. Kombatantów 17	Wspólnota mieszkaniowa Kombatantów 17 Rumia	Zagórze 2025-2026	Celem przedsięwzięcia jest przywrócenie szczelności fundamentów, ocieplenie ich i zapobieganie pojawieniu się wykwitu grzybów i pleśni, a tym samym przeciwdziałanie problemom zdrowotnym wśród mieszkańców budynku. W celu kompleksowej poprawy stanu technicznego obiektu przedsięwzięcie zakłada również kompleksową wymianę pokrycia dachowego.	– poprawa stanu techniczny obiektu, jakość życia mieszkańców – poprawa komfortu termicznego obiektu i ograniczenie strat cieplnych	Przedsięwzięcie będzie przestrzegało zasady dostępności w trakcie całej realizacji, a osoby ze szczególnymi potrzebami nie będą wykluczone z korzystanie z jego produktów i rezultatów.	Nie dotyczy	500 000,00 środki własne wspólnoty, środki UE, środki budżetu państwa
U15.	Prace remontowo-modernizacyjne części wspólnych w budynku wielorodzinnym przy ul. Młyńskiej 2	Wspólnota mieszkaniowa Młyńska 2 Rumia	Zagórze 2025-2026	Przedsięwzięcie obejmuje kompleksowy remont klatek schodowych w budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Młyńskiej 2. Dodatkowo wykonana zostanie hydroizolacja dolnych kondygnacji budynku.	– poprawa stanu technicznego obiektu, jakość życia mieszkańców	Dzięki realizacji przedsięwzięcia w budynku zwiększona zostanie dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami. Remont stopni i podestów ułatwi dostęp osobom starszym i schorowanym. Przedsięwzięcie będzie przestrzegało zasady dostępności w trakcie	Nie dotyczy	140 000,00 środki własne wspólnoty, środki UE, środki budżetu państwa

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
						całej realizacji, a osoby ze szczególnymi potrzebami nie będą wykluczone z korzystanie z jego produktów i rezultatów.		
U16.	Remont parkingów w bezpośrednim otoczeniu wielorodzinnych budynków mieszkalnych	Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa Sp. z o.o.	Zagórze 2025-2026	Przedsięwzięcie zakłada modernizację terenu parkingów z powodu zagrożenia powodziami opadowymi i roztopowymi. Połączenie z uregulowaniem gospodarki wodno - opadowej przeciwdziałać będzie zagrożeniu podtopieniami terenów i budynków mieszkalnych niższych kondygnacji jak i piwnic. Jednocześnie pozwoli to na dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością.	– poprawa jakość życia mieszkańców, estetyki bezpośredniego otoczenia budynków oraz strefy przestrzennej obszaru rewitalizacji	Dzięki realizacji przedsięwzięcia na osiedlu zwiększona zostanie dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami. Prace modernizacyjne parkingów przy budynkach mieszkalnych ułatwią dostęp osobom starszym i schorowanym. Przedsięwzięcie będzie przestrzegało zasady dostępności w trakcie całej realizacji, a osoby ze szczególnymi potrzebami nie będą wykluczone z korzystanie z jego produktów i rezultatów.	Nie dotyczy	100 000,00 środki własne wspólnoty, środki UE, środki budżetu państwa

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
U17.	Remont klatek schodowych w wielorodzinnym mieszkalnym budynku wspólnotowym przy ul. Sabata 9	Wspólnota mieszkaniowa Sabata 9 Rumia	Zagórze 2025-2026	Przedsięwzięcie obejmuje kompleksowy remont klatek schodowych w budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Sabata 9 Zakłada ono m.in.:- uzupełnienie ubytków w tynku, malowanie ścian, wykonanie tynku, remont schodów drewnianych i poręczy, wymiana drzwi do piwnic i strychów, zabudowa rur na ścianach i sufitach wraz z montażem wywietrzników, zabudowa liczników gazowych, wymiana skrzynek na listy, skrzynek elektrycznych i gazowych, włączników elektrycznych i dzwonków, wymiana lamp, naprawa i malowanie parapetów, poręczy, rur gazowych, schodów i podłóg drewnianych, listew przypodłogowych	– poprawa stanu technicznego budynku, jakość życia mieszkańców – większa ilość osób będących „wzorem” do naśladowania w lokalnym otoczeniu, dbających o wygląd budynków mieszkalnych	Dzięki realizacji przedsięwzięcia w budynku zwiększona zostanie dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami. Remont/ odnowienie schodów i poręczy ułatwi dostęp osobom starszym i schorowanym. Przedsięwzięcie będzie przestrzegało zasady dostępności w trakcie całej realizacji, a osoby ze szczególnymi potrzebami nie będą wykluczone z korzystanie z jego produktów i rezultatów.	Nie dotyczy	110 000,00 środki własne wspólnoty, środki UE, środki budżetu państwa

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
U18.	Remont klatek schodowych w wielorodzinnym mieszkalnym budynku wspólnotowym przy ul. Sabata 11	Wspólnota mieszkaniowa Sabata 11 Rumia	Zagórze 2025-2026	Przedsięwzięcie obejmuje kompleksowy remont klatek schodowych w budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Sabata 11. Zakłada ono m.in.: uzupełnienie ubytków w ścianach, odmalowanie ścian, wykonanie tynku, remont drewnianych schodów, wymiana drzwi do piwnic i strychów, zabudowa rur na ścianach i sufitach wraz z montażem wywietrzników, wymiana skrzynek na listy, skrzynek elektrycznych i gazowych, włączników elektrycznych i dzwonków, montaż nowych lamp, malowanie parapetów, poręczy, rur gazowych.	– poprawa stanu technicznego budynku, jakości życia mieszkańców – większa ilość osób będących „wzorem” do naśladowania w lokalnym otoczeniu, dbających o wygląd budynków mieszkalnych	Dzięki realizacji przedsięwzięcia w budynku zwiększona zostanie dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami. Remont/ odnowienie schodów i poręczy ułatwi dostęp osobom starszym i schorowanym. Przedsięwzięcie będzie przestrzegało zasady dostępności w trakcie całej realizacji, a osoby ze szczególnymi potrzebami nie będą wykluczone z korzystanie z jego produktów i rezultatów	Nie dotyczy	115 000,00 środki własne wspólnoty, środki UE, środki budżetu państwa

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
U19.	Hydroizolacja i docieplenie dolnych kondygnacji budynku w budynku wielorodzinnym przy ul. Sabata 13	Wspólnota mieszkaniowa Sabata 13 Rumia	Zagórze 2025-2026	Celem przedsięwzięcia jest przywrócenie szczelności fundamentów, ocieplenie ich i zapobieganie pojawieniu się wykwitu grzybów i pleśni. Budynek wielorodzinny jest, podpiwniczony z uszkodzoną hydroizolacją ścian piwnicznych i fundamentów, z widocznymi śladami penetracji wody. Odspajający się tynk, liczne wykwity grzybów i pleśni. Wymaga niezwłocznej modernizacji w ramach której zastosowana zostanie technologia umożliwiająca ich odrestaurowanie, wzmocnienie struktury muru, tak aby uzyskał pierwotne własności.	– większa ilość osób będących „wzorem” do naśladowania w lokalnym otoczeniu, dbających o wygląd budynków mieszkalnych – przeciwdziałanie problemom zdrowotnym mieszkańców – poprawa komfortu termicznego obiektu i ograniczenie strat cieplnych – poprawa stanu technicznego obiektu, jakości życia mieszkańców, a w konsekwencji może zapobiec odpływowi ludności z tego terenu.	Przedsięwzięcie będzie przestrzegało zasady dostępności w trakcie całej realizacji, a osoby ze szczególnymi potrzebami nie będą wykluczone z korzystanie z jego produktów i rezultatów.	Nie dotyczy	500 000,00 środki własne wspólnoty, środki UE, środki budżetu państwa

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
U20.	Prace remontowo-modernizacyjne wielorodzinnego budynku mieszkalnego przy ul. Towarowa 9	Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa Sp. z o.o.	Towarowa 2025-2026	Głównym celem projektu są kompleksowe prace remontowo-modernizacyjne. Przedsięwzięcie obejmuje kompleksowy remont budynku, w tym: - pełną termomodernizację budynku, - remont konstrukcji dachu bez wymiany poszycia - remont klatki schodowej - naprawa elewacji - wymiana instalacji elektrycznej - montaż nowej instalacji wodno-sanitarnej	– zmniejszenie zużycia energii cieplnej – większa ilość osób będących „wzorem” do naśladowania w lokalnym otoczeniu, dbających o wygląd budynków mieszkalnych – poprawa stanu technicznego budynku, jego estetyki, komfortu termicznego i ograniczenie strat cieplnych – poprawa jakości życia mieszkańców a zarazem warunków przestrzennych i środowiskowych	Przedsięwzięcie będzie przestrzegało zasady dostępności w trakcie całej realizacji, a osoby ze szczególnymi potrzebami nie będą wykluczone z korzystanie z jego produktów i rezultatów.	Nie dotyczy	1 500 000,00 środki własne, środki UE, środki budżetu państwa
U21.	Prace remontowo-modernizacyjne w zakresie części wspólnych wielorodzinnego budynku mieszkalnego przy ul. Wyżynna 4	Wspólnota mieszkaniowa Wyżynna 4 Rumia	Towarowa 2025-2026	Celem projektu są prace remontowo-modernizacyjne części wspólnych w budynku wspólnoty mieszkaniowej oraz jego bezpośrednim otoczeniu. Przedsięwzięcie obejmuje kompleksowy remont balkonów	– znaczna poprawa stanu technicznego budynku, jego estetyki oraz jakość życia mieszkańców	Przedsięwzięcie będzie przestrzegało zasady dostępności w trakcie całej realizacji, a osoby ze szczególnymi potrzebami nie będą wykluczone z korzystanie z jego produktów i rezultatów.	Nie dotyczy	135 000,00 środki własne wspólnoty, środki UE, środki budżetu państwa

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
				w budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Wyżynna 4. Zakłada ono m.in. wymianę balustrad; skucie posadzek balkonowych; usunięcie starej izolacji z papy oraz demontaż starych obróbek blacharskich; uzupełnienie tynku na ścianach i sufitach balkonowych; wykonanie izolacji przeciwwilgociowej, wykonanie opierzeni balkonowych, wykonanie posadzek, uzupełnienie docieplenia; malowanie spodów balkonowych. Część prac dotyczy terenu wokół budynku, w szczególności: naprawy bądź wymiany ogrodzenia; wyrównania terenu przy budynku w taki sposób aby woda opadowa nie spływała w kierunku budynku.				

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
U22.	Remont klatek schodowych i schodów wejściowych w komunalnym budynku wielorodzinnym przy ul. Zakole 2	Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa Sp. z o.o.	Zagórze 2025-2026	Celem projektu są prace remontowo-modernizacyjne części wspólnych w wielorodzinnym budynku mieszkalnym. Działanie obejmuje kompleksowe remonty klatki schodowej wraz ze schodami wejściowymi do budynku. Zakłada ono m.in.: naprawę progu wejściowego i schodków wejściowych do klatki schodowej, naprawy spękanej opaski betonowej, zamontowanie prawidłowego połączenia w puszkach rozgałęźnych i połączeń wyrównawczych, wykonanie tynku lamperii, remont drewnianych schodów, zabudowa rur na ścianach i sufitach wraz z montażem wywietrzników, wymiana skrzynek na listy, skrzynek elektrycznych	– większa ilość osób będących „wzorem” do naśladowania w lokalnym otoczeniu, dbających o wygląd budynków mieszkalnych – poprawa stanu technicznego budynku, jakość życia mieszkańców, – zwiększona zostanie też dostępność budynku oraz poprawiona jego estetyka, co przełoży się na poprawę również w sferze przestrzennej obszaru rewitalizacji	Dzięki realizacji przedsięwzięcia w budynku zwiększona zostanie dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami. Naprawa progu schodów wejściowych połączona z remontem drewnianych schodów na klatce schodowej, w tym wymiana poręczy ułatwi dostęp osobom starszym i schorowanym. Przedsięwzięcie będzie przestrzegało zasady dostępności w trakcie całej realizacji, a osoby ze szczególnymi potrzebami nie będą wykluczone z korzystanie z jego produktów i rezultatów.	Nie dotyczy	50 000,00 środki własne, środki UE, środki budżetu państwa

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
				i gazowych, włączników elektrycznych, dzwonków, montaż nowych lamp, malowanie parapetów, poręczy, rur gazowych, schodów drewnianych, montaż orynnowania wykuszy poddasza, uzupełnienie ubytków izolacji na rurach i usunięcie nieczynnych rur wody zimnej.				
U23.	Odświeżenie elewacji zewnętrznej całego obiektu w tym modernizacja instalacji odgromowej oraz orynnowania, montaż najazdów, zjazdów - obiekt hotelowy Biały Dworek	Hotel Diamond w Białym Dworku	Zagórze 2025	Przedsięwzięcie zakłada odświeżenie całej elewacji historycznego obiektu Białego Dworku, w tym uzupełnienie wszelkich ubytków i uszkodzeń, malowanie elewacji w spójny kolor zgodny i dopasowany do obecnego stanu, naprawę bądź wymianę orynnowania oraz instalacji odgromowej. Dodatkowo zamontowane zostaną najazdy, zjazdy mające na celu usuniecie barier architektonicznych z	– zwiększenie dostępności obiektu dla osób ze szczególnymi potrzebami – poprawa i modernizacja stanu wizualnego i technicznego obiektu – zwiększenie konkurencyjności na rynku i poprawienie kondycji przedsiębiorstwa – zwiększenie liczby osób korzystających z obiektu – rozwój turystki i bazy	Głównym działaniem będzie usuniecie barier architektonicznych oraz udostępnienie i ułatwienie możliwości skorzystania z obiektu osobom ze szczególnymi potrzebami.	Nie dotyczy	500 000,00 środki własne, środki UE, środki budżetu państwa

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
				obecnej konstrukcji obiektu. Ponadto celami przedsięwzięcia jest również poprawa kondycji przedsiębiorstwa i jego konkurencyjności na rynku oraz poprawa wizerunku przestrzennego podobszaru i rewitalizacja miasta	noclegowej w obszarze rewitalizacji, a co za tym idzie napływ większej liczby ludności która bez ograniczeń będzie mogła korzystać z pełnej funkcjonaliści obiektu.			
U24.	Modernizacja systemu ogrzewania na trzecim piętrze obiektu, montaż klimatyzacji, ocieplenie strychu, modernizacja poszycia dachowego - obiekt hotelowy Biały Dworek	Hotel Diamond w Białym Dworku	Zagórze 2025-2026	Celem projektu jest termomodernizacja obiektu, poprawienie jego komfortu termicznego i akustycznego oraz dzięki temu poprawa kondycji gospodarczej przedsiębiorstwa. Obejmuje ono modernizację systemu ogrzewania i wentylacji, montaż klimatyzacji we wszystkich pomieszczeniach na trzecim piętrze obiektu, Ocieplenie strychu pomiędzy trzecim piętrem a poszyciem dachowym w celu uzyskania możliwie jak	– poprawienie izolacji termicznej i akustycznej – zapewnienie gościom optymalnych warunków pobytu w obiekcie. zmniejszenie zużycia energii cieplnej – obniżenie kosztów eksploatacji obiektu – zwiększanie liczby osób korzystających z obiektu – popraw wizerunku przestrzennego podobszaru rewitalizacji – rozwój bazy noclegowej miasta,	Biorąc po uwagę, iż obiekt jest historyczną wizytówką miasta, mieszczącą się przy głównej przelotowej ulicy nie posiada ze względu na swój obecny charakter konstrukcyjny wielu ułatwień dla osób korzystających z obiektu. Głównym działaniem będzie poprawienie izolacji termicznej i akustycznej co będzie znacznym udogodnieniem obiektu dla osób ze szczególnymi potrzebami.	Nie dotyczy	230 000,00 środki własne, środki UE, środki budżetu państwa

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
				najlepszej izolacji termicznej jak i akustycznej. Dodatkowo zmodernizowane zostanie poszycie dachowe mające na celu uszczelnienie oraz pełną termomodernizację powierzchni obiektu pod spodem.	a co za tym idzie napływ większej liczby ludności – poprawa kondycji przedsiębiorstwa i jego konkurencyjności na rynku – udogodnienia dla osób ze szczególnymi potrzebami.			
U25.	Budowa szybu windy, montaż windy - obiekt hotelowy Biały Dworek	Hotel Diamond w Białym Dworku	Zagórze 2025-2026	Głównym celem przedsięwzięcia jest udostępnienie osobom ze specjalnymi potrzebami oraz poprawa kondycji przedsiębiorstwa i jego konkurencyjności na rynku. Przedmiotem przedsięwzięcia jest montaż szybu windy i windy uzależniony od możliwości technicznych całego obiektu (dopuszczalna wersja szybu zewnętrznego oraz wewnętrznego) z dostępem do wszystkich kondygnacji (parter, trzy pietra).	– usuniecie barier architektonicznych – zapewnienie dostępu do wszystkich kondygnacji dla osób ze szczególnymi potrzebami – zwiększenie liczby korzystających z obiektu – poprawa wizerunku przestrzennego podobszaru rewitalizacji – rozpoznawalność obiektu - wizytówki miasta – zwiększone możliwości na rozwój turystyki	Biorąc po uwagę, iż obiekt jest historyczną wizytówką miasta, mieszczącą się przy głównej przelotowej ulicy nie posiada ze względu na swój obecny charakter konstrukcyjny wielu ułatwień dla osób korzystających z obiektu. Głównym działaniem będzie usuniecie barier architektonicznych oraz udostępnienie i ułatwienie możliwości skorzystania z obiektu osobom ze szczególnymi potrzebami.	Nie dotyczy	500 000,00 środki własne, środki UE, środki budżetu państwa

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Lokalizacja/ czasokres realizacji	Cel i zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Potencjalne partnerstwa	Szacowana wartość / Źródła finansowania
U26.	Wymiana stolarki okiennej, drzwi wejściowych - obiekt hotelowy Biały Dworek	Hotel Diamond w Białym Dworku	Zagórze 2025-2026	Celem przedsięwzięcia jest poprawa stanu technicznego obiektu pod względem termicznym i akustycznym, a dzięki temu poprawa kondycji przedsiębiorstwa i jego konkurencyjności na rynku. Obejmuje ono wymianę okien na najnowsze i optymalne rozwiązania termomodernizacyjne z zastosowaniem konstrukcji okien 4 szybowych, na ostatnimi piętrze wymianę okien połaciowych na konstrukcje spełniające obecnie najwyższe parametry termiczne i akustyczne oraz wymianę drzwi wejściowych na spełniające aktualne normy przenikalności cieplnej oraz akustycznej.	– zmniejszenie zużycia energii cieplnej i zwiększenie energooszczędności budynku – obiekt zyska na poprawie stanu technicznego – większa szczelność akustyczna – ochrona środowiska – poprawa wizerunku przestrzennego podobszaru rewitalizacji – rozwój turystki i bazy noclegowej	Biorąc po uwagę, iż obiekt jest historyczną wizytówką miasta, mieszczącą się przy głównej przelotowej ulicy nie posiada ze względu na swój obecny charakter konstrukcyjny wielu ułatwień dla osób korzystających z obiektu. Jednym z głównych działań będzie wymiana drzwi wejściowych które zniwelują bariery architektonicznych obiektu dla gości ze szczególnymi potrzebami.	Nie dotyczy	260 000,00 środki własne, środki UE, środki budżetu państwa

Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących poza podstawowymi i uzupełniającymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi problemy i potrzeby zdiagnozowane w obszarze rewitalizacji, a także typowe dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji obejmuje w szczególności dla:

Celu szczegółowego 1. Mieszkańcy zintegrowani i aktywni społecznie-zawodowo

- wspieranie funkcjonowania społecznego rodzin
- aktywizację społeczno-zawodową osób bezrobotnych oraz grup szczególnie zagrożonych bezrobociem, w tym kobiet, osób z wykształceniem podstawowym, osób niepełnosprawnych oraz po 50-tym roku życia
- podnoszenie kompetencji zawodowych i kwalifikacji mieszkańców, a także kompetencji społecznych
- podnoszenie kompetencji i kwalifikacji osób pracujących z osobami wykluczonymi społecznie oraz osobami o szczególnych potrzebach
- wsparcie uczniów, w tym z trudnościami edukacyjnymi ale również szczególnie uzdolnionych
- rozwój usług społecznych dostosowanych do potrzeb różnych grup wiekowych, w tym osób starszych i z niepełnosprawnością
- rozwój usług opiekuńczych oraz opieki wytchnieniowej
- tworzenie oferty spędzania czasu wolnego przy czynnym udziale społecznym
- działania budujące poczucie przynależności do miejsca zamieszkania, kształtujące postawy społeczne i relacje sąsiedzkie
- prowadzenie dodatkowych zajęć, kół zainteresowań w szkołach, dotyczących przedsiębiorczości
- wspieranie warunków do rozwoju i tworzenia nowych podmiotów ekonomii społecznej
- wsparcie powstawania i działania lokalnych organizacji pozarządowych oraz lokalnych liderów społecznych
- animacje życia społecznego i kulturalnego mieszkańców
- działania aktywizujące społecznie młodzież i osoby nieletnie
- zwiększenie liczby patroli straży miejskiej
- szkolenia i warsztaty o tematyce gospodarowania energią i ciepłem w domu w ramach walki z ubóstwem energetycznym

Celu 2: Dobre warunki życia na obszarze o wysokich walorach przestrzennych i gospodarczych

- rozbudowę miejskiej sieci ciepłowniczej, sieci gazowej i wodno-kanalizacyjnej
- rozbudowę sieci teleinformatycznych
- kontynuowanie programu usuwania materiałów zawierających azbest
- uregulowanie gospodarki wodno-opadowej celem przeciwdziałania zagrożeniu podtopieniami terenów wzdłuż Zagórskiej Strugi
- rozbudowę stacji monitoringu jakości powietrza
- montaż wielofunkcyjnych monitorów informujących o bieżących zagrożeniach pogodowych i jakości powietrza
- podejmowanie szeregu kompleksowych działań mających na celu likwidację niskiej emisji
- podejmowanie działań w kierunku zwiększenia atrakcyjności osiedleńczej
- rozwój sieci przystanków komunikacji publicznej
- wspieranie rozwoju drobnych usług i handlu

7. MECHANIZMY ZAPEWNIAJĄCE INTEGRACJĘ DZIAŁAŃ I PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

W celu skutecznego rozwiązywania i niwelowania negatywnych zjawisk kryzysowych, powodujących degradację poszczególnych podobszarów rewitalizacji w Rumi oraz realizację zdiagnozowanych potrzeb niezbędne jest zapewnienie kompleksowej, skoncentrowanej i komplementarnej interwencji. Tylko w ten sposób zaprogramowana rewitalizacja będzie dawała trwałe efekty i pozwalała na przemianę obszaru rewitalizacji we wszystkich strefach życia. W związku z tym *GPR Rumi* został tak sporządzony, aby proces rewitalizacji w Rumi był zintegrowany, skoncentrowany terytorialnie i skutecznie oraz kompleksowo oddziaływał na zdiagnozowane problemy i wykorzystywał potencjały. Wszystkie przedsięwzięcia rewitalizacyjne, zarówno podstawowe jak i uzupełniające zaprojektowane zostały z uwzględnieniem zasad kompleksowości, koncentracji interwencji oraz komplementarności: przestrzennej, problemowej, instytucjonalnej, międzyokresowej oraz źródeł finansowania.

Szczególnie istotna jest **koncentracja interwencji** i **zintegrowanie** przedsięwzięć rewitalizacyjnych, gdyż oba te aspekty wynikają bezpośrednio z definicji rewitalizacji. Założone w *GPR Rumi* działania spełniają te założenia gdyż koncentrują się na zidentyfikowanym i wyznaczonym w drodze delimitacji, przyjętym uchwałą Rady Miejskiej Rumi obszarze rewitalizacji, w tym zwłaszcza na wynikającym z pogłębionej diagnozy podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1, cechującym się szczególnym nagromadzeniem zjawisk kryzysowych. Z kolei zintegrowane podejście przejawia się zarówno w powiazaniu procesu rewitalizacji z ogólną polityką miejską jak i m.in. w uwzględnieniu w *GPR Rumi* przedsięwzięć dotyczących różnych aspektów życia tj. społecznych, gospodarczych, technicznych, środowiskowych i przestrzenno-funkcjonalnych, służących kompleksowemu oddziaływaniu na sytuację kryzysową. Nie bez znaczenia jest również zintegrowanie ze sobą poszczególnych przedsięwzięć dotyczących różnych dziedzin życia. Przykładem tego typu integracji są m.in. powiazania przedsięwzięć wchodzących w skład Pakietu Projektów Rewitalizacyjnych (Rysunek 67. i Załącznik nr 2).

Rysunek 67. Powiązania przedsięwzięć wchodzących w skład Pakietu Projektów Rewitalizacyjnych

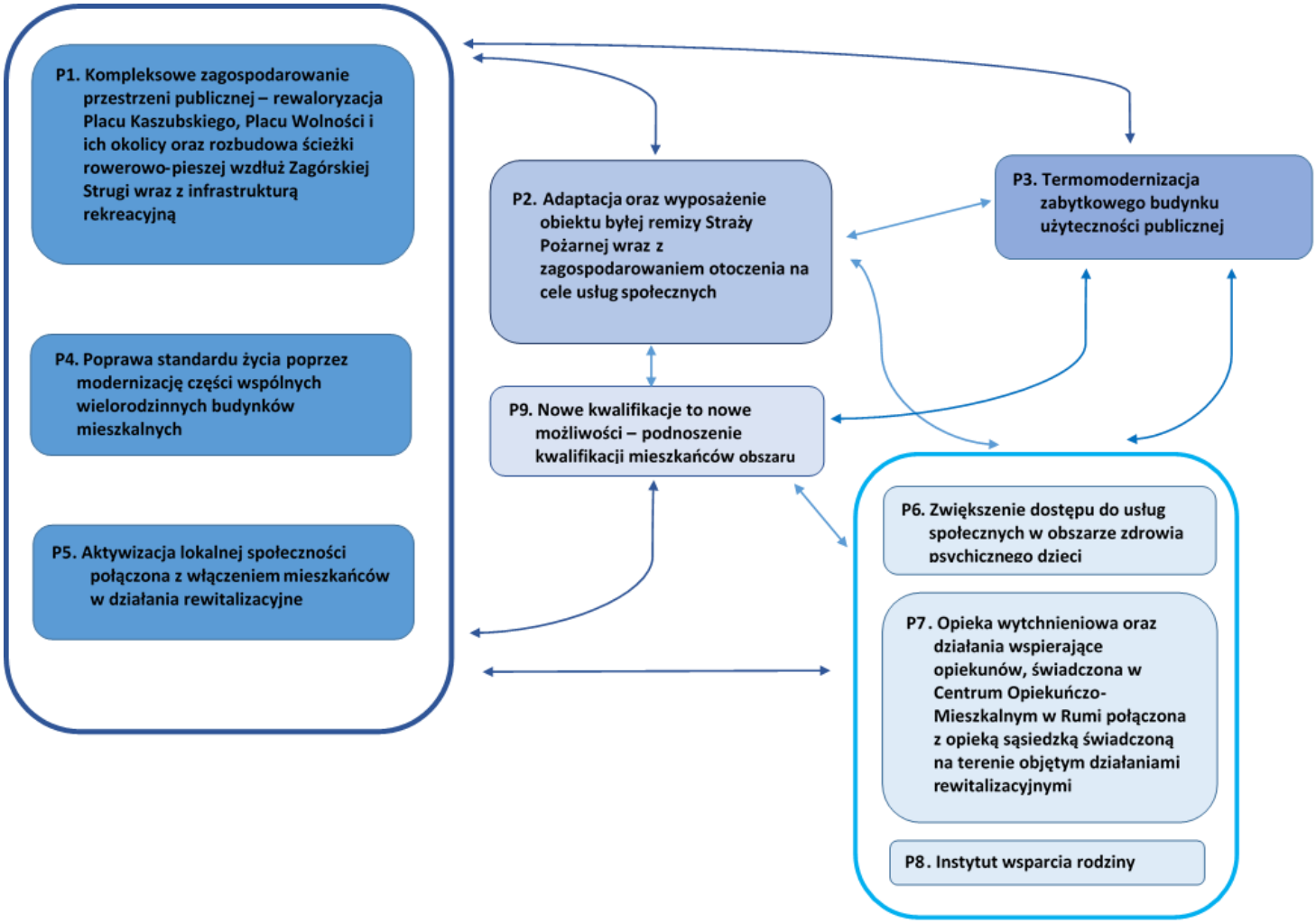

Komplementarność przestrzenna

W celu zapewnienia komplementarności przestrzennej działania i przedsięwzięcia rewitalizacyjne w *GPR Rumi* zostały zaprogramowane w sposób uwzględniający ich wzajemne oddziaływania, tak aby się uzupełniały przestrzennie oraz wpływały na rozwój całego obszaru rewitalizacji i jego mieszkańców. Jednocześnie zostały one dostosowane do struktury funkcjonalno-przestrzennej poszczególnych podobszarów oraz ich najbliższego otoczenia. Wzięto również pod uwagę wpływ przedsięwzięć realizowanych poza obszarem, a na niego oddziałujących. Szczególnym przykładem obrazującym takie podejście są przedsięwzięcia przyczyniające się do spójności przestrzennej obszaru rewitalizacji i całego miasta, polegające na łączeniu miasta przeciętego drogą wojewódzką nr 468 i torami kolejowymi (np. *Budowa nowego węzła integracyjnego „Rumia Biała Rzeka" oraz rozbudowa istniejącego węzła integracyjnego Rumia*, *Tunel Biała Rzeka i wiadukt na ul. Hodowlanej oraz modernizacja przejścia na perony i dworzec Rumia Główna*). Takie skoordynowane, wielowątkowe działania, połączone z ogólną polityką przestrzenną miasta, poprawią mieszkańcom obszaru rewitalizacji (zwłaszcza podobszaru rewitalizacji Towarowa i Zagórze) dostępność do kluczowych obiektów publicznych i infrastruktury społecznej położonych w części Rumi, do której mają obecnie ograniczony dostęp. Nie bez znaczenia pod kątem zapewnienie spójności przestrzennej obszaru rewitalizacji są również dopełniające się przestrzennie remonty, budowa i przebudowa ulic i skrzyżowań w jego obrębie (np. *Budowa ul. Fryderyka Chopina, Przebudowa*

ul. Dębogórskiej od ronda Jana Pawła II do ronda Marszałka Płażyńskiego w Rumi, *Modernizacja ul. Żwirowej, ul. Mickiewicza oraz budowa ulicy Młyńskiej wraz z infrastrukturą wodno-kanalizacyjną*) oraz kompleksowe działania poprawiające bezpieczeństwo (poprawa oświetlenia w ciągach komunikacyjnych, modernizacja przejść dla pieszych).

Równie istotne przy planowaniu *GPR Rumi* było zapewnienie interwencji tak, aby prowadzone działania nie skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary lub nie prowadziły do niepożądanych efektów społecznych, a wprost przeciwnie w perspektywie czasu oddziaływały pozytywnie na rozwój całego miasta. Przykładem takich projektów są działania społeczne, które dedykowane są mieszkańcom wszystkich podobszarów rewitalizacji, a także dotyczące kompleksowego zagospodarowania przestrzeni. Zakładana jest również realizacja projektów w części zlokalizowanych poza obszarem, które będą bezpośrednio na niego oddziaływały i zapewniały jego spójność przestrzenną tj. *Budowa nowego węzła integracyjnego „Rumia Biała Rzeka" oraz rozbudowa istniejącego węzła integracyjnego Rumia, Tunel Biała Rzeka i wiadukt na ul. Hodowlanej oraz modernizacja przejścia na perony i dworzec Rumia Główna*. Podobnie przedsięwzięcie dotyczące *Termomodernizacji 6 budynków użyteczności publicznej w Rumi,* które obejmuje termomodernizację placówek oświatowych i obiektów sportowych położonych w obszarze rewitalizacji, ale też w bezpośrednim jego sąsiedztwie, do których uczęszczają dzieci zamieszkujące obszar rewitalizacji. Takie działania powiązane przestrzennie z obszarem rewitalizacji również wpływają na kompleksowe niwelowanie problemów oraz segregacji społecznej i przestrzennej na obszarze rewitalizacji.

Komplementarność problemowa

Wzajemne dopełnianie się przedsięwzięć rewitalizacyjnych to zasada nadrzędna przy programowaniu i realizacji *GPR Rumi*. Równie istotne jest także takie zaplanowanie interwencji aby dotyczyła problemów zdiagnozowanych w każdej z analizowanych sfer życia tj. społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej. Zarówno cele, kierunki działań jak i realizowane w ich ramach przedsięwzięcia rewitalizacyjne w *GPR Rumi* zostały tak zaprojektowane, aby dopełniały się też tematycznie, rozwiązując łącznie problemy obszaru rewitalizacji oraz zapewniając jego zrównoważony rozwój. Istotne z punktu widzenia komplementarności problemowej jest również powiązanie założonej w GPR Rumi interwencji z innymi politykami i przedsięwzięciami dedykowanymi całemu miastu takimi jak. np. działania związane z jakością powietrza, przedsięwzięcia związane ze zrównoważoną mobilnością, przedsięwzięcia dotyczące kultury i sportu, czasu wolnego itp. Szczegółowe powiązania celów, kierunków działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze zdiagnozowanymi problemami zawarto w Tabeli 94.

Tabela 94. Komplementarność problemowa – powiązanie celów, kierunków działań i przedsięwzięć ze zdiagnozowanymi problemami

Cel szczegółowy	Kierunek działań	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podstawowe i uzupełniające	Zdiagnozowane problemy
1. Mieszkańcy zintegrowani i aktywni społecznie-zawodowo	1.1. Zapewnienie dostępu do efektywnych i nowoczesnych usług społecznych	– Opieka wytchnieniowa oraz działania wspierające opiekunów, świadczona w Centrum opiekuńczo-mieszkalnym w Rumi połączona z opieką sąsiedzką świadczoną na terenie objętym działaniami rewitalizacyjnymi – Zwiększenie dostępu do usług społecznych w obszarze zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży – Instytut wsparcia rodziny – Kompetentni w opiece – Rozwój Pracowników Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Rumi – Pierwsza apteczka pomocy psychologicznej i edukacja prawnicza dla młodzieży – Osiedlowe centra świadczenia usług społecznych dla dzieci, młodzieży i seniorów (przedsięwzięcie w ramach 5.18 Usługi społeczne i zdrowotne – ZIT na terenie obszaru metropolitalnego) – *Wsparcie dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne* – *Rumskie Super przedszkolaki – podniesienie jakości edukacji przedszkolnej*	– wysoka liczba osób korzystających z usług i świadczeń pomocy społecznej – bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności i długotrwałej lub ciężkiej choroby – duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa – wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba) – niski kapitał społeczny (bezradność, korzystanie z pomocy asystenta rodziny, dysfunkcje społeczne, uzależnienia) – średni poziom edukacji – utrzymująca się wysoka liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece – duża liczba wykroczeń – wzrastająca liczba mieszkańców powyżej 65 roku życia (w wieku poprodukcyjnym) przy jednoczesnym spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym – starzenie się społeczeństwa – rosnąca liczba zgonów, spadek liczby urodzeń oraz ujemny przyrost naturalny wskazujące na starzenie się społeczeństwa, zmniejszoną dzietność, zwiększającą się liczbę osób zależnych oraz zmieniający się tradycyjny model rodziny – wysokie zagrożenie obszaru pod względem przestępczości młodocianych powiązane z wysoką liczbą czynów karalnych nieletnich w przestępstwach stwierdzonych

Cel szczegółowy	Kierunek działań	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podstawowe i uzupełniające	Zdiagnozowane problemy
			– utrzymujący się wysoki poziom ubóstwa wśród mieszkańców z tendencją wzrostową (duża liczba mieszkańców korzystających z dożywiania, stypendiów socjalnych i dodatków mieszkaniowych) – Stara Rumia 1 – przekraczająca wielokrotnie średnią w Rumi oraz utrzymująca się na wysokim poziomie liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece – Stara Rumia 1
	1.2. Aktywizacja społeczna i społeczno-zawodowa osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym	– Nowe kwalifikacje to nowe możliwości – podnoszenie kwalifikacji mieszkańców obszaru rewitalizacji – Kompetentni w opiece – Rozwój Pracowników Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Rumi – Pierwsza apteczka pomocy psychologicznej i edukacja prawnicza dla młodzieży – Zwiększenie dostępu do usług społecznych w obszarze zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży – Instytut wsparcia rodziny – Aktywizacja lokalnej społeczności połączona z włączeniem mieszkańców w działania rewitalizacyjne – Aktywna rodzina – *Wsparcie dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne*	– wysoki poziom bezrobocia, w tym wśród osób długotrwale bezrobotnych oraz tendencje wzrostowe w tym zakresie – utrzymujący się wysoki poziom bezrobocia wśród kobiet – wzrastające bezrobocie wśród osób z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym – wysoka liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz bezrobotnych osób niepełnosprawnych – wzrastająca i wysoka liczba osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia (Stara Rumia 1) – wysoka liczba osób korzystających z usług i świadczeń pomocy społecznej – wysoki poziom ubóstwa wśród mieszkańców – bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności i długotrwałej lub ciężkiej choroby – wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba)

Cel szczegółowy	Kierunek działań	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podstawowe i uzupełniające	Zdiagnozowane problemy
			– niski kapitał społeczny (bezradność, korzystanie z pomocy asystenta rodziny, dysfunkcje społeczne, uzależnienia) – średni poziom edukacji – utrzymująca się wysoka liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece – duża liczba wykroczeń – niskie więzi sąsiedzkie oraz integracja i zaangażowanie mieszkańców w życie społeczne – średni poziom dbałości mieszkańców o środowisko naturalne – wzrastająca liczba mieszkańców powyżej 65 roku życia (w wieku poprodukcyjnym) przy jednoczesnym spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym – starzenie się społeczeństwa – rosnąca liczba zgonów, spadek liczby urodzeń oraz ujemny przyrost naturalny wskazujące na starzenie się społeczeństwa, zmniejszoną dzietność, zwiększającą się liczbę osób zależnych oraz zmieniający się tradycyjny model rodziny – wysokie zagrożenie obszaru pod względem przestępczości młodocianych powiązane z wysoką liczbą czynów karalnych nieletnich w przestępstwach stwierdzonych – utrzymujący się wysoki poziom ubóstwa wśród mieszkańców z tendencją wzrostową (duża liczba mieszkańców korzystających z dożywiania, stypendiów socjalnych i dodatków mieszkaniowych) – Stara Rumia 1 – przekraczająca wielokrotnie średnią w Rumi oraz utrzymująca się na wysokim poziomie liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece – Stara Rumia 1

Cel szczegółowy	Kierunek działań	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podstawowe i uzupełniające	Zdiagnozowane problemy
	1.3. Integracja społeczna i międzypokoleniowa	– Aktywizacja lokalnej społeczności połączona z włączeniem mieszkańców w działania rewitalizacyjne – Pierwsza apteczka pomocy psychologicznej i edukacja prawnicza dla młodzieży – Święto Placu Kaszubskiego – Ogród Seniorów – Osiedlowe centra świadczenia usług społecznych dla dzieci, młodzieży i seniorów (przedsięwzięcie w ramach 5.18 Usługi społeczne i zdrowotne – ZIT na terenie obszaru metropolitalnego) – Adoptuj Babcię, adoptuj Dziadka – Strefa Integracji Sąsiedzkiej w Bibliotece Kaszubskiej – ArtEtno – Kaszubskie Spotkanie Artystyczne – RAZEM NA NOWO – Rumia międzypokoleniowo – Promowanie wolontariatu jako formy integracji społecznej – Aktywni i zintegrowani – 60+	– duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności i długotrwałej lub ciężkiej choroby – wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba) – niski kapitał społeczny (bezradność, korzystanie z pomocy asystenta rodziny, dysfunkcje społeczne, uzależnienia) – niskie więzi sąsiedzkie oraz integracja i zaangażowanie mieszkańców w życie społeczne – niski poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców w ich najbliższym otoczeniu – wzrastająca liczba mieszkańców powyżej 65 roku życia (w wieku poprodukcyjnym) przy jednoczesnym spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym – starzenie się społeczeństwa – rosnąca liczba zgonów, spadek liczby urodzeń oraz ujemny przyrost naturalny wskazujące na starzenie się społeczeństwa, zmniejszoną dzietność, zwiększającą się liczbę osób zależnych oraz zmieniający się tradycyjny model rodziny – wysokie zagrożenie obszaru pod względem przestępczości młodocianych powiązane z wysoką liczbą czynów karalnych nieletnich w przestępstwach stwierdzonych
	1.4. Poprawa kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz uczestnictwa w kulturze i życiu publicznym	– Aktywizacja lokalnej społeczności połączona z włączeniem mieszkańców w działania rewitalizacyjne – Zwiększenie dostępu do usług społecznych w obszarze zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży – Święto Placu Kaszubskiego	– duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności i długotrwałej lub ciężkiej choroby – wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba)

Cel szczegółowy	Kierunek działań	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podstawowe i uzupełniające	Zdiagnozowane problemy
		– Ogród Seniorów – Osiedlowe centra świadczenia usług społecznych dla dzieci, młodzieży i seniorów (przedsięwzięcie w ramach 5.18 Usługi społeczne i zdrowotne – ZIT na terenie obszaru metropolitalnego) – Adoptuj Babcię, adoptuj Dziadka – Strefa Integracji Sąsiedzkiej w Bibliotece Kaszubskiej – ArtEtno – Kaszubskie Spotkanie Artystyczne – RAZEM NA NOWO – Rumia międzypokoleniowo – Promowanie wolontariatu jako formy integracji społecznej – Aktywni i zintegrowani – 60+	– niski kapitał społeczny (bezradność, korzystanie z pomocy asystenta rodziny, dysfunkcje społeczne, uzależnienia) – utrzymująca się wysoka liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece – duża liczba wykroczeń – niskie więzi sąsiedzkie oraz integracja i zaangażowanie mieszkańców w życie społeczne – średni poziom dbałości mieszkańców o środowisko naturalne – niski poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców w ich najbliższym otoczeniu – wzrastająca liczba mieszkańców powyżej 65 roku życia (w wieku poprodukcyjnym) przy jednoczesnym spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym – starzenie się społeczeństwa – rosnąca liczba zgonów, spadek liczby urodzeń oraz ujemny przyrost naturalny wskazujące na starzenie się społeczeństwa, zmniejszoną dzietność, zwiększającą się liczbę osób zależnych oraz zmieniający się tradycyjny model rodziny – wysokie zagrożenie obszaru pod względem przestępczości młodocianych powiązane z wysoką liczbą czynów karalnych nieletnich w przestępstwach stwierdzonych
2. Dobre warunki życia na obszarze o wysokich walorach przestrzennych i gospodarczych	2.1. Rozwój infrastruktury społecznej	– Adaptacja oraz wyposażenie obiektu byłej remizy Straży Pożarnej wraz z zagospodarowaniem otoczenia na cele usług społecznych – Odbudowa i adaptacja na cele społeczno-edukacyjno-kulturalne zabytkowego budynku byłej Filii Biblioteki Miejskiej – Centrum Sąsiedzkie – Stara Rumia (przedsięwzięcie w ramach 06.04.	– niski poziom dostępności do żłobków i usług opieki zdrowotnej i społecznej – ograniczony dostęp do podstawowych usług społecznych takich jak placówki oświatowe, zdrowotne i obiekty sportowe – brak budynków komunalnych i instytucji publicznych, w tym zwłaszcza w zakresie infrastruktury społecznej,

Cel szczegółowy	Kierunek działań	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podstawowe i uzupełniające	Zdiagnozowane problemy
		Infrastruktura społeczna – ZIT na terenie obszaru metropolitalnego) – Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przy Szkole Podstawowej Nr 1 – *Utworzenie nowych miejsc przedszkolnych na terenie miasta Rumia*	świadczących usługi społeczne i aktywizacyjne oraz umożliwiających integracje mieszkańców – wzrastająca liczba mieszkańców powyżej 65 roku życia (w wieku poprodukcyjnym) przy jednoczesnym spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym – starzenie się społeczeństwa – rosnąca liczba zgonów, spadek liczby urodzeń oraz ujemny przyrost naturalny wskazujące na starzenie się społeczeństwa, zmniejszoną dzietność, zwiększającą się liczbę osób zależnych oraz zmieniający się tradycyjny model rodziny – wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba) – duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności i długotrwałej lub ciężkiej choroby – odpływ mieszkańców z podobszaru
	2.2. Poprawa stanu technicznego oraz dostępności budynków publicznych i mieszkalnych	– Adaptacja oraz wyposażenie obiektu byłej remizy Straży Pożarnej wraz z zagospodarowaniem otoczenia na cele usług społecznych – Termomodernizacja zabytkowego budynku użyteczności publicznej – Poprawa standardu życia poprzez modernizację części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych – Wymiana pokrycia dachowego na budynku wielorodzinnym przy ul. Lipowej 1 – Remont klatek schodowych i pomieszczeń gospodarczych w wielorodzinnym mieszkalnym budynku wspólnotowym przy ul. Plac Kaszubski 11	– wysoki udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970r. przekładający się na ich stan techniczny – zły stan techniczny budynków mieszkalnych i średni budynków publicznych – duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności i długotrwałej lub ciężkiej choroby – wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba) – wzrastająca liczba mieszkańców powyżej 65 roku życia (w wieku poprodukcyjnym) przy jednoczesnym spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym – starzenie się społeczeństwa

Cel szczegółowy	Kierunek działań	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podstawowe i uzupełniające	Zdiagnozowane problemy
		– Termomodernizacja komunalnego budynku mieszkalnego – Mickiewicza 13 – Centrum Sąsiedzkie – Stara Rumia (przedsięwzięcie w ramach 06.04. Infrastruktura społeczna – ZIT na terenie obszaru metropolitalnego) – Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przy Szkole Podstawowej Nr 1 – Termomodernizacja 6 budynków użyteczności publicznej w Rumi – Kompleksowa modernizacja cennego historycznie obiektu hotelowego Biały Dworek – Gański Kamienica – Strefa Integracji Sąsiedzkiej w Bibliotece Kaszubskiej – *Remont klatek schodowych w budynku wielorodzinnym przy ul. Kombatantów 6* – *Hydroizolacja i docieplenie dolnych kondygnacji budynku połączona z wymianą pokrycia dachowego w budynku wielorodzinnym przy ul. Kombatantów 17* – *Prace remontowo-modernizacyjne części wspólnych w budynku wielorodzinnym przy ul. Młyńskiej 2* – *Remont parkingów w bezpośrednim otoczeniu wielorodzinnych budynków mieszkalnych* – *Remont klatek schodowych w wielorodzinnym mieszkalnym budynku wspólnotowym przy ul. Sabata 9* – *Remont klatek schodowych w wielorodzinnym mieszkalnym budynku wspólnotowym przy ul. Sabata 11*	– odpływ mieszkańców z podobszaru – duży udział budynków historycznych i zabytkowych, które wymagają prac konserwacyjnych, adaptacyjnych bądź rewaloryzacyjnych – Stara Rumia 1 – duża liczba obiektów zabytkowych o walorach historycznych oznaczająca szereg problemów technicznych związanych z ich utrzymaniem i eksploatacją – Stara Rumia 1

Cel szczegółowy	Kierunek działań	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podstawowe i uzupełniające	Zdiagnozowane problemy
		– *Hydroizolacja i docieplenie dolnych kondygnacji budynku w budynku wielorodzinnym przy ul. Sabata 13* – *Prace remontowo-modernizacyjne wielorodzinnego budynku mieszkalnego przy ul. Towarowa 9* – *Prace remontowo-modernizacyjne w zakresie części wspólnych wielorodzinnego budynku mieszkalnego przy ul. Wyżynna 4* – *Remont klatek schodowych i schodów wejściowych w komunalnym budynku wielorodzinnym przy ul. Zakole 2* – *Odświeżenie elewacji zewnętrznej całego obiektu w tym modernizacja instalacji odgromowej oraz orynnowania, montaż najazdów, zjazdów - obiekt hotelowy Biały Dworek* – *Modernizacja systemu ogrzewania na trzecim piętrze obiektu, montaż klimatyzacji, ocieplenie strychu, modernizacja poszycia dachowego - obiekt hotelowy Biały Dworek* – *Budowa szybu windy, montaż windy - obiekt hotelowy Biały Dworek* – *Wymiana stolarki okiennej, drzwi wejściowych - obiekt hotelowy Biały Dworek*	
	2.3. Rozwój zasobu mieszkaniowego gminy	– *Pozyskiwanie lokali mieszkalnych do zasobu mieszkaniowego gminy oraz innych nieruchomości na cele rozwojowe gminy z wykorzystaniem prawa pierwokupu*	– niewielki zasób mieszkań komunalnych – problemy z zapewnieniem lokali komunalnych osobom spełniającym wyznaczone kryteria – 21 gospodarstw domowych z obszaru rewitalizacji oczekujących na przydział mieszkania komunalnego – niższa od średniej w mieście i województwie pomorskim powierzchnia mieszkaniowa lokalu komunalnego przypadająca na lokatora – odpływ mieszkańców z podobszaru

Cel szczegółowy	Kierunek działań	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podstawowe i uzupełniające	Zdiagnozowane problemy
	2.4. Wyeksponowanie i ochrona dziedzictwa historycznego i kulturowego	– Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej - rewaloryzacja Placu Kaszubskiego, Placu Wolności i ich okolicy oraz rozbudowa ścieżki rowerowo-pieszej wzdłuż Zagórskiej Strugi wraz z infrastrukturą rekreacyjną – Termomodernizacja zabytkowego budynku użyteczności publicznej – Odbudowa i adaptacja na cele społeczno-edukacyjno-kulturalne zabytkowego budynku byłej Filii Biblioteki Miejskiej – Konserwacja i restauracja zabytkowych ruin jedynego średniowiecznego pocysterskiego kościoła ziemi wejherowskiej na 800-lecie Rumi – Renowacja i konserwacja zabytkowych organów Eduarda Witteka z 1918 roku w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Rumi – Kompleksowa modernizacja cennego historycznie obiektu hotelowego Biały Dworek – *Rewaloryzacja cennego historycznie terenu Strzelnicy* – *Rewitalizacja historycznego schronu pod placem targowym przy ul. Dębogórskiej* – *Odświeżenie elewacji zewnętrznej całego obiektu w tym modernizacja instalacji odgromowej oraz orynnowania, montaż najazdów, zjazdów - obiekt hotelowy Biały Dworek* – *Wymiana stolarki okiennej, drzwi wejściowych - obiekt hotelowy Biały Dworek*	– zły stan techniczny budynków mieszkalnych i budynków publicznych – wysoki udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970r. przekładający się na ich stan techniczny – duży udział budynków historycznych i zabytkowych, które wymagają prac konserwacyjnych, adaptacyjnych bądź rewaloryzacyjnych – Stara Rumia 1 – duża liczba obiektów zabytkowych o walorach historycznych oznaczająca szereg problemów technicznych związanych z ich utrzymaniem i eksploatacją – Stara Rumia 1

Cel szczegółowy	Kierunek działań	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podstawowe i uzupełniające	Zdiagnozowane problemy
	2.5. Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych z nadaniem im nowych funkcji	– Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej - rewaloryzacja Placu Kaszubskiego, Placu Wolności i ich okolicy oraz rozbudowa ścieżki rowerowo-pieszej wzdłuż Zagórskiej Strugi wraz z infrastrukturą rekreacyjną – Ogród Seniorów – Zespół budynków mieszkalnych wielorodzinnych i usługowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą – *Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji* – *Kompleksowe przedsięwzięcia centrotwórcze w rejonie skrzyżowania ulic Jana III Sobieskiego i Sabata* – *Rewaloryzacja cennego historycznie terenu Strzelnicy*	– niski poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców w ich najbliższym otoczeniu – niskie dostosowanie przestrzeni publicznej podobszaru do potrzeb osób niepełnosprawnych – niska dostępność parkingów i miejsc parkingowych – znikoma dostępność ścieżek rowerowych i spacerowych – niedobór przestrzeni publicznych oraz terenów rekreacyjnych i placów zabaw, pozwalających na wypoczynek i integrację mieszkańców – średnia dostępność i jakość terenów rekreacyjno-sportowych – średnia jakość placów zabaw dla dzieci – niskie zagospodarowanie przestrzeni publicznych – niewystarczające objęcie monitoringiem miejskim – brak terenów zieleni urządzonej typu parki, skwery, zieleńce – duża liczba wykroczeń zwłaszcza przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji, bezpieczeństwu osób i mienia oraz przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu – wzrastająca liczba mieszkańców powyżej 65 roku życia – starzenie się społeczeństwa – niski poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców w ich najbliższym otoczeniu – odpływ mieszkańców z podobszaru
	2.6. Zapewnienie spójności i dostępności przestrzennej	– Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej - rewaloryzacja Placu Kaszubskiego, Placu Wolności i ich okolicy oraz rozbudowa ścieżki rowerowo-pieszej wzdłuż Zagórskiej Strugi wraz z infrastrukturą rekreacyjną – Budowa ulicy Fryderyka Chopina	– wysoki poziom hałasu spowodowany natężeniem ruchu drogowego – niezadawalający stan i jakość infrastruktury drogowej, ciągów pieszych i pieszo-rowerowych – znikoma dostępność ścieżek rowerowych – ulice i przejścia dla pieszych wymagające doświetlenia

Cel szczegółowy	Kierunek działań	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podstawowe i uzupełniające	Zdiagnozowane problemy
		– Przebudowa ul. Dębogórskiej od ronda Jana Pawła II do ronda Marszałka Płażyńskiego w Rumi – Budowa nowego węzła integracyjnego „Rumia Biała Rzeka” oraz rozbudowa istniejącego węzła integracyjnego Rumia – *Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji* – *Modernizacja ul. Żwirowej, ul. Mickiewicza oraz budowa ulicy Młyńskiej wraz z infrastrukturą wodno-kanalizacyjną* – *Remont parkingów w bezpośrednim otoczeniu wielorodzinnych budynków mieszkalnych* – *Tunel Biała Rzeka i wiadukt na ul. Hodowlanej oraz modernizacja przejścia na perony i dworzec Rumia Główna*	– niedostateczna ilość przystanków i połączeń komunikacji publicznej (wykluczenie komunikacyjne) – niskie dostosowanie przestrzeni publicznej podobszaru do potrzeb osób niepełnosprawnych – niska dostępność parkingów i miejsc parkingowych – ograniczony przez tory kolejowe dostęp do centralnej części miasta, skupiającej budynki użyteczności publicznej i realizujące usługi społeczne – niedostateczna ilość przejazdów i przejść przez tory kolejowe i wynikająca z tego dezintegracja funkcjonalna miasta – niedostosowanie istniejących przejść przez tory kolejowe do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami – duża liczba wykroczeń zwłaszcza przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji, bezpieczeństwu osób i mienia oraz przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu – niski udział ścieżek rowerowych – wzrastająca liczba mieszkańców powyżej 65 roku życia (w wieku poprodukcyjnym) przy jednoczesnym spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym – starzenie się społeczeństwa – niski poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców w ich najbliższym otoczeniu – wysokie natężenie ruchu samochodowego na drodze wojewódzkiej nr 468 oraz drogach powiatowych stanowiących zagrożenie dla przekraczających ją pieszych – odpływ mieszkańców z podobszaru – Zagórze, Stara Rumia 1 – przejścia dla pieszych wymagające doposażenia w infrastrukturę bezpieczeństwa – Stara Rumia 1

Cel szczegółowy	Kierunek działań	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podstawowe i uzupełniające	Zdiagnozowane problemy
	2.7. Efektywność energetyczna i adaptacja do zmian klimatu	– Termomodernizacja zabytkowego budynku użyteczności publicznej – Wymiana pokrycia dachowego na budynku wielorodzinnym przy ul. Lipowej 1 – Termomodernizacja komunalnego budynku mieszkalnego – Mickiewicza 13 – Termomodernizacja 6 budynków użyteczności publicznej w Rumi – Kompleksowa modernizacja cennego historycznie obiektu hotelowego Biały Dworek – *Hydroizolacja i docieplenie dolnych kondygnacji budynku połączona z wymianą pokrycia dachowego w budynku wielorodzinnym przy ul. Kombatantów 17* – *Hydroizolacja i docieplenie dolnych kondygnacji budynku w budynku wielorodzinnym przy ul. Sabata 13* – *Modernizacja systemu ogrzewania na trzecim piętrze obiektu, montaż klimatyzacji, ocieplenie strychu, modernizacja poszycia dachowego - obiekt hotelowy Biały Dworek* – *Wymiana stolarki okiennej, drzwi wejściowych - obiekt hotelowy Biały Dworek*	– występowanie zjawiska niskiej emisji – przekroczenia dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń powietrza – niski udział odnawialnych źródeł energii w źródłach ciepła – wysoki poziom hałasu spowodowany natężeniem ruchu drogowego – średni poziom dbałości mieszkańców o środowisko naturalne – zły stan techniczny budynków mieszkalnych i budynków publicznych – niska efektywność energetyczna budynków – wysoki udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970r. przekładający się na ich stan techniczny
	2.8. Ożywienie gospodarcze lokalnego rynku pracy	– Nowe kwalifikacje to nowe możliwości – podnoszenie kwalifikacji mieszkańców obszaru rewitalizacji – Modernizacja targowiska miejskiego – Kompleksowa modernizacja cennego historycznie obiektu hotelowego Biały Dworek	– niski poziom przedsiębiorczości – trudności w utrzymaniu działalności oraz słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw – wysoki poziom osób długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych o najniższym poziomie wykształcenia – niski dostęp do miejsc pracy

Cel szczegółowy	Kierunek działań	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podstawowe i uzupełniające	Zdiagnozowane problemy
		– *Wspieranie mikro- i małych przedsiębiorstw usługowych i handlowych działających na obszarze rewitalizacji* – *Odświeżenie elewacji zewnętrznej całego obiektu w tym modernizacja instalacji odgromowej oraz orynnowania, montaż najazdów, zjazdów - obiekt hotelowy Biały Dworek* – *Modernizacja systemu ogrzewania na trzecim piętrze obiektu, montaż klimatyzacji, ocieplenie strychu, modernizacja poszycia dachowego - obiekt hotelowy Biały Dworek* – *Budowa szybu windy, montaż windy - obiekt hotelowy Biały Dworek* – *Wymiana stolarki okiennej, drzwi wejściowych - obiekt hotelowy Biały Dworek*	

Szczególnym przykładem wskazującym ujęcie komplementarności problemowej w *GPR Rumi* jest Pakiet Projektów Rewitalizacyjnych łączący w sobie zarówno przedsięwzięcia infrastrukturalne dotyczące kompleksowego zagospodarowania przestrzeni, rozwoju lokalnej infrastruktury do celów społecznych, integracyjnych, kulturalnych i edukacyjnych, remontów w budynkach mieszkalnych wspólnotowych, termomodernizacji oraz działania aktywizujące lokalną społeczność zarówno pod kątem integracyjnym, społeczno-zawodowym, a także szeroko pojęte usługi społeczne. Tak zaprojektowana interwencja pozwoli na zniwelowanie zjawisk kryzysowych w każdej sferze życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Zaprojektowane działania infrastrukturalne wzmocnią dodatkowo rozwiazywanie problemów społecznych, poprawią integrację mieszkańców oraz dowartościują ich, przeciwdziałając tym samym dalszemu wykluczeniu społecznemu. Będą również wpływały na większe zainteresowanie obszarem rewitalizacji przedsiębiorców, a tym samy do poprawy jego sytuacji gospodarczej. Powiązania między przedsięwzięciami wchodzącymi w skład Pakietu Projektów Rewitalizacyjnych zawiera Rysunek 67. i Załącznik nr 2.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Integrowanie przedsięwzięć oraz ich koordynacja zarówno na etapie przygotowania, jak i późniejszej realizacji muszą bazować na dobrej współpracy osób zaangażowanych we wdrażanie poszczególnych przedsięwzięć, jak i na skutecznej komunikacji z osobami koordynującymi wdrażanie programu rewitalizacji jako całości. System zarządzania programem rewitalizacji, opisany szczegółowo w pkt. 9.1. *GPR Rumi*, bazuje na międzysektorowej współpracy i koordynacji – zarówno wewnątrz Urzędu Miasta, jak i między Urzędem, a jednostkami i podmiotami zewnętrznymi oraz interesariuszami. W celu zapewnienia komplementarności instytucjonalnej został on tak zaprogramowany aby wpisywał się w struktury zarządzania miastem. Jednocześnie system zarządzania programem pozwala na efektywne współdziałanie na jego rzecz szerokiej grupy interesariuszy rewitalizacji oraz innych podmiotów i partnerów społeczno-gospodarczych. Ponadto umożliwia również spójność odpowiednich procedur zarządzania rewitalizacją i jej wdrażania oraz właściwe monitorowanie realizacji *GPR Rumi*. Takie podejście przyczyniać się będzie do zwiększania efektywności działań na obszarze rewitalizacji oraz ciągłego dążenia do spójności i trafności działań różnych jednostek.

Komplementarność międzyokresowa

Proces rewitalizacji w Rumi został zapoczątkowany w 2005r. w oparciu o *„Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich dla Miasta Rumi”* (LPR Rumi) przyjęty *Uchwałą Nr XXXVIII/397/2005 Rady Miejskiej Rumi z dnia 24 maja 2005r.* Dokumentem tym, w oparciu o przeprowadzoną analizę społeczno- gospodarczą miasta Rumi objęto cztery obszary tj. rejon dzielnicy Janowo, rejon dzielnicy Zagórze i Centrum, zabudowę przy ulicy Reja oraz tzw. Starą Rumię. Pierwszy Lokalny Program Rewitalizacji w Rumi został zaktualizowany w 2010r. (*Uchwała Nr LXX/459/2010 Rady Miejskiej Rumi z dnia 15 lutego 2010r.*) i działaniami rewitalizacyjnymi objął trzy obszary kryzysowe: obszar I - Rejon ulicy Reja, obszar II - Plac Kaszubski (ul. Plac Kaszubski, Dębogórska, Lipowa, Mostowa, Kościelna, Chopina, Bukowa, Świętopełka, Cmentarna, Spółdzielcza oraz Subisława), obszar III - Osiedle Hanki Sawickiej (ul. Sabata, Sawickiej, Szkolna, Zakole oraz Młyńska). Obecny obszar rewitalizacji jest spójny w części z obszarami, których dotyczyły pierwsze lokalne programy rewitalizacji wdrażane w Rumi, co potwierdza zdegradowany charakter tych obszarów oraz wieloletnie występowanie zjawisk kryzysowych. Podobszar Zagórze – to poszerzone tereny wskazanego w LPR Rumi z 2005r. rejonu dzielnicy Zagórze i Centrum, a w aktualizacji LPR Rumi z 2010r. Osiedla Hanki Sawickiej. Z kolei podobszar rewitalizacji Stara Rumia 1 obejmuje tereny ujęte w LPR Rumi

z 2005r. jako tzw. Stara Rumia, a w aktualizacji LPR Rumi z 2010r. obszaru II - Plac Kaszubski. W związku z tym aktualizacja *GPR Rumi* jest powiązana przestrzennie z lokalnymi programami rewitalizacji realizowanymi przed 2017r.

Niniejszy dokument jest aktualizacją przyjętego w 2017r. *GPR Rumi* – pierwszego dokumentu programującego rewitalizację w Rumi w oparciu o *Ustawę z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji*. Analizując komplementarności międzyokresową można zatem odnieść się do I etapu rewitalizacji w Rumi, który był realizowany w latach 2017-2023. Część planowanych obecnie zadań stanowi kontynuację działań podejmowanych w poprzednim okresie programowania. Jednocześnie przedsięwzięcia nie zrealizowane albo będące w toku, a zarazem istotne dla rozwiązania problemów i potrzeb wynikających z przeprowadzonej na potrzeby niniejszej aktualizacji pogłębionej szczegółowej diagnozy podobszarów rewitalizacji zostały uwzględnione w propozycjach przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaprogramowanych do realizacji w okresie 2024-2030. Natomiast nowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne w dużej mierze mają analogiczne cele i dotykają zbieżnych zjawisk kryzysowych co projekty rewitalizacyjne realizowane do tej pory. Ponadto przy sporządzaniu niniejszej aktualizacji *GPR Rumi* oraz programowaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych wykorzystano efekty i doświadczenia z poprzednio realizowanych działań. Powiązanie między realizowanym w poprzednich latach programem rewitalizacji, a obecną jego aktualizacją, w zakresie przedsięwzięć rewitalizacyjnych wskazano w Tabeli 95. (kursywą wprowadzono przedsięwzięcia uzupełniające).

Tabela 95. Komplementarność międzyokresowa – powiązania projektów zaprogramowanych na II etap rewitalizacji i ujętych w aktualizacji GPR Rumi z projektami realizowanym w I etapie

Przedsięwzięcia realizowane w I etapie rewitalizacji	Powiązane z nimi przedsięwzięcia zaprogramowane na II etap rewitalizacji
Klub Integracji Społecznej Zagórzak- Filia KIS MOPS Rumia	Kompetentni w opiece – Rozwój Pracowników Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Rumi Nowe kwalifikacje to nowe możliwości – podnoszenie kwalifikacji mieszkańców obszaru rewitalizacji
Centrum Usług Społecznych Zagórze	Opieka wytchnieniowa oraz działania wspierające opiekunów, świadczona w Centrum opiekuńczo-mieszkalnym w Rumi połączona z opieką sąsiedzką świadczoną na terenie objętym działaniami rewitalizacyjnymi Instytut wsparcia rodziny Zwiększenie dostępu do usług społecznych w obszarze zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży Pierwsza apteczka pomocy psychologicznej i edukacja prawnicza dla młodzieży Osiedlowe centra świadczenia usług społecznych dla dzieci, młodzieży i seniorów
Adaptacja nieruchomości zbudowanej na obszarze rewitalizacji na Klub Integracji Społecznej (KIS)	Adaptacja oraz wyposażenie obiektu byłej remizy Straży Pożarnej wraz z zagospodarowaniem otoczenia na cele usług społecznych Odbudowa i adaptacja na cele społeczno-kulturalne zabytkowego budynku byłej Biblioteki Miejskiej Centrum Sąsiedzkie – Stara Rumia Termomodernizacja zabytkowego budynku użyteczności publicznej

Przedsięwzięcia realizowane w I etapie rewitalizacji	Powiązane z nimi przedsięwzięcia zaprogramowane na II etap rewitalizacji
Grupa Inicjatyw Społecznych (GIS) Zagórza	Aktywizacja lokalnej społeczności połączona z włączeniem mieszkańców w działania rewitalizacyjne Ogród Seniorów Święto Placu Kaszubskiego ArtEtno – Kaszubskie Spotkanie Artystyczne RAZEM NA NOWO – Rumia międzypokoleniowo Promowanie wolontariatu jako formy integracji społecznej Aktywna Rodzina
Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz rozbudowa infrastruktury komunalnej	Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej – rewaloryzacja Placu Kaszubskiego, Placu Wolności i ich okolicy oraz rozbudowa ścieżki rowerowo-pieszej wzdłuż Zagórskiej Strugi wraz z infrastrukturą rekreacyjną
Budowa nowej, publicznej infrastruktury Wzgórza Markowca	Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej – rewaloryzacja Placu Kaszubskiego, Placu Wolności i ich okolicy oraz rozbudowa ścieżki rowerowo-pieszej wzdłuż Zagórskiej Strugi wraz z infrastrukturą rekreacyjną Konserwacja i restauracja zabytkowych ruin jedynego średniowiecznego pocysterskiego kościoła ziemi wejherowskiej na 800-lecie Rumi *Rewaloryzacja cennego historycznie terenu Strzelnicy* *Rewitalizacja historycznego schronu pod placem targowym przy ul. Dębogórskiej*
Renowacja oraz remont części wspólnych budynków mieszkalnych w celu poprawy warunków życia mieszkańców	Poprawa standardu życia poprzez modernizację części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych Remont klatek schodowych i pomieszczeń gospodarczych w wielorodzinnym mieszkalnym budynku wspólnotowym przy ul. Plac Kaszubski 11 Wymiana pokrycia dachowego na budynku wielorodzinnym przy ul. Lipowej 1 Gański Kamienica Termomodernizacja komunalnego budynku mieszkalnego – Mickiewicza 13 *Remont klatek schodowych w budynku wielorodzinnym przy ul. Kombatantów 6* *Hydroizolacja i docieplenie dolnych kondygnacji budynku połączona z wyminą pokrycia dachowego w budynku wielorodzinnym przy ul. Kombatantów 17* *Prace remontowo-modernizacyjne części wspólnych w budynku wielorodzinnym przy ul. Młyńskiej 2* *Remont parkingów w bezpośrednim otoczeniu wielorodzinnych budynków mieszkalnych* *Remont klatek schodowych w wielorodzinnym mieszkalnym budynku wspólnotowym przy ul. Sabata 9*

Przedsięwzięcia realizowane w I etapie rewitalizacji	Powiązane z nimi przedsięwzięcia zaprogramowane na II etap rewitalizacji
	Remont klatek schodowych w wielorodzinnym mieszkalnym budynku wspólnotowym przy ul. Sabata 11 *Hydroizolacja i docieplenie dolnych kondygnacji budynku w budynku wielorodzinnym przy ul. Sabata 13* *Prace remontowo-modernizacyjne wielorodzinnego budynku mieszkalnego przy ul. Towarowa 9* *Prace remontowo-modernizacyjne w zakresie części wspólnych wielorodzinnego budynku mieszkalnego przy ul. Wyżynna 4* *Remont klatek schodowych i schodów wejściowych w komunalnym budynku wielorodzinnym przy ul. Zakole 2*
Super przedszkolaki w Rumi – podniesienie jakości edukacji przedszkolnej	*Utworzenie nowych miejsc przedszkolnych na terenie miasta Rumia* *Rumskie Super przedszkolaki – podniesienie jakości edukacji przedszkolnej*
Wsparcie dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami – dzienne domy pomocy i kluby seniora	Kompetentni w opiece – Rozwój Pracowników Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Rumi Adoptuj Babcię, adoptuj Dziadka Aktywni i zintegrowani – 60+ *Wsparcie dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – Centrum Opiekuńczo - Mieszkalne*
Utworzenie Biblioteki Kaszubskiej	Strefa Integracji Sąsiedzkiej w Bibliotece Kaszubskiej
Budowa węzłów integracyjnych Rumia i Rumia-Janowo	Budowa nowego węzła integracyjnego ‘Rumia Biała Rzeka” oraz rozbudowa istniejącego węzła integracyjnego Rumia *Tunel Biała Rzeka i wiadukt na ul. Hodowlanej oraz modernizacja przejścia na perony i dworzec Rumia Główna*
Budowa ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż Zagórskiej Strugi	Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej – rewaloryzacja Placu Kaszubskiego, Placu Wolności i ich okolicy oraz rozbudowa ścieżki rowerowo-pieszej wzdłuż Zagórskiej Strugi wraz z infrastrukturą rekreacyjną
Budowa ulicy Fryderyka Chopina	Budowa ulicy Fryderyka Chopina
Kompleksowe przedsięwzięcia centrotwórcze w rejonie skrzyżowania ulicy Jana III Sobieskiego i Sabata	Zespół budynków mieszkalnych wielorodzinnych i usługowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą *Kompleksowe przedsięwzięcia centrotwórcze w rejonie skrzyżowania ulicy Jana III Sobieskiego i Sabata*
Budowa targowiska miejskiego	*Modernizacja targowiska miejskiego* *Rewitalizacja historycznego schronu pod placem targowym przy ul. Dębogórskiej*
Utworzenie domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi	*Wsparcie dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – Centrum Opiekuńczo - Mieszkalne*
Dalsza rozbudowa Szkoły Podstawowej 1 o część sportową i adaptacja najstarszych części budynku	Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przy Szkole Podstawowej Nr 1

Przedsięwzięcia realizowane w I etapie rewitalizacji	Powiązane z nimi przedsięwzięcia zaprogramowane na II etap rewitalizacji
Zagospodarowanie terenu przy ul. Dąbka	Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej – rewaloryzacja Placu Kaszubskiego, Placu Wolności i ich okolicy oraz rozbudowa ścieżki rowerowo-pieszej wzdłuż Zagórskiej Strugi wraz z infrastrukturą rekreacyjną
Adaptacja ruin kościoła pw. św. Mikołaja i św. Krzyża w Rumi	Konserwacja i restauracja zabytkowych ruin jedynego średniowiecznego pocysterskiego kościoła ziemi wejherowskiej na 800-lecie Rumi Renowacja i konserwacja zabytkowych organów Eduarda Witteka z 1918 roku w Kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Rumi *Rewitalizacja historycznego schronu pod placem targowym przy ul. Dębogórskiej* *Odświeżenie elewacji zewnętrznej całego obiektu w tym modernizacja instalacji odgromowej oraz orynnowania, montaż najazdów, zjazdów - obiekt hotelowy Biały Dworek* *Modernizacja systemu ogrzewania na trzecim piętrze obiektu, montaż klimatyzacji, ocieplenie strychu, modernizacja poszycia dachowego – obiekt hotelowy Biały Dworek* *Budowa szybu widny, montaż windy – obiekt hotelowy Biały Dworek* *Wymiana Stolarki okiennej, drzwi wejściowych – obiekt hotelowy Biały Dworek*
Poprawa jakości i modernizacja przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji	Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej – rewaloryzacja Placu Kaszubskiego, Placu Wolności i ich okolicy oraz rozbudowa ścieżki rowerowo-pieszej wzdłuż Zagórskiej Strugi wraz z infrastrukturą rekreacyjną *Rewaloryzacja cennego historycznie terenu Strzelnicy* *Rewitalizacja historycznego schronu pod placem targowym przy ul. Dębogórskiej*
Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji	*Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji*
Przebudowa skrzyżowania ulic Starowiejskiej/Wybickiego/ Roszczynialskiego	Przebudowa ul. Dębogórskiej od ronda Jana Pawła II do ronda Marszałka Płażyńskiego w Rumi *Modernizacja ul. Żwirowej, ul. Mickiewicza oraz budowa ulicy Młyńskiej wraz z infrastrukturą wodno-kanalizacyjną*

Komplementarność źródeł finansowania

Spełnienie głównego założenia procesu rewitalizacji jakim jest prowadzenie jej w sposób kompleksowy wymaga zaangażowania znacznych nakładów finansowych. W tym celu niezbędne jest z kolei zapewnienie odpowiednio dobranych i zróżnicowanych źródeł finansowania. *GPR Rumi* zakłada realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych zarówno przez Gminę Miejską Rumia, jej jednostki organizacyjne, ale również przez interesariuszy z sektora prywatnego tj. wspólnoty mieszkaniowe, organizacje pozarządowe, przedsiębiorców, grupy nieformalne mieszkańców. Tym samym realizuje on zasadę komplementarności źródeł

finansowania bowiem przedsięwzięcia te będą realizowane zarówno ze środków publicznych, jak i prywatnych. Ponadto program zakłada pozyskiwanie środków ze źródeł zewnętrznych: regionalnych, krajowych i unijnych. Bardzo ważnym źródłem finansowania procesu rewitalizacji będą środki funduszy europejskich, zarówno Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, jak i Europejskiego Funduszu Społecznego +, w tym w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027. W toku realizacji *GPR Rumi* stale czynione będą starania o pozyskanie funduszy na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych z różnych źródeł finansowania oraz do łączenia środków publicznych i prywatnych.

8. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Kluczowym elementem programowania procesu rewitalizacji jest zapewnienie odpowiedniej struktury finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych służących niwelowaniu zjawisk kryzysowych. Złożony charakter *GPR Rumi* wymaga zaangażowania wysokich nakładów finansowych oraz różnorodnych źródeł, z których będą pochodzić. Biorąc pod uwagę wstępne zaawansowanie planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wskazane w *GPR Rumi* koszty są w znacznej mierze oparte na szacowaniu, w tym zwłaszcza te dotyczące przedsięwzięć uzupełniających. Ich końcowy kształt będzie możliwy do określenia po opracowaniu dokumentacji techniczno-kosztorysowej bądź rozstrzygnięciu procedur związanych z zamówieniami publicznymi. Niemniej jednak zgodnie z zasadą komplementarności źródeł finansowania oraz dodatkowości środków Unii Europejskiej montaż finansowy *GPR Rumi* zaplanowano tak, aby środki finansowe pochodziły z różnych źródeł, w tym zarówno publicznych, jak i prywatnych, krajowych i zagranicznych (Tabela 96.). Nie wyklucza się również możliwości wykorzystania komercyjnych źródeł finansowania tj. kredytów czy pożyczek.

Tabela 96. Indykatywne ramy finansowe GPR Rumi

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	Szacunkowa wartość	Źródła finansowania			
		Środki publiczne			Środki prywatne
		Budżet miasta	Środki zewnętrzne, w tym krajowe i UE	Razem	
Podstawowe	192 259 623,45	47 438 536,91	94 389 903,61	141 828 440,52	50 431 182,93
Uzupełniające	66 104 575,52	17 849 109,56	37 934 965,96	55 784 075,52	10 320 500,00
Koszty zarządzania realizacją GPR	170 000,00	170 000,00	-	170 000,00	-
Razem	**258 534 198,97**	**65 457 646,47**	**132 324 869,57**	**19 782 516,04**	**60 751 682,93**

Podstawę struktury finansowej przedsięwzięć rewitalizacyjnych stanowić będzie budżet Gminy Miejskiej Rumia, z którego pochodzić będą również środki na pokrycie kosztów związanych z zarządzaniem realizacją *GPR Rumi* (szczegółowy opis w rozdziale 9.2.). Zgodnie z art. 21 *Ustawy z dnia 9 października 2015r.* o rewitalizacji, przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawarte w *GPR Rumi*, służące realizacji zadań własnych Gminy Miejskiej Rumia będą wprowadzane do załącznika do uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej niezwłocznie po ustaleniu danych do tego niezbędnych.

Udział środków prywatnych oszacowano w oparciu o budżety przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgłoszonych w ramach otwartego naboru propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Są to w głównej mierze środki przedsiębiorstw, wspólnot mieszkaniowych organizacji pozarządowych, ale też indywidualnych mieszkańców. Zdecydowana większość zgłoszonych przedsięwzięć z sektora prywatnego zakłada dofinansowanie ich realizacji ze źródeł zewnętrznych, w tym zarówno z publicznych środków lokalnych, regionalnych, krajowych, jak i Unii Europejskiej (Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego+), w zależności od ich dostępności oraz z poszanowaniem zasady dostępności i braku podwójnego finansowania. W związku z wstępną fazą planowania przedsięwzięć trudno wskazać konkretne kwoty na ich realizację pochodzące odrębnie ze środków w ramach polityki spójności Unii Europejskiej oraz odrębnie dla pochodzących z programów krajowych, zwłaszcza dla przedsięwzięć zgłoszonych w otwartym naborze. W związku z tym oba te źródła w Tabeli 96. uwzględniono łącznie. Niemniej jednak w ramach przedsięwzięć podstawowych szacuje się wykorzystanie środków Unii Europejskiej w kwocie około 68,1 mln zł, a w ramach przedsięwzięć uzupełniających 4,4 mln zł. Podobnie udział środków z funduszy i programów regionalnych i krajowych przewiduje się na poziomie 22,6 mln zł w finansowaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych podstawowych oraz 15,2 mln zł w uzupełniających. Pozostałe zaplanowane zewnętrzne źródła finansowania nie zostały na ten moment doprecyzowane.

W ramach dywersyfikacji źródeł finansowania procesu rewitalizacji w Rumi w perspektywie do 2030r. zakłada się zatem wykorzystanie poniższych środków:

a) budżetu miasta
b) prywatnych (przedsiębiorstw, wspólnot mieszkaniowych, organizacji pozarządowych, indywidualnych mieszkańców)
c) z programów i funduszy regionalnych i krajowych, w tym:
   - Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
   - Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
   - Banku Gospodarstwa Krajowego
   - Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
   - Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
   - Ministerstwa Sportu i Turystyki
   - Rządowego Fundusz Rozwoju Dróg
   - Rządowego Programu Odbudowy Zabytków
   - Programu Olimpia
   - Funduszu Solidarnościowego
   - Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
   - PFRON
d) zagranicznych, w tym Unii Europejskiej (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny +) w ramach programów:
   - Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027
   - Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027
   - Krajowy Plan Odbudowy

9. WDRAŻANIE PROGRAMU

9.1. System zarządzania programem

Jednym z kluczowych elementów prowadzenia procesu rewitalizacji jest właściwe zarządzanie tym procesem. Wymagania jakie stawia ustawa przed procesem rewitalizacji, aby był on kompleksowy, prowadzony przez interesariuszy i partnerów społeczno-gospodarczych, a poszczególne działania miały charakter zintegrowany i kompleksowy, przekładają się na wysokie wymogi odnośnie zaplanowania systemu zarządzania, tak aby był sprawny i skuteczny. Bez tego wieloletni proces wdrażania *GPR Rumi* obarczony byłby wysokim ryzykiem niepowodzenia. Podstawę sprawnego systemu zarządzania procesem rewitalizacji stanowi identyfikacja wszystkich organów miasta z programem rewitalizacji, co wiąże się z konsekwentną realizacją jego założeń oraz gotowością do podejmowania interwencji i inicjowania działań naprawczych w przypadku wystąpienia problemów wdrożeniowych. Szczególną uwagę należy zwrócić też na fakt, iż samorząd w procesie rewitalizacji, który opiera się na zasadzie partnerstwa jest odpowiedzialny za koordynowanie tego procesu, a nie samodzielną realizację wszystkich działań.

Zarządzanie procesem rewitalizacji, a tym samym *GPR Rumi* odbywać się będzie w strukturach organizacyjnych Gminy Miejskiej Rumia, na dwóch głównych poziomach: strategicznym i operacyjnym.

Na poziomie zarządzania strategicznego kluczowe decyzje podejmuje, odpowiedzialny za całość procesu wdrażania *GPR Rumi* – Burmistrz Miasta Rumi. Bezpośrednio Burmistrzowi podlegają Zastępca Burmistrza Miasta Rumi oraz Pełnomocnik Burmistrza ds. społecznych pełniący funkcję pomocniczą na poziomie zarządzania strategicznego procesem rewitalizacji, w zakresach jakie pełnią w strukturze Urzędu Miasta Rumi tj. Zastępca Burmistrza Miasta Rumi – w zakresie inwestycji infrastrukturalnych, Pełnomocnik Burmistrza ds. społecznych – w zakresie szeroko pojętej strefy społecznej. Będą oni odpowiedzialni za nawiązywanie współpracy oraz koordynowanie współpracy wszystkich komórek Urzędu Miasta Rumi, jego jednostek organizacyjnych oraz spółek miejskich na rzecz sprawnej realizacji procesu rewitalizacji.

Burmistrzowi Miasta Rumi oraz jego Zastępcy i Pełnomocnikowi podlega Zespół ds. rewitalizacji, którego zadaniem jest zarządzanie procesem rewitalizacji na poziomie operacyjnym obejmującym przygotowanie, prowadzenie oraz ocenę procesu rewitalizacji w mieście Rumia zgodnie z *Ustawą z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji*, w tym wdrażanie, ocenę i aktualizację *GPR Rumi*. Struktura zarządzania (Rysunek 68.) uwzględnia również interesariuszy oraz partnerów społeczno-gospodarczych procesu rewitalizacji. W zależności od pełnionych funkcji zostali oni uwzględnieni na poziomie zarzadzania strategicznego – funkcja opiniodawczo-doradcza dla Burmistrza Miasta Rumi w postaci Komitetu Rewitalizacji, jak i na poziomie operacyjnym – realizatorzy przedsięwzięć zarówno z sektora publicznego jak i prywatnego. Istotnym elementem właściwego działania na poziomie operacyjnym jest zapewnienie obowiązku ścisłej współpracy wszystkich komórek Urzędu Miasta Rumi, jego jednostek organizacyjnych oraz spółek miejskich zarówno z Zespołem ds. rewitalizacji jak i realizatorami projektów i Komitetem Rewitalizacji.

Rysunek 68. Struktura zarządzania GPR Rumi

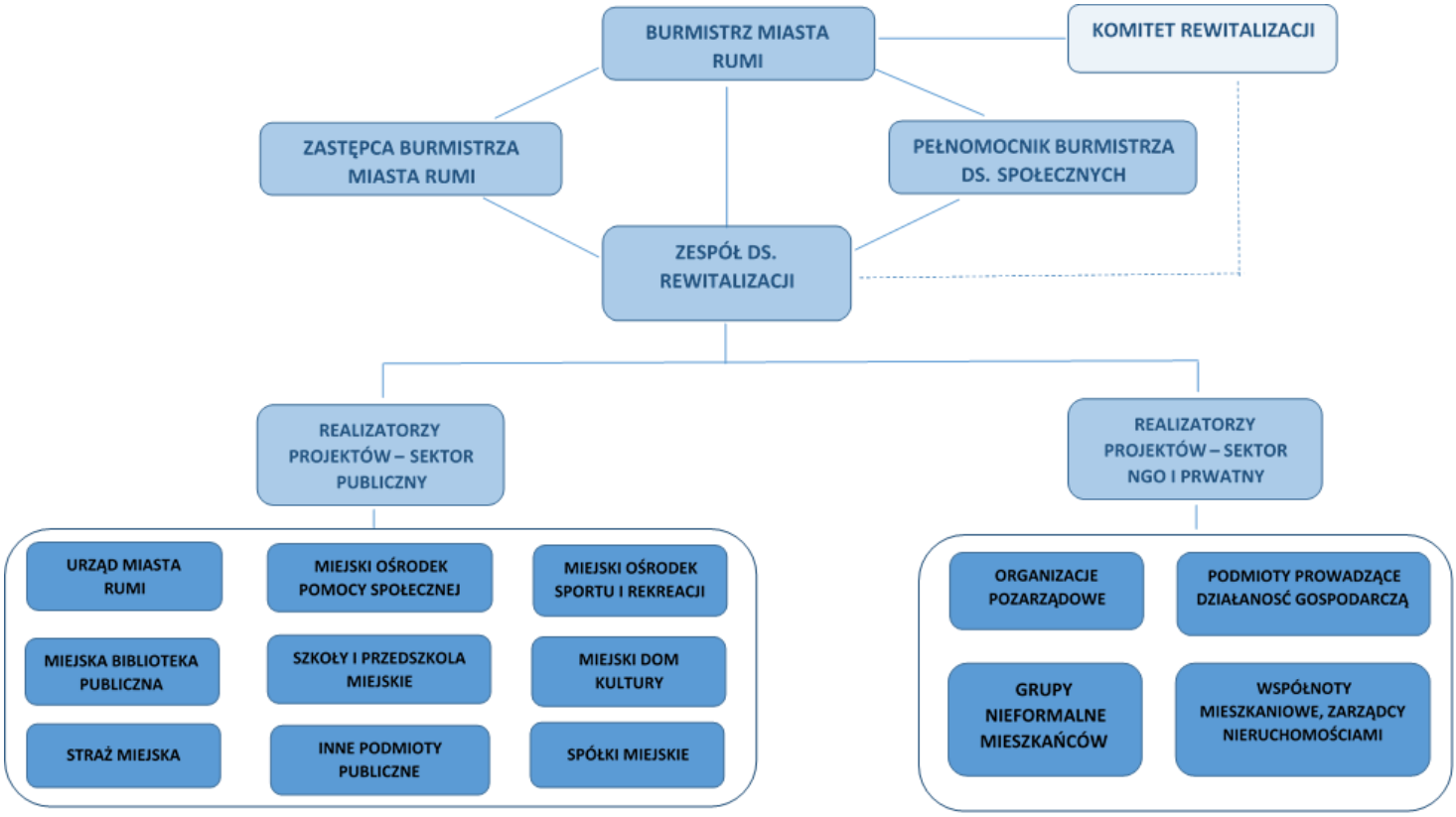

Funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Miasta Rumi w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji, a zarazem forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami miasta Rumi pełni Komitet Rewitalizacji (Rysunek 69.), współpracujący również z Zespołem ds. rewitalizacji. Głównymi zadaniami Komitetu Rewitalizacji w procesie zarządzania rewitalizacją są:

- wypowiadanie się w imieniu interesariuszy w trakcie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji,
- zapewnienie przepływu informacji miedzy mieszkańcami, interesariuszami, partnerami społeczno-gospodarczymi uczestniczącymi w procesie rewitalizacji, a władzami miasta,
- zaangażowanie w proces włączania osób ze swojego otoczenia w działania rewitalizacyjne,
- opiniowanie i doradzanie w zakresie prowadzonego procesu rewitalizacji,
- ocena propozycji nowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz współpraca przy ich realizacji,
- opiniowanie dokumentów związanych z prowadzonym procesem rewitalizacji np. sprawozdania okresowe z realizacji *GPR Rumi*, ewaluacja,
- ocena *GPR Rumi* pod katem jego aktualności i stopnia realizacji.

Rysunek 69. Skład Komitetu Rewitalizacji w Rumi

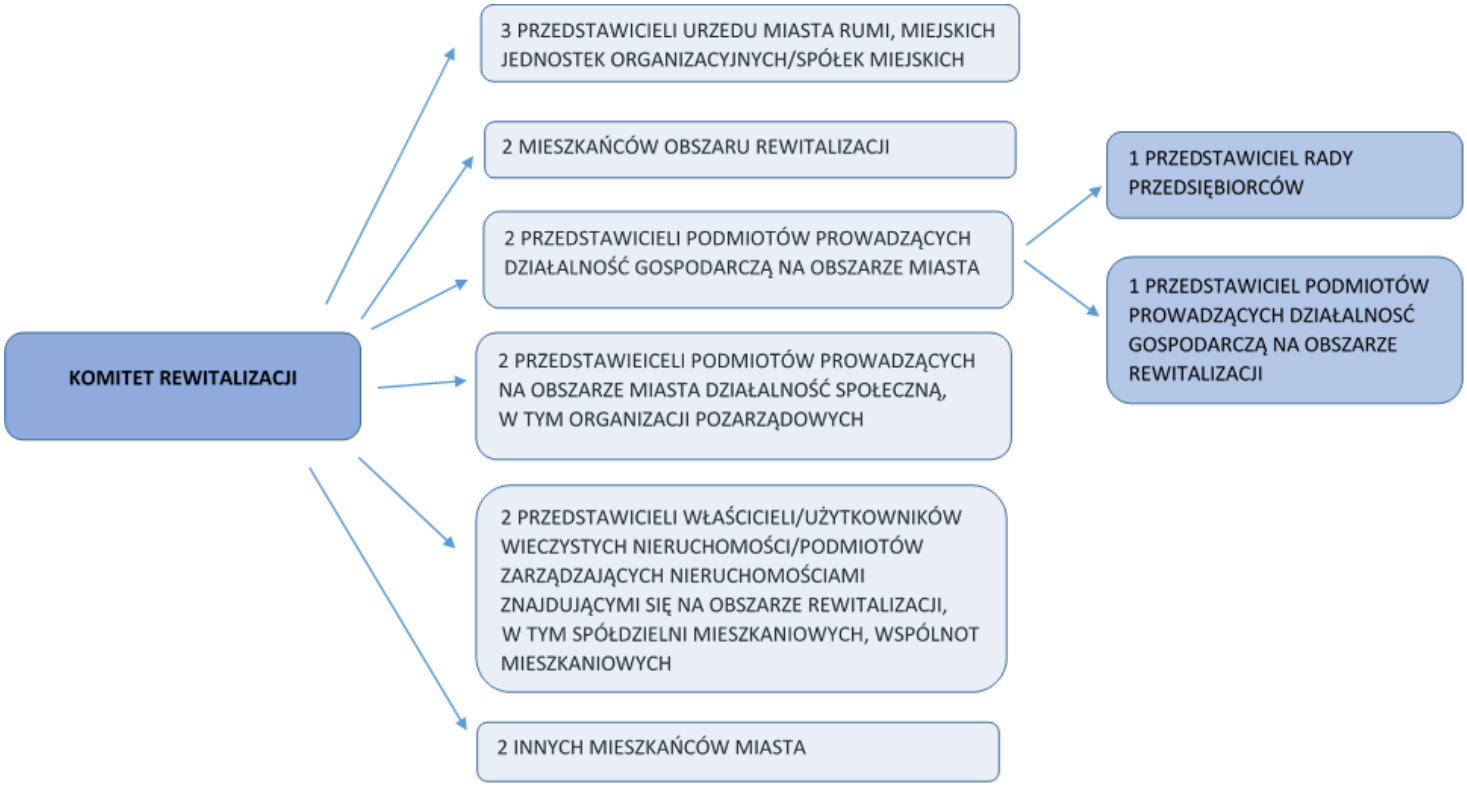

Dla zapewnienia skuteczności w zarządzaniu wdrażaniem programu oraz sprawną jego realizację niezbędne jest zapewnienie dobrego bieżącego kontaktu miedzy członkami Komitetu Rewitalizacji, a osobami wchodzącymi w skład powołanego w strukturach organizacyjnych miasta Zespołu ds. rewitalizacji. Jest on odpowiedzialny za zarządzanie procesem rewitalizacji oraz wdrażaniem *GPR Rumi* na poziomie operacyjnym, a jego powołanie ma na celu wzmocnienie właściwej organizacji oraz koordynacji procesu rewitalizacji na wszystkich jego etapach.

W Rumi już w 2015 roku (*Zarządzenie Nr 100/75/2015 z dnia 16.03.2015r.*) powołano Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji, którego zadaniem było opracowanie programu rewitalizacji. Potem dwukrotnie zmieniano skład tego zespołu, a w chwili uchwalania pierwotnej wersji *GPR Rumi* w jego skład wchodził Sekretarz Miasta Rumi, przedstawiciele Wydziałów i Referatów Urzędu Miejskiego uczestniczących w przygotowaniu i realizacji działań rewitalizacyjnych (Zastępca Skarbnika Miasta, przedstawiciele: Wydziału Urbanistyki i Architektury, Wydziału Inżynierii Miejskiej, Wydziału Polityki Gospodarczej, Mieszkaniowej i Ochrony Środowiska, Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu, Wydziału Spraw Obywatelskich, Referatu Kultury i Sportu, Wydziału Rozwoju Miasta), przedstawiciele kluczowych z punktu widzenia rewitalizacji jednostek organizacyjnych miasta (Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Straży Miejskiej). Ponadto do zespołu powołano osoby spoza struktur podległych Burmistrzowi Miasta Rumi – radnych miasta i powiatu, przedstawicieli spółdzielni mieszkaniowej „Janowo”, ZHP, ZHR oraz przedstawicieli mieszkańców obszaru rewitalizacji.

W związku z nową perspektywą finansową Unii Europejskiej 2021-2027, planowaną aktualizacją *GPR Rumi*, zmianami personalnymi w składzie Zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji powołanego *Zarządzeniem Nr 847/393/2016r. Burmistrza Miasta Rumia z dnia 28.09.2016r.* zaszła konieczność powołania nowego Zespołu ds. rewitalizacji (Rysunek 70.).

Rysunek 70. Struktura Zespołu ds. rewitalizacji i jego powiązanie z komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Rumi, jednostkami organizacyjnymi i spółkami miejskimi

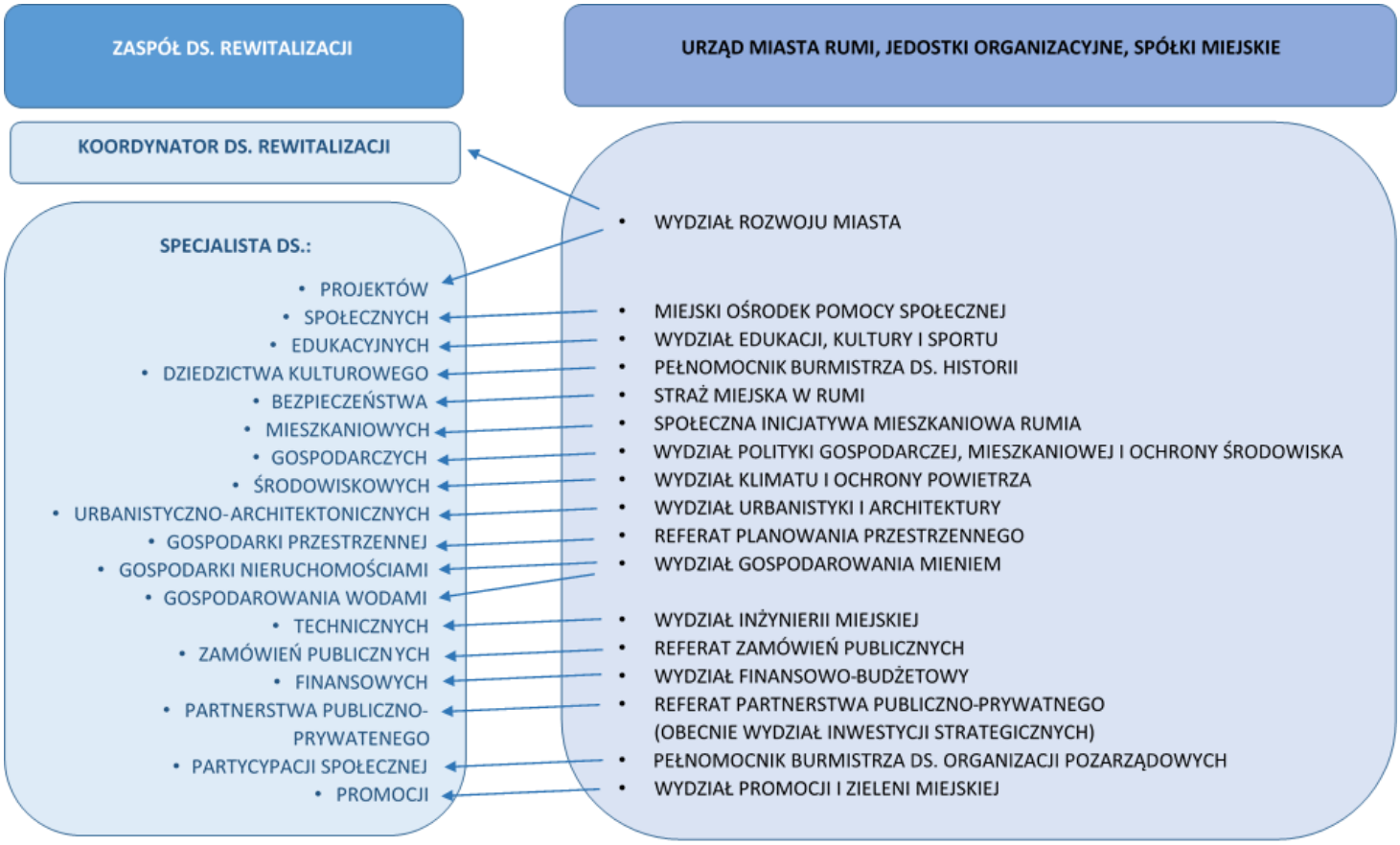

Członkowie Zespołu ds. rewitalizacji pełnią swoją funkcję i realizują zadania związane z procesem rewitalizacji w mieście Rumia w ramach obowiązków pracy wynikających ze stosunku pracy zawiązanego z Urzędem Miasta Rumi lub jego jednostek organizacyjnych. Są oni zobowiązani do współpracy i współdziałania ze sobą oraz z powołanym w Rumi Komitetem Rewitalizacji. Pracami Zespołu ds. rewitalizacji kieruje Koordynator ds. rewitalizacji. Organizuje on prace Zespołu oraz zapewnia przepływ informacji związanych z procesem rewitalizacji pomiędzy Zespołem, a Burmistrzem Miasta Rumi oraz innymi zaangażowanymi w ten proces instytucjami. Kwestie wymagające decyzji na poziomie strategicznym w zakresie inwestycji infrastrukturalnych Koordynator ds. rewitalizacji przekazuje do Zastępcy Burmistrza Miasta Rumi, a w zakresie społecznym do Pełnomocnika Burmistrza ds. społecznych. Szczególnie istotne zakresy oraz kwestie sporne przekazuje natomiast Burmistrzowi Miasta Rumi, podejmującemu wiążące decyzje. Do zadań Koordynatora ds. rewitalizacji należą ponadto:

- prowadzenie sekretariatu Komitetu Rewitalizacji, obsługa posiedzeń i bieżąca współpraca z członkami Komitetu Rewitalizacji,
- przyjmowanie i analizowanie opinii i wniosków zgłaszanych przez Komitet Rewitalizacji,
- koordynacja działań rewitalizacyjnych, monitorowania osiąganych efektów i realizacji celów *GPR Rumi*,
- koordynowanie prac związanych z przygotowaniem sprawozdań z realizacji *GPR Rumi*, ewaluacji programu oraz jego aktualizacją,

- udział w spotkaniach i wydarzeniach promujących i informujących o prowadzonym procesie rewitalizacji i jego efektach,
- prowadzenie zakładki dedykowanej rewitalizacji na portalu miejskim oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Poszczególne działania w procesie rewitalizacji, w ramach wdrażania *GPR Rumi* oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą przypisane – na zasadzie bezpośredniej odpowiedzialności – poszczególnym członkom Zespołu ds. rewitalizacji, zgodnie z zakresem ich kompetencji służbowych (przyjmując możliwość wskazania osoby wiodącej oraz osób wspomagających). Prace Zespołu ds. rewitalizacji mogą odbywać się w formie m.in. spotkań roboczych, konsultacji i prac terenowych w terminach i składzie uzależnionym od potrzeb. Mogą w nich uczestniczyć osoby/ podmioty zewnętrzne w charakterze ekspertów bądź doradców w dziedzinach związanych z procesem rewitalizacji oraz przedstawiciele interesariuszy rewitalizacji. Do głównych zadań Zespołu ds. rewitalizacji należą:

- analiza możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działań rewitalizacyjnych,
- współpraca z merytorycznymi komórkami Urzędu Miasta Rumi i jednostek organizacyjnych w zakresie przygotowania wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których wnioskodawcą będzie Gmina Miejska Rumia,
- współpraca z komórkami i jednostkami organizacyjnymi Urzędu Miasta oraz podmiotami zewnętrznymi w realizacji projektów rewitalizacyjnych,
- prowadzenie monitoringu realizacji *GPR Rumi* oraz udział w przygotowaniu sprawozdań z realizacji,
- udział w pracach nad aktualizacją *GPR Rumi*, w tym w analizie i ocenie propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgłoszonych w otwartym naborze,
- organizowanie i realizowanie działań partycypacyjnych oraz informacyjno-aktywizacyjnych związanych z prowadzonym procesem rewitalizacji i realizowanymi przedsięwzięciami,
- współpraca z Komitetem Rewitalizacji oraz interesariuszami rewitalizacji,
- zapewnienie interesariuszom i zaangażowanym w proces rewitalizacji dostępu do informacji odnośnie realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz efektów wdrażania *GPR Rumi*.

Podstawowym elementem *GPR Rumi*, pozwalającym na niwelowanie negatywnych zjawisk kryzysowych zdiagnozowanych w obszarze rewitalizacji są przedsięwzięcia rewitalizacyjne, w związku z czym istotnym ogniwem systemu zarządzania programem są realizatorzy tych przedsięwzięć, reprezentujący zarówno sektor publiczny (m.in. Urząd Miasta Rumi), jak i prywatny (m.in. przedsiębiorcy, NGO) oraz mieszkańców. Głównymi zadaniami tych podmiotów w systemie zarządzania programem są:

- pozyskiwanie dofinansowania na planowane do zrealizowania przedsięwzięcia rewitalizacyjne,
- realizacja projektów służących osiągnięciu celów rewitalizacji,
- ścisła współpraca z Zespołem ds. rewitalizacji,
- raportowanie zakresów związanych z podejmowanymi działaniami rewitalizacyjnymi do Zespołu ds. rewitalizacji,
- informowanie o ewentualnych zagrożeniach związanych z realizacją projektów rewitalizacyjnych,
- udział w działaniach partycypacyjnych związanych z prowadzeniem procesu rewitalizacji w tym badaniach i konsultacjach społecznych,
- współpraca przy opracowaniu sprawozdań, ewaluacji oraz aktualizacji *GPR Rumi*.

9.2. Koszty zarządzania realizacją programu

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 8 *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji* gminny program rewitalizacji ma zawierać informację na temat kosztów zarządzania jego realizacją. Zasadnicze koszty związane z zarządzeniem procesem rewitalizacji w Rumi uwzględnione będą w ogólnych kosztach funkcjonowania Urzędu Miasta Rumi. Biorąc pod uwagę, iż pracownicy Urzędu Miasta Rumi oraz jednostek organizacyjnych zaangażowani w proces wdrażania i realizacji programu będą realizować zadania związane z tym procesem w ramach swoich obowiązków pracy nie zakłada się ponoszenia dodatkowych kosztów z tego tytułu. Podobnie działanie w procesie rewitalizacji członków Komitetu Rewitalizacji odbywa się w ramach funkcji społecznej. Za udział w posiedzeniach i pracach Komitetu jego członkom nie przysługuje wynagrodzenie, dieta ani zwrot kosztów podróży, a praca członków będących przedstawicielami Urzędu Miasta Rumi, miejskich jednostek organizacyjnych/spółek miejskich odbywa się w ramach ich obowiązków służbowych. Również obsługa organizacyjna Komitetu Rewitalizacji w postaci Sekretariatu Komitetu nie będzie wiązała się z ponoszeniem dodatkowych kosztów, ponieważ funkcję tę pełni wskazana przez Burmistrza Miasta komórka organizacyjna Urzędu Miasta Rumi.

Niemiej jednak w toku realizacji programu wystąpią koszty związane z zarządzaniem, a dotyczące działań z zakresu partycypacji społecznej i angażowania partnerów społeczno-gospodarczych, czy też oceny aktualności i stopnia realizacji programu oraz oceny przemian w obszarze rewitalizacji. Ponadto pod koniec okresu, na który zaprogramowano *GPR Rumi* (bądź wcześniej, jeżeli zaistnieje taka konieczność) niezbędne będzie przystąpienie do jego aktualizacji. Szacowane koszty związane z tym zakresem zarządzania realizacji programu zawarto w poniższej tabeli. Zakłada się, że środki na ten cel będą pochodziły ze środków własnych gminy oraz jeżeli będzie taka możliwość, ze źródeł zewnętrznych.

Tabela 97. Szacunkowe koszty zarządzania realizacją programu w latach 2024-2030

Rodzaj kosztu	Wysokość kosztu [zł]
Działania partycypacyjne (ulotki, plakaty, artykuły, warsztaty, spotkania, konsultacje)	50 000,00
Ocena aktualności i stopnia realizacji programu oraz ocena przemian w obszarze rewitalizacji (badania, analizy, ekspertyzy)	60 000,00
Aktualizacja GPR Rumi (badania, ekspertyzy, opracowania, konsultacje)	60 000,00
RAZEM	**170 000,00**

9.3. Ramowy harmonogram realizacji programu

Ramowy harmonogram działań jest narzędziem ułatwiającym prowadzenie procesu rewitalizacji i obejmuje swoim zakresem cały okres programowania. Wskazuje on na najważniejsze kamienie milowe i ramy czasowe dla kluczowych procesów w ramach realizacji programu. Biorąc pod uwagę, że niniejszy dokument stanowi aktualizację obowiązującego dotychczas *GPR Rumi* dokonano podziału ramowego harmonogramu realizacji programu na zakres dotyczący lat 2017- 2023 oraz lat 2024-2030.

9.3.1. Ramowy harmonogram realizacji programu w I etapie rewitalizacji - lata 2017-2023

Zawarty w poniższej tabeli ramowych harmonogram realizacji *GPR Rumi* w pierwszym etapie rewitalizacji tj. latach 2017-2023 wskazuje sposób realizacji programu przed jego aktualizacją.

Tabela 98. Ramowy harmonogram wdrażania GPR Rumi w latach 2017-2023

Działania	Lata realizacji							
	Przed 2017	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Powołanie Komitetu Rewitalizacji I kadencji	X							
Uchwalenie GPR Rumi		X						
Przygotowanie i realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych		X	X	X	X	X	X	X
Posiedzenia Komitetu Rewitalizacji I kadencji	X	X	X	X	X	X	X	
Partycypacja społeczna	X	X	X	X	X	X	X	X
Ewaluacja on-going GPR Rumi						X		
Podjęcie uchwały o ustanowieniu Specjalnej Strefy Rewitalizacyjnej							X	
Monitorowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych		X	X	X	X	X	X	X
Monitorowanie przemian na obszarze rewitalizacji - sprawozdanie							X	
Nabór członków do Komitetu Rewitalizacji II kadencji								X
Powołanie Komitetu Rewitalizacji II kadencji								X
Przystąpienie do aktualizacji GPR Rumi								X

9.3.2. Ramowy harmonogram realizacji programu w II etapie rewitalizacji - lata 2024-2030

Przedstawiony w Tabeli 99. ramowy harmonogram realizacji *GPR Rumi* obejmuje horyzont czasowy od momentu przystąpienia do aktualizacji dokumentu oraz odnosi się do głównych czynności formalnych toczących się w toku wdrażania programu.

Tabela 99. Ramowy harmonogram wdrażania GPR Rumi w latach 2017-2023

Działania	Lata realizacji						
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Prace nad aktualizacją GPR Rumi	X	X					
Partycypacja społeczna i angażowanie partnerów społeczno-gospodarczych i innych właściwych podmiotów	X	X	X	X	X	X	X
Posiedzenia Komitetu Rewitalizacji II kadencji (nie rzadziej niż raz na kwartał)	X	X	X	X	X		
Uchwalenie GPR Rumi		X					
Przygotowanie i realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych		X	X	X	X	X	X
Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR Rumi (min. raz na 3 lata)					X		X
Monitorowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych (sprawozdanie okresowe)				X	X	X	X
Ocena przemian na obszarze rewitalizacji					X		X
Zakończenie II kadencji Komitetu Rewitalizacji					X		
Nabór członków do Komitetu Rewitalizacji III kadencji					X		
Powołanie Komitetu Rewitalizacji III kadencji					X		
Posiedzenia Komitetu Rewitalizacji III kadencji (nie rzadziej niż raz na kwartał)					X	X	X
Przystąpienie do aktualizacji GPR Rumi							X

9.4. System monitorowania, oceny i zmiany programu

Prawidłowe programowanie i prowadzenie procesu rewitalizacji nie jest możliwe bez jego systematycznego monitorowania oraz cyklicznej oceny efektów, które przynosi. W związku z tym niezbędnym elementem jest zaplanowanie właściwego systemu oceny stopnia realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych i celów *GPR Rumi* oraz identyfikacji trudności, przeszkód lub nieprawidłowości w ich realizacji. System monitorowania *GPR Rumi* został więc tak zaprogramowany aby nie tylko dostarczał danych dotyczących skuteczności podejmowanych działań, ale również aby umożliwiał podjęcie wczesnej reakcji w przypadku wystąpienia trudności. Będzie on dotyczył zarówno zakresu rzeczowego, jak i finansowego. Rzeczowy zakres monitorowania *GPR Rumi* będzie się opierał w głównej mierze na analizie wskaźnikowej uzyskanych produktów i rezultatów. Tak skonstruowany system służyć będzie zatem:

- bieżącej poprawie jakości wdrażania gminnego programu rewitalizacji,
- usprawnieniu zarządzania programem rewitalizacji,
- weryfikacji, w jakim stopniu podejmowane działania faktycznie służą celom *GPR Rumi* oraz jaka jest jakość efektów poszczególnych przedsięwzięć,
- rozwijaniu współpracy i interakcji między interesariuszami rewitalizacji,
- aktywizowaniu interesariuszy i wciąganiu ich do działania,
- wyjaśnieniu interesariuszom czynników i procesów decydujących o sukcesie lub niepowodzeniu rewitalizacji,
- weryfikacji założeń, na jakich bazuje program rewitalizacji,

- zapewnieniu sprawnej alokacji środków publicznych poprzez weryfikowanie logiki i spójności *GPR Rumi* oraz racjonalności celów,
- wyciągnięciu wniosków dla innych.

Aby system monitorowania był skuteczny oraz służył wszystkim wskazanym powyżej celom będzie on się odbywał na dwóch poziomach tj.:

- monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym oceny ich efektów,
- oceny stopnia realizacji *GPR Rumi* oraz jego aktualności, a także przemian na obszarze rewitalizacji.

9.4.1. Monitorowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą monitorowane na bieżąco zarówno pod względem rzeczowym, finansowym jak i zgodności z zaplanowanym harmonogramem. Ocena efektów tych przedsięwzięć będzie dokonywana w systemie rocznym w postaci sprawozdań okresowych z realizacji *GPR Rumi* (zgodnie z ramowym harmonogramem zawartym w Tabeli 99.). Ze względu na dodatkowy charakter uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych, analizie wskaźnikowej na etapie monitorowania zostaną poddane głównie przedsięwzięcia podstawowe, dla których określono wskaźniki produktu i rezultatu (Tabela 100.). Natomiast ocena przedsięwzięć uzupełniających będzie miała charakter dodatkowy i będzie dotyczyła weryfikacji, które z przedsięwzięć były w danym okresie realizowane. W przypadku zakończenia realizacji przedsięwzięcia uzupełniającego jego efekty zostaną określone w postaci wskaźników produktu i rezultatu wyznaczonych w oparciu o dostępną dokumentację.

Tabela 100. Wskaźniki monitorowania prognozowanych produktów i rezultatów podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Wskaźniki monitorowania	Szacowana wartość docelowa	Sposób pomiaru/ źródła danych
PAKIET PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH				
P1.	Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej - rewaloryzacja Placu Kaszubskiego, Placu Wolności i ich okolicy oraz rozbudowa ścieżki rowerowo-pieszej wzdłuż Zagórskiej Strugi wraz z infrastrukturą rekreacyjną	Wskaźniki produktu: - Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [m^2] - Liczba otwartych przestrzeni utworzonych lub rekultywowanych na obszarach miejskich [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji [os.]	 122,75 ha 3 1147	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru robót budowlanych
P2.	Adaptacja oraz wyposażenie obiektu byłej remizy Straży Pożarnej wraz z zagospodarowaniem otoczenia na cele usług społecznych	Wskaźniki produktu: - Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne [szt.] - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Roczna liczba użytkowników obiektów świadczących usługi społeczne [os.] -Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji [os.]	 1 1 130 1147	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru robót budowlanych

Lp.	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Wskaźniki monitorowania	Szacowana wartość docelowa	Sposób pomiaru/ źródła danych
P3.	Termomodernizacja zabytkowego budynku użyteczności publicznej	Wskaźniki produktu: - Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej [szt.] - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok] - Redukcja emisji gazów cieplarnianych [tCO_2/rok]	1 1 181,9 17,01	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru robót budowlanych, audyt energetyczny
P4.	Poprawa standardu życia poprzez modernizację części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych	Wskaźniki produktu: - Liczba wspartych budynków mieszkalnych zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba mieszkańców wspartych budynków mieszkalnych [os.]	2 34	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru robót budowlanych
P5.	Aktywizacja lokalnej społeczności połączona z włączeniem mieszkańców w działania rewitalizacyjne	Wskaźniki produktu: - Liczba wydarzeń integrujących mieszkańców [szt.] - Liczba wydarzeń kulturalnych i rekreacyjnych skierowanych do mieszkańców [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób objętych działaniami z zakresu aktywizacji i integracji społecznej [os.] - Liczba osób korzystających z nowej oferty kulturalnej i rekreacyjnej [os.]	8 8 30 200	Raport z realizacji projektu, ankiety po zakończeniu
P6.	Zwiększenie dostępu do usług społecznych w obszarze zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży	Wskaźniki produktu: - Liczba osób zagrożonych i dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej objętych pomocą [os.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po zakończeniu projektu [os.] - Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie destrukcyjnych skutków przemocy [%]	45 30 50	Ankietyzacja uczestników projektu, dzienniki zajęć, deklaracje uczestników projektu
P7.	Opieka wytchnieniowa oraz działania wspierające opiekunów, świadczona w Centrum opiekuńczo-mieszkalnym w Rumi połączona z opieką sąsiedzką świadczoną na terenie objętym działaniami rewitalizacyjnymi	Wskaźniki produktu: - Liczba podmiotów o podniesionej jakości oferowanych usług [szt.] - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w projekcie [os.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba utworzonych nowych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej[szt.]	1 23 10	Sprawozdania z realizacji projektu, deklaracje uczestników projektu

Lp.	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Wskaźniki monitorowania	Szacowana wartość docelowa	Sposób pomiaru/ źródła danych
		- Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po zakończeniu projektu [os.]	16	
P8.	Instytut wsparcia rodziny	Wskaźniki produktu: - Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej [os.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej [szt.] - Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po zakończeniu projektu [os.]	70 15 20	Sprawozdania z realizacji projektu, deklaracje uczestników projektu, ankietyzacja uczestników projektu
P9.	Nowe kwalifikacje to nowe możliwości – podnoszenie kwalifikacji mieszkańców obszaru rewitalizacji	Wskaźniki produktu: - Liczba osób objętych wsparciem w projekcie [os.] - Liczba osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych objętych projektem [os.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób, które uzyskały lub podniosły kwalifikacje po zakończeniu udziału w projekcie [os.] - Liczba osób poszukujących pracy po zakończeniu projektu [os.]	25 25 17 7	Liczba zawartych kontraktów socjalnych i indywidualnych ścieżek reintegracji, zaświadczenie o ukończeniu kursu podnoszącego kwalifikacje
POZOSTAŁE PODSTAWOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE				
P10.	Odbudowa i adaptacja na cele społeczno- edukacyjno- kulturalne zabytkowego budynku byłej Biblioteki Miejskiej	Wskaźniki produktu: - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [os.]	1 40	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru robót budowlanych,
P11.	Osiedlowe centra świadczenia usług społecznych dla dzieci, młodzieży i seniorów (przedsięwzięcie w ramach 5.18 Usługi społeczne i zdrowotne – ZIT na terenie obszaru metropolitalnego)	Wskaźniki produktu: - Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie [os.] - Liczba osób objętych usługami w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej [os.] - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie [os.]	70 180 20	Sprawozdania z realizacji projektu, deklaracje uczestników projektu,

Lp.	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Wskaźniki monitorowania	Szacowana wartość docelowa	Sposób pomiaru/ źródła danych
		Wskaźniki rezultatu: - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej [szt.] - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej [szt.]	15 30	
P12.	Centrum Sąsiedzkie – Stara Rumia (przedsięwzięcie w ramach 06.04. Infrastruktura społeczna – ZIT na terenie obszaru metropolitalnego)	Wskaźniki produktu: - Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Roczna liczba użytkowników obiektów świadczących usługi społeczne [os.]	1 80	Protokoły odbioru, dokumentacja techniczna Sprawozdania z realizacji projektu, deklaracje uczestników projektu,
P13.	Konserwacja i restauracja zabytkowych ruin jedynego średniowiecznego pocysterskiego kościoła ziemi wejherowskiej na 800-lecie Rumi	Wskaźniki produktu: - Liczba obiektów dziedzictwa kulturowego miasta objętych renowacją [szt.] - Wielkość powierzchni publicznej o poprawionej jakości [m^2] Wskaźniki rezultatu: - Poprawa atrakcyjności i wizerunku podobszaru Stara Rumia 1 [-] - Liczba miejsc stanowiących atrakcję historyczną i kulturową [szt.]	1 3320 1 1	Protokoły odbioru prac, sprawozdanie z realizacji projektu
P14.	Renowacja i konserwacja zabytkowych organów Eduarda Witteka z 1918 roku w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Rumi	Wskaźniki produktu: - Liczba obiektów zabytkowych i cennych historycznie objętych wsparciem [szt.] - Liczba zabytkowych instrumentów o przywróconej funkcjonalności [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba obiektów o podniesionych walorach historycznych i kulturowych [szt.] - Liczba wydarzeń kulturalnych zorganizowanych w obiekcie [szt.]	1 1 1 1	Protokoły odbioru prac, kronika parafii
P15.	Budowa ulicy Fryderyka Chopina	Wskaźniki produktu: - Długość wybudowanej drogi [m] Wskaźniki rezultatu: - Powierzchnia nowej infrastruktury publicznej [m^2]	185 740	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru robót budowlanych
P16.	Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przy Szkole Podstawowej Nr 1	Wskaźniki produktu: - Liczba nowych obiektów sportowo-rekreacyjnych [szt.]	1	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru robót

Lp.	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Wskaźniki monitorowania	Szacowana wartość docelowa	Sposób pomiaru/ źródła danych
		Wskaźniki rezultatu: - Liczba nowych ofert aktywnego spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji [szt.] - Liczba mieszkańców obszaru korzystających z obiektu [os.]	5 1147	budowlanych, listy obecności
P17.	Przebudowa ul. Dębogórskiej od ronda Jana Pawła II do ronda Marszałka Płażyńskiego w Rumi	Wskaźniki produktu: - Długość zmodernizowanej drogi [m] - Długość zmodernizowanych ciągów pieszych [m] - Długość zmodernizowanych ścieżek rowerowych [m] Wskaźniki rezultatu: - Powierzchnia nowej infrastruktury publicznej [m^2]	 400 1340 996 17 430	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru robót budowlanych
P18.	Termomodernizacja 6 budynków użyteczności publicznej w Rumi	Wskaźniki produktu: - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.] - Powierzchnia budynków publicznych o udoskonalonej charakterystyce energetycznej [m^2] Wskaźniki rezultatu: - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej i cieplnej [MWh/rok] - Redukcja emisji gazów cieplarnianych [tCO_2/rok]	 6 18144 1029 432	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru robót budowlanych, audyty energetyczne, certyfikaty energetyczne
P19.	Budowa nowego węzła integracyjnego „Rumia Biała Rzeka” oraz rozbudowa istniejącego węzła integracyjnego Rumia	Wskaźniki produktu: - Liczba miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź” [szt.] - Liczba wybudowanych/ przebudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba pojazdów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź” [szt.]	 12 1 63 000	Protokół odbioru robót budowlanych. Roczne raporty z pomiaru ilości pojazdów
Przedsięwzięcia zgłoszone w ramach otwartego naboru				
P20.	Wymiana pokrycia dachowego na budynku wielorodzinnym przy ul. Lipowej 1	Wskaźniki produktu: - Liczba budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji objętych wsparciem [szt.] - Liczba budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji o podniesionych	 1 1	Protokoły odbioru, Sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, dokumentacja zarządcy nieruchomości

Lp.	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Wskaźniki monitorowania	Szacowana wartość docelowa	Sposób pomiaru/ źródła danych
		walorach termomodernizacyjnych [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury poddanych termomodernizacji [os.] - Zmniejszenie zużycia energii cieplnej [GJ/rok]	 12 bd	
P21.	Remont klatek schodowych i pomieszczeń gospodarczych w wielorodzinnym mieszkalnym budynku wspólnotowym przy ul. Plac Kaszubski 11	Wskaźniki produktu: - Liczba budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji objętych wsparciem [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury poddanych remontowi [os.]	1 22	Protokoły odbioru, Sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, Dokumentacja zarządcy nieruchomości
P22.	Termomodernizacja komunalnego budynku mieszkalnego – Mickiewicza 13	Wskaźniki produktu: - Liczba budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji objętych wsparciem [szt.] - Liczba budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji o podniesionych walorach termomodernizacyjnych [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury poddanych termomodernizacji [os.] - Zmniejszenie zużycia energii cieplnej [GJ/rok]	1 1 7 bd	Protokoły odbioru, Sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia, dokumentacja zarządcy nieruchomości
P23.	Kompleksowa modernizacja cennego historycznie obiektu hotelowego Biały Dworek	Wskaźniki produktu: - Liczba zmodernizowanych obiektów cennych historycznie [szt.] - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami [os.] Wskaźniki rezultatu: - Wzrost liczby osób korzystających z obiektu [%]	1 1 bd	Dokumentacja projektowa, protokoły odbioru robót budowlanych, rejestry liczby gości
P24.	Zespół budynków mieszkalnych wielorodzinnych i usługowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Wskaźniki produktu: - Liczba zrealizowanych budynków mieszkalnych i usługowych [szt.] - Powierzchnia nowych terenów zielonych [m^2] - Liczba budynków wyposażonych w OZE [szt.] - Powierzchnia przebudowanych dróg i ścieżek [m^2]	10 3343 10 3982	Protokoły odbioru budowlanego, dokumentacja techniczna, dokumentacja powykonawcza, dokumentacja odbiorowa

Lp.	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Wskaźniki monitorowania	Szacowana wartość docelowa	Sposób pomiaru/ źródła danych
		Wskaźniki rezultatu: - Liczba mieszkańców z dostępem do terenów zielonych w odległości do 300m [os.] - Ilość zredukowanej emisji CO_2 [tCO_2/rok]	800 bd	
P25.	Gański Kamienica	Wskaźniki produktu: - Liczba budynków mieszkalnych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji poddanych renowacji [szt.] - Liczba budynków mieszkalnych poddanych termomodernizacji [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Zmniejszenie zużycia energii cieplnej [GJ/rok] - Wzrost poziomu warunków mieszkalnych [-]	1 1 bd bd	Sprawozdanie z realizacji przedsięwzięcia
P26.	Święto Placu Kaszubskiego	Wskaźniki produktu: - Liczba zorganizowanych wydarzeń integrujących mieszkańców [szt.] - Liczba zaangażowanych w wydarzenie lokalnych organizacji i przedsiębiorców [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Promocja cennego historycznie Placu Kaszubskiego i jego okolic [-] - Poszerzenie oferty kulturalno-rekreacyjnej [-]	3 6 1 1	Raport z realizacji projektu,
P27.	Ogród Seniorów	Wskaźniki produktu: - Zagospodarowana przestrzeń publiczna w postaci Ogrodu Seniorów [szt.] - Liczba zorganizowanych wydarzeń integracji międzypokoleniowej [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba zaktywizowanych seniorów [os.] - Poprawa jakości życia seniorów z obszaru rewitalizacji [-]	1 4 50 bd	Raport z realizacji projektu, ankiety po zakończeniu
P28.	Kompetentni w opiece – Rozwój Pracowników Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Rumi	Wskaźniki produktu: - Liczba zrealizowanych szkoleń [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba pracowników z podniesionymi kwalifikacjami [os.]	3 3	Zaświadczenia o odbytym szkoleniu, certyfikaty poświadczające odbyte kursy i zdane egzaminy

Lp.	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Wskaźniki monitorowania	Szacowana wartość docelowa	Sposób pomiaru/ źródła danych
P29.	Pierwsza apteczka pomocy psychologicznej i edukacja prawnicza dla młodzieży	Wskaźniki produktu: - Liczba zrealizowanych warsztatów psychologicznych [szt.] - Liczba zrealizowanych warsztatów prawniczych [szt.] - Liczba uczestników warsztatów [os.] Wskaźniki rezultatu: - Wzrost wiedzy i umiejętności w zakresie zdrowia psychicznego [%] - Wzrost wiedzy prawnej wśród uczestników [%]	25 25 150 60 60	Listy obecności, dzienniki zajęć, ankiety ewaluacyjne po zakończeniu projektu
P30.	Adoptuj Babcię, adoptuj Dziadka	Wskaźniki produktu: - Liczba zorganizowanych kampanii informacyjno-promocyjnych [szt.] - Liczba przeprowadzonych szkoleń wolontariuszy uczestniczących w projekcie [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba seniorów objętych wsparciem wolontariuszy [os.] - Liczba wolontariuszy pomagających seniorom [os.]	2 2 10 10	Raport z realizacji projektu, Listy obecności, ankiety po realizacji projektu
P31.	Strefa Integracji Sąsiedzkiej w Bibliotece Kaszubskiej	Wskaźniki produktu: - Powierzchnia przeznaczona na cele integracyjne [m^2] - Liczba zorganizowanych wydarzeń integracyjnych [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Liczba zaktywizowanych i zintegrowanych mieszkańców [os.] - Liczba powstałych grup zainteresowań [szt.]	50 30 500 3	Protokoły odbioru robót, raport z realizacji projektu, listy obecności
P32.	ArtEtno – Kaszubskie Spotkanie Artystyczne	Wskaźniki produktu: - Liczba zaproszonych do projektu artystów [os.] - Liczba zorganizowanych wydarzeń artystycznych [szt.] - Liczba obrazów promujących tradycje regionu [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Poszerzenie oferty kulturalnej i spędzania czasu wolnego dla mieszkańców [-] - Promocja tradycji i historii Kaszub i miasta [-]	25 2 25 1 1	Raport z realizacji projektu,
P33.	RAZEM NA NOWO – Rumia międzypokoleniowo	Wskaźniki produktu: - Liczba zrealizowanych warsztatów i spotkań [szt.] - Liczba uczestników projektu [os.] - Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych i rekreacyjnych [szt.]	15 45 3	Ankiety, dzienniki zajęć, listy obecności, ankiety na „wejście” i „wyjście” z projektu

Lp.	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Wskaźniki monitorowania	Szacowana wartość docelowa	Sposób pomiaru/ źródła danych
		Wskaźniki rezultatu: - Wzrost umiejętności praktycznych u seniorów w korzystaniu z nowych technologii [%] - Wzrost zaangażowania młodzieży w życie społeczności lokalnej [%]	60 50	
P34.	Promowanie wolontariatu jako formy integracji społecznej	Wskaźniki produktu: - Liczba zorganizowanych warsztatów i spotkań informacyjnych [szt.] - Liczba osób uczestniczących w warsztatach i szkoleniach [os.] Wskaźniki rezultatu: - Wzrost liczby wolontariuszy w lokalnej społeczności [os.] - Liczba nawiązanych relacji i współpracy między organizacjami [szt.]	15 100 20 5	Raporty ze spotkań, ankieta ewaluacyjna na zakończenie projektu Podpisane listy intencyjne dotyczące współpracy
P35.	Aktywna rodzina	Wskaźniki produktu: - Liczba zrealizowanych zajęć sportowych [szt.] - Liczba młodych mam uczestniczących w projekcie [os.] - Liczba konsultacji ze specjalistami [szt.] Wskaźniki rezultatu: - Poprawa samopoczucia i zdrowia psychicznego uczestniczek projektu [%]	40 50 200 80	Dzienniki zajęć, listy obecności, ankieta ewaluacyjna przeprowadzona po ukończeniu udziału w projekcie
P36.	Aktywni i zintegrowani – 60+	Wskaźniki produktu: - Liczba osób biorących udział w wydarzeniach [os.] Wskaźniki rezultatu: - Podniesienie poziomu aktywności fizycznej seniorów [%]	20 80	Listy obecności, Ankiety na początku i na końcu projektu

Roczne sprawozdania z monitorowania realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych sporządzane będą przez Zespół ds. rewitalizacji oraz Koordynatora ds. rewitalizacji w II kwartale danego roku (pierwszy w 2027r.). Podstawę do ich opracowania będą stanowiły przedkładane przez realizatorów poszczególnych przedsięwzięć (publicznych i prywatnych) do 31 stycznia danego roku (pierwszy do 31.I.2027r.) raporty z realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych za rok poprzedzający złożenie raportu (pierwsze za okres od przyjęcia aktualizacji *GPR Rumi* do końca 2026r.), zawierające informacje o zakresie podejmowanych działań, ich stopniu zaawansowania, zgodności z zaplanowanym harmonogramem realizacji, poniesionych kosztach, osiągniętych wartościach wskaźników produktów i rezultatów (zwłaszcza w przypadku przedsięwzięć podstawowych) oraz ewentualnych zagrożeniach i ryzkach związanych z ich realizacją. Zarówno formularz rocznego sprawozdania z monitorowania jak i raportu z realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostaną opracowane przez Koordynatora ds. rewitalizacji wraz z Zespołem ds. rewitalizacji oraz udostępnione

realizatorom projektów. Opracowane sprawozdanie roczne będzie przedstawiane Burmistrzowi Miasta Rumi oraz Komitetowi Rewitalizacji celem zaopiniowania.

Tak prowadzone coroczne monitorowanie wdrażanego procesu rewitalizacji pozwoli na weryfikację stopnia realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych określonych w *GPR Rumi* oraz na uzyskanie informacji na temat wyników i efektów zrealizowanych już działań. Jednocześnie sprawozdania z monitorowania będą stanowiły podstawę do sporządzenia oceny stopnia realizacji *GPR Rumi* oraz jego aktualności, realizacji celów procesu rewitalizacji, a także przemian na poszczególnych podobszarach rewitalizacji.

9.4.2. Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR Rumi oraz przemian na obszarze rewitalizacji

Zgodnie z art. 22 *Ustawa z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji* *GPR Rumi* podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez Burmistrza Miasta Rumi raz na 3 lata, a ocena ta podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej miasta. Pierwsza ocena stopnia realizacji *GPR Rumi* oraz ocena przemian na obszarze rewitalizacji zostanie sporządzona w 2028r. (za lata 2025-2027), a następna na koniec 2030r. (za lata 2028-2030).

Ocena aktualności i stopnia realizacji *GPR Rumi* (ewaluacja) będzie prowadzona w oparciu o poniższe, pięć uniwersalnych kryteriów ewaluacyjnych tj.:

- trafność – ocena na ile cele *GPR Rumi* oraz realizujące je przedsięwzięcia rewitalizacyjne odpowiadają na zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji problemy i potrzeby mieszkańców i interesariuszy,
- skuteczność – ocena w jakim stopniu cele *GPR Rumi* zostały osiągnięte, czy wdrażane działania przyczyniają się do realizacji założonych celów oraz czy obrany sposób zarządzania realizacją skutecznie służy realizacji celów,
- efektywność – ocena w jakim stopniu poniesione nakłady są adekwatne do osiągniętych rezultatów oraz czy zaplanowane działania rewitalizacyjne są racjonalne z ekonomicznego punktu widzenia,
- użyteczność – ocena na ile rezultaty realizowanych przedsięwzięć i efekty wdrażania *GPR Rumi* zaspokajają potrzeby jego beneficjentów i rozwiązują zidentyfikowane problemy oraz czy występują niepożądane, negatywne efekty uboczne realizowanych działań,
- trwałość – ocena jakie są szanse na utrzymanie pozytywnych efektów realizacji *GPR Rumi* w dłuższej perspektywie czasowej, czy mają one charakter stały i będą trwałe.

Tak skonstruowana ocena *GPR Rumi* będzie miała charakter kompleksowy, pozwoli na identyfikację trudności, przeszkód lub nieprawidłowości występujących podczas realizacji programów, a także na wyciągnięcie wniosków na przyszłość zwłaszcza w zakresie skuteczności prowadzonego procesu rewitalizacji jak i podjęcie decyzji w zakresie dalszego jego wdrażania. Sporządzony Raport z przeprowadzonej oceny będzie stanowił zatem podstawę do wprowadzenia ewentualnych aktualizacji bądź zmian w *GPR Rumi*.

Podstawę ewaluacji *GPR Rumi* stanowić będą sprawozdania roczne z monitorowania realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisane w pkt. 9.4.1., uzupełnione o analizę wskaźników monitorowania realizacji kierunków działań i celów szczegółowych *GPR Rumi* (Tabela 101.), co pozwoli na ocenę stopnia osiągania zakładanych celów procesu rewitalizacji w Rumi. Dodatkowo zakłada się przeprowadzenie na tym etapie monitorowania badania ankietowego wśród interesariuszy celem poznania ich opinii na temat zaawansowania

realizacji procesu rewitalizacji oraz odczuć względem uzyskiwanych rezultatów, a tym samym danych do analizy jakościowej procesu. Działanie to pozwoli ponadto na aktywne włączenie interesariuszy i innych partnerów procesu rewitalizacji w jego monitorowanie i ocenę, realizując tym samym założenia art. 5 ust. 2 pkt. 6) *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji*. Zakłada się przeprowadzanie badania ankietowego, podobnie jak na etapie diagnozy odrębnie dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji tj. Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1.

Tabela 101. Wskaźniki monitorowania realizacji kierunków działań i celów szczegółowych *GPR Rumi*

Kierunek działań	Wskaźnik monitorowania	Rodzaj wskaźnika/ źródło danych	Wartość w roku bazowym	Szacowana wartość docelowa
Cel szczegółowy 1: Mieszkańcy zintegrowani i aktywni społecznie-zawodowo				
1.1. Zapewnienie dostępu do efektywnych i nowoczesnych usług społecznych	Liczba nowych miejsc świadczenia usług społecznych [szt.]	Produktu	0	135
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w Programie [os.]	Rezultatu	0	381
1.2. Aktywizacja społeczna i społeczno-zawodowa osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym	Liczba przedsięwzięć przeprowadzonych w zakresie aktywizacji społecznej i społeczno-zawodowej [szt.]	Produktu	0	8
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w Programie (RW) [os.]	Produktu	0	393
	Liczba osób w rodzinach korzystająca z pomocy społecznej [os.]	Rezultat	296	246
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu Programu [os.]	Rezultat	0	7
1.3. Integracja społeczna i międzypokoleniowa	Liczba zajęć/ wydarzeń dedykowanych integracji społecznej i międzypokoleniowej w obszarze [szt.]	Produktu	0	84
	Liczba osób korzystająca z oferty kierowanej do mieszkańców [os.]	Rezultatu	0	1130
	Liczba seniorów korzystająca z oferty kierowanej do mieszkańców [os.]	Rezultatu	0	80
1.4. Poprawa kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz uczestnictwa w kulturze i życiu publicznym	Liczba zajęć, wydarzeń kierowanych do mieszkańców obszaru [szt.]	Produktu	0	90
	Liczba osób korzystająca z oferty kierowanej do mieszkańców [os.]	Rezultatu	0	1025

Kierunek działań	Wskaźnik monitorowania	Rodzaj wskaźnika/ źródło danych	Wartość w roku bazowym	Szacowana wartość docelowa
Cel szczegółowy 2: Dobre warunki życia na obszarze o wysokich walorach przestrzennych i gospodarczych				
2.1. Rozwój infrastruktury społecznej	Liczba obiektów, w których świadczone są usługi społeczne [szt.]	Produktu	1	4
	Roczna liczba użytkowników obiektów świadczących usługi społeczne [os.]	Rezultatu	23	1200
2.2. Poprawa stanu technicznego oraz dostępności budynków publicznych i mieszkalnych	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.]	Produktu	0	23
	Liczba budynków mieszkalnych poddanych renowacji [szt.]	Produktu	0	13
	Roczna liczba użytkowników obiektów świadczących usługi społeczne [os.]	Rezultatu	0	3060
	Liczba mieszkańców wspartych budynków mieszkalnych [os.]	Rezultatu	0	508
2.3. Rozwój zasobu mieszkaniowego gminy	Liczba lokali komunalnych w obszarze rewitalizacji [szt.]	Produktu	281	290
	Liczba mieszkańców lokali komunalnych w obszarze rewitalizacji [os.]	Rezultatu	1019	1049
2.4. Wyeksponowanie i ochrona dziedzictwa historycznego i kulturowego	Liczba obiektów dziedzictwa kulturowego miasta objętych renowacją [szt.]	Produktu	0	7
	Liczba nowych miejsc stanowiących atrakcję historyczną i kulturową [szt.]	Rezultatu	0	7
2.5. Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych z nadaniem im nowych funkcji	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]	Produktu	0	122
	Liczba miejsc i obiektów integrujących społeczność lokalną [szt.]	Rezultatu	0	7
	Liczba mieszkańców na obszarach objętych wsparciem [os.]	Rezultatu	0	1150
2.6. Zapewnienie spójności i dostępności przestrzennej	Liczba nowej infrastruktury zapewniającej dostępność przestrzenną [szt.]	Produktu	0	14
	Liczba zmodernizowanych przejść/przejazdów przez tory/drogę wojewódzką [szt.]	Rezultatu	0	2
2.7. Efektywność energetyczna i adaptacja do zmian klimatu	Liczba obiektów poddanych termomodernizacja na obszarze rewitalizacji [szt.]	Produktu	0	12
	Redukcja końcowego zużycia energii [MWh]	Rezultatu	0	1079,53

Kierunek działań	Wskaźnik monitorowania	Rodzaj wskaźnika/ źródło danych	Wartość w roku bazowym	Szacowana wartość docelowa
2.8. Ożywienie gospodarcze lokalnego rynku pracy	Liczba podjętych inicjatyw wspierających zakładanie i prowadzenie działalności gospodarczych [szt.]	Produktu	0	4
	Wzrost liczby podmiotów gospodarczych wpisanych do CEDIG na 1000 mieszkańców [%]	Rezultatu	0	3

Przedstawione powyżej wskaźniki produktu i rezultatu realizacji poszczególnych kierunków działań, a w ślad za tym celów szczegółowych *GPR Rumi*, stanowiące podstawę jego oceny zostały określone w oparciu o wskaźniki przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które realizują dany kierunek działań (Tabela 94.). W związku z tym, że część przedsięwzięć rewitalizacyjnych przyczynia się do realizacji kilku kierunków działań *GPR Rumi*, część wskaźników powtarza się w kilku kierunkach działań.

Równie istotnym elementem ewaluacji jest ocena przemian zachodzących na obszarze rewitalizacji sporządzana w oparciu o wskaźniki wykorzystane na etapie pogłębionej szczegółowej diagnozy poszczególnych podobszarów rewitalizacji (podobszar Towarowa – Tabela 102., podobszar Zagórze – Tabela 103., podobszar Stara Rumia 1 – Tabela 104.). Ten zakres ewaluacji będzie, analogicznie do pogłębionej szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji sporządzany odrębnie dla każdego z podobszarów rewitalizacji, tak aby śledzić bezpośrednie efekty prowadzonego procesu rewitalizacji w każdym z nich. Dodatkowo wartości wskaźników zostaną odniesione i porównane z wartościami średnimi dla całej Rumi. Działanie to pozwoli na określenie wpływu prowadzonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na zmianę sytuacji społeczno-gospodarczej podobszarów rewitalizacji oraz niwelowanie występujących na nich czynników degradacji, a w ślad za tym dokonanie analizy adekwatności zapisów *GPR Rumi* do bieżącej sytuacji oraz wprowadzenie niezbędnych aktualizacji dokumentu.

Tabela 102. Wskaźniki diagnozujące stopień przemian na podobszarze rewitalizacji Towarowa w odniesieniu do szczegółowej diagnozy

Wskaźnik	Źródło danych	Wartość bazowa - rok 2021/2023	Prognozowana docelowa tendencja zmian - rok 2030
PODSYSTEM SPOŁECZNY			
Liczba ludności (osoby zameldowane) podobszaru rewitalizacji [os]	Urząd Miasta Rumi, Wydział Spraw Obywatelskich,	1382	↑
Udział w mieszkańcach osób pomiędzy 19-34 lat [%]	Urząd Miasta Rumi, Wydział Spraw Obywatelskich,	23,7	↑
Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców [os.]	Powiatowy Urząd Pracy w Wejherowie	21,0	↓
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców [os.]	Powiatowy Urząd Pracy w Wejherowie	7,2	↓
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym na 1000 mieszkańców [os.]	Powiatowy Urząd Pracy w Wejherowie	4,3	↓

Wskaźnik	Źródło danych	Wartość bazowa - rok 2021/2023	Prognozowana docelowa tendencja zmian - rok 2030
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców [os.]	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi	20,26	↓
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców [os.]	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi	17,4	↓
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 1000 mieszkańców [os.]	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi	5,79	↓
Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1000 mieszkańców [szt.]	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi	0,7	↓
Liczba wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu na 1000 mieszkańców [szt.]	Komisariat Policji w Rumi	2,2	↓
PODSYSTEM GOSPODARCZY			
Udział podmiotów aktywnych w podmiotach ogółem wpisanych do bazy CEDIG z podobszaru [%]	Baza CEDIG	47,1	↑
Udział podmiotów wykreślonych w podmiotach ogółem wpisanych do bazy CEDIG z podobszaru [%]	Baza CEDIG	39,9	↓
Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców [szt.]	Baza internetowa REGON	217,9	↑
Liczba podmiotów wykreślonych z rejestru REGON na 1000 mieszkańców [szt.]	Baza internetowa REGON	87,7	↓
PODSYSTEM TECHNICZNY			
Powierzchnia mieszkaniowa budynków komunalnych przypadająca na lokatora [m^2/os]	Urząd Miasta Rumi, Wydział Polityki Gospodarczej, Mieszkaniowej i Ochrony Środowiska	0	↑
Udział zawartych umów na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków w ogólnej liczbie punktów adresowych [%]	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gdyni	57,6	↑
Udział budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej w ogólnej liczbie punktów adresowych [%]	Urząd Miasta Rumi, Wydział Klimatu i Ochrony Powietrza	0,4	↑
PODSYSTEM ŚRODOWISKOWY			
Udział budynków wykorzystujących odnawialne źródła energii w ogólnej liczbie źródeł ciepła [%]	Urząd Miasta Rumi, Wydział Klimatu i Ochrony Powietrza	1,6	↑
Udział źródeł ciepła na paliwa stałe w liczbie punktów adresowych ogółem [%]	Urząd Miasta Rumi, Wydział Klimatu i Ochrony Powietrza	28,0	↓
PODSYSTEM PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNY			
Długość dróg nieurządzonych [m]	Urząd Miasta Rumi, Referat Inwestycji Drogowych	734	↓
Długość dróg urządzonych w sposób tymczasowy [m]	Urząd Miasta Rumi, Referat Inwestycji Drogowych	1591	↓

Wskaźnik	Źródło danych	Wartość bazowa - rok 2021/2023	Prognozowana docelowa tendencja zmian - rok 2030
Długość odcinków dróg bez chodnika [m]	Urząd Miasta Rumi, Referat Inwestycji Drogowych	1830	↓
Liczba przyjść dla pieszych wymagająca doświetlenia [szt.]	Urząd Miasta Rumi, Wydział Inżynierii Miejskiej	3	↓
Liczba kamer monitoringu miejskiego [szt.]	Straż Miejska w Rumi	0	↑

Tabela 103. Wskaźniki diagnozujące stopień przemian na podobszarze rewitalizacji Zagórze w odniesieniu do szczegółowej diagnozy

Wskaźnik	Źródło danych	Wartość bazowa - rok 2021/2022/ 2023	Prognozowana tendencja docelowa - rok 2030
PODSYSTEM SPOŁECZNY			
Liczba ludności (osoby zameldowane) podobszaru rewitalizacji [os]	Urząd Miasta Rumi, Wydział Spraw Obywatelskich	2971	↑
Udział w mieszkańcach osób pomiędzy 19-34 lat [%]	Urząd Miasta Rumi, Wydział Spraw Obywatelskich	19,5	↑
Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców [os.]	Powiatowy Urząd Pracy w Wejherowie	20,2	↓
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców [os.]	Powiatowy Urząd Pracy w Wejherowie	9,4	↓
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym na 1000 mieszkańców [os.]	Powiatowy Urząd Pracy w Wejherowie	7,4	↓
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców [os.]	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi	77,1	↓
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców [os.]	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi	53,9	↓
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 1000 mieszkańców [os.]	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi	17,5	↓
Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1000 mieszkańców [szt.]	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi	1,0	↓
Liczba wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu na 1000 mieszkańców [szt.]	Komisariat Policji w Rumi	1,7	↓
PODSYSTEM GOSPODARCZY			
Udział podmiotów aktywnych w podmiotach ogółem wpisanych do bazy CEDIG z podobszaru [%]	Baza CEDIG	41,5	↑
Udział podmiotów wykreślonych w podmiotach ogółem wpisanych do bazy CEDIG z podobszaru [%]	Baza CEDIG	47,0	↓
Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców [szt.]	Baza internetowa REGON	292,3	↑

Liczba podmiotów wykreślonych z rejestru REGON na 1000 mieszkańców [szt.]	Baza internetowa REGON	136,7	↓
PODSYSTEM TECHNICZNY			
Powierzchnia mieszkaniowa budynków komunalnych przypadająca na lokatora [m^2/os]	Urząd Miasta Rumi, Wydział Polityki Gospodarczej, Mieszkaniowej i Ochrony Środowiska	13,6	↑
Udział zawartych umów na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków w ogólnej liczbie punktów adresowych [%]	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gdyni	86,1	↑
Udział budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej w ogólnej liczbie punktów adresowych [%]	Urząd Miasta Rumi, Wydział Klimatu i Ochrony Powietrza	9,0	↑
PODSYSTEM ŚRODOWISKOWY			
Udział budynków wykorzystujących odnawialne źródła energii w ogólnej liczbie źródeł ciepła [%]	Urząd Miasta Rumi, Wydział Klimatu i Ochrony Powietrza	0,5	↑
Udział źródeł ciepła na paliwa stałe w liczbie punktów adresowych ogółem [%]	Urząd Miasta Rumi, Wydział Klimatu i Ochrony Powietrza	19,9	↓
PODSYSTEM PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNY			
Długość dróg nieurządzonych [m]	Urzędu Miasta Rumi, Referatu Inwestycji Drogowych	214	↓
Długość dróg urządzonych w sposób tymczasowy [m]	Urzędu Miasta Rumi, Referatu Inwestycji Drogowych	2179	↓
Długość odcinków dróg bez chodnika [m]	Urzędu Miasta Rumi, Referatu Inwestycji Drogowych	1445	↓
Liczba przyjść dla pieszych wymagająca doświetlenia [szt.]	Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Inżynierii Miejskiej	10	↓
Liczba kamer monitoringu miejskiego [szt.]	Straż Miejska w Rumi	19	↑

Tabela 104. Wskaźniki diagnozujące stopień przemian na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 w odniesieniu do szczegółowej diagnozy

Wskaźnik	Źródło danych	Wartość bazowa - rok 2021/2022/ 2023	Prognozowana tendencja docelowa - rok 2030
PODSYSTEM SPOŁECZNY			
Liczba ludności (osoby zameldowane) podobszaru rewitalizacji [os]	Urząd Miasta Rumi, Wydział Spraw Obywatelskich	1184	↑
Udział w mieszkańcach osób pomiędzy 19-34 lat [%]	Urząd Miasta Rumi, Wydział Spraw Obywatelskich	17,2	↑
Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców [os.]	Powiatowy Urząd Pracy w Wejherowie	75,2	↓
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców [os.]	Powiatowy Urząd Pracy w Wejherowie	16,1	↓

Wskaźnik	Źródło danych	Wartość bazowa - rok 2021/2022/ 2023	Prognozowana tendencja docelowa - rok 2030
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym na 1000 mieszkańców [os.]	Powiatowy Urząd Pracy w Wejherowie	10,1	↓
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców [os.]	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi	32,9	↓
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców [os.]	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi	22,8	↓
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 1000 mieszkańców [os.]	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi	10,1	↓
Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na 1000 mieszkańców [szt.]	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi	1,7	↓
Liczba wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu na 1000 mieszkańców [szt.]	Komisariat Policji w Rumi	3,4	↓
PODSYSTEM GOSPODARCZY			
Udział podmiotów aktywnych w podmiotach ogółem wpisanych do bazy CEDIG z podobszaru [%]	Baza CEDIG	41,7	↑
Udział podmiotów wykreślonych w podmiotach ogółem wpisanych do bazy CEDIG z podobszaru [%]	Baza CEDIG	48,7	↓
Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców [szt.]	Baza internetowa REGON	399,3	↑
Liczba podmiotów wykreślonych z rejestru REGON na 1000 mieszkańców [szt.]	Baza internetowa REGON	184,0	↓
PODSYSTEM TECHNICZNY			
Powierzchnia mieszkaniowa budynków komunalnych przypadająca na lokatora [m^2/os]	Urząd Miasta Rumi, Wydział Polityki Gospodarczej, Mieszkaniowej i Ochrony Środowiska	15,0	↑
Udział zawartych umów na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków w ogólnej liczbie punktów adresowych [%]	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gdyni	68,1	↑
Udział budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej w ogólnej liczbie punktów adresowych [%]	Urząd Miasta Rumi, Wydział Klimatu i Ochrony Powietrza	2,6	↑
PODSYSTEM ŚRODOWISKOWY			
Udział budynków wykorzystujących odnawialne źródła energii w ogólnej liczbie źródeł ciepła [%]	Urząd Miasta Rumi, Wydział Klimatu i Ochrony Powietrza	2,0	↑
Udział źródeł ciepła na paliwa stałe w liczbie punktów adresowych ogółem [%]	Urząd Miasta Rumi, Wydział Klimatu i Ochrony Powietrza	32,7	↓

Wskaźnik	Źródło danych	Wartość bazowa - rok 2021/2022/ 2023	Prognozowana tendencja docelowa - rok 2030
PODSYSTEM PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNY			
Długość dróg nieurządzonych [m]	Urzędu Miasta Rumi, Referatu Inwestycji Drogowych	365	↓
Długość dróg urządzonych w sposób tymczasowy [m]	Urzędu Miasta Rumi, Referatu Inwestycji Drogowych	949	↓
Długość odcinków dróg bez chodnika [m]	Urzędu Miasta Rumi, Referatu Inwestycji Drogowych	1314	↓
Liczba przyjść dla pieszych wymagająca doświetlenia [szt.]	Urzędu Miasta Rumi, Wydziału Inżynierii Miejskiej	23	↓
Liczba kamer monitoringu miejskiego [szt.]	Straż Miejska w Rumi	7	↑

Podobnie jak w przypadku rocznych sprawozdań z monitorowania realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, prace związane ze sporządzeniem Raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji *GPR Rumi* (raportu z ewaluacji) będą koordynowane przez Koordynatora ds. rewitalizacji i Zespół ds. rewitalizacji, którego członkowie będą również odpowiedzialni za pozyskiwanie niezbędnych danych na ten cel. Po opracowaniu dokument zostanie przedłożony do akceptacji Burmistrzowi Miasta Rumi oraz do zaopiniowania przez Komitet Rewitalizacji, a następnie przekazany do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej.

9.5. Zapewnienie udziału interesariuszy oraz proces zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych i innych właściwych podmiotów w procesie rewitalizacji

Partycypacja społeczna jest jednym z głównych czynników decydujących o skuteczności podejmowanych działań rewitalizacyjnych niwelujących negatywne zjawiska kryzysowe. Włączenie w proces programowania i realizacji rewitalizacji strony społecznej pozwala nie tylko dogłębnie poznać problemy i potrzeby mieszkańców, ale również wyzwala poczucie przynależności do miejsca, w którym żyją i odpowiedzialności za nie. *Ustawa z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji* podkreśla rangę i znaczenie partnerstwa i partycypacji społecznej definiując jednocześnie głównych interesariuszy rewitalizacji jak i określając na czym ma polegać ich włączenie w proces rewitalizacji oraz jakie są jego obowiązkowe formy (Rozdział 2. ww. ustawy). Dodatkowo *Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 w*skazuje na konieczność zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w prace nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii Innych Instrumentów Terytorialnych (strategii IIT). Zgodnie z *„Zasadami realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027”* gminne programy rewitalizacji

obligatoryjnie mają spełniać warunki określone dla strategii IIT i pełnić ich funkcję, w związku z czym muszą również zawierać opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych i pozostałych ww. podmiotów.

Zgodnie z założeniami ww. dokumentów partycypacja społeczna i partnerstwo towarzyszą każdemu etapowi rewitalizacji w Rumi, a za jego kluczowych interesariuszy oraz partnerów społeczno-gospodarczych i przedstawicieli właściwych podmiotów wymienionych w *Ustawie z dnia 28 kwietnia 2022r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027*, włączonych i zaangażowanych zarówno w proces jej programowania, realizacji jak i monitorowania uznano:

- mieszkańców wszystkich podobszarów rewitalizacji tj. Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1, z każdej grupy wiekowej, w tym dzieci i młodzież oraz seniorzy,
- mieszkańców miasta spoza obszaru rewitalizacji,
- przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na podobszarach rewitalizacji oraz planujących prowadzić działalność na tym terenie,
- przedstawicieli kluczowych instytucji z punktu widzenia problemów społecznych: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi, Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie, Policji, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Straży Pożarnej
- pracowników Urzędu Miasta Rumi, w tym zwłaszcza odpowiedzialnych za procesy powiązane z rewitalizacją (planowanie przestrzenne, rozwój gospodarczy, polityka społeczna, edukacja) oraz jednostek organizacyjnych tj. Miejski Dom Kultury, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Biblioteka Miejska i jej filie (zwłaszcza zlokalizowane na podobszarach rewitalizacji i w ich sąsiedztwie tj. Stacja Kultura, Biblioteka Kaszubska, Biblioteka Zagórze), Straż Miejska
- przedstawicieli Rady Miejskiej Rumi, Rumskiej Rady Seniorów
- przedstawicieli placówek oświatowych, w tym zwłaszcza zlokalizowanych na podobszarach rewitalizacji oraz w ich sąsiedztwie: Szkoła Podstawowa nr 1 im. Józefa Wybickiego, Szkoły Podstawowej nr 6 im. Aleksandra Majkowskiego, Szkoły Podstawowej Nr 7 im. Karola Wojtyły, Szkoły Podstawowej nr 10 im. Jana Brzechwy
- przedstawicieli organizacji pozarządowych i grup nieformalnych aktywnych w Rumi, w tym: Fundacja dla Was, Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych – SLA Rumia
- przedstawicieli innych instytucji i organizacji, szczególnie związanych z zarządzaniem nieruchomościami na obszarze rewitalizacji: Wydział Administracji Budynków Komunalnych SIM Rumia sp. z o.o.
- przedstawicieli podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskiej: Zrzeszenia Kaszubsko – Pomorskiego Oddział Rumia, Stowarzyszenia „Narodowa Rumia”, Stowarzyszenia Artystów „Pasjonat”
- przedstawicieli podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska: Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych – SLA Rumia, Pomorski Alarm Ekologiczny
- przedstawicieli podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji: Stowarzyszenia Rumski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Akcji Katolickiej Oddział przy Parafii Podwyższenia Krzyża Św., Fundacji dla Was, Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych – SLA Rumia

Niezwykle ważnymi interesariuszami rewitalizacji Rumi są, działające na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji, organizacje pozarządowe, które reprezentują społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji.

9.5.1. Partycypacja społeczna przed opracowaniem GPR Rumi

Na etapie prac nad delimitacją obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, przeprowadzono, zgodnie z przepisami *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji*, konsultacje projektu uchwały dotyczącej wyznaczania ww. obszarów. Konsultacje odbywały się na podstawie *Zarządzania Nr 617/163/2016 Burmistrza Miasta Rumi z dnia 05.04.2016r*. i obejmowały otwarte spotkanie z interesariuszami zorganizowane na obszarze rewitalizacji, umożliwiające omówienie propozycji wyznaczania ww. obszarów oraz zbieranie uwag i opinii w wersji papierowej i elektronicznej za pośrednictwem formularza uwag. Konsultacje zorganizowano tak, aby jak najszersze grono interesariuszy i mieszkańców mogło wyrazić swoje zdanie na temat wyznaczonych w drodze delimitacji obszarów zdegradowanego i rewitalizacji. W konsultacjach wzięło udział 20 mieszkańców, z pośród których 5 zabrało głos zgłaszając swoje wnioski i uwagi. Ponadto wpłynęło 67 ankiet i zgłoszono 5 uwag ustnych co zapoczątkowało dialog z interesariuszami o całym procesie rewitalizacji. W dyskusji o delimitacji obszaru mieszkańcy potwierdzili trafność określenia obszaru rewitalizacji, jednocześnie zgłaszając już wówczas pierwsze informacje o problemach oraz konkretnych jego potrzebach.

Kolejnym działaniem włączającym interesariuszy w proces programowania rewitalizacji były przeprowadzone zgodnie z *Zarządzeniem Nr 672/218/2016/A Burmistrza Miasta Rumi z dnia 13.05.2016r.* konsultacje społeczne dotyczące projektu uchwały określającej zasady wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji w Gminie Miejskiej Rumia. Konsultacje były prowadzone w formie zbierania uwag, propozycji i opinii w postaci ankiet papierowych i elektronicznych, z wykorzystaniem formularza uwag oraz zbierania uwag w punkcie konsultacyjnym.

Również, pomimo wynikającego z *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji* zobowiązania dotyczącego powołania Komitetu Rewitalizacji najpóźniej 3 miesiące po uchwaleniu gminnego programu rewitalizacji, w Rumi uznano, że powinien on zostać ustanowiony jak najwcześniej, aby stać się realną płaszczyzną dialogu między interesariuszami już na etapie programowania GPR Rumi. W związku z tym przeprowadzono otwarty nabór członków Komitetu Rewitalizacji, który został powołany *Zarządzeniem Nr 830/376/2016 Burmistrza Miasta Rumi z dnia 06.09.2016r.* Dzięki takim działaniom członkowie Komitetu Rewitalizacji mieli możliwość wzięcia aktywnego udziału zarówno w procesie programowania rewitalizacji jak i opracowania dokumentu *GPR Rumi.*

9.5.2. Partycypacja społeczna na etapie przygotowania GPR Rumi[181]

Na etapie prac nad opracowywaniem programu zaproszono do udziału wiele osób reprezentujących różne grupy oraz środowiska. Między innymi przedsiębiorców, mieszkańców oraz przedstawicieli prowadzących działalność społeczną. Ich udział na etapie powstania *GPR Rumi*, przyczynił się do nawiązania stałej współpracy w szczególności z organizacją zrzeszającą osoby starsze. Aktywny udział potwierdza fakt partycypacji na każdym etapie tworzenia dokumentu oraz podejmowanych działań rewitalizacyjnych. Reprezentant organizacji wchodził w skład Komitetu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia I kadencji i był w stałym kontakcie z Zespołem ds. rewitalizacji.

[181] Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na lata 2017-2030, listopad 2019

Partycypacja społeczna w procesie formułowania *GPR Rumi* wykroczyła poza minimalne wymagania ustawowe dotyczące konsultacji społecznych i przyjęła zróżnicowane formy. Urząd Miasta na swej stronie internetowej prowadził podstronę poświęconą rewitalizacji, na której informował na bieżąco o przebiegu procesu i istotnych wydarzeniach. W trakcie prac nad *GPR Rumi* organizowane były wydarzenia, które miały na celu włączenie mieszkańców w formułowanie treści tego dokumentu. Wymienić tu należy przede wszystkim spacer badawczy po obszarze rewitalizacji, który odbył się 18 października 2016 r., a także działania animacyjne skierowane głównie do dzieci i młodzieży. Innym przejawem partycypacji społecznej było włączenie członków Komitetu Rewitalizacji I kadencji w program szkoleniowo-warsztatowy organizowany przez Urząd Miasta Rumi poświęcony programowaniu rewitalizacji w mieście. Elementami tego procesu były warsztaty służące wstępnemu wypracowaniu treści, które potem uwzględniane były w *GPR Rumi*, a także wizyta studyjna w Gdańsku, gdzie odwiedzając dzielnice podlegające rewitalizacji w poprzednich latach poszukiwano dobrych przykładów i inspiracji dla rumskich działań rewitalizacyjnych.

Dodatkowo, dla zwiększenia partycypacji interesariuszy, informacje o działaniach związanych z rewitalizacją i konsultacjami *GPR Rumi*, zamieszczane były na profilach miasta w serwisach społecznościowych.

Spacery badawcze

W październiku 2016r., w czasie prac nad powstawaniem *GPR Rumi* odbyły się spacery badawcze na obszarze Zagórza. W trakcie rozmów z mieszkańcami, w szczególności w sferze przestrzennej, wskazywano, iż największą potrzebą jest zagospodarowanie osiedla oraz placów zabaw, strefy sportowej i komunikacyjnej. Wnioski ze spaceru badawczego wzbogaciły treść i trafność części diagnostycznej *GPR Rumi*.

Konsultacje projektu GPR Rumi

Konsultacje projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na lata 2017-2030", zgodnie z *Zarządzeniem Nr 988/30/2017 Burmistrza Miasta Rumi z dnia 17.01.2017r.* miały miejsce w dniach 18 stycznia – 17 lutego 2017r. i prowadzone były w formie:

1) Zbierania uwag i/lub propozycji w wersji papierowej lub elektronicznej za pomocą formularza uwag do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji;
2) Zbierania uwag ustnych oraz ankiet przez pracowników Urzędu Miasta Rumi, oraz w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi;
3) Warsztatu – spotkania ze wszystkimi interesariuszami w dniu 6 lutego 2017r. w Urzędzie Miasta Rumi.

Do udziału w konsultacjach zachęcani byli wszyscy interesariusze rewitalizacji w Rumi, w tym w szczególności: mieszkańcy obszaru rewitalizacji i mieszkańcy gminy oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi na obszarze rewitalizacji.

Zgodnie z ds. 6, ust. 3 *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji* udział w konsultacjach miał formę otwartą. Poinformowano o konsultacjach poprzez: plakaty – zamieszczone na tablicy informacyjnej Urzędu Miasta oraz w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej; publikacje w lokalnej prasie; publikacje w BIP oraz na stronie miasta; wiadomości e-mail – informacje za pomocą poczty elektronicznej do Radnych, Komitetu Rewitalizacji, Zespołu ds. rewitalizacji; publikacje na profilu miasta w portalu społecznościowym Facebook; system SIMS – bezpośrednie powiadomienie mieszkańców w formie sms, e-mail.

Komitet Rewitalizacji

Istotnym elementem działań partycypacyjnych było powołanie Komitetu Rewitalizacji. Jakkolwiek ustawa o rewitalizacji zobowiązuje do ustanowienia Komitetu najpóźniej 3 miesiące po uchwaleniu GPR, to w Rumi uznano, że Komitet powinien zostać powołany jak najwcześniej, aby stać się realną płaszczyzną dialogu między interesariuszami już na etapie formułowania *GPR Rumi*.

Komitet został powołany przed opracowaniem programu, stąd członkowie Komitetu mieli możliwość wzięcia udziału w procesie przygotowania dokumentu. W ramach pracy nad programem członkowie Komitetu mogli wypowiedzieć się na temat treści programu i wnosić swoje uwagi w okresie prowadzonych konsultacji publicznych.

9.5.3. Partycypacja społeczna i proces zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych na etapie aktualizacji GPR Rumi

W toku wdrażania *GPR Rumi* zaistniała konieczność jego aktualizacji wynikająca z wprowadzenia na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji. W związku z czym przeprowadzono zarówno konsultacje uchwały o ustanowieniu w Gminie Miejskiej Rumia Specjalnej Strefy Rewitalizacji jak i zmiany *GPR Rumi*. Obejmowały one otwarte spotkanie z interesariuszami, warsztaty dotyczące ujęcia w treści i wykorzystania w realizacji *GPR Rumi* narzędzi Specjalnej Strefy Rewitalizacji przewidzianych w *Ustawie z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji* oraz zbierania uwag w wersji papierowej i elektronicznej za pośrednictwem formularza konsultacyjnego. Otwarte spotkanie oraz warsztaty ze względu na trwający okres pandemii COVID-19 przeprowadzane były w formule on-line.

Mając na uwadze wkroczenie w nowy okres programowania Unii Europejskiej i związane z nim zmiany, zakończenie realizacji szeregu projektów zaplanowanych w obowiązującym *GPR Rumi* oraz rekomendację wynikającą z przeprowadzonej „*Ewaluacji on - going Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na lata 2017-2030”* uznano za niezbędne dokonanie stosownych jego aktualizacji w postaci niniejszego dokumentu. Proces ten podobnie jak opracowanie pierwotnej wersji *GPR Rumi* przeprowadzono w szeroko pojętej partycypacji społecznej, angażując interesariuszy rewitalizacji oraz partnerów społeczno-gospodarczych i inne właściwe podmioty wymienione w *Ustawie z dnia 28 kwietnia 2022r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* (zwanych łącznie interesariuszami) na wszystkich etapach od diagnozy po konsultacje społeczne aktualizowanego dokumentu.

Wszystkie informacje związane z bieżącymi pracami nad dokumentem *GPR Rumi* oraz organizowanymi wydarzeniami zamieszczane były na portalu miejskim w aktualnościach, komunikatach oraz dedykowanej rewitalizacji zakładce. Dla ułatwienia interesariuszom dotarcia do informacji stworzono również w Biuletynie Informacji Publicznej miasta zakładki dedykowane gminnemu programowi rewitalizacji, partycypacji społecznej (konsultacjom społecznym, Komitetowi Rewitalizacji) oraz związanemu z procesem rewitalizacji uchwałodawstwu.

Komitet Rewitalizacji

Jeszcze przed przystąpieniem do aktualizacji GPR Rumi przeprowadzono nabór i powołano Komitet Rewitalizacji II kadencji dla całego obszaru rewitalizacji. Członkowie Komitetu Rewitalizacji działają w oparciu o *Uchwałę nr XXV/245/2016 Rady Miejskiej Rumi z dnia 30 czerwca 2016r*., a ich posiedzenia odbywają się nie rzadziej niż raz na kwartał. Zgodnie z założeniami *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji* Komitet Rewitalizacji

w Gminie Miejskiej Rumia II kadencji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opniodawczo-doradczą Burmistrza Miasta Rumi. Członkowie nowo powołanego Komitetu Rewitalizacji II kadencji poza regularnymi posiedzeniami, odbywającymi się w jednym z podobszarów rewitalizacji również aktywnie uczestniczyli we wszystkich działaniach partycypacyjnych organizowanych przez miasto, angażując równocześnie grupy interesariuszy, których reprezentują.

Diagnoza partycypacyjna

Jednym z kluczowych elementów partycypacji społecznej jest poznanie potrzeb i oczekiwań interesariuszy rewitalizacji. Mając to na względzie jednym z pierwszych działań w ramach aktualizacji *GPR Rumia* było przeprowadzenie diagnozy partycypacyjnej za pomocą anonimowej ankietyzacji. Została ona przeprowadzona za pomocą odrębnych formularzy on-line dedykowanych poszczególnym podobszarom rewitalizacji. Ankieta była dystrybuowana drogą elektroniczną wśród pracowników Urzędu Miasta Rumi i jego jednostek organizacyjnych, innych instytucji publicznych z terenu miasta, placówek oświatowych, organizacji pozarządowych Radnych Miejskich oraz członków Komitetu Rewitalizacji II kadencji, prosząc o jej przekazanie do osób z rodzin oraz znajomych. Jednocześnie linki do ankiety przekazano do rodziców dzieci uczęszczających do szkół podstawowych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji lub w jego sąsiedztwie, za pośrednictwem dziennika elektronicznego. W ten sposób rozdysponowano ankietę wśród 2934 osób (SP1 - 854 os., SP6 – 903 os., SP7 – 360 os., SP10 – 817 os.). Ankieta została również udostępniona na portalu miejskim w aktualnościach, komunikatach oraz zakładce dedykowanej rewitalizacji w Rumi. Zbieranie opinii interesariuszy rewitalizacji w tej postaci trwało ponad miesiąc i pozwoliło na uzyskanie ponad 200 wypełnionych ankiet dotyczących wszystkich podobszarów rewitalizacji. Największym zainteresowaniem i uczestnictwem w diagnozie wykazali się interesariusze związani z podobszarem rewitalizacji Stara Rumia 1.

Spacery studyjne

W celu pogłębienia diagnozy rozmawiano bezpośrednio z interesariuszami w trackie organizowanych cyklicznie na terenie miasta spacerów historycznych, które odbywały się w poszczególnych podobszarach rewitalizacji wiosną i jesienią 2024r. Organizowane były zarówno spacery przeznaczone dla ogółu mieszkańców jak i dla zorganizowanych grup przedszkolnych i szkolnych. Spacery były dobrą okazją do zapoznania uczestników z historią danego terenu, jej funkcjami w przeszłości oraz okazją do wymiany poglądów w zakresie problemów i potrzeb, zwłaszcza przestrzennych.

Warsztaty diagnostyczno-programowe

Kolejnym działaniem mającym na celu jak najszersze włączenie i zaangażowanie interesariuszy i partnerów społeczno-gospodarczych w proces aktualizacji *GPR Rumi*, ale także wspólne określenie problemów, potrzeb i potencjałów każdego z podobszarów rewitalizacji i wypracowanie adekwatnych do nich przedsięwzięć rewitalizacyjnych był cykl warsztatów diagnostyczno-programowych „Rewitalizacja w naszym mieście”. Cykl składał się z dwóch odrębnych warsztatów tj. edukacyjno-diagnostycznego oraz programowo-projektowego. Informacje o organizowanych warsztatach była udostępniane w obiektach publicznych zlokalizowanych w podobszarach rewitalizacji np. Stacja Kultura, Biblioteka Kaszubska, Klub Integracji Społecznej, na stronie internetowej miasta (w zakładce Aktualności, Komunikaty, Kalendarz Wydarzeń, Rewitalizacja) oraz w Biuletynie Miejskim dostępnym bezpłatnie na terenie całego miasta tj. Rumskie Nowiny. Ponadto zaproszenia do udziału w wydarzeniu rozsyłano drogą elektroniczną do członków Komitetu Rewitalizacji, Zespołu ds. rewitalizacji, Radnych Miejskich, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych oraz podobnie jak w przypadku ankietyzacji do rodziców dzieci uczęszczających

do szkół podstawowych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji lub w jego sąsiedztwie, za pośrednictwem dziennika elektronicznego.
Pierwsze warsztaty tj. edukacyjno – diagnostyczne odbyły się 14 maja 2024r. o godz. 16:00 w bezpośrednim sąsiedztwie podobszaru rewitalizacji Towarowa w Stacji Kultura. Uczestniczyły w nich 24 osoby. Poza przekazaniem uczestnikom podstawowych informacji o procesie rewitalizacji, warsztat skupiał się na wypracowaniu i pogłębieniu treści diagnostycznych związanych z problemami i potrzebami poszczególnych podobszarów rewitalizacji.
Kolejne warsztaty tj. programowo – projektowe zostały zrealizowane 5 czerwca 2024r. o godz. 16:00 na terenie podobszaru rewitalizacji Zagórze w Klubie Integracji Społecznej. Podobnie jak w poprzednich wzięło w nich udział 24 przedstawicieli interesariuszy rewitalizacji. Na wstępie drugich z cyklu warsztatów uczestników wprowadzono w problematykę wymogów *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji* regulujących sposób ujęcia przedsięwzięć rewitalizacyjnych w gminnym programie rewitalizacji. Następnie w grupach pracowano nad identyfikacją potencjałów poszczególnych podobszarów rewitalizacji. W dalszej części zajęto się wypracowaniem potencjalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Otwarty nabór propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Bardzo istotnym elementem działań angażujących partnerów społeczno-gospodarczych w proces programowania rewitalizacji oraz aktualizacji *GPR Rumi* był otwarty nabór propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Nabór ten został ogłoszony 23 września 2024r., z pierwotnym czasokresem na zgłoszenie przedsięwzięć do 23 października. Ze względu na mała liczbę zgłoszeń termin składania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych został wydłużony do 23 listopada 2024r. Ogłoszenie o naborze oraz jego wydłużeniu wraz z Regulaminem i załącznikami zostało opublikowane zarówno na stronie miasta (zakładka Aktualności, Komunikaty, Rewitalizacja), w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Miejskiej Rumia (zakładka Ogłoszenia, Gminny Program Rewitalizacji), wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Rumi, w Klubie Integracji Społecznej, w Stacji Kultura i Bibliotece Kaszubskiej oraz opublikowane w mediach społecznościowych i Biuletynie Miejskim tj. Rumskie Nowiny. Podobnie jak wcześniejsze działania partycypacyjne informacje o naborze dystrybuowano również drogą elektroniczną, wysyłając wiadomości do członków Komitetu Rewitalizacji, Radnych Miejskich, miejskich jednostek organizacyjnych, działających na terenie miasta organizacji pozarządowych i stowarzyszeń. Zgodnie z Regulaminem naboru, zgłoszone przedsięwzięcia zostały poddane weryfikacji formalnej i merytorycznej oraz wpisane na listę przedsięwzięć rewitalizacyjnych *GPR Rumi* w podziale na podstawowe i uzupełniające. W naborze wpłynęło 35 propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które uzyskały pozytywną ocenę formalną i merytoryczną. 10 zgłoszonych propozycji przedsięwzięć dotyczyło sfery społecznej, 9 sfery technicznej, a pozostałe łączyły ze sobą kilka z uwzględnionych w *GPR Rumi* stref życia. Jednocześnie 9 z nich zakładało realizację w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1, 16 w podobszarze Zagórze, 3 w podobszarze Towarowa, a 7 w całym obszarze rewitalizacji tj. we wszystkich trzech podobszarach. Należy jednak zwrócić uwagę, że przedsięwzięcia społeczne realizowane na jednym z podobszarów skierowane są do mieszkańców obszaru rewitalizacji jako całości.

Konsultacje projektu GPR Rumi

Po sporządzeniu projekt aktualizacji „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na lata 2017-2030" poddany został konsultacjom społecznym, które prowadzone były w dniach 8 września – 17 października 2025r. z wykorzystaniem poniższych form i technik konsultacji określonych w art. 6 ust. 3 *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji*:

1) zbierania uwag i/lub propozycji w wersji papierowej lub elektronicznej za pomocą formularza zgłaszania uwag do projektu aktualizacji *GPR Rumi* dystrybuowanego za pomocą poczty elektronicznej oraz zamieszczonego na stronie miasta i w Biuletynie Informacji Publicznej miasta w zakładce dedykowanej rewitalizacji i konsultacjom społecznym;
2) otwartego spotkania informacyjno-konsultacyjnego w Urzędzie Miasta Rumi, dnia 1 października 2025r. o godz. 17:00
3) ankiety on-line dostępnej do dnia 17 października 2025r.
4) zbierania uwag ustnych w trakcie spotkania dnia 1 października 2025r. oraz w Wydziale Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Rumi w dniach 10, 17, 24 września 2025r. w godzinach pracy tj. 7:30 – 15:30 oraz 6 października 2025r. w godzinach 9:00 – 17:00

Udział w konsultacjach miał formę otwartą. Poinformowano o konsultacjach poprzez: ogłoszenia – zamieszczone w biuletynie informacyjnym Rumskie Nowiny, na tablicy informacyjnej Urzędu Miasta Rumi, w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Klubie Integracji Społecznej, Stacji Kultura i filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej; publikacje w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie miasta; wiadomości e-mail – informacje za pomocą poczty elektronicznej do Radnych Miejskich, Komitetu Rewitalizacji, Zespołu ds. rewitalizacji, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń oraz jednostek organizacyjnych i spółek miejskich.

Wszystkie procedury związane z powiadamianiem i prowadzeniem konsultacji społecznych na etapie programowania rewitalizacji i opracowania aktualizacji *GPR Rumi* prowadzone były zgodnie z Rozdziałem 2 *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji* oraz z uwzględnieniem zapisów art.36 ust. 8 pkt. 4 *Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* oraz *„Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027"*.

9.5.4. Partycypacja społeczna proces zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych na etapie wdrażania i monitorowania GPR Rumi

Zapoczątkowane jeszcze na etapie delimitacji obszarów zdegradowanych w przestrzeni Rumi budowanie szerokiego partnerstwa różnych interesariuszy rewitalizacji oraz ich zaangażowanie w proces programowania rewitalizacji było i będzie również kontynuowane przez cały okres wdrażania *GPR Rumi* oraz jego monitorowania. Uczestnictwo mieszkańców i partnerów społeczno-gospodarczych w organizowanych na etapie programowania i aktualizacji *GPR Rumi* działaniach partycypacyjnych, w tym. min. w spacerach studyjnych, spotkaniach, warsztatach czy konsultacjach społecznych pozwoliło na zbudowanie płaszczyzny dialogu, która będzie rozwijana w kolejnych etapach procesu rewitalizacji.

GPR Rumi będzie wdrażany przy czynnym zaangażowaniu i udziale środowisk lokalnych, mieszkańców podobszarów rewitalizacji, partnerów społeczno–gospodarczych oraz innych właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji. Będzie to możliwe dzięki wykorzystaniu czynnych form partycypacji w tym m.in. poprzez wspólną realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych zarówno społecznych jak i infrastrukturalnych. Potencjał współpracy z interesariuszami rewitalizacji będzie budowany również w ramach będących w głównym nurcie *GPR Rumi*, przedsięwzięć dotyczących inicjowania i wspierania integracji i rozwoju aktywności społecznej i obywatelskiej. Działania te będą jednocześnie częścią szerokich, ogólnomiejskich inicjatyw włączających interesariuszy w działania rozwojowe Rumi. Angażowanie mieszkańców w wydarzenia i działania sportowe, rekreacyjne, kulturalne, związane z lokalną tożsamością i dziedzictwem buduje zainteresowanie i aktywność interesariuszy i rozwija kapitał społeczny - zaufanie między rożnymi osobami i grupami oraz chęć wpływania na rozwój miasta. Zwiększa również udział obywateli w realizacji zadań publicznych i działalność samorządu na rzecz wspólnego dobra. Istotnym łącznikiem miedzy władzami miasta, a interesariuszami w całym procesie wdrażania i monitorowania podobnie jak na etapie programowania rewitalizacji będzie Komitet Rewitalizacji.

Poza aktywnym włączeniem lokalnej społeczności w realizowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne zakłada się kontynuowanie zapoczątkowanej na etapie programowania rewitalizacji szeroko pojętej jej promocji. Na bieżąco będą prowadzone działania edukacyjno-informacyjno-promocyjne, a informacje o realizowanych przedsięwzięciach oraz możliwości włączenia się w dane działania będą umieszczane na portalu miejskim w zakładce dedykowanej rewitalizacji.

Interesariusze rewitalizacji oraz partnerzy społeczno-gospodarczy będą również angażowani i zachęcani do udziału w monitorowaniu i ocenie *GPR Rumi*. Raporty z realizacji i wdrażania programu, a także jego oceny będą opiniowane przez Komitet Rewitalizacji, który pełni rolę dodatkowego kanału komunikacji władz miasta z mieszkańcami obszaru rewitalizacji oraz pozostałymi mieszkańcami Rumi. W celu zwiększenia przejrzystości realizowanych działań Raporty z monitorowania oraz ewaluacji *GPR Rumi* będą upubliczniane w Biuletynie Informacji Publicznej miasta, a interesariusze będą mieli możliwość wskazania swoich uwag lub propozycji uzupełnień raportów. Przewiduje się rosnące z każdym raportem oraz ewaluacją zainteresowanie interesariuszy, wynikające ze stopniowego zwiększania zainteresowaniem rewitalizacją, a także z faktu, że monitorowanie i ocena *GPR Rumi* będzie uwzględniała cyklicznie zbierane i przetwarzane opinie mieszkańców w zakresie jakości życia w obszarze rewitalizacji oraz propozycji zmian, jakie należałoby wprowadzić w celu sprawniejszej realizacji procesu rewitalizacji.

10. NIEZBĘDNE ZMIANY W AKATACH PRAWA LOKALNEGO I MIEJSCOWEGO

10.1. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach dotyczących zasobu mieszkaniowego

Zgodnie z art.15 ust. 1 pkt 10 *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji* w *GPR Rumi* niezbędne jest określenie koniecznych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. Podstawowymi dokumentami definiującymi obecnie kwestie gospodarowania zasobem mieszkaniowym w Gminie Miejskiej Rumia są:

- Uchwała nr XXXVII/519/2022 Rady miejskiej Rumi z dnia 3 lutego 2022r. w sprawie przyjęcia „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Rumia na lata 2022-2026”
- Uchwała nr L/678/2023 Rady miejskiej Rumi z dnia 30 stycznia 2023r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, zmieniona uchwałą nr LIII/714/2023 Rady Miejskiej Rumi z dnia 17 kwietnia 2023r., zmieniona uchwałą nr LIX/751/2023 Rady Miejskiej Rumi z dnia 24 sierpnia 2023r., zmieniona uchwałą nr III/22/2014 Rady Miejskiej Rumi z dnia 13 czerwca 2024r.

Biorąc pod uwagę zapisy art. 3 ust. 2 pkt 2. *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji* Gmina Miejska Rumia jest zobowiązana prowadzić rewitalizację w sposób zapobiegający wykluczeniu mieszkańców obszaru rewitalizacji z możliwości korzystania z pozytywnych efektów procesu rewitalizacji, w szczególności w zakresie warunków korzystania z gminnego zasobu mieszkaniowego. Uchwały regulujące kwestie prawne dotyczące mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Rumia nie zawierają zapisów naruszających powyższe wskazania dotyczące prowadzenia procesu rewitalizacji, w związku z czym nie zachodzi konieczność wprowadzania w nich zmian. Jednocześnie zasadne jest uwzględnienie takich zapisów w trakcie aktualizacji ww. uchwał.
W przyjmowanym na kolejny okres wieloletnim programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Rumia należy rozważyć dopuszczenie elastyczności w polityce czynszowej w celu powiązania jej z polityką społeczną nakierowaną na wyprowadzenie z wykluczenia społecznego mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz ustalenia racjonalnych relacji między wysokością czynszu, a zasadniczą poprawą standardu zamieszkania związanego z modernizacją mieszkań wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy na tym terenie. Z kolei przy aktualizacji zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy należy w nich uwzględnić zapisy wynikające z wprowadzania na terenie obszaru rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji.

10.2. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dotyczącej Komitetu Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji zgodnie z art. 7 *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji* stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą burmistrza miasta. W Rumi zasady wyznaczania składu oraz działania Komitetu Rewitalizacji zostały ustalone w *Uchwale nr XXV/245/2016 Rady Miejskiej Rumi z dnia 30 czerwca 2016r*. Zgodnie z *Ustawą z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji* ww. uchwała określa skład Komitetu Rewitalizacji, zasady jego wyznaczania i zmiany, sposób prowadzenia i częstotliwość posiedzeń oraz procedurę związaną z zajmowaniem stanowiska Komitetu i obsługę jego prac. W skład Komitetu Rewitalizacji w Gminie Miejskiej Rumia wchodzi

w oparciu o zapisy ww. uchwały nie więcej niż 15 członków będących przedstawicielami interesariuszy rewitalizacji, w rozumieniu art. 2 ust. 2 *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji*, w tym przedstawiciele Urzędu Miasta Rumi, miejskich jednostek organizacyjnych/spółek miejskich, mieszkańcy obszaru rewitalizacji i miasta, przedstawiciele podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na obszarze miasta i rewitalizacji, przedstawiciele podmiotów prowadzących na obszarze miasta działalność społeczną, w tym organizacji pozarządowych, przedstawiciele właścicieli/użytkowników wieczystych nieruchomości/podmiotów zarządzających nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji, w tym spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych oraz inni mieszkańcy miasta. Kadencja wybieranego w trybie otwartego naboru i powołanego zarządzeniem Burmistrza Komitetu Rewitalizacji rozpoczyna się w dniu pierwszego posiedzenia i trwa 5 lat.

Zgodnie z *Uchwałą nr XXV/245/2016 Rady Miejskiej Rumi z dnia 30 czerwca 2016r*. pierwszy Komitet Rewitalizacji w Gminie Miejskiej Rumia został powołany Zarządzeniem Burmistrza Miasta Rumi nr 830/376/2016 z dnia 06.09.2016r. W związku z upłynięciem terminu jego kadencji przeprowadzono kolejny nabór członków i w efekcie powołano Zarządzeniem nr 2104/347/2023 z dnia 07.09.2023r. Komitet Rewitalizacji w Gminie Miejskiej Rumia II kadencji, działający w oparciu o zapisy ww. uchwały. Na moment aktualizacji niniejszego *GPR Rumi* nie stwierdzono potrzeby dokonania jakichkolwiek zmian w *Uchwale XXV/245/2016 Rady Miejskiej Rumi z dnia 30 czerwca 2016r*.

10.3. Specjalna Strefa Rewitalizacyjna

Zgodnie z art. 11 ust. 5 pkt. 1 *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji* Gmina Miejska Rumia w *Uchwale nr XXIV/241/2016 Rady Miejskiej Rumi z dnia 19 maja 2016r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Miejskiej Rumia* ustanowiła na rzecz gminy prawo pierwokupu wszystkich nieruchomości położonych na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

W celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, o których mowa w art. 15 ust.1 pkt 5 *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji* w Gminie Miejskiej Rumia na mocy *Uchwały nr XXXVII/518/2022 Rady Miejskiej Rumi z dnia 3 lutego 2022r*. ustanowiono na czas obowiązywania niniejszego *GPR Rumi* tj. do 31 grudnia 2030r. Specjalną Strefę Rewitalizacji, dającą możliwość zastosowania specjalnych rozwiązań prawnych. Ustalenie Specjalnej Strefy Rewitalizacji może wprowadzić ułatwienia w procedurze administracyjnej, możliwość przyznawania dotacji remontowych oraz zwalniania z trybu przetargowego. Na takim terenie gmina ma pierwszeństwo przy zakupie nieruchomości, może też powstać tam budownictwo czynszowe. W przypadku Rumi Strefą tą został objęty cały obszar rewitalizacji obejmujący trzy podobszary tj. Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1. Utworzenie Specjalnej Strefy Rewitalizacji w Rumi uzasadnione jest w szczególności niskim wskaźnikiem liczby mieszkań komunalnych w ogólnym zasobie mieszkaniowym w mieście, co utrudnia prowadzenie racjonalnej polityki mieszkaniowej. Jedną z metod szybkiego powiększenia gminnego zasobu mieszkaniowego może być pozyskanie lokali poprzez zakup „z rynku". Dzięki wprowadzeniu na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji Gmina Miejska Rumia uzyskała prawo pierwokupu nieruchomości na tym terenie z mocy art. 109 ust. 1 pkt 4b) *Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami*. Wstępnie założono, że w okresie obowiązywania Specjalnej Strefy Rewitalizacji dzięki prawu pierwokupu uda się pozyskać do miejskiego zasobu mieszkaniowego 20 lokali mieszkalnych.

Na obszarze Specjalnej Strefy Rewitalizacji w Rumi nie zakłada się ustanowienia wskazanego w art. 30 *Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji* zakazu wydawania decyzji o warunkach zabudowy, o której mowa w art. 59 *Ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowani przestrzennym*.

Zgodnie z ustaleniami niniejszej aktualizacji *GPR Rumia,* podtrzymuje się zasadność podjętej uchwały dotyczącej ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji we wszystkich podobszarach rewitalizacji wyznaczonych na terenie miasta do czasu obowiązywania aktualizowanego *GPR Rumi* tj. do końca 2030r.

11. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Dla rewitalizacji istotny jest jej kontekst przestrzenny – przestrzeń stwarza bowiem ramy dla podejmowanych działań rewitalizacyjnych, jest odpowiednio ich tłem, elementem lub przedmiotem. By sprzyjać działaniom rewitalizacyjnym w zakresie polityki przestrzennej niezbędne jest: określenie kierunków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, w celu ukształtowania struktury miasta przyjaznej dla jego mieszkańców, a także określenie zasad realizacji tych zmian, wskazanie inwestycji, których realizacja wspierać ma ożywienie przedmiotowych obszarów, odzwierciedlenie planowanych działań w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w perspektywie w planie ogólnym oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.[182]

11.1. Niezbędne zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Podstawowym dokumentem określającym politykę przestrzenną realizowaną w Rumi jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Rumi (*SUiKZP Rumi*). Aktualnie obowiązujący dokument został przyjęty *Uchwałą Nr LXVI/840/2024 Rady Miejskiej Rumi z dnia 29.02.2024r*. W rozdziale 6 Kierunków zagospodarowania przestrzennego *SUiKZP Rumi* dotyczącym obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji wskazano wyznaczony w drodze delimitacji oraz przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Rumi obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji składający się z trzech podobszarów tj. Towarowa, Zagórze, Stara Rumia 1 (zmiana SUiKZP Rumi wprowadzona *Uchwałą Nr LIII/701/2018 Rady Miejskiej Rumi z dnia 27.09.2018r*.), zatem zakres ten nie wymaga wprowadzenia zmian ani aktualizacji. Analizie zgodności z zapisami zawartymi w obowiązującym *SUiKZP Rumi* poddano również zaplanowane w aktualizacji *GPR Rumi* przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Nie stwierdzono rozbieżności ich zakresów z polityką przestrzenną miasta określoną w aktualnie obowiązującym *SUiKZP Rumi.* Jednocześnie na mocy *Uchwały Nr III/17/2024 Rady Miejskiej Rumi z dnia 13.06.2024r.* przystąpiono, zgodnie z wprowadzoną w 2023r. reformą planowania przestrzennego do sporządzenia planu ogólnego miasta Rumi. Zgodnie z reformą najpóźniej z dniem 30 czerwca 2026r. przestanie obowiązywać *SUiKZP Rumi*. Wprowadzony w jego miejsce plan ogólny będzie określał podział obszaru gminy na strefy planistyczne oraz wskazywał gminne standardy urbanistyczne, w których szczegółowo zostaną określone profile funkcjonalne stref oraz wskaźniki urbanistyczne, takie jak: maksymalna nadziemna intensywność zabudowy, maksymalna wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. W planie ogólnym fakultatywnie można określić także

[182] Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na lata 2017-2030, listopad 2019

obszary zabudowy śródmiejskiej, obszary uzupełnienia zabudowy oraz gminne standardy dostępności infrastruktury społecznej, polegające na ustaleniu maksymalnej długości drogi dojścia do szkoły podstawowej, obszaru zieleni publicznej bądź innych obiektów takich jak przedszkole, biblioteka, posterunek policji czy przystanek publicznego transportu zbiorowego. Plan ogólny będzie podstawą do sporządzania planów miejscowych oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz będzie uwzględniał zapisy wynikające z aktualizacji *GPR Rumi*.

11.2. Niezbędne zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Każdy z podobszarów rewitalizacji w przewadze objęty jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Poniżej przedstawiono wykaz uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w poszczególnych podobszarach wraz z odniesieniem czy konieczne są zmiany w tym zakresie.

11.2.1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w podobszarze rewitalizacji Towarowa

Podobszar rewitalizacji Towarowa w przewadze jest objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (Rysunek 71.)[183].

[183] Dane Referatu Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Rumi

Rysunek 71. Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w podobszarze rewitalizacji Towarowa

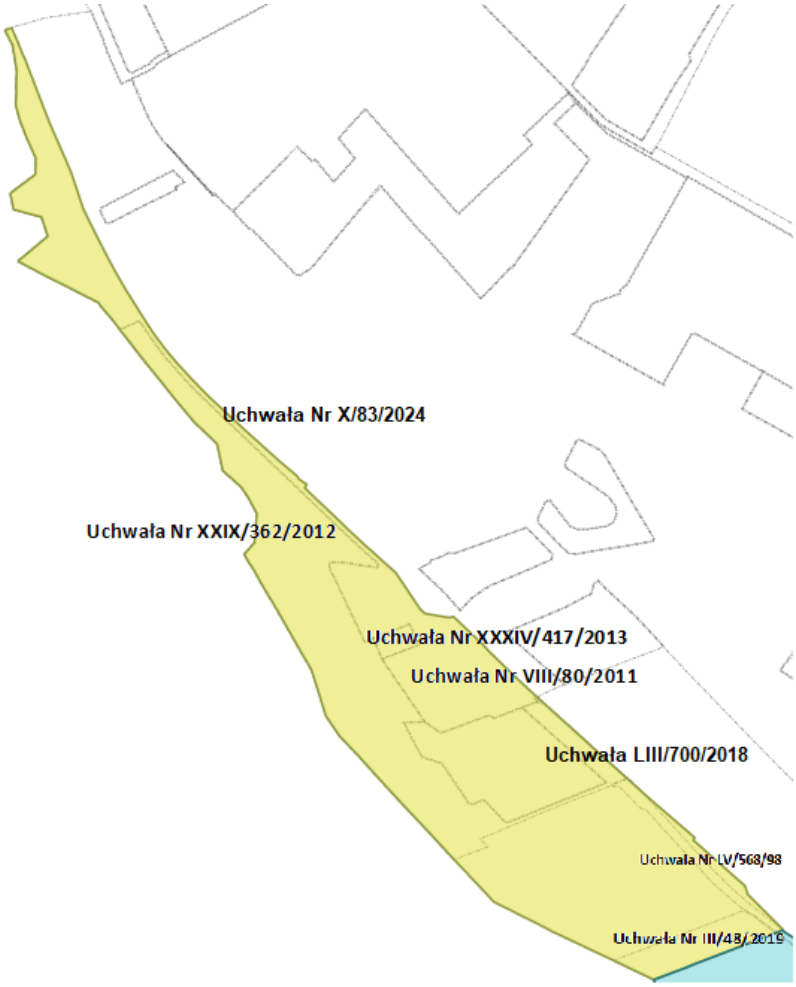

- Uchwała Nr LV/568/98 z dnia 18.06.1998r. *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla układu komunikacyjnego ulic Towarowej i Cegielnianej*

- Uchwała Nr XXIX/362/2012 z dnia 29.11.2012r. *w sprawie uchwalenia zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Rumi*

- Uchwała Nr LIII/700/2018 z dnia 27.09.2018r. *w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulic Towarowej, Kapitańskiej, Komandorskiej i płk. Dąbka w Rumi*

- Uchwała Nr X/83/2024 z dnia 28.11.2024r. *w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rumi w rejonie ul. Cegielnianej i Gniewowskiej*

- Uchwała Nr VIII/80/2011 z dnia 28.04.2011r. *w sprawie uchwalenia zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Rumi na obszarze położonym pomiędzy ulicami Kosynierów, Żwirki i Wigury, Grunwaldzką, granicą działki 213/26 obr. nr 10, ulicą Kapitańską, ulicą Cegielnianą i granicami z Trójmiejskim Parkiem Krajobrazowym*

- Uchwała Nr XXXIV/417/2013 z dnia 25.04.2013r. *w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rumi dla obszaru położonego pomiędzy ulicami Kosynierów, Żwirki i Wigury, Grunwaldzką, granicą działki 213/26 obr. Nr 10, ulicą Kapitańską, ulicą Cegielnianą i granicami z Trójmiejskim Parkiem Krajobrazowym dla części strefy E5.MN*

- Uchwała Nr III/48/2019 z dnia 31.01.2019r. *w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla obszaru położonego w Rumi, zwanego „Wzgórzem Markowca" dla stref 1.MN/MW, 2.MN/MW, 3.MW/U i części strefy 34.KDD*

11.2.2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w podobszarze rewitalizacji Zagórze

Podobszar rewitalizacji Zagórze w znaczącej przewadze jest objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (Rysunek 72.)[184].

Rysunek 72. Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w podobszarze rewitalizacji Zagórze

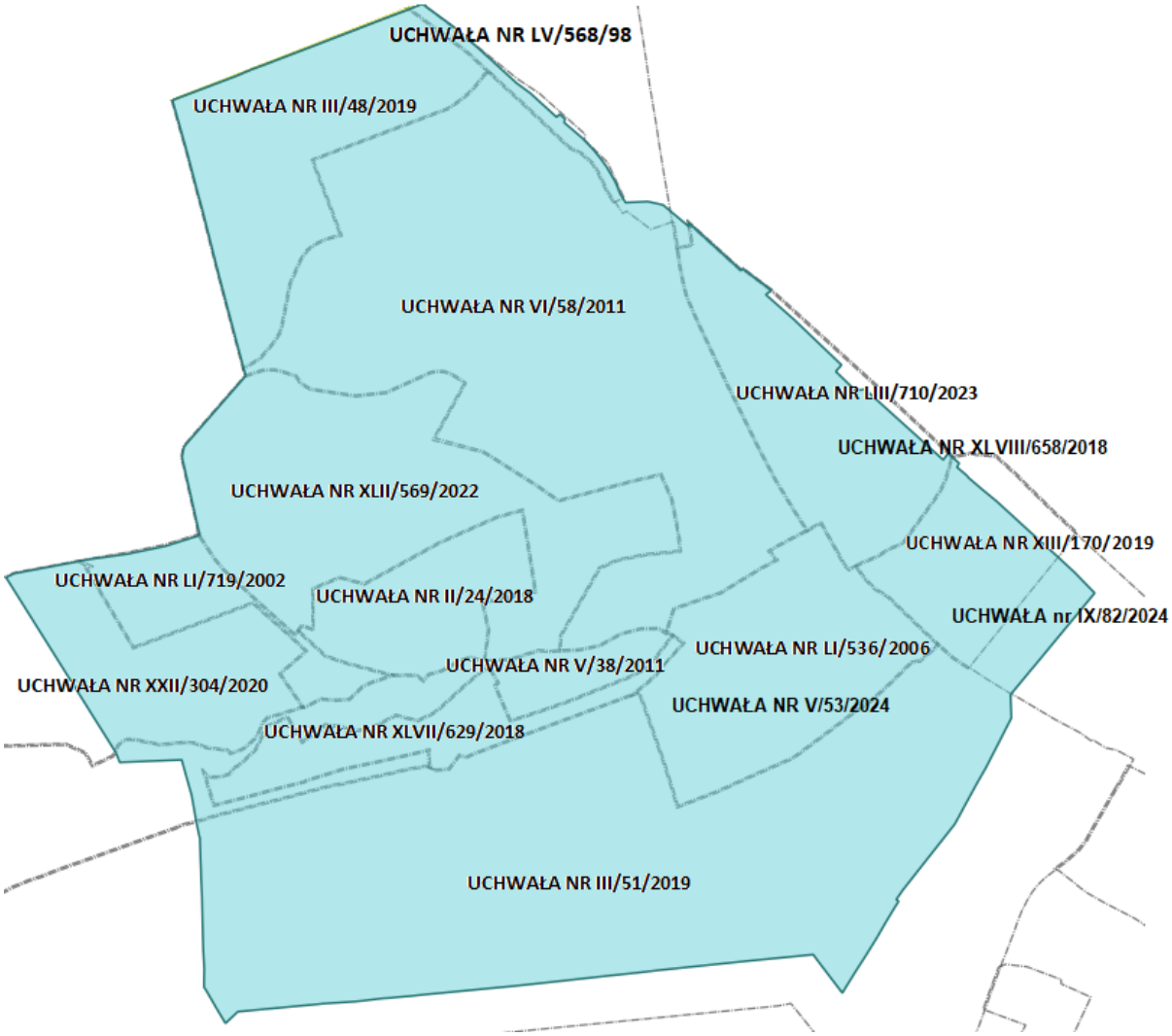

[184] Dane Referatu Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Rumi

- Uchwała Nr III/51/2019 Rady Miejskiej Rumi z dnia 31.01.2019r. *w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rumi dla obszaru położonego w rejonie ulicy Żwirowej*

- Uchwała Nr LV/568/98 z dnia 18.06.1998r. *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla układu komunikacyjnego ulic Towarowej i Cegielnianej*

- Uchwała Nr LI/719/2002 z dnia 26.09.2002r. *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla obszaru położonego w rejonie ul. Młyńskiej w Rumi*

- Uchwała Nr V/54/2024 z dnia 26.09.2024r. *w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uchwalonego uchwałą Nr LI/719/2002 Rady Miejskiej Rumi z dnia 26.09.2002r. dla obszaru położonego w rejonie ul. Młyńskiej w Rumi*

- *Uchwała Nr XLVIII/658/2018 z dnia 28.06.2018r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rumi w rejonie ul. Sobieskiego*

- Uchwała Nr LIII/710/2023 Rady Miejskiej Rumi a dnia 17.04.2023r. *w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Sobieskiego*

- Uchwała Nr XIII/170/2019 Rady Miejskiej Rumi z dnia 30.10.2019r. *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rumi w rejonie pomiędzy ul. Sobieskiego, terenami kolejowymi a rzeką Zagórską Strugą*

- Uchwała Nr IX/82/2024 z dnia 28.11.2024r. *w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uchwalonego uchwałą Nr XIII/170/2019 Rady miejskiej Rumi z dnia 30.10.2019r. w rejonie ul. Sobieskiego*

- Uchwała Nr LI/536/2006 z dnia 22.06.2006r. *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla obszaru ograniczonego ulicami Sobieskiego, Hanki Sawickiej, Szkolną, Sabata*

- Uchwała Nr V/53/2024 z dnia 26.09.2024r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rumi w rejonie ul. Sabata – Etap I

- Uchwała Nr II/24/2018 z dnia 13.12.2018r. *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla obszaru położonego w Rumi, w rejonie „Góry Markowca" etap I*

- Uchwała Nr XLII/569/2022 z dnia 23.06.2022 *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla obszaru położonego w Rumi, w rejonie „Góry Markowca" etap II*

- Uchwała Nr VI/58/2011 z dnia 24.02.2011r. *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla obszaru położonego w Rumi, zwanego "Wzgórzem Markowca"*

- Uchwała Nr III/48/2019 z dnia 31.01.2019r. *w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla obszaru położonego w Rumi, zwanego „Wzgórzem Markowca" dla stref 1.MN/MW, 2.MN/MW, 3.MW/Ui części strefy 34.KDD*

- Uchwała Nr V/38/2011 Rady Miejskiej Rumi z dnia 27.01.2011r. *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części dzielnicy Szmelta w Rumi*

- Uchwała Nr XLVII/629/2018 z dnia 24.05.2018r. *w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części dzielnicy Szmelta w Rumi dla zapisów szczegółowych w strefach A.4.MN,U, 001KDZ, A.8.MN,U, A.15.MN, A.19.MN,U, B.4.US,ZP, B.5.US,ZP, B.6.ZL, B.7.U,US,ZD, 003KDL, B.8.MN,U, B.9.MN,U, B.10.MN,U, B.11.MN, B.12.ZE,WS, B.19.U, C.19.MN, C.20.ZL oraz części strefy D.7.MN - I Etap*

- Uchwała Nr XXII/304/2020 Rady Miejskiej Rumi z dnia 27.08.2020r. *w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rumi w rejonie ul. Młyńskiej i Źródlanej*

11.2.3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1

Podobszar rewitalizacji Stara Rumia 1 w przewadze jest objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (Rysunek 73.)[185].

[185] Dane Referatu Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Rumi

Rysunek 73. Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1

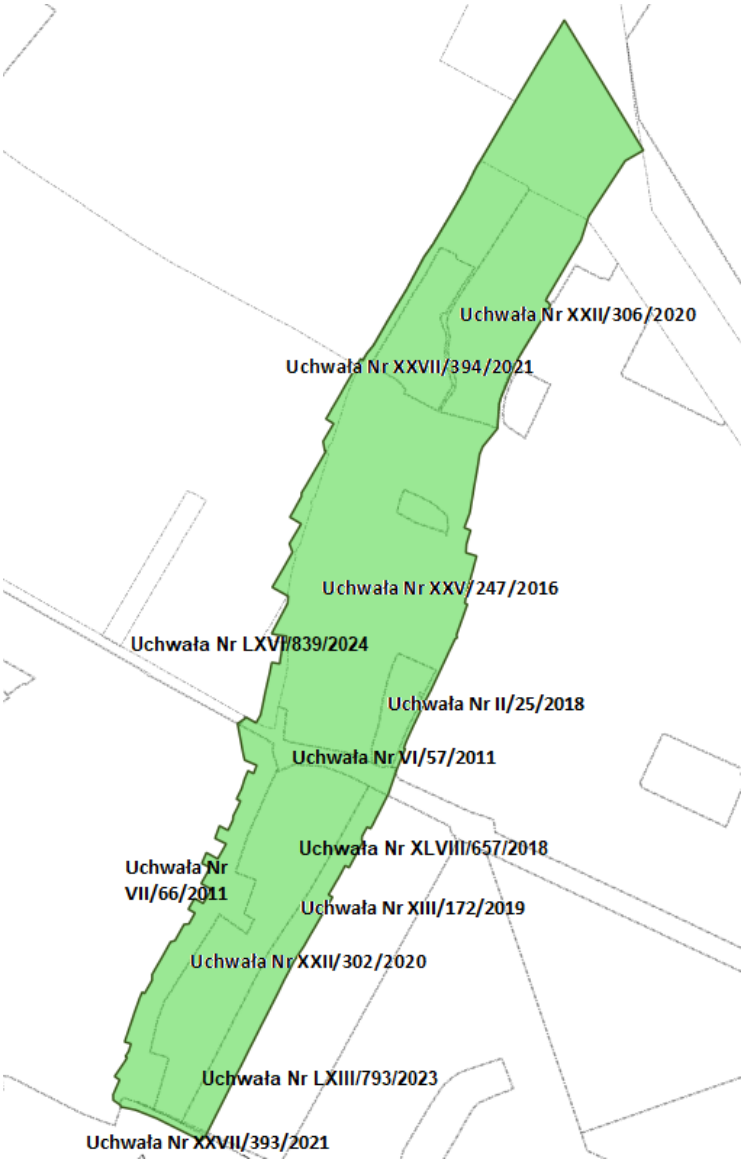

- Uchwała Nr XXVII/393/2021 z dnia 24.03.2021r. *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „Centrum" w Rumi – ETAP II*

- *Uchwała Nr LXIII/793/2023 z dnia 30.11.2023r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „Centrum" w Rumi – ETAP II*

- Uchwała Nr XXII/302/2020 z dnia 27.08.2020r. *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla obszaru położonego w Rumi w pasie pomiędzy ul. Starowiejską, a ul. Mickiewicza*

- Uchwała Nr XLVII/657/2018 z dnia 28.06.2018r. *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla obszaru położonego w Rumi, w pasie pomiędzy ul. Mickiewicza, a ul. Derdowskiego*

- Uchwała Nr XIII/172/2019 z dnia 30.10.2019r. *w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rumi uchwalonego uchwałą Nr XLVIII/657/2018 Rady Miejskiej Rumi z dnia 28 czerwca 2018r. dla obszaru położonego w rejonie ul. Targowej*

- Uchwała Nr VII/66/2011 z dnia 31.03.2011r. w *sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla obszaru położonego w Rumi, zwanego "CEYNOWY"*

- Uchwała Nr VI/57/2011 z dnia 24.02.2011r. *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rumi dla układu komunikacyjnego ulicy Dębogórskiej*

- Uchwała Nr XXV/247/2016 z dnia 30.06.2016r. *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w Rumi, zwanego „Stara Rumia" ograniczonego od północy granicami planowanego węzła oraz trasy Obwodnicy Północnej Aglomeracji Trójmiejskiej, od zachodu ulicą I Dywizji Wojska Polskiego i od południa ulicą Dębogórską*

- Uchwała Nr LXVI/839/2024 z dnia 29.02.2024r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w Rumi, zwanego „Stara Rumia" ograniczonego od północy granicami planowanego węzła oraz trasy Obwodnicy Północnej Aglomeracji Trójmiejskiej, od zachodu ulicą I Dywizji Wojska Polskiego i od południa ulicą Dębogórską

- Uchwała Nr XXVII/394/2021 z dnia 25.03.2021r. *w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rumi uchwalonego uchwałą Nr XXV/247/2016 Rady Miejskiej Rumi z dnia 30 czerwca 2016r., dla obszarów w rejonie ul. Lipowej, w rejonie ul. Mostowej oraz w rejonie ul. Topolowej*

- Uchwała Nr II/25/2018 z dnia 13.12.2018r. *w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rumi uchwalonego uchwałą Rady Miejskiej Rumi Nr XV/247/2016 z dnia 30 czerwca 2016r. dla stref A5.U i A7.UO*

- Uchwała Nr XXXIII/413/2017 z dnia 30.03.2017r. *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w Rumi, zwanego „stara Rumia" ograniczonego od północy granicami planowanego węzła oraz trasy Obwodnicy Północnej Aglomeracji Trójmiejskiej, od zachodu ulicą I Dywizji Wojska Polskiego i od południa ulicą Dębogórską*

- Uchwała Nr XXII/306/2020 z dnia 27.08.2020r. *w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rumi uchwalonego uchwałą Rady Miejskiej Rumi Nr XXXIII/413/2017 z dnia 30.03.2017r. w rejonie ul. Kościelnej*

W związku z przystąpieniem do prac projektowych dotyczących rewitalizacji w podobszarze Stara Rumia 1 niezbędna okazała się zmiana dwóch miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w których tereny planowane do objęcia przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi (rejon ul. Dębogórskiej, rejon Placu Kaszubskiego, ul. Chopina, ul. Kościelnej, ul. Świętopełka)

wskazane zostały jako tereny wielofunkcyjne o dominującej funkcji mieszkaniowej. W dniu 28.11.2024r. Rada Miejska Rumi podjęła stosowne uchwały tj.

- Uchwała Nr IX/80/2024 z dnia 28.11.2024r. *w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w Rumi, zwanego „Stara Rumia" – w rejonie Placu Kaszubskiego, ul. Świętopełka oraz ul. Chopina*
- Uchwała Nr XII/129/2025 z dnia 03.02.2025r. *w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w Rumi, dla układu komunikacyjnego przy ul. Dębogórskiej*

dotyczące zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym uchwalonego:

- uchwałą Nr XXV/247/2016 Rady Miejskiej Rumi z dnia 30 czerwca 2016r. *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w Rumi, zwanego "Stara Rumia" ograniczonego od północy granicami planowanego węzła oraz trasy Obwodnicy Północnej Aglomeracji Trójmiejskiej, od zachodu ulicą I Dywizja Wojska Polskiego i od południa ulicą Dębogórską* (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 23 sierpnia 2016 r., poz. 3028z późn. zm.)
- uchwałą Nr VI/57/2011 Rady Miejskiej Rumi z dnia 24 lutego 2011r. *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rumi dla układu komunikacyjnego ulicy Dębogórskiej* (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 31 marca 2011 r., Nr 35, poz. 807).

11.3. Miejscowy plan rewitalizacji

W związku z objęciem przeważającej części obszaru rewitalizacji miejscowymi planami zagospodarowania nie przewiduje się konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust 1. Ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1. Załączniki graficzne:

- granice podobszarów rewitalizacji w mieście Rumia
- wykaz podstawowych i dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zrealizowanych w I etapie (lata 2017-2023)
- podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji
- uzupełniające kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

Załącznik nr 2. Lista projektów planowanych do objęcia wsparciem w ramach FEP 2021-2027 obejmująca wybrane przedsięwzięcia podstawowe zawarte w GPR sporządzona zgodnie ze wzorem stanowiącym Załącznik nr 1.4. do Zasad dotyczących wspierania rewitalizacji w ramach FEP 2021-2027 przyjętych uchwałą nr 888/6/24 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 11 lipca 2024r.

Załącznik nr 1.

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

AKTUALIZACJA 2025R.

GRANICE PODOBSZARÓW REWITALIZACJI W MIEŚCIE RUMIA

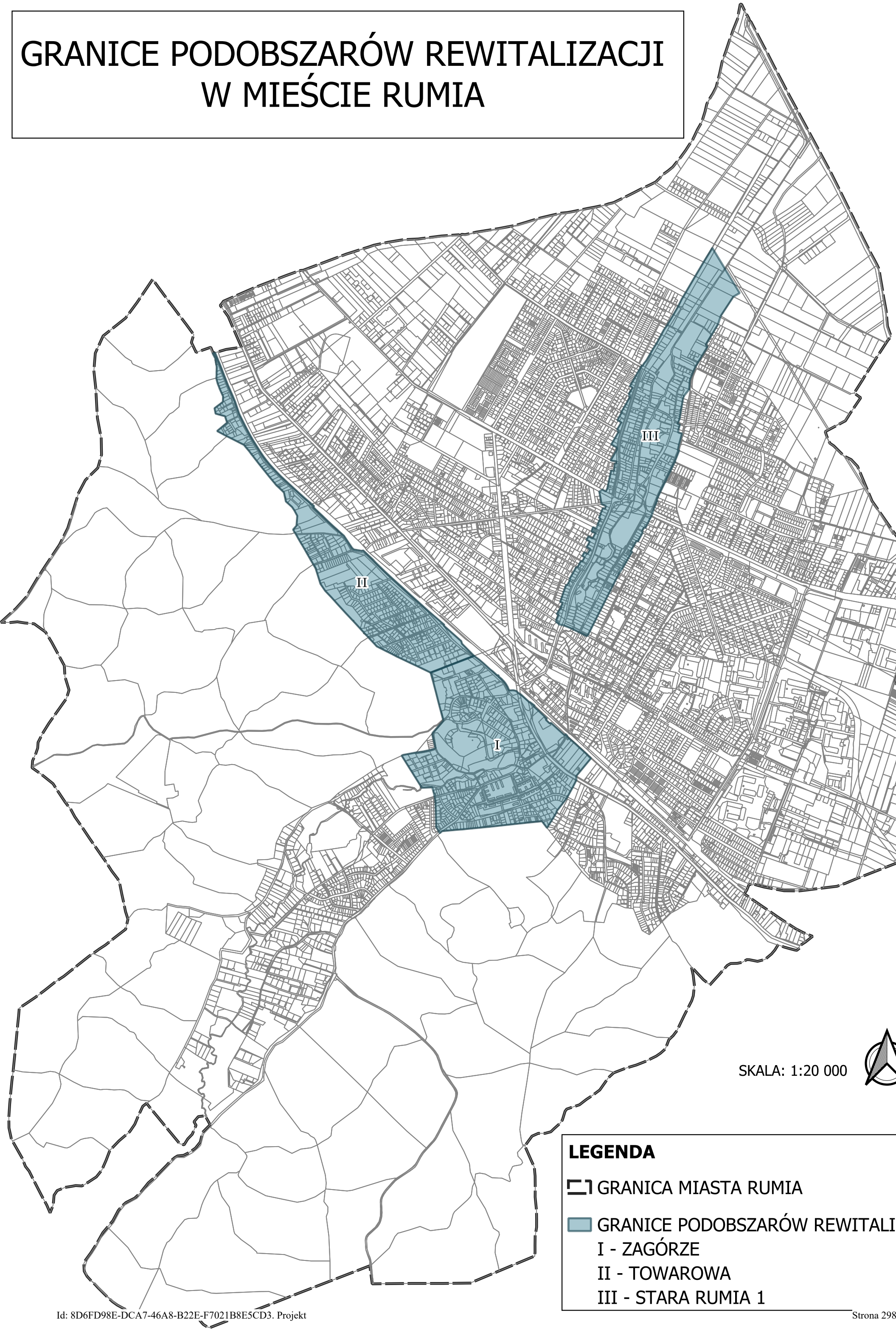

LEGENDA

GRANICA MIASTA RUMIA

GRANICE PODOBSZARÓW REWITALIZACJI:
I - ZAGÓRZE
II - TOWAROWA
III - STARA RUMIA 1

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA RUMI

WYKAZ PODSTAWOWYCH I DOPUSZCZALNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH I ETAPU REWITALIZACJI (LATA 2017-2023) - ZREALIZOWANYCH

0 100 200 300 400 500 m

SKALA

LEGENDA

- PODOBSZARY REWITALIZACJI
- ZREALIZOWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA O CHARAKTERZE LINIOWYM
- U3 PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE ZREALIZOWANE W I ETAPIE
- GRANICA MIASTA RUMIA
- DZIAŁKI EWIDENCYJNE
- BUDYNKI

	PRZEDSIĘWZIĘCIA PODSTAWOWE
1c	Adaptacja nieruchomości zabudowanej na obszarze rewitalizacji na Klub Integracji Społecznej (KIS) (Zintegrowany Projekt Rewitalizacyjny w ramach RPO WP na lata 2014-2020)
1e	Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz rozbudowa infrastruktury komunalnej (Zintegrowany Projekt Rewitalizacyjny w ramach RPO WP na lata 2014-2020)
1f	Budowa nowej, publicznej infrastruktury na Wzgórzu Markowca (Zintegrowany Projekt Rewitalizacyjny w ramach RPO WP na lata 2014-2020)
1g	Renowacja oraz remont części wspólnych budynków mieszkalnych w celu poprawy warunków życia mieszkańców (Zintegrowany Projekt Rewitalizacyjny w ramach RPO WP na lata 2014-2020)
4	Utworzenie Biblioteki Kaszubskiej
5	Rozbudowa obiektów Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji
6	Budowa węzłów integracyjnych Rumia i Rumia – Janowo
7	Budowa ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż Zagórskiej Strugi
	POZOSTAŁE DOPUSZCZALNE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE
C	Zagospodarowanie terenu przy ul. Płk Dąbka
H	Przebudowa skrzyżowania ulic Starowiejskiej/ Wybickiego/ Roszczynialskiego
J	Budowa ulic: Harcerskiej, Zbychowskiej, Wysokiej, Białej i Kapitańskiej

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA RUMI

PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH OBSZARU REWITALIZACJI

LEGENDA

- PODOBSZARY REWITALIZACJI
- P1 PRZEDSIEWZIECIA REWITALIZACYJNE
- PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE O CHARAKTERZE LINIOWYM
- GRANICA MIASTA RUMIA
- DZIAŁKI EWIDENCYJNE
- BUDYNKI

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia
	PAKIET PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH
P1.	Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej - rewaloryzacja Placu Kaszubskiego, Placu Wolności i ich okolicy oraz rozbudowa ścieżki rowerowo-pieszej wzdłuż Zagórskiej Strugi wraz z infrastrukturą rekreacyjną
P2.	Adaptacja oraz wyposażenie obiektu byłej remizy Straży Pożarnej wraz z zagospodarowaniem otoczenia na cele usług społecznych
P3.	Termomodernizacja zabytkowego budynku użyteczności publicznej
P4.	Poprawa standardu życia poprzez modernizację części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych
	POZOSTAŁE PODSTAWOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE
P10.	Odbudowa i adaptacja na cele społeczno- edukacyjno- kulturalne zabytkowego budynku byłej Fili Biblioteki Miejskiej
P12.	Centrum Sąsiedzkie – Stara Rumia (przedsięwzięcie w ramach 6.04. Infrastruktura społeczna – ZIT na terenie obszaru metropolitalnego)
P13.	Konserwacja i restauracja zabytkowych ruin jedynego średniowiecznego pocysterskiego kościoła ziemi wejherowskiej na 800-lecie Rumi
P14.	Renowacja i konserwacja zabytkowych organów Eduarda Witteka z 1918 roku w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Rumi
P15.	Budowa ulicy Fryderyka Chopina
P16.	Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przy Szkole Podstawowej Nr 1
P17.	Przebudowa ul. Dębogórskiej od ronda Jana Pawła II do ronda Marszałka Płażyńskiego w Rumi
P18.	Termomodernizacja 6 budynków użyteczności publicznej w Rumi
P19.	Budowa nowego węzła integracyjnego „Rumia Biała Rzeka" oraz rozbudowa istniejącego węzła integracyjnego Rumia
	Przedsięwzięcia zgłoszone w ramach otwartego naboru
P20.	Wymiana pokrycia dachowego na budynku wielorodzinnym przy ul. Lipowej 1
P21.	Remont klatek schodowych i pomieszczeń gospodarczych w wielorodzinnym mieszkalnym budynku wspólnotowym przy ul. Plac Kaszubski 11
P22.	Termomodernizacja komunalnego budynku mieszkalnego – Mickiewicza 13
P23.	Kompleksowa modernizacja cennego historycznie obiektu hotelowego Biały Dworek
P24.	Zespół budynków mieszkalnych wielorodzinnych i usługowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą
P25.	Gański Kamienica

SKALA

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA RUMI

UZUPEŁNIAJĄCE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH OBSZARU REWITALIZACJI

LEGENDA

- PODOBSZARY REWITALIZACJI
- U3. PLANOWANE UZUPEŁNIAJĄCE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE
- PLANOWANE UZUPEŁNIAJĄCE PRZEDSIĘWZIĘCIA O CHARAKTERZE LINIOWYM
- GRANICA MIASTA RUMIA
- DZIAŁKI EWIDENCYJNE
- BUDYNKI

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia
U3.	Modernizacja targowiska miejskiego
U5.	Modernizacja ul. Żwirowej, ul. Mickiewicza oraz budowa ulicy Młyńskiej wraz z infrastrukturą wodno-kanalizacyjną
U7.	Utworzenie nowych miejsc przedszkolnych na terenie miasta Rumia
U9.	Kompleksowe przedsięwzięcia centrotwórcze w rejonie skrzyżowania ulic Jana III Sobieskiego i Sabata
U10.	Tunel Biała Rzeka i wiadukt na ul. Hodowlanej oraz modernizacja przejścia na perony i dworzec Rumia Główna
U11.	Rewaloryzacja cennego historycznie terenu Strzelnicy
U12.	Rewitalizacja historycznego schronu pod placem targowym przy ul. Dębogórskiej
	Przedsięwzięcia zgłoszone w ramach otwartego naboru
U13.	Remont klatek schodowych w budynku wielorodzinnym przy ul. Kombatantów 6
U14.	Hydroizolacja i docieplenie dolnych kondygnacji budynku połączona z wymianą pokrycia dachowego w budynku wielorodzinnym przy ul. Kombatantów 17
U15.	Prace remontowo-modernizacyjne części wspólnych w budynku wielorodzinnym przy ul. Młyńskiej 2
U16.	Remont parkingów w bezpośrednim otoczeniu wielorodzinnych budynków mieszkalnych
U17.	Remont klatek schodowych w wielorodzinnym mieszkalnym budynku wspólnotowym przy ul. Sabata 9
U18.	Remont klatek schodowych w wielorodzinnym mieszkalnym budynku wspólnotowym przy ul. Sabata 11
U19.	Hydroizolacja i docieplenie dolnych kondygnacji budynku w budynku wielorodzinnym przy ul. Sabata 13
U20.	Prace remontowo-modernizacyjne wielorodzinnego budynku mieszkalnego przy ul. Towarowa 9
U21.	Prace remontowo-modernizacyjne w zakresie części wspólnych wielorodzinnego budynku mieszkalnego przy ul. Wyżynna 4
U22.	Remont klatek schodowych i schodów wejściowych w komunalnym budynku wielorodzinnym przy ul. Zakole 2
U23.	Odświeżenie elewacji zewnętrznej całego obiektu w tym modernizacja instalacji odgromowej oraz orynnowania, montaż najazdów, zjazdów - obiekt hotelowy Biały Dworek
U24.	Modernizacja systemu ogrzewania na trzecim piętrze obiektu, montaż klimatyzacji, ocieplenie strychu, modernizacja poszycia dachowego - obiekt hotelowy Biały Dworek
U25.	Budowa szybu windy, montaż windy - obiekt hotelowy Biały Dworek
U26.	Wymiana stolarki okiennej, drzwi wejściowych - obiekt hotelowy Biały Dworek

SKALA

Załącznik nr 2.

LISTA PROJEKTÓW PLANOWANYCH DO OBJĘCIA WSPARCIEM W RAMACH FEP 2021-2027 OBEJMUJACA WYBRANE PRZEDSIĘWZIĘCIA PODSTAWOWE ZAWARTE W GPR

AKTUALIZACJA 2025R.

Lista projektów planowanych do objęcia wsparciem w ramach FEP 2021-2027 obejmująca wybrane przedsięwzięcia podstawowe zawarte w GPR

I. Podstawowe informacje o projektach

1 PROJEKT – Działanie 7.1 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich	
Tytuł projektu: **Rewitalizacja Starej Rumi 1**	Planowany rok rozpoczęcia realizacji: **2026**
Nazwa Wnioskodawcy: **Gmina Miejska Rumia**	Planowany rok zakończenia realizacji: **2029**
Numery i nazwy przedsięwzięć z GPR składające się na projekt	Syntetyczny opis projektu ze wskazaniem celu i efektów jego realizacji:
P1. Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej – rewaloryzacja Placu Kaszubskiego, Placu Wolności i ich okolicy oraz rozbudowa ścieżki rowerowo-pieszej wzdłuż Zagórskiej Strugi wraz z infrastrukturą rekreacyjną **P4. Poprawa standardu życia poprzez modernizację części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych** **P5. Aktywizacja lokalnej społeczności połączona z włączeniem mieszkańców w działania rewitalizacyjne**	**Celem** projektu jest zwiększenie aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców poprzez zapewnienie dobrych warunków do życia oraz wysokich walorów przestrzennych i gospodarczych na obszarze rewitalizowanym. **Efektem** realizacji projektu będą: ▪ zagospodarowane, funkcjonalne i estetyczne tereny publiczne dostosowane do potrzeb wszystkich użytkowników, ▪ rozwinięta infrastruktura służąca celom społecznym i integracyjnym, ▪ wyremontowane wielorodzinne budynki mieszkalne, ▪ integracja i aktywizacja międzypokoleniowa oraz zaangażowanie społeczne mieszkańców, ▪ wzmocnione dziedzictwo historyczne, ▪ „wyeksponowane” historyczne centrum miasta, ▪ ożywienie gospodarcze podobszaru. Projekt obejmuje 3 Zadania: **Zadanie nr 1.** Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej – rewaloryzacja Placu Kaszubskiego, Placu Wolności i ich okolicy oraz rozbudowa ścieżki rowerowo-pieszej wzdłuż Zagórskiej Strugi wraz z infrastrukturą rekreacyjną

	Zadanie nr 2. Poprawa standardu życia poprzez modernizację części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych – zadanie realizowane przez partnerów. Partnerzy zostaną wybrani zgodnie z art. 39 ustawy z 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 **Zadanie nr 3.** Aktywizacja lokalnej społeczności połączona z włączeniem mieszkańców w działania rewitalizacyjne

2 PROJEKT – Działanie 6.5 Infrastruktura społeczna – programy rewitalizacji	
Tytuł projektu: **Rewitalizacja Starej Rumi 1 – rozwój infrastruktury społecznej**	Planowany rok rozpoczęcia realizacji: **2026**
Nazwa Wnioskodawcy: **Gmina Miejska Rumia**	Planowany rok zakończenia realizacji: **2029**
Numery i nazwy przedsięwzięć z GPR składające się na projekt	Syntetyczny opis projektu ze wskazaniem celu i efektów jego realizacji:
P2. Adaptacja oraz wyposażenie obiektu byłej remizy Straży Pożarnej wraz z zagospodarowaniem otoczenia na cele usług społecznych	**Celem** projektu jest rozwój infrastruktury społecznej oraz zapewnienie dostępu do zdeinstytucjonalizowanych usług społecznych wspierających włączenie społeczne osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem. **Efektem** projektu będzie utworzony obiekt infrastruktury społecznej, dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami, przeznaczony do pełnienia specjalistycznych funkcji społecznych w tym: Instytutu wsparcia rodziny, zwiększenia dostępu do usług społecznych w obszarze zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w placówce wsparcia dziennego. Projekt obejmuje 1 zadanie: **Zadanie nr 1.** Adaptacja oraz wyposażenie obiektu byłej remizy Straży Pożarnej wraz z zagospodarowaniem otoczenia na cele usług społecznych. Zadanie jest zintegrowane z zadaniem nr 2 i zadaniem nr 3 ujętym w projekcie w ramach Działania 5.19.

<table>
<tr><td colspan="3">3 PROJEKT – działanie 5.12 Aktywne włączenie społeczne – programy rewitalizacji</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tytuł projektu: Nowy Start – wsparcie mieszkańców terenów rewitalizowanych</td><td>Planowany rok rozpoczęcia realizacji: 2026</td></tr>
<tr><td colspan="2">Nazwa Wnioskodawcy: Gmina Miejska Rumia</td><td>Planowany rok zakończenia realizacji: 2029</td></tr>
<tr><td>Numery i nazwy przedsięwzięć z GPR składające się na projekt</td><td colspan="2">Syntetyczny opis projektu ze wskazaniem celu i efektów jego realizacji:</td></tr>
<tr><td>P9. Nowe kwalifikacje to nowe możliwości – podnoszenie kwalifikacji mieszkańców obszaru rewitalizacji</td><td colspan="2">Celem jest podniesienie kwalifikacji i kompetencji uczestników, co zwiększy ich szanse na rynku pracy i poprawi jakość życia.
Projekt obejmuje 2 zadania.
Wsparcie obejmie warsztaty umiejętności miękkich oraz poradnictwo prawne i psychologiczne – w ramach zadania 1 „aktywizacja społeczna”, doradztwo zawodowe, szkolenia zawodowe, staże i praktyki u lokalnych pracodawców – w ramach zadania 2 „aktywizacja zawodowa”.
Projekt skierowany jest do osób biernych zawodowo i bezrobotnych, zamieszkujących tereny objęte rewitalizacją.

Efekty projektu:
• uzyskanie nowych kwalifikacji lub podniesienie kwalifikacji osób nieaktywnych zawodowo
• podniesienie kwalifikacji osób nieaktywnych zawodowo i umożliwienie wejścia na rynek pracy
• przeciwdziałanie wykluczeniu i ubóstwu

Projekt stanowi uzupełnienie/kontynuację już zrealizowanych przedsięwzięć na danym obszarze. Jego lokalizacja znajduje się na Zagórzu i obejmuje cały obszar rewitalizacji.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="3">4 PROJEKT – działanie 5.19 Usługi społeczne i zdrowotne – programy rewitalizacji*</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tytuł projektu: Widzimy Cię - projekt wsparcia zdrowia psychicznego</td><td>Planowany rok rozpoczęcia realizacji: 2026</td></tr>
<tr><td colspan="2">Nazwa Wnioskodawcy: Gmina Miejska Rumia</td><td>Planowany rok zakończenia realizacji: 2029</td></tr>
<tr><td>Numery i nazwy przedsięwzięć z GPR składające się na projekt</td><td colspan="2">Syntetyczny opis projektu ze wskazaniem celu i efektów jego realizacji:</td></tr>
<tr><td>P6. Zwiększenie dostępu do usług społecznych w obszarze zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży

P7. Opieka wytchnieniowa oraz działania wspierające opiekunów, świadczona w Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym w Rumi połączona z opieką sąsiedzką świadczoną na terenie objętym działaniami rewitalizacyjnymi

P8. Instytut wsparcia rodziny</td><td colspan="2">Celem projektu jest deinstytucjonalizacja usług społecznych na rzecz mieszkańców terenów rewitalizowanych zagrożonych wykluczeniem, poprzez rozwój i zwiększenie oferty usług realizacji działań na rzecz osób zagrożonych umieszczeniem w opiece instytucjonalnej, jak i również ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych w placówkach wsparcia dziennego.
Projekt zakładał będzie realizację trzech zadań:
• Zadanie nr 1. Opieka wytchnieniowa oraz działania wspierające opiekunów połączone z opieką sąsiedzką
• Zadanie nr 2. Instytut wsparcia rodziny (konsultacje psychologiczne, terapia zajęciowa, grupa wsparcia, poradnictwo prawne, asystent rodziny)
• Zadanie nr 3. Zwiększenie dostępu do usług społecznych w obszarze zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży (zwiększenie oferty punktu konsultacyjnego, warsztaty z psychotraumatologiem, zajęcia z majsterkowania).
Grupę docelową stanowić będą osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz ich rodziny w tym przede wszystkim osoby z niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi, dzieci i młodzież, opiekunowie osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Efekty projektu:
• zwiększenie oferty usług na rzecz osób zagrożonych umieszczeniem w opiece instytucjonalnej
• poprawa sytuacji rodzin zagrożonych i dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej
• zwiększenie dostępności usług społecznych na poziome lokalnym

Działania w zadaniu nr 2 będą powiązane z działaniami planowanymi do realizacji w ramach działania 6.5, działania w zadaniu 1 realizowane będą w terenie – głównie w domu klienta, a opieka wytchnieniowa i skierowane do opiekunów w Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnym w Rumi, zadanie 3 stanowi uzupełnienie/kontynuację już zrealizowanych przedsięwzięć na danym obszarze (klub Zagórzak/świetlica socjoterapeutyczna) dodatkowo część zadania będzie realizowana na obszarze Starej Rumi i będzie powiązana z działaniem 6.5</td></tr>
</table>

*jeśli dotyczy

<table>
<tr><td colspan="3">5 PROJEKT – działanie 2.4 Efektywność energetyczna – programy rewitalizacji</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tytuł projektu: Rewitalizacja Starej Rumi 1– Kompleksowa termomodernizacja budynku użyteczności publicznej</td><td>Planowany rok rozpoczęcia realizacji: 2026</td></tr>
<tr><td colspan="2">Nazwa Wnioskodawcy: Gmina Miejska Rumia</td><td>Planowany rok zakończenia realizacji: 2029</td></tr>
<tr><td>Numery i nazwy przedsięwzięć z GPR składające się na projekt</td><td colspan="2">Syntetyczny opis projektu ze wskazaniem celu i efektów jego realizacji:</td></tr>
<tr><td>P3. Termomodernizacja zabytkowego budynku użyteczności publicznej</td><td colspan="2">Celem projektu jest poprawa efektywności energetycznej obiektów pełniących docelowo funkcje społeczne.

Efektem projektu będzie zmniejszone zużycie energii elektrycznej i cieplnej, zmniejszona emisja gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza. Dodatkowo w wyniku realizacji projektu zostaną wyeksponowane walory historycznego obiektu.

Projekt obejmuje 1 zadanie.

Zadanie nr 1. Kompleksowa termomodernizacja ujętego w ewidencji zabytków obiektu użyteczności publicznej – byłej remizy Straży Pożarnej.</td></tr>
</table>

II. Informacja na temat sposobu wyboru projektów[1]

Zakresy poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych były wypracowywane w szeregu działań partycypacyjnych. Już na etapie diagnozy partycypacyjnej przedstawiciele interesariuszy, partnerów społeczno-gospodarczych i innych właściwych podmiotów określali typy działań poprawiających sytuację poszczególnych podobszarów rewitalizacji dla każdej ze stref życia. Diagnozę partycypacyjną przeprowadzono za pomocą anonimowej ankietyzacji dedykowanej odrębnie poszczególnym podobszarom rewitalizacji. Ankieta była dystrybuowana drogą elektroniczną wśród pracowników Urzędu Miasta Rumi i jego jednostek organizacyjnych, innych instytucji publicznych z terenu miasta, placówek oświatowych, organizacji pozarządowych, Radnych Miejskich oraz członków Komitetu Rewitalizacji II kadencji, prosząc o jej przekazanie do osób z rodzin oraz znajomych. Jednocześnie linki do ankiety przekazano do rodziców dzieci uczęszczających do szkół podstawowych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji lub w jego sąsiedztwie, za pośrednictwem dziennika elektronicznego. W ten sposób rozdysponowano ankietę wśród 2934 osób (SP1 - 854 os., SP6 – 903 os., SP7 – 360 os., SP10 – 817 os.). Ankieta została również udostępniona na portalu miejskim w aktualnościach, komunikatach oraz zakładce dedykowanej rewitalizacji w Rumi. Zbieranie opinii interesariuszy rewitalizacji w tej postaci trwało ponad miesiąc i pozwoliło na uzyskanie ponad 200 wypełnionych ankiet dotyczących wszystkich podobszarów rewitalizacji. Zgodnie ze wskazaniami wynikającymi z pogłębionej diagnozy w tym etapie rewitalizacji w Rumi interwencja skupia się na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1, ale ze względu na dużą zbieżność problemów i potrzeb w sferze społecznej, przedsięwzięcia w tym zakresie skierowano do mieszkańców wszystkich podobszarów rewitalizacji, w tym również jako kontynuacja na podobszarze Zagórze. Również istotny wpływ na kształt przedsięwzięć rewitalizacyjnych miały odbywające się na podobszarze rewitalizacji Stara Rumia 1 posiedzenia Komitetu Rewitalizacji (5 posiedzeń, 1 na kwartał), spacery studyjne (wiosna i jesień 2024r.) oraz otwarte warsztaty programowo-projektowe, w ramach których wspólnie z interesariuszami rewitalizacji, partnerami społeczno-gospodarczymi oraz właściwymi podmiotami (partnerami społecznymi, gospodarczymi, podmiotami reprezentującymi społeczeństwo obywatelskie, działające na rzecz ochrony środowiska, organizacje pozarządowe, odpowiedzialnymi za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równości płci i niedyskryminacji) pracowano nad identyfikacją potencjałów podobszarów rewitalizacji oraz nad potencjalnymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi. Pierwsze warsztaty tj. edukacyjno – diagnostyczne odbyły się 14 maja 2024r. o godz. 16:00 w bezpośrednim sąsiedztwie podobszaru rewitalizacji Towarowa w Stacji Kultura. Uczestniczyły w nich 24 osoby. Poza przekazaniem uczestnikom podstawowych informacji o procesie rewitalizacji, warsztat skupiał się na wypracowaniu i pogłębieniu treści diagnostycznych związanych z problemami i potrzebami poszczególnych podobszarów rewitalizacji. Kolejne warsztaty tj. programowo – projektowe zostały zrealizowane 5 czerwca 2024r. o godz. 16:00 na terenie podobszaru rewitalizacji Zagórze w Klubie Integracji Społecznej. Podobnie jak w poprzednich wzięło w nich udział 24 przedstawicieli interesariuszy rewitalizacji.

Poza wypracowanymi wspólnie z interesariuszami działaniami w Pakiecie Projektów Rewitalizacyjnych uwzględniono również projekty i zadania zgłoszone w otwartym naborze propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Nabór ten został ogłoszony 23 września 2024r. i trwał do 23 listopada 2024r. Zgodnie z Regulaminem naboru zgłoszone przedsięwzięcia poddane zostały ocenie formalnej i merytorycznej. Ocena merytoryczna obejmowała weryfikację czy przedsięwzięcie:

- będzie realizowane na obszarze/podobszarze rewitalizacji
- będzie realizowane poza obszarem/podobszarem rewitalizacji ale zostało to uzasadnione

[1] Jak dokonano wyboru projektów w celu ujęcia ich w przedmiotowym programie rewitalizacji, w tym wskazanie kryteriów wyboru. Należy opisać, w jaki sposób w proces wyboru projektów zaangażowani byli interesariusze rewitalizacji, partnerzy społeczno-gospodarczy oraz właściwe podmioty.

- stanowi odpowiedź na zdiagnozowane problemy obszaru/podobszaru rewitalizacji w co najmniej jednej z analizowanych sfer: społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej i/lub przestrzenno-funkcjonalnej
- wpływa na poprawę sytuacji osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami
- wpisuje się w cele strategiczne i szczegółowe GPR Rumi
- planowane jest do realizacji w czasookresie objętym GPR Rumi
- ma określono mierzalne wskaźniki produktu i rezultatu
- zakłada możliwą do zrealizowania strukturę jego finansowania.

W naborze wpłynęło 35 propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które uzyskały pozytywną ocenę formalną i merytoryczną. Zgłoszone i pozytywnie ocenione przedsięwzięcia zostały podzielone przez Zespół ds. rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia, biorąc pod uwagę ich charakter oraz wpływ na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów obszaru rewitalizacji, w tym zwłaszcza priorytetowego podobszaru Stara Rumia 1 na podstawowe i uzupełniające. Następnie po akceptacji Burmistrza Miasta Rumi uwzględnione w aktualizacji GPR Rumi. Projekty o szczególnym znaczeniu dla zniwelowania problemów, realizacji potrzeb i wykorzystujące potencjał obszaru rewitalizacji oraz powiązane z wypracowanymi w toku innych działań partycypacyjnych priorytetowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zostały uwzględnione po konsultacji z Komitetem Rewitalizacji i Zespołem ds. rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia w niniejszym Pakiecie Projektów Rewitalizacyjnych.

Ujęte w Pakiecie Projektów Rewitalizacyjnych przedsięwzięcia oraz zadania, które obejmują stanowią odpowiedź na problemy i potrzeby zdiagnozowane na etapie diagnozy, ale również uwzględniają potencjał obszaru rewitalizacji. W szczególności realizacja zadań ujętych w ramach poszczególnych projektów Pakietu przyczyni się do zniwelowania określonych na etapie diagnozy problemów.

Zdiagnozowane problemy:

- wzrastająca liczba osób w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym spadku liczy osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym - starzenie się społeczeństwa,
- wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba)
- niski kapitał społecznych (bezradność w sprawach prowadzenia gospodarstwa domowego oraz opiekuńczo-wychowawczych, dysfunkcje społeczne, wysoka liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece)
- duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa
- zagrożenie pod względem przestępczości młodocianych
- niskie więzi sąsiedzkie oraz integracja i zaangażowanie mieszkańców w życie społeczne

Przedsięwzięcia, które odpowiadają na powyższe problemy:

Projekt z Działania 5.19. Zadanie nr 1. Opieka wytchnieniowa oraz działania wspierające opiekunów połączone z opieką sąsiedzką

Projekt z Działania 5.19. Zadanie nr 2. Instytut wsparcia rodziny (konsultacje psychologiczne, terapia zajęciowa, grupa wsparcia, poradnictwo prawne, asystent rodziny)

Projekt z Działania 5.19. Zadanie nr 3. Zwiększenie dostępu do usług społecznych w obszarze zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży (zwiększenie oferty punktu konsultacyjnego, warsztaty z psychotraumatologiem, zajęcia z majsterkowania)

Projekt z Działania 7.1. Zadanie nr 4. Aktywizacja lokalnej społeczności połączona z włączeniem mieszkańców w działania rewitalizacyjne

Zdiagnozowane problemy:

- wysoki poziom bezrobocia, w tym wśród osób długotrwale bezrobotnych
- wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba)
- duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa
- niski kapitał społecznych (bezradność w sprawach prowadzenia gospodarstwa domowego oraz opiekuńczo-wychowawczych, dysfunkcje społeczne)

Przedsięwzięcia, które odpowiadają na powyższe problemy:

Projekt z Działania 5.12. Zadanie nr 1. Aktywizacja społeczna

Projekt z Działania 5.12. Zadanie nr 2. Aktywizacja zawodowa

Zdiagnozowane

- niskie zagospodarowanie przestrzeni publicznej oraz dostosowanie jej do potrzeb osób niepełnosprawnych
- niedobór terenów rekreacyjnych, brak dostępu do Zagórskiej Strugi oraz ścieżek spacerowych i rowerowych
- zły stan techniczny budynków mieszkalnych

Przedsięwzięcia, które odpowiadają na powyższe problemy:

Projekt z Działania 7.1. Zadanie nr 1. Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej – rewaloryzacja Placu Kaszubskiego, Placu Wolności i ich okolicy oraz rozbudowa ścieżki rowerowo-pieszej wzdłuż Zagórskiej Strugi wraz z infrastrukturą rekreacyjną

Projekt z Działania 7.1 Zadanie nr 2. Poprawa standardu życia poprzez modernizację części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych

Zdiagnozowane

- brak obiektów infrastruktury społecznej, zwłaszcza świadczących usługi społeczne i aktywizacyjne oraz umożliwiających integracje mieszkańców
- niska efektywność energetyczna budynków

Przedsięwzięcia, które odpowiadają na powyższe problemy:

Projekt z Działania 6.5. Zadanie nr 1. Adaptacja oraz wyposażenie obiektów byłej remizy Strażackiej (młyn i budynki towarzyszące) wraz z zagospodarowaniem otoczenia na cele usług społecznych.

Projekt z Działania 2.4 Zadanie nr 1. Kompleksowa termomodernizacja ujętego w ewidencji zabytków obiektu użyteczności publicznej – budynku byłej remizy Straży Pożarnej: młyna wraz z obiektami towarzyszącymi.

III. Powiązania między projektami wraz z opisem

	1 PROJEKT	2 PROJEKT	3 PROJEKT	4 PROJEKT	5 PROJEKT
1 PROJEKT – Działanie 7.1		Objęte Projektem 2 obiekty zabytkowego budynku młyna – byłej siedziby Straży Pożarnej są zlokalizowane w obrębie objętego Projektem 1 Placu Kaszubskiego. Oba te przedsięwzięcia stanowią odpowiedź na problemy zdiagnozowane w sferze przestrzennej i technicznej podobszaru ale tez przede wszystkim umożliwiają rozwiązanie problemów sfery społecznej. Oba Projekty są powiązane zarówno problemami, które rozwiązują jak i celami i planowanymi długoterminowymi rezultatami.	Projekt nr 1 pełni rolę uzupełniającą do projektu 3 – tworzy warunki przestrzenne sprzyjające realizacji działań społecznych i zwiększa ich skuteczność. Nowa lub odnowiona infrastruktura umożliwia prowadzenie programów aktywizacyjnych, ale to programy społeczne są nośnikiem realnej zmiany. Oba projekty są ze sobą ściśle zintegrowane i stanowią kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane problemy i potrzeby podobszaru rewitalizacji.	Projekt 1, obejmujący modernizację infrastruktury, pełni funkcję wspierającą wobec działań związanych z rozwojem usług społecznych ujętych w projekcie 4. Nowe i zmodernizowane przestrzenie umożliwiają świadczenie usług odpowiadających na potrzeby mieszkańców, jednak to same usługi społeczne są kluczowe dla osiągnięcia trwałej poprawy ich sytuacji życiowej. Rewitalizacja ma sens przede wszystkim wtedy, gdy inwestycje infrastrukturalne służą ludziom i wspierają działania społeczne, a nie stanowią celu same w sobie. Dlatego w ramach projektu główny nacisk położono na rozwój oferty wsparcia dla mieszkańców, traktując infrastrukturę jako narzędzie do realizacji tych działań.	Działania podejmowane w Projekcie 1 oraz w Projekcie 5 służą poprawie estetyki przestrzennej obszaru, rozwiązaniu problemów technicznych oraz poprawie stanu środowiska naturalnego, a dzięki temu poprawie standardu życia mieszkańców podobszaru oraz pobudzeniu ich aktywności społecznej i obywatelskiej.

2 PROJEKT – Działanie 6.5	Objęte Projektem 2 obiekty zabytkowego budynku młyna – byłej siedziby Straży Pożarnej są zlokalizowane w obrębie objętego Projektem 1 Placu Kaszubskiego. Oba te przedsięwzięcia stanowią odpowiedź na problemy zdiagnozowane w sferze przestrzennej i technicznej podobszaru ale tez przede wszystkim umożliwiają rozwiązanie problemów sfery społecznej. Oba Projekty są powiązane zarówno problemami, które rozwiązują jak i celami i planowanymi długoterminowymi rezultatami.		Projekt 2 dotyczy budynku użyteczności publicznej w którym realizowane będą w części działania dotyczące aktywizacji społecznej zakładane w ramach projektu 3. Podejmowane w projekcie 2 działania są niezbędne do umożliwienia realizacji w nim działań aktywizacyjnych założonych w projekcie 3, a tym samym prowadzenia aktywizacji mieszkańców na terenie podobszaru rewitalizacji Stara Rumia 1 oraz kompleksowego zniwelowanie problemów mieszkańców obszaru rewitalizacji w tym zakresie.	Projekt 2 dotyczy budynku użyteczności publicznej w którym realizowane będą usługi społeczne zakładane do realizacji w ramach projektu 4. Podejmowane w projekcie 2 działania infrastrukturalne są niezbędne do umożliwienia realizacji w nim usług społecznych, dostosowania do potrzeb ze szczególnymi potrzebami, a tym samym kompleksowe zniwelowanie problemów mieszkańców obszaru rewitalizacji w tym zakresie. Realizacja projektu 2 jest niezbędna do realizacji celów i osiągnięcia efektów długofalowych projektu 4.	Projekt 2 jest bezpośrednio powiązany z projektem 5 ponieważ dotyczy działań w ramach tych samych obiektów zmierzające do dostosowania do pełnienia funkcji społecznych oraz dostępności dla osób z różnymi potrzebami. Kompleksowa realizacja obu przedsięwzięć pozwoli na zniwelowanie problemu jakim jest brak w podobszarze rewitalizacji obiektów infrastruktury społecznej i umożliwi podejmowanie niezbędnych działań z zakresu usług społecznych, aktywizacji i integracji mieszkańców.
3 PROJEKT – Działanie 5.12	Projekt nr 1 pełni rolę uzupełniającą do projektu 3 – tworzy warunki przestrzenne sprzyjające realizacji działań społecznych i zwiększa ich skuteczność. Nowa lub odnowiona infrastruktura umożliwia prowadzenie programów	Działania dotyczące aktywizacji społecznej zakładane w ramach projektu 3 będą w części realizowane w budynku użyteczności publicznej, którego dotyczą zadania ujęte w projekcie 2. W związku z tym podejmowane w projekcie 2 działania są niezbędne do		Oba przedsięwzięcia tj. projekt 3 i projekt 4 mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych oraz wzmocnienie ich potencjału społecznego i ekonomicznego. Projekt aktywizacji zawodowej koncentruje się na	Działania dotyczące aktywizacji społecznej zakładane w ramach projektu 3 będą w części realizowane w budynku użyteczności publicznej, którego dotyczą zadania ujęte w projekcie 5. W związku z tym podejmowane w projekcie 5 działania są niezbędne

	aktywizacyjnych, ale to programy społeczne są nośnikiem realnej zmiany. Oba projekty są ze sobą ściśle zintegrowane i stanowią kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane problemy i potrzeby podobszaru rewitalizacji.	umożliwienia realizacji w nim działań aktywizacyjnych, a tym samym kompleksowego zniwelowanie problemów mieszkańców obszaru rewitalizacji w tym zakresie.		wzmocnieniu kompetencji, zwiększeniu zatrudnialności i integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem, natomiast projekt usług społecznych zapewnia wsparcie w zakresie potrzeb socjalnych, opiekuńczych czy edukacyjnych, które są często barierą w podejmowaniu pracy.	do umożliwienia realizacji w nim działań aktywizacyjnych, a tym samym kompleksowego zniwelowanie problemów mieszkańców obszaru rewitalizacji w tym zakresie.
4 PROJEKT – Działanie 5.19	Projekt 1, obejmujący modernizację infrastruktury, pełni funkcję wspierającą wobec działań związanych z rozwojem usług społecznych ujętych w projekcie 4. Nowe i zmodernizowane przestrzenie umożliwiają świadczenie usług odpowiadających na potrzeby mieszkańców, jednak to same usługi społeczne są kluczowe dla osiągnięcia trwałej poprawy ich sytuacji życiowej. Rewitalizacja ma sens przede wszystkim wtedy, gdy inwestycje infrastrukturalne służą	Usługi społeczne zakładane w ramach projektu 4 będą realizowane w budynku użyteczności publicznej, którego dotyczą zadania ujęte w projekcie 2. W związku z tym podejmowane w projekcie 2 działania są niezbędne do umożliwienia realizacji w nim usług społecznych, a tym samym kompleksowego zniwelowanie problemów mieszkańców obszaru rewitalizacji w tym zakresie.	Nowo powstałe miejsca świadczenia usług społecznych w ramach projektu 4 stanowić będą zaplecze dla osób uczestniczących w aktywizacji zawodowej planowanej w projekcie 3, oferując im wsparcie w zakresie opieki nad dziećmi, poradnictwa, pomocy psychologicznej czy integracji społecznej. Dzięki temu osoby uczestniczące w projektach aktywizacyjnych mają większe szanse na trwałe wejście na rynek pracy.		Usługi społeczne zakładane w ramach projektu 4 będą realizowane w budynku użyteczności publicznej, którego dotyczą zadania ujęte w projekcie 5. W związku z tym podejmowane w projekcie 5 działania są niezbędne do umożliwienia realizacji w nim usług społecznych, a tym samym kompleksowego zniwelowanie problemów mieszkańców obszaru rewitalizacji w tym zakresie.

	ludziom i wspierają działania społeczne, a nie stanowią celu same w sobie. Dlatego w ramach projektu główny nacisk położono na rozwój oferty wsparcia dla mieszkańców, traktując infrastrukturę jako narzędzie do realizacji tych działań.				
5 PROJEKT – Działanie 2.4	Działania podejmowane w Projekcie 1 oraz w Projekcie 5 służą poprawie estetyki przestrzennej obszaru, rozwiązaniu problemów technicznych oraz poprawie stanu środowiska naturalnego, a dzięki temu poprawie standardu życia mieszkańców podobszaru oraz pobudzeniu ich aktywności społecznej i obywatelskiej.	Projekt 5 jest bezpośrednio powiązany z projektem 2 ponieważ dotyczy działań w ramach tych samych obiektów zmierzające do dostosowania do pełnienia funkcji społecznych oraz dostępności dla osób z różnymi potrzebami. Kompleksowa realizacja obu przedsięwzięć pozwoli na zniwelowanie problemu jakim jest brak w podobszarze rewitalizacji obiektów infrastruktury społecznej i umożliwi podejmowanie niezbędnych działań z zakresu usług społecznych, aktywizacji i integracji mieszkańców.	Projekt 5 dotyczy budynku użyteczności publicznej w którym realizowane będą w części działania dotyczące aktywizacji społecznej zakładane w ramach projektu 3. Podejmowane w projekcie 5 działania są niezbędne do umożliwienia realizacji w nim działań aktywizacyjnych, a tym samym kompleksowego zniwelowanie problemów mieszkańców obszaru rewitalizacji w tym zakresie.)	Projekt 5 dotyczy budynku użyteczności publicznej w którym realizowane będą usługi społeczne zakładane w ramach projektu 4. Podejmowane w projekcie 5 działania są niezbędne do umożliwienia realizacji w nim usług społecznych, a tym samym kompleksowe zniwelowanie problemów mieszkańców obszaru rewitalizacji w tym zakresie.	

Uzasadnienie

Do tej pory w Mieście Rumia obowiązywał Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na lata 2017-2030 (GPR) w brzmieniu przyjętym Uchwałą nr XV/203/2019 Rady Miejskiej Rumi z dnia 12 grudnia 2019 r. wraz ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą nr XXXV/492/2021 Rady Miejskiej Rumi z dnia 16 grudnia 2021r.

Mając na uwadze wkroczenie w nowy okres programowania Unii Europejskiej, zmiany społeczno-gospodarcze zachodzące w kraju, a także w naszym mieście oraz zakończenie realizacji szeregu projektów zaplanowanych w obowiązującym GPR, zgodnie z Uchwałą nr LXIII/789/2023 Rady Miejskiej Rumi z dnia 30 listopada 2023r. przystąpiono do aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Rumia na lata 2017-2030.

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji zmiana gminnego programu rewitalizacji następuje każdorazowo w trybie, w jakim został on uchwalony. Aktualizacja GPR została sporządzona zgodnie z ww. ustawą, art. 36 ust. 8 Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa), a także wymogami określonymi dla gminnych programów rewitalizacji w „Zasadach realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027".

Projekt aktualizacji GPR został poddany konsultacjom społecznym oraz opiniowaniu przez instytucje wskazane w art. 17 ust. 2 pkt 4 Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji. W toku przeprowadzonych konsultacji społecznych nie wniesiono żadnych uwag do zakresu oraz struktury projektu aktualizacji GPR. Do dokumentu wprowadzono zmiany wynikające z uzyskanych opinii instytucji zewnętrznych.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 5 Ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji po wprowadzeniu zmian wynikających z przeprowadzonych konsultacji społecznych i uzyskanych opinii projekt GPR przedstawia się radzie gminy do uchwalenia wraz z raportem z przebiegu konsultacji społecznych.

W związku z powyższym, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Projekt uchwały przedkłada Burmistrz Miasta Rumi.